

1

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

فصل في بيان

ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَعُوْهُ مُسْتَقِيْمٌ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مُجْدِرٌ وَلِيَا مَنْ شِئْنَا وَنَحْنُ لَهُمْ آفَاكٌ
وَهُمْ مَرْفُودٌ وَقَبْلَهُمْ ذَاتُ الْيَمِيْنِ وَذَاتُ الشِّمَالِ وَكَلِمُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيْدِ لَوْ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ
لَوَكَيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلَّتْ مِنْهُمْ بِرْجَاءُ. وَكَذَلِكَ بَعَثْنَا لَبِيسًا لِّأُولِي السِّغْمِ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِيسٌ قَالُوا
لَبِيسًا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا لَرَأَيْتُمْ أَكْثَرَ بِالْبَيْسِ فَأَبْعَثُوا أَحَدَكُمْ
يُورِ قُلُومَهُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِيْنَةِ

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

وَلَقَدْ رَکَّبْنَا فِي کَافِرٍ مِّنْهُمْ نَافِلَةً مِّنْ سَبْعِينَ أَلْفًا أَلْفًا مِّنْ قَبْلِهِ قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَوْمَ الْآخِرَةِ الْغَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصُرْهُ وَأَسْمَعْ مَا لَمْ يَنْفَعِ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شِرْكَ فِي حُكْمِهِ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ إِذْ أَنزَلَ فِي الْوَحْيِ الْيَاسِينَ
مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبْدِلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْجَأًا وَإِنْ يَنْصَرِفْ عَنْكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
فَرَّغْتُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِيعْ مَنْ أَغْفَلَ قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا

جلايين	فتح الرحمن	موضع القرآن
فَلَقَدْ رَکَّبْنَا فِي کَافِرٍ مِّنْهُمْ نَافِلَةً مِّنْ سَبْعِينَ أَلْفًا أَلْفًا مِّنْ قَبْلِهِ قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَوْمَ الْآخِرَةِ الْغَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ	چون که در کافری که بودند در عمارت خود	اورت گندی لن برای کوه من تین سو برش
أَبْصُرْهُ وَأَسْمَعْ مَا لَمْ يَنْفَعِ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شِرْكَ فِي حُكْمِهِ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ إِذْ أَنزَلَ فِي الْوَحْيِ الْيَاسِينَ	و از خود نه سال دیگر	آورد بر سر فون
مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبْدِلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْجَأًا وَإِنْ يَنْصَرِفْ عَنْكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ	و اگر او را راست بمقدار دیگر اورت علم غیب آنها و زمین	نویسند آنچه خوب جانمایی می باشد و آنرا بر سر آسی پاس چپ بجهت آسمان و زمین عجب و بجهت راستی
فَرَّغْتُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا	چون در دنیا و چه قدر شنو است	کوشی نهان بندون بر یک سو خوار - اور نهان شریک کرمان مکرم بی کسی و سلا
وَلَا تُطِيعْ مَنْ أَغْفَلَ قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا	چون که در کافری که بودند در عمارت خود	اورت هر جوی هوای بجهت تیر بر سر کوه کوهی و سلا و الانهین شکی باقی اورت نهان باو بجهت تو و سلا چون که در کافری که بودند در عمارت خود

وَلَقَدْ رَکَّبْنَا فِي کَافِرٍ مِّنْهُمْ نَافِلَةً مِّنْ سَبْعِينَ أَلْفًا أَلْفًا مِّنْ قَبْلِهِ قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَوْمَ الْآخِرَةِ الْغَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

[illegible]

وہاں سے لے کر وہاں تک

١٦

[illegible]

سبحان الله
۱۹
ع

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَ مَعِيَ صَبْرًا
وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُخِطْ بِهِ خُبْرًا قَالَ سَجَدُ فِي إِنْشَاءِ اللَّهِ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا
قَالَ فَإِنْ أَتَّبَعْنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أَخْبِرَكَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

جلالین

فَسَلَّ أَيُّ النَّاسِ أَعْلَمُ فَقَالَ أَنَا فَعَنَّبَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِذْ لَمْ يُؤَدِّ الْعِلْمَ إِلَيْهِ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ أَنْ لِي عَبْدًا يَجْمَعُ الْعِلْمَ
هُوَ أَعْلَمُ مِنْكَ قَالَ مُوسَى يَا رَبِّ فَكَيْفَ لِي بِهِ قَالَ تَأْخُذُ مَعَكَ حَوْثًا فَتَجْعَلُهُ فِي مِثْلٍ فَيُخَيِّمُهَا فَقَدْ لَمْ يَخُذْ
فَعَوْنُكُمْ فَتَأْخُذُ حَوْثًا فَتَجْعَلُهُ فِي مِثْلٍ ثُمَّ انْطَلِقْ وَانْطَلِقْ مَعَهُ فَيَأْتِيَهُ يَوْشَعَ بْنِ نُونٍ حَتَّى آتِيَا الصَّخْرَةَ فَيُفْرِغُ
مِنْهُمَا فَيَأْتِيَا مَاءً وَاضْطَرَبَ الْحَوْتُ فِي الْمِثْلِ فَخَرَجَ مِنْهُ فَسَقَطَ فِي الْبَحْرِ فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا
وَأَمْسَكَ اللَّهُ عَنِ الْحَوْتِ جَرِيَّةَ الْمَاءِ فَصَارَ عَلَيْهِ مِثْلُ الطَّاقِ فَلَمَّا اسْتَقْبَلَ نِسِي صَاحِبُهُ أَنْ يُخْبِرَهُ
بِالْحَوْتِ فَانْطَلَقَا بَعِيَّةَ نَوْمٍ مَعَهُمَا وَلَيْلَتُهُمَا حَتَّى إِذَا كَانَ مِنَ الْعَدَاةِ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ إِنِّي عَادْنَا إِلَى
قَوْلِهِ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا قَالَ وَكَانَ لِلْحَوْتِ سَرَبًا وَلِمُوسَى وَلِفَتَاهُ عَجَبًا

کها اشکوه منی نه کعبه
نور منی ساهت منی نه کعبه
بجگو کعبه دست بجه ججه کعبه سی و
بجلی راه

گفت اورا موسی ای بابا بروی تو کنم
رشد و آنکه ساهت منی نه کعبه
انور منی نه کعبه
از راه یابی

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَ مَعِيَ صَبْرًا
رُشِدًا أَيُّ صَوَابًا أَرْشِدُ بِهِ وَفِي قِرَاءَةِ بَصِيصٍ
الرَّاءِ وَسُكُونِ الشَّيْنِ وَسَّالَهُ ذَلِكَ لِأَنَّ الزِّيَادَةَ
فِي الْعِلْمِ مَطْلُوبَةٌ فَقَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا
وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُخِطْ بِهِ خُبْرًا فِي الْحَدِيثِ
السَّابِقِ عَقِبَ هَذِهِ الْآيَةِ يَا مُوسَى إِنِّي عَلَى عِلْمٍ
مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عَلَيْهِ لَا نَعْلَمُهُ وَأَنْتَ عَلَى عِلْمٍ مِنْ عِلْمِ
اللَّهِ عَلَيْكَ لَا أَعْلَمُهُ وَقَوْلُهُ خُبْرًا مُضَدُّ

بولانه سیکایه ساهت منی نه کعبه
اورا کعبه دست بجه ججه کعبه سی و
جوتیر منی نه کعبه

گفت هر اینه تو منو منی بامن سیکایه
رشد و آنکه ساهت منی نه کعبه
انور منی نه کعبه
از راه یابی

بِمَعْنَى لَمْ تُخِطْ أَيُّ لَمْ تُخْبِرْ حَقِيقَتَهُ فَقَالَ سَجَدُ فِي
إِنْشَاءِ اللَّهِ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي أَمْرًا
لَكَ أَمْرًا تَأْمُرُنِي بِهِ وَقِيدٌ بِالْمَشِيَّةِ لِأَنَّهُ لَمْ
يَكُنْ عَلَى ثِقَةٍ فِي نَفْسِهِ فَيَا التَّزِمَ وَهَذِهِ عَادَةٌ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْأَوَلِيَاءِ أَنْ لَا يَتَّقُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ طَرَفَةً
عَيْنٍ فَقَالَ فَإِنْ أَتَّبَعْنِي فَلَا تَسْأَلْنِي وَفِي قِرَاءَةِ
بَفَتْحِ اللَّامِ وَتَشْدِيدِ النُّونِ رَعْنُ شَيْءٍ مُتَكَرِّرَةٍ
فِي عِلْمِكَ وَاصْبِرْ حَتَّى أَخْبِرَكَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

کها تو بابا
اگر اینه منی نه کعبه
اورا نه کعبه
تیرا کعبه حکم

گفت خوابی یافت مرا
اگر اینه منی نه کعبه
انور منی نه کعبه
با تو در کعبه فرما

بولانه اگر ساهت منی نه کعبه
نور منی نه کعبه
کعبه دست بجه ججه کعبه سی و
کعبه دست بجه ججه کعبه سی و

گفت اگر بروی من میکنی پس
سوال کن از من
از من
تا آنکه از خود آغازم برای تو از
حال آن ساهت منی نه کعبه

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا أَمْرًا
 قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي
 عُسْرًا فَا نْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا الْفَيَاقِلُ غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ
 أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً
 بِغَيْرِ نَفْسٍ

فتح الرحمن	فتح الرحمن	حلالیہ
بہر دونوں چلے پہلے لگے جب چلے گا وہیں اسکو بھارت والا موسیٰ بولا تو نے اسکو عمارت دلا کہ دباوے اسکو لوگوں کو تو نے کی ایک چیز انوکھی دلا بولا میں نے کہا تھا تو نہ سکا میر سنا تھ مجھ نے کہا مجھکو پکڑ میری بھول پر اور نہ دال مجھ پر میرا کام مشکل	بہر دونوں چلے تو وقتیکہ سوار شد نہ برکتی خوف شکاف کرد آنرا گفت موسیٰ میرا سہارا ہے یہ تو نہ بچ ایسا کافری گشتی را تا فوق کنی اے آنرا ہر اسبہ آدمی جبری عظیم گفت موسیٰ میں نے تو کو دیا ایسا کافری آدمی کہ تو تو مانی با من کی کردن گفت موسیٰ میرا خذہ کن با من باجو فراموش کردم وہر بر من بند از در مقدم من سختی را	آی اذ کرہ لک بعثتہ فقیل موسیٰ شرطہ رعایہ لا دپ المتعلم من العالم فانطلقا یمشیان علی السہل الیہی حتیٰ اذا رکیبا فی السفینۃ الی مکت بہما خرقتہا الخضر بان اقتلع لونا اولو حین منہما من جہۃ الخضر یفاس لکما لقت الخضر قال لہ موسیٰ اخرقتہا لتغرق اہلہا و فی قراءۃ بفتح التثانیۃ والزاء و رفع اہلہا ل قد جئت شیئا امرا ای ای عظیمائیکم اے موسیٰ ان الماء لم یدخلہا قال الہم اقل انک لکن تستطیع معی صبرا قال لا تؤخذا بما نسیت ای غفلت عن التسلیم لک وترک الامرا علیک ولا ترہقنی نکلفنی من امری عسرا مشقہ فی صحبۃ ایاک ای عاملی فیہا بالعفو والیسیر فانطلقا بعد خرقتہما من السفینۃ یمشیان حتیٰ اذا الفیاقل غلاما کفر بیلغ الحنث یلعب مع الصبیان احسنہم وجہا فقتلہ الخضر بان ذبحہ بالسکین مضطجعا واقنع رأسہ بیدہ او ضرب رأسہ بالحداد قال وانی هنا بالفاء العاطفۃ لان القتل عقب اللغی وجواب اذا قال لہ موسیٰ ا قتلت نفسا زکیۃ ای ظاہرہ لم یبلغ حد التکلیف و فی قراءۃ زکیۃ بفتح زاء الیاء لا الف بغیر نفس ای لم تقتل

ای عظیمائیکم اے موسیٰ ان الماء لم یدخلہا قال
 الہم اقل انک لکن تستطیع معی صبرا قال لا تؤخذا
 بما نسیت ای غفلت عن التسلیم لک وترک الامرا
 علیک ولا ترہقنی نکلفنی من امری عسرا
 مشقہ فی صحبۃ ایاک ای عاملی فیہا بالعفو
 والیسیر فانطلقا بعد خرقتہما من السفینۃ
 یمشیان حتیٰ اذا الفیاقل غلاما کفر بیلغ الحنث
 یلعب مع الصبیان احسنہم وجہا فقتلہ الخضر
 بان ذبحہ بالسکین مضطجعا واقنع رأسہ
 بیدہ او ضرب رأسہ بالحداد قال وانی
 هنا بالفاء العاطفۃ لان القتل عقب اللغی
 وجواب اذا قال لہ موسیٰ ا قتلت نفسا زکیۃ
 ای ظاہرہ لم یبلغ حد التکلیف و فی قراءۃ زکیۃ
 بفتح زاء الیاء لا الف بغیر نفس ای لم تقتل

گفت موسیٰ ای کشتی نفسی پاک
 استقامت الحاکم برورد
 بغیر قصاص

بن بدے کسی سے

لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكَرًا قَالَ لَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ ذَلِكَ لَأُصَاحِبَنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا فَاذْهَبْ فَإِنِ الْتَقَى الْفَرَقَانِ أَتَمُوتُ وَمَا أَنتَ بِمَاتٍ لَوْ لَمْ يَنْصَرِفْ أَتَذْكُرَ الْفَرَقَ قَالَ يَذْكُرُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا فِتْنَةً عَلَى الْأَجْرِ مَا لَمْ يَنْصَرِفْ إِلَّا فِي عَمَلِنَا قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِمَا يُوَئِلُ بِمَا لَمْ تَسْتَطِيعَ عَلَيْهِ صَبْرًا أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْسَلْتُ أَنْ أَجْعَلَهَا وَكَانَ وَهْلَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
فَسَارِقًا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكَرًا هَمْ بِسُكُونِ الْكَافِرِ وَصِيحًا	برائے آوردی شئی ناپسندیدہ	تو نے کی ایک چیز نامعقول
أَيُّ مُتَكْرِرٍ قَالَ لَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ	گفت ای مکرر تو کہ ہرگز نہ سہی تو نہ سہی	بولا میں نے نہ کہا تھا تجھ کو تو نہ سہی
صَبْرًا هَمْ سَرَدَ لَكَ عَلَى مَا قَبْلَهُ لِعَدَمِ الْعُذْرِ هَهَا وَلِهَذَا	شکایتی کردن	تھم نے
قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَذَا أَيُّ بَعْدَ هَذِهِ	گفت مگر اگر پوچھوں تو از چیزی بعد از این	کہا اگر پوچھوں تو کسی چیز
الْمَرَّةِ فَلَا تُصَاحِبَنِي لَا تُفِرْ كُنْ أَسْبَحَكَ رَقْدًا بَلَغْتَ	بہر محبت مکن بامں ہر ایشہ رسیدی	پھر تجھ کو نہ چھوڑ دوں اگر چہ
مِنْ لَدُنِّي بِالشَّدِيدِ يَدِ وَالتَّخْفِيفِ مِنْ قِبَلِي رَعْدًا	از جانب من بحد علیہ و التخمیف سے	میری طرف سے الزام
فِي مَقَارِفِكَ لِي رَفًا نَطْلَقًا حَتَّى إِذَا التَّيَّاهُ أَهْلُ قَرْيَةٍ	پس راہ رفتہ تا وقتیکہ آمدند بآہل	پھر دونوں چلے پہاڑوں کے پہاڑ
يَرْجُونَ الْغَدَ لَا يَخْشَوْنَ غَدًا هَذَا هَمُّ الْغُلَامِ	عطام طلب کردند از اہل آن دیہ	کھا ناچار وہاں کے لوگوں سے
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	پس قول نہ نمودند اہل دیہ کہ ہماری کشتی	انہوں نے مانا کہ یہاں رکھیں ان
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	اگرچہ اس کی کشتی دریا کی دھواڑی	پھر یہاں آسمان ایک دیوار
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	کہ میری کشتی باندہ	میرا چاہتی تھی
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	پس کشتی ساخت آنرا گفت موسیٰ	سوسیدھا کیا بولا موسیٰ
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	اگرچہ اس کی کشتی دریا کی دھواڑی	اگر تو چاہتا لیتا
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	برغم این دیوار حزوی	اسپر زوری
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	گفت این کشتی جدائی	کہا اب جدائی ہی
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	درمیان من و تو	میرے تیرے درمیان
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	خبر خواہم داد ترا	اب جہان ہوں تجھ کو
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	بہر آنکہ تو انستی	پھر ان باتوں کا
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	بر آن شکایتی کردن لکاشی پس	جن پر تو شکایت کا فائدہ جوتی
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	از ان درویشان چند	تھی جو تھی کچھ محتاجوں کی
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	کہ کار میکردند در دریا	محنت کرنے تھے دریا میں
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	پس خواستم کہ محبوب کم از او بود	سوئی نے مانا کہ اس کی نعمت ڈالوں
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	پس روئی این ن	اور ان سے ہرے تھی
يَسْتَأْذِنُ الْغُلَامُ الْغُلَامَ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ الْغُلَامُ	بادشاہی کہ میکرد ہر شئی درست	ایک بادشاہ لیتا تھا ہر ایک شئی

یہاں ایک اور مقام ہے جہاں موسیٰ نے اپنے بھائی ہارون سے کہا کہ میں نے ایک کشتی بنا لی ہے جس میں میں نے ہر شے رکھ دی ہے اور میں نے اسے ایک دیوار سے گھرا دیا ہے تاکہ وہ لوگوں سے محفوظ رہے۔ ہارون نے کہا کہ یہ تو ایک عجیب سا کام ہے۔ موسیٰ نے کہا کہ یہ تو ایک نیا کام ہے جسے میں نے پہلی بار کیا ہے۔ ہارون نے کہا کہ یہ تو ایک نیا کام ہے جسے میں نے پہلی بار کیا ہے۔

قال المفلک	موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
<p>۱۹</p>	<p>ذو القرنین کو</p>	<p>از ذو القرنین</p>	<p>عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا إِنَّا مَكْنُتَاهُ فِي الْأَرْضِ وَاتَّبَانَا مِنْ كُلِّ ثَمَرٍ سَبَّاهُ فَاتَّبَعِ سَبَّاهُ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْتَ مُعَذِّبٌ وَإِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ فِيهِمْ حَسَبًا قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ ثُمَّ يُدْعَىٰ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا ثَكْرًا وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحَسَنَىٰ وَسَنُقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِ نَابِسْرَاهُ ثُمَّ اتَّبَعِ سَبَّاهُ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ</p>
<p>۱۹</p> <p>۲۰</p> <p>۲۱</p> <p>۲۲</p> <p>۲۳</p> <p>۲۴</p> <p>۲۵</p> <p>۲۶</p> <p>۲۷</p> <p>۲۸</p> <p>۲۹</p> <p>۳۰</p> <p>۳۱</p> <p>۳۲</p> <p>۳۳</p> <p>۳۴</p> <p>۳۵</p> <p>۳۶</p> <p>۳۷</p> <p>۳۸</p> <p>۳۹</p> <p>۴۰</p> <p>۴۱</p> <p>۴۲</p> <p>۴۳</p> <p>۴۴</p> <p>۴۵</p> <p>۴۶</p> <p>۴۷</p> <p>۴۸</p> <p>۴۹</p> <p>۵۰</p> <p>۵۱</p> <p>۵۲</p> <p>۵۳</p> <p>۵۴</p> <p>۵۵</p> <p>۵۶</p> <p>۵۷</p> <p>۵۸</p> <p>۵۹</p> <p>۶۰</p> <p>۶۱</p> <p>۶۲</p> <p>۶۳</p> <p>۶۴</p> <p>۶۵</p> <p>۶۶</p> <p>۶۷</p> <p>۶۸</p> <p>۶۹</p> <p>۷۰</p> <p>۷۱</p> <p>۷۲</p> <p>۷۳</p> <p>۷۴</p> <p>۷۵</p> <p>۷۶</p> <p>۷۷</p> <p>۷۸</p> <p>۷۹</p> <p>۸۰</p> <p>۸۱</p> <p>۸۲</p> <p>۸۳</p> <p>۸۴</p> <p>۸۵</p> <p>۸۶</p> <p>۸۷</p> <p>۸۸</p> <p>۸۹</p> <p>۹۰</p> <p>۹۱</p> <p>۹۲</p> <p>۹۳</p> <p>۹۴</p> <p>۹۵</p> <p>۹۶</p> <p>۹۷</p> <p>۹۸</p> <p>۹۹</p> <p>۱۰۰</p>	<p>۱۹</p> <p>۲۰</p> <p>۲۱</p> <p>۲۲</p> <p>۲۳</p> <p>۲۴</p> <p>۲۵</p> <p>۲۶</p> <p>۲۷</p> <p>۲۸</p> <p>۲۹</p> <p>۳۰</p> <p>۳۱</p> <p>۳۲</p> <p>۳۳</p> <p>۳۴</p> <p>۳۵</p> <p>۳۶</p> <p>۳۷</p> <p>۳۸</p> <p>۳۹</p> <p>۴۰</p> <p>۴۱</p> <p>۴۲</p> <p>۴۳</p> <p>۴۴</p> <p>۴۵</p> <p>۴۶</p> <p>۴۷</p> <p>۴۸</p> <p>۴۹</p> <p>۵۰</p> <p>۵۱</p> <p>۵۲</p> <p>۵۳</p> <p>۵۴</p> <p>۵۵</p> <p>۵۶</p> <p>۵۷</p> <p>۵۸</p> <p>۵۹</p> <p>۶۰</p> <p>۶۱</p> <p>۶۲</p> <p>۶۳</p> <p>۶۴</p> <p>۶۵</p> <p>۶۶</p> <p>۶۷</p> <p>۶۸</p> <p>۶۹</p> <p>۷۰</p> <p>۷۱</p> <p>۷۲</p> <p>۷۳</p> <p>۷۴</p> <p>۷۵</p> <p>۷۶</p> <p>۷۷</p> <p>۷۸</p> <p>۷۹</p> <p>۸۰</p> <p>۸۱</p> <p>۸۲</p> <p>۸۳</p> <p>۸۴</p> <p>۸۵</p> <p>۸۶</p> <p>۸۷</p> <p>۸۸</p> <p>۸۹</p> <p>۹۰</p> <p>۹۱</p> <p>۹۲</p> <p>۹۳</p> <p>۹۴</p> <p>۹۵</p> <p>۹۶</p> <p>۹۷</p> <p>۹۸</p> <p>۹۹</p> <p>۱۰۰</p>	<p>۱۹</p> <p>۲۰</p> <p>۲۱</p> <p>۲۲</p> <p>۲۳</p> <p>۲۴</p> <p>۲۵</p> <p>۲۶</p> <p>۲۷</p> <p>۲۸</p> <p>۲۹</p> <p>۳۰</p> <p>۳۱</p> <p>۳۲</p> <p>۳۳</p> <p>۳۴</p> <p>۳۵</p> <p>۳۶</p> <p>۳۷</p> <p>۳۸</p> <p>۳۹</p> <p>۴۰</p> <p>۴۱</p> <p>۴۲</p> <p>۴۳</p> <p>۴۴</p> <p>۴۵</p> <p>۴۶</p> <p>۴۷</p> <p>۴۸</p> <p>۴۹</p> <p>۵۰</p> <p>۵۱</p> <p>۵۲</p> <p>۵۳</p> <p>۵۴</p> <p>۵۵</p> <p>۵۶</p> <p>۵۷</p> <p>۵۸</p> <p>۵۹</p> <p>۶۰</p> <p>۶۱</p> <p>۶۲</p> <p>۶۳</p> <p>۶۴</p> <p>۶۵</p> <p>۶۶</p> <p>۶۷</p> <p>۶۸</p> <p>۶۹</p> <p>۷۰</p> <p>۷۱</p> <p>۷۲</p> <p>۷۳</p> <p>۷۴</p> <p>۷۵</p> <p>۷۶</p> <p>۷۷</p> <p>۷۸</p> <p>۷۹</p> <p>۸۰</p> <p>۸۱</p> <p>۸۲</p> <p>۸۳</p> <p>۸۴</p> <p>۸۵</p> <p>۸۶</p> <p>۸۷</p> <p>۸۸</p> <p>۸۹</p> <p>۹۰</p> <p>۹۱</p> <p>۹۲</p> <p>۹۳</p> <p>۹۴</p> <p>۹۵</p> <p>۹۶</p> <p>۹۷</p> <p>۹۸</p> <p>۹۹</p> <p>۱۰۰</p>	<p>۱۹</p> <p>۲۰</p> <p>۲۱</p> <p>۲۲</p> <p>۲۳</p> <p>۲۴</p> <p>۲۵</p> <p>۲۶</p> <p>۲۷</p> <p>۲۸</p> <p>۲۹</p> <p>۳۰</p> <p>۳۱</p> <p>۳۲</p> <p>۳۳</p> <p>۳۴</p> <p>۳۵</p> <p>۳۶</p> <p>۳۷</p> <p>۳۸</p> <p>۳۹</p> <p>۴۰</p> <p>۴۱</p> <p>۴۲</p> <p>۴۳</p> <p>۴۴</p> <p>۴۵</p> <p>۴۶</p> <p>۴۷</p> <p>۴۸</p> <p>۴۹</p> <p>۵۰</p> <p>۵۱</p> <p>۵۲</p> <p>۵۳</p> <p>۵۴</p> <p>۵۵</p> <p>۵۶</p> <p>۵۷</p> <p>۵۸</p> <p>۵۹</p> <p>۶۰</p> <p>۶۱</p> <p>۶۲</p> <p>۶۳</p> <p>۶۴</p> <p>۶۵</p> <p>۶۶</p> <p>۶۷</p> <p>۶۸</p> <p>۶۹</p> <p>۷۰</p> <p>۷۱</p> <p>۷۲</p> <p>۷۳</p> <p>۷۴</p> <p>۷۵</p> <p>۷۶</p> <p>۷۷</p> <p>۷۸</p> <p>۷۹</p> <p>۸۰</p> <p>۸۱</p> <p>۸۲</p> <p>۸۳</p> <p>۸۴</p> <p>۸۵</p> <p>۸۶</p> <p>۸۷</p> <p>۸۸</p> <p>۸۹</p> <p>۹۰</p> <p>۹۱</p> <p>۹۲</p> <p>۹۳</p> <p>۹۴</p> <p>۹۵</p> <p>۹۶</p> <p>۹۷</p> <p>۹۸</p> <p>۹۹</p> <p>۱۰۰</p>

३५

جواب میں مضمود درج

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
كُنْ عَصَا. ذَكَرْتُ رَبَّكَ عَبْدًا زَكِيًّا. إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ يَدَاؤُفِيًّا. قَالَ رَبِّ إِنِّي
وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا. وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَّ
مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا. وَلِيًّا يَرْثُ مِنِّي وَلِيًّا يَبْقَىٰ
وَلَجَعَلَهُ رَبُّ رَضِيًّا. يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم خداي بخشينده مهربان	شرح الله که نام حضرت یحییٰ علیه السلام است
کُنْ عَصَا	و الله اعلم - این است بیان	و الله اعلم - بهم مذکور می
ذَكَرْتُ رَبَّكَ عَبْدًا زَكِيًّا	بخشایش پروردگار تو بر بنده خود کردی	تیرتے رب کی مہر کا اپنے بندے کو کرنا
إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ يَدَاؤُفِيًّا	چون ندا کرد پروردگار خود را	جب پکارا اپنے رب کو
قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا	گفت ای پروردگار من پیر شده است	چھپی پکارا
وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا	از شنیدن من و مرگ آتش شعله زد	بولای سب میر کو بھی ہو گئی میری
وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَّ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا	سرسن از جہت سفید موی - زنہ میری از پشتی	اور ذریک نخلی سر سے بر تھاپے کی
فَهَبْ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا	و نمودم در دعای تو ای پروردگار من	اور تجھے ایک کرای رب من
وَلِيًّا يَرْثُ مِنِّي وَلِيًّا يَبْقَىٰ	ای میری از جہت سفید موی - زنہ میری از پشتی	مخروم نہیں رہا
وَلَجَعَلَهُ رَبُّ رَضِيًّا	و میرا من میرسم از اقا رب خود	اور من در تار ہوں بھائی بندو کی
يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ	ای زکریا! ہم تجھے بشارت دیتے ہیں کہ تیرے پاس ایک لڑکا پیدا ہوگا جس کا نام یحییٰ ہے	ای زکریا! ہم تجھے بشارت دیتے ہیں کہ تیرے پاس ایک لڑکا پیدا ہوگا جس کا نام یحییٰ ہے

یہاں پر حضرت زکریا علیہ السلام کی دعا ہے کہ میرے پاس ایک لڑکا پیدا ہو جس کا نام یحییٰ ہے۔ اور یہاں پر اللہ تعالیٰ نے فرمایا کہ میں نے تجھے بشارت دی ہے کہ تیرے پاس ایک لڑکا پیدا ہوگا جس کا نام یحییٰ ہے۔

موضع القرآن

فتح الرحمن

جلالین

میرزا کریم بخش ازین بهجه ویا
 گفت ای عزیز و دوکار من -
 چگونه میدانشود برای من طفلی هست
 زن من نازا
 و برآشور رسیده ام از سبب کلان سالی
 بنهاست تنقضه
 و برآشور رسیده ام از سبب کلان سالی
 بنهاست تنقضه
 سال ۱۲۰۲

گفت برو در کارستان
گفت برو در کارستان
گفت برو در کارستان

و بر آینه آفریدم ترا پیش ازین و بودی
چیزی -
بیش از این خود را

گفت ای پروردگار من معین کن مرا
من را شایسته
و مؤید من بنده تو آنت که شایسته
نعمانی گفت - برا کبریا تو
بامروان
سه شباروز
در حالیکه هیچ المزاج با منی
بس برون آمد روم خود از غر عباد
در کباب

پس انہا رشتہ کو دیسی ابن کہ
 بی بی کو غیبی بی بی و
 سلام

ہدین کیا پہلے اس نام کا کوئی بولتا ہی نہ
کہا۔ یہ سب ہو گا مجھ کو لڑکا اور میری
عورت باجھنہ جب
اور بیش پور تھا ہو گیا بیان سنگ کہ
اکرے کھانا۔

کہا یونہی
فرمایا ترے سنے وہ مجھ آسان ہے

اور کچھ کو سنا یا میں نے پہلے سے
اور نہ یہ تھا کچھ خیر و شر

پہلا ہی رتبہ پھر اسے چھوڑ کر
دینا۔
فرمایا تیری شان میں کہ بات مکرے تو
لوگوں سے

پندرہ رات نگ

116

بھرنے والا اپنے لوگوں پاس مجھ سے

تو اشارت سے کہا انکو یاد کرو
شام ۱۹

سید محمد علی شریعتی

۱۰۰

شماره اول و دوم

يَا بَحْتِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَابْتِغَاهُ الْحُكْمَ صَبِيَاءَ وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا وَبَنِيَّ
يُوَالِدِيهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا
وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ مَزِيدًا إِذْ أَتَيْنَا مَكَانًا شَرِيفًا فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ
حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ الرُّوحَ فَنَمَثِّلُ لَهُمْ سَوِيًّا قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا
قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ

تکلیف آید
ع

جلا لیل	فتح الرحمن	موضع القرآن
من کلامهم حملها یحیی وبعده ولادته بسنین قال تعالی له یا یحیی خذ الکتاب ای التوراة بقوة بجد وابتغاه الحكم النبوة صبیاء ابن ثلاث سین وحنان رحمة للناس من لدنا من عندنا و زکوة صدقة علیهم وکان تقیاً روي انه لم یعمل خطیئة قط ولم یهم بها وبرا یوالدیه ای محسن الیهما ولم یکن جباراً متکبراً عسیاً عاصیاً لربه و سلاماً سار علیہ یوم ولده و یوم یموت و یوم یبعث حیاً ای فی هذه الایام الخوفه التي یرى فیها ما لم یر قبلاً هو امن فیها واذ کن فی الکتاب القرآن مزیم ای خبر ای حین انشدت من اهلها مکانا شریفاً ای اعتزلت فی مکان نحو الشرق من الدار فاتخذت من دونهن حجاباً ارسلت سرائر تنسین به لتغلی رأسها ونبایها أو تغسل من حیضها فان سلنا الیها روحنا جبرئیل فمثل لها بعد لبسها ثیاباً بشر سویاً تام الخلق قالت انی اعود بالرحمن منک ان کنت تقیاً فتشهی عني بعودی قال انما انار سؤل ربک لاهب لك غلاماً زکياً بالقوة قالت انی یكون لی غلام ولم یمسسني بشر	القصه جبرئیل متولد شد و دو ساله گشت تقریباً ای یحیی بجز احکام کتاب استوار و داد پیش دانی در حال کودکی و داد پیش شفقتی از نزد یک خود و طهارت نفس و بود بر سر کار و نیکو کردار بود به پدر و مادر خود و نمودگر و کنش گناهیگار بر پدر و مادر و سلام داد بر وی روزیکه متولد شد و روزیکه سوار شد بر اسب و روزیکه میرد و روزیکه بر آنکس شود زنده و یاد کن در کتاب مزیم ای مزیم چون یک سوار کن خود جای بسته بر آمدن آوازه می کرد پس گرفتار گرفت از بسین این ایجاب بدین برده این برده پس فرستادم سوی او روح خود را بجه جبرئیل پس صورتش را بر او نمود آونی درشت اندام شده و شکفت برایه من می بنام جبرئیل از تو اگر چه بر سر کار باشی گفت چرا این نیست که من فرستاده بودم تو اما تا غلام ترا طغی با کنیزه گفت چگونه پیدا شود برای من طفلی و دست نرسیده است بن حلالی	ای یحیی اطفاله کتاب زور سے اور دیام اسکو حکم کرنا کر کہاں میں اور شوق دیا اپنی طرف سے اور شہرائی اور تھا بر سر کار سے اور سبکی کرنا اپنے مایاب سے اور نہ تھا زبردست بلے حکم سے اور سلام اس پر جب کہ پیدا ہوا اور مرے اور جس دن اٹھ کھڑا ہو گی کر اور یاد کر کتاب میں مزیم کا جب کہ سہوی ایسے لوگوں سے ایک شرقی مکان میں جبر کر لیا ان سے و ایک برده بھر بھیجا مجھے اس میں اس نے فرشتہ جبرئیل آیا اس کے کھادی پورا کرتے ہوئے بھگور میں مجھ سے اگر تو در رکھنا ہی بولا میں تو بھیجا ہوں تیرے رب کا کہ دے جاؤں بھگور ایک مرکا کھڑ بولی کہاں سے ہوگا میرے رب کا اور چھو انہیں بھگور آئی ہے

من کلامهم حملها یحیی وبعده ولادته بسنین قال
تعالی له یا یحیی خذ الکتاب ای التوراة بقوة
بجد وابتغاه الحكم النبوة صبیاء ابن ثلاث
سین وحنان رحمة للناس من لدنا من عندنا
و زکوة صدقة علیهم وکان تقیاً روي انه
لم یعمل خطیئة قط ولم یهم بها وبرا یوالدیه
ای محسن الیهما ولم یکن جباراً متکبراً عسیاً
عاصیاً لربه و سلاماً سار علیہ یوم ولده و یوم
یموت و یوم یبعث حیاً ای فی هذه الایام
الخوفه التي یرى فیها ما لم یر قبلاً هو امن
فیها واذ کن فی الکتاب القرآن مزیم ای خبر
ای حین انشدت من اهلها مکانا شریفاً ای
اعتزلت فی مکان نحو الشرق من الدار فاتخذت
من دونهن حجاباً ارسلت سرائر تنسین به لتغلی
رأسها ونبایها أو تغسل من حیضها فان سلنا
الیها روحنا جبرئیل فمثل لها بعد لبسها ثیاباً
بشر سویاً تام الخلق قالت انی اعود بالرحمن
منک ان کنت تقیاً فتشهی عني بعودی قال
انما انار سؤل ربک لاهب لك غلاماً زکياً
بالقوة قالت انی یكون لی غلام ولم یمسسني بشر

در کلام بدم را - من کلامهم حملها یحیی وبعده ولادته بسنین قال تعالی له یا یحیی خذ الکتاب ای التوراة بقوة بجد وابتغاه الحكم النبوة صبیاء ابن ثلاث سین وحنان رحمة للناس من لدنا من عندنا و زکوة صدقة علیهم وکان تقیاً روي انه لم یعمل خطیئة قط ولم یهم بها وبرا یوالدیه ای محسن الیهما ولم یکن جباراً متکبراً عسیاً عاصیاً لربه و سلاماً سار علیہ یوم ولده و یوم یموت و یوم یبعث حیاً ای فی هذه الایام الخوفه التي یرى فیها ما لم یر قبلاً هو امن فیها واذ کن فی الکتاب القرآن مزیم ای خبر ای حین انشدت من اهلها مکانا شریفاً ای اعتزلت فی مکان نحو الشرق من الدار فاتخذت من دونهن حجاباً ارسلت سرائر تنسین به لتغلی رأسها ونبایها أو تغسل من حیضها فان سلنا الیها روحنا جبرئیل فمثل لها بعد لبسها ثیاباً بشر سویاً تام الخلق قالت انی اعود بالرحمن منک ان کنت تقیاً فتشهی عني بعودی قال انما انار سؤل ربک لاهب لك غلاماً زکياً بالقوة قالت انی یكون لی غلام ولم یمسسني بشر

[illegible]

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا. ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ. مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ. وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ. فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ
بَيْنِهِمْ قَوْلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ شَهِيدٍ يَوْمَ عَظِيمٍ. أَسْمِخْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ
يَوْمَ يَأْتُ تَوَسُّتَنَا

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
وَالسَّلَامُ مِنَ اللَّهِ (عَلَى يَوْمٍ وَلَدَتْ وَيَوْمَ اموت و یوم ابعت حیات) یقال فیہ ما تقدم فی السید عیسیٰ	و السلام بر من است روزیکه متولد شد و روزیکه بمیرم و روزیکه بر انگیزم شوم زنده شده	اور سلام ہی محمد رحمن ن فرستاد ہوا اور جنت دن مروں اور جہنم آگہ کھڑا ہو گی کر
قَالَ تَعَالَى (ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ بِالْقَوْلِ خَيْرٌ مِنْكَ مُقَدَّرَ اِي قَوْلِ بْنِ مَرْيَمَ وَبِالنَّصْبِ قُلْتَ	ایں است قصہ عیسیٰ پسر مریم مراد عید ادم سخن راست کہ در حق حق دینی	بہ عیسیٰ مریم کا بیٹا سچی بات
قُلْتَ وَالْمَعْنَى الْقَوْلُ الْحَقُّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ مِنْ الْمَزِيَّةِ اَي يَشْكُونَ وَهُمْ النَّصَارَى قَالُوا اِنْ عِيسَى ابْنُ اللَّهِ كَذَّبُوا (مَا كَانَ لِلَّهِ اَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ تَنْبِيْهًا لَهُ عَنْ ذَلِكَ رَاَدُ اَفْضَى اَمْرًا اَي اَرَادَ اَنْ	کہ در وی مروان اخلاف کی گفتم کہ اگر خدا را کہ بگردد بیخ فزیند پائی اور است و در نزد گرفتن	ایشہ اش پندہن کر کے اولاد دے پاک ذات سچی
يَتَّخِذَ تَه (فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) بِالرَّفْعِ يَتَقَدَّرُ هُوَ وَبِالنَّصْبِ يَتَقَدَّرُ بَرَأْنِ وَمِنْ ذَلِكَ خَلَقَ عِيسَى مِنْ عَذْرَاءٍ (وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ مَا عْبُدُوهُم بَقِيْعَ اَنْ يَتَقَدَّرَ اَذْكُرْ وَبِكِسْرَ هَا يَتَقَدَّرُ يَرْقُلْ يَدْلِيلُ مَا	چون سر انجام کی گیارہ سیدہ ادا دے ادا دے شے ہندہ	جست عہد اتا ہی کچھ کام ہی کہتا ہی کہ کو کہ ہو وہ ہوتا ہی
قُلْتُ لَهُمُ الْاَمَّا امْرِئِيْ بِهِ اِنْ اَعْبُدُوا اللَّهَ رَغِيْ وَمَا كُنْتُمْ (هَذَا) الْمَذْكُوْرُ (صِرَاطٌ) طَرِيقٌ (تَسْتَقِيْمُ) مُسْتَقِيْمٌ اِلَى الْجَنَّةِ (فَاخْتَلَفَ الْاَخْرَابُ مِنْ شَيْئِهِ اَي الْقَصْدُ فِي عِيسَى هُوَ اِنَّ اللَّهَ اَوْ اِلَهٌ مَعَهُ اَوْ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ	و گفتم عیسیٰ پر اسے خدا پروردگار میں است پروردگار کا شاکست پس تعبدات اونہ	اور کہا بیشک اشد ہی رہی رہا اور رب تمہارا سوا ہی کی بندگی
قَوْلِيْ) شِدَّةُ عَذَابٍ (لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا) بِمَا ذَكَرْ اَوْ غَيْرُ مِنْ مَّشْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيْمٍ) اَي حُصُوْرِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَاهْوَالِهَا اَسْمَحُ بِهِمْ وَابْصُرُ بِهِمْ ضِعْفًا تَعِبُ مَعْنَى مَا اَسْمَعُهُمْ وَمَا ابْصُرُهُمْ (يَوْمَ يَأْتُوْنَنَا	علاوت کنند اور	
	ایں است ماہ راست	بہ سچی راہ سیدی
	پس اخلاف کو نہ جماعتیاد و با خوش	بھر کئی راہ ہو گئے فرقے ان میں سے
	پس وہی کا قرآن ط	سو چرا ہی ہی منکر دن کو
	از حاضر شدن روز بزرگ	جسوت دیکھنے ایک دن ترا
	چہ قد شنو ایا نمند و چہ قد برساند	کہا سنے دیکھتے ہو گئے
	روزیکہ بیاہند جنسین	جس دن آو شکر ہما پاس

[illegible]

۲۰
 ۱۶
 ۱۴
 ۱۲
 ۱۰
 ۸
 ۶
 ۴
 ۲

دن بچہ کو کما کر دینا اور کما کر دینا

[illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
يَا بَابُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمْسَكَ عَذَابُكَ مِنَ الرَّحْمَنِ أَنْ لَمْ تَنْتَبِ رَفَعُوا لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا نَاصِرًا وَقَوِيًّا فِي التَّارِكِ قَالَ ارْغَبْ أَنْتَ عَنِ الْهَقْلِ يَا بَابُ أَهْلِيمِ فَضَعْبُهَا لَنْ لَمْ تَنْتَبِ عَنِ الشَّعْرِ ضِلَّهَا لَنْ جَنْبِكَ بِالْحِجَارَةِ أَوْ بِالْكَلَامِ الْقَبِيحِ فَاحْذَرْنِي وَاهْجُرْنِي مَلِكِيَاهُ دَهْرًا طَوِيلًا قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ مِنْي لَا أَصْبِرُ بِمَكْرُوهٍ رَسَا سَتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ فِي حِفْظِهِ مِنْ حَنَنِِي مَا زِلْتُ أَفِيحِبُّ دُعَائِي وَقَدْ وَفَا بَوَعْدِي بِقَوْلِهِ الْمَذْكُورِ فِي الشَّعْرِ وَأَغْفِرْ لِي وَهَذَا قَبْلُ أَنْ يَتَيْنِي لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ كَمَا ذَكَرْتُ فِي بَرَاءَةٍ وَأَعْتَرِ وَمَا تَدْعُونَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا أَعْبُدْ رَبِّي عَسَى أَنْ لَا أَلُوكَ بِدُعَاءِ رَبِّي بِعِبَادَتِهِ رَشَقِيَاهُ مَا شَقِيقُكُمْ بِعِبَادَةِ الْأَصْنَامِ فَلَمَّا اَعْتَرَكُمُ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ بَانَ ذَهَبَ إِلَى الْأَنْفِضِ الْمَقْدَسَةِ وَهَبْنَا لَهُمُ ابْنَيْنِ يَا فُسْ هَمَّا اسْتَحَقَّ وَيَعْقُوبُ وَكَلَّمَ مِنْهُمَا جَعَلْنَا نَبِيًّا وَوَهَبْنَا لَهُمُ الثَّلَاثَةَ مِنْ رَحْمَتِنَا الْمَالُ وَالْوَلَدُ وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيمًا رَفِيعًا وَهُوَ الشَّاهِدُ الْحَسَنُ فِي جَمِيعِ أَهْلِ الْأَدْيَانِ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلِصًا بِكُفْرِهِ الْإِلَهِ وَفَتَحْنَا مِنْ أَخْلَصَ فِي عِبَادَتِهِ	ای پدر من می ترسم از آنکه برسد تو عقوبتی از عذاب من که تو بکنی از کفر خود پس باشی قرین شیطان گفت ای بار و دانی تو از معبودان من ای ابراهیم اگر از نایستی الهی سنگسار کنم ترا دردشام همان است و تر صحبت من کن منی دراز گفت سلام عليك ای ابراهیم افزون خواهم طلبید برای تو از برودگان خونیش بر الهیه می هست بر من نهان و گذاره بگیرم از شما و از آنجایی بر رسید بخیر خدا بر ستش بروردگار خود را شاید که بنامش در بر ستش بروردگار خود فی بهر به پیش هرگاه در بهر به گرفت از این و از آن بخدا ابراهیم ای تو هستی بر من عطا کردم و دیر اسماتی و یعقوب و هر یکی را بنام سختیم و عطا نمودم باین ن جبر از بخشش خود پس از ابراهیم و اسماتی و یعقوب برای این ذکر جمل بنیات بر کن و یاد کن در کتاب موسی را هر نبدی بود خالص کرده شده	ای باب مرحمتی در تاجون کهن آنکه بچکو ایک آفت منی بهر تو هوجا و شیطان کا ساحتی و ده بولا کا تو هر ابو ای میر خا کا منی این ابراهیم اگر تو نمی ترسیا تو بچکو بچواد منی مار و بچ اور بچ منی دور جا ایک مدت کہا تیری سلامتی من کن و بخشا و گجا ای رب منی بیشک ده ای بچهر بچر بان اور گذاره بکرتا هون تم منی اور بچکو تم بکارتی ہو الله کے سوا اور منی بچکارو گجا ای رب کو امید ہی کنز ہو گجا رب کو بکارت محروم بچر جت کہا رے ہوا ان سے اور چکو ہو جئے اللہ کے سوا سے بخن جئے اسکو اسماتی اور یعقوب اور دونوں کو منی کہا تم اور دیا تم نے ان کو بانی مہر سے اور رکھا ان کے واسطے سچا بول تے اور مذکور کرتا ہیں موسی کا وہ تھا چنا ہوا

قوله امر بنحو خواهم طلبیده شد که وی تعالی توفیق دهد مرا برای توبه و ایمان بزرگ حقیقت استغفار برای کفار استعدای توفیق است از حق سبحی زبرایان این است و

0F
0D
09
04
04

[illegible][illegible]

پیشرفت ملی عجیب

وہی صفت ہے جس کی طرف سے اس صفت کی طرف سے

[illegible]

<p>قال الم اقل لك 19</p>	<p>اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْءًا فَوَسَّوْا بِكَ لُخْشَرٌ تَتَّبِعُهُمُ الشَّيَاطِينُ ثُمَّ لَحَضَرْتَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ثُمَّ لَنَزَعْنَهُمْ مِنْ كُلِّ سَبْعَةٍ اُتِيَهُمْ اَشْدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عَنِيًّا ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ اَوْلَىٰ بِهَا صِلٰىً وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَاوَارِدَهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِيْنَ فِيْهَا جِثِيًّا وَاِذَا امْتَلَىٰ عَلَيْهِمُ الْاَيَاتُ اَيَّتَاتٰ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ</p>	<p>اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْءًا فَوَسَّوْا بِكَ لُخْشَرٌ تَتَّبِعُهُمُ الشَّيَاطِينُ ثُمَّ لَحَضَرْتَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ثُمَّ لَنَزَعْنَهُمْ مِنْ كُلِّ سَبْعَةٍ اُتِيَهُمْ اَشْدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عَنِيًّا ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ اَوْلَىٰ بِهَا صِلٰىً وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَاوَارِدَهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِيْنَ فِيْهَا جِثِيًّا وَاِذَا امْتَلَىٰ عَلَيْهِمُ الْاَيَاتُ اَيَّتَاتٰ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ</p>
<p>کرم سے شکوہ کیا یا پہلے سے اور وہ کچھ جبر نہ تھا سو قسم ہے رب کی ہر گھر یا وہ پہلے آئے اور شیطانوں کو جبر سے لایا دیکھ کر دوزخ سے گھٹنوں پر گرے جبر سے ہر گھر پر رزق سے کوف امان سخت رکھنا غارت ہر گھر پر معلوم ہین جو بہت قابل پیشہ کے اور کوئی نہیں تم میں جو نہ پہنچا گاسبر ہر گھر پر رب پر ضرور مقرر جبر سے دیکھ گئے ان کو جو قرتے رہے اور جو رزق دیکھ گئے اسی میں اونہ گھر سے اور جبر سنا ہے انکو جاری آیتیں کچھ کہتے ہیں جو لوگ منکر ہیں ایمان والوں کو دو فرقہ ہیں</p>	<p>موضع القرآن فتح الرحمن جلالین کہا آفریدم اور بیش ازین و نبود هیچ چیزی بسی قسم پروردگار تو کہ البتہ لکھتے این منکران بعت را بشیاطین باز جبر کنیم این را حوالی دوزخ برانو در افتاده از قبول حساب باز رشیم از برستی از اذین جبر است کنه تر است بر خدا از روی نافرمانی باز ما دانا تریم بمانند سزاوارتر اند بدر آمدن دوزخ و بیت از شما یکس گر گذرنده بر این بیت این وعدہ لازم بہ پروردگار باز برانیم منفیان را و بگذاریم ظالمین را انجا برانو در افتاده و چون خوانده شود بر این آیات توفیق و کافران واضح آمدہ گویند کافران مسلمانان را کدام یک ازین دو گروه است</p>	<p>التَّاءُ ذَاكَ اَوَّلُ اَمْرٍ عَمَّتْ فِي الدَّالِ وَفِي قِرَاءَةِ يَنْزِلُهَا وَسُكُونِ الدَّالِ وَخَمِ الْكَافِ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْءًا فَيَسْتَدِلُّ بِالْاِبْتِدَاءِ عَلَى الْاِحَادَةِ فَوَسَّوْا بِكَ لُخْشَرٌ تَتَّبِعُهُمُ اَي الْمُنْكَرِيْنَ لِلْبَعْثِ وَالْشَّيْءِ اَي يَجْمَعُ كَلَامَهُمْ وَشَيْطَانُهُ فِي سِلْسِلَةٍ ثُمَّ لَحَضَرْتَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ مِنْ خَارِجِهَا جِثِيًّا عَلَى التَّرْكِبِ جَمْعُ جَاثٍ وَاَصْلُهُ جَتَوُ وَاَوْجَتُوِي مِنْ جَتِي يَجْتَوِي اَوْجَتِي لُفْتَانِ ثُمَّ لَنَزَعْنَهُمْ مِنْ كُلِّ سَبْعَةٍ فَرَقَةٍ مِنْهُمْ اَتِيَهُمْ اَشْدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عَنِيًّا جَبْرًا ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِيْنَ هُمْ اَوْلَىٰ بِهَا اَحَقُّ بِجَهَنَّمَ اَلْاَشَدُّ وَعِنْدَهُمْ صِلٰىً دُخُولًا وَخَارِجًا فَابْدَعَهُمْ وَاَصْلُهُ صَلَوِيٍّ مِنْ صَلِيٍّ يَكْسِرُ الْاَلَامَ وَفِي هَاوِيَّانِ اَي مَارِسْتُمْ اَحَدًا رَا اَوَّلًا وَاَوَّلًا اَي دَاخِلَ جَهَنَّمَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا حَقْمُهُ وَقَضِيَّتُهُ لَا يَنْزِلُكَ رَتْمْ نَجْحِي مَسَدًا وَاجْتَفَارَ الَّذِينَ اتَّقَوْا الشِّرْكَ وَالْكَفَرَ مِنْهَا وَنَذَرُ الظَّالِمِيْنَ بِالشِّرْكِ وَالْكَفْرِ فِيْهَا جِثِيًّا عَلَى التَّرْكِبِ وَ اِذَا تَمَّتْ عَلَيْهِمْ اَيِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْكَافِرِيْنَ رَايَاتُنَا مِنْ الْقُرْآنِ (بَيِّنَاتٍ) وَاصْحَابِ حَالٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ نَحْنُ اَوْ اَنْتُمْ</p>

مریم قال لا اقل

خَيْرُ مَقَامًا وَاحْسَنُ نَدِيًّا. وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اِثَانًا وَرِيًّا. قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدَدًا حَتَّىٰ اِذَا رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَثَانًا وَاضْعَفْ جُنْدَاهُ وَيَزِدْ اِلَهَهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا وَهُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا. اَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
خَيْرُ مَقَامًا مِنْ اَوْ مَسْكَنًا بِالْفَتْحِ مِنْ قَامٍ وَبِالْفَتْحِ	بہتر است در رتبہ	کسا مکان بہتر ہے
وَاحْسَنُ نَدِيًّا بِمَعْنَى النَّادِي وَهُوَ مَجْمَعُ الْقَوْمِ	و بہتر است از روی مجلس یعنی	اور اچھی لگنی ہی مجلس ہے
يَتَّحِدُونَ فِيهِ يَعْشَوْنَ خَيْرٌ فَتَكُونُ خَيْرًا مِنْكُمْ	مردان	بہتر ہے
قَالَ تَعَالَى وَكَمْ اَيُّ كَثِيرٍ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ	دستار ہلاک کریم پیش ازین طبقہ	اور کتنی کھبا چکے ہم پہلے ان سے
اَيُّ امَّةٍ مِنْ اَلْاُمَمِ الْمَاضِيَةِ هُمْ اَحْسَنُ اِثَانًا مَثَلًا	کہ بہتر بودند باعتبار رفت خاندان	و سے ان سے بہتر تھے اسباب
وَمَتَاعًا وَرِيًّا مَنَظَرٌ مِنَ الرَّؤْيَةِ فَلَا اَهْلَكْنَا	اور از روی نموداری	اور غور میں
لِيَفْرَهُمُ نَهْلَكَ هُوَ كَقَوْلِهِ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ	بگو کہ باشد در گمراہی	تو کہ جو گوی رہا جھٹکتا
شَرُّ جَوَابِهِ فَلْيَمْدُدْ بِمَعْنَى الْخَبْرِ اَيُّ يَمْدُدْ	افزون ہی دہے	سو بیا ہے کہیں لیجاوے
لَهُ الرَّحْمَنُ مَدَدًا فِي الدُّنْيَا يَسْتَدْرِجُهُ رَحْمَةً اِذَا	اور اخذ اقرون دادنی تا وقتیکہ	اس کو رمن لہا ست یہاں تک
رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ اِمَّا الْعَذَابَ كَالْقَتْلِ وَالْاَمْرِ	پہنچد اچھ ترسانیدہ شد نہ عقوبت	دیکھیں جو وعدہ پاتے ہاں یا
وَاِمَّا السَّاعَةَ الْمَشْتَمِلَةَ عَلَىٰ جَهَنَّمَ فَيَدْخُلُونَهَا	و یا قیامت را	اور قیامت
فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرُّ مَثَانًا وَاضْعَفْ جُنْدَاهُ	پس خواهند دانست کہ نام کس بدتر	سو بت معلوم کرین کس کا ہزارا
اَعْوَاذُهُمْ اَتَمُّ الْمُؤْمِنُونَ وَجَبَدَهُمُ الشَّيَاطِينُ وَجَبَدَ	و نہ تو ان تر است از روی	چپ از رکشی فتح کم زور ست
الْمُؤْمِنِينَ الْمَلَائِكَةُ رَوَيْنَ بَدَأَ اِلَهَهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا	و زیادہ ہی دہر خدا راہ یا با نرا	اور بڑھاتا جاوے اسے سو جھے ہو
بِالْاِيْمَانِ (هُدًى) بِمَا يَنْزِلُ عَلَيْهِمْ مِنَ الْآيَاتِ وَ	ہدایت و ایمان	سو جھے اور
الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ هِيَ الطَّاعَاتُ تَبْقَىٰ لَهَا	حسنت بائندہ شایستہ	حسنہ والی نیکیاں
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا اَيُّ مَا يَزِيدُ	بہتر اند نزد کس پروردگار تو ازین	بہتر رکھتی ہیں تیرے رکے یہاں
الْبَيْتَ وَيَرْجِعُ خِلَافَ اَعْمَالِ الْكُفَّارِ وَالْخَيْرَةُ هُنَا	خیرا و نیکوتر اند از جهت بازگشت	اور بہتر ہے جہاں کو چلے ف
فِي مَقَابِلَةِ قَوْلِهِمْ اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا	ابا بدی آنرا کہ کافر و بائبا	بہتر انوں سے
اَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا الْعَاصِ بْنِ وَائِلٍ	و گفت	اور کہا
وَقَالَ لِحَبَابِ بْنِ اَلْاَزْثِ الْقَائِلُ لَهُ نَبْعَثُ بَعْدَكَ		

مریم قال لا اقل
بہتر است در رتبہ
کسا مکان بہتر ہے
اور اچھی لگنی ہی مجلس ہے
بہتر ہے
اور کتنی کھبا چکے ہم پہلے ان سے
و سے ان سے بہتر تھے اسباب
اور غور میں
بگو کہ باشد در گمراہی
تو کہ جو گوی رہا جھٹکتا
افزون ہی دہے
سو بیا ہے کہیں لیجاوے
اور اخذ اقرون دادنی تا وقتیکہ
پہنچد اچھ ترسانیدہ شد نہ عقوبت
دیکھیں جو وعدہ پاتے ہاں یا
اور قیامت
پس خواهند دانست کہ نام کس بدتر
سو بت معلوم کرین کس کا ہزارا
و نہ تو ان تر است از روی
چپ از رکشی فتح کم زور ست
اور بڑھاتا جاوے اسے سو جھے ہو
سو جھے اور
حسنہ والی نیکیاں
بہتر رکھتی ہیں تیرے رکے یہاں
اور بہتر ہے جہاں کو چلے ف
بہتر اند نزد کس پروردگار تو ازین
خیرا و نیکوتر اند از جهت بازگشت
اور بہتر ہے جہاں کو چلے ف
ابا بدی آنرا کہ کافر و بائبا
و گفت
اور کہا

مریم قال لا اقل

طه قال الم اقل
٢٠ ١٦

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

11

قال الم اقل لك ط
١٤ ٢٠

أَنَا رَبُّكَ فَاحْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى ۖ وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ۚ إِنِّي
لَنَا إِلَهٌ وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي ۚ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۚ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا
لِتُخْرِجَنِي ۚ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ۖ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا ۚ وَاتَّبِعْ هَوَاهُ ۖ فَتَرْدَىٰ ۚ وَمَا
بِكَ يَمِينِكَ ۚ يَا مُوسَىٰ ۚ قَالَ هِيَ عَصَايَ ۖ أَتَوَكَّوْا عَلَيْهَا وَاهْبِسْ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي ۚ وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ
أُخْرَىٰ ۚ قَالَ أَفَقَدْ يَا مُوسَىٰ ۚ فَأَلْقِهَا فَإِذَا هِيَ حَبَّةٌ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

100

موضع القرآن

فتح الرحمن

جیلا لیں

۱۔ من پروردگار تو ام پس از بابیرون
نعلین خود را
پار آینه تو بمیدان پاکی - طوی نام

الْبَاءُ (أَنَا) تَوْكِيدٌ لِإِيَّاكُمْ رَبُّكُمْ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ
 إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ الطُّغْرَى أَوِ الْبَارِكِ رَطْوَى
 بَدَلٌ أَوْ عَطْفٌ بَيَانٌ بِالتَّنْوِينِ وَتَرْكِه مَضْرُوفٌ
 بِاعْتِبَارِ الْمَكَانِ وَغَيْرِ مَضْرُوفٌ لِلثَّانِيَةِ بِاعْتِبَارِ
 الْبِقْعَةِ مَعَ الْعِلْيَةِ وَأَنَا اخْتِزْتُكَ مِنْ قَوْمِكَ
 فَاسْتَمِعْ مَا يُوحَى (إِلَيْكَ مِنِّي) رَأَيْتُنِي أَنَا اللَّهُ لَا
 إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي فِيهَا
 إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا عَنِ النَّاسِ وَيُظَاهَرُ
 لَهُمْ قُرْبُهَا بِعَلَامَاتِهَا (لَتُخْزِي) فِيهَا كُلُّ نَفْسٍ
 بِمَا تَسْعَى (بِهِ مِنْ خَيْرٍ وَشَرٍّ) فَلَا يَصُدُّكَ
 يُضَرُّ فَكَ (عَنِ) أَيُّ عَنِ الْإِيمَانِ بِهَا مَنْ لَا
 يُؤْمِنُ بِهَا وَاشْبَعُ هَوَاهُ فِي انْكَارِهَا (فَرَدَى) ^{فَرَدَى}
 فَهَلَكَ إِنْ انْقَضَتْ عَنْهَا (وَمَا تِلْكَ) كَانَتْ
 يَمِينُكَ يَا مُوسَى (أَلَا سَفِهَاهُمُ لِلتَّغْيِثِ لِي رَيْبٌ
 عَلَيْهِ الْمِجَّةُ فِيهَا) قَالَ هِيَ عَصَايَ (أَتَوَكَّلُ) أَعْتَدُ
 عَلَيْهَا عِنْدَ الْوُتُبِ وَالشَّيْ (وَأَهْشِ) اخْضَبْ
 وَجْهَ الشَّجَرِ (بِهَا) لِيَسْقُطَ عَلَى غَنَمِي فَتَأْكُلَهُ
 وَلِي فِيهَا مَأْرَبٌ جَمْعُ مَأْرَبَةٍ مَثَلُ التَّرَائِي
 حَوَائِجِ (أُخْرَى) لِحَمْلِ الزَّادِ وَالسَّقَاوِ طَيْرُ
 الْمَوَامِ زَادَ فِي الْجَوَابِ بَيَانُ حَاجَاتِهِ بِهَا قَالَ
 الْقِيَامُ يَا مُوسَى فَالْقِيَامُ فَإِذَا هِيَ حَبَّةٌ نَعْبَادُ

و من هرگز ندیدم ترا ای نبی

بیس گوش بنه بسوی آنچه وحی
فرستاده نمی شود و سرایتش به خداست
بیست و یکم و غیر من این خداست من
پسین و برسان خان غار از برای یاد کردن
برگشته قیامت آمدی است میخوام
که بیهوشان دارم وقت آنرا
تا جوار ادا شود در حقی

بمقابله آنچه میکنند پس باید که باز نداد
از باورد داشتن آن کسی که

ایمان دار در میان و سرور کرده است
خویش نفس خود را انگه
پاک است شوی
و حقیقت این پنج اگر با زبانی نه با دود
استغفار برای تو فرست
به دست راست تو ای موسی

گفت این عصا من است تکیه حکیم
دوست آن بیگانه ماندی شوم

۲۵
و مراد برین عصا کار نای

۱۷
دیکر غیر هست
۱۸
گفت خدایتعالی

جنگیں انرا ہی موسیٰ نہیں بلکہ
انہیں انہیں دی تارے

طه قال امقلك

تَسْعَى قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَعِيدُهَا سَبْرُهَا الْأُولَى وَأَضْمَمَ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجُ
بَيَاضًا مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ آيَةٌ أُخْرَى لِئَلَّا يَكُنِ مِنَ الْيَاثِمِ الْكُفْرُ إِذْ هَبَّ إِلَى فِرْعَوْنَ أَنَّهُ طَغَى
قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَكَسِّرْ لِي أَمْرِي

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
عَظِيمٌ (تَسْعَى) تَمَشِّي عَلَى بَطْنِهَا سَبْرُهَا كَسْرُهَا التَّعْبَانِ الصَّغِيرِ الْمَسْتَمِي بِالْحِجَابِ الْمَعْتَرِيهِ عَلَيْهَا فِي آيَةٍ أُخْرَى قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ مِنْهَا سَعِيدُهَا سَبْرُهَا مَنُصُوبٌ بِنَزْعِ الْخَافِضِ أَيُّ إِلَى خَالِهَا الْأُولَى فَمَا دَخَلَ يَدَهُ فِي فَمِهَا فَعَادَتْ عَصَى وَنَبِيْنٌ أَنْ مَوْضِعَ الْأَذْخَالِ مَوْضِعُ مَسْكَاةَيْهِ شَعْبَتُهَا وَأَمْرِي ذَلِكَ السَّيِّدُ مَوْضِعُ لِيْلَا يَخْرُجُ إِذَا انْقَلَبَتْ حَيَّةٌ لَدَى فِرْعَوْنَ وَأَضْمَمَ يَدَكَ الَّتِي بِمَعْنَى الْكَفِّ إِلَى جَنَاحِكَ أَيُّ جَنَاحِكَ لَا يَسْرُخُ تَحْتَ الْعَصَدِ إِلَى الْأَبْطِ وَ أَخْرَجَهَا خَرَجَ خِلَافَ مَا كَانَتْ عَلَيْهِ مِنْ الْأَدَمَةِ بَيَاضًا مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ أَيُّ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَشَعَاعُ الشَّمْسِ تَغْشَى الْبَصَرَ (آيَةٌ أُخْرَى) وَهِيَ وَبَيَاضٌ حَالَانِ مِنْ ضَمِيرِ تَخْرُجُ (لِئَلَّا يَكُنِ) بِهَا إِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ لِأَظْهَارِهَا مِنْ آيَاتِنَا الْآيَةُ الْكُبْرَى (أَيُّ الْعَظْمِيِّ عَلَى رِسَالَتِكَ وَإِذَا كَرِهَ عَوْدَ إِلَى حَالِهَا الْأُولَى ضَمَمَهَا إِلَى جَنَاحِهِ كَمَا تَقْدَمُ وَأَخْرَجَهَا إِذْ هَبَّ رُسُوكَ (إِلَى فِرْعَوْنَ) وَمَنْ مَعَهُ رَأْيُهُ طَغَى وَجَاوَزَ الْحَدَّ فِي كُفْرِهِ إِلَى إِذْعَارِ الْأَلْهِيَةِ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَسَعِدْ لِي مَحْمَلُ الرِّسَالَةِ (وَكَسِّرْ) سَهْلٌ لِي أَمْرِي	دوان گفت بکیر این را و ترس باز خواهم گوانید اورا بشکل تخسین او و بهم آرد دست خود را بسوی بطن خود تا بیرون آید سفید شده از غیر عیبی نشانه دیگر آمده بگوایم که بنمایم ترا بعضی نشانه بزرگ خویش برو بسوی فرعون بر این روی از حد گذشت است گفت ای پروردگار من کف دستم را برای من گشاده کن و آسان کن برای من کار مرا	دور تا ز پای بزرگش شکو اورند در هم بچهره بزرگش شکو پس حال برست اورنگا اینها تها پسته بازوست که شکلی چنان بود که کج بری طرح ایک نشانی او رست که تها تها جادین هم تها آب تها تها نیان بزرگ حافظ فرعون تها که آتشی سر آتھا یا بولا ای بکشا ده که بر اسیر اور آسان که بر کار کام

قوله اورا بکامل تخسین او یعنی همان عصا ساقیم ۳ قوه تا بیرون آید سفید شده - ای روشن شود مثل شعاع آفتاب به پوشش جنبائی به و چون اراده
بیکرد بازگشتن دست ترا بسوی حالت پیرش خود بهمی آورد باز دیگر دست خود را بسوی بطن خود و بیرون می آورد و اورا پس بر شکل اصل خود می نشاند
و کما از غیر عیبی بعضی برض ۳ قوه تها تها دیگر آمده به نبوت تو ۲ آیه تها تها بزرگ خویش را رسالت تو - قوه از حد گذشت است در کفر حقه تا اینکه دعوی خود را می

و کما از غیر عیبی بعضی برض ۳ قوه تها تها دیگر آمده به نبوت تو ۲ آیه تها تها بزرگ خویش را رسالت تو - قوه از حد گذشت است در کفر حقه تا اینکه دعوی خود را می

و کما از غیر عیبی بعضی برض ۳ قوه تها تها دیگر آمده به نبوت تو ۲ آیه تها تها بزرگ خویش را رسالت تو - قوه از حد گذشت است در کفر حقه تا اینکه دعوی خود را می

وَاجْعَلْ عَقْدَهُ مِنْ لِسَانِي ۖ يَفْقَهُوا قَوْلِي ۖ وَاجْعَلْ لِي وَرَثَةً مِنْ اَهْلِي ۚ هَارُونَ اَخِي
اَشَدُّ ذِيهِ اَذْرِي ۚ وَاشِرُّهُ لِي فِي اَمْرِي ۚ لِي نَجَاتٌ كَثِيرًا ۚ وَنَدَاكَ كَثِيرًا ۚ اِنَّكَ
كَنتَ بِمَا بَصِيرًا ۚ قَالَ قَدْ اَوْثَقْتُ سَيْلَكَ يَا مُوسَى ۚ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرَى
اِذْ اَوْحَيْنَا اِلَى اِمَامِكَ مَا يُؤْمَرُ ۚ اِنْ اَقْدَمْتَهُ فِي التَّائِبِ فَقَدْ فِئْتَهُ فِي الْيَمِّ فَلْيُلَاقِهِ الْيَمُّ
بِالسَّاحِلِ ۚ يَأْخُذْهُ عَدُوِّي وَعَدُوُّكَ ۚ وَالْقِتُّ عَلَيْكَ حَبَّةً مِنْ يَدِي ۚ وَلَتَصْنَعَنَّ عَلَيَّ عَيْنِي ۚ

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>لَا بُعْدَ عَنَّا وَأَحْلِلْ عَقْدَهُ مِن لِّسَانِي ۖ حَدَّثْتُ مِنَ احْتِرَاقِهِ بِحَدِّهِ وَوَضَعَهَا وَهُوَ صَغِيرٌ بَقِيَّةُ يَفْقَهُوا ۖ يَفْعَلُوا قَوْلِي ۖ عِنْدَ تَبْلِيغِ الرِّسَالَةِ وَأَجْعَلْ لِي وَبَنِيَّ مَعِيًا عَلَيْهَا مِنْ أَهْلِهَا وَهَارُونَ مَفْعُولٌ نَّانٍ رَاحِي ۖ عَظْفٌ بَيِّنٌ رَّاشِدٌ ذِي بَيِّنَةٍ أَنْزِيهِ ۖ ظَهْرِي ۖ وَاشْرُكْهُ فِي أَمْرِي ۖ أَيُّ الرِّسَالَةِ وَالْفِعْلَانِ بِصُنْعِي ۖ أَمْرٌ وَالْمَضَارِعُ الْمَجْرُومُ وَهُوَ جَوَابٌ لِلطَّلَبِ رَكِي لِيَسْحَكَ تَسْجَارُ كَثِيرَةً وَنَذَرَكَ ۖ ذَكَرَ كَثِيرَةً ۖ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرَةً يَا أَيُّهَا نَاغَمْتُ بِالرِّسَالَةِ قَالَ قَدْ أَوْثَقْتُ سَوْفَكَ يَا مُوسَى ۖ مَا عَلَيْكَ رَوَيْدًا مِّنَّا عَلَيْكَ مَرَّةٌ أُخْرَى ۖ إِذْ لِلتَّغْلِيلِ رَاوَحْنَا إِلَى أَمَلِكِ مَنَا مَنَا أَوَالِهَامَا لَمَّا وَلَدْتِكَ وَخَانَتْ أَنْ يَتَقَنَّكَ فَرَحُ فِي جِلْدِهِ مِّنْ يُؤَلِّدُ مَا يُؤَخِّرِي ۖ فِي أَمْرِكَ وَيَبْدَلُ مَنْهُ رَأْيَ أَقْدَفِيهِ ۖ الْقِيَمَةُ فِي التَّابُوتِ فَأَقْدَفِيهِ بِالتَّابُوتِ فِي الْيَمِّ ۖ بَحْرُ الْبَيْتِ ۖ فَلْيَلْقَهُ الْيَمُّ بِالْأَسَا أَيُّ شَاطِئِهِ ۖ وَلَا شَرَّ مَعْنَى الْخَيْرِ رَاوَحَهُ عَدُوِّي ۖ عَدُوُّكُمْ وَهُوَ قُرْهُونُ ۖ وَالْقَيْتُ ۖ بَعْدَ أَنْ أَخَذَكَ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي ۖ لَحْتُ مِنَ النَّاسِ فَأَحْبَبَكَ وَمِنْ كُلِّ مَنْ رَاكَ ۖ وَلَضَعَ عَلَى عَيْنِي رِيحًا عَلَى عَيْنِي ۖ</p>	<p>وکتبی گره از زبان من تا فہم کنند سخن من و مقرر کن برای من وزیر کن بر آرد مرا محکم کن بسبب او تو آسانی مرا و شریک کن او را در کار من تا سچ تو گویم بسیاری و یاد تو کنم بسیار بر اینہستی ماحول ما بینا سیم گفت خدا بر اینہ دارہ غندی در خود است ای موسی در اینہ نعمت فراوان دارم تو بیکار دیگر جویت الہام فرستادم بسوی مادر تو تا انجی الہام کردنی بود کو سبقت این طفل را در صندوق بسین افکن صندوق را در درختا تا افکندہ آرد اور یا بکنارہ بگیر دش دشمن من و دشمن دی و بیفکندم بر روی تو قبول از جانب خویش و تو ستم کہ بروردہ منوی بحضور من</p>	<p>اور کھول گره میری زبان سے کہ تو بچہیں میری بات مل اور دے مجھ کو ایک کام بنانے والا میرے مجھ کا ماروان میرا بھائی اُس سے بندھا میری گرا در شریک کہ سکو میرا کام کا کہ تیری پاک ذات کا یا سیرین ہم بہت ادب یاد کرین ہم مجھ کو بہت سنا تو ہی ہنگو خوب دیکھنا فرا یا ملا مجھ کو تیرا سوال ای موسی اور احسا کیا بی ہم نے تجھ پر ایکبار اور حکم بھیجا ہم نے تیری ما کو جو آگے سناتے ہیں ستہ کہ دال اسکو صندوق میں بھر کو دال دے بانی میں چھڑائی کہو لے دالے کار پر اٹھالے کہو ایک شمن میرا اور اُسکا اور ڈال دی میں نے تجھ پر محبت اپنی طرف سے اور تا کہ تیار ہو تو میرا کچھ کہتا</p>

[illegible][illegible]

قَالَ لَخَافَا أَنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ۚ فَأَتِيَاهُ فَنُفُو لَا أَنَارِسُوكَ رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعْدِبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِّنَ الْجَدْيِ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَبَ وَتَوَلَّىٰ ۚ قَالَ مَن رَّبُّكَ يَا مُوسَىٰ ۚ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى الْكَلْبَ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ ۚ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ۚ قَالَ عَلِيمًا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ۚ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا ۖ

فَالْأَرْضَ أَقْلًا طه
۱۶

جلاين	فتح الرحمن	موضع القرآن
قَالَ لَخَافَا أَنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ مَا يَقُولُ	۱ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱ فرمایند درویش ساجده بون تبار
وَأَرَىٰ ۚ مَا يَفْعَلُ فَأَتِيَاهُ فَنُفُو لَا أَنَارِسُوكَ رَبِّكَ	۲ و می بینم پس بروید پیش وی بس	۲ و در یکجا سو جاؤ اس باس
فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَى السَّامِ وَلَا تَعْدِبْهُمْ	۳ بگوید ابراهیم ما فرستاده امی بر درگاه	۳ و بگویم دو نور و سول این تیر
إِنِّي خَلَّيْتُهُم مِّنَ اسْتِعْمَالِكَ آيَاتِهِمْ فِي اسْتِعْمَالِكَ	۴ پس فرست بانی اسرائیل را و عهد	۴ و بگویم و بگویم ساجده بون تبار
السَّاقَةِ كَالْجَفْرِ وَالْبِنَاءِ وَحَمَلِ الثَّقِيلِ قَدْ جِئْنَاكَ	۵ من نیت نرا	۵ اسرار نیک گوادرستان آن کو
بِآيَةٍ مَّحْتَمَةٍ (مِن رَّبِّكَ) عَلَىٰ صِدْقًا بِالرَّسَالَةِ	۶ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۶ هم آئے ہیں تیرے پاس
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِّنَ اسْتِعْمَالِكَ آيَاتِهِمْ فِي اسْتِعْمَالِكَ	۷ و می بینم پس بروید پیش وی بس	۷ بنی لیکر تیرے رب کی
مِنَ الْعَذَابِ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ	۸ بگوید ابراهیم ما فرستاده امی بر درگاه	۸ اور سدا متی ہو سکی جو آنے
عَلَىٰ مَن كَذَبَ بِمَا جِئْنَاهُ (وَتَوَلَّىٰ) أَخْرَجْنَاهُ	۹ پس فرست بانی اسرائیل را و عهد	۹ حکم ہو ای ہلکو کہ عذاب ہی
فَأَتِيَاهُ وَقَالَ لَهُ جَمِيعُ مَا ذَكَرَ قَالَ مَن رَّبُّكَ	۱۰ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۰ اسبر جو جھلاو اور نہ بھرے
يَا مُوسَىٰ اقْصِرْ عَلَيْهِ لِأَنَّهُ الْأَصْلُ وَلَا إِلَهَ إِلَّا	۱۱ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۱ بولا بھر کوں ہی صاحب تم دونو کا
عَلَيْهِ بِالرَّبِّهِ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ	۱۲ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۲ ای موسیٰ
مِنَ الْخَلْقِ رِجْلَهُ الَّذِي هُوَ عَلَيْهِ مُصَيِّرٌ يَدُ	۱۳ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۳ کہا صاحب ہمارا وہ ہی جسے
عَيْنُهُ رِثْمٌ هَدَىٰ ۖ الْحَيَّانُ مِنْهُ إِلَىٰ مَطْعَمِهِ وَفِ	۱۴ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۴ دہی ہر جہت کو
وَمِنْ كَيْفِهِ وَعَيْنُ ذَلِكَ قَالَ فِرْعَوْنُ (فَمَا بَالُ حُلِّ	۱۵ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۵ اسکی صورت
الْقُرُونِ) الْأُولَىٰ ۖ كَقَوْمِ نُوحٍ وَهُودٍ وَإِبْرَ	۱۶ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۶ بھر راہ سجائی و
وَصَالِحٍ فِي عِبَادَتِهِمْ الْأَوَّلِينَ قَالَ مُوسَىٰ عَلَيْهِ	۱۷ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۷ کہا بھر کہا حقیقت ہی
السَّامِ وَلَا تَعْدِبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ	۱۸ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۸ ان پلے سنگتوں کی
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِّنَ اسْتِعْمَالِكَ آيَاتِهِمْ فِي اسْتِعْمَالِكَ	۱۹ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۱۹ کہا ان کی خبر
مِنَ الْعَذَابِ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ	۲۰ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۲۰ تیرے رب کے پاس لکھی ہی
عَلَىٰ مَن كَذَبَ بِمَا جِئْنَاهُ (وَتَوَلَّىٰ) أَخْرَجْنَاهُ	۲۱ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۲۱ نہ پہنکا ہی
فَأَتِيَاهُ وَقَالَ لَهُ جَمِيعُ مَا ذَكَرَ قَالَ مَن رَّبُّكَ	۲۲ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۲۲ مرار نہ جھلنا
يَا مُوسَىٰ اقْصِرْ عَلَيْهِ لِأَنَّهُ الْأَصْلُ وَلَا إِلَهَ إِلَّا	۲۳ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۲۳ وہ ہی جسے بنادی تلو زمین
عَلَيْهِ بِالرَّبِّهِ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ	۲۴ گفت ترسید بر این من باشا امیر	۲۴ بھونا
مِنَ الْخَلْقِ رِجْلَهُ الَّذِي هُوَ عَلَيْهِ مُصَيِّرٌ يَدُ	۲۵ گفت ترسید بر این من باشا امیر	
عَيْنُهُ رِثْمٌ هَدَىٰ ۖ الْحَيَّانُ مِنْهُ إِلَىٰ مَطْعَمِهِ وَفِ	۲۶ گفت ترسید بر این من باشا امیر	
وَمِنْ كَيْفِهِ وَعَيْنُ ذَلِكَ قَالَ فِرْعَوْنُ (فَمَا بَالُ حُلِّ	۲۷ گفت ترسید بر این من باشا امیر	
الْقُرُونِ) الْأُولَىٰ ۖ كَقَوْمِ نُوحٍ وَهُودٍ وَإِبْرَ	۲۸ گفت ترسید بر این من باشا امیر	
وَصَالِحٍ فِي عِبَادَتِهِمْ الْأَوَّلِينَ قَالَ مُوسَىٰ عَلَيْهِ	۲۹ گفت ترسید بر این من باشا امیر	
السَّامِ وَلَا تَعْدِبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ	۳۰ گفت ترسید بر این من باشا امیر	

فَالْأَرْضَ أَقْلًا طه
۱۶

طہ قال الم افعل لک
۱۶

وَسَلِّكَ لَكُمْ فِيهَا طَرِيقًا ۚ فَاخْرَجْنَاهُ مِنْ جَانِبٍ ۚ اَنْ وَاَجَامِنْ شَيْءٍ كَلِمًا
وَاَرْعَا الْغَنَمَ ۚ فَاَنْشَأَ فِي ذَلِكَ لَا يَاتِ لَوْلَى النَّهْيِ مِنْهَا خَلَقْنَا كَمْ وَفِيهَا نُعَذِّبُ كَمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ تَارَةً ۚ اٰخَرَى ۚ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاٰبِي ۚ قَالَ اٰجِئْنَا
لِنُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكِ يَا مُوسٰى فَلَمَّا بَيَّنَّاهُ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاَجْعَلْ بَيْنَنَا

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
اور جلا دین تمکو اُس بنی راہ میں اور اُنارا آسمان سے بانی پھر نکال ہم نے اُس سے بھانٹ بھانٹ کے سب سے	دروان کرد بر آئی شما در انجا را و فرود فرستاد از خست آسمان آب را چنانچه پس بیرون آوریم بآن اسرار مختلف از نبات	وَسَلِّكَ لَكُمْ فِيهَا طَرِيقًا ۚ فَاخْرَجْنَاهُ مِنْ جَانِبٍ ۚ اَنْ وَاَجَامِنْ شَيْءٍ كَلِمًا وَاَرْعَا الْغَنَمَ ۚ فَاَنْشَأَ فِي ذَلِكَ لَا يَاتِ لَوْلَى النَّهْيِ مِنْهَا خَلَقْنَا كَمْ وَفِيهَا نُعَذِّبُ كَمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً ۚ اٰخَرَى ۚ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاٰبِي ۚ قَالَ اٰجِئْنَا لِنُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكِ يَا مُوسٰى فَلَمَّا بَيَّنَّاهُ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاَجْعَلْ بَيْنَنَا
کھاؤ اور چروا اپنے جویوں کو	انہیں چھوڑ دو چرائیہ چھاپا پائیں خود را ملاؤ اور گران را، راہی خود را	وَسَلِّكَ لَكُمْ فِيهَا طَرِيقًا ۚ فَاخْرَجْنَاهُ مِنْ جَانِبٍ ۚ اَنْ وَاَجَامِنْ شَيْءٍ كَلِمًا وَاَرْعَا الْغَنَمَ ۚ فَاَنْشَأَ فِي ذَلِكَ لَا يَاتِ لَوْلَى النَّهْيِ مِنْهَا خَلَقْنَا كَمْ وَفِيهَا نُعَذِّبُ كَمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً ۚ اٰخَرَى ۚ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاٰبِي ۚ قَالَ اٰجِئْنَا لِنُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكِ يَا مُوسٰى فَلَمَّا بَيَّنَّاهُ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاَجْعَلْ بَيْنَنَا
۱۱ اُسے زمین سے جنت نکلو بنایا ۱۲ اور اُس بنی تمکو چھڑا لئے ہیں ۱۳ اور اُس سے کھا بیٹے تمکو دوسری بار	۱۱ از زمین آفریدیم شمارا ۱۲ و در زمین باز در آیم شمارا ۱۳ و از زمین بیرون کشیم شمارا بار دیکر زبانت	وَسَلِّكَ لَكُمْ فِيهَا طَرِيقًا ۚ فَاخْرَجْنَاهُ مِنْ جَانِبٍ ۚ اَنْ وَاَجَامِنْ شَيْءٍ كَلِمًا وَاَرْعَا الْغَنَمَ ۚ فَاَنْشَأَ فِي ذَلِكَ لَا يَاتِ لَوْلَى النَّهْيِ مِنْهَا خَلَقْنَا كَمْ وَفِيهَا نُعَذِّبُ كَمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً ۚ اٰخَرَى ۚ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاٰبِي ۚ قَالَ اٰجِئْنَا لِنُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكِ يَا مُوسٰى فَلَمَّا بَيَّنَّاهُ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاَجْعَلْ بَيْنَنَا
۱۴ اور ہم نے تمکو دکھا دین اپنی ربانیا ۱۵ پھر جھٹھلایا اور مانا ۱۶ بولا کہ اے آدمی تمکو نکالنے کو ہمارے ملک سے ۱۷ ایسے جادو کے زور سے ای جی سوم جی یا دیکھتے تھے ایسی جادو اسو خدایا ہمارے	۱۴ و ہم آئیم نمودیم فرعون را ۱۵ پس روغ بشیر و قبول کرد ۱۶ گفت ایا آمدہ تا بیرون کنی ما را از زمین ما ہنہ ۱۷ بجادوی خود را یی موسٰی ہم آئیم بیاریم پیش تو جادوئی ماہد آن پس معین کن ما را	وَسَلِّكَ لَكُمْ فِيهَا طَرِيقًا ۚ فَاخْرَجْنَاهُ مِنْ جَانِبٍ ۚ اَنْ وَاَجَامِنْ شَيْءٍ كَلِمًا وَاَرْعَا الْغَنَمَ ۚ فَاَنْشَأَ فِي ذَلِكَ لَا يَاتِ لَوْلَى النَّهْيِ مِنْهَا خَلَقْنَا كَمْ وَفِيهَا نُعَذِّبُ كَمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً ۚ اٰخَرَى ۚ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اٰيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاٰبِي ۚ قَالَ اٰجِئْنَا لِنُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكِ يَا مُوسٰى فَلَمَّا بَيَّنَّاهُ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاَجْعَلْ بَيْنَنَا

کے لیے زمین سے جنت نکلو بنایا
اور اُس بنی تمکو چھڑا لئے ہیں
اور اُس سے کھا بیٹے تمکو
دوسری بار

اور ہم نے تمکو دکھا دین اپنی ربانیا
پھر جھٹھلایا اور مانا
بولا کہ اے آدمی تمکو نکالنے کو
ہمارے ملک سے
ایسے جادو کے زور سے ای جی
سوم جی یا دیکھتے تھے ایسی
جادو اسو خدایا ہمارے

[illegible]

طه ۲۰
طال الم اول

مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ مَصْرَفًا أَنِّي أَخْشَىٰ وَفَاعَلَمْ مِنْ أَسْرِي
بَجُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَاهَدَىٰ يَابَنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَخْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّ
وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ كُلَّوَمِنْ طَيْبَاتِ مَا نَزَّلْنَاكُمْ وَلَاطْفُوا
فِيهِ مِجْلَ عَلَيْكُمْ غَضَبِي

موضع القرآن	فتح الرحمن	موسىٰ
موسىٰ کو کہہ کر لے کر اترتے ہیں	موسىٰ کو وقت شب پر بندگان پر	موسىٰ کو کہہ کر لے کر اترتے ہیں
پھر دال دے	پس برو	پھر دال دے
ان کو سمنہ کی راہ میں سوکھی	برای ان در راہی خشک دریا	ان کو سمنہ کی راہ میں سوکھی
نہ خور و نہ کھو بکرنے کا	نہ سیر نہ دریا حق دشمنی	نہ خور و نہ کھو بکرنے کا
نہ خور و نہ کھو بکرنے کا	و سوسا سکنی انفق بسا قاتل	نہ خور و نہ کھو بکرنے کا
اپنے لشکر لے کر بھر گیا انکو	باز کرای خویش پس پوشانید	اپنے لشکر لے کر بھر گیا انکو
جیسے گھیر لیا اور پہنکایا فرعون	آج پوشانید ایشان را و گمراہ	جیسے گھیر لیا اور پہنکایا فرعون
اپنی قوم کو اور سنبھالیا	قوم خود را و سبھ نمود	اپنی قوم کو اور سنبھالیا
ای اولاد اسرائیل چھرا یا پہنے نگو	گفتم ای بنی اسرائیل کجات دایم	ای اولاد اسرائیل چھرا یا پہنے نگو
تجھار سے دشمن سے اور وعدہ	از دشمنان شما و وعدہ دایم	تجھار سے دشمن سے اور وعدہ
بہاڑ کی دہانی طرف	بجانب راست طور	بہاڑ کی دہانی طرف
اور اتار اتم بر من اور سلوی	و فرستادیم بر شما من و سلوی	اور اتار اتم بر من اور سلوی
کھاؤ پھری چیزیں جو روزی دی	گفتم بخورید از لذایذ آنچہ روزی دایم	کھاؤ پھری چیزیں جو روزی دی
اور کرو دشمن زیادتی	و از حد گذرید در باب آن روزی	اور کرو دشمن زیادتی
بھراؤں جو تیرے غضب	انگاہ ثابت شود بر شما خشم من	بھراؤں جو تیرے غضب

برائے نجات

قول پس برو پس برو ای ان را ہی ابن عیسیٰ فرمودہ کہ من عصبہ سازم برای ایشان را ہی ۴۰ حصہ قدور در ما یعنی بن عصار ہر در ما تا در کجا ہر درہ خشک بند آمد ستمار است بگذرید و ان بن بدیم ستمار اندر منی شوند ۴۱ اہلک قول پوشانید ایشان فرما ان ابہام برای تخفیم است یعنی موبی کہ پوشانید ایشان را و در حقیقت و لذت آن در فرستادہ و چہ را یعنی لذت اورا در ۴۲ ماہ ۱۲ کہ فی الموعود است

قال الم اقلك طه ۱۶	وَمِنْ يَجْلَلُ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ. وَاِنِّي لَخَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَامِنْ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ وَمَا اعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ قَالَ هُمْ اَوْلَا عَلٰى اَثَرِيْ وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ قَالَ فَاِنَّا قَدْ نَسَا قَوْمِكَ مِنْ بَعْدِكَ وَاَضَلُّهُمْ السَّامِرِيُّ ۚ فَرَجَعَ مُوسَىٰ اِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ اَسْفًا قَالَ يَا قَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَسًا اَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ اَمْ اَرَدْتُمْ اَنْ يَّجْلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَاخْلَعْتُمْ تَوْعِدِيْ قَالُوا مَا اخْلَفْنَا	
جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
يَنْزِلُ (وَمِنْ يَجْلَلُ عَلَيْهِ غَضَبِي) بِكَيْسَرِ اللّٰمِ وَخَمِيهَا فَقَدْ هَوَىٰ (سَقَطَ فِي النَّارِ) وَ اِنِّي لَخَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ مِنْ الشِّرْكِ وَ اَمِنْ) وَ حَدَّ اللّٰهُ رَوْعًا صَالِحًا تَصَدَّقَ بِالْفَرْضِ وَ النِّفْلِ رَثِمَ اهْتَدَىٰ) بِاسْتِمَارِ عَلٰى مَا ذَكَرَ اِلَى مَوْتِهِ رَوَمَا اعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ لِمَجْنِي مِيعَادِ اَخَذَ التَّوْرَةَ يَا مُوسَىٰ قَالَ هُمْ اَوْ كَلَىٰ) اِنِّي بِالْقُرْبِ مِتِّي يَا تَوْنُ (عَلٰى اَثَرِيْ وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ) عَنِّي اِنِّي زِيَادَةً عَلٰى رِصَاكَ وَ قَبْلَ الْجَوَابِ اِنِّي بِالْاَعْتِدَارِ عَجِبُ ظَنَّهُ وَ خَلَفَ الْمُظَنُّونَ كَمَا قَالَ تَعَالٰى رَاْنَا قَدْ نَسَا قَوْمِكَ مِنْ بَعْدِكَ اِنِّي بَعْدَ فِرَاقِكَ لَهْمُ وَ اَضَلُّهُمْ السَّامِرِيُّ ۚ فَعَبَدُوا الْعِجْلَ فَرَجَعَ مُوسَىٰ اِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ مِنْ جِهَتِهِمْ اَسْفًا شَدِيدَ الْحَزَنِ قَالَ يَا قَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَسًا اِنِّي صَدَقْتُ اِنَّهُ يُعْطِيكُمُ التَّوْرَةَ اَفِطَّلَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ مَدَّةً مُّفَارَقَتِي اَيَاكُمْ اَمْ اَرَدْتُمْ اَنْ يَّجْلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ بَعَادَتِكُمُ الْعِجْلَ فَاخْلَعْتُمْ تَوْعِدِيْ وَقَرَّكُمْ لِمَجْنِي بَعْدِي (قَالُوا مَا اخْلَفْنَا	اور کہ ثابت شود بر دشمن من البتہ ہلاک شد۔ وہ راہ من کہ زمین توبہ کند و ایمان آورد و کارشایسته کرد باز راہ راست یافت و وہ میرا ثابت آورد و تر اغافل ماندہ از قوم خود ای موسیٰ گفت قوم من اینساند بر بی من و شتابتم بر روی تو ای پروردگار من تا خود گشتند و موسیٰ گفت خدا ہر ایدہ ما پیچھے در ہلا کنندم قوم ترا پس از تو و کہ اوست این ترا پس بر بی من موتی کسی قوم خود خشم گرفتہ اندوہ خوردہ از عذاب من گفت ای قوم من ایابا وعدہ نہ دیا بود شما را پروردگار شما وعدہ نیک یادداشت شدہ مدت یعنی مدت مفارقت من یا جو اسیدہ کہ واجب خود پر شما خشم از پیچھے پروردگار شما پس خلاف کردید وعدہ مرا سیدہ نہ دیتے تھے گفت خلاف کردیم	اور جب نازل ہوا میرا غضب وہ بھٹکا گیا و اور میرا بری بھٹکنا ہی نہیں جو تو میرے اور تمہارے لاوے اور کرے بھٹکا کام بھڑا رہا ہوا ہے اور کیوں جلدی کی تو نے اپنی قوم ای موسیٰ بولا وہ میرے پیچھے ہیں اور میں جلد آیا میری طرف ای میرے کہ تو راضی ہو فرمایا مجھے تو بھڑا دیا میری قوم کو میرے پیچھے اور یہ کیا ان کو ساری نے بھڑا کیا موسیٰ اپنی قوم پاس غصے سے بھڑا کیا کہا ای قوم تمکو وعدہ نہ دیا تھا تمہارے رب نے اجھا وعدہ کہا نبی ہوی تم پرودت یا چاہا تم نے کہ نازل ہو تم پر غضب تمہارے رب کا اس سے خلاف کیا تم نے میرا وعدہ تو نے ہم نے خلاف نہیں کیا

قرآن مجید ج ۱۱، سورہ طہ، آیت ۱۶۔
اور جب نازل ہوا میرا غضب وہ بھٹکا گیا و اور میرا بری بھٹکنا ہی نہیں جو تو میرے اور تمہارے لاوے اور کرے بھٹکا کام بھڑا رہا ہوا ہے اور کیوں جلدی کی تو نے اپنی قوم ای موسیٰ بولا وہ میرے پیچھے ہیں اور میں جلد آیا میری طرف ای میرے کہ تو راضی ہو فرمایا مجھے تو بھڑا دیا میری قوم کو میرے پیچھے اور یہ کیا ان کو ساری نے بھڑا کیا موسیٰ اپنی قوم پاس غصے سے بھڑا کیا کہا ای قوم تمکو وعدہ نہ دیا تھا تمہارے رب نے اجھا وعدہ کہا نبی ہوی تم پرودت یا چاہا تم نے کہ نازل ہو تم پر غضب تمہارے رب کا اس سے خلاف کیا تم نے میرا وعدہ تو نے ہم نے خلاف نہیں کیا

قرہ و جب جزا بنیاد آورد ترا۔ این مستقام برای انکار است یعنی انکار از تو قوم من صحت آنکه تنها آنکه و باران خود را کہ بہر ای این نامور بود از پس خود گذشتن منی بیا
کہ این معجزہ بظاہر خطہ عدم اعتداد و غفلت از حال ایشان است کہ انہی ابرسود قول این مذہب منی من بعضہ قریب اند از من کہ می آیند و خیرت در میان من
و این نہ کہ مسافت قریبہ اند و بہ قول در ہلا کنندم قوم ترا پس از تو۔ پس از بیرون آمدن تو از میان ایشان ۱۲ مدار کہ قول مگر اساحت ایشان را
سامری حتی سیمائہ موسی را علیہ السلام خبر داد کہ قوم تو بعد از غروب تو کس کہ بہرست شد نہ بہر بار گشت الخ ۱۲ جیسے قوم یسوی قوم خود بعد از ان کہ
کامل خود جہل اند و از تو رفتہ تو بیت را نہ وہب

[illegible]

[illegible][illegible]

حکم از برهان و اخص لاس و از نود و یک عضویت در مقام

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

افقہ کے بیان انصاف فی حق

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

فتح الرحمن

موضع القرآن

فوله را از درم - یعنی بسوی کشیده خواننده را بسوی چشم که اسرافیل است بنهد صور را بروی خود و با لیست در محراب بیت المقدس و گویوهای استخوانی ایندای
دوستانهای بازی با به شده و گوشه ها و منقش شده میا یکدیگر و قوله تعالی و لا تعجلن فی القتل اوردده اند که چون خبر علی علیه السلام فوجی را نازل شده
بجای بر حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم خواندنی آن حضرت قبل از اتمام آن از خوف آنکه مباد اجزای ذلت نکند یا از آنکه کسی کند یا بجزای ذلت بفرستد آنست

وَلَقَدْ عٰهَدْنٰا اِلٰى اٰدَمَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ۚ وَاذْقُنَا لِمَا لَمْ يَكُنْ لَكَ اَشْحَدُ وَاَلَا اَدْرَاكَ فَسَحَدُوْا ۚ اَلَا اِبْلٰیۤسُ اَبٰى فَقُلْنَا يٰۤاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا اَعْدُوْكَ وَلَكَ وَلِزَوْجِكَ حَوًّا بِاَلَمَدِ فَلَا تَخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَنُوعِمَ اِنَّ لَكَ اَلَا تَجُوْعُ فِيْهَا وَلَا تَعْرِىٰ ۚ وَاِنَّكَ لَا تَظْمُوْا فِيْهَا وَلَا تَشْعَبُ فَوَسَّوَسَ الْيَتِيْمُ الشَّيْطٰنُ قَالَ يٰۤاٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمَلِكٍ لَا يَبْلٰى ۚ فَاْكُلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوَآئُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ قَرَۢقٍ	جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
عَلَيْهِ سُبْحٰنُ رَاۤدِيْهِ عَلَيْهِ رُوْلُودُ عَهِدْنَا اِلَىٰ اٰدَمَ وَصِيَاۤهُ اَنْ لَا يٰۤاْكُلَ مِنْ الشَّجَرَةِ (مِنْ قَبْلِ) اَبٰى قَبْلَ اَكْلِهِ مِنْهَا (فَنَسِي) تَرَكَ عَهْدَنَا وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ۚ جَزْمًا وَصَرَاعًا نَهَيْتَاهُ عَنْهُ (وَيَاۤاٰدَمُ) اَذْكُرْ اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْا اِلَّا اِبْلٰیۤسَ وَهُوَ اَبُو الْاِجْنِ كَانَ يَحْبُبُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَبَعَدُ اللّٰهُ مَعَهُمْ اَبٰى عَنِ السُّجُوْدِ لَآدَمَ قَالَ لَنَا خَيْرٌ مِنْهُ (فَقُلْنَا يٰۤاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا اَعْدُوْكَ وَلَكَ وَلِزَوْجِكَ حَوًّا بِاَلَمَدِ فَلَا تَخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى) تَعَبُ بِالْحَرْثِ وَالْحَصْدِ وَالطَّحْنِ وَالْخَبْرِ وَغَيْرَ ذٰلِكَ وَاقْتَصَرَ عَلٰى اشْقَاۤهِ لَآنَ الرَّجُلِ يَسْعٰى عَلٰى زَوْجَتِهِ (اِنَّ لَكَ اَنْ لَا تَجُوْعُ فِيْهَا وَلَا تَعْرِىٰ ۚ وَاِنَّكَ) يَفْعَلُ الْفَرْقَ وَكَهْرًا عِطْفًا عَلٰى اِسْمِ اَنْ دَجَلَتَهَا لَا تَظْمُوْا فِيْهَا تَغْطَشُ وَلَا تَشْعَبُ لَا يَحْصُلُ لَكَ حَرٌّ شَمْسِ الظُّحٰى فِي الْجَنَّةِ فَوَسَّوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطٰنُ قَالَ يٰۤاٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةٍ الْخُلْدِ اَبٰى اَلَّذِي يَخْلُدُ مَنْ يٰۤاْكُلُ مِنْهَا وَمَلِكٍ لَا يَبْلٰى ۚ لَا يَفْنٰى وَهُوَ لَا زَمَ الْخُلُوْدِ فَاْكُلَا اَدَمُ وَحَوَّاءُ رِيْنَهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوَآئُهُمَا اَبٰى ظَهَرَ لِكُلِّ مِنْهَا قَبْلَهُ وَقَبْلَ الْاٰخِرِ وَدَبْرَهُ وَسَمِي كُلُّ مِنْهَا سَوَآءٌ لَّآنَ اَنكِسَافَهُ يَسُوْءُ صَاحِبَهُ وَطَلَبَتَا يَخْصِفَانِ (اَخَذَ) يَلْزِقَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ قَرَۢقٍ	۱ اور ایدہ حکم فرستادیم بسوی آدم ۲ پیش ازین عہد دینا ۳ پس فراموش کرد و عہد قائم اور ۴ فقد محکم ۵ و یاد کن چون گفتیم معصیت مکن ۶ فرستگان اگر سجدہ کنند بسوی ۷ آدم پس سجدہ کردند مگر ابلیس ۸ قبول نکرد پس گفتیم ای آدم ۹ بر ایدہ این دشمن است ترا ۱۰ وزن ترا چندان ۱۱ پس باید کہ چون کشتہ شمار از بہشت تیرہ از گناہ رج کشی ۱۲ و اگر آن گناہ را از تو بگذرد ۱۳ بر ایدہ تراست ۱۴ در بہشت اینکہ گرسنہ نشوی و برہنہ نباشی و آنکہ تو نشد نشوی آنجا ۱۵ و گرمی آفتاب نیابی ۱۶ پس و سوسہ انداخت بسوی آدم ۱۷ شیطان گفت ای آدم یاد کن ۱۸ بر درخت بہشت خود ۱۹ و بر باد شاہی کہ گفتہ نکرد و پس خوردند و از آنجا کہ آدم بخورد از آن درخت پس طاعت ایشان را شرکاء ایشان	۱ اور ہم نے تعید کر دیا تھا آدم کو ۲ اس سے پہلے ۳ بھڑھول گیا اور نہ پائی ہم نے ۴ اس میں کچھ محبت نہ ۵ اور جب کہا ہم نے ۶ دشمنوں کو سیدہ کرو آدم کو تو سجدہ کر رہے مگر ابلیس نے ۷ ناما بھڑکھڑایا ہم نے ای آدم ۸ یہ دشمن ہی تیرا اور تیرے ۹ جوڑے کا ۱۰ سو نظر انداز کر کہ بہشت سے ۱۱ پھر تو تخلیف میں پڑ گیا۔ ۱۲ تھک رہا ہے ۱۳ کہ نہ ہوگا تو اس میں نہ تنگ ۱۴ اور یہ کہ ۱۵ نہ پیاس کھینچے تو آسمان ۱۶ نہ دھوب ۱۷ بھڑکی میں ڈالا اس کے شیطان نے ۱۸ کہا ای آدم میں تاؤں جھکو ۱۹ درخت سے اچھینے کا ۲۰ اور بادشاہی جویرانی بنو جوہر و نون کھا گئے ۲۱ آسمان سے بھر کھل گئیں انہر انکی ۲۲ بڑی چیزیں ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰	

طہ قال الم قال

الجنة وعصى ادم ربه فعوى ثم اجنبه ربه فتاب عليه وهدى قال اهبطا
منها جميعا بعض عدو فاما يا نيتكم مني هدى فمن اتبع هداي فلا يضل
ولا يشقى ومن اعرض عن ذكري فان له معيشة ضنكا ونحشره يوم القيمة اعني
قال رب لو حشرتي اعمى وقد كنت بصيرا قال كذلك اتتك اياتنا فاستهاى وكذلك
اليوم ننسئ ووكذلك نجزي من اسرف ولم يؤمن بايات ربه ولعذاب الآخرة اشد

موضع القرآن فتح الرحمن جلالين

الجنة (لست اياه) وعصى ادم ربه فعوى (بالكل
من الشجرة) ثم اجنبه ربه (فتاب عليه
قبل توبته) وهدى (اي هدته الى المداومة
على التوبة) قال اهبطا (اي ادم وحواء) اهبطا
عليه من ذريتي (منها) من الجنة (جميعا) بعض
بعض (الذرية) بعض عدو (من فلم بعضهم
بعضا) فاما (فيه) ادغام (نون) ان الشرطية في
ما لا ايدى (يا نيتكم مني هدى فمن اتبع هدا
اي القرآن) (فلا يضل) في الدنيا (ولا يشقى) في
الآخرة (ومن اعرض عن ذكري) اي القرآن
فلم يؤمن به (فان له معيشة ضنكا) بالتعنين
مصدرا (معنى) خيفة وفترت في حديث بعد
الكفر في قبره ونحشره (اي المعرض عن القرآن
يوم القيمة اعني) اي اعمى البصير (قال رب لعل
حشرتي اعمى وقد كنت بصيرا) في الدنيا
وعند البعث (قال الامر كذلك اتتك
اياتنا فاستهاى) تركها ولم يؤمن بها (وكذلك
مثل نبيائك اياتنا اليوم ننسئ) نترك في
النار (وكذلك) ومثل جزائنا من اعرض عن
القرآن (نجزي من اسرف) الله لك (ولم يؤمن
بايات ربه) ولعذاب الآخرة اشد من عذاب

بعض عدو (من فلم بعضهم
بعضا) فاما (فيه) ادغام (نون) ان الشرطية في
ما لا ايدى (يا نيتكم مني هدى فمن اتبع هدا
اي القرآن) (فلا يضل) في الدنيا (ولا يشقى) في
الآخرة (ومن اعرض عن ذكري) اي القرآن
فلم يؤمن به (فان له معيشة ضنكا) بالتعنين
مصدرا (معنى) خيفة وفترت في حديث بعد
الكفر في قبره ونحشره (اي المعرض عن القرآن
يوم القيمة اعني) اي اعمى البصير (قال رب لعل
حشرتي اعمى وقد كنت بصيرا) في الدنيا
وعند البعث (قال الامر كذلك اتتك
اياتنا فاستهاى) تركها ولم يؤمن بها (وكذلك
مثل نبيائك اياتنا اليوم ننسئ) نترك في
النار (وكذلك) ومثل جزائنا من اعرض عن
القرآن (نجزي من اسرف) الله لك (ولم يؤمن
بايات ربه) ولعذاب الآخرة اشد من عذاب

بعض عدو (من فلم بعضهم
بعضا) فاما (فيه) ادغام (نون) ان الشرطية في
ما لا ايدى (يا نيتكم مني هدى فمن اتبع هدا
اي القرآن) (فلا يضل) في الدنيا (ولا يشقى) في
الآخرة (ومن اعرض عن ذكري) اي القرآن
فلم يؤمن به (فان له معيشة ضنكا) بالتعنين
مصدرا (معنى) خيفة وفترت في حديث بعد
الكفر في قبره ونحشره (اي المعرض عن القرآن
يوم القيمة اعني) اي اعمى البصير (قال رب لعل
حشرتي اعمى وقد كنت بصيرا) في الدنيا
وعند البعث (قال الامر كذلك اتتك
اياتنا فاستهاى) تركها ولم يؤمن بها (وكذلك
مثل نبيائك اياتنا اليوم ننسئ) نترك في
النار (وكذلك) ومثل جزائنا من اعرض عن
القرآن (نجزي من اسرف) الله لك (ولم يؤمن
بايات ربه) ولعذاب الآخرة اشد من عذاب

[illegible][illegible]

سورة الانبياء مكية اقرب الانبياء ۱۴	بسم الله الرحمن الرحيم يا ايه واثان عشر	سورة الانبياء مكية اقرب الانبياء ۱۴
اقرب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ما ياتهم من ذكركم حتى ياتهم من غير ان يسمعون ولا يسمعون ولا يسمعون	اقرب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ما ياتهم من ذكركم حتى ياتهم من غير ان يسمعون ولا يسمعون ولا يسمعون	اقرب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ما ياتهم من ذكركم حتى ياتهم من غير ان يسمعون ولا يسمعون ولا يسمعون
سورة الانبياء مكية اقرب الانبياء ۱۴	سورة الانبياء مكية اقرب الانبياء ۱۴	سورة الانبياء مكية اقرب الانبياء ۱۴
اقرب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ما ياتهم من ذكركم حتى ياتهم من غير ان يسمعون ولا يسمعون ولا يسمعون	اقرب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ما ياتهم من ذكركم حتى ياتهم من غير ان يسمعون ولا يسمعون ولا يسمعون	اقرب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ما ياتهم من ذكركم حتى ياتهم من غير ان يسمعون ولا يسمعون ولا يسمعون

الانبیاء
۱۰۱

افتریب

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ وَمَا جَعَلْنَا الْبَشَرَ مِنْ قَبْلُ الْخَلْدِ أَفَانٌ مَيِّتٌ فَهُمْ يَخْلَدُونَ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاللَّيْثَانُجُونَ وَإِذْ آتَاكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا نِكَاحَ الْآخِرَةِ وَأَهْذَا الَّذِي يَذَّكَّرُ الْهَاسِكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُونَ الرِّجَالُ هُمْ كَافِرُونَ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُولُكُمْ أَيَّاقِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونَ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
لا شریک له وهو الذی خلق اللیل والنهار والشمس والقمر کلّ ینوئیه عن المضاف الیک من الشمس والقمر وتابعیه وهو النجوم (فی فلک) ائی مستند ینر کا لظا خونیه فی السماء یرسبحون یرسبحون یرسبحون کالتسبیح فی الماء والتشبیہ به ائی یضمین خیر من یعقل ونزل لما قال الکفار ان محمد اسمی موت وما جعلنا للبشر من قبلک الخلد امی البقاء فی الدنیا افان میت فہم الخالدون فیہا لا فالجملة الاخیرة محل الا ستفہام انکار یر کل نفس ذائقة الموت فی الدنیا ونبلوکم تختبرکم بالشیر والخیر کفقر وغنا وسم وحقہ رفیقہ مفعول له ائی لتظر انصرفون وانشاء اوک (والیثانجون) فتجارتکم واذار الک الذین کفروا ان یما یتخذونک الاخری ائی عہد وایہ یقولون راہذا الذی ینذکر الہاسکم ائی یعیبہا وہم ینذکر الرجن لہم رهم تاکید کافرونہ یہ اذ قالوا ما نعرفہ ونزل فی استجاب الہم العذاب خلق الانسان من عجل ائی ائیہ لکنہ عجلہ فی احوالہ کا تہ خلق منہ رسا ینکم ایا قی موا عیدی بالعذاب فلا تستعجلون فیہ فارہم القتل بدیر ویقولون متى هذا الوعد بالقیامۃ ان کتم صادقین	اور سب اللہ افرید شب روز را و کتاب - و ما را ہر یک از ستارہ ہا پنج در آسمانی شنا می کنند و مداوم پیش روی با پیش از تو ہمیشہ بودن ایں ان ہمیشہ باشند گمانند بر شخصی چندہ مرگست و مثلاً می کنند شمارا بسختی و آسودگی بطریق امتحان و بسوی ما باز گردانیدہ شود و چون کافران نمی گذارند اگر تمسخ میگردد ایما این شخص را می کنند یعنی با اشیاء مقبولہ ان شمارا و ایشیان یا د خدا را منکر اند آفریدہ شد آدمی از شتایی و این کنایت است از عجلہ استعجال بر آدمی و اشد العلم حوالہ نمود شمارا از دنیا و آخرت بسرشت طلب کنند از من و میگویند ای کجاست بود این وعده اگر راست گوئید	اور وی ہی جسے بنائی رات اور دن اور شمس و قمر اور چاند سب ایک ایک گھروں بجرتے ہیں وہ اور ہمیں دیا ہمیں تجسس کیلے کسی آدمی کو ہمیشہ جیسا ہے و جسے رہا جو ویکے ہر جی کو چکھنی ہی موت اور ہم تمکو جانچتے ہیں برائی سے اور آزادی کے اور ہماری طرف ہجر آوگے اور جہان تجسس کیلے تجسس میں بکرتا کہا کہ یہ شخص ہی کہ نام لیتا ہی تمہارا تھا کہ وہ جس سے نام سے منکر ہویت بنا ہی آدمی شتایی کا اب دکھانا ہو تمکو اپنے نمونے سو مجھے جلدی مدت کردہ اور کہتے ہیں کہ ہوا کا یہ وعدہ اگر تم سچے

نہیں ہے بنی انجاء ہر جی
اور ہر جی کو چکھنی ہی موت

اور ہمیں دیا ہمیں
تجسس کیلے کسی آدمی کو ہمیشہ جیسا ہے

کہا کہ یہ شخص ہی کہ نام لیتا ہی تمہارا
تھا کہ وہ جس سے نام سے منکر ہویت

قرآن شریف و ما جعلنا البشر - نازل شد ان کتابت و فتنہ کافران گفتند کہ جلدی خلق آدمی از شتایی و این کنایت است از عجلہ استعجال بر آدمی و اشد العلم حوالہ نمود شمارا از دنیا و آخرت بسرشت طلب کنند از من و میگویند ای کجاست بود این وعده اگر راست گوئید

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُونُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارُ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ. بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ. وَلَقَدْ اسْتَفْهَىٰ بَرِّسٌ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَفْهَرُونَ. قُلْ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْضِوُونَ. أَمْ لَهُمُ الْآلِهَةُ مَعَ اللَّهِ تَتَّبِعُنَا مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ يَصْحَبُونَ. بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ

مصحح القرآن	فتح الرحمن	فتح الرحمن
کونسی جانیں یہ سن کر اس وقت کو کہ یہ روضہ شریف ہے اسے منہ سے اُٹھ اور نہ اپنی پیشانی سے اور نہ انگوٹھ پہنچی۔ کونسی نہیں	اگر دیکھنا کہ ان صورت حال آنوقت کہ باز منور ہوا داشت از روی خویش آتش راوند از پشت خویش و زانین لعلت داده شود چنین بگفتند یلکہ سایہ بان قیامت لکھا جس تہذیب ان تراب نہاںند و در کردن آن و زانین مہلت داده شود کہ برای توبہ یا عذر و بر آئینہ مسخر کردہ شدہ بخاہر پیش از تو رجعت کی توبہ یافت بہر گرفت با ناکہ مسخر کردہ از ان آنچہ بان آن مسخر کردہ سر سبز و زرخیز بگو کہ گاہی سبکدست ہمارا عذاب بہر روز از عقوبت خدا بہر آئینہ از یاد بلکہ آئینہ از یاد پروردگار خویش روگردانند ایمان نہ امعبودانند غیر کہ گاہ مبدارند ان نہ از نمی توانند نصرت دادن خویش راوند از پشت از عقوبت ما مجتہب فرمائند بلکہ بہر منہ ساختہ ایمان را و پدیدار ان را آئینہ سبکدست تا آنکہ در از شدہ بر ان نہایت ایمانی بنہند کہ ما در گرفت سبکدست در ان گرفت سبکدست	قَالَ تَعَالَى الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونُ بَذْنَهُمْ عَنْ جُوهَرِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يَنْصُرُونَ يَمْنَعُونَ فِيهَا فِي الْقِيَامَةِ وَجُوبُ لَوْ مَا قَالُوا ذَلِكَ وَلَئِنْ تَأْتِيهِمْ الْقِيَامَةُ رُبْعَةً فَبَعْثُهُمْ تَحِيَّتُهُمْ فَمَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ هُمْ يَجْمَعُونَ لِنُوبَةٍ وَمَعْدِنَةٍ (وَلَقَدْ اسْتَفْزَعُوا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ) فِيهِ تَسْلِيَةٌ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (فُحَاقٍ) نَزَلَ بِالْأَنْبِيَاءِ سَجَرًا وَاسْمُهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَفْزَعُونَ) وَهُوَ الْعَذَابُ فَلَا يَجْنِقُ مِنْ اسْتَفْزَعُكَ (قُلْ) لَهُمْ مَنْ يَكْلُوْنَ يَحْفَظُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ مِنَ عَذَابِهِ إِنْ نَزَلَ بِكُمْ أَيْ لَا أَحَدٌ يَفْعَلُ ذَلِكَ وَالْمُحَاطَبُونَ لَا يَخَافُونَ عَذَابَ اللَّهِ لَا تَنْكُرُهُمْ لَهُ رَبُّهُمْ عَنْ ذِكْرِ سَرِّهِمْ) أَيْ الْقُرْآنِ (مُعْرِضُونَ) لَا يَتَفَكَّرُونَ فِيهِ أَمْ فِيهَا مَعْنَى الْفَرَّةِ الْأَنْكَارِ أَيْ رَأَى لَهُمُ الْإِلَهَ تَمْنَعُهُمْ) مِمَّا يَسُوءُهُمْ مِنْ دُونِ أَيْ الْإِلَهِمْ مَنْ يَمْنَعُهُمْ مِنْهُ غَيْرَ نَالٍ (لَا يَسْتَطِيعُونَ) أَيْ لَا إِلَهَ قَضَرُ أَقْسَمُ) فَلَا يَنْصُرُونَ لَهُمْ (وَلَا هُمْ أَيْ الْكُفَّارُ مِنْ عَذَابِ أَيْ بَارِضُونَ) يُجَارُونَ يُقَالُ حَبَكَ اللَّهُ أَيْ حَفَظَكَ وَاجَارَكَ رَبُّكَ مَتَّعْنَاهُ كَوَالِدًا بِمَا نَعَّمْنَا عَلَيْهِمْ رَحْمَتِي طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ فَأَغْرُوا بِذَلِكَ أَفْلا يَرَوْنَ أَنَا نَأْتِي الْأَرْضَ نَقْضُهَا

نَنْقُصُهَا مِنْ أَظْهَرِهَا أَنَّهُمْ الْغَالِبُونَ قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ
وَلَئِنْ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ مَوْضِعُ الْمَوَازِينِ الْقِسْطُ لِيَوْمِ
الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ وَلَقَدْ
آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذَكَرَ الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَحْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ الشَّيْءِ
مُشْفِقُونَ وَمِمَّا ذَكَرَ مُبَارَكُ أَمْرُنَا أَنَّا كُنَّا لَكُمْ مُنْذِرُونَ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ مُرْشَدَهُ مِنْ قَبْلُ

تفسیر

ع

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
نَنْقُصُهَا مِنْ أَظْهَرِهَا	نقصان سے اظہار میں	نقصان سے اظہار میں
أَنَّهُمْ الْغَالِبُونَ	انہیں غالب	انہیں غالب
قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ	کہاں کہہ دوں میں انہیں صرف وحی سے	کہاں کہہ دوں میں انہیں صرف وحی سے
وَلَا يَسْمَعُ الصَّمُّ الدُّعَاءَ	اور نہ سنانے والا دعا کو	اور نہ سنانے والا دعا کو
إِذَا مَا يُنذَرُونَ	جب انہیں ڈرا جائے	جب انہیں ڈرا جائے
وَلَئِنْ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ	اور اگر آپ کا عذاب انہیں پہنچے	اور اگر آپ کا عذاب انہیں پہنچے
لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ	کہیں گے اے ہمارے رب! کیا ہمارے لیے عذاب ہے؟ ہم ظالم تھے	کہیں گے اے ہمارے رب! کیا ہمارے لیے عذاب ہے؟ ہم ظالم تھے
مَوْضِعُ الْمَوَازِينِ الْقِسْطُ	میزانوں کے لیے جگہ	میزانوں کے لیے جگہ
لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ	قیامت کے روز	قیامت کے روز
فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا	کوئی شخص کچھ سزا نہیں دیا جائے گا	کوئی شخص کچھ سزا نہیں دیا جائے گا
وَإِنْ كَانَ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ	اور اگر گندہ کی دان کی جسامت	اور اگر گندہ کی دان کی جسامت
أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ	ہم نے اس سے سزا دی ہے اور ہمیں حساب کرنے میں کافی ہے	ہم نے اس سے سزا دی ہے اور ہمیں حساب کرنے میں کافی ہے
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ	اور ہم نے موسیٰ اور ہارون کو فرقہ	اور ہم نے موسیٰ اور ہارون کو فرقہ
وَضِيَآءَ وَذَكَرَ الْمُتَّقِينَ	اور ان کے درمیان میں ان کے پیروں کو	اور ان کے درمیان میں ان کے پیروں کو
الَّذِينَ يَحْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ	انہیں جو اپنے رب سے غیب میں ڈرتے ہیں	انہیں جو اپنے رب سے غیب میں ڈرتے ہیں
وَهُمْ مِنَ الشَّيْءِ مُشْفِقُونَ	اور وہ شے سے ڈرتے ہیں	اور وہ شے سے ڈرتے ہیں
وَمِمَّا ذَكَرَ مُبَارَكُ أَمْرُنَا	اور میں نے اپنے مبارک امر میں	اور میں نے اپنے مبارک امر میں
أَنَّا كُنَّا لَكُمْ مُنْذِرُونَ	کہ میں نے تم کو ڈرانے کے لیے	کہ میں نے تم کو ڈرانے کے لیے
وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ مُرْشَدَهُ	اور ہم نے ابراہیم کو راہنمائی	اور ہم نے ابراہیم کو راہنمائی
مِنْ قَبْلُ	پہلے	پہلے

تفسیر

تفسیر

لا ینبأ أن

ربع

لَعَلَّكُمْ يَشْهَدُونَ. قَالُوا وَآنَتْ فَعَلْتَ هَذَا يَا ابْنَ آدَمَ؟ قَالَتْ بَلْ فَعَلْتُ كَمَا كُنْتُ
هَذَا فَاَسْأَلُكُمْ أَنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ. فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ الظَّالِمُونَ. ثُمَّ
نَكَسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هُمْ لَا يَنْطِقُونَ. قَالَ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا
لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. قَالُوا
حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

موضح القرآن	فتح الرحمن	جلاہن
شاید وہ دیکھیں ہوئے	تا جود کہ این گویا دیند گفتند	لَعَلَّكُمْ يَشْهَدُونَ عَلَيْهِ أَنَّهُ الْفَاعِلُ (قَالُوا) لَهُ
کہا تو نے	آیا تو	بَعْدَ آيَاتِهِ رَوَّانَتْ بِتَحْقِيقِ الْحَزَنَتَيْنِ وَابْتِدَالِ الثَّانِيَةِ
کیا ہی بہہ ہمارے ٹھاکروں پر	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	الْفَاءُ وَتَسْهِيلِهَا وَادْخَالَ الْفِ بَيْنَ الْمُسْجَلَةِ وَالْآخِرِ
ای ابراہیم بولا	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	وَتَرْكِهِ رَفَعْتَ هَذَا يَا ابْنَ آدَمَ؟ قَالَتْ
نہیں ہو گیا آگے اس بڑے نے	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	سَأَلْتُ عَنْ فِعْلِهِ رَبِّ بَلْ فَعَلْتُ كَمَا كُنْتُ
سو ان سے بوجھ لو	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	عَنْ فَاعِلِهِ (إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ) فِيهِ تَقْدِيمُ جَوَابِ
اگر وہ بولتے ہیں	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	الشَّرْطِ وَفِيمَا قَبْلَهُ تَعْرِيفُ لَهُمْ بِأَنَّ الصَّمَّ الْعَلَوَّ
بھر سوچے اپنے جی میں	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	عَجَزٌ عَنِ الْفِعْلِ لَا يَكُونُ الْهَاءُ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ
بھر تو بولے لوگو تمہیں بڑے بے افکار	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	بِالتَّفَكُّرِ فَقَالُوا لَا أَنْفُسِهِمْ إِنَّكُمْ الظَّالِمُونَ. أَيْ
بھر اندھے ہو رہے	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	بِعِبَادَتِكُمْ لِمَا لَا يَنْطِقُ رُءُوسُهُمْ نَكَسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ
شیر الکر	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	رُءُوسِهِمْ. أَيْ رُءُوسِهِمْ قَالُوا وَآنَتْ فَعَلْتَ
تو جانتا ہی جیب بہہ بولتے ہیں	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	عَلِمْتُمْ مَا هُمْ لَا يَنْطِقُونَ. أَيْ فَلَيْفَ تَأْمُرُونَ
بولا بھر تم بوجھتے ہو اللہ سے دے	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	بِسُوءِ الْإِيمَانِ قَالَتْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ. أَيْ بَدَلَهُ
ایسے کہ تمہارا کچھ بھلا کرے نہ ہو	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا مِنْ رِزْقٍ وَغَيْرِهِ رُءُوسُهُمْ نَكَسُوا
بیر اور ہوں ہیں	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	شَيْئًا إِنْ لَمْ تَعْبُدُوهُ (أَيْ) بِكُثْرِ الْفَاءِ وَفَتْحِهَا بِمَعْنَى
تم سے اور جن کو تم بوجھتے ہو	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	مَصْدَرٍ أَيْ تَبَا وَفُجَّارَكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ
اللہ کے سوا کہاں ہو بوجھ نہیں	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	اللَّهُ أَيْ غَيْرِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ. إِنْ هَذِهِ الْأَصْنَامُ
بولے اسکو بلاؤ اور مدد کرو	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	لَا تَنْفَعُ الْعِبَادَةَ وَلَا تَضُرُّ لَهَا وَآمِنًا يَسْتَحِقُّهَا
اپنے ٹھاکروں کی اگر کچھ کرتے ہو	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	اللَّهُ تَعَالَى قَالُوا حَرِّقُوهُ. أَيْ ابْنَ آدَمَ رَوَّانَتْ
	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	الْهَيْكَلُ. أَيْ بِتَحْقِيقِ الْهَيْكَلِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ. نَضْرُكُهَا
	مگر دیکھیں کہ ابھی کہنا دیاں مایاں	فَجَعَلَهُ الْخُطْبَ الْكَثِيرَ وَاضْرُكُهَا فِي جَمِيعِهِ

<p>اقترب الابلین</p>	<p>فَلَمَّا يَأْتِ كُوفِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَأَسْرَدُوا بِهِ كَيْدًا جَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ۖ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ۖ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ۖ وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَتُخَدُّونَ بَأْسَنَا ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ ۖ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ۖ وَلُوطًا اتَّبَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۖ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ</p>		
<p>موضع العران</p>	<p>جلالین</p>	<p>فتح العرن</p>	<p>وَأَوْفُوا إِبْرَاهِيمَ وَجَعَلُوهُ فِي مَجْنِبَتِي وَسَمَوُهُ فِي النَّارِ قَالَ تَعَالَىٰ رُقُلًا يَأْتَارُ كُوفِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ۖ فَلَمْ يَحْرِقْ مِنْهُ عَمْرٌ وَنَاقِيَهُ وَذَهَبَتْ حَرَارَتُهَا وَنَقِشَتْ أَصَاوُتُهَا وَيَقُولُ سَلَامًا سَلَامًا مِنَ الْمَوْتِ بَرْدًا هَارًا وَأَسْرَدُوا بِهِ كَيْدًا وَكُلًّا جَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ۖ ثُمَّ فِي مَرَادِهِمْ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا ابْنَ أَخِيهِ هَارَانَ مِنَ الْعِرَاقِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ۖ بِكَثْرَةِ الْأَخْيَارِ وَالْأَشْجَارِ وَهِيَ الشَّامُ نَزَلَ إِبْرَاهِيمُ بِقَلَسُطَيْنِ وَلُوطًا بِالْمَوْقَعِ وَبَيْنَهُمَا يَوْمٌ وَوَهَبْنَا لَهُ إِبْرَاهِيمَ وَكَانَ قَدَسًا وَلَدًا كَمَا ذَكَرْنَا فِي الصَّاقَاتِ رَاسِحًا قًا وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ أَحْيَىٰ زِيَادَةً عَلَى الْمَسْئُولِ وَهُوَ وَلَدُ الْوَلَدِ وَكُلُّهُ أَبِي هُوَ وَلَدَاهُ رَجَعْنَاهُ صَالِحِينَ ۖ أَنْبَاءُ وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَتُخَدُّونَ بَأْسَنَا ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ ۖ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ ۖ أَيُّ إِن تَفْعَلْ وَتَقَامُ وَتُؤْتِي مِنْهُمْ وَمِنْ أَشْبَاعِهِمْ وَحَدَفِ نَاءٍ إِقَامَةٍ تَخْفِئُ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ۖ وَلُوطًا اتَّبَيْنَاهُ حُكْمًا وَمُضَلَّابِينَ الْخُصُومِ ۖ وَوَعَلْنَا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ</p>
<p>اقترب الابلین</p>	<p>اقترب الابلین</p>	<p>اقترب الابلین</p>	<p>اقترب الابلین</p>

[illegible]

<p>جلالین</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>موضع القرآن</p>
<p>الْاَوَّلَانِ رَحِمَهُمَا كَمَا رَحِمَهُمَا دُخُلُوهَا وَكُلِّ مِنَ الْعَابِدِينَ وَالْمُجُودِينَ فِيهَا خَالِدُونَ لَهُمْ فِي الْعَالَمِ فِيهَا زِينٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ شَيْئًا لَيْدَةً غَلِيظًا وَفِيهَا كَمَا قَالَ ابْنُ الزَّبَرِّي عَيْدٌ عَزِيزٌ وَسَيِّحٌ وَلِلْمَلَائِكَةِ فِي النَّارِ عَلَى مَقْبَضِي مَا تَقَدَّمَ اِنَّ الْاَذْنَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَ الْمَنْزِلَةِ الْحُسْنَى وَمِنْهُمْ مَنْ ذَكَرَ اَوَّلِيكَ عَنْهَا مَبْعَدُونَ لَا يَسْمَعُونَ حَسْبَسَهَا صَوْتُهَا وَهُمْ فِيهَا اشْتَهَتْ اَنْفُسُهُمْ مِنَ النَّعِيمِ رَحَالِدُونَ لَا يَحِثُّ فِيهِمْ الْفَرْعُ الْاَكْبَرُ وَهُوَ اَنْ يُؤْمَرَ بِالْعَبْدِ اِلَى النَّارِ وَتَلْقَهُمْ تَسْقِيهِمُ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ خُرُوجِهِمْ مِنَ الْقُبُورِ يَقُولُونَ لَهُمْ هَذَا اَيُّوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوْعَدُونَ فِي الدُّنْيَا يَوْمَ مَنْصُوبٍ بِاَذْكُرْ مَقْدَرًا قَبْلَهُ رَظْوًا لِمَا كُتِبَ التَّحِلُّ اِسْمُ مَلِكٍ لِلْكِتَابِ صَحِيفَةُ ابْنِ اَدَمَ عِنْدَ مَوْنِهِ وَالْاَمْرُ اَيْدَاهُ وَالتَّحِلُّ الصَّحِيفَةُ وَالْكِتَابُ مَعْغَى لِلْكِتَابِ وَالْاَمْرُ مَعْغَى عَلِيٍّ وَفِي قِرَاةٍ لِلْكِتَابِ جَمْعًا لِمَا بَدَأَ اَوَّلَ خَلْقٍ عَنْ عَدَمٍ رُبْعِيْدُ ثُمَّ بَعْدًا عَدَمُهُ فَالْكَافُ مُتَعَلِّقَةٌ بِعَبْدٍ وَصَمِيرَةٌ عَائِدَةٌ اِلَى اَوَّلٍ وَمَا مَصْدَرُهَا وَعَدًا عَلِيًّا مَنْصُوبٌ يُوْعَدُ نَامِقًا قَبْلَهُ وَهُوَ مَوْكِدٌ لِمُضْمُونٍ مَاتَبْلُهُ اِنَّ اَلَنَا فَا عَالِيْنَ مَا وَعَدْنَا وَلَقَدْ كُنَّا</p>	<p>ہذا ان جعفری گشتہ بردون عابدان وعبودان انجا جاوید باشند ان نرا انجا مال باشند و ان انجا ہیستند انکی لکنند ہر اینہ نامکد سابقا مقرر شد برای از جانب مایکوی انجا عابدون و دور کردہ شوند نشوند او از دون را و انان در انجا خواہد نفس انان جاوید باشند اند و مکلین ز ادایت نرا آن ترس بزرگ و پیش آید ان نرا فرشتگان گویند اینست آن روز کہ شمارا دادہ امی روزیکہ در بحیم آسمانرا ذکر اندیش مانند حمیدن طوار وقت تو نامہا چنانکہ آغازیدیم اول آفرینش را دیگر بارہ کہیم از عدم وعدہ لازم برآ ہر اینہا کنندہ ایم دہر اینہ و شستیم</p>	<p>شکر کر نہ بختے سپر اور سے اسمیں ترے رہینگے انگو وہاں جلاہی اور ک آسمن بات بہین آستے جنگو آگے ٹھہر چکی ہمارے طرف سے نیکی و آستے دور رہینگے فٹ نہیں سنی آہستہ آہستہ اپنے جی کے فزون میں سد اہین غم ہو گا ان کو اس گہری گھبراہٹ میں اور کہنے آویگے اگر فرشتے آج دن تمہارا ہی حکام سے وعدہ تھا جہنم ہم لپیٹ لین آسمان کو جیسے لپیٹتے ہیں طومار میں کاغذ جیسا سرے سے بنایا پہلی بار جہنم کو دہرا دیگے وعدہ ضرور ہو گا ہم پر ہلک کرنا اور ہم نے لکھ دیا ہی</p>

اگرده اند که چون آیت انکه ما تقدیر من دون الله نازل شد انشای غضب در مشرکان بوجب افتاد و این از ان نوعی آیتی است که بر ایشان نازل شد و در آن وقت که حضرت علی علیه السلام فرمودند که ای محمد صلی الله علیه و آله و سلم که این محمودان طلب جنت را با شکر آیت الله که در آن الذین یسبقت الایه حیینه و غضب مرویت از ائمه عباس رضی الله عنهم که روایت کردند از آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم که فرمود که شما محشور مشغول بر این باب منتهی من حاضر کرده قید از آن خوانند این آیت را تا شما بدان اول خلق تعید و مدد علیها تا آنکه با فاطمه و اولاد سید که حاضر بودند عید شد و این را هم از آن نوعی آیتی است که بر ایشان نازل شد

الانبياء
٢١

هوای کربلای طوفان زلفش برآید
دشمنان را زین باغ کربلا بگریزاند

[illegible]

<p>اقرب ۱۴ نصف الحج</p>	<p>رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ .</p>
<p>سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كُنْتُمْ إِنْ زُلْزِلَتْ السَّاعَةُ شَيْئًا عَظِيمًا . يَوْمَ تَرَوُنَّهَا نَخْلًا كَلًّا مَنْزُوعَةً عَنْ أَكْضَاعِهَا وَقُضِيَ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلٍ حَمْلُهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ . وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ</p>	<p>سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كُنْتُمْ إِنْ زُلْزِلَتْ السَّاعَةُ شَيْئًا عَظِيمًا . يَوْمَ تَرَوُنَّهَا نَخْلًا كَلًّا مَنْزُوعَةً عَنْ أَكْضَاعِهَا وَقُضِيَ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلٍ حَمْلُهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ . وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ</p>
<p>موضع القرآن</p>	<p>جلالین رَبِّ احْكُم بَيْنِي وَبَيْنَ مَلَكِي بِالْحَقِّ بِالْعَذَابِ لَهُمْ أَوَّلُ نُصْرَةٍ عَلَيْهِمْ فَعَدَّ بَوَابَهُمْ وَاحِدًا وَالْآخِرَ وَاحِدًا وَالْخُذْ وَقْوَاعَهُمْ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ . مَنْ كَذَّبَ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ فِي تَوَكُّلِهِ إِتَّخَذَ وَلَدًا وَعَلَى قَوْلِكَ سَاحِرٌ وَعَلَى الْقُرْآنِ فِي تَوَكُّلِهِ شَيْخٌ</p>
<p>سورۃ حج کی ہی</p>	<p>سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ الْأَوْثَانِ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ الْأَلْبَانِ أَوَّلَ الْهَذَانِ خَصَمَانِ السَّيِّئَاتِ قَدْ نَبَّأَتْ وَهِيَ أَرْبَعٌ أَوْ خَمْسٌ أَوْ سِتٌّ أَوْ سَبْعٌ أَوْ ثَمَانٍ وَسَبْعُونَ آيَةً</p>
<p>شروع اللہ کے نام سے جو بہت مہربان نہایت رحم والا لوگو! تروا اپنے رب سے بیشک جو بحال قیامت کا ایک بڑی چیز ہے جس دن ہر کو دیکھو گے بھول جاوے گی ہر دودہ بلانے والی اپنے دودہ بلائے کو اور قال دے گی اپنا پیٹ اور دیکھو تو لوگوں پر ان پر نہا نہیں پر آنت اللہ کی سخت ہے اور بعض شخص جو جھگڑا ہی اللہ کی بات میں ہے</p>	<p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَيُّ أَهْلِ مَكَّةَ وَغَيْرِهِمْ رَأَيْتُمْ رَبَّكُمْ أَيُّ عِقَابِهِ بَانَ تَطِيعُوهُ إِنْ زُلْزِلَتْ السَّاعَةُ أَيُّ الْحَرْكَةِ الشَّدِيدَةِ لِلْأَرْضِ الَّتِي يَكُونُ بَعْدَهَا طُلُوعُ مِنْ مَغْرِبِهَا الَّذِي هُوَ ثَرْبُ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ فِي إِنْ عَاجِ النَّاسِ الَّذِي هُوَ تَوَعُّعٌ مِنَ الْعِقَابِ (يَوْمَ تَرَوُنَّهَا نَخْلًا) سَبَّحَ كُلُّ مَنْزُوعَةٍ بِالْفِعْلِ رَحْمَةً أَرْضُهَا أَيُّ تَفْشَاهُ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلٍ أُنْجِلِي حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى مِنْ شِدَّةِ الْخَوْفِ وَمَا هُمْ بِسُكَارَى مِنَ الشَّرَابِ (وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ) فَهُمْ يَخَافُونَهُ وَنَزَلَ فِي النَّصْرِ مِنَ الْحَارِثِ وَجَاعِهِ (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ) قَالُوا الْمَلَائِكَةُ بَنَاتُ</p>

الحج

اقریب ۱۶

وَيَسَّعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ
 يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن نَّبَرٍ مِّن نَّارٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عِلْقَةٍ ثُمَّ مِّن مَّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ آخِلٍ مَّسْمُومٍ ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُوَكُمْ أَشَدَّ كُفْرًا وَمِنْكُمْ مَّنْ يَّتَّقِيَ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّدْرِكْ إِلَىٰ أَمْرِ ذُلِّ الْعُرَىٰ
 لَكِنَّا لَا بَالِغَكُمْ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ خَرَابًا فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ

موضح القرآن	فتح الرحمن	جلا الین
اور ساقطہ ہو کر تباہی و بربادی کا حکم کا جسکی قسمت میں لکھا ہی کہ جو کچھ اسکا دوست ہو۔ سو وہ اسکو بہکا دے اور بجا عذاب میں دور رخ کے لوگو اگر	و پیروی میں پیدا ہر شیطان متمرور کہ در فضائی الہی نوشتہ شدہ است بروی کہ ہر کہ دوستداری وی کند پس وی گمراہ کندش و راہ نمائیش رسوی عذاب آتش ای سردمان اگر ہر روزینہ	وَالْقُرْآنُ اسَاطِیرُ الْأَوَّلِينَ وَابْدُؤَ الْبَعْثِ وَآخِرُهَا مَنْ صَلَوْتُ رَبَّابَا (و یسَّع) فی جلالہ (کُل شَیْطَانٍ مَّرِيدٍ) ای متمرور (کُتِبَ عَلَیْهِ) قضی علی الشَّیْطَانِ (أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ) ای اتبعہ (فَإِنَّهُ یُضِلُّهُ وَیَهْدِیْهِ) یدخوہ (إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِیرِ) ای النَّارِ (يَا أَيُّهَا النَّاسُ) ای أَهْلَ مَلَكَةِ (إِن کُنتُمْ فِی رَیْبٍ مِّنْ شَیْءٍ) (مِّنَ الْبَعْثِ) فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ (أَي أَصْلَكُمْ) (أَدَمَ) مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ خَلَقْنَا ذُرِّيَّتَهُ (مِّنْ نُّطْفَةٍ مِّنْیَ) (ثُمَّ مِّنْ عِلْقَةٍ) وَهِيَ الدَّمُ الْجَامِدُ (ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ وَهِيَ نَجَسٌ) قَدْ رَمَّاهُ بِمَضْغٍ مُّخَلَّقٍ مُّصَوَّرَةٍ تَامَةٍ الْخَلْقِ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ) (أَيْ غَيْرِ تَامَةٍ الْخَلْقِ) (لِّنَبَيِّنَ لَكُمْ) مَّا لَ قُدْرَتَنَا لِنَسْتَدْلِلَ بِهَا فِی بُدْءِ الْخَلْقِ عَلَىٰ إِعَادَتِهِ وَنُقَرِّ مُسْتَنْفِئُ فِی الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ آخِلٍ مَّسْمُومٍ وَقَدْ خَرَجَ مِنْ بَطْنِ طُورٍ أَمَّا أَنْتُمْ طِفْلًا مَعْنَى الطِّفْلِ (ثُمَّ) نَعْمَدُكُمْ (لِنَبْلُوَكُمْ أَشَدَّ كُفْرًا) (أَي الْكَمَالِ وَالْقُوَّةِ) وَهُوَ بَابُ الثَّلَاثِينَ إِلَى الْأَرْبَعِينَ سَنَةٍ (وَمِنْكُمْ مَّنْ یَّتَّقِی) بِمَوْتٍ قَبْلَ بَلَوِّهِ الْأَشَدِّ وَمِنْكُمْ مَّنْ یُّدْرِكْ إِلَىٰ أَمْرِ ذُلِّ الْعُرَىٰ أَخَسَّهُ مِنَ الْعَرَمِ وَالْخَوْفِ (لَكِنَّا لَا بَالِغَكُمْ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا) قَالَ عَلَمُهُ مِنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ لَمْ یَصِرْ بِهَذَا الْحَالِ وَتَرَى الْأَرْضَ خَرَابًا يَا بَسَّةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَخَسَّتْ
اور تھما رکھتے ہیں ہم بہت ہیں جو کچھ جاہلین ایک ٹھہرتے ہوئے بھر ٹکڑا لیتے ہیں لڑکا بھر جب تک کہ بچو اپنی جوانی سے زور کو۔	و قرار می دہیم در جمہا جزیرہ اخلاص تا معیادی معین رہند و حق تعالیٰ باز سیرونی آریم شمار کو دلی شدہ باز تربیت میکنیم تا بر سیر بندیت جوانی خود گردان سی چہن گاہی است۔	۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

قرآن مجید - اور ساقطہ ہو کر تباہی و بربادی کا حکم کا جسکی قسمت میں لکھا ہی کہ جو کچھ اسکا دوست ہو۔ سو وہ اسکو بہکا دے اور بجا عذاب میں دور رخ کے لوگو اگر

اقرب

۱۴

يَا وَيَا اَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ اَنْفَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ
يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُ وَمَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ يَدْعُو مَنْ هَرُوفُ
مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَى وَلَيْسَ الْعَشِيرُ اِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ اِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ وَكَذَلِكَ اَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
يَا وَيَا اَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ اَنْفَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ	بہان عبادت و اگر برسد اور بلائی	اُسپر اور اگر مل گئی اسکو حاجت
يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُ وَمَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ	برگرد بر روی خود زبان کار شدہ در دنیا - بگوئی	پھر کیا اُنکا اپنے منہ پر گواہی دینا
يَدْعُو مَنْ هَرُوفُ مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَى وَلَيْسَ الْعَشِيرُ اِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ	و آخرت اینست زبان طاهر بہ نیایش میخواند بخدا جزیرا	اور آخرت ہی بی ثمر تو صریح و
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ اِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ	کہ زبان نہ سازد ش و سود نہ دہند اینست	کہ اسکا برا نہیں کرتی اور ایسی چیز کہ اسکا جلا نہیں کرتی ہی ہی
فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ وَكَذَلِكَ اَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ	گمراہی دور میخواند کسی را از حق دور	دور برنا بھول کر بجا رہا تا ہی البتہ جسکا
	زبان او نزدیک است از سود او	ضرر پہلے پہنچے نفع سے
	ہر آئینہ بد خدا و ندی و بدیار سیت	بیشک بر دوست ہی اور ہر ا
	زینق	زینق
فِي اِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ	خدا وارد آنا کہ ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند	خدا داخل کرے گا ان کو جو یقین لائے اور کیں نیکان
مِنْ الْفُرُوسِ وَالْثَوَابِلِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ	در بوستان ہا کہ میر و دریران جو بہا	باغوں میں بہتی چھپے انکے نہریں
اِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ	ہر آئینہ خدا میکند آنچه میخواہد	خدا کرتا ہی جو چاہے
فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ وَكَذَلِكَ اَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ	کہ کہ بد شدہ باشد کہ قدرت خود را خدا بیا میرا	جسکو یہ خیال ہو کہ ہرگز مدد نہ کرے گا اسکو خدا
	در دنیا و آخرت پس بکہ بیاویرد	دنیا میں اور آخرت میں تو تانے
	ستی بجانب	ایک رستی
	بالا باز باید کہ خفہ شود	آسمان کو بھر کماٹ دئے
	ای آسمان	
	پس درگد اباد و میکند این تہ را	اب دیکھ کچھ گی اسکی تہ پر سے
	تہ را کہ راستہ	اسکی جی کا غصہ ت
	چیز کہ چشم آورد	
	و تہ را کہ چشم آورد	اور یوں اتار چنے یہ قرآن
	آیات روشن و بد اسید کہ	کھلی باتیں اور یہ ہی کہ

یہاں ایک اور ترجمہ ہے جس میں لفظ "فَلْيَمْدُدْ" کو "پس درگد" اور "فَلْيَقْطَعْ" کو "تہ را کہ راستہ" کے مترادف قرار دیا گیا ہے۔ یہاں پر اس بات پر زور دیا گیا ہے کہ قرآن مجید میں جو آیات بے شک و شبہ آئی ہیں، ان سے ہم کو سبق حاصل کرنا چاہیے۔

قرآن مجید میں کائنات کی تخلیق و تدبیر کے حقائق بیان کیے گئے ہیں۔ یہاں پر اس بات پر زور دیا گیا ہے کہ ہم قرآن مجید کی تعلیمات کو اپنی زندگی میں لاگو کرنا چاہیے۔

الله يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقِينَ وَالتَّصَارِي وَالْمُجْرِمِينَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ
يَتَجَدَّلُ لَكُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ
إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُشَاءُ هَذَا أَنْ خَظِمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ
شِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ يُصْهِرُ بِهِمَا

३

३

३

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>اِذَا كَانَتْ مُسْتَجِبَةً رَاٰطِعُو الْبَائِسِ الْفَقِيْرَةِ اَي الشَّدِيدِ الْقَرَرِ ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفْتَهُمْ اَي يَنْزِلُوْا اَوْسَا وَشَعْنَهُمْ كَطَوْلِ الظُّفْرِ وَلِيُوفُوا بِالْخَفِيْفِ وَالشَّدِيْدِ نَذْوَهُمْ مِنَ الْهَدَايَا وَالضَّحَايَا وَلِيُطَوِّفُوا طَوَافَ الْاِقَاضِيَةِ رَابِلِيَّتِ الْعَبْقِيَةِ اَي الْقَدِيْمِ لِاَنَّهُ اَوَّلُ مَبْنِيٍّ وَضَعُ ذَلِكَ خَبْرٌ مُّبْتَدَأٌ مُّغْدِي اَي الْاَمْرُ وَالشَّأْنُ ذَلِكَ الْمَذْكُوْرُ وَمَنْ يُعْظِمُ حُرْمَاتِ اللهِ هِيَ مَا كَلِمْ اِسْمُهَا لَهُ رَفْعُ اَي تَعْظِيْمُهَا خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ فِي الْاٰخِرَةِ وَاحْتِلَاكُمُ الْاَنْعَامَ اَكْلًا بَعْدَ الذَّبْحِ اَلَا كَمَا يَنْتَلِي عَلَيْكُمْ تَحْرِيمُهُ فِي حُرْمَتِ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةَ اَلَا يَنْذُرُ فَاَلَا مَسْتَنَاءٌ مُّسْقِطٌ وَيَجُوزُ اَنْ يَكُوْنَ مُتَّصِلًا وَالتَّحَدُّثُ لِمَا عَرَضَ مِنَ الْمَوْتِ وَخَوَّهٖ رَفَاجَتْسُوا الرِّجْسَ مِنْ الْاَوْتَانِ مِنَ اللَّيْلِ اَي الَّذِي هُوَ الْاَوْتَانُ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّفَرَةِ اَي الشَّرِكِ بِاللّٰهِ فِي تَبْلِيَّتِكُمْ اَوْ شَهَادَةِ الزُّوْرِ (حُفَاوُ لِلّٰهِ) مُسْلِمِيْنَ عَادِلِيْنَ عَنْ كُلِّ دِيْنٍ سِوَى دِيْنِهِ رَغِيْبِيْنَ مُشْرِكِيْنَ يَوْمَ تَاكِيْدِ مَا قَبْلَهُ وَهَمَّا حَاكِلِيْنَ مِنَ الْاَوْرِ وَمَنْ يَشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَأَمَّا خَسْرٌ سَقَطَ مِنَ السَّمَاءِ فَخَطَفَهُ الظُّنْ اَي تَاخَذُ بِسَرِّهِ اَوْ تَهْوِيْ بِهِ الرِّيحُ اَي تَسْقُطُهُ (فِي مَكَانٍ مَّحْبُوْبٍ بَعِيْدٍ اَي يَهْوِيْ لَهَا رِيْحِيْ خَلَاصُهُ رَذَلًا) يَقْدَرُ عَلَيْهِ الْاَمْرُ مُبْتَدَأٌ اَوْ مَنْ يُعْظِمُ شَعَائِرَ اللهِ فَانْهَ اَي نَانَ</p>	<p>و جو رازید در ماندہ در ویش را باز باید کرد و رفتن در حرکت تن خود را و بوفارسانند و بوفارسانند نذر باری خود را و طواف نمایند باین خانه قدیم ایست حکم و هرگز تعظیم کند شعائر خدا را پس این تعظیم کردن بهتر است و این و حال کرد و شد برای شما موبی یعنی شتر و گاو و گوسفند را که حرام خوانده خواهد شد در شایسته و خون مسفوح پس اگر از کنیز از پیدی بان و احراز کند از سخن دروغ یعنی گواهی دروغ حقیقی دین شده برای خدا غیر شرک مقرر کننده با و ی و هر که شرک مقرر کند با خدا پس از آسمان پس بر دند او را مرغان یا فرود آنگند با و او را بمکانی در و ایست حکم و هرگز تعظیم کند شعائر خدا را پس این تعظیم</p>	<p>اور کھلا ڈبرے حال کے محتاج کو پھر چاہئے بنیرین اپنا میل کچل اور پوری کرے اپنی سنتیں اور طواف کرے۔ قدیم گھر کا یہ سن چکے اور جو کوئی جڑی رکھے اللہ کے اور سو وہ بہتر نہیں کہ اس کو اپنے رب کا اور حلال ہیں ملک جو بائیں گرج ملک ستانے ہاں سب سے بتوں کی گندگی سے اور بچے جھوٹی بات سے ایک اللہ کی طرف ہو کر نہ اس کے ساتھ ساجھی بنا کر اور جسے شریک بنایا اللہ کا سو جیسے گرجا آسمان سے پھرا جلتے ہیں آوازے جانور بالے والا اس کو پاؤں نے گنی دور مکان میں یہ سن چکے اور جو کوئی اور رکھے اللہ کے نام کے ساتھ</p>

مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ. لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ. وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا
مَنْسَكًا لِّذِكْرِهِمْ وَالسَّمِ الْإِلَهِيِّ عَلَى مَا نَرَى قَوْمًا مِّنْ بَهِيمَةٍ أَلَا نَعْلَمُ فَأَلْهَمْنَا الْوَحْيَ وَاجِدْهُ اسْمًا وَأَوْفَى
الْحُسَيْنِ ۚ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْقَائِمِينَ الصَّلَاةَ وَمَا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۚ وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۚ فَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهَا صَوَافٍ ۚ فَإِذَا وُجِبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا

[illegible]

<p>اقترب الرجح ثلث</p>	<p>بَعْضُ لَهْدِمَتْ صَوَامِعُ وَبِيعَ وَصَلَوَاتُ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ الَّذِينَ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ وَإِنْ يَكْذِبُ نُوْحٌ فَقَدْ كَذَّبَ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَى فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ فَلَيِّنُ كَانَ نَكِيرٌ</p>
<p>موضع القرآن الرجح الاولين</p>	<p>بَعْضُ لَهْدِمَتْ صَوَامِعُ وَبِيعَ وَصَلَوَاتُ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ الَّذِينَ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ وَإِنْ يَكْذِبُ نُوْحٌ فَقَدْ كَذَّبَ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَى فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ فَلَيِّنُ كَانَ نَكِيرٌ</p>

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
مُعَايِنِينَ مَسَافِقِينَ أَيْ لَنَا يَطُوتُونَ أَنْ يَقُولُوا يَا نَكَلًا الْبَعَثُ وَالْعِقَابُ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَجْمِ الْكَبِيرِ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ هُوَ نَبِيٍّ أَوْ رَسُولٍ الشَّابِغِ وَ لَا نَبِيٍّ أَيْ لَمْ يَوْسُرِ الشَّابِغِ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى قَرَأَ الْقُرْآنَ الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ قَرَأَ وَهُوَ مَا لَيْسَ مِنَ الْقُرْآنِ مِمَّا يَرِضَاهُ الْمُرْسَلُ إِلَيْهِمْ وَتَدَقَّرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سُورَةِ الْحَجْمِ بِمَجْلِسٍ مِنْ قُرَيْشٍ بَعْدَ أَفْرَاقِهِمْ الْأَلَاتِ وَالْعَزْلِ فِي رَمَاتِ الثَّالِثَةِ الْآخِرَةِ بِالْقَاءِ الشَّيْطَانِ عَلَى لِسَانِهِ صَلَاحٌ مِنْ غَيْرِ عَلَيْهِ صَلَاحٌ بِهِ تِلْكَ الْغَرَابِغِيُّ الْعُلَى وَأَنْ شَفَاعَتَهُنَّ لَتَرْجِي فَرَحُ حَوَائِدِكَ ثُمَّ أَخْبَرَ حَبِيبُ نَبْلِ بِمَا لَقَا الشَّيْطَانُ عَلَى لِسَانِهِ مِنْ ذَلِكَ فَنَحْنُ مُسْلِمُونَ بِهَذِهِ الْآيَةِ لِيُطْمَئِنُّ رَفِيقُ اللَّهِ يَبْطُلُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ بآيَاتِهِ يَبْشُرُهَا وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا لَقَا الشَّيْطَانُ مَا ذَكَرَ حَكِيمٌ فِي تَمَكُّنِهِ مِنْهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِمَنْ لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ شَكٌّ وَنِفَاقٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ الشَّرِكَاءُ عَنْ تَبَوُّلِ الْحَقِّ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ الْكَافِرِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ خِلَافِ طَوِيلٍ مَعَ النَّبِيِّ وَالْمُؤْمِنِينَ حَيْثُ جَرَى عَلَى لِسَانِهِ ذِكْرُ الْهَيْهَاتِ بِمَا يَرْضَاهُمْ ثُمَّ أَبْطَلَ ذَلِكَ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّ الْحَقَّ حَيْثُ رَأَوْهُ أَيْ الْقُرْآنَ الْحَقَّ مِنْ رَبِّكَ	ایش تندر اہل دوزخ وند دستاریم پیش از تو پہنچ فرستاد بہ پیش صاحب دھی الا چون آرزوی بہ پیش توست با کفند شیطان چیزی در آرزوی وی وہی ہین لوگ دوزخ کے اور جو رسول بھیجا میں تجھ سے پہلے یا نبی سو جب خیال مانتھے شیطان نے ملا دیا اسکے خیال میں	وہی ہین لوگ دوزخ کے اور جو رسول بھیجا میں تجھ سے پہلے یا نبی سو جب خیال مانتھے شیطان نے ملا دیا اسکے خیال میں

وہی ہین لوگ دوزخ کے اور جو رسول بھیجا میں تجھ سے پہلے یا نبی سو جب خیال مانتھے شیطان نے ملا دیا اسکے خیال میں

11

٤

موضع القرآن

یہ دُشمن چکے اُردھ جسے جلا دیا
 جیسا اُس سے کیا تھا
 پھر اُس پر کوئی زیادتی کرے
 تو اللہ اُس کو بددگر گناہ -
 بیشک اللہ مدد کرے گناہی -
 بخشش
 یہ اُس کے کہ اللہ تمھارا رب ہے
 دن میں اور دن کو
 رات میں
 اور اللہ سستا ہی
 دیکھتا ہے
 یہ اُس کے کہ اللہ ہی ہی
 صبح اور شام کو پکارتے ہیں
 اُس کے سو اُوپی ہی غلط اور
 اللہ وہی ہی برا
 تو نے نہیں دیکھا کہ اللہ نے
 آسمان سے پانی بھیج دیا
 زمین ہو جاتی ہی ہے
 جس کا اللہ چھٹی تدبیر میں جانتا ہی
 خبردار
 اُس کا ہی جو کچھ آسمان و زمین
 اور اللہ ہی ہی ہے پرواسب
 تو نے نہ دیکھا کہ اللہ نے بس میں
 تمھارے جو کچھ ہی زمین میں -

[illegible]

اقرب

موضح القرآن	فتح الرحمن	جلالین
اور کشتی جفتی دریا میں اس کے حکم سے اور تمام رکھنا ہی آسمان کو اس سے گھر کر رہے زین برگر اس کے حکم سے مقرر شدہ لوگوں پر غری کرنا ہی مہرمان اور اس کی سے ملک بولایا چھوڑا رہی پھر جلا و گیا ہے شک اب ناسکری خد ہر فریق کو پختہ چھرا دی ہی ایک کوئے اس طرح کرتے ہیں بندگ سوجا پہنچے ہمارے ہر اس کام میں اور تو ہائے جا اپنے رب کی طرف بے شک تو ہی سیدھی راہ پر چلا نشت اور اگر تجھ سے چھانے لگے تو کہہ اشد نہتر جانشانی جو تم کرتے ہو اللہ جکوئی کر گیا تم میں قیامت کے دن جس چیز کو تم کوئی راہ تھے کجا تجھ کو معلوم نہیں کہ اشد جاننا ہی جو کچھ ہی آسمان وزین میں تیرہ بنی لکھا کتاب میں ہے اگرچہ بد انسان و زنی است اشد بر لسان ہی ملک اور جو جسے اس کے سوا کسی سند نہیں اتاری افسوس	و شمس ساخت کفتیہای شیر و دریا بقیان او در نگاہی دارد آسمان را از آنکہ بیفتد بر زمین مگر بستوری او بر این خدا حق مردان بخفا شد و بیخبرده چرا با است و او شربت انور شد چرا شمار از کجاست و انور شد بازیر اندھا را از زنده کن شمار را بر اینہ ادبی ناسپاس است برای اگر وہی معین کردہ ایم شیعی کہ ان علی کندہ اندران ہیں باید کہ نزاع کنند با تو درین کار و چنان بسوی بردگاری خویش ہر اینہ تو براہ راستی و اگر مکارہ نامہ مذ با تو کو خدا وانا تر است با تیرہ میسند خدا حکم تو اہر کرد میان شما روز قیامت درانچہ ایمان مردان و کافران اندران اختلاف میکند و نہتہا ہر ہی تقریر است ایا ندانستی کہ خدا می دانہر جہ در آسمانہا و زمین است ہر اینہ انین ہمہ ثبت است در کتابی بر اینہ انین ہمہ خدا آسمان است و جہا دی کندہ نچہ خدا چیز را کہ خود فرستادہ است	الْبَهائمِ وَالْفُلُكِ السَّفِينِ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ لِلرُّكُوبِ وَالْحُلْ بَامْرَةٍ بِأَذْنِهِ وَبِمَسْكِ السَّمَاءِ مِنْ (أَنْ) أُولَئِكَ لَا تَفْع عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِأَذْنِهِ فَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَعَلْف تَرْحِمُهُمْ فِي الشَّجَرِ وَالْأَشْيَاكِ وَهُوَ الَّذِي أَخْبَأَكُمْ بِلَا ثُمَّ يَمِيتُكُمْ هَذَا أَسْمَاءُ الْعَالَمِ رَتْمٌ يَحْيِيكُمْ عِنْدَ الْبَعْثِ أَنَّ الْإِنْسَانَ أَكْبَرُ الشُّرَكَاءِ لَكُفُورُهُ لِيَعْلَمَ اللَّهُ بِشَرِّكُمْ تَوْحِيدَهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَاسِكَ بَفَتْحِ السَّيْنِ وَكَيْفَ شَرْعِيَّةٍ (هَمْ نَاسِكُوهُ) عَامِلُونَ بِهِ فَلَا يَسَارِعُ عِنْدَكَ يُرَادِيهِ كَاتِبًا رَحْمَتِ رَفِي الْأَمْرِ أَمْرٌ لَذِيحَةٍ إِذْ قَالُوا مَا قَاتَلَ اللَّهُ أَحَقَّ أَنْ نَأْكُلُوهُ مِمَّا قَاتَلَهُمْ وَادَّعَى إِلَى رَبِّكَ أَيُّ إِلَهِ دِينِهِ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى دِينٍ (مُسْتَقِيمٍ) وَأَنْ جَادَلُوكَ فِي أَمْرِ الدِّينِ فَقَالَ اللَّهُ اعْلَمُوا مَا تَعْمَلُونَ خَا فِيحَا نَزِمَ عَلَيْهِ وَهَذَا أَقْبَلُ الْأَمْرِ بِالْقِتَالِ (اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ) أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ وَالْكَافِرُونَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ بِأَنْ يَقُولَ كُلُّ مِنَ الْفَرِيقَيْنِ خِلَافَ قَوْلِ الْآخَرِ وَاللَّهُ تَعْلَمُ الْأَسْتِفْهَامُ فِيهِ لِلتَّقْرِيرِ أَنَّ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ (أَيُّ مَا ذَكَرَ فِي كِتَابٍ) هُوَ الْوَحُ الْخُفُوطُ (أَنَّ ذَلِكَ) أَيُّ عِلْمِ مَا ذَكَرَ عَلَى (اللَّهُ كَيْسَرٌ) سَهْلٌ وَتَعْبُدُونَ (أَيُّ الشُّرَكَاءِ) مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ) هُوَ الْأَشْهَامُ

[illegible]

الحج

اقترب

مخمسجد نذر
لام شافعی

إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ إِنَّ اللَّهَ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَأَسْبِغُوا مَاءَ تَابِكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ
جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمِعُكَ الْمُسْلِمِينَ
مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا يُلْكَوْنَ الرَّسُولَ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا

جلالین

فتح الرحمن

موضع القرآن

وَلَا يَخْصِفُ مِنْهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ إِنَّ اللَّهَ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَأَسْبِغُوا مَاءَ تَابِكُمْ وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ
جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمِعُكَ الْمُسْلِمِينَ
مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا يُلْكَوْنَ الرَّسُولَ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا

برای خدا توانا غالب است خدا
بر مائیکر منصف است وای از مائیکر
و از مائیکر مان -
برای خدا
شما اینست
می داند آنچه پیش روی است
و آنچه پس پشت است آنست
و شوی خدا باز گردانیده می شود کار
ایستمانان رکوع کنید و سجده باری
از به و عبادت نمایند -
بروردگار خود را و بکنید کار نیکو
برای خدا راست کردگار شوید
و عباد کنید در راه خدا حق جبار
در راه خدا باشد
و می
برگزید شمارا و ناسخت بر شما
در دین
بیج تنگی
م شروع کرد دین بدر شما ابراهیم
خدا نام شما را مسلمانان پیش
ازین بپنداشت با بقا
و در قرآن نیز عباد کنید تا باشد
پنجامبر گواه بر شما و باشد شما
گواه بر جهان پس برادرید
م کردگار آن که در مائیکر خود را

بیشک الله زور ووری در قدرت
قلت الله -
چنانست لیتا می فرستون بنده
چنانچه دالا اورا آدمیون پیش -
الله -
شما بی و بکشتا
جاشی جوان که آگه اور جوان
اور الله تکب پنج هر کام کی است
ایست ایمان و الو رکوع کرد اور سجده
کرد اور بندگی کرد -
ایستدب کی اور کرد بجلانی
شاید بجا باو
اور سخت کرد الله که واسطه جبر
جایست ایست سخت
ایستدب
تکوبید کیا اور بنین رکعت پر
دین بین
بکجه مشکل
دین تمکاب ابراهیم کام
ایستدب نام رکعتا تمکاب اسلامان
حکم برادر ایستدب
اور اس قرآن بین تا
رسول جوبتانه و الا تم بر اور تم
بایست و ایستدب
رکعتا

و لا یخصف منه ان الله لقیویم غالب عزیز ان الله یصطفی من الملائکة رسلًا و من الناس ان الله سمیع بصیر
یعلم ما بین ایدیهم و ما خلفهم و الی الله ترجع الامور یا ایها الذین امنوا اتقوا الله و اسبغوا ماء توبکم و افعلوا الخیر لعلکم تفلحون و جاهدوا فی الله حق جهاده هو اجتباکم و ما جعل علیکم فی الدین من حرج ملة ابیکم ابراهیم هو سمعک المسلمین من قبل و فی هذا یلکون الرسول شہیداً علیکم و تكونوا شہداء علی الناس فاقیموا

خدا علی ان الله یصطفی من الملائکة رسلًا و من الناس ان الله سمیع بصیر یعلم ما بین ایدیهم و ما خلفهم و الی الله ترجع الامور یا ایها الذین امنوا اتقوا الله و اسبغوا ماء توبکم و افعلوا الخیر لعلکم تفلحون و جاهدوا فی الله حق جهاده هو اجتباکم و ما جعل علیکم فی الدین من حرج ملة ابیکم ابراهیم هو سمعک المسلمین من قبل و فی هذا یلکون الرسول شہیداً علیکم و تكونوا شہداء علی الناس فاقیموا

[illegible]

٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَكْرُوهُ ۱۴۴۵ هـ

ان هو لا رجل به جنة فترى صوابه حتى حين قال رب انصني بما كذبون فافحننا اليه ان اضح الفلك باعينا ووخينا فاذا جاء امرنا ومار التنوير فاسلك فيهم من كل زوجين اثنين واهلك الامم سبق عليه القول منهم ولا تخاطبني في الذين ظلموا انهم مغرورون فاذا استوتبت انت ومن معك على الفلك نقل الحمد لله الذي

موضع القرآن	فتح الرحمن	حلالين
اور کچھ نہیں یہ ایک مردی کو سودا ہی سورہ دیکھو کسی ایک وقت تک پولادی رب تو مدد کریں کہ انکو بھی بچھڑا دیا۔	نہیں ای شخص کو دی کہ وہی دیو الکی اس پس انتظار دی کنید تا مدتی بھی نہ سوت اور لفظ ای پروردگار میں حضرت دھرا بستجب انکو دروہی شمر دندھرا	ان هو لا رجل به جنة حاله جنون فترى صوابه حتى حين قال رب انصني بما كذبون اي سبب تلذيتهم اياي بان تهلكتهم قال تعالى مجيبا دعائهم فافحننا اليه ان اضح الفلك السفينة باعيننا بمنزلة ميا وحفظنا ووخينا امرنا فاذا جاء امرنا باهلاكهم وقاية التنوير للعبارة بالمداء وكان ذلك علامة لنوح فاسلك فيهم اي ادخل في السفينة من كل زوجين ذكر وانثى اي من كل انواعهم اثنين ذكر وانثى وهو مفعول ومن منعق بامسلك عني القصة ان الله حشر لنوح السباع والظن وغيرهما فجعل يضرب بيديه في كل نوح فيقع يداه اليمنى على الذكر واليسرى على الانثى فيحملهما في السفينة في قراة كل بالتونين فزوجين مفعول واثنين تاكيد له واهلك الامم سبق عليه القول منهم بالاهلاك وهو زوجة وولده كنعان بخلاف سام وحام وياقت حملهم وزوجاتهم ثلاثة وفي سورة هود ومن امن معه الا قليل قبل كانوا اسنة رجال ونساء وهم واول جميع من كان في السفينة ثمانية وسبعون نصفهم حال ونصفهم نساء ومن لا تخاطبني في الذين ظلموا لفرقا بترك اهلاكهم انهم مغرورون فاذا استوتبت اعتد انت ومن معك على الفلك نقل الحمد لله الذي
چھرتے حکم بھی انکو نہ بکشتی بھار انکھوں کے سامنے اور ہمار حکم سے بھرتے ہمارا حکم اور اے نور تو دل لے آسٹھ برجیز کا جوتا دھرا	پس وحی فرستادیم بسوی وی کہ بکشتی بجھڑو یا و یفغان بالیس چون بکشتی زما فکلت تا تم نوحا قلی ہستے تہ آمدن با وجوش زو تنو غضب پس درآورد کشتی از چرخ سہمت بھرتے دو عدد زو دادہ را	اور کچھ نہیں یہ ایک مردی کو سودا ہی سورہ دیکھو کسی ایک وقت تک پولادی رب تو مدد کریں کہ انکو بھی بچھڑا دیا۔ چھرتے حکم بھی انکو نہ بکشتی بھار انکھوں کے سامنے اور ہمار حکم سے بھرتے ہمارا حکم اور اے نور تو دل لے آسٹھ برجیز کا جوتا دھرا اور اپنے گھر کے لوگ گھر بکشتی نہ آگے بڑھتی ہات دور ارکان خود را الا انکہ انہیں سبقت کردہ آبروی گشت بالاک خود را اپنے اندر اور ہر کو کھلا دیا و سخن گو بامں در آما کہ ستم کردند بر اینہا این عرق کو کا تہ بس چون راست بکشتی نور ہر کہ با تو بات نہ کرتی گو ہم سستایش خدا بخر است اٹھ
اور کہہ مجھے ان ظالموں کے سطر الود و بنا ہی چھرتے چھرتے نواور جو نہ ساقہ ہی کشتی برو کہ ستر اشد کا جھٹنے		

اور کچھ نہیں یہ ایک مردی کو
سودا ہی
سورہ دیکھو کسی ایک وقت تک
پولادی رب تو مدد کریں کہ انکو
بھی بچھڑا دیا۔

المؤمنون ۲۳	قلاطح ۱۰	ع
بِخَسَامٍ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ. وَقُلْ رَبِّ انْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ. إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ. ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ: فَإِنْ سَلْتُنَا فِيهِمْ رَسُولًا لِّمَنْ هُمْ مُبْتَلَاؤُنَا فَإِنَّ بَشَرَنا إِنْ أَعْبَدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنَ إِلَهِ غَيْرِهِ أَفَلَا تَتَّقُونَ. وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَكَذِبًا بِلِقَاءِ آخِرَةِ وَاتَّقُوا نَارَهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ. وَلَكِنْ أَطْعَمُ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ أَنْتُمْ إِذَا تَخَافُونَ: أَأَبْعَدُكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْتُمْ تُخْرَجُونَ: هِيَ هَاتِ هِيَ هَاتِ		
حلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
بِخَسَامٍ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ: الْكَافِرِينَ وَاهْلَاكِهِمْ وَقُلْ	نجات دلو مارا از گروہ ستمکاران و بگو	بھڑا یا ہلو گنہگار لوگوں سے اور کہہ
عِنْدَ نَزْوِكَ مِنَ الْقَلْبِ رَبِّ انْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا	ای پروردگار من فرود آمد اور منزل	ای رب نازل ہو کر بکرت کا نازل
وَفَتْحِ الزَّأْمِ مَصْدَرُ أَقْسَمُ مَكَانٍ وَبَعَثَ لِلَّهِمْ وَكُنْزُ الزَّأْمِ	مبارک و	اور
مَكَانٍ النَّزْوِ (مُبَارَكًا) ذَلِكَ إِلَّا نَزَّلَ أَوْ لَكَانُ رَوْ	تو بہترین فرود آرنے کا فی ہر ایزدیں مبارک	تو ہی بہتر نازل کرنے والا اسمیں
أَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ: مَا ذَكَرْنَا فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا	نہایت	نہایت
مِنَ امْرِئٍ رَّوَّحٍ وَالسَّفِيهِ وَاهْلَاكِ الْقَارِ لَآيَاتٍ	اور ہر ایزد	اور
دَلَالَتٍ عَلَى تَدْرِءِ اللَّهِ تَعَالَى (وَأَنْ) تَحْقُقُ مِنَ الْقَبِيلَةِ	ما جو ہم امتحان کنندہ قوم سے رہا ہوتا ہے	ہم ہمیں جانچنے والے
وَأَسْمَاءُ هُمُ الشَّانِ (لَنَا مَبْتَلَاؤُنَا) تَحْتَرِينَ قَوْمًا	ما بہتر فرود آمد اور نجات دلو مارا	بھڑا یا ہلو گنہگار لوگوں سے اور کہہ
بِأَنَّهُ سَالَهُ الرَّحْمَ وَوَعِظَهُ رَثَمُ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ	قرنی دیگر را پس فرستادیم رسولا	ایک سنگت اور بھڑا یا ہلو گنہگار لوگوں سے اور کہہ
قَرْنًا قَوْمًا آخَرِينَ: هُمْ عَادٌ فَإِنْ سَلْتُنَا فِيهِمْ رَسُولًا	ایک رسولا	ایک رسولا
مِنْهُمْ هُوَ دَارَانِ) أَيِ بَانَ رَاعِبُدُ وَاللَّهُ مَا لَكُم مِّنَ إِلَهِ	ایک رسولا	ایک رسولا
غَيْرِهِ أَفَلَا تَتَّقُونَ: عَقَابَهُ فَمُؤْمِنُونَ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ	ایک رسولا	ایک رسولا
قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ آخِرَةِ) أَيِ بِالْمَصْدَرِ	ایک رسولا	ایک رسولا
إِلَيْهَا وَاتَّقُوا نَارَهُمْ نَعْنَاهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا	ایک رسولا	ایک رسولا
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا	ایک رسولا	ایک رسولا
تَشْرَبُونَ (وَاللَّهُ لَنْ أَطْعَمَ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ فَيَدْفَعُ	ایک رسولا	ایک رسولا
وَشَرْطُ الْجَوَابِ لَا قَلْبَهُمَا وَهُوَ مَعْنَى عَنِ جَوَابِ	ایک رسولا	ایک رسولا
الثَّانِي (أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا	ایک رسولا	ایک رسولا
مَبْعُوثُونَ) (أَبْعَدُكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا	ایک رسولا	ایک رسولا
أَنْتُمْ تُخْرَجُونَ: هُوَ خَبَرُكُمْ أَوَّلًا وَأَنْتُمْ الثَّانِيَةُ	ایک رسولا	ایک رسولا
تَاكِدُ لَهَا مَا طَالَ الْفَضْلُ هِيَ هَاتِ هِيَ هَاتِ	ایک رسولا	ایک رسولا

المؤمنون قد افلح

بينهم زبر كل حزب بما لديهم فرحون. فذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ. اِيَحْسَبُونَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ
بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنٍ سَارِعٌ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ: اِنَّ الَّذِيْنَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ
مُتَّقُونَ: وَالَّذِيْنَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ: وَالَّذِيْنَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يَسُرُّوْنَ: وَالَّذِيْنَ يُؤْتُونَ
مَّا اتَوْا قُلُوبُهُمْ وَجَلَّةٌ عَنْهُمْ اِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ: اُولَٰئِكَ يَسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا
سَابِقُونَ: وَلَا تَكُلِفْ نَفْسًا اَلًا وَسَعَهَا وَلِيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

جلايين	فتح الرحمن	موضع القول
بينهم زبر كل حزب بما لديهم فرحون	در با خویش باره باره	آپس میں ہر گزرتے گزرتے
کالیہود والنصارى وغيرهما كل حزب بما لديهم	ہر گزرتے ہر گزرتے ہر گزرتے	ہر گزرتے جو ان کے پاس ہی
ای حیدہم من الذین فرحون مسرفون فذکر	شادان است پس بگذرا ایشان را	آپس پر بیکہ رہے ہیں مسرور
اترکفار مکة فی غمرتهم ضلالتهم حتی حین	در غفلت ایشان ماندنی	آپس میں ہر گزرتے ہر گزرتے
ای حین موتیہم ایحسبون انما نمیدھم به	ایسی بند آمد کہ انجہ امداد میکنم این	کجا خیال کتے ہیں کہ ہم جو ہم ان کو
من مال و بین سارِع فی الدنیا سارِع لھم فی	از مال و دوزندان شعی	مال اور اولاد دوزد ورتا تے ہیں
الخیرات کربل لا یَشْعُرُونَ اَن ذلک استدرج	نیکو یا میکنم برای ایشان ملک می آید	جھلایان کوئی نہیں انکو وجہ بین
لھم ان الذین هم من خشیة ربهم خوفهم منہ	برایہ انکہ ایشان از ترس پروردگار	البتہ جو لوگ اپنے رب کے خوف سے
حائسون من عذابہ والذین هم بایات ربهم اقل	و انکہ ایشان بایات پروردگار خویش	اور جو لوگ اپنے رب کی باتیں
یؤمنون یصدقون والذین ہم بر ربهم لا یشرکون	ایمان می آرند و انکہ ایشان پروردگار	یقین کرتے ہیں اور جو لوگ اپنے
معہ غیرہ والذین یؤتوں یعطون ما اتوا اعطوا	و انکہ ہمہ اندازہ میدہند از عطا	اور جو لوگ دیتے ہیں جو دیتے ہیں
من الصدقة والاعمال الصالحہ وقلوبهم وجلة	و انکہ ایشان ترسان است	اور ان کے دلوں میں درہی
خافونہ ان لا تقبل منهم رانهم بقدر قبلہ لام الجز	سبب انکہ ایشان	سبب انکہ ایشان
الذین راجعون اُولَٰئِكَ یَسَارِعُونَ فی الخیرات	بسی پروردگار خویش باز خواهند شد	اپنے رب کی طرف بھجنا
وهم لھما سابقون فی علم اللہ ولا تکلف نفسا	این جہا سعی میکنند در بہا	و نہ دوزد ورتے ہیں جھلایان
اَلًا وَسَعَهَا اِی طاقہا من لم یستطع ان یصلی قاعا	و انکہ ایشان سبقت کنند	اور وہ ان پر بھیجے سے آگے
فلیصل جالساً ومن لم یستطع ان یصوم فلما کل وللة	و انکہ ایشان سبقت کنند	اور وہ ان پر بھیجے سے آگے
عندنا کذآب یطوق بالحق بما عملتہ وھو اللوح	و انکہ ایشان سبقت کنند	اور وہ ان پر بھیجے سے آگے
الحفوظ شئت فقل لا اعمال وھم آی النفوس	و انکہ ایشان سبقت کنند	اور وہ ان پر بھیجے سے آگے
العالمہ لا یظلمون شیئا فیھا فلا یفقص من ثواب	و انکہ ایشان سبقت کنند	اور وہ ان پر بھیجے سے آگے

این جہا سعی میکنند در بہا

این جہا سعی میکنند در بہا

بَلْ تَجَاءَهُمُ بِالْحَقِّ وَكَثُرَتْ لَهُمُ الْحَقَّ كَارِهُوْنَ. وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ؕ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ لَكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَخْتَارُونَ. وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصَّراطِ لَنَّا كُونا. وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُوفُ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ. وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَضُرُّهُمْ ؕ حَتَّىٰ أَفْتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا

६८

بالصدق والامانة وان لا جونا به (بل) لا انتقال
جاءهم بالحق اي القرآن المشتمل على التوحيد و
الاسلام واكثرهم الحق كارهون ولو اتبع الحق
اي القرآن راهوا هم بان جاء بما يهتفون منه
الشريك والوكيل لله تعالى عن ذلك رفسدت
السموات والارض ومن فيهن اي خرجت عن
نظامهما المشاهد اوجيد المتابع في الشيء عاده
حينئذ تعدد الحاكيم بل ما يتاهم بذكرهم اي القرآن
الذي فيه ذكرهم وشرعهم وفهم عن ذكرهم مشرو
ان تسألهم خراج اجر على ما جئتهم به من الايمان
فخرج ربك اجره وثوابه وقرآنه رخين وفي
قراؤه خراجا في الموضعين وفي قراءه اخرى خراجا
وهو خير الزايقين افضل من اعطى والجر وانك
لقد عوهم الى الصراط طريق مستقيم اي دين الاسلام
وان الذين لا يؤمنون بالآخرة بالبعث والنواب
والعقاب عن الصراط اي الطريق لنا يكون
عادلون ولو خرجناهم وكشفنا ما بهم من جنات
اصابهم بملك سبع سنين للجو تما دوا في طغيانهم
يعمونه يتردون ولقد اخذناهم بالعذاب الجوع
فما استكافوا واضعوا اي ارضهم وما يضرمون
الى الله في الدعاء حتى ابتدأ به اذ افحنا عليهم باذا

موضع القرآن
موضع الرحمن
جلا لين

بالصدق والامانة وان لا جونا به (بل) لا انتقال
جاءهم بالحق اي القرآن المشتمل على التوحيد و
الاسلام واكثرهم الحق كارهون ولو اتبع الحق
اي القرآن راهوا هم بان جاء بما يهتفون منه
الشريك والوكيل لله تعالى عن ذلك رفسدت
السموات والارض ومن فيهن اي خرجت عن
نظامهما المشاهد اوجيد المتابع في الشيء عاده
حينئذ تعدد الحاكيم بل ما يتاهم بذكرهم اي القرآن
الذي فيه ذكرهم وشرعهم وفهم عن ذكرهم مشرو
ان تسألهم خراج اجر على ما جئتهم به من الايمان
فخرج ربك اجره وثوابه وقرآنه رخين وفي
قراؤه خراجا في الموضعين وفي قراءه اخرى خراجا
وهو خير الزايقين افضل من اعطى والجر وانك
لقد عوهم الى الصراط طريق مستقيم اي دين الاسلام
وان الذين لا يؤمنون بالآخرة بالبعث والنواب
والعقاب عن الصراط اي الطريق لنا يكون
عادلون ولو خرجناهم وكشفنا ما بهم من جنات
اصابهم بملك سبع سنين للجو تما دوا في طغيانهم
يعمونه يتردون ولقد اخذناهم بالعذاب الجوع
فما استكافوا واضعوا اي ارضهم وما يضرمون
الى الله في الدعاء حتى ابتدأ به اذ افحنا عليهم باذا

موضع القرآن
موضع الرحمن
جلا لين

السَّيِّئَةُ تَحْنُ أَتَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ. وَقُلْ رَبِّ اعْوِذْ بِكَ مِنْ هَٰزِمَاتِ الشَّيَاطِينِ مُوَاعُوذُكَ رَبِّ أَنْ
يَحْضُرُونِ. حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا
إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۖ فَاِذَا نْفَخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ
بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَسْأَلُونَ. مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ. وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدِينَ ۖ

موضوع القرآن

غفر الله له

حالا این

لَخَصْلَةٌ مِنَ الصَّخْرِ وَالْآخِرُ أَضْعَفُ مِنْهُمْ رِيسَةً إِذِ احْتَمَوْا
 إِلَيْكَ وَهَذَا أَقْبَلُ الْأَمْرُ بِالْقِتَالِ رَحْمَنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصْنَعُونَ
 أَيْ يَكْذِبُونَ وَيَقُولُونَ فَجَاءَ بِهِمْ عَلَيْهِ وَقَدْ رَتَبَ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَازِلَاتِ الشَّيْطَانِ هُزَعًا مِنْهُمْ
 بِمَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِي فِي
 أُمُورِي لِأَنَّهُمْ إِنَّمَا يَحْضُرُونَ يَسُوءَ (حَقِّي) ^{أَيْدِي}
 إِذْ جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ وَرَأَى مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ
 وَمَقْعَدَهُ مِنَ الْجَنَّةِ لَوْ أَنَّ رَبَّ ارْجِعُونِ
 لَجَمْعٍ لِلْعَظِيمِ عَلِيِّ أَهْلِ صَالِحٍ بِأَنْ أَشْهَدَ أَنَّ اللَّهَ
 إِلَّا اللَّهُ يَكُونُ رَفِئَاتُكَ ضِيعَتْ مِنْ عَمْرِي أَيْ
 فِي مُقَابَلَتِهِ قَالَ تَعَالَى (كَلَّا أَيْ لَا رُجُوعَ لَهَا) أَيْ
 رَبِّ ارْجِعُونِ كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَلَا فَائِدَةَ لَهُ
 فِيهَا (وَمِنْ قَرَأْتُمْ) أَسَامِيَهُمْ (بَرَزَخ) حَاجِرٌ بِصَدْرِهِمْ
 عَنِ الرُّجُوعِ إِلَى يَوْمٍ يَبْعَثُونَ وَلَا رُجُوعَ بَعْدَهُ
 فَادْفَعْ فِي الصُّورِ الْقَرْنَ النَّفْخَةَ الْأُولَى وَالثَّانِيَةَ
 فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَتَفَخَّرُونَ بِهَا (وَكَيْسًا) أَيْ
 عَنَّا خِلَافَ حَالِهِمْ فِي الدُّنْيَا مَا شِغْلُهُمْ مِنْ عَظَمِ
 الْأَمْرِ عَنِ ذَلِكَ فِي بَعْضِ مَوَاطِنِ الْقِيَامَةِ وَفِي بَعْضِهَا
 يُفْقُونَ وَفِي آيَةٍ أُخْرَى وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَأَلَوْنَ
 مِنْ ثِقَلَتِ مَوَازِينُهُ بِالْحَسَنَاتِ (فَأُولَئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ) الْفَائِزُونَ (وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ) بِالْثَّقَاتِ
 فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَهُمْ فِي حُلْمٍ خَالِدٍ

[illegible][illegible]

مجلس اول

سورة الفرائد

بار تے ہین اُنکے منہ پر لگے اور دے
 انہیں ہر شکل ہو رہے ہین فل
 نکو سنا تے تھے ہاری آیتیں بھرتے
 اُنکو جھٹھلنے کے لئے ای رہے دور
 بے پروا کیا ہم ہر بار قلم لکھنے لے
 اور وہ ہے ہم لوگ بیکے ای رہے کمال
 ہنگو اسہیں تے
 اگر ہم بھڑک رہے تو گنہگار - فرمایا
 تے
 اُنکے ہر کارے اُنکے
 اور مجھے نہ بولو
 ایک فرقہ غاصبیر بندہ دن بین
 جو کہتے تھے ای رہے ہر ہم بدین
 لائے سو معاف کر تلو اور ہر
 اور تو مسیہ پروا لون سے ہنر بھر
 تم نے اُنکو خشتھوں میں بچھا
 یہاں لگے جھولے اُنکے بچھے میری
 اور تم اُن سے منے رہے ہیں نے
 آج دیا اُن کو بدلا
 اُنکے شہینے کا
 کہ وہی ہیں مراد کو پہنچے
 فرمایا
 تم کہتی رہ رہے زمین میں
 اور فرما رہے

[illegible]

71

عراق

عَدَدَ سِنِينَ. قَالُوا لَيْسَ بِيَوْمٍ فَكَيْسَ الْعَادِيْنَ. قَالَ اِنْ لَكُمْ اِلَّا قَلِيلًا لَوْ اَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ. اَتُخَفَّفُ
اَمَّا خَلْقُنَاكُمْ عَبَادًا لَّيْسَ اَنْتُمْ تَرْجِعُوْنَ. فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ
وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُدَّ لَهُ مِنْهُ فَمَا حَسِبَ بِهِ عِنْدَ رَبِّهِ أَنْ يُفْعَلَ الْكَافِرُونَ. وَقُلْ سَأَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ

३

سورة النور مدنيه وهي

سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>فِي الدُّنْيَا وَفِي قُبُورِكُمْ زَعْدٌ سِنِينَ، تَمَيِّزُ قَالُوا لَيْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ، شَكَوْا فِي ذَلِكَ وَاسْتَقْصَرُوا وَعِلْمُ مَاهُمْ فِيهِ مِنَ الْعَذَابِ، فَاسْأَلِ الْعَادِينَ، أَيْ لِمَ لَكَ الْحَصِينَ أَعْمَالَ الْخَلْقِ قَالَ، تَعَالَى بِمَا مَلَكَ وَفِي قِرَآءَةِ قُلْ إِنِّي مَا رَشِمْتُ إِلَّا قَلِيلًا لَوْ أَنَّم كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ مِقْدَارَ لَبَنِكُمْ مِنَ الطُّولِ كَانَ قَلِيلًا بِالنِّسْبَةِ إِلَى لَبَنِكُمْ فِي النَّارِ الْحَسْبُ إِنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا لِجَلْبِغَةٍ وَأَنْتُمْ لِيَاسًا لَمُجُوعًا بِالْبَيِّنَاتِ لِلْفَاعِلِ وَالْمَفْعُولِ لَا بَلْ لِنَتَّعِدْكُمْ بِمَا كُفَرْتُمْ بِهِ وَتَرْجِعُوا إِلَى بَنَاءِ وَجَارِي عَلَى ذَلِكَ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (فَتَعَالَى اللَّهُ) عَنِ الْبَغْيِ تَحَا لَا يَلِيقُ بِهِ (الْمَلِكُ الْحَقُّ) لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكُرْسِيِّ (الْكُرْسِيِّ) هُوَ السَّمِيرُ مِنَ الْحَسَنِ (وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بَرَّ هَانَ لَهُ يَوْمَ صِفَةِ كَاسِفَةٍ لَا مَفْهُومَ لَهَا (فَرَأَيْنَا حِسَابَهُ) جَزَاءُ رِغْدَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ لَا يَفْجَحُ الْكَافِرُونَ) لَا يَسْعَدُونَ (وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الرَّحْمَةِ زِيَادَةً عَلَى الْغُفْرَةِ وَاسْتَخِيرْ الرَّاحِمِينَ) أَفْضَلُ رَحْمَةٍ</p>	<p>بِسَابِ شَارِهَا لَهَا كُنْتُمْ دُرُكُم ایک روز یا بعضی روز پس پرسو از شما را کنند گان گفت حد اینها بگفت توقف کرده اند که اندکی کاش بر آید شما می دانستید که اینها را با یکدیگر می آید که اینها را با یکدیگر ایا بند شد که اینها را با یکدیگر شما می دانستید که اینها را با یکدیگر بسیار است خدای بادشاه ثابت نیست هیچ معبودی جز او مگر آنقدر و هر که بخواند با خدا معبود دیگر را که هیچ چیزی نیست بر سخته را بر ثبوت آن معبودی پس این نیست که حساب او نزدیک پروردگار است هر که نزدیک پروردگار می شود که در آن و بگوئی پروردگار من بسیار نزدیک است و تو هم پس بخت ایندگانی</p>	<p>برسون کی گنتی سے جوئے ہم رہے ایک دن یا کچھ دن سے کم تو جو جھ لے گنتی والوں سے مل فرمایا تو سہل سمجھت نہیں تھوڑی ہی رہے اگر تم جانتے ہو سو کتنا تم خیال رکھتے ہو کہ جوئے نکلنا یا کھینچنے کو اور تم ہم پاس بھرنے کو کہتے سو بہت ادب پر خدا وہ بادشاہ سچی کوئی حکم نہیں دے سو اسے ناکت اس جاکے تخت اور جو کوئی بکارے انہ کے ساتھ دوسرا حکم جسکی نہیں اس کے پاس سو اسکا حساب ہی ہے کہ نزدیک بن سکے پرورد علا نہ پاوے نہ کہ اور تو ہی رہے غافل کر اور ہرگز اور تو ہی بہتر سب مہر والوں سے</p>
<p>سُورَةُ النُّورِ مَكِّيَّةٌ ثَلَاثَانِ أَوْ اَرْبَعٌ وَسَبْعُونَ آيَةً بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَذِهِ (سُورَةُ) أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا، حَقَّقًا وَمُسَدَّدًا لِكَثْرَةِ الْمُفْرَضِ فِيهَا وَأَنْزَلْنَاهَا فِي آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ</p>	<p>سورہ نور مکی است و آن شصت و چهار آیت است بسم خدای بخشنده مهربان این سورہ است کہ فرود ستا و مقرر و قرض است ختم آنرا بختم و فرود آوردیم در آن آیات روشن</p>	<p>سورہ نور مدنی ہی جو شصت آیت کی شروع اس کے نام سے جو بہت مہربان نہایت رحم والا ایک سورہ ہی مجھے انار یا اور دئے پر لازم کی اور انار میں اسکی باقی صاف</p>

النوم

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲

[illegible]

النور

قد لا تعلم

الْمُحْصَاتِ ثُمَّ يَأْتُوا بِإِبْرَءَةَ شَهِدَاةٍ فَاجْلِدْهُمْ مِثْلَ مَا بَيْنَ جِلْدَيْهِ وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَنْ وَاجِبُهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهِدَاةٌ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَنْ نَبْعُ شَهِدَاةٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ وَالْحَامِسَةُ أَنْ لَعَنَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ
أَنْ تَشْهَدَ أَنْ نَبْعُ شَهِدَاةٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ وَالْحَامِسَةُ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ
لَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

موضع القرآن

جلالین

قید و لیون کو بھر ملا سے چار مرد شاہ
تو مارو انکو
اسی جوت فح کی اور شاہ نو انکی کوئی
کوئی گواہی نہ تھی تھی بے حکم لکھو
اور ہی لوگ ہیں بے حکم لکھو
تو ہی اس بھی اور شاہ نو بکری تو شاہ
نہ تھی
اور جلوس عیب لگاویں
اپنی جوروں کو اور شاہ نہوں انکی
پاس سے
انکی جان کے تو ایسے کسی کی گواہی
بہرہ کو چار گواہی دیں
انکے نام کی مقررہ شخص سچا ہے
اور باخون بہرہ کو انکی کی بھٹکار ہو
اس شخص پر گروہ
چھوٹا ہو
اور عورت سے ملتی ہی مار
یونکہ گواہی دے چار
گواہی انکے نام کی مقررہ شخص
چھوٹا تھا ہے
اور باخون بہرہ کو انکی کی بھٹکار ہو
اس شخص پر گروہ
چھوٹا ہو
اور عورت سے ملتی ہی مار
یونکہ گواہی دے چار

زبان پر شاہ کاران را باز مار دیا گیا
بڑی دین را
ہر شاہ مردہ و قبول کیا گیا
را بیچ گاہ سے ناظر اور شاہ نو
وہ بجا عیث شاہ فاسق کہ نام لکھ
تو کہ وہ بعد ازین و بصلح آوردند
ہر خود را پس ہر شاہ خدا کے شاہ
مہر ان است
انکے دستان می دینے
زبان خود را و بنا شاہ را گواہی
نفس خستین پس مخلص ہوئی
انکی ازین است چہا بار بار
کہ شاہ ہر شاہ دی لکھ است گواہی
و گواہی خیم باں صفت کہ لکھ خدا
اور دوع گواہی با شاہ
و باز شاہ زان زن عقوبت را
تو شاہ نو
انکے گواہی دہ چہا بار بار
شاہ ہر شاہ این شاہ نو از دوع گواہی
و گواہی دہ چہا بار بار صفت کہ ختم
شاہ نو از دوع گواہی
اور شاہ نو با شاہ نو
فضل خدا پر شاہ نو

الْمُحْصَاتِ الْعَفِيفَاتِ يَأْتِيَنَّكُمْ لَمْ يَأْتُوا بِإِبْرَءَةَ شَهِدَاةٍ
عَلَى زَاهَنَ يَرْفَعُهُمْ تَأْخِذُ وَهُمْ أَيْ كُلِّ وَاحِدِهِمْ
ثَمَانِينَ جِلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً فِي شَيْءٍ أَبَدًا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ لَا تَشَاهِدُهُمْ كَبِيرَةٌ إِلَّا الَّذِينَ
تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا عَلَيْهِمْ رِزْقٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ قَدْ فَهِمَ رَحْمَتُهُ بِهِمْ بِالْهَامِ التَّوْبَةِ فِيهَا
يَسْتَهَيِّضُهُمْ وَيَقْبَلُ شَهَادَتَهُمْ وَيَقْبَلُ جَوَابَهُ
يَأْتِيَنَّكُمْ إِلَى الْجَمَلَةِ الْأَخِيرَةِ وَالَّذِينَ يَزْمُونَ
أَنْ وَاجِبُهُمْ بِالزَّيْنِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهِدَاةٌ إِلَّا
أَنْفُسُهُمْ وَقَعَ ذَلِكَ لِمَجَاعَةٍ مِنَ الصَّحَابَةِ رَفَعُوا شَهَادَةً
أَحَدُهُمْ شَهِدَاةً أَنْ نَبْعُ شَهِدَاةٍ نَصَبَ عَلَى الْمَصْدَرِ
بِاللَّهِ إِنَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ فِيمَا رَضِيَ بِهِ زَوْجَتُهُ
مِنْ الزَّيْنِ وَالْحَامِسَةُ أَنْ لَعَنَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ فِي ذَلِكَ وَخَبَرُ الْمُبْتَدِ أَيْ دَعَا عَنْهُ
الْقَذْفَ وَيَدْرَأُ يَدْفَعُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَيْ
حَدَّ الزَّيْنِ الَّذِي نَبَتْ بِشَهَادَاتِهِ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ
شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ فِيمَا رَضِيَ بِهِ
مِنْ الزَّيْنِ وَالْحَامِسَةُ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ
مِنَ الصَّادِقِينَ فِي ذَلِكَ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

بہرہ کو چار گواہی دیں
انکے نام کی مقررہ شخص سچا ہے
اور باخون بہرہ کو انکی کی بھٹکار ہو
اس شخص پر گروہ
چھوٹا ہو
اور عورت سے ملتی ہی مار
یونکہ گواہی دے چار

تو وہ کہ وہ ہمارے - ای ہمارے دستان و دیگر وقت لکھند و بصلح آوردند ہر خود را پس ہر شاہ خدا کے شاہ
اور شاہ نو از دوع گواہی
و گواہی دہ چہا بار بار صفت کہ ختم
شاہ نو از دوع گواہی
اور شاہ نو با شاہ نو
فضل خدا پر شاہ نو

فَرَحْمَتُهُ وَإِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا أَبَا فَاكٍ عِصْيَةً مِّنكُمْ لَا تَخْشَوْنَ شِرَارَ الْكَلِمِ
بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ

سنة الفريز

اور اس کی ہزاروں بہیم کو اللہ خوف
کرے وہ اس سے
محکم رہے جلتا کیا محکم ہوتا ف

جو لوگ لائے ہیں یہ طوفان
تعمیر میں ایک جملہ ہیں

ہم کو بس

بڑا اپنے حق میں بلکہ بہتر ہی

لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ اٰیٌ عَلَيْهِ رَمَا الْقَسْبُ مِنْ اَمَلَانِمْ
فِي ذٰلِكَ (وَالَّذِي قَوْلٌ كَبْرٌ مِنْهُمْ) اِيَّيْ تَحُلُّ مَعْظَمُهُ
فَبَدَّ اِيَّا الْخَوْصَ فِيهِ وَاَسْأَعُهُ وَهُوَ عَبْدُ اللّٰهِ بْنِ اَبِي
هر کسی را ازین ان فرست که حاصل
کرد و از معصیت بجز ارض بخواند
و آنکه بر انجام داد و عمره آن بهمت
ازین ن

هر آدمی که آنسے پہنچائی مٹا
کما یا عتقا۔
اور جن نے انجیابی اسکا تر او مجھ

[illegible]

موضع القرآن	موضع ترجمہ	حلالین
<p>اسکو بڑی ماری مل کیوں نہ جب</p> <p>تم نے سنا تھا حیاں کیا ہوتا امان</p> <p>والے مردوں اور عورتوں نے اپنے</p> <p>بھلا خیال اور کہا ہوتا یہ جریع طوطا</p> <p>ہی</p> <p>کیوں نہ لائے جس بات پر</p> <p>بار شاہد پھر جب نہ لائے شاہد</p> <p>تو دے لوگ اللہ کے بیان میں</p> <p>ہیں جھوٹے قلم</p> <p>اور کبھی نہ ہوا اللہ کا فضل تم پر اور اللہ</p> <p>مہر دینا اور آخرت میں اس جہ جاکر نے میں</p> <p>کریا</p> <p>جسے سب بیٹے لگے تم اسکو</p> <p>اپنی زبانوں پر</p> <p>اور بولنے لگے اپنے منہ سے</p> <p>جس جن کی تلوں میں میں</p> <p>اسکو پہلی بات اور یہاں</p> <p>اللہ کے بیان بہت بڑی بی ہور</p> <p>نہیں کہ منہ پر لاویں یہ بات</p> <p>اللہ تو پاک ہی یہ براہنہا ہی</p> <p>اللہ کو سمجھی تھی بھڑکروا</p> <p>اگر تم یقین رکھتے ہو اور کوئی</p> <p>اللہ تمہارے واسطے</p> <p>ہے اور اللہ سب عالمی</p>	<p>اور آیت عذاب بزرگ ہے اللہ</p> <p>بن لی منافی جزا کے جو</p> <p>شدید اور کمان میں دیکھو</p> <p>مسلمانان و زنان مسلمانان و عورتوں</p> <p>نکی راوی گفتارین اقراطا ہر</p> <p>گاہ</p> <p>دو گونہ ہو گیا ہے</p> <p>تو بڑا ہے</p> <p>چرا سوار و درندہ برین سخن</p> <p>چرا رگواہ پس چون نیاوردند گواہ</p> <p>پس آن جامع نزدیک خدا این</p> <p>ظہور گویا و حق مدبر اندر</p> <p>دگر ہی بود فضل خدا بر شما و حق</p> <p>او در دنیا و آخرت را</p> <p>پس یہاں سے</p> <p>کہ گفت و شنید کردید در آن خدا</p> <p>بزرگ چون فراموش کردی آنرا</p> <p>حواشی</p> <p>ای ہر برادر</p> <p>اللہ</p> <p>و میگفتید بدان خویش</p> <p>سخنی کہ نمودن را حقیقت آن</p> <p>دو بند شد از آسایان و احسن</p> <p>نزدیک خدا و جرم بود</p> <p>و چنان شد کہ چون</p> <p>شدید بد آنرا می گفتند</p> <p>مار کہ بزرگان اکرم این سخن</p> <p>بیان می یابید و می گفتم ترا خدا یا این سخن</p> <p>افتران نیست</p> <p>بزرگ بیند می دہد شمار خدا را</p> <p>باز بعل تیارید مانند این ہرگز</p> <p>اگر شکان ہستید و بیان می کنید</p> <p>خدا برای شما</p> <p>آیات را و خدا آدانا</p>	<p>لہ عذاب عظیم ہوا لہ عذاب عظیم ہوا لہ عذاب عظیم ہوا</p> <p>حین سمعتموہ ظن المؤمنون و المؤمنات</p> <p>ای ظن بعضہم ببعض خیر و قالوا ہذا افک بین</p> <p>کذب بین فیہ التیغ عن الخطاب ای ظنتم ایھا</p> <p>العصبة و قلم لولا ہلا رجاؤ ای العصبہ علیہ</p> <p>باز بجا شہداء شہادہ و فاذا لم یأتوا بالشہادہ</p> <p>فاولئک عند اللہ ای فی حکمہم ہم الکاذبون فیہ</p> <p>و لا فضل اللہ علیکم و رحمۃ فی الدنیا و الآخرۃ</p> <p>لستم فیما افضتم فیہ ایھا العصبہ ای خضتم عکلا</p> <p>عظیم فی الآخرۃ اذ تلقونہ بالستیم ای بی</p> <p>بعضکم عن بعض و حذف من الفعل اخذ التانی</p> <p>واذ منسوب بکم او بافضتم و تقولون باقولہم</p> <p>مالس لکم یہ علم و تحسبونہ ہیا لا اثم فیہ و ہو</p> <p>عند اللہ عظیم فی الاخرۃ لولا ہلا رجاؤ</p> <p>سمعتموہ قلم مایکون مایغی لنا ان نتکلم بہذا</p> <p>سجناک ہو للجب ہنا ہذا بہتان کذب</p> <p>عظیم یعظم اللہ ینہا کم زان نعود و المثلہ ابد</p> <p>ان کتم مؤمنین یعطوا بذلک و ینزل اللہ لکم</p> <p>الایات فی الامر و النہی و اللہ علیکم بما یامروہ</p>

نہایت سے اس کا ہر پہلو جان
کھانسی کے معانی اور اس کے
مناظروں کے جوڑ کے جس سے
اس کی نسبت کیا جاتا ہے

موضع القرآن	فتح الرحمن	حلالین
<p>حکمت والا عل جو لگ جاتے ہیں کچھ چاہو بدکاری کا بیان دالون میں انکو دھکی مار ہی دنیا اور آخرت میں اور اشد جانشہی اور تم نہیں جانتے۔</p> <p>اور کبھی نبوت اللہ کا فضل تم پر اور اور کبھی اللہ نے دالای ہیں ای ایمان والو نہ جلوہ دون پر شیطان کے اور جو کئی جلیگا تہ دون شیطان کے سودہ ہی بتا دیگا جی اور بری بات اور کبھی نبوت کا فضل اللہ تم پر اور کبھی ہر نہ سنو تا تم میں ایک شخص کبھی لیکن اللہ سوار تہی جسکو چاہے</p> <p>اور اللہ سب سننا جانتا ہی اور قسم بڑائی والے اور کثرت والے تم میں اسیر کر دوس نائے والون کو اور مخا چون کو اور وطن چھوڑ کر والون کو اللہ کی راہ میں</p>	<p>با حکمت است بر اینہ انانکہ دوست ہمی دارند آنکہ فاعل شود ہمت بدکاری در سلمانان ان نراست عقوبت در دہندہ در دنیا و آخرت و خدا ہی داند دشمنانی دانید و اگر نبوی فضل خدا بر شما در حجت او و اللہ او بخشنید ہر با است کرمی شد ای سلمانان از پیروید کامہای شیطان را در کبر سوری کامہای شیطان کند پس بر اینہ وی میفرما و کارنا پسندیدہ و اگر نبوی فضل بر شما در حجت او بکن نشدی از شیطان بجسک ہرگز و لیکن اللہ پاک ہی سازد ہر را بخواہ و خدا را نوا دانا ست و باہر کہ گنہ خدا و ندان بزرگی و سعت از شما برائے جبری نہ ہند خوش و بدان و لی ذویان را و احوالان ترک کنندگان را در راہ خدا</p>	<p>و ینہی عنہ حکیم فیہ ران الذین یحبون ان یتبع الفاحشۃ باللسان فی الذین امنوا ینسبوا الیہم و ہم العصبہ لہم عذاب الیم فی الذین یأخذوا والاخرۃ بالتاریح للہ و اللہ یعلم انتقاءہا عنہم و انتم ایہا العصبہ لا تغلبنہ و خودہا فیہم و لو لا فضل اللہ علیکم ایہا العصبہ و رحمۃ وان اللہ رؤف رحیم یم لعاجلکم بالعقوبۃ یا ایہا الذین امنوا لا تتبعوا خطوات طرک الشیطان ای تزیتہ و من یتبع خطوات الشیطان فانتہ ای المتبع یا امر بالفحشاء ای الفسیح و المنکر شرعا یا شیاعہا و لو لا فضل اللہ علیکم و رحمۃ ما سر کی منکم ایہا العصبہ عما قلتم من الا فک من احد ابدان ای ماصح و طھر من هذا الذنب بالتوبۃ منہ و لکن اللہ یزکی یطہر من یشاء من الذنب بقبول توبۃ منہ واللہ سمیع لما قلتم علیکم بما قصدتم و کما نزل یحلف را و لو الفضل ای اصحاب الغی منکم و اللہ ان لا یؤتی اولی القربی و المساکین و المهاجرین فی سبیل اللہ نزلت فی ابی بکر حلف ان لا ینفق علی مسطح و هو ابن خالہ مسکین مهاجر بدری لما خاص فی الافک بعد ان کان ینفق علیہ و ناس من</p>

١٨ قد اطلع
 ٢٥ البر
 ع
 اُولَٰئِكَ مَبَرُّوْنَ مِمَّا يَقُولُوْنَ لَكُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيْمٌ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ
 حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ۚ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا الْحَدَّ فَلَا تَدْخُلُوهَا
 حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُوْنَ عَلَيْهِمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
 تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ وَمَا تَكْتُمُوْنَ ۚ

قد افلح ١٨
للتوب ٢٥
ع

[illegible]

[illegible]

۱۲۰۳

[illegible]

النور
٢٥

أَوَ الشَّائِعِينَ غَيْرِ أُولَى الْأَرْزَاقِ مِنَ الرِّجَالِ وَالطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوَازِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضُرُّهُمْ بِأَنْ جُلُّوا لِيَعْلَمَ مَا يَحْفَظُونَ مِنْ ذُنُوبِهِمْ وَتَوَلَّوْا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا إِنَّهُ يَوْمًا
لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ. وَأَنْكَحُوا الْأَيَّامَ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِنْ تَكُونُوا
فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ. وَلَيْسَتْ تَعْفِيفُ الَّذِينَ لَا يَعْبُدُونَ
بِكَأَحَاطٍ يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَسْتَعِينُونَ لِكِتَابِ

موضوع القرآن

فتح الرحمن

جلالین

بِسَائِلِهِنَّ الْكَافِرَاتُ فَلَا جُورَ لِلْمَلَائِكَةِ الشَّافِلِينَ
وَمَمْلُكَتُكُمُ الْإِيمَانُ وَالْعَبِيدُ أَوَالَتَا بَعَيْنِي فِي
فَضْلِ الطَّعَامِ رَحِيمٍ بِالْمَرْحُومَةِ وَالنَّصَبِ اسْتِثْنَاءُ
أُولَى الْأَمْرِ فِي أَصْحَابِ الْحُجَّةِ إِلَى النَّسَاءِ مِنْ الرِّجَالِ
بِأَنَّهُمْ يَنْتَزِعُونَ كُلَّ (أَوِ الْوَلَدِ) بِمَعْنَى الْأَطْفَالِ وَاللَّهُ
يُظَاهِرُ مَا يَطْلَعُ أَوْ عَلَى عَوَاتِ النَّسَاءِ لِلْجَمَاعِ فِيهَا
تَبْدِئِينَ لَهُمْ مَا عَدَّ لِبَيْنِ الشَّرِّ وَالرَّكْبَةِ وَكَأَيُّهَا
أَنْ جَاهِلِينَ لِيَعْلَمَ مَا خَبَّرْتَنِي مِنْ زَيْنَتِهِنَّ مِنْ تَخَالُفِ
تَقَعُّعٍ وَتَوْبُو إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ مَحَا
تَمَّ كَلِمَ مِنَ النَّظَرِ الْمَوْجِعِ مِنْهُ وَمِنْ غَيْرِهِ لَعَلَّكُمْ تَحْذَرُونَ
مِنْ ذَلِكَ يَقُولُ التَّوْبَةُ مِنْهُ فِي الْآيَةِ عَلَيْهِ
ذِكْرٌ عَلَى الْإِنَانِ وَأَلْهِمُوا الْآيَاتِ مِنْكُمْ جَمْعُ أَيْمٍ فِي
نَافِيسٍ لَهَا نَوْجٌ يَكُونُ أَكَاثُ أَوْ تَبَاوُ مِنْ لَيْسَ لَهُ
نَوْجٌ وَهَذَا فِي الْأَخْذِ وَالْحَرَاثِ وَالصَّالِحِينَ أَيْ
مُؤْمِنِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَأَمَّا كَلِمَةُ عِبَادٍ مِنْ جَمْعِ عَبْدٍ
يَكُونُ أَيْ الْأَخْذُ رَفْعًا أَوْ يَفْعُهُمُ اللَّهُ بِالرَّفْعِ
فِي فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ لِحُفَّتِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ
بَيْنَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا أَيْ مَا يَنْكُحُونَ بِهِ مِنْ مَحَلٍّ
مُفَقَّهٍ عَنِ الزَّوْجِ حَتَّى يَعْزِمَهُمُ اللَّهُ يُوسِعُ عَلَيْهِمْ
فَضْلَهُ فَيَنْكُحُونَ وَالَّذِينَ يَسْتَعُونَ الْكِتَابَ بِمَعْنَى

یا قلعہ بانی -
یا کیمون کے
جو رد کچھ غرض نہیں رکھتے
یا زکون کے جھنوں نے
نہیں بچانے عورتوں کے بچید
اور نہ دھک دین
ایسے یا فون سے کہ جانا جاوے
جو چھپائی ہیں اپنا سنگار
اور تو بیکرواں کے آگے سب ملے
اسے ایمان والو
شاد تم بھلائی : دوسرا
اور بہادر دور اندوں کو اپنے اندر
اور جو نیک ہوں
تھکا غلام اور لونہ بیان
اور جو غفلت ہو گئے اٹھ انکو غنی
اسے فضل سے اور افسر سے
سب جانتا اور ایکو تھا
جنکو نہیں ملتا پالا
جنگل مقدس دیکھو اٹھ
اپنے فضل سے اور جو لوگ جاہیں

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>الکتابۃ (مما ملکنا ایمانکم) من العبد وافراده وکاتبوتم ان علمت فیه خیرا (ط) ای ما نه و قد و علی الکسب لک اء مال الکتابۃ و صیغہا مثلا کاتبک علی الفین فی شهرین کل شهر الف مثلا فاذا اذنتها فانت حرفی قول فیلت ذلک (و اتوهم) امر للساده من مال الله الذی ائیمکم ما یستعینون به فی ادعاء التزوہ لکم و فی معنی ای حطش من مال التزوہ و لا تکر هو افتیاتکم ای ما تم علی البخل ای الزنا (ان اردن شخصنا) تعفنا عنه و هذه الاکراة محل لا کر و لا کفر للشرط (لینتبعوا) بالاکراة (عوض الحیوة الذی ساق ترکت فی عبد الله بن ابی کان یکره جوار ی له علی الکسب بالزنا) و من یکرههن فان الله من بعد اکرههن غفور رحیم (لکن) یهن (ولقد انزلنا الیک الذی الایات مبینات) یفتح الیک و کسر هاء فی هذه السور یدین و هما ما ذکر لوبینه (و مثلا) ای خیر اعیبا و هو عبر عائشة رض (من الذین خلوا من قبلکم) ای من جنس امثالهم ای اخبارهم العجیبة کخبر یوسف و مریم و موعظة للمتقین فی قوله و لا تأخذ کرمهم افاة فی دین الله لوکا اذ سمعتموه کن المؤمنون الخ و لوکا اذ سمعتموه قلتم الخ یعظم الله ان قعود الخ و خصیصها بالمتقین کذلک المتفوعون بها (الله نور السموات و الارض) ای منورهما بالشمس و القمر (مثل نور) ای صفته فی قلب المؤمن (کمشکو فیها مصباح) لالمصباح فی زجاجه (ط) هی القندیل و المصباح السراج ای القیبة للوقوده و المشکوہ الطاقه غیر النافذ و ای</p>	<p>از بندگانی که مالک آن شده است و دست و پا می بایستند آنها را از بندگی ایشان آزاد کند و بگوید که ای ما نه و قد و علی الکسب لک اء مال الکتابۃ و صیغہا مثلا کاتبک علی الفین فی شهرین کل شهر الف مثلا فاذا اذنتها فانت حرفی قول فیلت ذلک (و اتوهم) امر للساده من مال الله الذی ائیمکم ما یستعینون به فی ادعاء التزوہ لکم و فی معنی ای حطش من مال التزوہ و لا تکر هو افتیاتکم ای ما تم علی البخل ای الزنا (ان اردن شخصنا) تعفنا عنه و هذه الاکراة محل لا کر و لا کفر للشرط (لینتبعوا) بالاکراة (عوض الحیوة الذی ساق ترکت فی عبد الله بن ابی کان یکره جوار ی له علی الکسب بالزنا) و من یکرههن فان الله من بعد اکرههن غفور رحیم (لکن) یهن (ولقد انزلنا الیک الذی الایات مبینات) یفتح الیک و کسر هاء فی هذه السور یدین و هما ما ذکر لوبینه (و مثلا) ای خیر اعیبا و هو عبر عائشة رض (من الذین خلوا من قبلکم) ای من جنس امثالهم ای اخبارهم العجیبة کخبر یوسف و مریم و موعظة للمتقین فی قوله و لا تأخذ کرمهم افاة فی دین الله لوکا اذ سمعتموه کن المؤمنون الخ و لوکا اذ سمعتموه قلتم الخ یعظم الله ان قعود الخ و خصیصها بالمتقین کذلک المتفوعون بها (الله نور السموات و الارض) ای منورهما بالشمس و القمر (مثل نور) ای صفته فی قلب المؤمن (کمشکو فیها مصباح) لالمصباح فی زجاجه (ط) هی القندیل و المصباح السراج ای القیبة للوقوده و المشکوہ الطاقه غیر النافذ و ای</p>	<p>تخبر باخص مال فیست توان و ککھا تدید و اگر سمجھوا تخمین کچھ بنویس</p> <p>اور دو انکو اللہ کے مال سے جو تمکو دیا ہی</p> <p>اور زور نہ دانی جو کہ یوں بردباری کرو گے جا میں قید سے رہنا کہ کیا جاہ و سبب دنیا کی زندگی کا اور جو کوئی زور کرے تو اللہ اگلے بے بسی تجھے خنہ داری پہنچا دے اور جسے آتاریں تمھاری طرف رہنمائی کھلی</p> <p>اور ایک ستورہ کھاجو جو کچھ میں تم سے آگے اور نصیحت درد والوں کو ملے</p>

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا این
شربت جیسے	آن شیشہ گویا	الانبوبة في القنديل (الزجاجة كانهما)
ایک تاریخی جگہ	ستارہ درخندہ است	والنور فيها (گوکہ درئی) ای مضی بکسر الدال وضمها من الدر معنی الدفع لدفعه
نیل جلتا ہی اسمیں	افوضہ می شود	الظلام ويضئها وتشيد الياء منسوب الى الدر اللؤلؤ (توقد
		للمصباح بالاضی وفي قراءة مضماع اوقد مبدئاً للمفعول
		بالتجانية وفي أخرى بالفوقانية أي الزجاجة (من) نیت
		شجرة مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية (بل بينهما
		فلا يمكن من هجر ولا كبر ومصرين) (یگاد زیتونہ ایشی وکون
		مسنہ کار) (نور) یہ (علی نور) بالنار ونور
		الله ای ہلکہ للمؤمنین نور علی نور (یہدی الله
		لنوره) ای دین اسلام (من یشاء ویضرب) بیان را الله
		اکمال للناس) تقریباً کہ انہم لم یعتبروا فیؤمنوا والله
		ینزل منی علیہم (منہ ضرب اکمال) فی بیوت) یتعانی
		وینسخ الاذن (اذن الله ان ترفع) تعظم (ونذکر فیہا اللہ
		شخصیہ) (بسیح) یفتح الوحده وکسرہا ای یصلی (لہ فیہ
		بالغزو) مضد معنی العدو ای البکر (والکمال
		لنسان من بعد الزوال) (مرحال) فاعل بسیح بکسر الدال و
		علی فتحها فاعل الذاعل لہ ویر ال فاعل فیل فیل بکسر
		سوال مسئلہ رکائے فیل من بیچہ (کالتہم بحارۃ) ای
		شراء) (ولا یبع عن ذکر اللہ) (الصلوة) حذف ہما لکمال

<p>نور ۲۵</p> <p>قلافلح ۱۸</p>	<p>موضع القرآن</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>جلالین</p>
<p>اور زکوہ دینے سے درکھتے ہیں</p> <p>حسب میں آئے جاوینے دل اور</p> <p>اکھیں</p> <p>کہ بلا لک انکوائے نکلے بہتر سے ہر کلمہ</p> <p>اور برہتی دے انکو اپنے فضل سے</p> <p>اور آئندہ روزی دینا جی جی کو جاہت</p> <p>بے شمار ملے</p> <p>اوجو لوگ منکر ہیں ان کے کام جیسے</p> <p>جنگل میں</p> <p>یاسا جانے اسکو</p> <p>بانی یہاں تک کہ جب پہنچا اسپر</p> <p>اسکو کچھ بنایا۔</p> <p>اور آئندہ کو باا اپنے پاس ہر ایک کو</p> <p>پورا پہنچا دینا</p> <p>اسکا لکھا اور آئندہ صلہ لیے والا ہے</p> <p>و سب نیک با</p> <p>حسبہ اندھیرے۔</p> <p>چرخہ آئی ہے اسپر آئندہ</p> <p>اسپر ایک لہر اسکا اوپر</p> <p>مدلی اندھیرے سے بہاں لگا</p> <p>اکبہ</p>	<p>و دادن زکوہ می ز سندان روز</p> <p>کہ مضطرب شوند در آن دہا و</p> <p>نہاں کاسہ ہر یک خبر</p> <p>و زیادہ دہد ان تر خدا از فضل خویش</p> <p>و روزی دہد ہر را خواہد بہار</p> <p>بغیر شمار دینے بسیار</p> <p>و انکوائے نکلے بہتر سے ہر کلمہ</p> <p>سراپی ہست۔</p> <p>بمیدانہای ہموار</p> <p>می تبارد دشمنان</p> <p>تشنہ آبی تا نوشیدند</p> <p>نیاید شش اہر سراط</p> <p>چیزی</p> <p>و بافت خدا را نزدیک آن بس</p> <p>پوری چرخہ سے</p> <p>حساب دی را و خدا زود کند</p> <p>حساب سے</p> <p>مانند بار کھماہ دریا می عمیق می شود</p> <p>اس کا فرات موسمی</p> <p>از بالای آن موسمی و غیر از بالای آن</p> <p>ابروہا بار کھماہ است بعض آن بالای</p> <p>بعض دیگر</p>	<p>و ایتاء الزکوۃ یثاقون یوما تنقلب فیہ القلوب و لا بصرہ لا یخیرہم اللہ احسن ما عملوا و یریدہم من فضلہ و اللہ یرزق من یشاء بغیر حساب و الذین کفروا اعمالہم کسراب بقیعۃ یحسبہ الظن ان ما اظہق اذا جاءہ لم یجد شیئا و وجد اللہ عندہ فوقہ حسابہ و اللہ سریع الحساب و کلمات فی یحییٰ نعشہ موج من فوقہ موج من فوقہ سحاب کلمات بعضها فوق بعض</p> <p>و ایتاء الزکوۃ یثاقون یوما تنقلب فیہ القلوب و لا بصرہ لا یخیرہم اللہ احسن ما عملوا و یریدہم من فضلہ و اللہ یرزق من یشاء بغیر حساب و الذین کفروا اعمالہم کسراب بقیعۃ یحسبہ الظن ان ما اظہق اذا جاءہ لم یجد شیئا و وجد اللہ عندہ فوقہ حسابہ و اللہ سریع الحساب و کلمات فی یحییٰ نعشہ موج من فوقہ موج من فوقہ سحاب کلمات بعضها فوق بعض</p>	<p>تَحَنُّفٌ (وَاِتِاءُ الزَّكْوٰۃِ یَثَاقُوْنَ یَوْمًا)</p> <p>نَقْلَبُ (فِیْهِ الْقُلُوْبُ وَ)</p> <p>اَلْاَبْصَارُ (لَا)</p> <p>وَالْهٰلَاكُ وَاَلْاَبْصَارُ بَيْنَ نَاحِيَتِ الْيَمِيْنِ وَالْشِّمَالِ هُوَ یَوْمُ الْفِیْاۃِ (لَیْخَرُ بِہُمْ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا) اِیْ تَوَابُہٗ وَ اَحْسَنَ بِمَعْنٰی حَسَنٍ (وَ یَزِدُّہُمْ مِنْ فَضْلِہٖ وَ اللّٰهُ یَرْزُقُ مَنْ یَّشَآءُ)</p> <p>بَغِیْرِ حِسَابٍ () یَقَالُ فَکَانَ یَفْقُہُ بِغِیْرِ حِسَابٍ اِیْ یُوَسِّعُ</p> <p>کَانَ لَہٗ لَیْحَسِبُ مَا اَنْفَقَہُ (وَ الذِّیْنَ کَفَرُوْا اَعْمَالُہُمْ کَسَرَابٍ</p> <p>بَقِیْعٰتٍ) جَمْعُ فَاخٍ اِیْ فَلَاحٍ وَ هُوَ شَعَاعٌ یَّرِیْ فِیْہَا نَضْفُ</p> <p>النَّہَارِ فِی شِدَّةِ الْحَرِّ شَبَّہُ الْمَآءِ الْجَارِی (یَحْسَبُہٗ) یُظَنُّہُ</p> <p>(الظَّنَّ) اِیْ الْعَطْشَانُ لَمَّا طَحَتْ اِذَا جَآءَہُ لَمْ یَجِدْہُ</p> <p>شَبَّہُ) اِیْ مَا حَسِبَہُ کَانَ لَکَ الْکَافِرُ یَحْسِبُ اَنْ عَمَلُہٗ کَصَدَقَہٗ</p> <p>نَفْعُہٗ حَتّٰی اِذَا اَمَاتَ ، وَقَدِمَ عَلٰی رَبِّہٖ لَمْ یَجِدْ عَمَلُہٗ اِیْ</p> <p>لَمْ یَنْفَعْہُ (وَ رَجَدَ اللّٰهُ عِنْدَہٗ) عِنْدَ عَمَلِہٖ (فَوَقَّہُ)</p> <p>حِسَابُہٗ) اِیْ اَنْہٗ جَازَاہُ عَلَیْہِ فِی الدُّنْیَا (وَ اللّٰهُ سَرِیْعُ</p> <p>الْحِسَابِ) اِیْ الْجَازِیْ (اَوَّلُ) الذِّیْنَ کَفَرُوْا اَعْمَالُہُمْ</p> <p>النَّشِیْۃُ (اَطْلَاقًا) اِیْ یَحْیٰی (عَمِیْدٌ) (یَعْنٰی سَبَبُہٗ)</p> <p>مِنْ فَوْیْہِ) اِیْ الْوُجُحُ (مَوْجٌ فَوْقَ مَوْجٍ) اِیْ الْوُجُحُ</p> <p>الثَّانِی (سَحَابٌ) اِیْ عَمَلُہُمْ ہٰذِیْہٗ (کَلِمَاتٌ) نَحْمَدُہٗ یَا فَوْنَ</p> <p>بَعْضُ (کَلِمَۃُ الْبَحْرِ وَ کَلِمَۃُ الْوُجُحِ الْاَوَّلُ) وَ کَلِمَۃُ الْاَلْفِ</p>

اور زکوہ دینے سے درکھتے ہیں

حسب میں آئے جاوینے دل اور

اکھیں

کہ بلا لک انکوائے نکلے بہتر سے ہر کلمہ

اور برہتی دے انکو اپنے فضل سے

اور آئندہ روزی دینا جی جی کو جاہت

بے شمار ملے

اوجو لوگ منکر ہیں ان کے کام جیسے

جنگل میں

یاسا جانے اسکو

بانی یہاں تک کہ جب پہنچا اسپر

اسکو کچھ بنایا۔

اور آئندہ کو باا اپنے پاس ہر ایک کو

پورا پہنچا دینا

اسکا لکھا اور آئندہ صلہ لیے والا ہے

و سب نیک با

حسبہ اندھیرے۔

چرخہ آئی ہے اسپر آئندہ

اسپر ایک لہر اسکا اوپر

مدلی اندھیرے سے بہاں لگا

اکبہ

و ایتاء الزکوۃ یثاقون یوما تنقلب فیہ القلوب و لا بصرہ لا یخیرہم اللہ احسن ما عملوا و یریدہم من فضلہ و اللہ یرزق من یشاء بغیر حساب و الذین کفروا اعمالہم کسراب بقیعۃ یحسبہ الظن ان ما اظہق اذا جاءہ لم یجد شیئا و وجد اللہ عندہ فوقہ حسابہ و اللہ سریع الحساب و کلمات فی یحییٰ نعشہ موج من فوقہ موج من فوقہ سحاب کلمات بعضها فوق بعض

نور
عش
۲۵

اِذَا خَرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَالْاَطْيَرُ صٰلٰتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلٰتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللَّهَ يُزِجُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُمْ يَجْعَلُهُ رُكَّامًا فَتَرَى الْوُدَّ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ
مُنَازِقُهُ يَقْدِرُ بِكَ الْبَصَارُ اَلَّا يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَاللَّهَ كَذٰلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّاُولِي الْاَبْصَارِ

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
وَقَدْ مَلَأَ السَّحَابَ (اِذَا خَرَجَ) النَّاطِرُ رِيْدَهُ فِي هَـ	جول بیرون آرد دست خود	جب نکالے اپنا ہاتھ
اَلْقَلَمَاتِ (لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا) اَيُّ لَمْ يَفْرِقْ مِنْ رُؤْيَاهَا	نزدیک نیست کہ بینش دور	لگتا نہیں کہ اسکو سوچے اور جھکو
لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ اَيُّ مَنْ لَمْ يَهْدِهِ	نہ لدا اور امداد روشنی پس نیست اور لہجہ	اللہ نے ہی روشنی اسکو کہیں نہیں روشنی
اَللَّهُ لَمْ يَهْدِكُمْ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَ	اللہ ہی ہدایت کیا یا نہیں ہدایت	اللہ ہی ہدایت کیا یا نہیں ہدایت
اَلْاَرْضِ وَمِنْ الشَّيْخِ صَلٰوَةٍ (وَالْاَطْيَرُ) جَمْعُ طَائِرٍ مِنَ السَّمٰوٰتِ	زمین است و طائر	زمین ہیں اور آسمان سے جانوروں
وَالْاَرْضِ (صٰلٰتٍ) كَالْاَسْطِطَاتِ اجْتَمَعْنَ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ	ان کے وہ ہر ایک دانستہ است خدا	ہر ایک نے جان رکھی ہے
اَللَّهُ (صَلٰوَتَهُ وَتَسْبِيحَهُ) وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (فِيهِ	دعا اور تسبیح اور خدا داناست	ابنی طرح کی بندگی اور بار اور اللہ کو معلوم ہے جو کرے ہیں
تَغْلِيْبُ الْعَاقِلِ) وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ (خَرَجَ	خدا داناست بادشاہی آسمان و زمین	اللہ ہی حکومت ہے آسمان و زمین
النَّاطِرِ وَالرَّزِقِ وَالنَّبَاتِ (وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ) اَلَمْ يَجْعَلْ	و تسبیح خداست باز آگشت	اور اللہ ہی تسبیح بخورے باقی
(اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللَّهَ يُزِجُ سَحَابًا) يُسَوِّفُهُ رُفْقًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ	رازدی کہ خدا راہی کند برابر از جمع	نورے نہ کیا کہ اللہ ایک لاتا ہی بدل جہرا جمع لاتا ہی
بَعْضُهُ اِلَى بَعْضٍ فَيَجْعَلُ الْقَطْعَ الْمُنْفَرِقَةَ فُطْعَةً وَكِحْدَةً	بازی سازدش نور تو پس ہی بنی خطہ	بجرا لکھنا ہی تہ بہہ جہر تو دیکھ
(ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَّامًا) بَعْضُهُ فَوْقَ بَعْضٍ فَتَرَى الْوُدَّ (يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ) وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ	کہ بیرون ہی آرد از میان آن و فروی آرد	کھلا ہی آسماں سے اور اتارے
رِثْدَةً (جِبَالٍ فِيهَا) فِي السَّمَاءِ بَدَلًا بِاعَادَةِ الْجَارِ (مِنْ بَرَدٍ)	گو بہا کہ آسمان است زالہ را	آسمان جو بہا زمین او نون کے
اَيُّ بَعْضُهُ (فَيُصِيبُ بِهِ) مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ	پس ہی پس اندیش بہر کہ خواہد و باز	پھر وہ ذاتا ہی جسے چاہے اور چاہے
يَكَادُ يَقْرُبُ (سَنَابِقَهُ) لَعَنَانُهُ (يَلْهَبُ بِالْاَبْصَارِ)	نزدیک است کہ خشنک ہی رہی اور	اچھی اسکی بجلی کی کو نہ لجاو اچھا
النَّاطِرُ اَلَّا يُخْطِفُهَا يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَاللَّهَ كَذٰلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّاُولِي	میکرد خدا شب و روز	اللہ بدلتا ہی رات اور دن
اَيُّ يَنْتَ كُلِّ مِنْهَا بَدَلًا اَلْاٰخِرِ (اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ) التَّقْلِيْبِ	ہر بندہ درین مقررہ	دھبانی کی جگہ ہی آنکھ دھون کو
(لَعِبْرَةً) ذِكَا لَةً (اَوَّلَى الْاَبْصَارِ) اَلَا يُحِيطُ الْبَصَارُ عَلٰى قُدْرَةِ	بدی ہست خداوندان چشم	دھبانی کی جگہ ہی آنکھ دھون کو

و زوی سرستند اور کوہا کو دوست بختہ اران لفظها عامر بر برگ کرمن ہر کوہا اند در عظمت آرتگی راجہ بن سنت و مان معلول خود دست تقدیرش جہا کہ سرستند از
ہر کوہا اور سرستند کرک را اسیت و

--	--

بہارِ بغداد و خراجِ بایات دیگر

در این سطح اندر درک اف کوره که یکی از اصول الفاسد است که در کارهای عدل و انصاف کانی بعد و در هیچ باب است و دیگر که در مملای و این برین است اتفاق کرد و در هیچی قول و قسم از این است مایل علیه و تفسیر گفته و ضایع
مرا گفتند از اصلی اندر علیه سلم بر یکا باشد که خوبیشم ما به راه خود و اندر که برین روی می یوزن و دیگر به راه خود و اگر فاسد زمانی فاسد است که به راه خود و اگر حکم فزائی ما با یکجا و جدا کنیم و اصل و ب قول الله خلیفه ساز و درین است
دلیل است بر درستی خلاف غلطی است یعنی اندر علیه و دلیل است بر محبت بود که حضرت صلی اندر علیه و کم درین وقت که این است آمد بر درخوف و درین باره این عارض میگوید از این است در حکم که با درخوف و درین باره
و دریم که بر فوئی شد با این دل و طینان یافته و کوسه که از راهی

[illegible][illegible]

تدافع تو

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ۝ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ يَتَّخِذُ
وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ رُءُوهُ تَقْدِيرًا ۝ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا تُشْرِكُهُمْ ۝ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ هَذَا إِلَّا أَفْكٌ فَأْتِنَا بِآيَاتٍ ۝ وَاعْلَمُوا أَنَّهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخِرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلُمًا وَبُورًا ۝ وَآلُوا اسْطِطَارًا ۝ وَلَئِنْ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ (تَعَالَى) (الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ) الْفُرْقَانَ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ (عَلَى عَبْدِهِ) مُحَمَّدٌ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
(لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ) أَيْ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ دُونَ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْمَلَائِكَةِ (نَذِيرًا) مُحْذِفًا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
(نِ) الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ مِنْ شَأْنِهِ أَنْ يَخْلُقَ فَقَدْ رُءُوهُ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَقْدِيرًا (سَوَاءُ تَسْوِيَةٍ) (وَاتَّخَذُوا) أَيْ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْكَفَّارُ (مِنْ دُونِهِ) أَيْ اللَّهُ غَيْرُهُ (الْهَيْهَاتَ)	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْكَصَامُ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ ضَرًّا أَيْ دَفْعًا وَلَا نَفْعًا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَنْ جَزَاءً (وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً) أَيْ أَمَلًا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا حَادٍ وَآخِيَاءَ لَا حَادٍ (وَلَا تُشْرِكُهُ) أَيْ يَجْعَلُ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لِلْأَمْوَاتِ (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَا الْقُرْآنُ (إِلَّا أَفْكٌ) كَذِبٌ (بِافْتِرَاءِ)	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مُحَمَّدٍ (وَاعْلَمُوا أَنَّهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخِرُونَ) وَهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَالَ تَعَالَى (فَقَدْ جَاءُوا ظُلُمًا وَبُورًا) كَفَرُوا وَكَذَّبُوا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَيُّ بَعْثًا (وَقَالُوا) أَيْضًا هُوَ (اسْطِطَارًا وَكَافِرِينَ)	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فوق باندازه یعنی طول و عرض می و طول و عرض می و تقدیر بر کتبش و بدن را و زبان گفتن را و گوش شنیدن را و دست گرفتن را و پای رفتن را و دل آرزوی

موضح القرآن

جو لکھ لیا ہی
 سو وہی لکھوائی جاتی ہیں اس پاس
 مشہور اور نام فدا
 تو کہہ سکو اتنا ہی اس شخص نے جو جانا
 ہی تجھے عید آسمان میں اور زمین میں
 شہر و دیہہ بخشے والا ہی شہر بان کو اپنے
 ہر ایک رسول ہی کا تاج و کھانا اور
 ہر تاجی و بازار و زمین
 کیونکہ آواز اس کی طرف کوئی فرشتہ کہہ
 رہا ہے ساتھ ڈاؤسے کو
 یا ہوتا اس کے پس خزانہ
 یا ہوتا اس کو
 ایک باغ کہ گھایا کرتا حسین سے
 اور کہنے لگے بے انصاف
 تم ساتھ بکرتے ہو یہی ایک مرد جادو کا
 دیکھو کیسی عجائباتیں تم پر کہاوتیں
 اور ہر ایک اب پانہیں سکتے
 راہ بڑی برکت ہی اس کی جو
 اگر چاہے کر دیے تجھ کو بس سے بہتر
 باغ نیچے بہتی نہریں

فل اول نماز کا وقت
مقرر تھا صبح علیحدہ مسلمان
حضرت پر جس حج ہوئے
خیر بادان ارادہ ہو گیا
بیشمار بکریوں کو سکا
بول کہ جس کے
حق یعنی انجی بشن
میرا ہے ہمارا

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>أَيُّ الدِّينِ كَذِبٌ شَاءَ أَنْ يُعْطِيَهُ أَيُّهَا فِي الْآخِرَةِ (وَيَجْعَلُ) بِالْجَحِيمِ (لَكَ قُصُورًا) أَيُّضًا وَفِي قِرَاءَةِ بِالرَّيْعِ اسْتَيْتِنَا قَا بِلْ كَذِبُوا بِالسَّاعَةِ الْقِيَامَةِ رَوَاعَتْكَ بَالِينِ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا نَارُ مَسْعُورَةٍ أَيْ مُشْتَدَّةٍ (إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا بِهَا نَفْثًا) غَلِيظًا نَاكَالًا لَفْظًا إِذَا غَالَا صَدْرُهُ مِنَ الْعُضْبِ (وَنَزَفَ بِهِ) صَوًّا تَأْشِدُ بِلَا وَسَمَاعِ النَّعِيطِ رُؤْيَاهُ وَعَلَيْهِ (وَإِذَا الْقَوْلُ لَهُ مَدَانًا ضَيْقًا) بِالنَّشْدِ يَدٍ وَالتَّخْفِيفِ بَانَ يَضِيقُ عَلَيْهِمْ وَهَذَا حَالٌ مِنْ مَكَانٍ كَذِبًا فِي أَهْلِ صِفَةٍ لَهُ (مَقَرَّرِينَ) مُصْغَفِينَ قَدْ قَرِئَتْ أَيْدِيهِمْ إِلَى عَنَاقِهِمْ فِي الْإِخْلَاقِ وَالنَّشْدِ يَدٍ لِلتَّكْثِيرِ (دَعَا هَذَا لَكَ ثُبُورًا) هَلَاكَ فِيهَا لَهُمْ (كَأَنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ رَأَوْا كَرَاهًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا) هَلَاكَ بِكُمْ (قُلْ ذَلِكَ) لَمْ يَكُنْ كُورٌ مِنْ الْوَعْدِ وَصِفَةُ التَّنَكُّرِ (خَيْرَ مَرْجَةٍ أَلْحَدِ الَّتِي وَعَدَ) هَذَا الْمُتَقَوِّينَ كَانَتْ لَهُمْ (فِي عِلِّيِّهِ تَعَالَى) (جَزَاءً) تَوَاقَا (وَمَعِيرًا) مَرْجَعًا لَهُمْ فِيهِمَا كَيْسٌ وَنَ خَالِدِينَ حَالٌ كَرَمَةٌ (كَانَ) وَعَدُهُمْ مَا ذَكَرَ (عَلَى رَيْكَ وَعَدًا مَسْئُوكًا) يَسْأَلُهُ مَنْ وَعَدَ بِهِ رِسْنًا وَإِنَّمَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ أَوْ يَسْأَلُهُ لَهُمْ لِلْكَاشِكَةِ رِسْنًا وَادْخُلَهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ (وَلَوْ أَنَّ</p>	<p>و بدید بر اعلی های بلند یعنی در دنیا بلکه دروغ شمرده اند قیامت را و گمان سختیم برای کسی که آن که نگذیب قیامت کند و دروغ را بر میزند و دروغ ایشان را از راست دو بشنوند از وی که از شرم خورند و عزیزند و چون انداخته شوند از آن دروغ بکار تنگ لما ان من بعد ان لا تروا ثبوت ان دست و پاست</p>	<p>اور کر دیه تیر - اسطه محل کوئی نہیں ہے جھٹلا نہیں قیامت کو اور مجھے طیار کی جیج کوئی جھٹلاو قیامت کو اس کے اسطه اگر وہ دیکھ گی ان کو دو جگہ سے سینگی اسکا جھٹلانا اور چلانا اور ڈالے جاویں گے اس میں ایک جگہ تنگ ایک زنجیر میں کنی بندھے</p>
<p>وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ أَوْ يَسْأَلُهُ لَهُمْ لِلْكَاشِكَةِ رِسْنًا وَادْخُلَهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ (وَلَوْ أَنَّ</p>	<p>بدو عالمند انجا بر خوشین بیدار گویم بدو عالمند امر و زینک بیدار بدو عالمند بیدار بسیار بگو ای این بہرست یا بہرست جاوید اگر وعدہ دادہ باشد ستقیما ز اباش ایشان را پادشہ و جای بازگشت ایشان را است آنچه خواهند جادو بدان بہرست بر پروردگار تو وعدہ طلبند شدہ</p>	<p>بکار رنگی حسن جگر موت کو موت بکار و آج ایک مرنے کو او بکار بہرست سے مرنے کو بکار بھلا بہرست یا باج ہمیشہ ہنسا جسا وعدہ ملا پر بہرست کار و نکو - وہ ہوگا انکا بدلا اور پھر جانے کی بجگہ - ان کو وہاں ہی جو چاہیں ان میں ہمیشہ ہو چکا تیرے رجب کے دنے وعدہ مانگتا پہنچتا</p>
<p>رِسْنًا وَادْخُلَهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ (وَلَوْ أَنَّ</p>	<p>و انروز</p>	<p>اور جسدن</p>

فرد محملهای بند در حساب منزل ملکوت که چون الداران زلف حضرت رسالت را صافی از علیهم السلام غرق و غرق در سرش کردند و جوان که اگر اینده رو صاف جفاست باین ایت کامل شد و درمی از نور پیش آنحضرت نهاده و نور که بر روی نگار تو میگوید که سماج خزان دنیا در جفاست از جفاست تصرف تو میدهم بی انگ از که امانی وقتی که نماز تو که دیدم و از آن وقت بخوار پریش که کرد حضرت زینو که ای رضوان مرا بدینا صحت حیثیت فخر را و دستر میدارم و بخواب که خنده شکور و صبور باشم رضوان ایت است اصحاب خدا یک نشاء با طاعت آنحضرت نهی صحت ما و در تنگ که در این بر کف حشم الشما بر خزان روی زمین تنگند و نماز اهل طاعت با بدو که در کتب معراج مطلق از ناسوی امان الله و در هیچ جسد با افع ملکوت و در غراب جبروت

يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَصْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ هَذَا قَوْلُ
سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى نَسْأَلَكَ عَنْهُمْ وَكَانُوا أَقْوَمًا
يَوْمَآ هَذَا فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ ثُمَّ اسْتَطِيعُونَ صَرَافًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ فَلْيَفْهَمْ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايل
جمع کرد و گویا انکو در جن کو بچو بچم	جمع کند خدا ایشان را اما آنکه می پرستند	يَحْشُرُهُمْ (بالموت والتخايب) وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ (أَيْ غَيْرِ مَنْ الْمَلَائِكَةِ وَعِيسَى وَغَيْرِ وَبَعَثَ) (فَيَقُولُ) نَعَالِي بِالتَّخَايِبِ وَاللَّوْنِ
اقد که سوا الله	بجز خدا چه سوا الله	لِلْعَبُودِينَ اثْبَاتًا لِلْحُجَّةِ عَلَى الْعَابِدِينَ (وَأَنْتُمْ) يَتَحَقَّقُونَ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	الْمُخْشَرِينَ وَلِذَلِكَ لَ التَّائِبِينَ الْكَافِرِينَ وَتَسْهِيلًا وَادْخَالَ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	الْفِ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْآخَرِينَ وَتَرْكِبَ أَصْلَلْتُمْ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	عِبَادِي هَؤُلَاءِ (أَوْ قَعَمُوهُمْ فِي الصَّلَاةِ بِأَمْرِكُمْ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	إِنَّمَا هُمْ يَعْبادَتِكُمْ) أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ (طَرِيقَ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	الْحَقِّ بِأَنْفُسِهِمْ) قَالُوا سُبْحَانَكَ (تَنْزِيلًا لَكَ عَمَّا
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	كَأَلَيْتُكَ بِكَ (مَا كَانَ يَنْبَغِي) يَسْتَقِيمُ (لَنَا أَنْ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ) أَيْ غَيْرِكَ (مِنْ أَوْلِيَاءَ) مَفْعُولٌ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	أَوَّلُ مَنْ رَأَى دُونَكَ وَلِثَابِكَ الْتَفِي وَمَا قَبْلَهُ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	الثَّانِي كَيْفَ تَأْمُرُ بِعِبَادَتِنَا (وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	وَأَبَاءَهُمْ) مِنْ قَبْلِهِمْ بِطَالَةِ الْعُمُرِ وَسِعَةِ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	الرِّزْقِ كَحَتَّى سَأَلَكَ (تَرْكُوا الْمَوْعِظَةَ وَالْإِيمَانَ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	بِالْقُرْآنِ) وَكَانُوا أَقْوَمًا بَوْرَاهِ هَلْ كُنِيَ قَالَ نَعَالِي
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	(فَقَدْ كَذَّبْتُمْ) أَيْ كَذَّبَ الْعَبُودُونَ وَالْعَابِدِينَ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	(بِمَا يَقُولُونَ) بِالْفُوقَانِيَةِ أَنْتُمْ إِلَهَهُ (فَمَا
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	تَسْتَطِيعُونَ) بِالْفُوقَانِيَةِ وَالتَّخَايِبِ أَيْ لَا هُمْ
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	وَلَا أَنْتُمْ (صَرَافًا) دَفْعًا لِلْعَدَابِ عَنْكُمْ (وَلَا نَصْرًا)
پس آن چه که میگفت	پس گوید خدا تعالی بپنداران برای اثبات حجت	مَنْعًا لَكُمْ مِنْهُ (وَمَنْ يَظْلِمْ) يُشْرِكُ وَمِنْكُمْ مَنْ يَفْهَمْ

ناله بابت عذاب و تنبیه

ناله بابت عذاب و تنبیه

لیکن تو نے ان کو برحقه دیا
اور ان کے باب اور داد و نگو
یہاں تک کہ بھول گئے یاد
اور یہ تھے لوگ کینے والے
سو دیت تو جھٹھلا چکے تھو
تھاری بات میں
اب تم
بے اختیار ہو سکتے تھے مدد کر سکتے تھے
اور کوئی تم میں گناہ کو مٹا دیتا

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>عَدَا كَبِيرًا وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ</p> <p>عَدَا كَبِيرًا شَدِيدًا فِي الْآخِرَةِ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ فَأَنْتَ مُتَكَبِّرٌ فِي ذَلِكَ وَقَدْ قِيلَ لَهُمْ كَمَا قِيلَ لَكَ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ أَلَمْ يَأْتِ الْفَقِيرَ وَالضَّعِيفَ بِالْمَرِيضِ وَالشَّرِيفَ بِالْوَضِيعِ يَقُولُ الثَّانِي فِي كُلِّ تَلَاٍ لَا أَكُونُ كَأَكْوَلٍ فِي كُلِّ أَتَصْبِرُونَ عَلَى مَا يَأْتِيهِمْ عَوْنٌ مِمَّنْ أَنْبَأْتُمْ بِهِمْ لَنْفَتَهُمْ بِمَعْنَى الْأَمْرِ أَيْ أَصْبِرُوا وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ</p> <p>رُسُلًا إِلَيْكَ أَوْنَرِي بَيِّنَاتٍ فَيُخْبِرُ بَيِّنَاتٍ مُحْكَمَاتٍ سَوَاءٌ لَكَ أَلَمْ يَقُلْ تَعَالَى لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا تَكَبَّرُوا فِي شَانِ أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا طَغَوْا عَتَوْا كَبِيرًا بِطَلْهِمْ رُؤْيَاهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَعَتَوْا بِالْوَاوِ عَلَى أَصْلِهِ بِخِلَافِ عَتَى بِالْبَدَلِ فِي مَرِيَمَ يَوْمَ مِيزُونَ الْمَلَائِكَةَ فِي حَمَلِهَا تَخَلَّاتِي هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَنُصْبُهُ بِأَذْكَرِ مُقَدَّرًا كَبَشْرِي يَوْمَ مِيزُونَ الْمُجْرِمِينَ أَيْ الْكَافِرِينَ خِلَافِ الْمُؤْمِنِينَ فَكَلَّمَهُمُ الْبَشْرِي بِالْجَنَّةِ وَيَقُولُونَ جَحْرُ الْمُجْرِمِينَ عَلَى عَادَتِهِمْ فِي الدُّنْيَا إِذْ أَنْزَلْتَ بِهِمْ شِدَّةً أَيْ عَزُودًا مَعَاذَ أَنْتَ عِيدُونَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ قَالَ تَعَالَى وَقَدْ مَنَّا عَمِدًا نَا إِلَى مَا عَمِلُوا</p>	<p>عَدَا كَبِيرًا شَدِيدًا فِي الْآخِرَةِ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ فَأَنْتَ مُتَكَبِّرٌ فِي ذَلِكَ وَقَدْ قِيلَ لَهُمْ كَمَا قِيلَ لَكَ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ أَلَمْ يَأْتِ الْفَقِيرَ وَالضَّعِيفَ بِالْمَرِيضِ وَالشَّرِيفَ بِالْوَضِيعِ يَقُولُ الثَّانِي فِي كُلِّ تَلَاٍ لَا أَكُونُ كَأَكْوَلٍ فِي كُلِّ أَتَصْبِرُونَ عَلَى مَا يَأْتِيهِمْ عَوْنٌ مِمَّنْ أَنْبَأْتُمْ بِهِمْ لَنْفَتَهُمْ بِمَعْنَى الْأَمْرِ أَيْ أَصْبِرُوا وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ</p> <p>رُسُلًا إِلَيْكَ أَوْنَرِي بَيِّنَاتٍ فَيُخْبِرُ بَيِّنَاتٍ مُحْكَمَاتٍ سَوَاءٌ لَكَ أَلَمْ يَقُلْ تَعَالَى لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا تَكَبَّرُوا فِي شَانِ أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا طَغَوْا عَتَوْا كَبِيرًا بِطَلْهِمْ رُؤْيَاهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَعَتَوْا بِالْوَاوِ عَلَى أَصْلِهِ بِخِلَافِ عَتَى بِالْبَدَلِ فِي مَرِيَمَ يَوْمَ مِيزُونَ الْمَلَائِكَةَ فِي حَمَلِهَا تَخَلَّاتِي هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَنُصْبُهُ بِأَذْكَرِ مُقَدَّرًا كَبَشْرِي يَوْمَ مِيزُونَ الْمُجْرِمِينَ أَيْ الْكَافِرِينَ خِلَافِ الْمُؤْمِنِينَ فَكَلَّمَهُمُ الْبَشْرِي بِالْجَنَّةِ وَيَقُولُونَ جَحْرُ الْمُجْرِمِينَ عَلَى عَادَتِهِمْ فِي الدُّنْيَا إِذْ أَنْزَلْتَ بِهِمْ شِدَّةً أَيْ عَزُودًا مَعَاذَ أَنْتَ عِيدُونَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ قَالَ تَعَالَى وَقَدْ مَنَّا عَمِدًا نَا إِلَى مَا عَمِلُوا</p>	<p>عَدَا كَبِيرًا شَدِيدًا فِي الْآخِرَةِ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ فَأَنْتَ مُتَكَبِّرٌ فِي ذَلِكَ وَقَدْ قِيلَ لَهُمْ كَمَا قِيلَ لَكَ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ أَلَمْ يَأْتِ الْفَقِيرَ وَالضَّعِيفَ بِالْمَرِيضِ وَالشَّرِيفَ بِالْوَضِيعِ يَقُولُ الثَّانِي فِي كُلِّ تَلَاٍ لَا أَكُونُ كَأَكْوَلٍ فِي كُلِّ أَتَصْبِرُونَ عَلَى مَا يَأْتِيهِمْ عَوْنٌ مِمَّنْ أَنْبَأْتُمْ بِهِمْ لَنْفَتَهُمْ بِمَعْنَى الْأَمْرِ أَيْ أَصْبِرُوا وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ يُنْذِرُ لَأُولَئِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ</p> <p>رُسُلًا إِلَيْكَ أَوْنَرِي بَيِّنَاتٍ فَيُخْبِرُ بَيِّنَاتٍ مُحْكَمَاتٍ سَوَاءٌ لَكَ أَلَمْ يَقُلْ تَعَالَى لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا تَكَبَّرُوا فِي شَانِ أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا طَغَوْا عَتَوْا كَبِيرًا بِطَلْهِمْ رُؤْيَاهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَعَتَوْا بِالْوَاوِ عَلَى أَصْلِهِ بِخِلَافِ عَتَى بِالْبَدَلِ فِي مَرِيَمَ يَوْمَ مِيزُونَ الْمَلَائِكَةَ فِي حَمَلِهَا تَخَلَّاتِي هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَنُصْبُهُ بِأَذْكَرِ مُقَدَّرًا كَبَشْرِي يَوْمَ مِيزُونَ الْمُجْرِمِينَ أَيْ الْكَافِرِينَ خِلَافِ الْمُؤْمِنِينَ فَكَلَّمَهُمُ الْبَشْرِي بِالْجَنَّةِ وَيَقُولُونَ جَحْرُ الْمُجْرِمِينَ عَلَى عَادَتِهِمْ فِي الدُّنْيَا إِذْ أَنْزَلْتَ بِهِمْ شِدَّةً أَيْ عَزُودًا مَعَاذَ أَنْتَ عِيدُونَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ قَالَ تَعَالَى وَقَدْ مَنَّا عَمِدًا نَا إِلَى مَا عَمِلُوا</p>

يَقُولُ يَا بَنِيَّ اخذت مع الرسول سبيلا يا ويلتي ليتني لم اخذ فلانا خيلا لقد اضلني عن اللي كرهت
اذ جعلني وكان الشيطان للانسان خذوا وقال الرسول يا رب ان قومي اتخذوا هذا القرآن سجودا و
كذلك جعلنا لكل نبي عدوا ومن المجرمين وكفى بربك هديا ونصيها وقال الذين كفروا لولا نزل عليه القرآن
واحدة كذلك انزلت به فوادك من قبلنا فترسله ولا ياتونك بمثل الا جئتاك بالحق والحسن تفسيره الذين يشرون

جلايين	فتح الرحمن	موضح القرآن
(يَقُولُ يَا بَنِيَّ) للتنبية (ليتني اخذت مع الرسول)	گوید ای بچہ من گفتمی ہمراہ پیغمبر	کہا کس طرح میں نے بکری ہونی رسول کی
محمداً (سبيلا) طريقاً الى الهدى (يا ويلتنا) الهم	راہی ای وای برسن	راہ ای خرابی میری
عوضاً عن بلاء الاضاقه اي ويلتي ومعناه هلكتي	کاشکی دوست گرفتاری فلان را برائید	کاشکی بکری ہونی میں نے فلان کی
ليتني لم اخذ فلانا اي ايها رجليه لقد اضلني	گمراہ کر دیا	دوستی کرنے سے بگاڑ دیا مجھ کو
عن الذكر اي القرآن (بعد از جاعلني ط) بان ركني	از پسند شد از آنکہ آمدہ بود من	نقصت سے مجھ تک پہنچے پیچھے
عن الايمان به قال تعالى (وكان الشيطان للانسان	وشت شیطان آدمی را	اور شیطان آدمی
الكافر) خذوا (بان يتركة كويت براء منه عند	در محنت نہا گذارندہ	وقت پر دغا دینے والا
البلاء) وقال الرسول (يكم يا رب ان قومي) فريشا	دکھت پیغامبر ای پروردگار من برائت	اور کہا رسول ای بکری قوم نے
اخذوا هذا القرآن محجورا (ما ترونا قال تعالى	ایں قرآن را منہ روک ساختند	چھپا ریا اس قرآن کو چھک چھک
وكذلك) كما جعلنا لك عدوا ومن مشركي قومك	وچنین چسپید ساختند	نہ کیسے ہیں ہم نے برائی کی دشمن گنہ
جعلنا لكل نبي قبلك (عدوا ومن المجرمين) المشرکین	ساختہ ایم برای ہر پیغامبر پیش تو	اور کسی نیز (رباہ کھا لود کر کے
فانصبر كما صبروا وكفى بربك هاديا لك (ونصيرها	در پست پروردگار تو رہتا ہوتے ہو	فلان کہنے لگے دیگہ جو تکبر کیوں
فانصر لك على اعدائك) وقال الذين كفروا لولا	وگفتند کافران چرا	اترا کہ سپر قرآن سارا ایک جگہ
هاتك نزل عليه القرآن سجدة واحدة ج) كالنورانية	نور و آواز در شد قرآن بر پیامبر کی	نور و آواز در شد قرآن سارا ایک جگہ
ولا يخجل ولا توبير قال تعالى نزلناه (كذلك) لى	ہمچنین مدفیات آوردیم	اور ثابت رکھیں ہم حسن نزول
مستقراً (لنثبت به فؤادك) فقوى به قلبك	ما استوار سازیم بان دل ترا	اور پڑھ سنایا ہم نے کہو تمہر چھپر
(ومرسلنا ترسلنا) اني اتيك به شيئاً بعد شيء ثم	وہمچنین روانہ کردیم ترا از آیت ہر گاہ	اور تیرا لے کر آج پہنچاں کھات
ولو قد ليسر فهمه وحفظه (ولا ياتونك بمثل	وآیتا رندہ کافران شریع و سنائی	کہ ہم نہیں پہنچاں نہ چھو چھک بات
في ابطال امرك) الا جئتاك بالحق (الدافع له	مگر پیاریم پیش تو جوابی بہت	اور اس سے بہتر کھول کر جو کوں گویا
(واحسن تفسيره) بيا فاهم (الذين يشرون	وکیکو در بیان آیتانہ بر گنجینہ شتوند	اور گئے

وہمچنین چسپید ساختند
نہ کیسے ہیں ہم نے برائی کی دشمن گنہ
اور کسی نیز (رباہ کھا لود کر کے
فلان کہنے لگے دیگہ جو تکبر کیوں
اترا کہ سپر قرآن سارا ایک جگہ
نور و آواز در شد قرآن بر پیامبر کی
ہمچنین مدفیات آوردیم
ما استوار سازیم بان دل ترا
وہمچنین روانہ کردیم ترا از آیت ہر گاہ
وآیتا رندہ کافران شریع و سنائی
مگر پیاریم پیش تو جوابی بہت
وکیکو در بیان آیتانہ بر گنجینہ شتوند

<p>وقال للذين الفرقان</p>	<p>تَنْبِيْرُهُ وَلَقَدْ اتَوَّعَلَى الْقُرْبَى الَّتِي امْطَرَتْ مَطَرُ السَّوْعَةِ اَقْلَمَ يَكُونُ اَوَّلُ رِيْحٍ وَنَهْلٍ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نَسُوْرَهُمْ وَكَذَلِكَ رَأَوْكَ اِنْ يَتَّخِذُوْنَ اَكْهَرًا اَهْلًا الَّذِي بَعَثَ اللهُ رَسُوْلَهُ اِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ اِهْتِنَا لَوْلَا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرْوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ اَرَأَيْتَ مَنْ اَتَّخَذَ اِلَهَهُ هَوَاهُ اَقَانَتْ تَكُوْنُ عَلَيْهِ وِكِيْلًا اَمْ حَسِبَ اَنْ كَثُرَهُمْ يَسْمَعُوْنَ اَوْ يَعْقِلُوْنَ اِنْ هُمْ اِلَّا كَا لَا نَعْمَ بَلْ هُمْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ</p>	<p>ع</p>						
<p>ع</p>	<table border="1"> <tr> <th data-bbox="320 435 677 631"> <p>موضع القرآن</p> </th> <th data-bbox="677 435 960 631"> <p>ترجمہ</p> </th> <th data-bbox="960 435 1460 631"> <p>جلایں</p> </th> </tr> <tr> <td data-bbox="320 631 677 2193"> <p>کھا کر اور بے لوگ ہو آئے ہیں اس تنہا پس بن پر برابر کسی دیکھتے نہ تھے سکو نہیں پر امید نہیں رکھتے جی اٹھنے کی اور جہان بھگو دیکھا کچھ کام نہیں تجھے کر کے گی یہی بھگو بھیجا اللہ نے پیغام دیکر نزدیک بود گر گمراہ کن مارا از پرشتر خدا یان ما گر نہ آن بودی کشتی بانی کردم بران فوج احمد و انست چون بریند عذاب اکیست غلط کنندہ ز راہ را آبادیدی ایا انبت بعد بکونان از اگر حدی خود گرفتہ است نفس خود را ایا نو مشی گی کا بیان بروی ایا می بنداری کہ بیشتر از انسان خوشترند یا می فہمیدند نیست از انسان الا مانند چهار یا با بلکہ انسان غلط کنندہ ترا اند راہ را</p> </td> <td data-bbox="677 631 960 2193"> <p>ہلاک گردانی دہرائی رسیدہ اند کا فران بٹری کا بار لہند شد بروی باران بد یعنی باران سنگ ایا می استغفار می نمود دیند انرا در سفر خود بسو نام لاج بلکہ توقع نمیداشتند بر انگشتن یا چون بریند ترا نہ گردن زرا الاسخو یا این شخص ای میگوید عذارت کنان اللہ خدا تعالی پیغام فرستادش بر آئینہ نزدیک بود گر گمراہ کن مارا از پرشتر خدا یان ما گر نہ آن بودی کشتی بانی کردم بران فوج احمد و انست چون بریند عذاب اکیست غلط کنندہ ز راہ را آبادیدی ایا انبت بعد بکونان از اگر حدی خود گرفتہ است نفس خود را ایا نو مشی گی کا بیان بروی ایا می بنداری کہ بیشتر از انسان خوشترند یا می فہمیدند نیست از انسان الا مانند چهار یا با بلکہ انسان غلط کنندہ ترا اند راہ را</p> </td> <td data-bbox="960 631 1460 2193"> <p>تَنْبِيْرُهُ) اَهْلَكْنَا اِهْلَاكَ اَسْتَكَدْنِيْهِمْ اَنْبِيَاءَهُمْ (وَلَقَدْ اَتَوَّعَلَى الْقُرْبَى مَكْدَرًا عَلَى الْقُرْبَى الَّتِي امْطَرَتْ مَطَرُ السَّوْعَةِ) مَصْدَرُ سَاءَ اَيَّ بِاِحْجَارٍ وَهِيَ عَظْمَى قَرَى قَوْمٍ لُّوْطٍ فَاهْلَاكَ فَاهُ اَهْلًا اِفْعَالِهِمْ اَلْفَلْحِشَةُ (اَقْلَمَ بِكُونُوْا يَرْوْنَ) فِي سَفَرِهِمْ اِلَى الشَّامِ فَيَعْتَبِرُوْنَ وَاَكْثَرُهُمْ اَمَّا لِلتَّقْوِيْرِ (بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ) يَخَافُوْنَ نَسُوْرَهُ) بَعَثْنَا لَوْثَمُوْنَ (وَاِذَا رَأَوْكَ اِنْ) مَا (يَتَّخِذُوْنَ اَكْهَرًا) مَهْرًا لَّهٗ يَقُوْلُوْنَ (اَهْلَا الَّذِي بَعَثَ اللهُ رَسُوْلَهُ فِي دَعْوَاهُمْ مَّخْفِرِيْنَ لَهُ عَلَى الرِّسَالَةِ اِنْ) خَفَّفَهُ مِنَ الثَّقِيْلَةِ وَاَسْمَاهَا اَخَذُوْ اَيَّ اَنَّهُ (كَانَ لَيُضِلُّنَا) يَصْرِفُنَا (عَنِ اِهْتِنَا لَوْلَا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا) اَصْرَفْنَا عَنْهَا قَالَ تَعَالَى (وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرْوْنَ الْعَذَابَ) عِيَانًا فِي الْاٰخِرَةِ (مَنْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ) اَخْطَا طَرِيقًا هُمْ اِمْرُ الْمُؤْمِنُوْنَ (اَرَأَيْتَ اَخْبَرِنِيْ (مَنْ اَتَّخَذَ اِلَهَهُ هَوَاهُ) اَيَّ مَهْوِيْهِ قَدَمِ الْمَفْعُوْلُ لِمَا فِي لَوْنِهِ اَهْمُ وَجْهًا مِّنْ مَّفْعُوْلٍ اَوَّلِ لَرَأَيْتَ وَالثَّانِي (اَقَانَتْ تَكُوْنُ عَلَيْهِ وِكِيْلًا) حَافِظًا تَحْفَظُهُ عَنْ اِتِّبَاعِ هَوَاهُ (اَمْ حَسِبَ اَنْ كَثُرَهُمْ يَسْمَعُوْنَ) سَمَاعٌ تَفْهِيْمٌ (اَوْ يَعْقِلُوْنَ) مَا تَقُوْلُ لَهُمْ اِنْ) مَا هُمْ اِلَّا كَا لَا نَعْمَ بَلْ هُمْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ</p> </td> </tr> </table>	<p>موضع القرآن</p>	<p>ترجمہ</p>	<p>جلایں</p>	<p>کھا کر اور بے لوگ ہو آئے ہیں اس تنہا پس بن پر برابر کسی دیکھتے نہ تھے سکو نہیں پر امید نہیں رکھتے جی اٹھنے کی اور جہان بھگو دیکھا کچھ کام نہیں تجھے کر کے گی یہی بھگو بھیجا اللہ نے پیغام دیکر نزدیک بود گر گمراہ کن مارا از پرشتر خدا یان ما گر نہ آن بودی کشتی بانی کردم بران فوج احمد و انست چون بریند عذاب اکیست غلط کنندہ ز راہ را آبادیدی ایا انبت بعد بکونان از اگر حدی خود گرفتہ است نفس خود را ایا نو مشی گی کا بیان بروی ایا می بنداری کہ بیشتر از انسان خوشترند یا می فہمیدند نیست از انسان الا مانند چهار یا با بلکہ انسان غلط کنندہ ترا اند راہ را</p>	<p>ہلاک گردانی دہرائی رسیدہ اند کا فران بٹری کا بار لہند شد بروی باران بد یعنی باران سنگ ایا می استغفار می نمود دیند انرا در سفر خود بسو نام لاج بلکہ توقع نمیداشتند بر انگشتن یا چون بریند ترا نہ گردن زرا الاسخو یا این شخص ای میگوید عذارت کنان اللہ خدا تعالی پیغام فرستادش بر آئینہ نزدیک بود گر گمراہ کن مارا از پرشتر خدا یان ما گر نہ آن بودی کشتی بانی کردم بران فوج احمد و انست چون بریند عذاب اکیست غلط کنندہ ز راہ را آبادیدی ایا انبت بعد بکونان از اگر حدی خود گرفتہ است نفس خود را ایا نو مشی گی کا بیان بروی ایا می بنداری کہ بیشتر از انسان خوشترند یا می فہمیدند نیست از انسان الا مانند چهار یا با بلکہ انسان غلط کنندہ ترا اند راہ را</p>	<p>تَنْبِيْرُهُ) اَهْلَكْنَا اِهْلَاكَ اَسْتَكَدْنِيْهِمْ اَنْبِيَاءَهُمْ (وَلَقَدْ اَتَوَّعَلَى الْقُرْبَى مَكْدَرًا عَلَى الْقُرْبَى الَّتِي امْطَرَتْ مَطَرُ السَّوْعَةِ) مَصْدَرُ سَاءَ اَيَّ بِاِحْجَارٍ وَهِيَ عَظْمَى قَرَى قَوْمٍ لُّوْطٍ فَاهْلَاكَ فَاهُ اَهْلًا اِفْعَالِهِمْ اَلْفَلْحِشَةُ (اَقْلَمَ بِكُونُوْا يَرْوْنَ) فِي سَفَرِهِمْ اِلَى الشَّامِ فَيَعْتَبِرُوْنَ وَاَكْثَرُهُمْ اَمَّا لِلتَّقْوِيْرِ (بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ) يَخَافُوْنَ نَسُوْرَهُ) بَعَثْنَا لَوْثَمُوْنَ (وَاِذَا رَأَوْكَ اِنْ) مَا (يَتَّخِذُوْنَ اَكْهَرًا) مَهْرًا لَّهٗ يَقُوْلُوْنَ (اَهْلَا الَّذِي بَعَثَ اللهُ رَسُوْلَهُ فِي دَعْوَاهُمْ مَّخْفِرِيْنَ لَهُ عَلَى الرِّسَالَةِ اِنْ) خَفَّفَهُ مِنَ الثَّقِيْلَةِ وَاَسْمَاهَا اَخَذُوْ اَيَّ اَنَّهُ (كَانَ لَيُضِلُّنَا) يَصْرِفُنَا (عَنِ اِهْتِنَا لَوْلَا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا) اَصْرَفْنَا عَنْهَا قَالَ تَعَالَى (وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرْوْنَ الْعَذَابَ) عِيَانًا فِي الْاٰخِرَةِ (مَنْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ) اَخْطَا طَرِيقًا هُمْ اِمْرُ الْمُؤْمِنُوْنَ (اَرَأَيْتَ اَخْبَرِنِيْ (مَنْ اَتَّخَذَ اِلَهَهُ هَوَاهُ) اَيَّ مَهْوِيْهِ قَدَمِ الْمَفْعُوْلُ لِمَا فِي لَوْنِهِ اَهْمُ وَجْهًا مِّنْ مَّفْعُوْلٍ اَوَّلِ لَرَأَيْتَ وَالثَّانِي (اَقَانَتْ تَكُوْنُ عَلَيْهِ وِكِيْلًا) حَافِظًا تَحْفَظُهُ عَنْ اِتِّبَاعِ هَوَاهُ (اَمْ حَسِبَ اَنْ كَثُرَهُمْ يَسْمَعُوْنَ) سَمَاعٌ تَفْهِيْمٌ (اَوْ يَعْقِلُوْنَ) مَا تَقُوْلُ لَهُمْ اِنْ) مَا هُمْ اِلَّا كَا لَا نَعْمَ بَلْ هُمْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ</p>	<p>ع</p>
<p>موضع القرآن</p>	<p>ترجمہ</p>	<p>جلایں</p>						
<p>کھا کر اور بے لوگ ہو آئے ہیں اس تنہا پس بن پر برابر کسی دیکھتے نہ تھے سکو نہیں پر امید نہیں رکھتے جی اٹھنے کی اور جہان بھگو دیکھا کچھ کام نہیں تجھے کر کے گی یہی بھگو بھیجا اللہ نے پیغام دیکر نزدیک بود گر گمراہ کن مارا از پرشتر خدا یان ما گر نہ آن بودی کشتی بانی کردم بران فوج احمد و انست چون بریند عذاب اکیست غلط کنندہ ز راہ را آبادیدی ایا انبت بعد بکونان از اگر حدی خود گرفتہ است نفس خود را ایا نو مشی گی کا بیان بروی ایا می بنداری کہ بیشتر از انسان خوشترند یا می فہمیدند نیست از انسان الا مانند چهار یا با بلکہ انسان غلط کنندہ ترا اند راہ را</p>	<p>ہلاک گردانی دہرائی رسیدہ اند کا فران بٹری کا بار لہند شد بروی باران بد یعنی باران سنگ ایا می استغفار می نمود دیند انرا در سفر خود بسو نام لاج بلکہ توقع نمیداشتند بر انگشتن یا چون بریند ترا نہ گردن زرا الاسخو یا این شخص ای میگوید عذارت کنان اللہ خدا تعالی پیغام فرستادش بر آئینہ نزدیک بود گر گمراہ کن مارا از پرشتر خدا یان ما گر نہ آن بودی کشتی بانی کردم بران فوج احمد و انست چون بریند عذاب اکیست غلط کنندہ ز راہ را آبادیدی ایا انبت بعد بکونان از اگر حدی خود گرفتہ است نفس خود را ایا نو مشی گی کا بیان بروی ایا می بنداری کہ بیشتر از انسان خوشترند یا می فہمیدند نیست از انسان الا مانند چهار یا با بلکہ انسان غلط کنندہ ترا اند راہ را</p>	<p>تَنْبِيْرُهُ) اَهْلَكْنَا اِهْلَاكَ اَسْتَكَدْنِيْهِمْ اَنْبِيَاءَهُمْ (وَلَقَدْ اَتَوَّعَلَى الْقُرْبَى مَكْدَرًا عَلَى الْقُرْبَى الَّتِي امْطَرَتْ مَطَرُ السَّوْعَةِ) مَصْدَرُ سَاءَ اَيَّ بِاِحْجَارٍ وَهِيَ عَظْمَى قَرَى قَوْمٍ لُّوْطٍ فَاهْلَاكَ فَاهُ اَهْلًا اِفْعَالِهِمْ اَلْفَلْحِشَةُ (اَقْلَمَ بِكُونُوْا يَرْوْنَ) فِي سَفَرِهِمْ اِلَى الشَّامِ فَيَعْتَبِرُوْنَ وَاَكْثَرُهُمْ اَمَّا لِلتَّقْوِيْرِ (بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ) يَخَافُوْنَ نَسُوْرَهُ) بَعَثْنَا لَوْثَمُوْنَ (وَاِذَا رَأَوْكَ اِنْ) مَا (يَتَّخِذُوْنَ اَكْهَرًا) مَهْرًا لَّهٗ يَقُوْلُوْنَ (اَهْلَا الَّذِي بَعَثَ اللهُ رَسُوْلَهُ فِي دَعْوَاهُمْ مَّخْفِرِيْنَ لَهُ عَلَى الرِّسَالَةِ اِنْ) خَفَّفَهُ مِنَ الثَّقِيْلَةِ وَاَسْمَاهَا اَخَذُوْ اَيَّ اَنَّهُ (كَانَ لَيُضِلُّنَا) يَصْرِفُنَا (عَنِ اِهْتِنَا لَوْلَا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا) اَصْرَفْنَا عَنْهَا قَالَ تَعَالَى (وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرْوْنَ الْعَذَابَ) عِيَانًا فِي الْاٰخِرَةِ (مَنْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ) اَخْطَا طَرِيقًا هُمْ اِمْرُ الْمُؤْمِنُوْنَ (اَرَأَيْتَ اَخْبَرِنِيْ (مَنْ اَتَّخَذَ اِلَهَهُ هَوَاهُ) اَيَّ مَهْوِيْهِ قَدَمِ الْمَفْعُوْلُ لِمَا فِي لَوْنِهِ اَهْمُ وَجْهًا مِّنْ مَّفْعُوْلٍ اَوَّلِ لَرَأَيْتَ وَالثَّانِي (اَقَانَتْ تَكُوْنُ عَلَيْهِ وِكِيْلًا) حَافِظًا تَحْفَظُهُ عَنْ اِتِّبَاعِ هَوَاهُ (اَمْ حَسِبَ اَنْ كَثُرَهُمْ يَسْمَعُوْنَ) سَمَاعٌ تَفْهِيْمٌ (اَوْ يَعْقِلُوْنَ) مَا تَقُوْلُ لَهُمْ اِنْ) مَا هُمْ اِلَّا كَا لَا نَعْمَ بَلْ هُمْ اَصْلَ سَبِيْلَاهُ</p>						

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِمْ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ قَوْمٍ نَذِيرًا فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَجَاهِلَهُمْ فِي جِهَادِهِمْ أَكْبَرًا وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَعْثِينَ هَذَا عَذَابٌ فَاتٌ وَهَذَا مَلْحٌ لِّجَاهٍ وَجَعَلَ بَيْنَهُم بَرْزًا
وَحَرًّا مُتَجَوِّرًا وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا جَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

جلالین	فتح الرحمن	دو صبح القرآن
<p>وَأَدْعَمَتْ فِيهَا لِيَاكُلُوا مِنْ ثَمَرِهَا (وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي آيِ الْمَاءِ) (يَذْكُرُهُمْ لِيَذْكُرُوا) (أَصْلُهُ يَذْكُرُ وَالدَّعَمَتْ التَّأَمُّ فِي الدَّلَالِ) (وَفِي قِرَاءَةِ لِيَذْكُرُوا لِيَذْكُرُوا الدَّلَالِ) (وَفِي الْكَافِ) (أَنْ تَعْمَدَ اللَّهُ بِهِ) (فَأَيُّ أَكْثَرِ النَّاسِ لَا يَفْقَهُونَ) (وَفِي جُودِ الْبَعْرِ) (حَيْثُ قَالَوا مَطْرُفًا بَنُو كَذَّابًا) (وَلَوْ شِئْنَا لَعَسَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرٌ) (مَنْ) (يُخَوِّفُ أَهْلَهَا وَلَكِنْ بَعَثْنَاكَ إِلَى أَهْلِ الْقَرْيَةِ كُلِّهَا نَذِيرًا لِيَعْظُمَ إِحْرَاكَ) (فَلَا تَطْعِ الْكَافِرِينَ) (فِي هَوَاهُمْ) (وَجَاهِدْهُمْ بِهِ) (آيِ الْقُرْآنِ) (جَاهِدْ أَبْنَاءَهُ وَهُوَ الَّذِي مَرَّ بِالْحَرَمِ) (أَرْسَلْنَا مُبَايِعِينَ) (هَذَا عَذَابٌ فَرَاتٌ) (شَدِيدٌ الْعَذَابِ) (وَهَذَا مَطْرُفٌ) (جَاهِدْ) (شَدِيدٌ الْمَكْرُوحَةِ) (وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا) (خَاصِرًا) (لِيَجْتَلِظَ أَحَدُهُمَا بِالْآخِرِ) (وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا) (أَيُّ سِتْرًا مَنُوعًا) (بِهِ) (إِخْتِلَافًا) (وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا) (مَنْ لَمْ يَلِدْ) (أَنْسَاءً) (لِيَجْعَلَهُ نَسَبًا) (ذَانَسَبٍ) (وَصَهْرًا) (ذَانَصْرٍ) (يَنْزُوجُ) (ذَكَرًا) (وَأُنْثَى) (طَلَبًا) (لِلنَّاسِ) (وَكُلٌّ) (فِي كَيْدِهِ) (قَادِرٌ عَلَى مَا يَشَاءُ) (وَلَوْ يَعْبُدُونَ) (آيِ الْكَفَّارُ) (مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا يَنْفَعُهُمْ) (وَلَوْ يَكْفُرُونَ) (بِآيَاتِهِ) (وَهُوَ الْأَصْنَامُ) (وَكُلٌّ) (لَا يَفْقَهُونَ) (مُعِينًا) (لِلشَّيْطَانِ) (بِطَاعَتِهِ) (وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا) (بِالْبَحْثَةِ) (وَنَذِيرًا) (مُخَوِّفًا) (مِنَ النَّارِ)</p>	<p>وہر آئینہ گو ناگوں میں کر دیم پند در بیان آیت کجی تان پند پذیر شوند پس قبول نکرند بشیرین مردمان ناسی و اگر بخوایم در ہر دیر ترسانند پس فرمان کا و ازاد جان مالیشان جہاد بزرگ است انکہ سخت و دور این ایک آب شیرین افق نشانی است و آن دیگر شور بد فرہ و ساخت میان ہر دو مجاہدی و سدی مضبوط و اوست انکہ آوید از آب آدمی را پس آتش از او اندازند و خداوند ترابت و دادی و مت پروردگار تو نانا د می پرستند بخدا می پرستند را کفر پذیرند و فرزند را ندیشان و مت پرستند و مخالفت پروردگار خود نشانی و ہند و فرستاد مکرتارت و ہند و ہم گشتند</p>	<p>اور طرح طرح بانسا اسکو ایک بیچ میں تا دعیان کھیں پھر نہیں مہتے بہت لوگ بن شکر کی کیے و اگر ہم چاہتے تھا کہ ہر جہتی میں کوئی ذرا نیوالا سو تو کہا ناں شکر و کراؤ غبار کا بڑے زور و اور ہی جیسے طے چلا دو یہ بیچا ہی سانس بچاتا اور یہ کھاری کڑوا اور رکھا ان دونوں کچ بیچ پر دے اور اوت رو کی ہوی اور ہی جیسے بنایا پانی سے آوی پھر پھر آیا اسکو جند اور اسرال اوی برابر سب کر کتاف چھتے ہیں خدا کو چھو کر دہ جیر کر نہ بھلا کر نہ را اور ہی منکر انے رب کی طرف پیچھو درا اور چھو جو ہم نے بچھا ہی خوشی اور در سنا نے کو</p>

ایک روز

[illegible]

قَالَ اسْأَلْكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ أَكُنْ شَاءَ أَنْ يَخُذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَبَشِّرِ بِجَدِّهِ وَكَفَى بِهِ بَذْلًا
عَبَادِهِ خَيْرًا الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَاللَّهُمَّ فَسَلِّ عَلَى خَيْرِ
وَأَذِيقْ لَهُمْ أَجْرَهُمُ الْجَنَّةِ وَاللَّزْخِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَّهُ سَبِّحَهُ بِمَا نَأْتِيهِمْ مِثْلَهُ نَفُورًا تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا

جلالین	فتح الرحمن	دفع النيران
قَالَ اسْأَلْكُمْ عَلَيْهِ (علی تبلیغ مال ارسالت به) (من اجر)	گوئی طلبم از شما تبلیغ قرآن شیخ مری	نوکبرین زمین بابت تاسی سپید کردی
لَكِنْ (من شاءَ أَنْ يَخُذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا) طَرِيقًا	لیکن اگر خواهد که راه گیر بسور پروردگار	مگر جو کوئی چه کجایه رکعتی بر کجی طریقه
بِإِنْفَاقٍ وَمَالٍ فِي مَرْضَاتِهِ تَعَالَى فَلَا أَمْنُكَ مِنْ ذَلِكَ	و توکل کن آن نذر که هرگز نمیرد و مایه	اور بصر و سراسر جیت پروردن زمین
(وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَبَشِّرِ مُسْلِمًا بِحَقِّهِ)	یا دکن بر راه ستایش او بجز جو بجان او	اور یاد کرد کسی خوبان
أَيُّ قُلُوبٍ مَسْحَانِ اللَّهُ وَلَكِنَّهُ (وَكَفَى بِهِ بَذْلًا عِبَادِهِ)	دشست دی بگمان بندگان خوش	اور جری این بندون بگناه اول
خَيْرًا) عَلِمَا تَعَلَّقَ بِهِ بَذْلًا نُوْبٌ هُوَ الَّذِي خَلَقَ	آگاه انکه بیایزید	خبر از جیت بنایه
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ (مِنْ أَيَّامِ	آسمانها زمین را و آنچه در میان آنهاست در شش روز	آسمان و زمین او جو بکجی بچ
الدُّنْيَا) فِي قَدَرِهَا كَلِمَةً لَمْ يَكُنْ شَمْسٌ وَلَا شَاءَ		چند دن بین
خَلَقَهُنَّ فِي لَحْظَةٍ وَالْعَدْوَلُ عَنْهُ لَتَعْلِمُ خَلْقَهُ لَتَثْبُتْ		
(ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ) هُوَ فِي اللَّغَةِ سَرِيرُ الْمَلَائِكَةِ	باز ستمند بر عرش	پیرقام بر تخت پر
(الرَّحْمَنُ) بَدَلٌ مِنْ خَيْرٍ اسْتَوَى أَيُّ اسْتَوَى بَدَلٌ بِهِ	اوست بخشنایند	بری هم والا
(فَأَسْأَلُ) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ (بِهِ) بِالرَّحْمَنِ (خَيْرًا)	پس پرس از حال می و انسانی را	پوچهر است به کسی خبر بچهار
يُخْبِرُكَ بِصِفَاتِهِ (وَأَذِيقْ لَهُمْ) لِكُفَّارِ مَكْرَةٍ	و چون گفته شود بکافران کج	اور جی لیکو
(اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا هَذَا الرَّحْمَنُ الَّذِي اسْجُدُ لَهُ قَامُوسًا	سجده کن بر رحمن را گویند و جیت رحمن	سجده کرد رحمن کو کین رحمن کجای کجا
بِالْفَوْقَايَةِ وَالْخَتَابَةِ وَالْأَمْرِ مُحْتَدٌ وَلَا نَعْرِفُ لَهُ أَدَا	ایا سجده کنیم چیز را که تو میفرمائی با	سجده کرد لکین هم جو کو تو فرما و کجا
زَادَهُمْ هَذَا الْقَوْلُ لَهُمْ (بِفُورًا) عَنْ إِيْمَانٍ قَالَ	و زیاده کرد این سخن در حق ایشان	اور بر حقایق اسکا بد کن
تَعَالَى (تَبَارَكَ) تَعَظَّمَ (الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ	بزرگو است انکه بساخت در آسمان	بری است بر کجی جن بنای آسمان بین
بُرُوجًا) اثْنِي عَشَرَ كَحَمَلٍ وَالتَّوَزُّ وَالجَوَازُ		برجها دوازده گانه
وَالسَّرَطَانُ وَالْأَسَدُ وَالسَّنْبَلَةُ وَالْمِيزَانُ وَ		
الْعُقْرُبُ وَالْقَرَسُ وَالْجَدِّي وَالذَّلُّو وَالْحَوْتُ		
وَهِيَ مَنَازِلُ الْكَوَاكِبِ السَّبْعَةِ السَّيَّارَةِ الْمَرْبُوحَةِ وَالْحَمَلُ		

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
وَالْعُقُوبَ وَالزُّهْرَةَ وَلَهَا الثَّوْرَ وَالْبِزْنَ وَطُحَّارِدَ وَلَهُ لُجُجُزٌ وَالسَّنْبَلَةُ وَالْقَمَرُ وَلَهُ السَّرْكَانُ وَالشَّمْسُ وَلَهَا الْأَسَدُ وَالشَّتْرَى وَلَهُ الْقَوْسُ وَالْحَوِثُ وَرَحْلٌ وَلَهُ الْبَجْدَى وَالْدَلْوُ (وَجَعَلَ فِيهَا) أَيْضًا (سِرَاجًا) هُوَ الشَّمْسُ (وَقَمَرٌ كَثِيرٌ) وَفِي قِرَاءَةِ سُرُجًا بِجَمْعِ أَي نَارَاتٍ وَخَصَّ الْقَمَرَ مِنْهَا لِذِكْرِ لِنُوعِ فَضِيلَتِهِ وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ حُلُقًا (أَي يَخْلُفُ كُلَّ مِنْهُمَا الْآخَرَ) لَبَّنْ أَرَادَ أَنْ يَذْكُرَ بِأَنَّهُ يَبْدُو الْخَفِيفُ بِمَا نَفَقْتُمْ مَا فَاتَهُ فِي أَحَدِهِمَا مِنْ خَيْرٍ فَيَعْلَمُ فِي الْآخِرِ (وَأَرَادَ شُكْرَهُ) أَيْ شُكْرَ الْبَغْيَةِ وَبِهِ عَلَيْهِ فِيهِمَا (وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ) مُبْتَدَأٌ وَمَا بَعْدَهُ صِفَاتٌ لَهُ إِلَى أُولَئِكَ يُخْرَجُونَ غَيْرَ الْمُعْزِضِ فِيهِ (الَّذِينَ يَمُشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا) أَيْ يَسْكِنُونَ وَكَوْاضِعِ (وَأَذَا طَبْعُهُمْ لِحَاوِلُونَ) بِمَا يَكُونُ هَوْنُهُ (قَالُوا أَسَدًا) أَيْ قَوَا كَيْسُومُونَ فِيهِ مِنْ لَدُنْهُمْ (وَالَّذِينَ يَبْكُتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا) جَمْعُ سَاجِدٍ (وَفِيَا مَا) بِمَعْنَى قَائِمِينَ أَيْ يُصَلُّونَ بِاللَّيْلِ (وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا) أَيْ كَرَامًا إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (هِيَ أَيْ مَوْضِعُ الْمُسْتَقَرِّ وَاقَامَةٍ) (وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَعُوا) عَلَى عَمَلِهِمْ	و ساخت دران چسپ رخ را یعنی فتاب را و ساخت ماه روشن را و آوست آنکه ساخت شب روز را باشین یکدیگر یعنی یکای خند و یکای غم برای کسی که خواهد پند گرفت یا خواهد شکر گذاری کردن و بندگان خدا آنانند که بروند بر زمین استگنی و عسرت شخص گویند بالایشان نادانان گویند سلام بر شما باد و آنانکه شب بیدارند برادر و درگاه مسجده کنان و قیام کنان و آنانکه میگویند ای پروردگار ما باز دارا عذاب و دوزخ را بر آئین عذاب یعنی دوزخ شونده است بر آئین دوزخ بدار آگاه است بدعای و آنانکه چون خرج کنند عذر و عذر	آوردی که اسبین چراغ آورد چاند آجالا که نوالا آوردی هیچ بنی بنانی رات اور دن بدینے اسکے واسطے جو چاہیے و حیان رکھے یا چاہیے شکر کرنے ف آورد بندے رحمن کے و بے ہیں جو چلیے ہیں زمین پر دے بانوں اور جب باب کرنے لگیں ان سے بے سمجھ لوگ کہیں صاحب سلامت فک آوردی جو رات کاٹتے ہیں اپنے برکے لگ مسجد میں یا کھڑے ف آوردیے جو کہتے ہیں ای بے نام ہے دوزخ کا عذاب بیشک اسکا عذاب بڑی جہنمی ہے وہ بڑی جگہ بر شجر کی اور بیکہ ہے کی آوردیے جب کہ خرچ کرنے لگیں

و از جانشینان یکدیگر پیغمبر می آیند بر دو صفت یکی میسر و آسان و قدر بندگ گرفتن و آنگاه از حسن نیکی فوت شده باشد یکی ازین بر دو پس میکند از روی یکی ایستاد و در روزی نکرده باشد تندرک آن ده متب نماید و اگر در شب میکند تلافی آن در روز گرداند الله تعالی الجلالین و قدر چون سخن گوید پیغمبر سخنی نکرده و اندیش آن آواز میگوید جواب آن سخن کسی که سالم باشند در آن از کتاب ۱۰۲

دل گم جان چاہے
 رسولؐ فرما سکے
 کی جان نہیں مارتے
 کو اپنے میں جتاہ
 پر خون کر بدترین
 دیکھو راجا میں کس
 بارہ لوٹنے پر
 قتل یعنی آواز ہوں
 ہے یہ کدہ تیرے

ہیں بدل دی جائیں
وہی بدل دی جائیں
لہذا ہون کی جگہ
لہذا ہون کی جگہ
دوسرے کی زمین
دوسرے کی زمین
کے لئے چاہا کہ
کے لئے چاہا کہ
چاہا کہ ہون کا
چاہا کہ ہون کا
یہ ذکر ہے سلام
یہ ذکر ہے سلام
نہایت وہ جی تب
نہایت وہ جی تب
کہ اس کے لئے
کہ اس کے لئے
تو اس کے لئے
تو اس کے لئے
وہ اپنے لئے
وہ اپنے لئے
کہ اس کے لئے
کہ اس کے لئے
نہایت وہ جی تب
نہایت وہ جی تب

پیشانی و سر

جلا این	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>لَمْ يَسْرِ فَوْا وَلَمْ يَقْتُرُوا) بفتح أوله وضم اى يصنفوا (وكان) (انفاقكم) (بين ذلك) (الاسراف) (والافتكار (قوامه) (وسطا) (والذين لا يدعون مع الله الها آخر ولا يقتلون النفس التي حرم الله) قتلها (التي يلقى ولا يزنون) (ومن يفعل ذلك) (انى واحدا من الثلاثة) (يلقى اناماه) (انى عقوبته) (بصاعف) وفي قراءة يصعف بالشديد (الله العذاب يوم اتيكم ويخلف فيه) (بجزم الفعلين) بدلا (ومن بعد ما بيننا (مهاناة) (حال) (الا من تاب وامن وعمل عملا صالحا) منهم (قاولك يبدل الله سيئاتهم الملك كورق) (حسنات) في الاخرة (وكان الله عفو رحيمه) (انى لم ينزل متصفا بذلك) (ومن تاب) من ذنوبه غير من ذكر (وعمل صالحا) (فانه يلقى الى الله متاباه) (انى يرجع اليه رجوعا) (فاجابة خير (والذين لا يشهدون الزورا) (اي الكذب و الباطل) (واذا امروا باللغو) (من الكلام القبيح غيره) (مروا كرامه) (معرضين عنه) (والذين اذا ذكروا) (وعطوا) (بابات ربهم) (اي القرآن لم يحزوا) (يسقطوا) (عليها صما وعيانه) (بل حزا</p>	<p>اسراف نمایند ونگی گیرند و باشد عطای ایشان میان جانین سزا و آنانکه نمی بینند یا جدا می شود و دیگران و نمی شنید هیچ نفسی اگر حرام کرده است و دیگران و زنا کنند و هر که بکند یا اگر نمی کند یا اگر بر خور و عیوبت شود و چند کرده و او را عذاب روز قیامت و جاوید ماند آنجا خوار کرده و هر آنکه توبه کرد و ایمان آورد و عمل ساینه نویسد یا عمل بدیل سازد یا بدست ایشان را از ایشان که مرتکب گشتند به نیکی یا دوستی خدا فرزند مهربان و هر که توبه کرد و کار ساینه عمل آورد پس آنیزه و بی گناه بخدا رجوع کردن و آنانکه گوی دروغ ننهد و و چون بگذرند بر سهوده بگذرند بر روشن زگان و آنانکه چون بد داده شود ایشان را آیات پروردگار ایشان که توبه افتند بشنیدن آن</p>	<p>نه از این اورد و نه تنگی کریں اوردی کسی که بیج این سید می گذران اوردی به جو نبین بکار نه افتد که ساعد او را که کو اوردی نبین خون ریز جان کا جوع می افتد که در جهان عا به اوردی کار می نبین کرده و توبه می ده و توبه می گناه میست و نه در تابوا اسکو عذاب قیامت که دن اوردی از بهر اسیمین حواری بود که مگر حسنه توبه کی ازین غیر لایا اوردی که چه کام نیک سوان کو بدیل دیکه افتد یا یونی چکه بعدا یان اوردی افتد بخشنه والا مهربان است اوردی کوئی توبه کرد اوردی به کام نیک سوده پیرا می افتد که بلف پیرا می کی چکه است اوردی به جوشا من نبین توبه جوع کام من اوجب به نخلین کعب کی با تون بر کل جانین زبک را که خوف اوردی که جاب انکو بجا بی انکه یکی با تین نه و پیرین ان بر سهوده اندی و</p>

تاریخ تاجیکستان

فوقه را بر جاس کنت خدا تعالی بفرستاد از ایشان اولی که بر او لایطیب فرود بیشتن ایشان را که همان در علم خدا تعالی کس را بجاست که کتب مفید در ایشان را بر بچایان آیات عظام آن بفرموده
فرموده که در روز جمعه در کلام قدیم خود از حرف صوت نزدیکان شعریه گفت تا فرید به کلام از جنس حرف و اصوات بود لایطیب اشعر به اشباع ادم و نفس انسانی که شایسته از مافوقین و
اشباع ادم و نفس انسانی که شایسته از مافوقین و

جلالین
فتح الرحمن
موضع القرآن

لَسَانٍ) بِإِذْنِ الرَّسَالَةِ الْعُقْدَةِ الَّتِي فِيهِ (فَارْسِلْ
إِلَى) أَخِي (هَارُونَ) مَعِيَ (وَهُمْ عَلَى ذَنْبٍ)
يَقْتُلِي الْقَبْطِيُّ مِنْهُمْ (فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونَهُ) بِهِ
(قَالَ) تَعَالَى (كَلَّا) إِنْ لَا يَقْتُلُونَكَ (فَأَذْهَبَا)
إِنِّي أَنْتَ وَأَخُوكَ فَعِيقَهُ تَغْلِبُ الْخَاضِرُ عَلَى الْغَائِبِ
(يَا أَيُّهَا أَنَا مَعَكُمْ مَسْمُوعُونَ) مَا تَقُولُونَ وَمَا يُقَالُ
لَكُمْ أَجْرًا يَجْرِي لِلْجَمَاعَةِ (فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَفُوكَا إِنَّا)
إِن كَلِمَاتَا (رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ) إِلَيْكَ (أَنْ)
يَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَفُوكَا لَهُ مَا ذَكَرَ (قَالَ) فِرْعَوْنُ لِمُوسَى (أَلَمْ
يَكُنْ فِينَا) فِي مَنَازِلِنَا (وَلَيْدَا) صَغِيرَ أَقْرِبَاءِ
مِنْهُمَا (وَقُلْتُ فِينَا مِنْ عَمَلٍ سَنِينٍ)
لَا مِنْ سَنَةٍ يَلْبَسُ مِنْ مَلَابِسِ فِرْعَوْنَ وَيَرْكَبُ مِنْ
سَرَاكِبِهِ وَكَانَ يُسَمَّى ابْنَهُ (وَفَعَلْتَ فَعَلْنَاكَ الْإِنْفِ)
يَمِي قَتْلَهُ الْقَبْطِيُّ (وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ) الْحَاجِدِينَ
نِعْمَتِي عَلَيْكَ بِالْزِّيَةِ وَعَلِمَ الْأَسْتِعَادِ (قَالَ)
مُوسَى (فَعَلِمَا إِذَا) أَيْ حِينَئِذٍ (وَأَنَا مِنَ الْكَافِرِينَ)
عَلَّمَ أَنَا لِلَّهِ بَعْدَ هَازِلِ الْعِلْمِ وَالرَّسَالَةِ (فَقِفْ)
لَكُمْ لَمْ تَخَفْتُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا) عَلَمًا وَ
جَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَى

زبان من پیش بیا بگو دست
بسور مارون قوم فرعون بر گشت
پیش من سرم کبک شد مرا
گفت نه چنین باشد پیش برود برود
ای خدا جان
بانهاهای بر آینه ما بانها نشوند
پیش بایند فرعون پس گوید بر آینه
فرستاده بر درگاه عالمها بر آینه بنیام
فرست بمراد بنی اسرائیل
گفت ای موسی آیا بنی
برورش نکردم ترا میان این فرعون
و فرعون کردی میان این فرعون و ما
و کردی آن کرد خود را از تو معلوم
و توانی با من از زندگانی
گفت ای موسی
کردم آن کرد از آنگاه و آن گرامان
پیش من ختم شد
از پیش من ختم شد
پیش من ختم شد
ساخت مرا از بنیام بران و بایان بنی
گرفت ای بنی بر من استغفار بخاری

میری زبان شو بنیام
مارون کو اور انکو مجھ پر ہی ایک گناہ
سو ذرا ہوں کہ مجھ کو مار ڈالیں
فریاد کو ہی نہیں تم دونوں جاؤ
لیکھ جاری نشانیاں ہم ساتھ بھاگتے ہیں
سو جاؤ فرعون پاس اور کہو ہم
پیغام لایے ہیں جہاں کسب کا کار
بھیج دے ہمارے ساتھ بنی اسرائیل کو
بولو کیا
ہمیں بالائی مجھ کو اپنے اندر رکھا
اور ہم میں ابی عمرین کی برس
اور کر گیا تو اپنا وہ کام جو کر گیا
اور تو ہی ناشکر ف
کیا تو نہیں دے اور میں تجھ کو کئے والا
پھر مجھ کا میں
میرے سے جب تجھ اور دیکھا مجھ پر خباثت
تھو دیا مجھ کو پیغام پہنچا تو والا۔ اور وہ
ابا جو مجھ پر

فوله از عروسها و ده سال در مدین اقامت نمود و پس برآمده رجعت میکرد و چون دو قوم اورا رسیدی سال را بعد غرق شدن فرعون بنجاه سال زنده ماند لیکن عمر او یکصد و بیست سال بود اگر کائنات را بر خطیر و لغوی قول
دلیا این معنی است یعنی ابانغمی که بدان بر سر منت می نهی انست که بجای سلسله بندگی گرفته اند یعنی تراکبات آن را تعبد میکردی ما درین مراد در بانی انگشت و قوم من مرا تربیت میکردند و همچنین

وقال رب السموات
۱۹ خمس
عشر

ان عبدك بنى اسرائيل قال فرعون وما رب العالمين قال رب السموات واكرض وما بينهما ان كنتم موقنين قال
بن حوله الا تستمعون قال ربكم ورب ابائكم اهلين قال ان رسولكم الذي ارسل اليكم مجنون قال رب
لشرق والمغرب وما بينهما ان كنتم تعقلون قال لئن اتخذت الها غيري لاجعلنك من المسجونين

جلايلن	فتح الرحمن	موج القرآن
اضله تمن بها (ان عبدك بنى اسرائيل) بيان لتلك العبدية اني اتخذتهم عبدا ولم تستعدي لي لا يغيبك لك بذلك ظلمك باستعبادهم وقد رخصهم اول الكفر هنرة استغفار للذنكار (قال فرعون) موسى (وما رب العالمين) الذي قلت لك رسوله اي شئ هو ولا تمكس سبيل للخلق الى معرفة حقيقة تعالى واما يعرفون بصفا اجاب موسى عليه الصلوة والسلام ببعضها (قال رب السموات واكرض وما بينهما) اي خلق ذلك (ان كنتم موقنين) ياتك تعالى خلفه فامنوا به وحده (قال) فرعون (لمن حوله) من اشراف قومه (الا تستمعون) جوابه الذي لم يطابق السؤال (قال) موسى (ربكم ورب ابائكم اهلين) وهذا وان كان خلا فما قبله يغيب فرعون ولذلك (قال) رسولكم الذي ارسل اليكم مجنون (قال) موسى (رب لشرق والمغرب وما بينهما ان كنتم تعقلون) انه كذلك فامنوا به وحده (قال) فرعون لموسى لئن اتخذت الها غيري لاجعلنك من المسجونين كان بعضه شديدا يجلس الشخص في مكان تحت اكرض وحده	اگر بنده گرفت بنی اسرائیل را یعنی بنده گرفتن بنی اسرائیل نعمت نبود پس بچنین پرورش کن که باین فرد بود نعمت نباشد گفت فرعون وحییت پروردگار عالمیان گفت موسی پروردگار آسمانها زمین و آنچه در میان اینها است اگر شما یقین آورده اید گفت فرعون آنا را که حوالی او بودند آیا نمی شنوید گفت موسی پروردگار شماست پروردگار پدران پیشین شماست پروردگار چوایی گفت فرعون بر آینه پیغمبری اگر شما سواد نه سواد بی شما دیوانه است گفت موسی پروردگار بر سر من خورید او را بود مشرق مغرب و آنچه در میان اینها است اگر شما درمی یابید گفت اگر موسی خدا اگر نمی غیر مرالبته ترا بکنم از زندانیان	اگر اعلام کر لے تو نے بنی اسرائیل فرعون کیا معنی جہان کا صاحب اگر صاحب آسمان زمین کا اور جو انکے پیچھے اگر تم یقین کرو گفت فرعون آنا را که آپنے گرد والوں سے تم نہیں سنسے گفت موسی صاحب تمہارا اور صاحب تمہارے اگلے باپ دادوں کا بولتا تمہارا پیغام والا تمہاری طرف بھجوا سواد لا چکا رہا مشرق مغرب کا اور جو انکے پیچھے اگر تم بوجہ رکھتے ہو فل بولتا اگر تو نے تمہارا کوئی اور حکم پر سوار تو مقرر والوں کا بھجو قید میں

و در ایامی شنید جواب در آن مطابق سوال نیست زیرا که سوال فرعون از حقیقت پروردگار بود و چون ادراک حقیقت احوال محال است جواب داده بود موسی بر بیان بعضی صفات و تعالی آنکه قادر و قادر

خمس
عشر

قَالَ أَوْ كُنتُمْ بِشَيْءٍ مُّتَّبِعِينَ ۖ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنتُمْ مِنَ الصّٰدِقِينَ ۖ فَاتَّخَذَ عَصَاهُ إِذْ هِيَ تَعْبَانُ مُبِينًا ۖ
وَنَزَعَ يَدَهُ فَادَّبَ أُخَاهُ لِلنَّٰظِرِينَ ۖ قَالَ لِلْمَلَاحِظَةِ إِنَّ هَٰذَا السَّاحِرُ عَلِيمٌ ۖ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
بِسِحْرِهِ وَهَٰذَا كَأَنَّمَا رُونَ ۖ قَالُوا الرَّجُلُ وَآخَاهُ وَاعْتَفَا فِي الْمَدَآئِنِ حَاشِرِينَ ۖ يَا أَيُّكَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۖ فَجُمِعَ
السَّحَرَةُ لِمِيقَاتٍ يَوْمَ مَعْلُومَةٍ ۖ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُّجْتَمِعُونَ ۖ لَعَلَّنَا نَبْذِيعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْغَالِبِينَ ۖ
فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنْ لَكَ كَأْمُرُ أَنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۖ قَالَنَّهُمْ وَإِنَّمَا كُنَّا لَكُمْ دُونِ الْمُقَرَّبِينَ ۖ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>کَیْبَصُ وَکَیْشَمَعُ فِیْهِ اَحَدٌ (قَالَ) لَهُ مُوسٰی (اَوَّلُوْ) اَوَّلُ اَنْفَعَلْ لَکَ وَاَوَّلُ حِشْمَتِکَ بَشٰی مُّسِیْنٌ (۱) اَیُّ بَرِّهَانِ بَیْنِ عَلٰی سَالَتِی (قَالَ) فِرْعَوْنُ لَهُ (فَاَتَتْ بِهٖ اِنْ کُنْتَ رَدَّ الصَّادِقِیْنِ) (۲) فِیْهِ (فَاَقْبَلُوْ) مُوسٰی (عَصَاهُ فَاَدَّاهٰی فَعَبَّانِ مُّسِیْنٌ) (۳) حَیْثُ عَظِیْمَةٌ (وَنَزَعَ یَدَهُ) اَخْرَجَهَا مِنْ جَمِیْعِهِ (فَاَدَّاهٰی یَحْیٰی) ذَاتُ شُعَاعٍ (لِّلنَّاطِلِیْنَ) جَلَّ مَا کَانَ عَلَیْهِ مِنْ اَکْدَمَةٍ (قَالَ) فِرْعَوْنُ (لَا اَکْھُوْلَ اِلَیَّ هٰذَا لَسَا حُرِّ عَلَیْمٌ) (۴) فَاَقْبَلُوْ) فِیْ عِلْمِ السَّحْرِ (یُرِیْدُ لَنْ یُخْرِجَکُمْ مِّنْ اَرْضِکُمْ یَسْخَرُوْ) (۵) فَاَذَا اَمْرُوْنَ (۶) قَالُوْا الرَّجُلُ کَاھَا اَخْرَجُوْ) (۷) وَارْتَعَثَ فِی الْمَلَکٰثِ حَاشِرِیْنِ (۸) جَامِعِیْنِ (یَا اُوْلَکَ بِکُلِّ سَحَرٍ عَلَیْهِ) یَفْضُلُ مُوسٰی فِی عِلْمِ السَّحْرِ (تَجْمَعُ السَّحَرَةُ لِیُنْفِیْقَ یَوْمَ مَعْلُوْمٍ) وَهُوَ وَقْتُ الصَّحٰی مِّنْ یَوْمِ الزَّیْنَةِ (وَقَالَ لِلنَّاسِ هَلْ اَنْتُمْ جَمِعْتُمْ لَکُنَّا نَقْبِعُ السَّحَرَةِ اِنْ کَانَوْ) اَکْھُوْلَ الْعَالِیْنَ (۹) اَلَسْتُمْ هَامٌ لِّلْحَشْرِ عَلٰی اِخْتِقَاعِ وَالتَّرَجُّیْ عَلٰی تَقْدِیْرِ عَلَیْهِمْ اِیْسَقَرُّوْ) اَعْلٰی دِیْنِهِمْ فَلَا یَتَّبِعُوْ) مُوسٰی (فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوْا لِفِرْعَوْنَ اِنَّ) یَتَّخِذُ الْاٰمَنَیْنَ وَتَسْهِّلُ لِّلثَّابِتِیَّةِ وَلَیْ خَالَ اَلْفِ بَیْنَهُمَا عَلٰی الْوَحْیِیْنِ (لَنَا اَکْجَرَانِ) لَنَا اَلْعَالِیْنَ (۱۰) قَالَ نَعَمْ وَنَا کَمَا (۱۱) حِیْثُ (لَکِنِ الْمُقَرَّبِیْنَ) قَالَ لَهُمْ مُّوسٰی</p>	<p>گفت ایایا بزندان کنی اگر بیارم پیش تو چیزی روشن را گفت بیار آنرا اگر از رشت گویانی پس بیداخت عصای خود پس ناگهان دی آن عصا از دای آنکس را بود و بر آورد دست خود پس ناگهان دی نمید بود بر زمیندگان گفت و غنوجا عتیکد حوالی او بودند از زمین این خرم جادوگر است فاما میگوید که بر زمین از زمین شما بسجود پس میفرماید مرا بفرست موقوف و در او را و بر او را و لغیرت و شهرت بغیبنا را تا بیارند پیش تو هر جادوگر را ما را پس جمع کرده شد تا از ایسا دوری و گفته شد مردمان ایاشما می شوند از یکدیگر بیر و سرسازان کنیم اگر ایشان غالب شوند پس چون حاضر شدند سارنگ گفتند فرعون را ایا استقام بر این تفریب ما را فردی بود اگر ما غالب شویم گفت آری و هر گاه شما در وقت غلبه از تو ما را بشدت گفت بایشان موسی</p>	<p>کها ادر جو ایا با تو بر پارس یک چیز کھول دینی مالی بولا تو و چیز را اگر نو چج کشای پھر وادی اپنی لاشی تو اکی وقت ده ناک ہو گی جیج اورد اندر سے کلا اپنے تو اسی وقت ده چٹائی کھتوں کج سیٹھنے بولا اپنے گرد کے سزاروں کے پھر کوئی جادوگری سے چاہا ہر کمال دی تھلا سے دیس سے اپنے جادو کے زور سے سوا یک کھل دینے ہو۔ بولے ڈھیل تو سکو اور اس کے بجائی کو۔ اور بھیج شہر و زمین نفیب تا دین سے پارس جڑ جادوگر بر جادو پھر اکٹھے کئے جادوگر و عدیے پر ایک مقرر دین کے اور گرد دیا کو کون کون جمی اکٹھے ہوئے بدیم راہ پکڑین جادوگر دیکر جو جادوگری پر پھر جوب آئے جادوگر کہنے لگے فرعون سے بھلا کچھ ہمارا نیک بھی ہے اگر ہو جادوین ہم زبرد اے پادشاه اس وقت نزدیک والو نہیں ہے کہ ف کہا انکو موسیٰ</p>

فرد برای زمینگان و در آنجا که در فزون چون دیدم بخواه را گفت ایابراین است آن در کسب پس مردان در کسب مست خود را در فزون گفت چه جز بخت در پی پس داخل کرد موسی دست خود را زیر پل خود پس بر کوه کشید و او را در کاه کاه افشای بود و در کسب بود که بختی ما را و منکر کرد و نفر ۱۲۲ کذا فی البیاضی خود گفت بایست آن موسی پس چون گفت فزون این سخن بسیار حار این ایشان گفت در موسی را که ای موسی اهل دمی افکنی جادوی خود را یا سبغیست گفت بایست آن موسی ۱۲۳ طبع

بسم الله الرحمن الرحيم

خمس

عشر

يَوْمَ يَنْفَعُ مَالٌ وَبَنُونَ أَكُنْ أَتَى اللَّهُ يَنْفَعُ مَالٌ وَبَنُونَ (يَوْمَ يَنْفَعُ مَالٌ وَبَنُونَ) أَحَكَّا
لَكِنْ (مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقُلُوبٍ سَلَامٍ) مِنَ الشِّرْكِ وَالنَّفَقِ
وَهُوَ قُلُوبُ الْمُؤْمِنِينَ فَإِنَّهُ يَنْفَعُهُ ذَلِكَ (وَأَزَلَفْتِ الْجَنَّةَ) قَرِ
(لِلْمُتَّقِينَ) فَبَرَزُوا (وَبَرَزَتْ الْجَهَنَّمَ) أَظْهَرَتْ (لِلْغَاوِينَ)
الْكَافِرِينَ (وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ)
أَيَّ غَيْرِهِ مِنْ أَصْنَامٍ (هَلْ يَنْصُرُكُمْ) بِدفع العذاب
عَنكُمْ (أَوْ يَنْصُرُونَ) بِدفعه عَن أَنْفُسِهِمْ (فَكَبِ كِبَا)
الْقَوْلِ فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُنُ (وَجُنُودُ إِبْلِيسَ) أَتباعه وَمَنْ
أَطَاعَهُ مِنْ بَنِي وَهْش (أَجْمَعُونَ قَالُوا) أَيُّ الْعَاوُنِ
(وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ) مَعَ مَعْبُودِهِمْ (تَاللَّهِ إِنْ)
حَقَّقْنَا مِنَ الثَّقِيلِ وَأَسْمَى سَاحِذُوقِ أَيْ (كُنَّا لَفِي)
ضَلَالٍ مُبِينٍ (إِذْ) حَيْثُ (تَسْتَوِيكُمْ مِنَ الْعَالَمِينَ)
فِي الْعِبَادَةِ (وَمَا أَضَلُّنَا) عَنِ الْهُدَى (أَلَا الْجَحْرُ مَوْجُودُ)
أَيُّ الشَّيَاطِينِ أَوْ لَوْ نَا الَّذِي نَقْتَدِبُ بَابِهِمْ (كَمَا لَنَا)
مِنْ شَافِعِينَ (كَمَا الْمُؤْمِنِينَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَالنَّبِيِّينَ)
وَالْمُؤْمِنِينَ (وَلَا صَدِيقٌ حَمِيمٌ) أَيْ يَهْمُهُ لَمُرْنَا (قَالُوا)
لَنَّا كَوْنٌ (رَجَعْنَا إِلَى الدُّنْيَا) (فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ)
لَوْ هُنَا لِلْمُتَّقِينَ وَنَكُونُ جَوَابُهُ (إِنَّ فِي ذَلِكَ) لَلْكَوْفَرِ
مِنْ قِصَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمِهِ (لَا يَأْتِيهِمْ) وَمَا كَانَ كَثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايين
جسدن کام نہ آویسہ کوئی مال بیٹے	بزرگ کا نہ مال فرزند	ای الناس قال تعالیٰ فیہ (یومہ یففع مال و بونون) احکا
مگر کوئی آیا افسانہ لکھ کر دل بچا	لیکن صاحب مذہب کو کبھی بچا	(لکن) (من ائی اللہ یففع سلیمہ) من الشریک والنفاق
اور پس لایسے بہشت	وہ جو بہشت	وهو قلب المؤمن فانه ینفعه ذلک (وازلفت الجنة) قری
دشمنے درویش کو اور کمالی دوزخ سانیقہ	برای تھان ظاہر غورہ آید دوزخ برائے	(للمتقین) (فبرزوا وبرزت الجہنم) اظهرت (للغاوین)
اور کہ انکو کہاں ہیں جنکو جو جہنم کے اندر	کہہ دینا ان کو کہ جہنم کیستہ	الکافرین (وقیل لہم اینما کنتم تعبدون من دون اللہ)
کچھ مدد کرے میں تمہاری	ایا اللہ تمہاری مدد کرے	ای غیرہ من اصنام (هل یصنرکم) بدفع العذاب
باید لے سکتے پھر آوندہ والدین	یا خود ہمارے کسی نہ کسی سے	عنکم (او یصنرون) بدفعہ عن انفسہم (فکب کبا)
ہمیں یہ اہم راہ اور لشکر الہی کی	در انجا ہمارے لشکر الہی	القول فیہا ہم والعاون (وجنود ابلیس) اتباعہ ومن
سارے کہیں	بہشت کی گونہ	اطاعہ من بنی وھش (اجمعون قالوا) ای العاون
جس کو دے جان جھک کر لے گئے قسم افدلی	واللہ ان انجا بایک دیکر کا بے کینہ جھک کر	(وہم فیہا یختصمون) مع معبودہم (تالللہ ان)
میں نے غلطی میں جب تکویر کر کے تھے جہنم	میں نے غلطی میں جب تکویر کر کے تھے جہنم	حققنا من الثقیل واسمہ ساحذوق ائی (کنا لفی)
میں نے غلطی میں جب تکویر کر کے تھے جہنم	میں نے غلطی میں جب تکویر کر کے تھے جہنم	ضلال مبین (اذ) حیث (تستویکم من العالمین)
اور کہو کہ وہ بھلا یا ان کے گناہوں	وہ گناہ نہ کر دے مارا گناہوں	فی العبادۃ (وما اضلنا) عن الہدی (الا الجحر موجد)
پھر کوئی نہیں ہماری	پس نیست مارا گناہوں	ای الشیاطین اولو لونا الذین اقتدبنا بہم (کما لنا)
سفاشرش کرنے والا	بسیج شفاعت کنندہ	من شافعین (کما المؤمنین من الملائکۃ والنبین)
اور کوئی دست محبت کرنا والا کسی طرح	دست دوست مہربانی نمایند کسی طرح	والمؤمنین (ولا صدیق حمیم) ائی یھمہ لمرنا (قالوا)
ہم کو جو جانا ہونے پر ایمان والوں میں	ہم کو جو جانا ہونے پر ایمان والوں میں	لنا کون (رجعنا الی الدنیا) (فנקون من المؤمنین)
اس بات میں	بہشت میں	لوهنا للمنی ونبون جوابہ (ان فی ذلک) لالکوفری
ان ہی در دست لوگ نہیں ماننے والا	ان ہی در دست لوگ نہیں ماننے والا	من قصۃ ابراہیم وقومہ (لا یاتہم) وما کان کثرہم مؤمنین

بسم الله الرحمن الرحيم

١٩
نصف

خمس

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهِوَ الْعَرْشِ الرَّحِيمِ ۖ كَانَ بَت قَوْمِ نُوحٍ لِلْمُرْسَلِينَ ۖ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۚ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۖ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ مَجْزٍ ۚ إِنْ جَرَى الْأَعْلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۚ قَالُوا الْفَوَاحِشُ لَكَ وَابِعَاكَ لَا رُدُّونَ ۚ قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ إِنْ حَسِبْتُمْ أَنَّ الْأَعْلَىٰ لَكُمْ لَوْ تَشْعُرُونَ ۚ وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ ۚ الْأُمِّيِّينَ ۚ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ۚ قَالُوا لَنْ لَمْ تَنْتَ يَا نُوحُ كُنَّا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۚ قَالَ رَبِّ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۚ فَأَخْرِجْنِي مِنْهُمَا ۚ فَتَحَارَّجْنِي وَمِنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ فَاجْعَلْهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِ

جلالین

وضع القرآن

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم

وَأَنَّ ذَٰلِكَ هُوَ الْحَرِيُّ الرَّجْمُ ۖ كَذَبْتَ قَوْمٌ يُنَادُونَكَ
بِبَنَاتِهِمْ لَوْ أَنَّهُمْ شِئْرُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لَظُولُ
لُبَّاءَ فِيهِمْ كَمَا هُوَ رَسُوْلُ بَابِ قَوْمٍ يَعْتَبِرُونَ ۚ وَبَدَّلُوا
بِاعْتِبَارِ لَفْظِهِ (أَيْ قَالَ لَهُمْ أَحْوَهُمْ) نَسْبًا (أَيْ نَسَبًا) أَوْ تَقْنِينًا
اللَّهُ (أَيْ لَكُمْ رَسُولٌ مِّنْهُ) عَلَىٰ تَبْلِيغِ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ (فَإِذَا
اللَّهُ وَاجِبُونَ) ۚ فِيمَا أَمَرَكُمْ بِهِ مِنْ تَوْحِيدِ اللَّهِ وَ
طَاعَتِهِ (وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ) عَلَىٰ تَبْلِيغِهِ (مِنْ جَزَاءٍ) مَا
(أَجْرِي) أَيْ ثَوَابِي (أَلَا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَاجِبُونَ) ۚ كَثْرَةُ تَاكِيدِ (قَالُوا الْوَعْدُ) لَصَدَقَ (الَّذِي
لَقَوْلِكَ (وَاتَّبَعَكَ) فِي قِرَاءَةِ وَاتِّبَاعِكَ جَمْعُ تَابِعَ
مُبْتَدَأُ (الْأَرْضَ لَوْ) ۚ السُّفْلَةَ كَمَا كَثَرَتْ (السَّافِرَةُ) قَالَ
وَيَا عَلِيَّ أَيْ عَلِيٍّ (بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) مَا (حِسَابُهُمْ) ۚ
عَلَىٰ رَبِّي) ۚ فَيَجْزِيهِمْ (لَوْ تَشْعُرُونَ) ۚ تَعْلَمُونَ ذَٰلِكَ مَا
عَبَّوْهُمْ (وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ) مَا (أَنَا أَكْثَرُ
مُبِينٌ) ۚ مُطَهَّرٌ لِّذَلِّي (قَالُوا لَنْ لَّمْ تَنْتَهَ يَا نُوحُ)
عَمَّا تَقُولُ لَنَا (لَسَوْنَ مِنْ الْمَرْجُومِينَ) (بِالْجَاهِ) أَوْ
بِالسُّتَمِ (قَالَ) نُوحُ (رَبِّ أَنْ قَوْمِي كَذَّبُونِ) ۚ فَافْتَحَ
بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَجَا (أَيْ حَكَمَ) وَتَجَنَّى وَمَنْ مَعِيَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ) ۚ قَالَ تَعَالَى (فَاتَّخِذْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ

اور سر ارب نے ہی بڑی بردست رحم والا
جھٹھلا یا فوج کی قوم نے یہ لایا لاہون
جب کہا انکو ایک بھائی فوج کیا ٹھکرو
میں تمہارے واسطے پیغام لایا لاہون
مجرور
اچھے در میر کہا مانو
اور مانگتا نہیں میں میرے پر پرکھ
مرا نیکی ہی اسی جہان کے صاحب
اور واحد ہے
اور سر کہا مانو بولے کیا ہم جھکو
اور تیرے ساتھ
نور ہو رہے ہیں کہنے کہا
جھکو کی علم ہی جو کام ہے کہ رہے ہیں
انکے شب بوجھنا
میرے رب ہی پر اگر تم سمجھ رکھتے ہو
اور میں مانگنے والا نہیں ایمان لازم
میں تو یہی ذکر سنا دیے والا ہوں
ٹھکرو بولے اگر تو نہ چھوٹا ای فوج
نور کا سنگسار
کہا اب میری قوم نے جھکو جھٹھلا یا
یہ فیصلہ کر کے صلح فیصلہ اور چلی انکو
یہ جو میرے پاس نہیں
آمان والے پھر کیا چاہتے ہو کہو ادھو
میں کے ساتھ تھے اس لڑی کشمیر میں

[illegible]

قوله ما بر داری کن گنبد مکتوب امر بتوسی و اطاقت جهت تاکید است چه قوم نوح علیه السلام ثبات سخت دل دینی از دم جود بدست می نیستند و اولادش نیز با چو نیکو داند ای با چو مستند گنبد یعنی حکم
ن بر ظاهر است یعنی آن نظار علی می کند نامی ام که از روی اخلاص است با طریق خفا که آیهی نوحی قو کر بر درو کارن که در دیند کمال عین و در دیند که راست میگویم پس قوم گفتند
آن را اول از مجلس خود بران تا ما بیایم و سخن قوتش نیم قوم علیه السلام گفت و ما انباط داد آیه آیهی قو کران که که هر او بود که هر بشاد حق دانست و بدین چل از مردان و چهل زن زنان

موضع القرآن

مح الرضن

جلالین

۱۰ پر کرده شده باز غرق سما خیم
 ۱۱ بعد از این باقی ماندگار برانید وین
 ۱۲ مبراث اند است و نیکو شد اکثر ایشان
 ۱۳ مسلمانان و بر سر پروردگار تو همانست
 ۱۴ غالب مهربان در دوشی و کشند قیدی عاویله
 ۱۵ راجون لغت بایشان برادر ایشان
 ۱۶ شود ایامی رسید بر اینین برائی ماییم
 ۱۷ با انتم پس بر سر سید از خدا و ای بر سر
 ۱۸ فغان بر داری من کین و دوال نیکه شمشیر
 ۱۹ بر تیغ رسالت هیچ مردی نیست غرضی بر سر
 ۲۰ پروردگار عالمایا عارت میکنید بر سر
 ۲۱ بیفانده مشغول شده ای فانی درین عالم
 ۲۲ و میسازید محلهای استوار
 ۲۳ گویا که شما جاوید خواهید ماند در دنیا
 ۲۴ و چون دست نیکشاید دست نیکشاید بر کار
 ۲۵ پس بر سر سید از خدا و بر داری من کین
 ۲۶ و بر سر سید از کس که امداد و کشتار را بچوید
 ۲۷ امداد کرده است شمارا
 ۲۸ بچهار بابان و فرزندان و بستن آنها و سپهها
 ۲۹ بر این زمین بر سر شمشیر از عذاب رز بر بزرگ
 ۳۰ گفتند یکسان است بر ما که
 ۳۱ پند دوی با نانشی از پند و همدگان
 ۳۲ نیست این مکر عادت
 ۳۳ پیشینیان

۱۰ پھر ذبا دیا
 ۱۱ پچھے ان رہے ہوں کوالت
 ۱۲ اہمبا میں انسانی تھو اور دوسے بہت لوگ
 ۱۳ نہیں ماننے والے اور تیرا رب دی ہی
 ۱۴ رز دہست رحم والا ہجھو ایا عادی پیغام
 ۱۵ لایوہ الوکوجب کہا انکو ای بھائی
 ۱۶ ہوئے کیا محکو ذہنیں میں تمھارے پھر
 ۱۷ پیغام لایوہ الوکوبون ہو سو ذروا تھوے اور
 ۱۸ پھر کہا مانو اور نہیں مانگت میں تم سے پھر
 ۱۹ پھر کہہ نیک بر نیک ہی اسی
 ۲۰ چنان کہ حاجب پر کیا بناوے پھر تھیلے پر لکھنا
 ۲۱ کھیلنے کو
 ۲۲ اور بناتے ہو کاری گریبان
 ۲۳ شاید تم ہمیشہ رہو گے ف
 ۲۴ اگرچہ تھو والے ہو تو چو جائو ہو ظلم ہے
 ۲۵ سو ذروا تھوے اور میرا کہا مانو
 ۲۶ آؤ ذروا اس سے جتنے تم کو پہنچا یا چوچو
 ۲۷ جانتے ہو بھیجی تمکو
 ۲۸ چو پایے او بیٹے اور باج او چشتے
 ۲۹ میں دتا ہوں تم پر ایکہ سو کی آفت ہے
 ۳۰ لوگے ہو کو برابر ہی
 ۳۱ تو نصیحت کرے یا نہ نصیحت والا
 ۳۲ اور کچھ نہیں یہ عادت ہی
 ۳۳ اچھے لوگوں کی

قلب ان کو کھولنا شروع
 خداوندی جاننا شروع
 کائنات کی عظمت کی
 اور دنیا کی خرابی
 مختلف حال خراب
 مانع اور ایسی چیزیں

فوله بر ایندین ماجرا اچ دجای ییج و دهشت دادن و قالی قلم را ایلیکات دادن اوا و ده سزار و دوق ساسن و دیگرا ۱۲ خطیب عاینام جدا علی اس قوم کو که اراد ایا سرام کسیر ییج و ده دان و ده مران و ده سسیر سید
بن خطیب جاشنه الخلیفین و دنده مامد سیدو جبار و ده و دهشت سال ۱۲۰۱ اصل کایت جالین در زمان سیدو قیج مدت شصت و سه سال ۱۲۰۲ خطیر نور سیدو بدیع منقول شدو گوید بر سر راهها خانها نیسانست و ده ناخته شست بر سر
بریشان بکشدنی باو بانی که دزدی یا مازو کو ترخانهاست ایسی در ازادی فوله دست این مکر و اوت که باغ ییسترانی مارا مگر کذب پیستیان انجمنی بر فزودن برداشت قیج و ده سکان نامست ۹ بر دوات منور و لام
سینه از دهشت کثرت از دهشت دار و بارانخیز از کس و دهشت صبت مکر و اوت پیستیان ۱۲ که از کالی الی الی

تلاوت الشعراء
عشر

خمس

فَاخَذَهُمُ الْعَذَابُ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّمَنْ كَانَ كَثُرَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيْمُ ۝۱۰
اِذْ قَالَ لَهُمْ اٰخُوهُمْ اَلَا تَتَّقُوْنَ ۝۱۱ اِنِّىْ لَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ اِلٰهِكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاطِيعُوْنِىْ هُمْ وَاطِيعُوْنَ
اَلْعَالَمِيْنَ ۝۱۲ اَنَا نُوْحٌ اَلَّذِىْ اٰتٰىكَ اَلْكِتٰبَ اَلْاَوَّلَیْنَ ۝۱۳ وَتَدَارُوْنَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ زَوْجِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُوْنَ ۝۱۴
لَمَّا تَنْتَهِیْ بِالْوُطُوْءِ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰرِجِيْنَ ۝۱۵ قَالَ اِنِّىْ لَعٰمِلٌ مِّنْ لِّقَالِیْنَ ۝۱۶ رَبِّ بَخِّیْ وَاَهْلِیْ بِمَا یَعْمَلُوْنَ فَتَجْعَلْ لِّیْ اَهْلًا مِّمَّنْ
اَوَّلَیِّیْنَ ۝۱۷ فَاِذَا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَطَرٌ اَمْسَا مَطَرُنَا فَسَدَتْ اَرْضُنَا اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لِّمَنْ كَانَ
اَكْثَرُ هُوَ الْمُؤْمِنِیْنَ ۝۱۸ وَانْ تَبْتَکَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيْمُ ۝۱۹ لَئِنْ اَصْحٰبُ الْاَشْجَارِ لَیْسَ لَهُمْ شُعَبٌ

موضع القرآن	ترجمہ و تفسیر	جلا لیں
پھر کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	پھر کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	فَاخَذَهُمُ الْعَذَابُ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّمَنْ كَانَ كَثُرَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيْمُ ۝۱۰
اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اِذْ قَالَ لَهُمْ اٰخُوهُمْ اَلَا تَتَّقُوْنَ ۝۱۱ اِنِّىْ لَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ اِلٰهِكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاطِيعُوْنِىْ هُمْ وَاطِيعُوْنَ اَلْعَالَمِيْنَ ۝۱۲
اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اَنَا نُوْحٌ اَلَّذِىْ اٰتٰىكَ اَلْكِتٰبَ اَلْاَوَّلَیْنَ ۝۱۳ وَتَدَارُوْنَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ زَوْجِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُوْنَ ۝۱۴
اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	لَمَّا تَنْتَهِیْ بِالْوُطُوْءِ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰرِجِيْنَ ۝۱۵ قَالَ اِنِّىْ لَعٰمِلٌ مِّنْ لِّقَالِیْنَ ۝۱۶ رَبِّ بَخِّیْ وَاَهْلِیْ بِمَا یَعْمَلُوْنَ فَتَجْعَلْ لِّیْ اَهْلًا مِّمَّنْ اَوَّلَیِّیْنَ ۝۱۷
اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	فَاِذَا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَطَرٌ اَمْسَا مَطَرُنَا فَسَدَتْ اَرْضُنَا اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لِّمَنْ كَانَ اَكْثَرُ هُوَ الْمُؤْمِنِیْنَ ۝۱۸
اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے	وَانْ تَبْتَکَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيْمُ ۝۱۹ لَئِنْ اَصْحٰبُ الْاَشْجَارِ لَیْسَ لَهُمْ شُعَبٌ

اور یہ کہ ان کو عذاب نے آگے بڑھایا تھا کہ ان کے لیے آگے بڑھانے والے اور وہ بہت لوگ نہیں ماننے والے

بجانبہ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

جلايين	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>ذَلِكَ (وَقَالَ) شَكَرُ اللَّهِ (لَهُ الَّذِي فَضَّلَنَا) بِالْبُورَةِ وَتَحْيِيْلُ الْحَيِّ وَالْأَنْسِ وَالشَّيَاطِينِ (عَلَى الْكُثْرِ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ وَوَيْثُ سُلَيْمَانَ ذَاوُدَ) الْبُورَةُ وَالْعِلْمُ (وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْنَا مَنَطِقُ الطَّيْرِ) أَيْ فِيهِمْ أَصْوَاتُهُ (وَأَوْثِقْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ) يُؤْمِنُ بِهِ الْكُتُبُ وَالْمَلُوكُ (وَأَنْهَكَ هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ) الْبَيِّنُ الظَّاهِرُ (وَجُشْرُ) جُشُوعُ سُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْحَيِّ وَالْأَنْسِ وَالطَّيْرِ فِي مَسِيرِهِ (فَهُمْ يُؤْمِرُونَ) يَجْعَلُونَ ثُمَّ يَسْأَلُونَ (حَتَّى إِذَا اتَّوَعَا وَأَدَّ الْأَمْلَ) هُوَ الْطَائِفُ أَوْ الشَّامُ مَثَلُهُ صِغَارُ وَكَبَرُ (قَالَتْ مَثَلُهُ) مَلِكُهُ الْأَمْلُ وَقَدَرَاتُ جُنْدِ سُلَيْمَانَ (يَا أَيُّهَا الْأَمْلُ) خَلُوصَ مَسَاكِينٍ لَا يَحْطُمُنَاكُمْ يَكْنُزُكُمْ (سُلَيْمَانَ وَجُنُودَهُ) وَهُمْ كَيْشُ عُرُونِ (بِهَلَاكِكُمْ نَزَلَ الْأَمْلُ مِنْ لَدُنْهِ) الْعَقْلُ فِي الْخَطِّابِ بِهِمْ (فَتَبَسَّ سُلَيْمَانُ أَبْتَدَأَ رُضَا حَاكِمًا) أَنْهَاءُ (مِنْ قَوْلِهَا) وَقَدْ سَمِعَتْهُ مِنْ ذَلِكَ أَمِيرًا حَمَلَتْهُ الرِّيحُ إِلَيْهِ فَجَسَّ جُنْدَهُ حِينَ أَشْرَى عَلَى أَدْبِهِمْ حَتَّى دَخَلُوا أَبْيُوتَهُمْ وَكَانَ جُنْدُهُ رُكْبَانًا وَمُسَاهَةً فِي هَذَا السَّيْرِ (وَقَالَ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا) الْهِنِّي (أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ) بِهَا (عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ) وَأَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ) الْكُتُبُ وَالْأَنْبِيَاءُ (وَتَفَقَّدَ الطَّيْرُ</p>	<p>گوشت شایسته خدایت که فضل داد و داد بر بسیاری ازندگان مؤمن خوش دوارت شد سیمان داود گوشتی مردمان را بخودند و از گشتن دولت شد و از هر نعمتی برتر است فضل ظاهر و بهم آورده شد بوقت بیرون آمدن برای سیمان لشکر را و ازین و از میان غران پیش از انجم است بعد از تار سید فضل سیمان کرده می شد تا وقت رسیدن سیمان را از آن رانده می شدند بمیدان نوران کرد و طایفه بود و از شرم گفت مورچه را ازین بچه ای چو چکان و ازین بچه ها بخود و در شکم شکار سیمان را شکر نای او داد و است پیش خندان تبسم کرد از گفتار مورچه و آن گفتار شنیده بود سیمان را از میکر بود و از ساند و از سخن مورچه پس پند راحت شکر خود را چون نزدیک آن دای رسید تا اینکه فرجه را بگشاید</p>	<p>اور بولے شکر داد کا جسے حکم برتھایا اپنے بہت بندوں ایمانی الون پر اور دوارت ہو سیمان داود کا اور بولا گو گو گو سکا یا بولے یا بولے جانو گو گو اور دیا گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو برائی میری جمع فاد جمع کئے سیمان کے پیش کی لشکر الون اسان اور سیمان پھر انکی شکلیں ٹھیکیں یہاں تک کہ جب پیچھے چیتو متیون کے میدان پر کہا ایک چیتو نہی پلے ای چیتو چو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو سیمان ان کے شکرا اور گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو گو پھر کر کر ہنس بولے اسکی بات ہے</p>

فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَىٰ لَهْدَ هَدٍّ أَتَمَّ كَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ثُمَّ قَالَ بَيْنَهُمَا سِدْرٌ يَدُ الْأَوَّلِ ذِي بَحْتٍ أَوَّلِيَّةٍ سَيِّئٍ بِسُلْطَانٍ سَيِّئٍ ثُمَّ كَثَبَ بَعِيدٍ فَقَالَ كَلَّطْتُ بِمَا لَمْ تُرْطِبْ بِهِ وَخَشَعْتُكَ مِنْ سَائِلِي الْأَقْبِينَ إِلَيَّ وَتَحَدَّ أَمْرًا تَمْلِكُكُمْ وَأَوْتَيْتُكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَهَذَا غَرَسٌ عَجَبٌ

[illegible]

۱۰ حضرت ایمان کو اس
 ملک کا حال سے بہت
 پہنچا سب ایک دوسرے
 ان کا وطن عزیز
 ہمیں کہانیاں
 غریبوں کی حالت
 دل سے بہت
 اور میں حال
 پہنچا سب ایک
 غلاموں کی حالت
 غلاموں کی حالت
 پہنچا سب ایک
 غلاموں کی حالت

[illegible]

وقال الذين اقبلوا
عبي

امين وقال الذي عنده علم من الكتاب انك انتك به قبل ان يترد اليك طرفك فلان اه مستقر عنده قال
هذه من فضل ربي ليسكنوني واشكر ما اكره ومن شكر فاستشكر لنفسه ومن كفر فان ربي غني قال
تكر والها عرشها منظر اتمت في ان تكون من الذين يكفون فلما جاءت فلان لعلك اعلم

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايل
معتبر فلان	بالتام	اي على حقه (امين) اي على فيه من الجواهر وغيره
بولاوه شخص مكيه باس قها	اقتضت شخصه نزل او سبب عليه السلام	قال سليمان بن داود اسرع من ذلك قال الذي عنده
ايك علم كتابها	علم بود از كتاب الهي	علم من الكتاب للزك والموافقه بين من يخيا كان صديق
من لاويتا هون تجمكو	بيارش نزيك تو	يعلم اسم الله اعظم الذي اذعي به اجاب (انا انك
وه بيل اس سكه جراوه نيري نري	بش از انكه باز گردد بسوي تو چشم تو	به قبل ان يترد اليك طرفك) اذ انطرت به الى شئ
		ما قال له انظر الى السماء فظن اليها ثم ركب طير فوجد
		موضوعا بين يديه ففطن الى السماء دعا اصف
		بالاسم اعظم ان ياتي الله به فحصل بان جرى من
		الارض حتى رجع عند كرسي سليمان (فلان اه مستقر
		اي ساكنه) عنده قال هذا اي لسان لي به افضل
		ربي ليسكنوني (اختبرني) اشكره بتحقيقه الحمد
		وانك لالتائبة الفار وتسهلها وادخال قلب بين
		والاخرى وتركه (ام اكره) النعمة (ومن شك في
		يشكر لنفسه) اي كجابه ان ثواب شكره له ومن
		كفر النعمة (فان ربي غني) عن شكه (كرهه)
		على من يكفرها قال تكرر والها عرشها) اي غير ووالي
		حال شكره اذ اراه (منظر اتمت في) الى معرفته (ام
		تكون من الذين يكفون) الى معرفته ما تغير
		عليهم فصدق بذالك اختبار عقلا لاقيل له ان فيه
		شيئا فغيره بزيادة او نقص او غير ذلك (فلما جاءت
		فلان) لعلك اعلم عرشك اي مثل هذا عرشك

والتاء في قوله تعالى انك انتك به قبل ان يترد اليك طرفك فلان اه مستقر عنده قال هذه من فضل ربي ليسكنوني واشكر ما اكره ومن شكر فاستشكر لنفسه ومن كفر فان ربي غني قال تكرر والها عرشها منظر اتمت في ان تكون من الذين يكفون فلما جاءت فلان لعلك اعلم

تكر والها عرشها منظر اتمت في ان تكون من الذين يكفون فلما جاءت فلان لعلك اعلم عرشك اي مثل هذا عرشك

مَكَرُوهٌ لَا يَشْعُرُونَ ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِمِهِمْ ۚ أَنَا ذُنُوبٌ قَبْلُ ۖ وَأَنَا تَوَّابٌ ۚ
 فَمَا ظَلَمُوا إِلَّا فِي ذَلِكَ ۚ لَا يَأْتِي الْقَوْمَ بِعَمَلٍ وَاجِبٍ وَلَا يَخْتِئُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَا يُنْفِقُونَ ۚ وَلَوْ طَالَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
 وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ۚ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَأَوَّلَ رِجَالٍ شَهِدُوا مِنْ دُونِ الْبَيْتِ ۚ لَوْلَا أَنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِبِينَ
 إِلَّا أَنْ قَالُوا خَرَجُوا لَوْ طَمِنَ قَوْمٌ مِنْكُمْ ۚ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَبْطِغُونَ ۚ فَاجْنِبْنَاهُمْ وَلَهُمْ أَمْرٌ ۚ قَدْ زَنَاهُمْ مِنْ
 الْغَائِبِينَ ۚ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا

وَالَّذِينَ الظل	موضع القرآن	فتح الرحمن	جلاین
<p>خمس ع</p>	<p>ایک ذریب اور انکو خبر نہ ہوئی فل پھر دیکھ کر کہ یہ کس کی طرف سے آیا ہے اور انکی قوم کو ساری سوئے برس ہیں انکے گھر دھبے ہو۔ انہیں اس میں سے کسی ایک کو گونگو جو جانتے ہیں کہ اور پھر دیکھ کر کہ انہیں لایا ہے اور لو طے جب کہا اپنی قوم کو کہ تم کہہ دو یہ جانی آدمی دیکھتے ہو نہ کیا تم دور نہ ہو مردوں پر لپکا عورتیں جو کہ کوئی نہیں، اولیٰ نے جو پھر اور جواب نہ تھا کسی قوم کا کہ یہ کہ بولے نکالو لو طے کے گھر کو انہیں شہر سے بے لگ رہیں تھے پھر پھر دیکھ کر کہ یہ کس کی طرف سے آیا ہے عورت پھر دیکھ کر کہ یہ کس کی طرف سے آیا ہے اور جانو الوہین اور برسا یا ہننے اپنی برسا</p>	<p>نوعی اختیار و اختیار نہیں پس نہ کہ جو کہ توڑ سرجام بد گمانی اور طمان کر دہم الٹ زار دہم دقوم الٹ زار دہم برکت خانہ کی شان علی ماند شرب نہ کہ شرب زہر برکت دین حراش زہر کہید اندر و حیات دہم دہم بر گاری بیکر دہم دہم سادیم لوط را چون گفت بقوم خود آیا جمعی آید کار بجانہی را دہم مید آید ایاشما می آید مردان را دہم شہوت بجز زنان بلکہ شام قوم نادانا مید پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ از دہم خویش بر آید ان مردم پائی طلب از دہم پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ مکر زشت کہ معین کر دہم اور انہی ماندگان بار آیدیم بر سر لٹان بارانی</p>	<p>مکر ای کار نیانہم بتجمل عقوبتہم (وہم کیشعرون) فانظر كيف كان عاقبة مكرهم انا ذنوب قبل انا تواب (وقومهم اجمعين) بصيعة جبريل وبصرى الملك بحارة يرونها وكبرونهم (فتلك بيوتهم خاوية) خاوية ونصبه على الحال والعامل فيها معنى لاشارة (وما ظلموا) بظلمهم اي كفرهم (ان في ذلك لآية) لآية (للقوم) يعلمون (قد رتبنا فيعظون) واجنبنا الذين آمنوا بصرى وهم اربعة الكاف (وكالوايتقون) الشرك (ولو ط) منصوب باذکر مقدرا فثبته ويبدل منه (اذ قال لقوميه انا ذنوب الفاحشة) اي اللواط (وانتم) تبصرون) بصيعة بعضكم بعضا انما في العصية (انكم تتحققون لهم نرين) وتسهيل الثانية ولذا خال الكاف بينكما على الوجهين (لتاؤن الرجال شهوة من دون النساء طبل لستم قوم تجهلون) عاقبة فعلكم (فما كان جواب قوميه الا ان قالوا اخرجوا لوط) اي هله (من قريتمكم انهم اناس يبطغون) من اهل الرجال (فاجنبنا هله الا امراته قد زناها) جهلنا بتقديرها (من الغابرين) الباقين في العذاب (و) امطرنا عليهم مطرا (هو حجارة السجيل اهلكتهم)</p>
	<p>نوعی اختیار و اختیار نہیں پس نہ کہ جو کہ توڑ سرجام بد گمانی اور طمان کر دہم الٹ زار دہم دقوم الٹ زار دہم برکت خانہ کی شان علی ماند شرب نہ کہ شرب زہر برکت دین حراش زہر کہید اندر و حیات دہم دہم بر گاری بیکر دہم دہم سادیم لوط را چون گفت بقوم خود آیا جمعی آید کار بجانہی را دہم مید آید ایاشما می آید مردان را دہم شہوت بجز زنان بلکہ شام قوم نادانا مید پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ از دہم خویش بر آید ان مردم پائی طلب از دہم پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ مکر زشت کہ معین کر دہم اور انہی ماندگان بار آیدیم بر سر لٹان بارانی</p>	<p>نوعی اختیار و اختیار نہیں پس نہ کہ جو کہ توڑ سرجام بد گمانی اور طمان کر دہم الٹ زار دہم دقوم الٹ زار دہم برکت خانہ کی شان علی ماند شرب نہ کہ شرب زہر برکت دین حراش زہر کہید اندر و حیات دہم دہم بر گاری بیکر دہم دہم سادیم لوط را چون گفت بقوم خود آیا جمعی آید کار بجانہی را دہم مید آید ایاشما می آید مردان را دہم شہوت بجز زنان بلکہ شام قوم نادانا مید پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ از دہم خویش بر آید ان مردم پائی طلب از دہم پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ مکر زشت کہ معین کر دہم اور انہی ماندگان بار آیدیم بر سر لٹان بارانی</p>	<p>نوعی اختیار و اختیار نہیں پس نہ کہ جو کہ توڑ سرجام بد گمانی اور طمان کر دہم الٹ زار دہم دقوم الٹ زار دہم برکت خانہ کی شان علی ماند شرب نہ کہ شرب زہر برکت دین حراش زہر کہید اندر و حیات دہم دہم بر گاری بیکر دہم دہم سادیم لوط را چون گفت بقوم خود آیا جمعی آید کار بجانہی را دہم مید آید ایاشما می آید مردان را دہم شہوت بجز زنان بلکہ شام قوم نادانا مید پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ از دہم خویش بر آید ان مردم پائی طلب از دہم پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ مکر زشت کہ معین کر دہم اور انہی ماندگان بار آیدیم بر سر لٹان بارانی</p>

نوعی اختیار و اختیار نہیں
 پس نہ کہ جو کہ توڑ سرجام بد گمانی
 اور طمان کر دہم الٹ زار دہم
 دقوم الٹ زار دہم
 برکت خانہ کی شان علی ماند
 شرب نہ کہ شرب زہر
 برکت دین حراش زہر
 کہید اندر و حیات دہم
 دہم بر گاری بیکر دہم
 دہم سادیم لوط را
 چون گفت بقوم خود آیا جمعی آید کار
 بجانہی را دہم
 مید آید
 ایاشما
 می آید مردان را دہم شہوت
 بجز زنان بلکہ شام قوم نادانا مید
 پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ
 پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ
 از دہم خویش بر آید ان مردم
 پائی طلب از دہم
 پس نہ کہ جواب قوم او کہ کہ
 مکر زشت کہ معین کر دہم اور
 انہی ماندگان
 بار آیدیم بر سر لٹان بارانی

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>الْاَضَافَةُ بِمَعْنَى فِي أَيِّ مَحَلٍّ كُلِّ قَرْنٍ الْقَرْنُ الَّذِي قَبْلَهُ (اللَّهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا لَمْ يَكُنْ كَرُونُ) يَعْظُونَ بِالْفَوْقِ وَالْحَقَائِقُ وَفِيهِ إِدْعَامُ النَّاسِ فِي الدَّلَالِ وَمَا زَانَدًا لِنَقِيلِ الْقَلِيلِ (أَمِنْ يَهْدِيَكُمْ) يُرْسِدُكُمْ إِلَى مَقَاصِدِكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبُرُوجِ وَالْجُودِ لِيَكُونَ عِلْمَاتُ الْكَرْزِ خَارًا (وَمَنْ يُرْسِدِ الْفَرَاحَ بَشَرًا يَنْ يَكُنِي رَحْمَةً) أَيُّ قَلَامٍ بِطَرِ (اللَّهُ مَعَ اللَّهِ) نَعَالِي اللَّهُ عَالِمُ الْبُشْرُوكُنْ (يُرْغَبُ) أَمِنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ فِي كَرَامٍ مِنْ طَفَافٍ (رَتَمَ يَعِيدُهُ) بَعْدَ الْمَوْتِ وَإِنْ لَمْ يَعْرِفُوا أَيْلًا عَادَةً لِقِيَامِ الْبَرَكَيْنِ عَلَيْهَا وَمِنْ يُرْسِدُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ بِالْمَطَرِ (وَالْكَرْزِ) بِاللِّسَانِ (اللَّهُ مَعَ اللَّهِ) أَيُّ لَيْفَعَلْ شَيْءٌ أَمَّا ذَكَرَ اللَّهُ وَكَرَّ اللَّهُ مَعَهُ (قُلْ) يَأْتِيهِمْ (هَآؤُنْ هَآؤُنْ) حُجَّتُكُمْ (إِنْ أَنْتُمْ صَادِقِينَ) إِنْ مَعِيَ أَنْصَافُ شَيْءٍ أَمَّا ذَكَرَ وَسَاكُونُ عَنْ وَقْتِ قِيَامِ النَّاسِ فَتَرَكُوا (قُلْ لَيْعَالَمِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) مِنْ وَالنَّاسِ (الْغَيْبِ) أَيُّ مَا غَابَ عَنْهُمْ (لَكِنْ) (اللَّهُ) يَعْلَمُ (وَمَا لَيْسَ عَرُونَ) أَيُّ لَكُنْ غَايِبٌ عَنْهُمْ (أَيَّانَ) فِي (يَبْعَثُونَ) بَلْ بِمَعْنَى هَلْ (الدَّارُ) بَوَازِنِ أَكْرَمِي فِي قِرَاءَةٍ وَفِي أُخْرَى الدَّارُ بِتَشْدِيدِ يَدِ الدَّلِيلِ وَأَصْلُهُ تَذَكُّرُكَ أَبَدًا لِنَسِئَةِ الدَّارِ كَالْوَدْعَةِ فِي الدَّلَالِ وَاجْتَلَبَتْ هَمَزَةُ الْوَصْلِ أَيُّ بَلَّغَ وَحَقِّ أَوْ تَابَعَتْ وَتَلَقَّى (عَلَيْهِمْ) فِي الْخَلْقِ وَقَفَ) أَيُّ يَهَا</p>	<p>ایا معبودی دیگر هست یا خدا اندکی بند نمی پذیرد نارکیهای بیابان و ویدی دو کرمی در دست باد و بار خفیه و دهنده پیش پیش رحمت خود ایا معبودی دیگر هست یا خدا خدا از انکه فرستد کسی که نرسد بلکه یی که نوسکند از پیشین بار دیگر باز نرسد انظروا و که روزی میدر شما را از آسمان و زمین ایا معبودی دیگر هست یا خدا بگو یا رید حجت خود را اگر شمارست گوید ای که می آید ان شاء الله و کم به بگوئی و اندر که در آسمانها و زمین است مشکون سوال و در آن حضرت است مخپب را که خدا قضا می کند و نمیدانند که کسی بر انچه شوند بلکه بی درستی متوجهند</p>	<p>اب کوئی حاکم بی الله کے ساتھ نہ سوغی کم رستے ہو تجلا کون راہ بتا نا ہی نکو اندھروں میں جنگل کے اور دریا کے اور کون جلاتا ہی بادنی خوشخبری لاتان اسکی ہر سے علا اب کوئی حاکم بی الله کے ساتھ اندر دست اور جی تجو نہک بتاے ہیں تجلا کون سے سے بتا نا ہی جھڑا کو دھڑا نا اور کون روزی و سیا ہی نکو آسمان اور زمین سے اب کوئی حاکم بی الله کے ساتھ تو کہ لاؤ اپنی سند اگر تم سچے ہو تو کہ خبر نہیں رکھنا کوئی ہی آسمان اور زمین میں چھی جیزی مگر الله اور ان کو خبر نہیں کب جلائے جاوینگے بلکہ نارگری</p>

[illegible]

عشر

بَلْهُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُم كَافِرُونَ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَإِذَا دُفِنُوا فِي الْأَرْضِ نَحْنُ الْغَائِبُونَ قُلْ نَحْنُ أَعْيُنُكُمْ وَإِن كُنْتُمْ مَوْتًا لَّكُنَّ فِي الْأَرْضِ نَظِرًا لِّكُمْ فَاصْبِرُوا أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَاقِيَ أَصْحَابُهُمْ عَلَيْهِمْ وَأَكْثَرُ أَعْيُنُهُمْ فِي غَافِلَةٍ مِّنْ ذَلِكَ فَتَنٍ قُلْ مَتَىٰ يَأْتِي السَّاعَةُ إِن كُنْتُمْ بِآيَاتِنَا لَا تُوقِنُونَ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ قُلْ عَلَىٰ أَن يَكُونَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ وَإِن يُؤَخِّرْهُم فَإِنَّ بَعْضَ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ فَضَاعِلٌ عَلَى النَّاسِ لَا تَعْلَمُونَ وَإِن بَيْنَ يَدَيْكُمْ لَآيَاتُنَا لَكُنْ عَذَابٌ غَالِبٌ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايين
بلك انگو	بلك ایشان	حتی سألوا عن وقت مجيها ليس لهم ذلك (بل هم)
دخو کما بر این مکرده اسج انده من	در شب اند از آخرت بلك ایشان	فَشَكَّ مِنْهَا بَلْ هُم كَافِرُونَ) مِنْ عَمَى الْقُلُوبِ وَهُوَ
		الْبَصَرِ مِمَّا قَبْلُ وَكَأَصْلُ عَمِيُونَ اسْتَشْفَلْتُ لَصَدِّقَةٍ عَلَى الْبَصَرِ
		فَقُلْتُ لِي لِمَ بَعْدَ حَذْفِ كَسْرَتِهَا (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا)
		أَيضًا فِي تَنكِارِ الْبَعْثِ (عَادَ أَكْثَرُ آبَائِنَا الْغُلُوَّ كَثِيرًا)
		أَيُّ مِنَ الْقُبُورِ الْقُدُوعُ نَاهَا لَحْنٌ وَأَبَاؤُكُمْ قَبْلَ أَنْ
		مَا (هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) جَمْعُ أَسْطُورَةٍ بِالضَّمِّ أَيْ
		مَاسْطُورٍ مِنَ الْكَذِبِ (قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
		كَانَ عَاقِبَةُ الْجُورِ مِنَ) بَانِكَا رَهْمٌ وَهِيَ هَلَاكُهُم بِالْعَذَابِ
		(وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ) تَسْلِيَةٌ
		لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْ كَيْفَ تَمْكُرُ هُمْ عَلَيْكَ فَإِنَّا
		نَاصِرُونَ عَلَيْهِمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ بِالْعَذَابِ
		(إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) فِيهِ (قُلْ عَلَىٰ أَن يَكُونَ لَكُمْ رَدْفٌ
		قَرِيبٌ) لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (فَحَصَلُ هِمِ الْقَتْلِ
		بِذَرٍ وَبِاقِي الْعَذَابِ يَأْتِيهِمْ بَعْدَ الْعَوْتِ) وَإِنْ نَظَرَ
		لَكَ وَفَضَلَ عَلَى النَّاسِ) وَمِنْهُ تَأْخِيرُ الْعَذَابِ عَنِ الْكُفَرِ
		(وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ) فَالْكَفَارُ كَيْفَ تَكُنْ لَخِيرِ
		الْعَذَابِ كَيْفَ تَكُونُ وَقُوْعُهُ (وَإِنْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ لَآيَاتُنَا لَكُنْ
		عَذَابٌ وَرَهْمٌ) خَفِيفَةٌ (وَمَا يَعْلَمُونَ) بِالسَّيْرِ هُمْ وَكَأَنَّ
		مِنْ عَاقِبَتِهِ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) التَّاءُ لِلْبَاقِيَةِ أَيْ شَيْءٌ

لن ينفذ في ذلك
تلك التي كانت
من قبلنا من
الذين كفروا
بما كانوا

بلك انگو
دخو کما بر این مکرده اسج انده من
اور بولید و چون مکره من
کتاب بگویند هم شی اور بهاریه باب
داوید که بگویند من به کانی
وعدده و بگویند من به کانی
و اد و بگویند من به کانی
این مکر اف نهایی پیشینان
بگویند در زمین پس بنگرید چگونه
بود انجام گناه کاران و بگویند
و اندوه خور ایشان و ماسش در
نگارند از بدستگاه عیدن ایشان
و میگویند که باشد این وعدہ
اگر راست گویند بگوشت بد نزدیک
است یا بعضی از ایشان طلبید بعضی
عقوبت و دنیا بگویند و بعضی
و بر این برورد کار نو
خداوند فضل است بر مردمان و فضل
و لیکن بیشتر این را شکر نمی کنند
چرا این برورد کار تو میداند آنچه بنیان
سببه ایشان و آنچه ظاهری نمایند
بیچ مقدسه پوشیده در آسمان و زمین
کوی خرمین غاب بر همان زمین من

بلك ایشان
در شب اند از آخرت بلك ایشان
و گفتند که از آن بگویند
ایا چون شود حاکم و بیدران یا نیز آید
بسیرون آوردند که بگویند از قبور
بر این وعدہ داده شد با این مقدسه
مارا و بیدران مارا پیش ازین نیست
این مکر اف نهایی پیشینان
بگویند در زمین پس بنگرید چگونه
بود انجام گناه کاران و بگویند
و اندوه خور ایشان و ماسش در
نگارند از بدستگاه عیدن ایشان
و میگویند که باشد این وعدہ
اگر راست گویند بگوشت بد نزدیک
است یا بعضی از ایشان طلبید بعضی
عقوبت و دنیا بگویند و بعضی
و بر این برورد کار نو
خداوند فضل است بر مردمان و فضل
و لیکن بیشتر این را شکر نمی کنند
چرا این برورد کار تو میداند آنچه بنیان
سببه ایشان و آنچه ظاهری نمایند
بیچ مقدسه پوشیده در آسمان و زمین
کوی خرمین غاب بر همان زمین من

حتی سألوا عن وقت مجيها ليس لهم ذلك (بل هم)
فَشَكَّ مِنْهَا بَلْ هُم كَافِرُونَ) مِنْ عَمَى الْقُلُوبِ وَهُوَ
الْبَصَرِ مِمَّا قَبْلُ وَكَأَصْلُ عَمِيُونَ اسْتَشْفَلْتُ لَصَدِّقَةٍ عَلَى الْبَصَرِ
فَقُلْتُ لِي لِمَ بَعْدَ حَذْفِ كَسْرَتِهَا (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا)
أَيضًا فِي تَنكِارِ الْبَعْثِ (عَادَ أَكْثَرُ آبَائِنَا الْغُلُوَّ كَثِيرًا)
أَيُّ مِنَ الْقُبُورِ الْقُدُوعُ نَاهَا لَحْنٌ وَأَبَاؤُكُمْ قَبْلَ أَنْ
مَا (هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) جَمْعُ أَسْطُورَةٍ بِالضَّمِّ أَيْ
مَاسْطُورٍ مِنَ الْكَذِبِ (قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْجُورِ مِنَ) بَانِكَا رَهْمٌ وَهِيَ هَلَاكُهُم بِالْعَذَابِ
(وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ) تَسْلِيَةٌ
لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْ كَيْفَ تَمْكُرُ هُمْ عَلَيْكَ فَإِنَّا
نَاصِرُونَ عَلَيْهِمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ بِالْعَذَابِ
(إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) فِيهِ (قُلْ عَلَىٰ أَن يَكُونَ لَكُمْ رَدْفٌ
قَرِيبٌ) لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (فَحَصَلُ هِمِ الْقَتْلِ
بِذَرٍ وَبِاقِي الْعَذَابِ يَأْتِيهِمْ بَعْدَ الْعَوْتِ) وَإِنْ نَظَرَ
لَكَ وَفَضَلَ عَلَى النَّاسِ) وَمِنْهُ تَأْخِيرُ الْعَذَابِ عَنِ الْكُفَرِ
(وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ) فَالْكَفَارُ كَيْفَ تَكُنْ لَخِيرِ
الْعَذَابِ كَيْفَ تَكُونُ وَقُوْعُهُ (وَإِنْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ لَآيَاتُنَا لَكُنْ
عَذَابٌ وَرَهْمٌ) خَفِيفَةٌ (وَمَا يَعْلَمُونَ) بِالسَّيْرِ هُمْ وَكَأَنَّ
مِنْ عَاقِبَتِهِ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) التَّاءُ لِلْبَاقِيَةِ أَيْ شَيْءٌ

حتی سألوا عن وقت مجيها ليس لهم ذلك (بل هم)
فَشَكَّ مِنْهَا بَلْ هُم كَافِرُونَ) مِنْ عَمَى الْقُلُوبِ وَهُوَ
الْبَصَرِ مِمَّا قَبْلُ وَكَأَصْلُ عَمِيُونَ اسْتَشْفَلْتُ لَصَدِّقَةٍ عَلَى الْبَصَرِ
فَقُلْتُ لِي لِمَ بَعْدَ حَذْفِ كَسْرَتِهَا (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا)
أَيضًا فِي تَنكِارِ الْبَعْثِ (عَادَ أَكْثَرُ آبَائِنَا الْغُلُوَّ كَثِيرًا)
أَيُّ مِنَ الْقُبُورِ الْقُدُوعُ نَاهَا لَحْنٌ وَأَبَاؤُكُمْ قَبْلَ أَنْ
مَا (هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) جَمْعُ أَسْطُورَةٍ بِالضَّمِّ أَيْ
مَاسْطُورٍ مِنَ الْكَذِبِ (قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْجُورِ مِنَ) بَانِكَا رَهْمٌ وَهِيَ هَلَاكُهُم بِالْعَذَابِ
(وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ) تَسْلِيَةٌ
لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْ كَيْفَ تَمْكُرُ هُمْ عَلَيْكَ فَإِنَّا
نَاصِرُونَ عَلَيْهِمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ بِالْعَذَابِ
(إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) فِيهِ (قُلْ عَلَىٰ أَن يَكُونَ لَكُمْ رَدْفٌ
قَرِيبٌ) لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (فَحَصَلُ هِمِ الْقَتْلِ
بِذَرٍ وَبِاقِي الْعَذَابِ يَأْتِيهِمْ بَعْدَ الْعَوْتِ) وَإِنْ نَظَرَ
لَكَ وَفَضَلَ عَلَى النَّاسِ) وَمِنْهُ تَأْخِيرُ الْعَذَابِ عَنِ الْكُفَرِ
(وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ) فَالْكَفَارُ كَيْفَ تَكُنْ لَخِيرِ
الْعَذَابِ كَيْفَ تَكُونُ وَقُوْعُهُ (وَإِنْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ لَآيَاتُنَا لَكُنْ
عَذَابٌ وَرَهْمٌ) خَفِيفَةٌ (وَمَا يَعْلَمُونَ) بِالسَّيْرِ هُمْ وَكَأَنَّ
مِنْ عَاقِبَتِهِ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) التَّاءُ لِلْبَاقِيَةِ أَيْ شَيْءٌ

منطق النظم

الْأَمْسُ شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَمْرٍ دَارِجٌ فِي حُكْمِهِ وَتَرَى الْجِبَالَ حَسْبَ مَا جَلِيدُهُ وَهِيَ تَرَى السَّحَابَ صَنِيعَ اللَّهِ كَلَامُهُ
أَتَقِي كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا حَبِيرَ مَا تَعْلَمُونَ مِنْ جَانِبِ الْحَسَنَةِ فَلَا حَبِيرَ سِوَاهَا وَهِيَ مِنْ فَرْجِ عِلْمٍ مَسْدُ أَمْنُونَ وَتَرَى كَلَامَهُ
بِالسَّيِّئَةِ فَكَذَّبَتْ وَجْهَهُمْ فِي التَّكْوِينِ

جلا لیل	فتح الرحمن	موضع القرآن
(الْأَمْسُ شَاءَ اللَّهُ) ای چو بخت و میگردان و سراسر اقبال و	اگر یک خدا خواسته است	اگر یک خدا چاہے
عَنْ كَيْفِ رُئِيلَ وَعَنْ بَنِي عِبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَذْهَمَ أَحْيَاءَ	وہی کی	اور سب
عِنْدَكَ رَبِّهِمْ يَنْفَرُونَ (وَكُلُّ) تَنْفَرُهُ عَوَضَ عَنْ الْمَضَى	بیان پیش خدا	جلے آویز
إِلَيْهِ أَيْ كُلُّهُمْ بَعْدَ حَيَاتِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (النُّورُ) بَيِّنَةُ	خدا ارشاد	اُس کے آگے عاجزی سے نہ
الْفِعْلُ وَاسْمُ الزَّائِلِ (دَاجِرِينَ) صَاغِرِينَ وَالتَّغْيِيرُ	وہی کو پہلے	اور تو دیکھنا ہی بہار
فِي الْهَيَّانِ بِالْمَاذِيِّ لِيَتَحَقَّقَ وَقُوعُهُ (وَتَرَى الْجِبَالَ) تَبْصُرُ	بنداری آن را بر جایی بسته	جائنا ہی ہم رہے ہیں
وَقْتَ النُّجْمَةِ (مُسْتَقِيمًا) تَنْتَهَى (بِجَامِدَةٍ) وَاقِفَةً مَكَانًا	وہی میرود مانند رفتن ابر	اور وہ چلنے جیسے چل بدلی
لِيَعْدِلَ لَهَا (وَتَرَى السَّحَابَ) الْمَطَرُ إِذَا ضَرَبَ الرِّيحُ	وہی آسمان خدا	کاری گری خدا کی
أَيَّ شَيْءٍ سِيرُهُ حَتَّى تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ فَيَسْتَوِي بِمَعْلُومَتِهِ	وہی آسمان خدا	جسے سادھی ہی
ثُمَّ تَصِيرُ كَالْزُهْرِ ثُمَّ تَهْبِطُ هَبَاءً مُسَوِّمًا (صَنِيعَ اللَّهِ)	وہی آسمان خدا	ہر چیز اسکو خبر ہی جو ہم کرتے ہوتے
مَصْدُوقًا لِمَا ضَمُّوا إِلَيْهِ قَبْلَهُ أَهْوَفَ إِلَى قَاعِهِ بَعْدَ	وہی آسمان خدا	جو کوئی لایا بھلائی تو اسکو
حَذْفِ عَامِلِهِ أَيْ صَنِيعَ اللَّهِ ذَلِكَ صُنْعًا (الَّذِي أَتَى)	وہی آسمان خدا	لہذا ہی اُس سے بہتر
أَحْكَمُ كُلِّ شَيْءٍ صُنْعُهُ (الْحَبِيرُ) لَا يَمْعَلُونَ (بِالْيَاءِ	وہی آسمان خدا	اور انکو
وَالنَّاءِ) أَيْ عَدُوُّهُ مِنْ مَلْصِيَةٍ وَأَوْلَاؤُهُ مِنْ الطَّاعَةِ	وہی آسمان خدا	گھر اہست سے اُسدن
(مِنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ) أَيْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (فَلَمْ	وہی آسمان خدا	چین ہی اور جو کوئی لایا برائی
يَخْلُ تَوَلَّى) (مِنْهَا) أَيْ يَسْمُو لَيْسَ بِالتَّفْضِيلِ لَذَلِكَ وَتَرَى	وہی آسمان خدا	سوا و نہ دے الے ہیں اُنکے منہ
مِنْهَا وَفِي آيَةِ أُخْرَى عَشْرُ امْتَالِهَا (وَهُمْ) أَيْ الْجَاوُونَ بِهَا	وہی آسمان خدا	اگر
(مِنْ فَرْجِ عِلْمٍ مَسْدُ أَمْنُونَ) بِأَلَا حَسَنَاتٍ كَسِرَ إِلَيْهِمْ وَنَفَحَها وَفَرَعَ	وہی آسمان خدا	
مُنَوَّنَا وَفَرَخَ إِلَيْهِمْ (أَمْنُونَ) وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ أَيْ الشَّرِّ	وہی آسمان خدا	
(فَكَبَّتْ وَجْهَهُمْ فِي التَّارِكِ) بَانَ وَتَمَّ وَكَرَّتْ الْخُشْيَةُ	وہی آسمان خدا	
لَا كُنْهَا مَوْضِعُ الشَّرَفِ مِنْ لُكَايَسٍ فَغَيْرُهَا مِنْ بَابِ أَوَّلَى	وہی آسمان خدا	

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طَسْمَعُ اللَّهُ أَعْلَمُ بِكَ (تِلْكَ) أَيْ هَذِهِ الْآيَاتُ (آيَاتُ الْكِتَابِ) الْأَصَافَةُ مُعْتَمِدَةٌ مِنَ الْبَيِّنَاتِ الظَّاهِرَةِ مِنَ الْبَاطِلِ (سَلُّوا) نَقْصُ (عَلَيْكَ مِنْ تَبَرُّ) خَيْرٌ (مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ) بِالْصِّدْقِ (الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ) لَا جُنْدَ لَهُمْ لِيُشْفِعُوا بِهِ (إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا) نَعْظُ (فِي الْأَرْضِ) أَرْضُ مِصْرَ (وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيْعًا) فِرْعَوْنِيَّةً (كَيْفَ تَضَعُفُ طَائِفَةٌ هَذِهِ) وَهُمْ كِبَرُ سِرِّهِمْ (يَذُوحُ أَبْنَاؤُهُ) الْمَوْلُودِينَ (وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ) يَسْتَفْهِمُونَ أَحْيَاءَ لِقَوْلِ بَعْضِ الْكَهَنَةِ لَهَا أَنْ مَوْلُودُ ابْنِ بَنِي إِسْرَئِيلَ يَكُونُ سَبَبَ ذَهَابِ مُلْكِكَ (أَنَّهُ كَانَ مِنْ الْمُفْسِدِينَ) بِالْقَتْلِ وَغَيْرِهِ (وَنُذِرُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ أَعْمَى) تَحْقِيقُ الْفِتْنَةِ وَالْبَيْدَالِ لَتَكُنِي بَاءُ يُفْتَدِي بِهِمْ فِي الْكِبَرِ وَجَعَلَهُمْ الْوَارِثِينَ (مَلِكُ فِرْعَوْنَ) وَمَلِكُكُمْ فِي الْأَرْضِ (أَرْضُ مِصْرَ وَالشَّامِ) (وَنَزَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَخَوَدَهَامَ) فِي قِرَاءَةِ وَبَرِي بِفَتْحِ الْخَاءِ تَوَالِدُ وَفَرَجَ الْأَسْمَاءُ لَتَكُنِي مِنْكُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ (يَخَافُونَ مِنَ الْمَوْلُودِ الَّذِي ذُكِّرَ) مُلْكُهُمْ عَلَى يَدَيْهِ (وَارْحَبْنَا) وَخِيَالُهَا أَوْ مَنَامُ (إِلَى أُمِّ مُوسَى) وَهُوَ الْمَوْلُودُ الَّذِي ذُكِّرَ لَمْ يَشْعُرْ بِوَكَاةِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ این آیتهای کتاب روشن است تجوایم بر بعضی خبر موسی و فرعون برستی برای گوی که می دارند بر این فرعون تکبر کرد در زمین و ساخت اهل آن را گروه گروه فرعون را چون میگفت جماعت را از ایشان می کشیدند و فرعون را از ایشان تکبر آن را از فرعون میگذاشتند ذخرا آن آیت را و بر این دی بود از منفردان و میخواستیم که نعمت خداوند بر بر ایشان و چون گرفتند در زمین و پیشوا شدند ایشان را و وارث کنین ایشان را و دست رس و بیم ایشان را تا در زمین و بنمایم فرعون و همان را و آن را بی از آن را چون گشتگان بنی اسرائیل و بنمایم آنرا که ترسیدند بنی اسرائیل آنچه ترسیدند بر سر و بر روی و الهام فرستادیم بسوی و نام او را موسی و هارون را و نام او را موسی و هارون را و نام او را موسی و هارون را	شروع اللہ کے نام سے جو بہت مہربان نہایت رحم والا آیت آیتیں ہیں کھلی کتاب کی ہم سناتے ہیں تجھ کو احوال موسی اور فرعون کا تحقیق کہ لڑکوں کے و اس طرح جو یقین کرتے ہیں حد فرعون جبر را تھا ملک میں اور رکھے تھے وہاں کو لوگ کئی تھے کہ فرعون کا ایک فریق کو انہیں انکے بیٹے اور جنتی رکھا لکھی عورتیں وہ تھا خاری دالنے والا اور یہ جانتے بنیں کہ وہاں کرشن ان پر کہ فرعون سے تھے ملک میں اور وہیں انکو کسر و لڑ اور کہیں انکو خاتم مقام اور جادین انکو ملک میں اور وہاں فرعون اور ان کے ہاتھ سے جس جبر کا مظہر رکھتے تھے اور بنی حکم عیسی موسی کی ماکو

تو دیپیران ایشان را - برای کفنه بعضی کاهان او را که فرزندک از بنی اسرائیل متولد خواهد شد که سبب رختن ملک تو خواهد شد

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا این
<p>۱۰۰</p> <p>۱۰۱</p> <p>۱۰۲</p> <p>۱۰۳</p> <p>۱۰۴</p> <p>۱۰۵</p> <p>۱۰۶</p> <p>۱۰۷</p> <p>۱۰۸</p> <p>۱۰۹</p> <p>۱۱۰</p> <p>۱۱۱</p> <p>۱۱۲</p> <p>۱۱۳</p> <p>۱۱۴</p> <p>۱۱۵</p> <p>۱۱۶</p> <p>۱۱۷</p> <p>۱۱۸</p> <p>۱۱۹</p> <p>۱۲۰</p> <p>۱۲۱</p> <p>۱۲۲</p> <p>۱۲۳</p> <p>۱۲۴</p> <p>۱۲۵</p> <p>۱۲۶</p> <p>۱۲۷</p> <p>۱۲۸</p> <p>۱۲۹</p> <p>۱۳۰</p> <p>۱۳۱</p> <p>۱۳۲</p> <p>۱۳۳</p> <p>۱۳۴</p> <p>۱۳۵</p> <p>۱۳۶</p> <p>۱۳۷</p> <p>۱۳۸</p> <p>۱۳۹</p> <p>۱۴۰</p> <p>۱۴۱</p> <p>۱۴۲</p> <p>۱۴۳</p> <p>۱۴۴</p> <p>۱۴۵</p> <p>۱۴۶</p> <p>۱۴۷</p> <p>۱۴۸</p> <p>۱۴۹</p> <p>۱۵۰</p> <p>۱۵۱</p> <p>۱۵۲</p> <p>۱۵۳</p> <p>۱۵۴</p> <p>۱۵۵</p> <p>۱۵۶</p> <p>۱۵۷</p> <p>۱۵۸</p> <p>۱۵۹</p> <p>۱۶۰</p> <p>۱۶۱</p> <p>۱۶۲</p> <p>۱۶۳</p> <p>۱۶۴</p> <p>۱۶۵</p> <p>۱۶۶</p> <p>۱۶۷</p> <p>۱۶۸</p> <p>۱۶۹</p> <p>۱۷۰</p> <p>۱۷۱</p> <p>۱۷۲</p> <p>۱۷۳</p> <p>۱۷۴</p> <p>۱۷۵</p> <p>۱۷۶</p> <p>۱۷۷</p> <p>۱۷۸</p> <p>۱۷۹</p> <p>۱۸۰</p> <p>۱۸۱</p> <p>۱۸۲</p> <p>۱۸۳</p> <p>۱۸۴</p> <p>۱۸۵</p> <p>۱۸۶</p> <p>۱۸۷</p> <p>۱۸۸</p> <p>۱۸۹</p> <p>۱۹۰</p> <p>۱۹۱</p> <p>۱۹۲</p> <p>۱۹۳</p> <p>۱۹۴</p> <p>۱۹۵</p> <p>۱۹۶</p> <p>۱۹۷</p> <p>۱۹۸</p> <p>۱۹۹</p> <p>۲۰۰</p> <p>۲۰۱</p> <p>۲۰۲</p> <p>۲۰۳</p> <p>۲۰۴</p> <p>۲۰۵</p> <p>۲۰۶</p> <p>۲۰۷</p> <p>۲۰۸</p> <p>۲۰۹</p> <p>۲۱۰</p> <p>۲۱۱</p> <p>۲۱۲</p> <p>۲۱۳</p> <p>۲۱۴</p> <p>۲۱۵</p> <p>۲۱۶</p> <p>۲۱۷</p> <p>۲۱۸</p> <p>۲۱۹</p> <p>۲۲۰</p> <p>۲۲۱</p> <p>۲۲۲</p> <p>۲۲۳</p> <p>۲۲۴</p> <p>۲۲۵</p> <p>۲۲۶</p> <p>۲۲۷</p> <p>۲۲۸</p> <p>۲۲۹</p> <p>۲۳۰</p> <p>۲۳۱</p> <p>۲۳۲</p> <p>۲۳۳</p> <p>۲۳۴</p> <p>۲۳۵</p> <p>۲۳۶</p> <p>۲۳۷</p> <p>۲۳۸</p> <p>۲۳۹</p> <p>۲۴۰</p> <p>۲۴۱</p> <p>۲۴۲</p> <p>۲۴۳</p> <p>۲۴۴</p> <p>۲۴۵</p> <p>۲۴۶</p> <p>۲۴۷</p> <p>۲۴۸</p> <p>۲۴۹</p> <p>۲۵۰</p> <p>۲۵۱</p> <p>۲۵۲</p> <p>۲۵۳</p> <p>۲۵۴</p> <p>۲۵۵</p> <p>۲۵۶</p> <p>۲۵۷</p> <p>۲۵۸</p> <p>۲۵۹</p> <p>۲۶۰</p> <p>۲۶۱</p> <p>۲۶۲</p> <p>۲۶۳</p> <p>۲۶۴</p> <p>۲۶۵</p> <p>۲۶۶</p> <p>۲۶۷</p> <p>۲۶۸</p> <p>۲۶۹</p> <p>۲۷۰</p> <p>۲۷۱</p> <p>۲۷۲</p> <p>۲۷۳</p> <p>۲۷۴</p> <p>۲۷۵</p> <p>۲۷۶</p> <p>۲۷۷</p> <p>۲۷۸</p> <p>۲۷۹</p> <p>۲۸۰</p> <p>۲۸۱</p> <p>۲۸۲</p> <p>۲۸۳</p> <p>۲۸۴</p> <p>۲۸۵</p> <p>۲۸۶</p> <p>۲۸۷</p> <p>۲۸۸</p> <p>۲۸۹</p> <p>۲۹۰</p> <p>۲۹۱</p> <p>۲۹۲</p> <p>۲۹۳</p> <p>۲۹۴</p> <p>۲۹۵</p> <p>۲۹۶</p> <p>۲۹۷</p> <p>۲۹۸</p> <p>۲۹۹</p> <p>۳۰۰</p> <p>۳۰۱</p> <p>۳۰۲</p> <p>۳۰۳</p> <p>۳۰۴</p> <p>۳۰۵</p> <p>۳۰۶</p> <p>۳۰۷</p> <p>۳۰۸</p> <p>۳۰۹</p> <p>۳۱۰</p> <p>۳۱۱</p> <p>۳۱۲</p> <p>۳۱۳</p> <p>۳۱۴</p> <p>۳۱۵</p> <p>۳۱۶</p> <p>۳۱۷</p> <p>۳۱۸</p> <p>۳۱۹</p> <p>۳۲۰</p> <p>۳۲۱</p> <p>۳۲۲</p> <p>۳۲۳</p> <p>۳۲۴</p> <p>۳۲۵</p> <p>۳۲۶</p> <p>۳۲۷</p> <p>۳۲۸</p> <p>۳۲۹</p> <p>۳۳۰</p> <p>۳۳۱</p> <p>۳۳۲</p> <p>۳۳۳</p> <p>۳۳۴</p> <p>۳۳۵</p> <p>۳۳۶</p> <p>۳۳۷</p> <p>۳۳۸</p> <p>۳۳۹</p> <p>۳۴۰</p> <p>۳۴۱</p> <p>۳۴۲</p> <p>۳۴۳</p> <p>۳۴۴</p> <p>۳۴۵</p> <p>۳۴۶</p> <p>۳۴۷</p> <p>۳۴۸</p> <p>۳۴۹</p> <p>۳۵۰</p> <p>۳۵۱</p> <p>۳۵۲</p> <p>۳۵۳</p> <p>۳۵۴</p> <p>۳۵۵</p> <p>۳۵۶</p> <p>۳۵۷</p> <p>۳۵۸</p> <p>۳۵۹</p> <p>۳۶۰</p> <p>۳۶۱</p> <p>۳۶۲</p> <p>۳۶۳</p> <p>۳۶۴</p> <p>۳۶۵</p> <p>۳۶۶</p> <p>۳۶۷</p> <p>۳۶۸</p> <p>۳۶۹</p> <p>۳۷۰</p> <p>۳۷۱</p> <p>۳۷۲</p> <p>۳۷۳</p> <p>۳۷۴</p> <p>۳۷۵</p> <p>۳۷۶</p> <p>۳۷۷</p> <p>۳۷۸</p> <p>۳۷۹</p> <p>۳۸۰</p> <p>۳۸۱</p> <p>۳۸۲</p> <p>۳۸۳</p> <p>۳۸۴</p> <p>۳۸۵</p> <p>۳۸۶</p> <p>۳۸۷</p> <p>۳۸۸</p> <p>۳۸۹</p> <p>۳۹۰</p> <p>۳۹۱</p> <p>۳۹۲</p> <p>۳۹۳</p> <p>۳۹۴</p> <p>۳۹۵</p> <p>۳۹۶</p> <p>۳۹۷</p> <p>۳۹۸</p> <p>۳۹۹</p> <p>۴۰۰</p> <p>۴۰۱</p> <p>۴۰۲</p> <p>۴۰۳</p> <p>۴۰۴</p> <p>۴۰۵</p> <p>۴۰۶</p> <p>۴۰۷</p> <p>۴۰۸</p> <p>۴۰۹</p> <p>۴۱۰</p> <p>۴۱۱</p> <p>۴۱۲</p> <p>۴۱۳</p> <p>۴۱۴</p> <p>۴۱۵</p> <p>۴۱۶</p> <p>۴۱۷</p> <p>۴۱۸</p> <p>۴۱۹</p> <p>۴۲۰</p> <p>۴۲۱</p> <p>۴۲۲</p> <p>۴۲۳</p> <p>۴۲۴</p> <p>۴۲۵</p> <p>۴۲۶</p> <p>۴۲۷</p> <p>۴۲۸</p> <p>۴۲</p>		

[illegible]

وعلموا ذلك نجوى الحسين ودخل المدينة على حين غفلة من أهلها فوجد فيها رجلين يقتتلان هذا من شيعته وهذا من عدوّه فاستغاثة الّذي من شيعته على الّذي من عدوّه فوجدوه موسى فقتلوا عليّاً والّذي من عدوّه على الشيطان إنّّه عدوّ مخلصين قال ربّ اظلمت نفسي فاغفر لي فغفر الله له الّذي هو الغفور الّرحيم قال ربّ ما اغتبت على قلبي أن أكون ظهيراً للّجورين فاصبح في البدر نبأ خافاً يترقب فإذا الّذي استنصره بالأمس استنصره اليوم

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

وَلَمَّا وَرَدَ مَا مَكَّدِينَ وَجَدَ عَلَيْهِ إِسْمَاعِيلُ مِنَ النَّاسِ يُسْقُونَ ۖ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۚ فَلَا يُخَطِّبُهُمَا
فَلَمَّا لَا يَتَسَوَّىٰ حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأُبْنَأُ شَيْخٌ كَبِيرٌ ۖ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۖ فَجَاءَهُ نَذْرُ أَحَدِهِمَا مَشَىٰ عَلَىٰ اسْتِخْيَارٍ ۚ قَالَ لِي يَا بَنِيَّ إِنِّي أَخَافُ كَيْفَ يَخْرُجُنِي ۚ فَجَاءَهُ خَيْرٌ مِمَّا سَقَيْتَ لَنَا ۚ

موسم القرآن	فتح الرحمن	جلالین
اور جب پنجادین کے بانی ہر	دو قنیکہ رسید باب مدین	الْوَسْطِ اِلَيْهَا فَارْسَلِ اللّٰهُ اِلَيْهِ مَلَكًا سَيَذَرُكَ فَاَنْطَلِقْ بِهٖ
پائے وہاں جمع ہو رہے ٹوک بانی	پائے بران آب طائفہ را از مردوان	اِلَيْهَا (وَمَا وَرَدَ مَاءٌ مَّدِيْنٍ) يَذَرُ اِيَّاهَا اَيُّ وَصَلَ اِلَيْهَا
اور بانی ان کے سوا دو عورتیں	و پائے آن طرف از ایشان دو وزن	(وَجَدَ عَلَيْهِ اَمَةً) جَمَاعَةٌ كَثِيْرَةٌ (مِنْ النَّاسِ) يَسْقُوْنَ (وَمَا وَرَدَ مَاءٌ مَّدِيْنٍ) اَيُّ سَوَّاهُمْ (رَأْسًا) اَيُّ
رو کے کھربن بولا	کہ با زنی دارند بواسطی خود را گفت موسیٰ	تَكَوْدَانِ) مَتَّعْنَاهُمْ اَغْنَاهُمْ مَّعَا عَنِ الْمَاءِ (قَالَ) يٰمُوسٰى
ملو کبا کام عیب بر تھیں	چہست حال شما گفتند	لَهُمَا (مَا خَطْبُكُمَا) اَيُّ شَأْنُكُمَا كَلْتُمَا (قَالَتَا) لَا
ہم نہیں ملا بلکہ بانی جب تک جبر	آب نئی نوشائیم تا آنکہ باز گردانند شبان	نَسْفِيْ حَتّٰى يُّصْدِرَ الرَّعَاءُ) جَمْعُ رَاعٍ اَيُّ يَرْجِعُوْنَ اَمِنْ
لیجاوین جبر واپس	مواضعی را	خَوْفٍ لِّلرَّحَامِ فَذَنَقْنِيْ وَفِيْ قِرَآءَةٍ يُّصْدِرُ مِنَ الرَّعَاءِ
اور چار باب پورھای تری ہوگا	و پیر باب کلان سال است	اَيُّ يَصْرِفُوْا اَسْوَ اَشْيَئِهِمْ عَنْ الْمَاءِ (وَاَكْبُوْا شَيْخًا كَبِيْرًا)
چراغے ملائے ان کے جانور	پس موسیٰ آب نوشانید برای این بود	لَا يَقْدِرُوْنَ اَنْ يَّنْفِقُوْا (فَسَقَىٰ لَهُمُكَ) مِنْ بَئْرِ اُخْرٰى بِقُرْحٍ رَّفَعَ
چھرت کر آیا	بار روی آورد	جَعَلَ عَنْهَا كَبِيْرٌ فَعَاءٌ اَلْهَشْوَرَةُ اَنْفُسُ (ثُمَّ كُوْنُ) اَلْخَصْرُ
چھاؤں کی طرف بولا	بسی شایگفت	اِلَى الْظِّلِّ) لَسِمْرَةٍ مِنْ شِدَّةِ حَرِّ الشَّمْسِ وَهُوَ جَارِعٌ (قَالَ)
ای رب توجہ انار سے میری طرف	ای پروردگار من ہر اسنہ میں با کھم خود	رَبِّ اَيُّ اَيُّ مَا اَنْزَلْتَ اِلَيْ مِنْ خَيْرٍ طَعَامٍ (فَقِيْرٌ) مَحْتَاجٌ
اچھی چیزیں اسکا محتاج ہوں تے	آوردی بسوی من از نعمت محتاج	فَرَجَعْنَا اِلٰى اَيُّهَا فِى زَمَنِ اَقْلٍ مَّتَّكَ اَنَّا تَرَجَعْنَا فِیْهِ
بھرنی اس بایں من دونوں ہی سے	پس آمد موسیٰ یکی ازین دو وزن راہ میر	فَسَاَلَهُمَا عَنْ ذٰلِكَ فَاخْبَرَاهُ بِمَا سَقَىٰ لَهَا فَقَالَ اِخْبِرْهَا
ایک چلتی شرم سے	گفت	اُدْعِیْہِ لِيْ قَالَ تَعَالٰی (فَجَاءَتْہَا اِخْبِرْہَا اَمْسٰی عَلٰی الشَّيْخِ)
بر باب تھکوا طاعتی کہ بدلے میں	پس آمد موسیٰ یکی ازین دو وزن راہ میر	اَيُّ وَضَعَهَا لَمْ تَدْرِ عَلٰی وَجْہِہَا حَيَاءٌ مِنْہَا) (قَالَتْ)
دسے تھی اسکا کہ تو نے ملا دے	گفت	اِنَّ اَبٰی يَذْنُوْكَ لِيْجْزِيْكَ جَزَا سَقَيْتَ لَنَا) فَاجَابَهَا
ہمارے جانور	پس آمد موسیٰ یکی ازین دو وزن راہ میر	مُنْكَرًا فِى نَفْسِہَا اَخْلَا لَاجْرٍ وَكَانَتْ اَقْصَدَتْ اَلْمُكَافَاةَ
	پس آمد موسیٰ یکی ازین دو وزن راہ میر	اِنَّ كُنْ مِمَّنْ يُّرِيْدُهَا فَمَشَتْ بَيْنَ يَدَيْہِ فَجَعَلَتْ اَلرَّجُلُ
	پس آمد موسیٰ یکی ازین دو وزن راہ میر	تَضَرَّبَ ثَوْبُہَا فَكَشِفَتْ سَاقُہَا فَقَالَ لَهَا اَمْسٰی خَلْفُ

[illegible][illegible]

<p>خلق القصص من ۲۳</p>	<p>فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ فَآلَتْ عَلَيْهِمْ مَا آتَتْهُمُ آخِرُ إِنْ خَيْرٌ مِنْ أَسْجَارٍ لَا تُلَاقِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ قَالَ لَئِنْ أَرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَى ابْنَتِي هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي بِمَا لِي حِجَّةً فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا مِنْ عِنْدِ الْقَوْمِ بِمَا لَمْ يَشَأْ اللَّهُ لِي لَنْ أَتِيَكَ بِشَيْءٍ لِي لَنْ يَشَاءَ اللَّهُ مِنْ الصَّاحِقِينَ</p>	
<p>جلاہین</p> <p>وَدَلَّيْنِي عَلَى الطَّرِيقِ فَفَعَلْتُ إِلَى أَنْ جَاءَ أَبَاهَا وَهُوَ شَعِيبٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعِنْدَهُ عَشَاءٌ قَالَ لَهُ اجْلِسْ فَجَلَسَ قَالَ أَخَافُ أَنْ يَكُونَ عَوْصًا مِمَّا سَقَيْتَ لَهُمَا وَأَنَا أَهْلُ بَيْتٍ لَا تَطْلُبُ عَلَى عَمَلٍ خَيْرٌ عَوْصًا قَالَ كَلَدَنِي وَعَادَةُ ابْنَتِي تَقْرِي الصَّيْفَ وَتَطْعُمُ الطَّعَامَ فَآكُلُ وَأَخْبِرُهُ بِحَالِهِ قَالَ تَعَالَى (فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ) مَضَى مَعْنَى الْمَقْصُودِ مِنْ قِتْلِهِ الْقَبِيضِيِّ وَقَصْدُهُ لَهُمْ قِتْلَهُ وَخَوْفُهُ مِنْ فِرْعَوْنَ (قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) (إِنَّكَ سُلْطَانُ فِرْعَوْنَ عَلَى مَكَدِينَ) (قَالَتْ إِحْدَاهُمَا) وَهِيَ الْمُرْسَلَةُ الْكُبْرَى وَالصَّغْرَى (يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْنِي) أَخْبَدَهُ إِجْبِرْ كَيْفِي غَمٍّ أَيْ بَدَلْ لَكَ الْإِ خَيْرَ مِنْ أَسْجَارٍ لَا تُلَاقِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ) أَيْ اسْتَأْجِرْهُ لِقَوْمِهِ وَمَا يَنْتَهِسُ لَهَا كَيْفَ مَا أَخْبَرْتَهُ بِمَا تَقْدَرُ مِنْ رُفْعِهِ جَرِّ السُّبْرِ وَمِنْ قَوْلِهِ لَهَا أَمْسِي خَلْفِي وَبِإِدَّةٍ أَنَّهُمَا لَمَّا جَاءَتْهُ وَعَلَيْهَا صُوبَ رَأْسِهِ فَخَمَرَتْهُ فَرَعِبَ فِي الْكَاحِ (قَالَ لَئِنْ أَرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَى ابْنَتِي هَاتَيْنِ) وَهِيَ الْكُبْرَى وَالصَّغْرَى (عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي تَكُونُ إِجْبِرْ لِي فِي رَغِي عَمِّي) (اسْتَأْجِرْنِي) (أَيَّ عَيْنَيْنِ فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا) (أَيَّ رَغِي عَشْرِينَ) (فَمِنْ عِنْدِكَ) (الْمَلَكُ) (وَمَا لَمْ يَكُنْ لَشَيْءٍ عَلَيْكَ) (بِاسْتِطْرَاطٍ الْعَشْرُ) (سَيَجِدُ لِي لَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) (لِلتَّبَعِ) (مِنْ الصَّاحِقِينَ)</p>	<p>فتح الرحمن</p> <p>پس چون موسیٰ با منور بک شعیب و نظر کرد پیش او قصه را و گفت ای اویطی تو را و در میان از فرعون و من است شمس خلاص شدی از قوم شتمکاران گفت زیرا که فرعون را بر من تیرانی بود کی ازین دو دختر آتی پدر من مزدور بگیرد و مرا بر آید و آن صحرانورد ۱۲ بشیر من که در دورگیری شخصی با امانت باشد</p>	<p>جلاہین</p> <p>وَدَلَّيْنِي عَلَى الطَّرِيقِ فَفَعَلْتُ إِلَى أَنْ جَاءَ أَبَاهَا وَهُوَ شَعِيبٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعِنْدَهُ عَشَاءٌ قَالَ لَهُ اجْلِسْ فَجَلَسَ قَالَ أَخَافُ أَنْ يَكُونَ عَوْصًا مِمَّا سَقَيْتَ لَهُمَا وَأَنَا أَهْلُ بَيْتٍ لَا تَطْلُبُ عَلَى عَمَلٍ خَيْرٌ عَوْصًا قَالَ كَلَدَنِي وَعَادَةُ ابْنَتِي تَقْرِي الصَّيْفَ وَتَطْعُمُ الطَّعَامَ فَآكُلُ وَأَخْبِرُهُ بِحَالِهِ قَالَ تَعَالَى (فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ) مَضَى مَعْنَى الْمَقْصُودِ مِنْ قِتْلِهِ الْقَبِيضِيِّ وَقَصْدُهُ لَهُمْ قِتْلَهُ وَخَوْفُهُ مِنْ فِرْعَوْنَ (قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) (إِنَّكَ سُلْطَانُ فِرْعَوْنَ عَلَى مَكَدِينَ) (قَالَتْ إِحْدَاهُمَا) وَهِيَ الْمُرْسَلَةُ الْكُبْرَى وَالصَّغْرَى (يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْنِي) أَخْبَدَهُ إِجْبِرْ كَيْفِي غَمٍّ أَيْ بَدَلْ لَكَ الْإِ خَيْرَ مِنْ أَسْجَارٍ لَا تُلَاقِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ) أَيْ اسْتَأْجِرْهُ لِقَوْمِهِ وَمَا يَنْتَهِسُ لَهَا كَيْفَ مَا أَخْبَرْتَهُ بِمَا تَقْدَرُ مِنْ رُفْعِهِ جَرِّ السُّبْرِ وَمِنْ قَوْلِهِ لَهَا أَمْسِي خَلْفِي وَبِإِدَّةٍ أَنَّهُمَا لَمَّا جَاءَتْهُ وَعَلَيْهَا صُوبَ رَأْسِهِ فَخَمَرَتْهُ فَرَعِبَ فِي الْكَاحِ (قَالَ لَئِنْ أَرِيدُ أَنْ نَمُنَّكَ إِحْدَى ابْنَتِي هَاتَيْنِ) وَهِيَ الْكُبْرَى وَالصَّغْرَى (عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي تَكُونُ إِجْبِرْ لِي فِي رَغِي عَمِّي) (اسْتَأْجِرْنِي) (أَيَّ عَيْنَيْنِ فَإِنْ أَتَيْتَ عَشْرًا) (أَيَّ رَغِي عَشْرِينَ) (فَمِنْ عِنْدِكَ) (الْمَلَكُ) (وَمَا لَمْ يَكُنْ لَشَيْءٍ عَلَيْكَ) (بِاسْتِطْرَاطٍ الْعَشْرُ) (سَيَجِدُ لِي لَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) (لِلتَّبَعِ) (مِنْ الصَّاحِقِينَ)</p>
<p>فقره ۱۱ - آیه ۱۱ - آیه ۱۲ - آیه ۱۳ - آیه ۱۴ - آیه ۱۵ - آیه ۱۶ - آیه ۱۷ - آیه ۱۸ - آیه ۱۹ - آیه ۲۰ - آیه ۲۱ - آیه ۲۲ - آیه ۲۳ - آیه ۲۴ - آیه ۲۵ - آیه ۲۶ - آیه ۲۷ - آیه ۲۸ - آیه ۲۹ - آیه ۳۰ - آیه ۳۱ - آیه ۳۲ - آیه ۳۳ - آیه ۳۴ - آیه ۳۵ - آیه ۳۶ - آیه ۳۷ - آیه ۳۸ - آیه ۳۹ - آیه ۴۰ - آیه ۴۱ - آیه ۴۲ - آیه ۴۳ - آیه ۴۴ - آیه ۴۵ - آیه ۴۶ - آیه ۴۷ - آیه ۴۸ - آیه ۴۹ - آیه ۵۰ - آیه ۵۱ - آیه ۵۲ - آیه ۵۳ - آیه ۵۴ - آیه ۵۵ - آیه ۵۶ - آیه ۵۷ - آیه ۵۸ - آیه ۵۹ - آیه ۶۰ - آیه ۶۱ - آیه ۶۲ - آیه ۶۳ - آیه ۶۴ - آیه ۶۵ - آیه ۶۶ - آیه ۶۷ - آیه ۶۸ - آیه ۶۹ - آیه ۷۰ - آیه ۷۱ - آیه ۷۲ - آیه ۷۳ - آیه ۷۴ - آیه ۷۵ - آیه ۷۶ - آیه ۷۷ - آیه ۷۸ - آیه ۷۹ - آیه ۸۰ - آیه ۸۱ - آیه ۸۲ - آیه ۸۳ - آیه ۸۴ - آیه ۸۵ - آیه ۸۶ - آیه ۸۷ - آیه ۸۸ - آیه ۸۹ - آیه ۹۰ - آیه ۹۱ - آیه ۹۲ - آیه ۹۳ - آیه ۹۴ - آیه ۹۵ - آیه ۹۶ - آیه ۹۷ - آیه ۹۸ - آیه ۹۹ - آیه ۱۰۰ - آیه ۱۰۱ - آیه ۱۰۲ - آیه ۱۰۳ - آیه ۱۰۴ - آیه ۱۰۵ - آیه ۱۰۶ - آیه ۱۰۷ - آیه ۱۰۸ - آیه ۱۰۹ - آیه ۱۱۰ - آیه ۱۱۱ - آیه ۱۱۲ - آیه ۱۱۳ - آیه ۱۱۴ - آیه ۱۱۵ - آیه ۱۱۶ - آیه ۱۱۷ - آیه ۱۱۸ - آیه ۱۱۹ - آیه ۱۲۰ - آیه ۱۲۱ - آیه ۱۲۲ - آیه ۱۲۳ - آیه ۱۲۴ - آیه ۱۲۵ - آیه ۱۲۶ - آیه ۱۲۷ - آیه ۱۲۸ - آیه ۱۲۹ - آیه ۱۳۰ - آیه ۱۳۱ - آیه ۱۳۲ - آیه ۱۳۳ - آیه ۱۳۴ - آیه ۱۳۵ - آیه ۱۳۶ - آیه ۱۳۷ - آیه ۱۳۸ - آیه ۱۳۹ - آیه ۱۴۰ - آیه ۱۴۱ - آیه ۱۴۲ - آیه ۱۴۳ - آیه ۱۴۴ - آیه ۱۴۵ - آیه ۱۴۶ - آیه ۱۴۷ - آیه ۱۴۸ - آیه ۱۴۹ - آیه ۱۵۰ - آیه ۱۵۱ - آیه ۱۵۲ - آیه ۱۵۳ - آیه ۱۵۴ - آیه ۱۵۵ - آیه ۱۵۶ - آیه ۱۵۷ - آیه ۱۵۸ - آیه ۱۵۹ - آیه ۱۶۰ - آیه ۱۶۱ - آیه ۱۶۲ - آیه ۱۶۳ - آیه ۱۶۴ - آیه ۱۶۵ - آیه ۱۶۶ - آیه ۱۶۷ - آیه ۱۶۸ - آیه ۱۶۹ - آیه ۱۷۰ - آیه ۱۷۱ - آیه ۱۷۲ - آیه ۱۷۳ - آیه ۱۷۴ - آیه ۱۷۵ - آیه ۱۷۶ - آیه ۱۷۷ - آیه ۱۷۸ - آیه ۱۷۹ - آیه ۱۸۰ - آیه ۱۸۱ - آیه ۱۸۲ - آیه ۱۸۳ - آیه ۱۸۴ - آیه ۱۸۵ - آیه ۱۸۶ - آیه ۱۸۷ - آیه ۱۸۸ - آیه ۱۸۹ - آیه ۱۹۰ - آیه ۱۹۱ - آیه ۱۹۲ - آیه ۱۹۳ - آیه ۱۹۴ - آیه ۱۹۵ - آیه ۱۹۶ - آیه ۱۹۷ - آیه ۱۹۸ - آیه ۱۹۹ - آیه ۲۰۰ - آیه ۲۰۱ - آیه ۲۰۲ - آیه ۲۰۳ - آیه ۲۰۴ - آیه ۲۰۵ - آیه ۲۰۶ - آیه ۲۰۷ - آیه ۲۰۸ - آیه ۲۰۹ - آیه ۲۱۰ - آیه ۲۱۱ - آیه ۲۱۲ - آیه ۲۱۳ - آیه ۲۱۴ - آیه ۲۱۵ - آیه ۲۱۶ - آیه ۲۱۷ - آیه ۲۱۸ - آیه ۲۱۹ - آیه ۲۲۰ - آیه ۲۲۱ - آیه ۲۲۲ - آیه ۲۲۳ - آیه ۲۲۴ - آیه ۲۲۵ - آیه ۲۲۶ - آیه ۲۲۷ - آیه ۲۲۸ - آیه ۲۲۹ - آیه ۲۳۰ - آیه ۲۳۱ - آیه ۲۳۲ - آیه ۲۳۳ - آیه ۲۳۴ - آیه ۲۳۵ - آیه ۲۳۶ - آیه ۲۳۷ - آیه ۲۳۸ - آیه ۲۳۹ - آیه ۲۴۰ - آیه ۲۴۱ - آیه ۲۴۲ - آیه ۲۴۳ - آیه ۲۴۴ - آیه ۲۴۵ - آیه ۲۴۶ - آیه ۲۴۷ - آیه ۲۴۸ - آیه ۲۴۹ - آیه ۲۵۰ - آیه ۲۵۱ - آیه ۲۵۲ - آیه ۲۵۳ - آیه ۲۵۴ - آیه ۲۵۵ - آیه ۲۵۶ - آیه ۲۵۷ - آیه ۲۵۸ - آیه ۲۵۹ - آیه ۲۶۰ - آیه ۲۶۱ - آیه ۲۶۲ - آیه ۲۶۳ - آیه ۲۶۴ - آیه ۲۶۵ - آیه ۲۶۶ - آیه ۲۶۷ - آیه ۲۶۸ - آیه ۲۶۹ - آیه ۲۷۰ - آیه ۲۷۱ - آیه ۲۷۲ - آیه ۲۷۳ - آیه ۲۷۴ - آیه ۲۷۵ - آیه ۲۷۶ - آیه ۲۷۷ - آیه ۲۷۸ - آیه ۲۷۹ - آیه ۲۸۰ - آیه ۲۸۱ - آیه ۲۸۲ - آیه ۲۸۳ - آیه ۲۸۴ - آیه ۲۸۵ - آیه ۲۸۶ - آیه ۲۸۷ - آیه ۲۸۸ - آیه ۲۸۹ - آیه ۲۹۰ - آیه ۲۹۱ - آیه ۲۹۲ - آیه ۲۹۳ - آیه ۲۹۴ - آیه ۲۹۵ - آیه ۲۹۶ - آیه ۲۹۷ - آیه ۲۹۸ - آیه ۲۹۹ - آیه ۳۰۰ - آیه ۳۰۱ - آیه ۳۰۲ - آیه ۳۰۳ - آیه ۳۰۴ - آیه ۳۰۵ - آیه ۳۰۶ - آیه ۳۰۷ - آیه ۳۰۸ - آیه ۳۰۹ - آیه ۳۱۰ - آیه ۳۱۱ - آیه ۳۱۲ - آیه ۳۱۳ - آیه ۳۱۴ - آیه ۳۱۵ - آیه ۳۱۶ - آیه ۳۱۷ - آیه ۳۱۸ - آیه ۳۱۹ - آیه ۳۲۰ - آیه ۳۲۱ - آیه ۳۲۲ - آیه ۳۲۳ - آیه ۳۲۴ - آیه ۳۲۵ - آیه ۳۲۶ - آیه ۳۲۷ - آیه ۳۲۸ - آیه ۳۲۹ - آیه ۳۳۰ - آیه ۳۳۱ - آیه ۳۳۲ - آیه ۳۳۳ - آیه ۳۳۴ - آیه ۳۳۵ - آیه ۳۳۶ - آیه ۳۳۷ - آیه ۳۳۸ - آیه ۳۳۹ - آیه ۳۴۰ - آیه ۳۴۱ - آیه ۳۴۲ - آیه ۳۴۳ - آیه ۳۴۴ - آیه ۳۴۵ - آیه ۳۴۶ - آیه ۳۴۷ - آیه ۳۴۸ - آیه ۳۴۹ - آیه ۳۵۰ - آیه ۳۵۱ - آیه ۳۵۲ - آیه ۳۵۳ - آیه ۳۵۴ - آیه ۳۵۵ - آیه ۳۵۶ - آیه ۳۵۷ - آیه ۳۵۸ - آیه ۳۵۹ - آیه ۳۶۰ - آیه ۳۶۱ - آیه ۳۶۲ - آیه ۳۶۳ - آیه ۳۶۴ - آیه ۳۶۵ - آیه ۳۶۶ - آیه ۳۶۷ - آیه ۳۶۸ - آیه ۳۶۹ - آیه ۳۷۰ - آیه ۳۷۱ - آیه ۳۷۲ - آیه ۳۷۳ - آیه ۳۷۴ - آیه ۳۷۵ - آیه ۳۷۶ - آیه ۳۷۷ - آیه ۳۷۸ - آیه ۳۷۹ - آیه ۳۸۰ - آیه ۳۸۱ - آیه ۳۸۲ - آیه ۳۸۳ - آیه ۳۸۴ - آیه ۳۸۵ - آیه ۳۸۶ - آیه ۳۸۷ - آیه ۳۸۸ - آیه ۳۸۹ - آیه ۳۹۰ - آیه ۳۹۱ - آیه ۳۹۲ - آیه ۳۹۳ - آیه ۳۹۴ - آیه ۳۹۵ - آیه ۳۹۶ - آیه ۳۹۷ - آیه ۳۹۸ - آیه ۳۹۹ - آیه ۴۰۰ - آیه ۴۰۱ - آیه ۴۰۲ - آیه ۴۰۳ - آیه ۴۰۴ - آیه ۴۰۵ - آیه ۴۰۶ - آیه ۴۰۷ - آیه ۴۰۸ - آیه ۴۰۹ - آیه ۴۱۰ - آیه ۴۱۱ - آیه ۴۱۲ - آیه ۴۱۳ - آیه ۴۱۴ - آیه ۴۱۵ - آیه ۴۱۶ - آیه ۴۱۷ - آیه ۴۱۸ - آیه ۴۱۹ - آیه ۴۲۰ - آیه ۴۲۱ - آیه ۴۲۲ - آیه ۴۲۳ - آیه ۴۲۴ - آیه ۴۲۵ - آیه ۴۲۶ - آیه ۴۲۷ - آیه ۴۲۸ - آیه ۴۲۹ - آیه ۴۳۰ - آیه ۴۳۱ - آیه ۴۳۲ - آیه ۴۳۳ - آیه ۴۳۴ - آیه ۴۳۵ - آیه ۴۳۶ - آیه ۴۳۷ - آیه ۴۳۸ - آیه ۴۳۹ - آیه ۴۴۰ - آیه ۴۴۱ - آیه ۴۴۲ - آیه ۴۴۳ - آیه ۴۴۴ - آیه ۴۴۵ - آیه ۴۴۶ - آیه ۴۴۷ - آیه ۴۴۸ - آیه ۴۴۹ - آیه ۴۵۰ - آیه ۴۵۱ - آیه ۴۵۲ - آیه ۴۵۳ - آیه ۴۵۴ - آیه ۴۵۵ - آیه ۴۵۶ - آیه ۴۵۷ - آیه ۴۵۸ - آیه ۴۵۹ - آیه ۴۶۰ - آیه ۴۶۱ - آیه ۴۶۲ - آیه ۴۶۳ - آیه ۴۶۴ - آیه ۴۶۵ - آیه ۴۶۶ - آیه ۴۶۷ - آیه ۴۶۸ - آیه ۴۶۹ - آیه ۴۷۰ - آیه ۴۷۱ - آیه ۴۷۲ - آیه ۴۷۳ - آیه ۴۷۴ - آیه ۴۷۵ - آیه ۴۷۶ - آیه ۴۷۷ - آیه ۴۷۸ - آیه ۴۷۹ - آیه ۴۸۰ - آیه ۴۸۱ - آیه ۴۸۲ - آیه ۴۸۳ - آیه ۴۸۴ - آیه ۴۸۵ - آیه ۴۸۶ - آیه ۴۸۷ - آیه ۴۸۸ - آیه ۴۸۹ - آیه ۴۹۰ - آیه ۴۹۱ - آیه ۴۹۲ - آیه ۴۹۳ - آیه ۴۹۴ - آیه ۴۹۵ - آیه ۴۹۶ - آیه ۴۹۷ - آیه ۴۹۸ - آیه ۴۹۹ - آیه ۵۰۰ - آیه ۵۰۱ - آیه ۵۰۲ - آیه ۵۰۳ - آیه ۵۰۴ - آیه ۵۰۵ - آیه ۵۰۶ - آیه ۵۰۷ - آیه ۵۰۸ - آیه ۵۰۹ - آیه ۵۱۰ - آیه ۵۱۱ - آیه ۵۱۲ - آیه ۵۱۳ - آیه ۵۱۴ - آیه ۵۱۵ - آیه ۵۱۶ - آیه ۵۱۷ - آیه ۵۱۸ - آیه ۵۱۹ - آیه ۵۲۰ - آیه ۵۲۱ - آیه ۵۲۲ - آیه ۵۲۳ - آیه ۵۲۴ - آیه ۵۲۵ - آیه ۵۲۶ - آیه ۵۲۷ - آیه ۵۲۸ - آیه ۵۲۹ - آیه ۵۳۰ - آیه ۵۳۱ - آیه ۵۳۲ - آیه ۵۳۳ - آیه ۵۳۴ - آیه ۵۳۵ - آیه ۵۳۶ - آیه ۵۳۷ - آیه ۵۳۸ - آیه ۵۳۹ - آیه ۵۴۰ - آیه ۵۴۱ - آیه ۵۴۲ - آیه ۵۴۳ - آیه ۵۴۴ - آیه ۵۴۵ - آیه ۵۴۶ - آیه ۵۴۷ - آیه ۵۴۸ - آیه ۵۴۹ - آیه ۵۵۰ - آیه ۵۵۱ - آیه ۵۵۲ - آیه ۵۵۳ - آیه ۵۵۴ - آیه ۵۵۵ - آیه ۵۵۶ - آیه ۵۵۷ - آیه ۵۵۸ - آیه ۵۵۹ - آیه ۵۶۰ - آیه ۵۶۱ - آیه ۵۶۲ - آیه ۵۶۳ - آیه ۵۶۴ - آیه ۵۶۵ - آیه ۵۶۶ - آیه ۵۶۷ - آیه ۵۶۸ - آیه ۵۶۹ - آیه ۵۷۰ - آیه ۵۷۱ - آیه ۵۷۲ - آیه ۵۷۳ - آیه ۵۷۴ - آیه ۵۷۵ - آیه ۵۷۶ - آیه ۵۷۷ - آیه ۵۷۸ - آیه ۵۷۹ - آیه ۵۸۰ - آیه ۵۸۱ - آیه ۵۸۲ - آیه ۵۸۳ - آیه ۵۸۴ - آیه ۵۸۵ - آیه ۵۸۶ - آیه ۵۸۷ - آیه ۵۸۸ - آیه ۵۸۹ - آیه ۵۹۰ - آیه ۵۹۱ - آیه ۵۹۲ - آیه ۵۹۳ - آیه ۵۹۴ - آیه ۵۹۵ - آیه ۵۹۶ - آیه ۵۹۷ - آیه ۵۹۸ - آیه ۵۹۹ - آیه ۶۰۰ - آیه ۶۰۱ - آیه ۶۰۲ - آیه ۶۰۳ - آیه ۶۰۴ - آیه ۶۰۵ - آیه ۶۰۶ - آیه ۶۰۷ - آیه ۶۰۸ - آیه ۶۰۹ - آیه ۶۱۰ - آیه ۶۱۱ - آیه ۶۱۲ - آیه ۶۱۳ - آیه ۶۱۴ - آیه ۶۱۵ - آیه ۶۱۶ - آیه ۶۱۷ - آیه ۶۱۸ - آیه ۶۱۹ - آیه ۶۲۰ - آیه ۶۲۱ - آیه ۶۲۲ - آیه ۶۲۳ - آیه ۶۲۴ - آیه ۶۲۵ - آیه ۶۲۶ - آیه ۶۲۷ - آیه ۶۲۸ - آیه ۶۲۹ - آیه ۶۳۰ - آیه ۶۳۱ - آیه ۶۳۲ - آیه ۶۳۳ - آیه ۶۳۴ - آیه ۶۳۵ - آیه ۶۳۶ - آیه ۶۳۷ - آیه ۶۳۸ - آیه ۶۳۹ - آیه ۶۴۰ - آیه ۶۴۱ - آیه ۶۴۲ - آیه ۶۴۳ - آیه ۶۴۴ - آیه ۶۴۵ - آیه ۶۴۶ - آیه ۶۴۷ - آیه ۶۴۸ - آیه ۶۴۹ - آیه ۶۵۰ - آیه ۶۵۱ - آیه ۶۵۲ - آیه ۶۵۳ - آیه ۶۵۴ - آیه ۶۵۵ - آیه ۶۵۶ - آیه ۶۵۷ - آیه ۶۵۸ - آیه ۶۵۹ - آیه ۶۶۰ - آیه ۶۶۱ - آیه ۶۶۲ - آیه ۶۶۳ - آیه ۶۶۴ - آیه ۶۶۵ - آیه ۶۶۶ - آیه ۶۶۷ - آیه ۶۶۸ - آیه ۶۶۹ - آیه ۶۷۰ - آیه ۶۷۱ - آیه ۶۷۲ - آیه ۶۷۳ - آیه ۶۷۴ - آیه ۶۷۵ - آیه ۶۷۶ - آیه ۶۷۷ - آیه ۶۷۸ - آیه ۶۷۹ - آیه ۶۸۰ - آیه ۶۸۱ - آیه ۶۸۲ - آیه ۶۸۳ - آیه ۶۸۴ - آیه ۶۸۵ - آیه ۶۸۶ - آیه ۶۸۷ - آیه ۶۸۸ - آیه ۶۸۹ - آیه ۶۹۰ - آیه ۶۹۱ - آیه ۶۹۲ - آیه ۶۹۳ - آیه ۶۹۴ - آیه ۶۹۵ - آیه ۶۹۶ - آیه ۶۹۷ - آیه ۶۹۸ - آیه ۶۹۹ - آیه ۷۰۰ - آیه ۷۰۱ - آیه ۷۰۲ - آیه ۷۰۳ - آیه ۷۰۴ - آیه ۷۰۵ - آیه ۷۰۶ - آیه ۷۰۷ - آیه ۷۰۸ - آیه ۷۰۹ - آیه ۷۱۰ - آیه ۷۱۱ - آیه ۷۱۲ - آیه ۷۱۳ - آیه ۷۱۴ - آیه ۷۱۵ - آیه ۷۱۶ - آیه ۷۱۷ - آیه ۷۱۸ - آیه ۷۱۹ - آیه ۷۲۰ - آیه ۷۲۱ - آیه ۷۲۲ - آیه ۷۲۳ - آیه ۷۲۴ - آیه ۷۲۵ - آیه ۷۲۶ - آیه ۷۲۷ - آیه ۷۲۸ - آیه ۷۲۹ - آیه ۷۳۰ - آیه ۷۳۱ - آیه ۷۳۲ - آیه ۷۳۳ - آیه ۷۳۴ - آیه ۷۳۵ - آیه ۷۳۶ - آیه ۷۳۷ - آیه ۷۳۸ - آیه ۷۳۹ - آیه ۷۴۰ - آیه ۷۴۱ - آیه ۷۴۲ - آیه ۷۴۳ - آیه ۷۴۴ - آیه ۷۴۵ - آیه ۷۴۶ - آیه ۷۴۷ - آیه ۷۴۸ - آیه ۷۴۹ - آیه ۷۵۰ - آیه ۷۵۱ - آیه ۷۵۲ - آیه ۷۵۳ - آیه ۷۵۴ - آیه ۷۵۵ - آیه ۷۵۶ - آیه ۷۵۷ - آیه ۷۵۸ - آیه ۷۵۹ - آیه ۷۶۰ - آیه ۷۶۱ - آیه ۷۶۲ - آیه ۷۶۳ - آیه ۷۶۴ - آیه ۷۶۵ - آیه ۷۶۶ - آیه ۷۶۷ - آیه ۷۶۸ - آیه ۷۶۹ - آیه ۷۷۰ - آیه ۷۷۱ - آیه ۷۷۲ - آیه ۷۷۳ - آیه ۷۷۴ - آیه ۷۷۵ - آیه ۷۷۶ - آیه ۷۷۷ - آیه ۷۷۸ - آیه ۷۷۹ - آیه ۷۸۰ - آیه ۷۸۱ - آیه ۷۸۲ - آیه ۷۸۳ - آیه ۷۸۴ - آیه ۷۸۵ - آیه ۷۸۶ - آیه ۷۸۷ - آیه ۷۸۸ - آیه ۷۸۹ - آیه ۷۹۰ - آیه ۷۹۱ - آیه ۷۹۲ - آیه ۷۹۳ - آیه ۷۹۴ - آیه ۷۹۵ - آیه ۷۹۶ - آیه ۷۹۷ - آیه ۷۹۸ - آیه ۷۹۹ - آیه ۸۰۰ - آیه ۸۰۱ - آیه ۸۰۲ - آیه ۸۰۳ - آیه ۸۰۴ - آیه ۸۰۵ - آیه ۸۰۶ - آیه ۸۰۷ - آیه ۸۰۸ - آیه ۸۰۹ - آیه ۸۱۰ - آیه ۸۱۱ - آیه ۸۱۲ - آیه ۸۱۳ - آیه ۸۱۴ - آیه ۸۱۵ - آیه ۸۱۶ - آیه ۸۱۷ - آیه ۸۱۸ - آیه ۸۱۹ - آیه ۸۲۰ - آیه ۸۲۱ - آیه ۸۲۲ - آیه ۸۲۳ - آیه ۸۲۴ - آیه ۸۲۵ - آیه ۸۲۶ - آیه ۸۲۷ - آیه ۸۲۸ - آیه ۸۲۹ - آیه ۸۳۰ - آیه ۸۳۱ - آیه ۸۳۲ - آیه ۸۳۳ - آیه ۸۳۴ - آیه ۸۳۵ - آیه ۸۳۶ - آیه ۸۳۷ - آیه ۸۳۸ - آیه ۸۳۹ - آیه ۸۴۰ - آیه ۸۴۱ - آیه ۸۴۲ - آیه ۸۴۳ - آیه ۸۴۴ - آیه ۸۴۵ - آیه ۸۴۶ - آیه ۸۴۷ - آیه ۸۴۸ - آیه ۸۴۹ - آیه ۸۵۰ - آیه ۸۵۱ - آیه ۸۵۲ - آیه ۸۵۳ - آیه ۸۵۴ - آیه ۸۵۵ - آیه ۸۵۶ - آیه ۸۵۷ - آیه ۸۵۸ - آیه ۸۵۹ - آیه ۸۶۰ - آیه ۸۶۱ - آیه ۸۶۲ - آیه ۸۶۳ - آیه ۸۶۴ - آیه ۸۶۵ - آیه ۸۶۶ - آیه ۸۶۷ - آیه ۸۶۸ - آیه ۸۶۹ - آیه ۸۷۰ - آیه ۸۷۱ - آیه ۸۷۲ - آیه ۸۷۳ - آیه ۸۷۴ - آیه ۸۷۵ - آیه ۸۷۶ - آیه ۸۷۷ - آیه ۸۷۸ - آیه ۸۷۹ - آیه ۸۸۰ - آیه ۸۸۱ - آیه ۸۸۲ - آیه ۸۸۳ - آیه ۸۸۴ - آیه ۸۸۵ - آیه ۸۸۶ - آیه ۸۸۷ - آیه ۸۸۸ - آیه ۸۸۹ - آیه ۸۹۰ - آیه ۸۹۱ - آیه ۸۹۲ - آیه ۸۹۳ - آیه ۸۹۴ - آیه ۸۹۵ - آیه ۸۹۶ - آیه ۸۹۷ - آیه ۸۹۸ - آیه ۸۹۹ - آیه ۹۰۰ - آیه ۹۰۱ - آیه ۹۰۲ - آیه ۹۰۳ - آیه ۹۰۴ - آیه ۹۰۵ - آیه ۹۰۶ - آیه ۹۰۷ - آیه ۹۰۸ - آیه ۹۰۹ - آیه ۹۱۰ - آیه ۹۱۱ - آیه ۹۱۲ - آیه ۹۱۳ - آیه ۹۱۴ - آیه ۹۱۵ - آیه ۹۱۶ - آیه ۹۱۷ - آیه ۹۱۸ - آیه ۹۱۹ - آیه ۹۲۰ - آیه ۹۲۱ - آیه ۹۲۲ - آیه ۹۲۳ - آیه ۹۲۴ - آیه ۹۲۵ - آیه ۹۲۶ - آیه ۹۲۷ - آیه ۹۲۸ - آیه ۹۲۹ - آیه ۹۳۰ - آیه ۹۳۱ - آیه ۹۳۲ - آیه ۹۳۳ - آیه ۹۳۴ - آیه ۹۳۵ - آیه ۹۳۶ - آیه ۹۳۷ - آیه ۹۳۸ - آیه ۹۳۹ - آیه ۹۴۰ - آیه ۹۴۱ - آیه ۹۴۲ - آیه ۹۴۳ - آیه ۹۴۴ - آیه ۹۴۵ - آیه ۹۴۶ - آیه ۹۴۷ - آیه ۹۴۸ - آیه ۹۴۹ - آیه ۹۵۰ - آیه ۹۵۱ - آیه ۹۵۲ - آیه ۹۵۳ - آیه ۹۵۴ - آیه ۹۵۵ - آیه ۹۵۶ - آیه ۹۵۷ - آیه ۹۵۸ - آیه ۹۵۹ - آیه ۹۶۰ - آیه ۹۶۱ - آیه ۹۶۲ - آیه ۹۶۳ - آیه ۹۶۴ - آیه ۹۶۵ - آیه ۹۶۶ - آیه ۹۶۷ - آیه ۹۶۸ - آیه ۹۶۹ - آیه ۹۷۰ - آیه ۹۷۱ - آیه ۹۷۲ - آیه ۹۷۳ - آیه ۹۷۴ - آیه ۹۷۵ - آیه ۹۷۶ - آیه ۹۷۷ - آیه ۹۷۸ - آیه ۹۷۹ - آیه ۹۸۰ - آیه ۹۸۱ - آیه ۹۸۲ - آیه ۹۸۳ - آیه ۹۸۴ - آیه ۹۸۵ - آیه ۹۸۶ - آیه ۹۸۷ - آیه ۹۸۸ - آیه ۹۸۹ - آیه ۹۹۰ - آیه ۹۹۱ - آیه ۹۹۲ - آیه ۹۹۳ - آیه ۹۹۴ - آیه ۹۹۵ - آیه ۹۹۶ - آیه ۹۹۷ - آیه ۹۹۸ - آیه ۹۹۹ - آیه ۱۰۰۰ - آیه ۱۰۰۱ - آیه ۱۰۰۲ - آیه ۱۰۰۳ - آیه ۱۰۰۴ - آیه ۱۰۰۵ - آیه ۱۰۰۶ - آیه ۱۰۰۷ - آیه ۱۰۰۸ - آیه ۱۰۰۹ - آیه ۱۰۱۰ - آیه ۱۰۱۱ - آیه ۱۰۱۲ - آیه ۱۰۱۳ - آیه ۱۰۱۴ - آیه ۱۰۱۵ - آیه ۱۰۱۶ - آیه ۱۰۱۷ - آیه ۱۰۱۸ - آیه ۱۰۱۹ - آیه ۱۰۲۰ - آیه ۱۰۲۱ - آیه ۱۰۲۲ - آیه ۱۰۲۳ - آیه ۱۰۲۴ - آیه ۱۰۲۵ - آیه ۱۰۲۶ - آیه ۱۰۲۷ - آیه ۱۰۲۸ - آیه ۱۰۲۹ - آیه ۱۰۳۰ - آیه ۱۰۳۱ - آیه ۱۰۳۲ - آیه ۱۰۳۳ - آیه ۱۰۳۴ - آیه ۱۰۳۵ - آیه ۱۰۳۶ - آیه ۱۰۳۷ - آیه ۱۰۳۸ - آیه ۱۰۳۹ - آیه ۱۰۴۰ - آیه ۱۰۴۱ - آیه ۱۰۴۲ - آیه ۱۰۴۳ - آیه ۱۰۴۴ - آیه ۱۰۴۵ - آیه ۱۰۴۶ - آیه ۱۰۴۷ - آیه ۱۰۴۸ - آیه ۱۰۴۹ - آیه ۱۰۵۰ - آیه ۱۰۵۱ - آیه ۱۰۵۲ - آیه ۱۰۵۳ - آیه ۱۰۵۴ - آیه ۱۰۵۵ - آیه ۱</p>		

عشر

التَّحَارِيرُ

قالہ کہ مجھ کو کچھ گواہ است۔ یہی بخیرین نام ہے ورنہ اگر شخص علیہ السلام حضرت خود را کہہ کر موسیٰ را عطا کر دے گا سزا دہان سباع را از کوفہ سیدان او و عطا ای انبیاء و شریف علیہ السلام خود را دے دے خود مرگے ان حضرت عیسیٰ ادم و حوا علیہ السلام کہ ان سر جنت کو دے دے درخت خود پس گرفت موسیٰ آن عطا را علیہ شریف علیہ السلام کہ انانی الخا لین فرس بس چون ادا کرے موسیٰ عطا دے دے مرگے است۔ انالاجین نامہا ز سناہدہ بیچے دہ سال غنبدی کر دے دہ سال دیگر صاحب شریف بود اس وقتے قبل خود۔ در شرب سوز و نایک کرد نام کہ کر دے بود و زارش اوصاف حضرت علی مرتضیٰ

خلق القصص

	موضع القرآن
--	-------------

[illegible]

<p>مِنْ الْقِصَصِ</p> <p>ع</p> <p>خمس النصف</p>	<p>موضع القرآن</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>جلائیں</p>
	<p>اور کیا مجھے انکو سردار</p> <p>بلاتے دوزخ کی طرف</p> <p>اور قیامت کے دن انکو مدد نہیں</p> <p>اوپر بھی رکھی انہیں اس دنیا میں جھٹکار</p> <p>قیامت کے دن ان پر برائی ہی اور دیکھ</p> <p>موسیٰ کو کتاب میں بھی کہہا چکے الکی</p> <p>سجود کرنے کو</p> <p>سجود کرنے کو</p> <p>اور بتائے اور نہ</p> <p>سنا یاد رکھیں</p> <p>اور تو تھا</p> <p>غرب کی طرف جب پہنچے</p> <p>موسیٰ کو حکم</p> <p>اور نہ تھا تو دیکھتا</p> <p>لیکن مجھے اُنھیں کئی سنگین بھر</p> <p>اور تو نہ تھا تھیں والوں غش اُنکو</p> <p>برہم رہے یہیں رسول بھیجے</p> <p>اور تو نہ تھا طور کے کنارے</p>	<p>اور انہیں ابن ابی شہو لیا</p> <p>مجاہد بن سہب</p> <p>اور روز قیامت نصرت داور نہ</p> <p>والی ان میں فرستادہ ہیں دنیا</p> <p>قیامت ان میں انہوں نے سخت</p> <p>موسیٰ کو کتاب میں بھی کہہا چکے الکی</p> <p>سجود کرنے کو</p> <p>سجود کرنے کو</p> <p>اور بتائے اور نہ</p> <p>سنا یاد رکھیں</p> <p>اور تو تھا</p> <p>غرب کی طرف جب پہنچے</p> <p>موسیٰ کو حکم</p> <p>اور نہ تھا تو دیکھتا</p> <p>لیکن مجھے اُنھیں کئی سنگین بھر</p> <p>اور تو نہ تھا تھیں والوں غش اُنکو</p> <p>برہم رہے یہیں رسول بھیجے</p> <p>اور تو نہ تھا طور کے کنارے</p>	<p>(وجعلناهم في الدنيا ائمة) بحقيق ائمة بنين وابدا</p> <p>التائبة يا اور وسا في الشرك (يدعون الى النار) يدعونهم</p> <p>الى الشرك (ويوم القيامة لا يصرون) يدفع العذاب</p> <p>عنهم (وانبعناهم في هذه الدنيا ائمة) خير (ويوم</p> <p>القيامة هم من المقبوحين) المبعدين (ولقد اتينا</p> <p>موسى الكتاب) التوراة (من بعد ما هلكنا القرون</p> <p>الاولى) قوم نوح وعاد وثمود وغيرهم (بصائر للناس)</p> <p>حال من ايمان جمع بصيرة وهي قور القلب ائمة</p> <p>للقلوب (وهدي) من الضلالة لمن عمل (وحسنه)</p> <p>بن من به (لعلهم يتذكرون) يعطون بما فيه من</p> <p>للعز (وما كنت) يا محمد بجانب الجبال والوادي</p> <p>واللجان (انهم) من موسى حين المناجاة (ادفينا)</p> <p>اوحينا (الى موسى) اكثر بالرسالة الى فرعون وقومه</p> <p>(وما كنت من الشاهدين) لذلك ففر فرعون به</p> <p>(ولكن انشأنا قرونا) متابع موسى (فقطا وعلما العرة)</p> <p>ابطالت اعمالهم فمسوا العهود وانك رست لعلهم وانقطع</p> <p>الوحي فحننا بك رسولا ووحينا اليك خبر موسى وعينه</p> <p>(وما كنت ثاويا) مقبلا في اهل مدين تلو عليهم اياتنا</p> <p>خبرين ففرقتهم فخير بها (ولكن انما مرسلين)</p> <p>لك واليك باخبار المتقل مين (وما كنت بجانب الظنون)</p>

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

وہی ہے جو ان کے لئے ہے۔

موضع القرآن

چون آواز دادیم بگریه و زاری
ولیکن دج انداز زوی بخشایش رودگار
تو تا ترستی گوی زار نه نیامده بود زین
شیر ترسانده پیش از تو بود گران
و اگر نه آن بودی که برسد بدین عقوبتی
سبب آنکه پیش نه ستاده آنست
دست ایشان پیش گویای پروردگار
ماجر افرستادی
شوی با پیغامبری را تا بروی آب است تو
کنیم و باشتیم از
مسلمانان اینها سبب اینست
پس چون آید برشان سیم
و حی راست از نزد یک ما گفتند چرا
داوده شاه دای پیغامبر را مانده
آنچه داده شد عمومی
ایا سید ما را که این را می دانست بود
کافر شده اند یا نه آنچه داده شد عمومی
را پیش ازین گفتند قطعی است که
دو سخن اند
موافقی بیکدیگر شده نه قریب و قرآن
و گفتند هر اینه ما هر یک از اینها
کافریم بگوئیس بارید
کافر شده اند یا نه آنچه داده شد عمومی
کافر شده اند یا نه آنچه داده شد عمومی
راه نمایند تر باشد از این دو
ای تیری او کنیم اگر شمار است گوشتش
اگر قبول نکنند که از آن ۲۰ خیر تر است
سخنی ترا پس بدان که این نیست که
پس روی نمیکنند
خواهش نفس خود را و کسیت گمراه تر از
سکندر بود

جب پہنچے آواز دی
 ۱۰
 دیکھ کر ہم سے ترسے رب کی کہ تو
 ۱۱
 کوئی ڈر نہ سنا لے والا تجھ سے پہلے شا
 ۱۲
 اودھانے واسطے کہ کبھی ترسے اُن پر
 ۱۳
 تو کہنے لگین ایسا ہمارا کیوں بھیج دیا
 ۱۴
 ہمارے پاس کہ کو بیجاں دیکر تو ہم چلتے تیری
 ۱۵
 یقین رکھنے والے

۱۶
 پھر جب پہنچی انگو
 ۱۷
 غمک بات ہمارے پاس سے کہنے
 ۱۸
 ملا تھا موسیٰ کو
 ۱۹
 کہا ابھی
 ۲۰
 منکر نہیں ہو چکے موسیٰ کے لے سے
 ۲۱
 اس سے پہلے کہنے لگے
 ۲۲
 دو توجا دو ہیں
 ۲۳
 آجسے موافق اور کہنے لگے ہم دو تو
 ۲۴
 بہرین ماتے تو کہہ اب لاؤ
 ۲۵
 کوئی کتاب اللہ کے پاس کی جو اُن
 ۲۶
 دو لون سے پتہ چھو بھائی میں
 ۲۷
 اس پر جان اگر تم سچے ہو پھر اگر نہ کر
 ۲۸
 تیرا کہا تو جان لے کہ وہ چلتے ہیں
 ۲۹
 رزی اپنی جاویر اور اُس سے بہر کا

[illegible]

حَرَامًا مِّنَ الْجَبَلِ لِيَذَرَ كُلَّ شَيْءٍ ذِكْرًا لِّرَبِّكَ إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۚ وَلَمَّا كَانَتْ هُدًى لِّلنَّاسِ هَدَيْنَاهُمُ السَّبِيلَ فَمِنْ أَمَامِهِمْ أَسْرَارُ ۚ وَنَبَذُوا فِتْنَتَهُمْ فِي الْأَرْضِ ۚ ثُمَّ هَدَيْنَاهُمُ السَّبِيلَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ ذَا فَضْلٍ كَثِيرٍ ۚ وَلَمَّا رَأَىٰ أَن يُضْلَعِيَ الْفَخْرَ مِنَ النَّاسِ عَرَفَ أَنَّهُ أَنذَرَهُمْ بَلَاءَ ذُو الْقُرَىٰ ۚ فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِئِن لَّمْ يَظْهَرْ لَهُمْ بَيِّنَاتٌ مِّنْ رَبِّهِمْ لَيَكْفُرْنَ بِهِ ۚ وَلَمَّا جَاءَ الْفَخْرُ بَدَّ لَهُمُ الْعَيْنُ ۚ فَذُكِّرُوا بِالْأَلَمِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ ذَا فَضْلٍ كَثِيرٍ ۚ وَلَمَّا رَأَىٰ أَن يُضْلَعِيَ الْفَخْرَ مِنَ النَّاسِ عَرَفَ أَنَّهُ أَنذَرَهُمْ بَلَاءَ ذُو الْقُرَىٰ ۚ فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِئِن لَّمْ يَظْهَرْ لَهُمْ بَيِّنَاتٌ مِّنْ رَبِّهِمْ لَيَكْفُرْنَ بِهِ ۚ وَلَمَّا جَاءَ الْفَخْرُ بَدَّ لَهُمُ الْعَيْنُ ۚ فَذُكِّرُوا بِالْأَلَمِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ ذَا فَضْلٍ كَثِيرٍ ۚ

[illegible]

<p>من قوم موسى</p>	<p>من قوم موسى</p>	<p>من قوم موسى</p>	<p>من قوم موسى</p>
<p>من قوم موسى</p>	<p>من قوم موسى</p>	<p>من قوم موسى</p>	<p>من قوم موسى</p>

من قوم موسى

من قوم موسى

[illegible]

سورۃ العنکبوت

خمس

سورۃ العنکبوت مکیہ ۱۱۰ آیتیں
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً
 اَلَمْ نَحْصِبْ لِلنَّاسِ اَنْ يَتْرُكُوْا اَنْ يَقُوْلُوْا السَّوْءَ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلْيَعْلَمَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
 وَلْيَعْلَمَنَّ الَّذِيْنَ كَذَبُوْا اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ يُعْمَلُوْنَ السَّيِّئَاتِ اَنْ يَسِيْفُوْا نَاسًا مَّا يَخْلُكُوْنَ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللّٰهِ فَلَنْ يُغَيِّرَ اللّٰهُ
 وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً وَهِيَ تِسْعٌ وَسِتُّونَ آيَةً
 عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
 عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
سورۃ العنکبوت کی ہی انتہر	سورۃ عنکبوت کی است وکن ثمت	سورۃ العنکبوت مکیہ ۱۱۰ آیتیں
شروع اللہ کے نام سے جہت	بسم خداوند بخشنده مهربان	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
کہا ہے مجھے میں لوگ نہ جانتے تھے	ایسا نہ تھا کہ انہوں نے نہ جانتے تھے	اَلَمْ نَحْصِبْ لِلنَّاسِ اَنْ يَتْرُكُوْا اَنْ يَقُوْلُوْا السَّوْءَ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ
اور میں نے انہیں آزمایا کہ انہوں نے کیا کیا	گویندا ہوں کہ انہوں نے کیا کیا	وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلْيَعْلَمَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
تھے سو اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	اور اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	وَلْيَعْلَمَنَّ الَّذِيْنَ كَذَبُوْا اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ يُعْمَلُوْنَ السَّيِّئَاتِ اَنْ يَسِيْفُوْا نَاسًا مَّا يَخْلُكُوْنَ
شعبے میں اور اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	راست گویندا اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللّٰهِ فَلَنْ يُغَيِّرَ اللّٰهُ
کہا ہے مجھے میں لوگ نہ جانتے تھے	ایسا نہ تھا کہ انہوں نے نہ جانتے تھے	وَلْيَعْلَمَنَّ الَّذِيْنَ كَذَبُوْا اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ يُعْمَلُوْنَ السَّيِّئَاتِ اَنْ يَسِيْفُوْا نَاسًا مَّا يَخْلُكُوْنَ
کہ اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	اور اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
چکاتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	چکاتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
تھی ملاقات کی سوا اللہ کا وعدہ	تھی ملاقات خدا کا وعدہ	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
جانتا اور جو کوئی محنت اٹھاوے	جانتا اور جو کوئی محنت اٹھاوے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
سوا اللہ تعالیٰ اپنے ہی واسطے	سوا اللہ تعالیٰ اپنے ہی واسطے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
اللہ کو برا واپس جہان والوں کی	اللہ کو برا واپس جہان والوں کی	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
اور جو لوگ یقین لائے اور کہے	اور جو لوگ یقین لائے اور کہے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
ان سے برائیاں اٹلی اور بلاد بیگ	ان سے برائیاں اٹلی اور بلاد بیگ	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
ان کو بہتر سے بہتر	ان کو بہتر سے بہتر	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
کا موکاؤ اور پتھر نقد کر دیا	کا موکاؤ اور پتھر نقد کر دیا	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
ان کو اپنے مانتا ہے	ان کو اپنے مانتا ہے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ
بھلے رہا اور اگر وہ مجھ سے	بھلے رہا اور اگر وہ مجھ سے	وَلَيَجْنَبَنَّهُمْ لِيَتْلُوْا آيَاتِ اللّٰهِ وَلِيَتْلُوْا الصَّلٰتِ

سورۃ العنکبوت کی ہی انتہر
 شروع اللہ کے نام سے جہت
 کہا ہے مجھے میں لوگ نہ جانتے تھے
 اور میں نے انہیں آزمایا کہ انہوں نے کیا کیا
 تھے سو اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے
 شعبے میں اور اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے
 کہہ لے مجھے میں لوگ نہ جانتے تھے
 کہ اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے
 چکاتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ انہیں آزمائے
 تھی ملاقات کی سوا اللہ کا وعدہ
 جانتا اور جو کوئی محنت اٹھاوے
 سوا اللہ تعالیٰ اپنے ہی واسطے
 اللہ کو برا واپس جہان والوں کی
 اور جو لوگ یقین لائے اور کہے
 ان سے برائیاں اٹلی اور بلاد بیگ
 ان کو بہتر سے بہتر
 کا موکاؤ اور پتھر نقد کر دیا
 ان کو اپنے مانتا ہے
 بھلے رہا اور اگر وہ مجھ سے

عشر

[illegible]

تو خدا تعالی و من الناس من یعقل - این است تا مثل شد در شان منافقان آنکه فی الجمله نزول است در شان عیاش بود برادر او چهل که امان آورده بود بر رسول الله و من منافقون که او را عذاب کردند
سبب امان آوردن منافق در شان منافقان است و کذا فی الزمانی - در کتاب آورده که بر مسلمانان و امیرین خلف و عمر بن خطاب خطاب را یعنی از دنیا گفتند که زود بی روی شما بی دروغی که دریم بجهنم
فرود آمدید و اگر در امان است بر روی اینها که ما را برادریم و شما را عزیز برانگه و کذا بر این صحیح است و هر کس که مخالف الله و رسوله است و منافقین را فرموده ۱۲

[illegible]

فردی پس بعد از آنکه پس گویید تقدیری کرد مرا در احوال السلام که خواهر زاده و بقیه را در زنده او بود و اول شخصه ایان آورد و ولادت فزیدی در آنش را که می سوزد و این را به واسطه حسن فکرم و گفت ابراهیم
سازگار و خیرم و بعد وی ایان آورده بود و همیشه قول بسوی برادر خویش می گفت که اگر برادر مرا در این مکتب است خرم خود را و خیرت نمود و از سودا و حراق قبولی است ۲۸

جلالین	فتح الرحمن	سورة الفجر
الثَّانِيَةِ وَأَن خَالَ كَفِ بَيْنَهُمَا عَلَى الْوَحْيَيْنِ فِي الْمَوْضِعَيْنِ (لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ) ائی ذبہا بالرجال (ما سبقتکم بہا من احد من العالمین) اولیٰ وکین (اکنتم لتأتون الرجال) ویتقطعون السبیل طریق المارتہ یفعلکم الفاحشہ مَنْ عَمِلَ بِهَا فَتَرَكَ النَّاسَ الْمُسْتَرِيكُمْ (وَأَتُونَ فِي نَادِيكُمْ) مُشْتَرِكًا فِي الْمَنْكَرِ فَعَالَ الْفَاحِشَةَ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ (فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ) إِلَّا أَنْ قَالُوا لَأَتَيْنَا بَعْدَ بِلَالِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ (فِي سَتِجِلِ ذَلِكْ) وَإِنَّ الْعَذَابَ نَازِلًا بِفَاعِلِهِ (قَالَ رَبِّ نَضْرِي) بِتَحْقِيقِ قَوْلِي فِي نَزْلِ الْعَذَابِ (عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِدِينَ) الْعَالَمِينَ بِلِقَائِ الْوَحْيِ فَاسْتَجَابَ اللَّهُ دُعَاءَهُ (وَمَا كَانَتْ رُسُلُنَا أَرْهَقُ بِهِمْ) بِالْبَشَرِ) بِاسْتِغْنَاءِ وَيَعْقُوبُ بَعْدَهُ (قَالُوا إِنَّا هَلَكُوا) أَهْلُ هَذِهِ الْقَرْيَةِ) ائی قریۃ لوط (إِنَّا هَلَكُوا كَمَا هَلَكُوا) (قَالَ) إِبْرَاهِيمُ (إِنْ فِيهَا لَظُلُومٌ) ائی الرُّسُلُ (مَنْ عَمِلَ مِنْ فِيهَا الْكُنْهِيَّةَ) بِالْخَفِيفِ وَالشَّدِيدِ (وَلَهُمْ) إِلَّا أَمْرًا فَهُمْ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ) الْبَاقِينَ فِي الْعَذَابِ (وَمَا كَانَ جَاءَتْ رُسُلُنَا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ) وَصَاقَ بِهِمْ ذُرْعًا (صَدَّ لَهُمْ حِسَانُ الْوُجُودِ فِي صُورَةِ أَصْيَافٍ خَافَ عَلَيْهِمْ قَوْمُهُ فَأَعْلَوْهُ بِأَنْ هَلَكُوا) (وَقَالُوا لَا خَفَّ وَلَا خَرْنٌ إِنَّا نَسْتَجُوكَ) بِاللَّشْدِيدِ	معلیٰ آرید کار بجائی را کہ پیش دستی نکرده است بر شما بسوی آن بیشتر کسی از عالمہا یا شما بقصد شہوت و قطع طریق میکنند و معلیٰ آرید در مجلس خویش کار نایب مدبرہ بیشتر بود جواب قوم او کہ گفتند اگر شستی در راست گو یان گفتی ای پروردگار من نفرت بہ مرا بر قوم فسد کن و تو شک آوردند رستگاران با پیش شده را گفتند ہر ایزد ما ہلاک کند اگر تو را آقا شد اہل این دہان ہم بر اینہ اہل این دہان ہستیم بودند گفتند ای ہمہ ہر ایزد در اینجا لوط است و ما ترسم ہر کہ انجا است اللہ غلام کن اورا ہوا اول او را در لادہ الان دی ہست از باقی ماندگان و تو شک آوردند رستگاران با پیش اندرہ کہین کردہ شد بسبب ایقان دیگہ مل شد بسبب ایقان برو بہ طلب و گفتند آن رستگاران ترس و اندوہ مخوف ہر ایزد ما ہست	آئے ہو بجائی کے کام بر تم سے پہلے نہیں کیا بیشتر نے جہان میں کیا تم دوزخ سے سو مردوں پر اور راہ مارتے ہو اور کرتے ہو اپنی مجلس میں برا کام بہر کچھ جواب نہ تھا اس کی قوم کا کہ بہی نہ کہنے لے اہم پرانت انہی اگر تو شستی جی بولتا ای رب میری مدد کر اور تو شیری لوگوں پر مسل اگر تیرے پیچھے ہمارے پیچھے ہوں ہم خوش خبری لیکر لو گے ہلکے کیا دینی بہی نہ کہنے لے اس کے لوگ ہوں ہمیں غم نہ تھا بولتا انہیں لوط جی وہ بولے خوش معلوم ہی جو کوئی اس کی ہم بجائی لیکر اسکو اور کچھ دلاؤ اگر اس کی عورت رہی رہ جائے وہ لوگوں اور جب پہنچے ہمارے بھی لوط باہر ناخوش ہوا ان کو دیکھ کر اور صفہ ہوا دل سے اور وہ بولے بولے تو نہ در اور ہم نہ تھا ہم بجائی لیکر

الحق العذب
۲۹
خمس

وَأَهْلَكَ لَا أَمْرًا لَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجَازًا مِنَ السَّمَاءِ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ
وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً بَيْنَ الْأَيْمَانِ يَوْمَ يُعْقَلُونَ وَلِلْمَدِينِ خُدَاةٌ يُقِيمُونَ يُدِخِلُونَ فِيهَا الْبَاقِلِينَ وَخُفَّتْ رَحْمَةُ اللَّهِ وَابْتُهِنَ فَالْكَافِرُ الْعَصِیُّ لَبَّيْكَ
وَلَقَدْ تَقَوَّى الْآدَمُ مَقْصِدَ رَبِّهِ وَلَكِنْ بَوَّاهُ فَخَذَّ لَهُمُ الرِّحْفَةَ فَاصْبِرُوا فِيهَا أَرْبَعَ جَنَّاتٍ وَعَادَ أَوْثَمُودَ وَقَدْ
تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسَاكِينِهِمْ وَزَيْنَ لَكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُمْ فَصَلَهُمُ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا بِأَعْيُنٍ فَكَلَّا

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں
۱۔ اور تیرے گھر کو مگر تیری حورست ۲۔ رہ گئی رہنے والوں میں سے ۳۔ ہلکے آثار کی بجائے	۱۔ اہل ایمان مگر زمین تو باشت و باقی ماندگار ۲۔ ہر آئینہ مافوق و آئینہ ایم ۳۔ بر اہل اس دین عفو تو را	وَالْخَفِيفِ (وَأَهْلَكَ لَا أَمْرًا لَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ) وَصَبَّ هَلَاكَ عَطْفًا عَلَىٰ حُلِّ الْكَافِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ) بِالشَّدِيدِ وَالْخَفِيفِ (عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجَازًا) عَدَا بَا (مِنْ السَّمَاءِ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ) (كَانُوا يُفْسِقُونَ) يَا أَيُّ سَبَبٍ فَسَقَهُمْ (وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً بَيْنَ) ظَاهِرَةٍ هِيَ آيَاتُ خَيْرِهَا (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) (يَتَذَكَّرُونَ) أَنْسَلْنَا (إِلَىٰ مَدِينٍ لَهَا هُمْ شُعَبًا) فَقَالَ (يَا قَوْمُ اعْبُدُوا) اللَّهَ وَانْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ أَخْشَوْهُ هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (وَكَا) تَعَوَّيْ فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ) (حَالٌ مُوَكَّدَةٌ لِعَامِلِيهَا مِنْ) عَنِّي بِكُفْرٍ لَلْثَلَاثَةِ أَفْسَدَ (فَكَذَّبُوهُ فَخَذَّ لَهُمُ الرِّحْفَةَ) الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لِيَدُهُ (فَاصْبِرُوا فِيهَا أَرْبَعَ جَنَّاتٍ) (بَا) بَارِكِينَ عَلَىٰ الرِّبِّ مَبْتَلِينَ (وَأَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ) وَبَيْنَ عَمَلِي الْحَيِّ وَالْقَبِيلَةِ (وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ) (أَهْلَكَ لَهُمْ) (مِنْ مَسَاكِينِهِمْ) بِالْحَجْرِ وَالْيَمِينِ (وَزَيْنَ لَكُمْ الشَّيْطَانُ) أَعْمَالَهُمْ) مِنْ الْكُفْرِ وَالْمَعَاصِي (فَصَلَّاهُمْ عَنِ السَّبِيلِ) سَبِيلِ الْحَقِّ (وَكَا أَنْتُمْ مُسْتَبْصِرِينَ) (ذَوِي بَصَائِرٍ) (وَا) أَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ (وَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ) مِنْ قَبْلِ (بِالْبَيِّنَاتِ) بِالْحَجْرِ الظَّاهِرَةِ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي) الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا بِأَعْيُنٍ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ) (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ)
۴۔ آسمان سے اس پر کہ یہ ہے حکم ۵۔ اور چھوڑ رکھا جسے ان کا نشان ۶۔ نظر آتا ۷۔ جو چھتے لوگوں کو مس اور چھتا ۸۔ میں باس انکا بھائی شعیب ہر ۹۔ بولتا اچھے قوم بندگی کرو ۱۰۔ ان کی اور نوحہ دیکھو بھانڈوں کی ۱۱۔ چھوڑ زمین میں خرابی مچاتے تھے ۱۲۔ چھڑکو بھٹھلا یا تو بکر انکو بھونچال ۱۳۔ صبح کو رہ گئے اپنے گھروں میں ۱۴۔ اور عاد کو اور ثمود کو ۱۵۔ اور تم پر کھل چکا ہی ۱۶۔ ان کے گھروں سے اور رجایا انکو ۱۷۔ ان کے کاموں پر چھروک دیا ۱۸۔ اور تھے ہوشیار رہتے اور ۱۹۔ قارون اور فرعون اور ہامان کو ۲۰۔ اور ان باس چھپا موشی ۲۱۔ کھینچا ان لیکر چھپرائی کرنے لگے ۲۲۔ ملک میں اور نہ تھے چھپ جانے والے ۲۳۔ چھپ سب کو	۱۔ اہل ایمان مگر زمین تو باشت و باقی ماندگار ۲۔ ہر آئینہ مافوق و آئینہ ایم ۳۔ بر اہل اس دین عفو تو را ۴۔ آسمان سے اس پر کہ یہ ہے حکم ۵۔ اور چھوڑ رکھا جسے ان کا نشان ۶۔ نظر آتا ۷۔ جو چھتے لوگوں کو مس اور چھتا ۸۔ میں باس انکا بھائی شعیب ہر ۹۔ بولتا اچھے قوم بندگی کرو ۱۰۔ ان کی اور نوحہ دیکھو بھانڈوں کی ۱۱۔ چھوڑ زمین میں خرابی مچاتے تھے ۱۲۔ چھڑکو بھٹھلا یا تو بکر انکو بھونچال ۱۳۔ صبح کو رہ گئے اپنے گھروں میں ۱۴۔ اور عاد کو اور ثمود کو ۱۵۔ اور تم پر کھل چکا ہی ۱۶۔ ان کے گھروں سے اور رجایا انکو ۱۷۔ ان کے کاموں پر چھروک دیا ۱۸۔ اور تھے ہوشیار رہتے اور ۱۹۔ قارون اور فرعون اور ہامان کو ۲۰۔ اور ان باس چھپا موشی ۲۱۔ کھینچا ان لیکر چھپرائی کرنے لگے ۲۲۔ ملک میں اور نہ تھے چھپ جانے والے ۲۳۔ چھپ سب کو	وَالْخَفِيفِ (وَأَهْلَكَ لَا أَمْرًا لَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ) وَصَبَّ هَلَاكَ عَطْفًا عَلَىٰ حُلِّ الْكَافِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ) بِالشَّدِيدِ وَالْخَفِيفِ (عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجَازًا) عَدَا بَا (مِنْ السَّمَاءِ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ) (كَانُوا يُفْسِقُونَ) يَا أَيُّ سَبَبٍ فَسَقَهُمْ (وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً بَيْنَ) ظَاهِرَةٍ هِيَ آيَاتُ خَيْرِهَا (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) (يَتَذَكَّرُونَ) أَنْسَلْنَا (إِلَىٰ مَدِينٍ لَهَا هُمْ شُعَبًا) فَقَالَ (يَا قَوْمُ اعْبُدُوا) اللَّهَ وَانْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ أَخْشَوْهُ هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (وَكَا) تَعَوَّيْ فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ) (حَالٌ مُوَكَّدَةٌ لِعَامِلِيهَا مِنْ) عَنِّي بِكُفْرٍ لَلْثَلَاثَةِ أَفْسَدَ (فَكَذَّبُوهُ فَخَذَّ لَهُمُ الرِّحْفَةَ) الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لِيَدُهُ (فَاصْبِرُوا فِيهَا أَرْبَعَ جَنَّاتٍ) (بَا) بَارِكِينَ عَلَىٰ الرِّبِّ مَبْتَلِينَ (وَأَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ) وَبَيْنَ عَمَلِي الْحَيِّ وَالْقَبِيلَةِ (وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ) (أَهْلَكَ لَهُمْ) (مِنْ مَسَاكِينِهِمْ) بِالْحَجْرِ وَالْيَمِينِ (وَزَيْنَ لَكُمْ الشَّيْطَانُ) أَعْمَالَهُمْ) مِنْ الْكُفْرِ وَالْمَعَاصِي (فَصَلَّاهُمْ عَنِ السَّبِيلِ) سَبِيلِ الْحَقِّ (وَكَا أَنْتُمْ مُسْتَبْصِرِينَ) (ذَوِي بَصَائِرٍ) (وَا) أَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ (وَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ) مِنْ قَبْلِ (بِالْبَيِّنَاتِ) بِالْحَجْرِ الظَّاهِرَةِ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي) الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا بِأَعْيُنٍ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ) (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ)

وَالْخَفِيفِ (وَأَهْلَكَ لَا أَمْرًا لَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ)
وَصَبَّ هَلَاكَ عَطْفًا عَلَىٰ حُلِّ الْكَافِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ)
بِالشَّدِيدِ وَالْخَفِيفِ (عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجَازًا)
عَدَا بَا (مِنْ السَّمَاءِ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ) (كَانُوا يُفْسِقُونَ)
يَا أَيُّ سَبَبٍ فَسَقَهُمْ (وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً بَيْنَ)
ظَاهِرَةٍ هِيَ آيَاتُ خَيْرِهَا (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) (يَتَذَكَّرُونَ)
أَنْسَلْنَا (إِلَىٰ مَدِينٍ لَهَا هُمْ شُعَبًا) فَقَالَ (يَا قَوْمُ اعْبُدُوا)
اللَّهَ وَانْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ أَخْشَوْهُ هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (وَكَا)
تَعَوَّيْ فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ) (حَالٌ مُوَكَّدَةٌ لِعَامِلِيهَا مِنْ)
عَنِّي بِكُفْرٍ لَلْثَلَاثَةِ أَفْسَدَ (فَكَذَّبُوهُ فَخَذَّ لَهُمُ الرِّحْفَةَ)
الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لِيَدُهُ (فَاصْبِرُوا فِيهَا أَرْبَعَ جَنَّاتٍ) (بَا)
بَارِكِينَ عَلَىٰ الرِّبِّ مَبْتَلِينَ (وَأَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ)
وَبَيْنَ عَمَلِي الْحَيِّ وَالْقَبِيلَةِ (وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ) (أَهْلَكَ لَهُمْ)
(مِنْ مَسَاكِينِهِمْ) بِالْحَجْرِ وَالْيَمِينِ (وَزَيْنَ لَكُمْ الشَّيْطَانُ)
أَعْمَالَهُمْ) مِنْ الْكُفْرِ وَالْمَعَاصِي (فَصَلَّاهُمْ عَنِ السَّبِيلِ)
سَبِيلِ الْحَقِّ (وَكَا أَنْتُمْ مُسْتَبْصِرِينَ) (ذَوِي بَصَائِرٍ) (وَا)
أَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ (وَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ)
مِنْ قَبْلِ (بِالْبَيِّنَاتِ) بِالْحَجْرِ الظَّاهِرَةِ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي)
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا بِأَعْيُنٍ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ) (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ)

وَالْخَفِيفِ (وَأَهْلَكَ لَا أَمْرًا لَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ)
وَصَبَّ هَلَاكَ عَطْفًا عَلَىٰ حُلِّ الْكَافِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ)
بِالشَّدِيدِ وَالْخَفِيفِ (عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجَازًا)
عَدَا بَا (مِنْ السَّمَاءِ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ) (كَانُوا يُفْسِقُونَ)
يَا أَيُّ سَبَبٍ فَسَقَهُمْ (وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً بَيْنَ)
ظَاهِرَةٍ هِيَ آيَاتُ خَيْرِهَا (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) (يَتَذَكَّرُونَ)
أَنْسَلْنَا (إِلَىٰ مَدِينٍ لَهَا هُمْ شُعَبًا) فَقَالَ (يَا قَوْمُ اعْبُدُوا)
اللَّهَ وَانْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ أَخْشَوْهُ هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (وَكَا)
تَعَوَّيْ فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ) (حَالٌ مُوَكَّدَةٌ لِعَامِلِيهَا مِنْ)
عَنِّي بِكُفْرٍ لَلْثَلَاثَةِ أَفْسَدَ (فَكَذَّبُوهُ فَخَذَّ لَهُمُ الرِّحْفَةَ)
الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لِيَدُهُ (فَاصْبِرُوا فِيهَا أَرْبَعَ جَنَّاتٍ) (بَا)
بَارِكِينَ عَلَىٰ الرِّبِّ مَبْتَلِينَ (وَأَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ)
وَبَيْنَ عَمَلِي الْحَيِّ وَالْقَبِيلَةِ (وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ) (أَهْلَكَ لَهُمْ)
(مِنْ مَسَاكِينِهِمْ) بِالْحَجْرِ وَالْيَمِينِ (وَزَيْنَ لَكُمْ الشَّيْطَانُ)
أَعْمَالَهُمْ) مِنْ الْكُفْرِ وَالْمَعَاصِي (فَصَلَّاهُمْ عَنِ السَّبِيلِ)
سَبِيلِ الْحَقِّ (وَكَا أَنْتُمْ مُسْتَبْصِرِينَ) (ذَوِي بَصَائِرٍ) (وَا)
أَهْلَكَ مَا كَانُوا يُفْسِقُونَ (وَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ)
مِنْ قَبْلِ (بِالْبَيِّنَاتِ) بِالْحَجْرِ الظَّاهِرَةِ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي)
الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا بِأَعْيُنٍ (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ) (فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ)

[illegible]

انما العتق

وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ وَلَا تَجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ بِالَّذِي فِي حُسْنِهِ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا لِلَّذِي نَزَّلَ إِلَيْنَا مِنَ الْكِتَابِ وَالْحُكْمِ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ وَكَذَلِكَ نَزَّلَ إِلَيْنَا الْكِتَابَ كَالَّذِي نَزَّلْنَا فِي الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّ بِبَيْمِينِكَ ذَاكَ رَأْيُ الْمُبْطِلِينَ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا

جلاالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
شَرَعَا لِي مِنْ شَأْنِهَا ذَلِكَ مَا دَامَ الزَّمَرُ (وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ أَكْبَرُ)	اور ایسے یاد کرد خدا بزرگتر است از ہم	اور اللہ کی یاد ہی سب سے بڑی
مِنْ غَيْرِهِ مِنَ الطَّاعَاتِ (وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ) فَيَجَانِبُكُمْ	اور خدا ہی دانند آنچه میکنید	اور اللہ کو خبر ہی جو کرتے ہو
بِهِ رُوِيَ كِتَابُ أَهْلِ الْكِتَابِ كَالَّذِي (أَيُّ الْبِحَادَةِ لَكَ لَقِيَ)	وہ کتاب کہیں بالہا کتاب الہیہ صلی	اور جہا کہ کہ کتاب الہیہ سے مگر
هِيَ أَحْسَنُ كُلَّ مَا عَلَّمَ إِلَى اللَّهِ بِآيَاتِهِ وَالتَّشْبِيهِ عَلَى حُجَّتِهِ	وہی نیک است	جس طرح پر
إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ (بِأَن حَالَهُمْ أَلَا أَنْ يُقَرَّرَ بِالْحَرْفَةِ	مگر انکہستم کرد خدا ایشان کو عا پر کردند	مگر جو ان میں ہے انصاف ہیں
فَجَادُواهُمْ بِالسَّيْفِ حَقَّ يُسْلِقُوا أَوْ يَعْطُوا الْجَنَّةَ) (وَقُولُوا)	وہاں انہوں کو اور فرما	اور یوں کہو
لَنْ قِيلَ إِلَّا قَرَأَ بِالْحَرْفَةِ إِذَا الْخَبَرُ وَمِنْ شَيْءٍ مِثْلَ فِي كِتَابِهِمْ	اور انہوں کو کہ خبر و کتب میں	کہ شے جیسے جہاں اور انہوں کو
(أَمَّا الَّذِينَ نَزَّلَ إِلَيْنَا مِنَ الْكِتَابِ) وَلَا تَصَدِّقُوهُمْ وَلَا	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
تَكْفُرُوا بِمَنْ فِي لَدُنْكَ (وَالْحُكْمُ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ)	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
مُطِيعُونَ (وَكَذَلِكَ نَزَّلْنَا إِلَيْنَا الْكِتَابَ) (الْقُرْآنُ أَيْ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
كَمَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْقُرْآنَ وَغَيْرَهَا) (فَالَّذِينَ اتَّبَعُوا هُمْ الْكِتَابُ)	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
الْقُرْآنَ كَعَبْدَ اللَّهِ مِنْ سَلَامٍ وَغَيْرِهِ (يُؤْمِنُونَ بِهِ) بِالْقُرْآنِ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
(وَمِنْ هَؤُلَاءِ) أَيْ أَهْلَ مَكَّةَ (مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
بِآيَاتِنَا) بَعْدَ ظُهُورِهَا (إِلَّا الْكَافِرُونَ) (أَيُّ إِلَهُهُ ظَهَرَ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
لَهُمْ أَنْ الْقُرْآنَ حَقٌّ وَلِهَذَا بِهِ حَقٌّ وَجَدُوا ذَلِكَ) (وَمَا كُنْتَ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ) أَيْ الْقُرْآنَ (مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِبَيْمِينِكَ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
لَا أَيْ لَوْ كُنْتَ قَارِئًا كَمَا (كَانَ رَأْيُ الْمُبْطِلِينَ) لَيُتَّبَعُوا	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
فِيهِ وَقَالَ لَدُنِّي فِي الْقُرْآنِ رَأْيَهُ أَيْ لَا يَقْرَأُ وَهُوَ يَكْتُبُ	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
أَيْ هِيَ أَيْ الْقُرْآنَ لَدُنِّي حُجَّتُ بِهِ (آيَاتُ بَيِّنَاتٍ فِي	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو
صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ) أَيْ الْمُؤْمِنِينَ يُحْضَرُونَ (وَمَا	اور انہوں کو کہ انہوں کو	اور انہوں کو کہ انہوں کو

وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ وَلَا تَجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ بِالَّذِي فِي حُسْنِهِ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا لِلَّذِي نَزَّلَ إِلَيْنَا مِنَ الْكِتَابِ وَالْحُكْمِ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ وَكَذَلِكَ نَزَّلَ إِلَيْنَا الْكِتَابَ كَالَّذِي نَزَّلْنَا فِي الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّ بِبَيْمِينِكَ ذَاكَ رَأْيُ الْمُبْطِلِينَ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا

[illegible][illegible]

مَتَوَى لِلْكَافِرِينَ وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَهُمْ مَسْجِدًا وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ
سُورَةُ رُومٍ مَكِّيَّةٌ وَسُورَةُ نَسْرِ
إِنَّا نَحْنُ اللَّهُ الْغَنِيُّ
وَمَنْ يُجَادِلْ يَاجِدْ يُقِرُّ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ

جلالین
فتح الرحمن
موضع الغزن

ماوی (لکھنوی) ائی تھا ذلک وهو منہم والذین
جہاد و افینا فی حقنا (لکھنوی) سب لکھنوی
السیر الی ان الله مع المحسنین المؤمنین بالنصر
سورۃ الروم مکیہ وہی مسیت و تسع و خمسون

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله اعلم محمد و بک (غلبۃ الروم) و ہم اهل
کتاب غلبتھا فارس و لیسوا اهل کتاب بل یعبدون
الاکوان فصرح کفار مکہ بذلک و قالوا المسلمین نحن
نغلبکم غلبت فارس الروم (فی اذی الارض) ائی افر
ارض الروم الی فارس بحریر و قال فی فی الجیشان و البلاد
بالفر و الفارس (و ہم ای الروم) من بعد غلبہ اضعف
المصدق الی مفعول ائی غلبہ فارس یا ہم (سی غلبت)
فارس (فی بضع سنین) هو ما بین الثاکرت الی التسع و العشر
قال فی الجیشان فی الستة السبعه من اول غلبہ اذ غلبت
الروم فارس (لله اکرم من قبل و من بعد) ائی من قبل
غلب الروم و من بعده المعنی ان غلبہ فارس و کذا
غلبہ الروم ثانیاً یا من الله ائی ارادته (و یومئذ ائی
یوم تغلب الروم یفرح المؤمنون بنصر الله) ایاہم
علی فارس و قد فرحوا بذلک و علوا یدہ یوم وقوعہ
یومئذ ینزل و جبرئیل بذلک فیہ مع فرحہ بنصرہ

ماورن راواکھ
جہاد کردند و افینا فی حقنا (لکھنوی) سب لکھنوی
السیر الی ان الله مع المحسنین المؤمنین بالنصر
سورۃ الروم مکیہ وہی مسیت و تسع و خمسون

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله اعلم محمد و بک (غلبۃ الروم) و ہم اهل
کتاب غلبتھا فارس و لیسوا اهل کتاب بل یعبدون
الاکوان فصرح کفار مکہ بذلک و قالوا المسلمین نحن
نغلبکم غلبت فارس الروم (فی اذی الارض) ائی افر
ارض الروم الی فارس بحریر و قال فی فی الجیشان و البلاد
بالفر و الفارس (و ہم ای الروم) من بعد غلبہ اضعف
المصدق الی مفعول ائی غلبہ فارس یا ہم (سی غلبت)
فارس (فی بضع سنین) هو ما بین الثاکرت الی التسع و العشر
قال فی الجیشان فی الستة السبعه من اول غلبہ اذ غلبت
الروم فارس (لله اکرم من قبل و من بعد) ائی من قبل
غلب الروم و من بعده المعنی ان غلبہ فارس و کذا
غلبہ الروم ثانیاً یا من الله ائی ارادته (و یومئذ ائی
یوم تغلب الروم یفرح المؤمنون بنصر الله) ایاہم
علی فارس و قد فرحوا بذلک و علوا یدہ یوم وقوعہ
یومئذ ینزل و جبرئیل بذلک فیہ مع فرحہ بنصرہ

ماورن راواکھ
جہاد کردند و افینا فی حقنا (لکھنوی) سب لکھنوی
السیر الی ان الله مع المحسنین المؤمنین بالنصر
سورۃ الروم مکیہ وہی مسیت و تسع و خمسون

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله اعلم محمد و بک (غلبۃ الروم) و ہم اهل
کتاب غلبتھا فارس و لیسوا اهل کتاب بل یعبدون
الاکوان فصرح کفار مکہ بذلک و قالوا المسلمین نحن
نغلبکم غلبت فارس الروم (فی اذی الارض) ائی افر
ارض الروم الی فارس بحریر و قال فی فی الجیشان و البلاد
بالفر و الفارس (و ہم ای الروم) من بعد غلبہ اضعف
المصدق الی مفعول ائی غلبہ فارس یا ہم (سی غلبت)
فارس (فی بضع سنین) هو ما بین الثاکرت الی التسع و العشر
قال فی الجیشان فی الستة السبعه من اول غلبہ اذ غلبت
الروم فارس (لله اکرم من قبل و من بعد) ائی من قبل
غلب الروم و من بعده المعنی ان غلبہ فارس و کذا
غلبہ الروم ثانیاً یا من الله ائی ارادته (و یومئذ ائی
یوم تغلب الروم یفرح المؤمنون بنصر الله) ایاہم
علی فارس و قد فرحوا بذلک و علوا یدہ یوم وقوعہ
یومئذ ینزل و جبرئیل بذلک فیہ مع فرحہ بنصرہ

[illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موج القرآن
<p>ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَوُوا لِيَأْتِيَهُمُ الْغُفْرَانُ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَأْوًى جَدِيدٌ ۖ يُغْفَرُونَ لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَأْوًى جَدِيدٌ ۖ يُغْفَرُونَ لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَأْوًى جَدِيدٌ ۖ يُغْفَرُونَ لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ</p> <p>پھر وہ لوگوں کو غفران آئے گا اور ان کے لیے وہاں پر ایک نیا اور نیا گھر ہوگا جس کی وجہ سے ان کے گناہوں کو غفر کیا جائے گا۔</p>	<p>پھر وہ لوگوں کو غفران آئے گا اور ان کے لیے وہاں پر ایک نیا اور نیا گھر ہوگا جس کی وجہ سے ان کے گناہوں کو غفر کیا جائے گا۔</p> <p>پھر وہ لوگوں کو غفران آئے گا اور ان کے لیے وہاں پر ایک نیا اور نیا گھر ہوگا جس کی وجہ سے ان کے گناہوں کو غفر کیا جائے گا۔</p>	<p>ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَوُوا لِيَأْتِيَهُمُ الْغُفْرَانُ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَأْوًى جَدِيدٌ ۖ يُغْفَرُونَ لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَأْوًى جَدِيدٌ ۖ يُغْفَرُونَ لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَأْوًى جَدِيدٌ ۖ يُغْفَرُونَ لَهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۚ</p> <p>پھر وہ لوگوں کو غفران آئے گا اور ان کے لیے وہاں پر ایک نیا اور نیا گھر ہوگا جس کی وجہ سے ان کے گناہوں کو غفر کیا جائے گا۔</p>

<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>	<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>	<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>	<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>
<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>	<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>	<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>	<p>وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ</p>

وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

 وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ | وَلَا تُخْجِلُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحِينَ تَطْهَرُونَ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتُجْزَىٰ عَنْ يَوْمَئِذٍ أُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَبْسٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ |

الحمل من بعد موتها ولد ذلك ثم جوف ومن آياته أن خلقكم من تراب ثم إذا أنتم بشر فمن آدم من قبضته شظية من الجنة ومن سائر النساء (النسك كنوا إليها) ونالوها (وجعل بينكم) جميعا (مودة ورحمة) أن في ذلك المذكور آيات لقوم يفكرون (في صنع الله تعالى ومن آياته خلق السموات والأرض واختلاف ألسنتكم وأصواتكم من بين يمينهم وعنهم) والواحد من بياض (وغيرها) وأنتم أو كدر رجل واحد وامرأة واحدة (إن في ذلك آيات) ذلك آيات على قدرته تعالى (للعالمين) بفتح الهمزة وكسرهما أي ذوي العقول وأولي العلم

جلائین

فتح الرحمن

موضح القرآن

اور اس کی نشانیں ہوں سے ہی تمہارا سونا
رات میں اور دن میں
اور تلاش کرنا اس کے فضل سے
اس میں بہت ہے میں انکو جانتے ہیں
اور اس کی نشانیں ہوں سے ہم کہ دکھانا بھی
بجلی قدر اور امید کے لئے
اور مائے رنج و آسمان سے بانی ہجر ملاتا
اس سے زمین کو سرسبز بنائے
اس میں بہت ہے
ان کو جو دیکھتے ہیں اور اس کی نشانیں
بیکہ کہ کھڑا ہی آسمان
زمین اس کے حکم سے ہر جہاں پھار گیا
اور زمین سے
بھی تم کل پرو کے فست
اور اس کے ہیں جو کوئی ہیں آسمان و
زمین
سب اس کے حکم کے تابع ہیں اور ہی
پہلی بار بنانا ہی پھر اس کو دھوا گیا اور وہ
اسان ہی اس پر
اور اس کی کہاوت سب سے اوپر آسمان
زمین میں اور وہ ہی
زبردست حکمتوں والا ہے بنائی تھا
ایک کہاوت تھا کہ اندر سے بھارت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

ام ویداد ابدال انانکه مشرک میگردانند و بنابر خبر جدید

تَبَيَّنَ الرُّومُ

عش

مِنْ مَمْلُوكَاتِ إِيْمَانِكُمْ مِنْ شَيْءٍ كَانَتْ فِيهِ سَوَاسِغَةٌ لَكُمْ كَيْفَ تَمُوتُ الْفَسَادُ لَكَ نَفْسٌ لَا
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمِنْ بَيْنِهِمْ مَنْ ضَلَّ اللَّهُ وَمِنْ بَيْنِهِمْ مَنْ قَامَ وَهُوَ
 لِلَّذِينَ خَلَقَ اللَّهُ الْفِطْرَةَ الْإِنْسَانُ عَلَى أَكْبَدِ بَلٍ خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ لِلَّذِينَ لَقِيَهُمْ وَالَّذِينَ كَانُوا لَا يَعْلَمُونَ
 مُنْذِرِينَ لِيَوْمِهِمُ وَالْقَوْمُ وَالصَّلَاةُ وَكَانُوا مِنْ الشَّيْءِ كَانَتْ فِيهِ سَوَاسِغَةٌ لَكُمْ كَيْفَ تَمُوتُ الْفَسَادُ لَكَ نَفْسٌ لَا

جلالین

فتح الرحمن

سورة القرآن

مِنْ مِمَّا مَلَكَتْ يَمَانُكُمْ اَيُّ مَنْ مَمَالِيكُمْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ لَكُمْ
 فِيهَا نَزَقْنَاكُمْ مِنْ اَمْوَالٍ غَيْرِهَا (فَابْتِئِمُّوا) وَهُمْ فِيهِ
 سَوَاءٌ تَخَافُوهُمْ كَخِيفَتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ اَيُّ اَمْتَالِكُمْ لَكُمْ اِنْ
 اِلَّا شُرَكَاءُ بِمَعْنَى التَّفْخِيفِ لَعَلَّيْ اَيُّكُمْ شُرَكَاءُ لَكُمْ اِلَّا
 الْغُرُوبُ عِنْدَكُمْ كَيْفَ يَجْعَلُونَ بَعْضَ مَمَالِيكُمُ لِلَّهِ شُرَكَاءَ
 لِمَالِكِكُمْ نَفْصُ الْاَكْيَاتِ بُدَّتْ بِهَا مِثْلُ ذَلِكَ التَّفْصِيلِ
 (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) يَتَذَكَّرُونَ (بِالْبَيْتِ الَّذِي فِيهِ طُلِقَ)
 يَا اَشْرَكَ اَيُّ اَهْوَاءِهِمْ بغير علم من يَهْدِي مَنْ
 اَضَلَّ اللَّهُ اَيُّ اِهْوَائِهِ لَهُ (وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرٍ) مَا يَنْصُرُ
 مِنْ عَذَابِ اللَّهِ (فَاقِمِ) يَأْتِيهِمْ (وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا)
 مَا اَكَلَا إِلَهَ اَيُّ اَخْلَصَ دِينِكَ لِلَّهِ اَنْتَ وَمَنْ يَتَّبِعَكَ
 (فِطْرَةَ اللَّهِ) خَلَقْتَهُ (الَّتِي فُطِرَ خَلَقَ) النَّاسَ عَلَيْهَا وَهِيَ
 دِينُهُ اَيُّ اَلْزُمُوها (كَتَبَ يَلْخُذُ) لِلدِّينِ اَيُّ كِتَابِهِ
 بَانَ تَشْرِكُوا ذَلِكَ الَّذِينَ الْقِيَمَةُ السَّعِيدَةُ تَوْحِيدَ اللَّهِ
 (وَالْاَكْثَرُ النَّاسِ) اَيُّ كُفَّارٍ مَكْرَهُوا يَعْلَمُونَ تَوْحِيدَ
 اللَّهِ (مُنِيبِينَ) رَاجِعِينَ اِلَيْهِ تَعَالَى فِيمَا اَمَرَهُ وَنَهَى
 عَنْهُ حَالٍ مِنْ فَاعِلٍ اَقِمِ وَمَا ارِيدَ بِهِ اَيُّ فِيمَا وَارْتَفَقَ
 خَافُوهُ وَاقِمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ مِنَ
 الَّذِينَ بَدَلُوا بَعَادَةَ الْحُجَرِ دَفْعَ اَدْبَانِهِمْ بِاخْتِلَافِهِمْ
 فِيمَا يَعْبُدُونَ (وَكَا تَوَاشِعُكُمْ) قَرَفَاتُكَ (كُلَّ حَرْفٍ)

۱ زندگانی که مالک ایشان است و
 ۲ هیچ شریکی پیدا نمی کند
 ۳ را بپای خطا کرده شمارا شمارا دل
 ۴ از احوال و جزآن
 ۵ لب با بشیر ترسد از ایشان مانند
 ۶ ترسد از او و خویش را بفرستد
 ۷ بفرستد
 ۸ بچشمین میل می کنیم نشانه
 ۹ برای تو یک می فهمند و صفت
 ۱۰ پیروی کرده اند و کاران
 ۱۱ خود را پیش نفس خود را بغیر علم پس که
 ۱۲ راه نماید کسی را که
 ۱۳ راه کرد خدا و نیست ایشان را هیچ باری
 ۱۴ و پیاده سر بر سر پیاده و پیاده
 ۱۵ پس راست کن روی خود را برای عبادت
 ۱۶ حقیق شدن و شایسته
 ۱۷ پیروی کن دین خدا را که پیدا کرد در
 ۱۸ راه پیروی
 ۱۹ بهل کردن نبود این دین خدا را
 ۲۰ این است دین راست
 ۲۱ ولیکن اکثر دمانی دانند
 ۲۲ عبادت کنید رجوع کرده بسوی وی
 ۲۳ و بر سید از وی
 ۲۴ و برادران را در نماز را و مبادا شیدا از شرک
 ۲۵ ساختن ساز
 ۲۶ آنکه برانگیزد ساختن دین خود را
 ۲۷ و شعله گروه گروه هر گروهی

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

ایہا الیوم
میں

مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ
وَمَنْ يَأْتِ الْيَوْمَ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْكُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَاتَّبَعْنَاهُمْ
فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ
فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ
وَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَاتَّبَعْنَاهُمْ
فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ
فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلاہین
جو حکم کو اسوہ سہرہ سے اسکا تذکرہ اور جو کسے علیہ کام سولہی راہ سوار سے ہیں۔	ہر کافر مذہب غریبی است کفر اور دہر کر رہے باشند کارشائستہ پس ان جہاں پر ایسی برکتیں آئے گا کہ راست تجربہ اور خدا کا نام اگر ایمان آورند وہ	فِيهِ إِدْغَامُ التَّوْبَةِ فِي كَيْفِ الصِّدْقِ يَفْقَهُونَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ وَمَنْ يَأْتِ الْيَوْمَ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْكُمْ فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ
گروہ بد لادے ان کو جو یقین لائے اور جہاں کام کئے جاتے فیصل سے بیشک انکو انہیں جہاں انکار والے اور کثرت نبیوں میں ایک ہی جہاں تاجی باوٹی خوشخبری لانے والی اور تا جہاں سنے ہوئے کچھ مڑے اپنی مہر اور تاج جہاں ایک حکم سے اور تلاش کروا سکے فضل سے اور شایعہ حق مانو۔	کارشایستہ گردن از فضل خود ہر دی دوستی و ازد کا و ان را و از ان ہوا خدا انست کہ باوٹی مزید و تاجہ و تاجہ از رحمت خود دینے باران و برائی آنکہ بمردی و برای آنکہ روزی طلب کنند از فضل (و جہاں در روزی درای آنکہ شمس شکر کنند وہر اندر سہرہ ہمیشہ از تو	فِيهِ إِدْغَامُ التَّوْبَةِ فِي كَيْفِ الصِّدْقِ يَفْقَهُونَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ وَمَنْ يَأْتِ الْيَوْمَ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْكُمْ فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ
کئے رسول اپنی قوم پاس بھرتے ان پاس سے لیکر بھرتے لایا اپنے اُس سے جو گنہگار تھے اور حق ہی ہم پر بد راہوں والوں کی مٹ	پہاں بران را بسوی قوم ہفتان پس آوردند پیش قوم خود انست انہا پس اتقام کشیدیم قوم را در روزی از انکہ نافرمانی کردند و بود نعت سلمان لازم ہوا	فِيهِ إِدْغَامُ التَّوْبَةِ فِي كَيْفِ الصِّدْقِ يَفْقَهُونَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ وَمَنْ يَأْتِ الْيَوْمَ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْكُمْ فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ
اللہ جو جہاں تاجی باوٹی بھرا جہاں پہاں بد لائی جہاں تاجی اسکو آسمان میں پس طرع جاسے اور سنا رکھا جی اسکو تہہ بر تہہ بھرتے دیکھ	خدا انست کہ می فرستد باو بار پس پہاں بران را بسوی قوم ہفتان پس آوردند پیش قوم خود انست انہا پس اتقام کشیدیم قوم را در روزی از انکہ نافرمانی کردند و بود نعت سلمان لازم ہوا	فِيهِ إِدْغَامُ التَّوْبَةِ فِي كَيْفِ الصِّدْقِ يَفْقَهُونَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ وَمَنْ يَأْتِ الْيَوْمَ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْكُمْ فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ
سینہ گنہ گسے ج سے جہر ج اسکو بھجایا ج سے اپنے بندوں میں ج سے اپنے بندوں میں	کہ قطرات بیرون می آید از میان آن پس چون رستند سرتو بہر از سنگان خود را گنہ گان شما و ما را گنہ گان خود را گنہ گان	فِيهِ إِدْغَامُ التَّوْبَةِ فِي كَيْفِ الصِّدْقِ يَفْقَهُونَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ وَمَنْ يَأْتِ الْيَوْمَ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْكُمْ فَالْتَقَتْنَا فِي الْآيَاتِ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَوَسَّلُ بِهِ إِلَى اللَّهِ فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَوْصِيَاءَهُ

درای آنکہ جہاں
شمار از رخت
پسے باران و ہر

درای آنکہ جہاں
شمار از رخت
پسے باران و ہر

وَأَن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُزَالَ عَنِهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمْ يَسْمِعُوا فَانظُرْ إِلَى الثَّأْرِ حَسْبَ اللَّهِ كَيْفَ يُعَذِّبُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِ أَهْلِهَا وَكَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَوْنِي وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَن رَّسَلْنَا رِجَالًا وَكَانُوا يُضْفَرُونَ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ فَانظُرْ إِلَى الْأَرْضِ وَاسْمِعْ الْقَوْمَ الدُّعَاءَ إِذْ أَكَلُوا مِن دُرِّهِمْ وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ هَلَاكِهِمْ إِن تَسْمَعُ إِلَّا كَلِمَاتٍ يَوْمَ يَأْتِيَنَا فَهُمْ مُسْلَمُونَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ

عشر

ع

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
يَفْرَحُونَ بِالْمَطَرِ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُزَالَ عَنِهِمْ مِنْ قَبْلِهِ تَاكِيدٌ (لَمْ يَسْمِعُوا) أَلْسِنِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ (فَانظُرْ إِلَى الْأَرْضِ) وَفِي قِرَاءَةِ قَاتِلِ (رَحْمَنُ اللَّهِ) أَيْ نَعْمَتُ اللَّهِ بِالْمَطَرِ (كَيْفَ يُعَذِّبُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِ أَهْلِهَا) أَيْ يُبْسِطُهَا بِلَا تَنْبِتٍ (وَأَن كَانُوا) لَوْنِي (وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) وَلَكِنْ كَلِمَتُهُم (رَّسَلْنَا رِجَالًا) مَضْرُوبَةً عَلَى نَبَاتٍ (فَرَأَوْهُمُ الضُّفَرُ) لَظْهُنًا صَارَ أَجْوَابُ الْقَوْمِ (مِنْ بَعْدِهِ) أَيْ بَعْدَ إِصْفَارِهِمْ (يَكْفُرُونَ) يَجْحَدُونَ لِنِعْمَةِ الْمَطَرِ (فَانظُرْ كَلِمَتُهُمُ الْوَتَّى وَلَا تَسْمَعُ الْقَوْمَ الدُّعَاءَ إِذَا) يَتَحَفَتُونَ الْمَرْبُوتِ وَتَسْمِعُ الثَّانِيَةَ وَتَبْنِي الْيَاءَ (وَلَوْ أَمَدُّ مِنْ نَبْتٍ) وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ هَلَاكِهِمْ (إِن) مَا (تَسْمَعُ) سَمَاعُ الظُّلُمِ وَقَوْلُهُ (أَكَلُوا) يَوْمَ يَأْتِيَنَا الْقُرْآنُ (فَكُلُّكُمْ مُسْلَمُونَ) مُخْلِصُونَ بِتَوْحِيدِ اللَّهِ (اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ) مَا مَيَّيْنِ (ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ) آخِرُ وَهُوَ ضَعْفُ الطَّبَوَلِيَّةِ (قُوَّةً) أَيْ قُوَّةُ الشَّبَابِ (ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ) هُوَ ضَعْفٌ وَشَيْبَةٌ (ثُمَّ صُعْفٌ لِكِبَرٍ وَشَيْبَةٌ) لَهْرٌ وَفِي الْمَثَلِ كَلِمَتُهُمْ (أَوَّلَهُ) وَفِيهِ (يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ) مِنْ الضَّعْفِ وَالْقُوَّةِ وَالشَّبَابِ وَالشَّيْبَةِ (وَهُوَ الْعَلِيمُ) بِتَدْوِيرِ خَلْقِهِ (الْقَدِيرُ) عَلَى مَا يَشَاءُ (وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ) يُقْسِمُ يَخْلُقُ	۱. اگر چه بودند پیش از آنکه زود آرد، کشید ۲. بر ایشان باران ۳. قبل از ظهور شهاب نماندند شونده پس ۴. بسوی ایشان رحمت خدا جلا شود ۵. زنده می کند زمین را بعد مرده بودن آن ۶. بر اینست وی ۷. البته زنده کننده مردگان است و او ۸. بر همه چیز توانا است ۹. و هر چه از زمین بادی پس بپاشد ۱۰. آن رحمت را از دست داده ۱۱. البته شوند بعد از آن چه بپاشد ۱۲. ناسپاسی کشنده پس بر اینست تو ۱۳. می شنوای مردگان را وی شنوای ۱۴. گریان را از آواز خواندن چون ۱۵. روی برگردانند پشت داده و نیستی تو ۱۶. راه جانیده گردان از گریه ای این ۱۷. نمی شنوای می بوی و می بیند ۱۸. اگر کسی را با وی در ادایات طاعت ۱۹. پس آن جامه انبیا کند و اند ۲۰. خدا آنست که تو بدینهار از استادی ۲۱. نه تو ای نبی و نه من و نه هیچ ۲۲. باز در هر کس را بعد از ناتوانی ۲۳. توانایی را بعد از عاجز ۲۴. توانایی را توانی و ضعیف می ۲۵. می آفریند بر هر چه بخواهد ۲۶. و آنست دانا ۲۷. تو اما در روزی که قائم شود قیامت ۲۸. سوگند خورند	۱. در پیشه یورش تھے اسکے اترنے سے ۲. پیلے ہی نازل ہوا ۳. اشد کی ہر کثرت ان کیوں کر ۴. میرا تاجی زمین کو اسکے مرنے پہچے ۵. برکت وہی ۶. مردگان نے والا اور وہ ہر چیز پر کسنا ۷. اگر ہم بچیں ایک باوجود کھیں ۸. دے تھیں زود جزائی ۹. تو لگن اس پہچے ۱۰. ناشکری کرنے فلست شتو ۱۱. شایانہ کسنا مردوں کو اور زمین ۱۲. شایانہ کسنا ہر کثرت کو بکار واجب ۱۳. بحرین پہچے دیگر نور نہ تو ۱۴. راہ سجاد اندھوں کوئی کہ چکے ۱۵. سے تو سنادی اسکو ۱۶. جو تعین مانے ہماری باتیں سو ۱۷. مسلمان جو نے ہتین ۱۸. اشد ہی جسے بنایا ہی ملکوم زوری ۱۹. چھوٹا کم زوری پہچے زور ۲۰. زور چھوڑی زوری چھے ۲۱. زور چھے کم زوری اور سفید مال ۲۲. بنائی جو چاہے ۲۳. اور وہ سب جانتا ہی ۲۴. کسنا اور جس نے اٹھیلی قیامت ۲۵. سنی کھا دیکھے

وَأَن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُزَالَ عَنِهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمْ يَسْمِعُوا فَانظُرْ إِلَى الثَّأْرِ حَسْبَ اللَّهِ كَيْفَ يُعَذِّبُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِ أَهْلِهَا وَكَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَوْنِي وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَن رَّسَلْنَا رِجَالًا وَكَانُوا يُضْفَرُونَ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ فَانظُرْ إِلَى الْأَرْضِ وَاسْمِعْ الْقَوْمَ الدُّعَاءَ إِذْ أَكَلُوا مِن دُرِّهِمْ وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ هَلَاكِهِمْ إِن تَسْمَعُ إِلَّا كَلِمَاتٍ يَوْمَ يَأْتِيَنَا فَهُمْ مُسْلَمُونَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ

اقاموا الرواق
في خمس

عش

المجرمون لما كتبوا في ساجدهم كذلك كانوا يؤفكون وقال الذين آمنوا والذين هادوا ايماناً واحداً لشئهم في كتاب الله الى يوم البعث بها اليوم البعث والكتبكم ثم لا تعلمون فيقول عبادك يا نبي الله اني ظنوا معذرتهم وهم يستعجلون ولقد هممت للناس في هذا القرآن من كل مثل واكن جئتكم باية ليقولن الذين كفروا ان انتم الا مبطلون والله اعلم
يطبع الله على قلوب الذين لا يعلمون فاصبر ان وعد الله حق ولا تستخفتم ذلك الذين يقولون

[illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>(الْمُجْرِمُونَ) الْكَافِرُونَ (مَا كُنْتُمْ فِي الْقُبُورِ غَيْرَ سَاعَةٍ) قَالَ تَعَالَى (كَذَلِكَ كَانُوا يُفَكَّنُونَ) يَكْرَهُونَ بِالْبَعْثِ كَمَا كُنْتُمْ فِي سَكْنَةِ اللَّبْثِ (وَقَالَ الْكَاذِبِينَ) لَوْ تَوَّابُوا أَعْلَمُوا وَآمَنُوا مِنَ الْمَلَايِكَةِ وَغَيْرِهِمْ (لَقَدْ كُنْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ) فَمَا كُنْتُمْ تُسَبِّحُونَ عَلَيْهِ (إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ) فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ (الَّذِينَ أَنْكُرُوا نَفْسَهُمْ) وَلَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (وَقَوْمَهُ) (فِيَوْمٍ مِثْلَ مَا تَجْعَلُونَ) بِالْبَيْتِ وَالْكَافِرِينَ (الَّذِينَ ظَلَمُوا أَعْدَاءَهُمْ) فِي نَكَارَتِهِمْ لَهُ (وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ) (كَأَيُّطَلَبُ مِنْهُمْ الْعَذَابُ أَمْ إِلَيْكُمْ جِئْتُمْ) (إِلَى مَا يَرْضَى اللَّهُ) (وَلَقَدْ ضَرَبْنَا) جَعَلْنَا (لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ) تَنْبِيْهًا لَهُمْ (وَلَكِنْ لَا يَهْتَمُّ بِحُثْمِهِمْ) (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) (مِثْلَ الْعَصَا وَالْيَدِ لِمُوسَى) (لَقَدْ كُنْتُمْ) (حُذِفَ مِنْهُ) (تَوْنُ الرِّفْعِ لِقَوْلِي الْيُونَانِيَّةِ) (وَالْوَصْفِ لِلْجَمْعِ) (لِقَوْلِي) (الَّذِينَ كَفَرُوا) (مِنْهُمْ) (إِنَّ) (مَا أَنْتُمْ) (إِلَى جَمْعٍ) (وَأَصْحَابَهُ) (أَكْثَرُ) (أَصْحَابِ الْبَاطِلِ) (كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) (الْوَحِيدِ) (طَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ) (فَاصْبِرْ) (وَعَلَى اللَّهِ) (يُنْصِرُ) (عَلَيْهِمْ) (حَقٌّ) (وَلَا يَسْتَحْفِظُكَ) (الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) (بِالْبَعْثِ) (لَا يَخْشَوْنَ) (عَلَى خِفَّةِ وَالطَّيْسِ) (بِتِلْكَ الصَّبْرِ) (إِنِّي لَا تَرْكُهُ)</p>	<p>فتح الرحمن کافران کہ توفیق نہ کر دے بیچارہ دنیا بھر بھٹکے گا ان کا سناعتی بچپن ازراہ ہرگز دانیدہ نمی وگو مینا نالک مخافان را دست عمر و ایمان داورہ شدہ انشا پر آیت تو کفست سرورہ ایہ بروقی کتاب خدا تا روز ستیزہ پس نیست روز ستیزہ لیکن شما نمی دانستید پس آن روز سودمند ہر طاعتی را بعد از خواہی ایشان و نہ از ایشان کافران را اسرار توبہ طلب کردہ نمود دہر اینہ بیان کردیم برای مردمان درین قرآن ہر داستان را و اگر بیاری پیش ایشان نشاند گویند کافران نہستید شما کہ پیہودہ گویی بچپن ہری می ہند خدا بر دل انانہ نمی دانند پس صبر کن ہر اینہ وعدہ خدا را است و شک را کنند نہ تر انانہ یقین نمی ما خود را و ہر ما خود را از ہر</p>	<p>موضح القرآن کتاب ہمارا کہ ہم نہیں رہے ایک گھڑی سے زیادہ اسی طرح اور کہیں گے جنکو ملی شعبہ اور یقین تھا را غبر او تھا اللہ کے کہے میں جی ٹاٹنے سکون ملک سو شبہ ہی جی اٹھنے کا دن بر تم تھے جاننے سو اس دن کام نہ آو گی ان گناہوں کو تقیر بخوبی اور نہ کوی ساما جا ہے اور ہمیں بخاشی سی اس قرآن میں ہر طرح کی کہات اور جو تولا ان پاس آیت تو فر کہیں و سے منکر نہ سب جو تھ مانتے ہو یوں ہر کرتا ہی اللہ ان کے دلوں پر جو تھ نہیں رکھتے سو تو غم را رہہ بیشک اللہ کا وعدہ تھک اپنی اور آجہاں نہ دین بھلو جو یقین نہیں لا جاتے</p>

پیشہ و کسب

[illegible]

فقره و از آنجا که این کتاب در میان اهل بیت عارفان و اولیای بن خلف و امیر بن خلف و شهاب الدین که بخاندانی / دینداران حضرت محمد الله علیه و آله در حدیث علی

وصفات او بغير دانش انوشی

ایمان الہی

عشر

وَلَوْ أَنَّ مَالِي لَكَرُضٍ مِنْ شَجَرَةٍ أَفَلَاكٍ وَالْجُرْجُ مِثْلُ مَدِينَةٍ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَجْمَعِ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَكِيمٌ مَا خَلَقَكُمْ بَعْدَكُمْ أَكْفَسَ وَلَعَلَّ يَدَانِ اللَّهِ سَمِيعٌ بَصِيرٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ الْبَلَّ فِي الْبَلَدِ وَيَجْعَلُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَيَخْلُقُ النَّفْسَ وَالْقَسْرَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَى الْجَلِّ مَسْمُومٌ وَأَنَّ اللَّهَ يَمَانَعُونَ خَيْرُهُ ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفَلَكَ يَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْزِعُ اللَّهُ لِيُؤْتِيَكُمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیل
اور اگر جسے درخت ہیں زمین بن قدح ہو اور سمندر جسے سمندر ہے اس کے لیے سمندر بانیں اللہ کی	اور اگر زمین است از درختان قدح شود و دریا سیاهی بود و سمندر از زمین دریا بافت دریا می دریا به پایان ترستند سخن خدا یعنی معلومات او	وَلَوْ أَنَّ مَالِي لَكَرُضٍ مِنْ شَجَرَةٍ أَفَلَاكٍ وَالْجُرْجُ مِثْلُ مَدِينَةٍ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَجْمَعِ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَكِيمٌ مَا خَلَقَكُمْ بَعْدَكُمْ أَكْفَسَ وَلَعَلَّ يَدَانِ اللَّهِ سَمِيعٌ بَصِيرٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ الْبَلَّ فِي الْبَلَدِ وَيَجْعَلُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَيَخْلُقُ النَّفْسَ وَالْقَسْرَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَى الْجَلِّ مَسْمُومٌ وَأَنَّ اللَّهَ يَمَانَعُونَ خَيْرُهُ ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفَلَكَ يَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْزِعُ اللَّهُ لِيُؤْتِيَكُمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
بے شک اللہ ہر دست ہی مکتوب ہو والا بے شک کائنات اور ہر جہاں وہی جیسا اللہ ہی کا بے شک اللہ سنائی دیکھتا تو نے نہیں دیکھا کہ اللہ چھٹا تا ہی رات کو دن بن اور چھٹا تا ہی دن کو رات بن اور کام میں لگائے ہیں سورج اور چاند ہر ایک چلتا ہی اللہ شہر ہے جو نے وعدے تک اور ہمہ کہ اللہ خبر رکھتا ہی جو کرے بے شک کہ اللہ ہی شہر ہی اور جو بجائے ہیں ان کے سوا سبھی اور اللہ ہی جیسا سب سے اوپر تو نے نہ کہا کہ جہاں میں اللہ کی نعمت ہے کہ اللہ نے جو کچھ اپنی قدرت میں البتہ اسمائی ہے جان ہر شہر نے وہی جو جینے والے کو	ہر آئندہ غالب با حکمت است نست آوردن شما و ہر الجہاں شما الہا اندازد و ہر الجہاں یک بن ہر آئندہ سنو اینا است ایا ندیدی کہ اللہ کی قدرت کہ خدا در می آورد مشیت و در روز و رات در شب و روز و رات و رات و رات اور اگر اندیشہ آفتاب و ماہ را ہر روز تا دلی مقول و ایا ندیدی کہ خدا انجی می کند خبر دار است این کار را کس است و قدرت و کبر و جلال و جلال ی برستید بخیر و بی اصل است و سبب است کہ خدا ہر وقت بلند ایا ندیدی کہ کشتی میرود و دریا فصل استقامت برای خدا را مستعد و رتبات تا بماند شما بعضی از انہای خویش ہر آئندہ درین مقدمہ نشانی است ہر قدر کہ سبب است از دریا ہر قدر کہ سبب است از دریا	وَلَوْ أَنَّ مَالِي لَكَرُضٍ مِنْ شَجَرَةٍ أَفَلَاكٍ وَالْجُرْجُ مِثْلُ مَدِينَةٍ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَجْمَعِ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَكِيمٌ مَا خَلَقَكُمْ بَعْدَكُمْ أَكْفَسَ وَلَعَلَّ يَدَانِ اللَّهِ سَمِيعٌ بَصِيرٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ الْبَلَّ فِي الْبَلَدِ وَيَجْعَلُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَيَخْلُقُ النَّفْسَ وَالْقَسْرَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَى الْجَلِّ مَسْمُومٌ وَأَنَّ اللَّهَ يَمَانَعُونَ خَيْرُهُ ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفَلَكَ يَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْزِعُ اللَّهُ لِيُؤْتِيَكُمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

بے شک اللہ ہر دست ہی مکتوب

بے شک کائنات اور ہر جہاں

وَلَوْ أَنَّ مَالِي لَكَرُضٍ مِنْ شَجَرَةٍ أَفَلَاكٍ وَالْجُرْجُ مِثْلُ مَدِينَةٍ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَجْمَعِ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حَكِيمٌ مَا خَلَقَكُمْ بَعْدَكُمْ أَكْفَسَ وَلَعَلَّ يَدَانِ اللَّهِ سَمِيعٌ بَصِيرٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ الْبَلَّ فِي الْبَلَدِ وَيَجْعَلُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَيَخْلُقُ النَّفْسَ وَالْقَسْرَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَى الْجَلِّ مَسْمُومٌ وَأَنَّ اللَّهَ يَمَانَعُونَ خَيْرُهُ ذَلِكَ بَانَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفَلَكَ يَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْزِعُ اللَّهُ لِيُؤْتِيَكُمْ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

جلالان	فتح الرحمن	موضح القول
<p>وَإِذَا غَشِيَ سَمَؤُكَ أَظْلَمَ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا</p> <p>وَإِذَا غَشِيَ سَمَؤُكَ أَظْلَمَ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p> <p>وَإِذَا غَشِيَ سَمَؤُكَ أَظْلَمَ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p>	<p>وَجَوْنِ دَرْگاہِ اَللّٰہِ دَعَا مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p> <p>وَجَوْنِ دَرْگاہِ اَللّٰہِ دَعَا مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p> <p>وَجَوْنِ دَرْگاہِ اَللّٰہِ دَعَا مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p>	<p>وَجَوْنِ دَرْگاہِ اَللّٰہِ دَعَا مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p> <p>وَجَوْنِ دَرْگاہِ اَللّٰہِ دَعَا مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p> <p>وَجَوْنِ دَرْگاہِ اَللّٰہِ دَعَا مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ (۱) فَلْيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۲) وَأَوْرَثَهُمُ الْيُسْرَىٰ (۳) وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ (۴) إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا نَّصِيرًا (۵)</p>

[illegible]

[illegible]

عَذَابُ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ وَلَنْ يَنْفَعَهُمْ مِنْ عَذَابِ أُولَئِكَ دُونَ عَذَابِ أَكْثَرِ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا
تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ وَجَعَلْنَا مُوسَى ذُرِّيَّتَهُ إِبْرَاهِيمَ نَبِيًّا وَكَوْنُوا يَتَّقُونَ
وَكَاوُنَا يُتَّقُونَ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِمْ لَمُسْوًى وَتِلْكَ نِعْمَتُ الْيَوْمِ إِلَيْهِمْ فَمَا كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُ أُولَئِكَ يَتْلُونَ
كُتُبَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ أُولَئِكَ كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُمْ لَمَّا كَانُوا فِي أَرْضِ آلِ فِرْعَوْنَ وَلَئِنْ لَمْ يَنْقُصْ لَهُمْ
أُولَئِكَ لَكُنَّا مِنْ قَبْلِهِمْ لَمُسْوًى وَتِلْكَ نِعْمَتُ الْيَوْمِ إِلَيْهِمْ فَمَا كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُمْ أُولَئِكَ كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُمْ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
عَذَابُ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ وَلَنْ يَنْفَعَهُمْ مِنْ عَذَابِ أُولَئِكَ دُونَ عَذَابِ أَكْثَرِ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ	عذاب آتش که آنرا رد می کردید و آن عذاب را از عذاب بزرگتر آن که شما می کردید	آتش کی بارش که آنرا رد می کردید و آن عذاب را از عذاب بزرگتر آن که شما می کردید
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ	وہم سے زیادہ ظالم کون ہوگا جو اپنے رب کی آیتوں کو یاد دلائے جانے پر غور نہیں کرتے اور ان سے زیادہ مجرموں میں سے انتقام لینے والے ہیں	وہم سے زیادہ ظالم کون ہوگا جو اپنے رب کی آیتوں کو یاد دلائے جانے پر غور نہیں کرتے اور ان سے زیادہ مجرموں میں سے انتقام لینے والے ہیں
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ وَجَعَلْنَا مُوسَى ذُرِّيَّتَهُ إِبْرَاهِيمَ نَبِيًّا وَكَوْنُوا يَتَّقُونَ	اور ہم نے موسیٰ کو کتاب دی اور اس سے شک نہ کر کہ اس سے ملے گا اور ہم نے اس کو ہدایت بنی اسرائیل کے لیے بنا دیا اور ہم نے اس کی اولاد میں سے ابراہیم کو نبی بنا دیا اور تم کو یاد دلائے جانے سے ڈرنا	اور ہم نے موسیٰ کو کتاب دی اور اس سے شک نہ کر کہ اس سے ملے گا اور ہم نے اس کو ہدایت بنی اسرائیل کے لیے بنا دیا اور ہم نے اس کی اولاد میں سے ابراہیم کو نبی بنا دیا اور تم کو یاد دلائے جانے سے ڈرنا
وَكَاوُنَا يُتَّقُونَ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِمْ لَمُسْوًى وَتِلْكَ نِعْمَتُ الْيَوْمِ إِلَيْهِمْ فَمَا كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُمْ	اور وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ہم ان سے پہلے برابر تھے اور یہ نعمت آج کے لیے ان کے لیے تھی اور ان میں سے شک نہ تھا	اور وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ہم ان سے پہلے برابر تھے اور یہ نعمت آج کے لیے ان کے لیے تھی اور ان میں سے شک نہ تھا
أُولَئِكَ كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُمْ لَمَّا كَانُوا فِي أَرْضِ آلِ فِرْعَوْنَ وَلَئِنْ لَمْ يَنْقُصْ لَهُمْ	وہ ان کے لیے شک میں تھے جب وہ فرعون کے گھرانے میں تھے اور اگر ان کے لیے نقصان نہ ہو	وہ ان کے لیے شک میں تھے جب وہ فرعون کے گھرانے میں تھے اور اگر ان کے لیے نقصان نہ ہو
أُولَئِكَ لَكُنَّا مِنْ قَبْلِهِمْ لَمُسْوًى وَتِلْكَ نِعْمَتُ الْيَوْمِ إِلَيْهِمْ فَمَا كَانُوا فِي شُكٍّ مِنْهُمْ	وہ ان کے لیے ہم سے پہلے برابر تھے اور یہ نعمت آج کے لیے ان کے لیے تھی اور ان میں سے شک نہ تھا	وہ ان کے لیے ہم سے پہلے برابر تھے اور یہ نعمت آج کے لیے ان کے لیے تھی اور ان میں سے شک نہ تھا
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ (التَّوْحِيدَ) فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ	اور ہم نے موسیٰ کو کتاب دی (توحید) اور اس سے شک نہ کر	اور ہم نے موسیٰ کو کتاب دی (توحید) اور اس سے شک نہ کر
شَكٍّ مِنْ لِقَائِهِ وَقَدْ آتَيْنَاهُ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ	اس سے شک نہ کر کہ اس سے ملے گا اور ہم نے اس کو کتاب دی	اس سے شک نہ کر کہ اس سے ملے گا اور ہم نے اس کو کتاب دی
أَيُّ مَوْسَى الْكِتَابَ (هُدًى) هَادِيًا لِبَنِي إِسْرَءِيلَ	موسیٰ کی کتاب (ہدایت) بنی اسرائیل کے لیے	موسیٰ کی کتاب (ہدایت) بنی اسرائیل کے لیے
وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ إِبْرَاهِيمَ نَبِيًّا وَكَوْنُوا يَتَّقُونَ	اور ہم نے ان میں سے ابراہیم کو نبی بنا دیا اور تم کو یاد دلائے جانے سے ڈرنا	اور ہم نے ان میں سے ابراہیم کو نبی بنا دیا اور تم کو یاد دلائے جانے سے ڈرنا
قَادِرَةً (يَهْدُونَ) النَّاسَ بِأَمْرِ الْكَافِرِينَ عَلَى يَدِهِمْ	وہ لوگوں کو گمراہی سے ڈرنا اور ان کے لیے ہدایت بنی	وہ لوگوں کو گمراہی سے ڈرنا اور ان کے لیے ہدایت بنی
وَعَلَى الْبَلَاءِ مِنْ عَذَابِهِمْ (وَكَاوُنَا يُتَّقُونَ) لَئِنْ لَمْ يَنْقُصْ لَهُمْ	اور ان کے لیے عذاب سے ڈرنا اور وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ان کے لیے نقصان نہ ہو	اور ان کے لیے عذاب سے ڈرنا اور وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ان کے لیے نقصان نہ ہو
وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ إِبْرَاهِيمَ نَبِيًّا وَكَوْنُوا يَتَّقُونَ	اور ہم نے ان میں سے ابراہیم کو نبی بنا دیا اور تم کو یاد دلائے جانے سے ڈرنا	اور ہم نے ان میں سے ابراہیم کو نبی بنا دیا اور تم کو یاد دلائے جانے سے ڈرنا
لِيَمْلِكُوا (أَنْ يَكُونَ) هُوَ يَفْصَلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَا كَانُوا	تاکہ وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ان کے لیے ہدایت بنی	تاکہ وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ان کے لیے ہدایت بنی
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ مِنْ أَمْرِ الدِّينِ (وَكَاوُنَا يُتَّقُونَ) لَئِنْ لَمْ يَنْقُصْ لَهُمْ	ان کے لیے دین کے معاملے میں اختلاف ہو اور وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ان کے لیے نقصان نہ ہو	ان کے لیے دین کے معاملے میں اختلاف ہو اور وہ اپنے رب سے ڈرنا اور ان کے لیے نقصان نہ ہو
مِنْ قَبْلِهِمْ (أَنْ يَكُونَ) هُوَ يَفْصَلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَا كَانُوا	ان کے لیے ہم سے پہلے برابر تھے اور یہ نعمت آج کے لیے ان کے لیے تھی اور ان میں سے شک نہ تھا	ان کے لیے ہم سے پہلے برابر تھے اور یہ نعمت آج کے لیے ان کے لیے تھی اور ان میں سے شک نہ تھا
الْقُرُونِ (أَنْ يَكُونَ) هُوَ يَفْصَلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَا كَانُوا	ان کے لیے ان کے لیے ہدایت بنی	ان کے لیے ان کے لیے ہدایت بنی
مَسَاكِينَهُمْ فِي أَسْفَارِهِمْ إِلَى الشَّامِ وَعِيَهَا فَيَعْبُدُونَ	ان کے لیے ان کے لیے ہدایت بنی	ان کے لیے ان کے لیے ہدایت بنی
فِي ذَلِكَ كَلَامَاتٌ عَلَى قُلُوبِنَا (وَكَاوُنَا يُتَّقُونَ)	ان کے لیے ان کے لیے ہدایت بنی	ان کے لیے ان کے لیے ہدایت بنی

وَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ (التَّوْحِيدَ) فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَقَدْ آتَيْنَاهُ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ وَجَعَلْنَا مُوسَى ذُرِّيَّتَهُ إِبْرَاهِيمَ نَبِيًّا وَكَوْنُوا يَتَّقُونَ

أَوَلَمْ يَوْمُوا أَنَّا سَوَّاهُكُمْ إِلَى الْأَرْضِ الْخَصْرِ فَخَرَجَ بِهِ زُرْعَاكَلٌ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا أُحْشَرُونَ وَيَقُولُونَ
الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَيْمَانُهُمْ وَهُمْ يَخِشَوْنَ غَاغِرُضَ غَمٍّ وَأَنْظِرْ أَفَلَا تُنْظَرُونَ
سَوَّاهُكُمْ بِدُنْيَا تَمُوتُ ثَلَاثَ وَسَبْعِينَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَتْحُ شَاوِيحَانٌ وَمَاهُونَ كَلِمَةٌ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنْ كَانَ عَايِلُهُمْ أَحْكَمُهُمْ وَأَتَّبِعْ مَا يَدْعُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ
إِنْ لَمْ يَكُنْ عَمَّا تَدْعُونَ خَبِيرًا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكُنْ لِلَّهِ وَكِيلًا مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرِجَالٍ مِنْ قُلُوبَيْنِ فِي جَوْفَةٍ

جہان	مع الرحمن	سورج الزوال
سماع تدبر و تعاطی (و کفر و اناس و ملکی)	ایا ندیدند که ماروان کفر آب را بسوی زمین ری گیاہ تا بیرون آید	نیکو بجا نہیں انھوں نے کہ ماروان کفر آب را بسوی زمین ری گیاہ تا بیرون آید
اکثر الجور الیاسۃ الی کبات فیہا (فخرج)	تسب آن زراعت را بخوردند از آن نبات چہاں نباتان و نباتات را بخوردند از آن نباتات	تسب آن زراعت را بخوردند از آن نبات چہاں نباتان و نباتات را بخوردند از آن نباتات
یا نزعنا تکل منہ انعامکم و انفسکم افکیحرون	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
لہذا فیکونون انقاد علی اعدائکم (و یقولون)	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
للمؤمنین (متی هذا الفخر) بیننا و بینکم ان کستم	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
صادقین قل یوم الفخر بانزل العذاب بھم	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
ینفع الدین کفر و ایمانھم و کھم ینظرون	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
الی نوبۃ او معذیرۃ فاعرض عنھم و انظر انزل	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
العذاب بھم انکم مستظرون کھ حادثۃ موم	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
او قتل فیکثر یحون منک ہذا قبل کہ یرقتلکم	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
سورۃ الاحزاب مدنیۃ ثلاث و سبعون	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
بسم اللہ الرحمن الرحیم	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
یا ایہا النبی اتو اللہ دم علی نقوہ و کقطع الکافین	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
و المنافیقین فیما یخالف شریعتک (ان اللہ کان	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
علیما) بما یكون قبل کونہ (و حکما) فیما یخلفہ	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
(و اشیع ما یوحی الیک من ربک) آی القرآن (ان اللہ کان	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
بما یعملون حنیما) و فی قرۃ بانیۃ (و یقول علی اللہ	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
فی امرک) (و کفر باللہ و کفراک) حافظ لک و امتہ تبع لربی	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
ذلک علیہ ما جعل اللہ لرجل من قلبین فی خوف و رجاء	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
علی من قال من الکفر ان للہ قلبین یعقل بک منہما افضل	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
بسم اللہ الرحمن الرحیم	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
یا ایہا النبی اتو اللہ دم علی نقوہ و کقطع الکافین	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
و المنافیقین فیما یخالف شریعتک (ان اللہ کان	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
علیما) بما یكون قبل کونہ (و حکما) فیما یخلفہ	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
(و اشیع ما یوحی الیک من ربک) آی القرآن (ان اللہ کان	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
بما یعملون حنیما) و فی قرۃ بانیۃ (و یقول علی اللہ	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
فی امرک) (و کفر باللہ و کفراک) حافظ لک و امتہ تبع لربی	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
ذلک علیہ ما جعل اللہ لرجل من قلبین فی خوف و رجاء	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی
علی من قال من الکفر ان للہ قلبین یعقل بک منہما افضل	و کفر و اناس و ملکی	و کفر و اناس و ملکی

[illegible]

بعض اہل حق و بعض اہل باطل

ع

بعضہم اولى ببعض فی کتاب اللہ من المؤمنین والمہاجرین ان تفعلوا الی ولما کان فی الذلک فی الکتاب مسطورا واذ اذنا من الیتیمین میتاقکم ومنک ومن نوح وابراہیم وموسیٰ وعیسیٰ بن مریم واذ اذنا منک میتاقظاہ لیسئل الصادقین عن صدقہم واعلم انکافین عذابا لیماء یا ایہا الذین امنوا اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
ذوالقرایات (بعضہم اولى ببعض) ذالقرایات (بعضہم اولى ببعض)	بعض ایان نزدیک ترانہ بعضہم	ایک دوسرے سے الگ اور کچھ بہن
اللہ من المؤمنین والمہاجرین) ای من ذالقرایات (بعضہم اولى ببعض)	خدا از سر مسلمانان و ہجرت کنندگان	زادہ سب ایمان والوں اور وہی
ولہجۃ الذین کانوا کافرا فکسبہم (الکافرا) لکن ان	لیکن انک	جو کفر سے والوں سے
تفعلوا الی اولیائکم معروفا بوضوئکم کما کان	کندہ سب دوستان خود رعایتی	کیا ہوا اپنے رفیقوں سے احسان
ذلک) ای کتبہم ذالقرایات (بعضہم اولى ببعض) ذالقرایات (بعضہم اولى ببعض)	ای حکم	یہ بھی
اذ اذنا من الیتیمین میتاقظاہ لیسئل الصادقین عن صدقہم واعلم انکافین عذابا لیماء یا ایہا الذین امنوا اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	در لوح محفوظ نوشتہ شدہ	کتاب میں لکھا
الموضعین اللوح محفوظ (و) اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	دیوار کن جوں رفیقہ	اور سب تیار ہونے
الیتیمین میتاقظاہم) حین لخریجوا منہم کالذین	یہاں بران عذابا	سبوں سے انکار
جمع ذرہ وہی صغر القمل (ومنک ومن نوح وابراہیم وموسیٰ وعیسیٰ بن مریم) بان یعبدوا اللہ ویکعوا	و از نو بگرفتہم و از نوح و ابراہیم و موسیٰ و عیسیٰ بن مریم	اور نوح سے اور نوح سے اور ابراہیم سے اور موسیٰ و عیسیٰ بن مریم سے جو بنائے
الناس الی عبادتہ و ذکر کتبہم من عطف الخاض علی	و کتبہم از ان بن عہدہم	اور ان سے ان سے کار عہدہ
العلم (واخذنا منک میتاقظاہ لیسئل الصادقین عن صدقہم واعلم انکافین عذابا لیماء یا ایہا الذین امنوا اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	انراست گویان را از رستی	شہوں سے انراست
اللہ الصادقین عن صدقہم) فی تبلیغ الرسالہ	و تہیا کردہ است برای تکفول	اور کئی ہی سکون کو
تکفول الذین کانوا کافرا (وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ)	عذاب درد دہدہ و صفا	دکھ کی رست آتی
عذابا لیماء یا ایہا الذین امنوا اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	مسلمانان یا کسبہم عذابا لیماء یا ایہا الذین امنوا اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	ایمان و کتبہم عذابا لیماء یا ایہا الذین امنوا اذکونوا للفقہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ
اسوا الذکر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	بہتر سے بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	اور بہتر سے بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ
یخرجون ایام حفر الخندق (فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ)	نہیں بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	اور نہ بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ
لم تر وہام ملاقا (وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ)	نہیں بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	اور نہ بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ
حفر الخندق و الیاء من خزین الشریکین (بصیرہ)	نہیں بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ	اور نہ بدتر و انعمت اللہ علیکم اذ اجازناکم جود فان سلنا علیکم شیئا وجود الفتر وہا وکان اللہ یمامنا لعلون بصیرہ

بعض اہل حق و بعض اہل باطل

بعض اہل حق و بعض اہل باطل

جلا لیں	فتح الرحمن	موسم القرآن
<p>اَنْجَاوْكُمْ مِنْ قَوْمٍ مِّنْ اَسْفَلِ مَيْكُمُ مِنْ اَعْلَى الْوُدَىٰ وَ</p> <p>اَسْفَلُ مِنْ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَادْزَاغَتْ اَبْصَارُ مَا لَمْ</p> <p>عَنِ كُلِّ شَيْءٍ اَكَادُوْهُمَا مِنْ كُلِّ جَانِبٍ وَبَغَتْ الْفُلُوْ</p> <p>لُحَا جَمْعُ خَبْرٍ وَهِيَ شَيْءٌ لِّحَقْوَمٍ مِنْ شَيْءٍ</p> <p>اُخُوْفٌ وَتُظَنُّونَ بِاللّٰهِ الظُّنُوْنَةُ الْمُخْتَلَفَةُ بِالْاَبْصَارِ</p> <p>الْيَاسِ (هٰذَا لِكَ اَبْنِیَ الْمُؤْمِنُوْنَ) اَخْبَرُوا بِالْبَيِّنِ الْخَاصِرِ</p> <p>مِنْ غَيْرِهِ وَضُرُّوْهُ لَوْ اُخْرِكُوْا (رَبُّكَ اَكْشَدُ يَدَاكَ) مِنْ شَيْءٍ</p> <p>الْفَرَجِ (وَ اذْكُرْ اِذْ يَقُوْلُ الْمُؤْمِنُوْنَ وَالَّذِيْنَ يَخْلُقُوْنَهُمْ</p> <p>مَرِيضٌ ضَعْفٌ عَنَقَادٍ (مَا وَعَدَكُمُ اللّٰهُ وَمَرَّوْهُ) بِالْاَبْصَارِ</p> <p>(اَكْشَرُ فَطَرَةٍ) بِالْاَبْصَارِ (وَ اذْكُرْ اِذْ قَالَتْ طَافَتْهُ مِنْهُمْ) اَيِ</p> <p>لِلْمُؤْمِنِيْنَ (يَا اَهْلَ بَيْتِ) هِيَ اَرْضُ الْبَيْتِ وَلَمْ</p> <p>تُصْرَفْ لِلْعِلِّيَّةِ وَفَزِنَ الْفِعْلُ (اَكْمَامُكُمْ) بِضَمِّ</p> <p>لِیْمٍ وَفَتْحِهَا اَيِ اِقَامَةٍ وَكَمَا كَانَتْ (فَاَنْجُوْا) اِلَى</p> <p>مَنَازِلِكُمْ مِنْ الْمَدِيْنَةِ وَكَانُوْا خُرُوجًا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ</p> <p>عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِلَى سَاعِ جَبَلٍ خَارِجِ الْمَدِيْنَةِ لِلْقِتَالِ وَكَسَانُهُ</p> <p>فَرَسٌ مِنْهُمْ النَّبِيُّ (فِي الرَّجْعِ) (يَقُوْلُوْنَ اِنْ بَيِّنْتُمْ لَنَا</p> <p>غَيْرَ حَصِيْنَةٍ يُخَشِىْ عَلَيْهَا قَالِ تَعَالٰی (وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ</p> <p>اِنْ) مَا (بَيِّنْتُمْ اَفْزَارَهُ) مِنَ الْقِتَالِ (وَلَوْ دَخَلَتْ</p> <p>اَيِ الْمَدِيْنَةِ عَلَيْهِمْ مِنْ اَطْرَافِهَا) نَوَاجِيْهَا (مَنْ سَكَلُوْ</p> <p>اَيِ سَاكَلَهُمُ الدَّالُّ خُلُوْنَ) الْفِتْنَةُ الشَّرُّ (اَكْشَرُ) (اَكْشَرُ)</p>	<p>چون آمدند بر شما از جانب بالای و</p> <p>و از جانب پایین شما</p> <p>و چون خیره ماند دیدہ ما این طرف و آن طرف</p> <p>و بر سرید و لها</p> <p>بجبر کردن</p> <p>و گمان کردید بر سبب خدا گمانهای</p> <p>اختلاف و کس</p> <p>آنها امتحان کرده شد مسلمانان را</p> <p>و عتاب آید شد نذران جنبانیدن</p> <p>و چون گفتند میان ما و آنها که در دل</p> <p>بیماری است و وعده ندادار احدا</p> <p>مگر بطریق فریب دادن و چون گفتند</p> <p>طایفه از ایشان</p> <p>ای اهل مدینه</p> <p>سر ای ماندن نیست شما را</p> <p>پس باز گردید</p>	<p>جب آئے تم براوہر طرف سے</p> <p>اور جب دگنے لگنے لگین</p> <p>اور پیچھے دل</p> <p>کلون تنگ</p> <p>اور اٹھنے لگے تم اشد برائی کی کلین</p> <p>و ان جانچے گئے ایمان والے</p> <p>اور پھر پھر تلبیہ گئے پھر پھر انا</p> <p>اور جب کہ گئے منافق اور جن کے</p> <p>روگ ہی جو وعدہ دیا تھا مگر اللہ</p> <p>سے اور اس کے رسول سے</p> <p>سب نرسب تمام اور جب کہ</p> <p>لے ایک لوگ ان میں</p> <p>ای برب والو</p> <p>تھو ٹھکانا نہیں</p> <p>سو پھر چلو</p> <p>اور رخصت مانگنے لگے</p> <p>ایک لوگ ان میں نبی سے کہنے لگے</p> <p>ہمارے ہر کھلے برے ہیں</p> <p>اور وہ کھلے نہیں برے</p> <p>عرض اور نہیں مگر ہاگنا اور</p> <p>اگر تمہیں کوئی بیٹھ اوسے</p> <p>کہاروں سے پھران سے جا ہے</p> <p>وین سے بچنا تو لے لین</p>

قول و تعالی ایضا که بر این است از قول او نقلی ایضا و نگار خود لایه ۱۱۳ از خود قولی با بر گردید بسوی خانه های خود که در مدینه است ده ها یک مسلمانان بیرون آمدند و بودند برای مثال بقادر
آن حضرت علی علیه السلام و سلم بسوی کوه سلیمان که بیرون در اندک است ۱۱۴ خود را در کوه دراز کرده و می دیدند بیضه لشکر را در کوه بر سر افشان و هجوم کنند از آن جهت که در مدینه در است
و در کوه در این روز که در کوه شمس خوانند شود چشمه را بیضه است سر اودست کنند و بشکر یا عقیقه مسلمانان هر اسبه بدهد چشمه را بیضه اجابت کنند سخن ایشان را و در کوه می کنند با جایت نشسته
و از آمدن ملکه زود بشکر که شود با همی که رسد باطل اسلام ۱۱۵

[illegible][illegible]

فرمان حضرت علی (ع) که از حضرت عباس (ع) روایت شده است: «مَنْ مَاتَ مِنْكُمْ وَفِي بَيْتِهِ نَارٌ أَوْ دَابَّةٌ أَوْ كَلْبٌ أَوْ خَيْلٌ أَوْ بَقَرَةٌ أَوْ دَخَانٌ أَوْ دَرَنٌ أَوْ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ فَمَاتَ بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ كَأَنَّهُ مَاتَ فِي بَيْتِهِ» (کسی که از شما بمیرد و در خانه او آتش یا حیوان یا کلبه یا اسب یا گاو یا دود یا زباله یا چیزی از اینها باشد و بعد از آن بمیرد، گویا که در خانه او نمانده است).

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

میں نے دیکھا کہ لوگ

[illegible]

[illegible]

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں
<p>درمیدین یعنی از کردار ای خود ان کو از ناسد از کردار ای خود البتہ بر غلہ غیر از ارشاد ان باز ہم بیا شد تا تو در مدین گزانی اندک یعنی جلا وظن کرده شوند لعنت کرده شدگان ہر جا کہ یافتہ شوند اسیر گرفتہ شود ان سرکشین مانند روشن خدا در ان کہ گذشتہ پیش آدین دہر گزینی بی روش خدا تغیری سوال میکنند تر ارموان ار قیامت کو جز ان نیست کہ معرفت آن نزدیک خدا است و جز خبر دادہ ان شاید کہ قیامت موجود شود در ان نزدیک بر اسمہ خدا لعنت است بر ان کہ از ناسد اساحبت برای ان کہ از ناسد اساحبت آتش جاودیدان انجا ہمیشہ بنامہ ہر دو سنی و نہ باری دیدہ روزیکہ گردانیدہ شود روی ایشان را در انش گویند ای کاش ما فرماں می زک خدا را و فرماں می بردی بیچارہ را کو نید ای بودہ کار ما ہر اینہ ما فرماں بردیم تا ان بہر ان خود را و بزگان خود را انہا را کہ ما فرماں را از راہ ای بودہ ما فرماں بردیم تا ان از عذاب و لعنت کن انہا را کہ ما فرماں بردیم تا ان</p>	<p>درمیدین یعنی از کردار ای خود ان کو از ناسد از کردار ای خود البتہ بر غلہ غیر از ارشاد ان باز ہم بیا شد تا تو در مدین گزانی اندک یعنی جلا وظن کرده شوند لعنت کرده شدگان ہر جا کہ یافتہ شوند اسیر گرفتہ شود ان سرکشین مانند روشن خدا در ان کہ گذشتہ پیش آدین دہر گزینی بی روش خدا تغیری سوال میکنند تر ارموان ار قیامت کو جز ان نیست کہ معرفت آن نزدیک خدا است و جز خبر دادہ ان شاید کہ قیامت موجود شود در ان نزدیک بر اسمہ خدا لعنت است بر ان کہ از ناسد اساحبت برای ان کہ از ناسد اساحبت آتش جاودیدان انجا ہمیشہ بنامہ ہر دو سنی و نہ باری دیدہ روزیکہ گردانیدہ شود روی ایشان را در انش گویند ای کاش ما فرماں می زک خدا را و فرماں می بردی بیچارہ را کو نید ای بودہ کار ما ہر اینہ ما فرماں بردیم تا ان بہر ان خود را و بزگان خود را انہا را کہ ما فرماں را از راہ ای بودہ ما فرماں بردیم تا ان از عذاب و لعنت کن انہا را کہ ما فرماں بردیم تا ان</p>	<p>فی المکینہ (لغزینک) بهم تم کجا و منک فیہا الا قلبی لاہ سنۃ اللہ فی الذین خلوا من قبل وکن تجد لسنة اللہ تبدیلا یسئلک الناس عن الساعة قل انما علیہا عند اللہ وما یدریک لعل الساعة تكون قربا ان اللہ لعن الکافرین واعدلہم سعیرا عند اللہ وما یدریک ابلہا کجرون وایا ولاضیرا یوم ثقل وجوہہم فی النار یقولون یا لیتنا اطعنا اللہ واطعنا النبی وکنا من الساکین وقل انما اطعنا ساداتنا وکبرنا فاضلونا السعیرا وکنا انما اطعنا فی المکینہ المؤمنین یقولہم قل انما کرم الاعد ووسلکم قتلوا وجرموا (لغزینک) بهم لست لکن علیہم (تم کجا و منک) یسئلونک (فیہا الا قلبی لاہ) یم یجرون (معاونین) مبعدین عن الرضا انما تقول وخذوا وخذوا وافتتلا (ای حکم فیہم ہذا علی صیۃ الا مریۃ (سنۃ اللہ) ای سن اللہ ذلک (فی الذین خلوا من قبل) من الامم للاضیرہ منافقہم المرحفین المؤمنین (وکن تجد لسنة اللہ تبدیلا) منہ (یسئلک الناس) ای اهل مکہ عن الساعة) متى تكون (قل انما علیہا عند اللہ وما یدریک یسئلک بها ای انت لا علیہا (لعل الساعة تكون) کون (قربا) ان اللہ لعن الکافرین) اعدلہم (واعدلہم سعیرا) نارا شدیدیہ یذ خلوہا (خلالین) مفلک خلودہم (فیہا ابلہا کجرون وایا ولاضیرا) یحفظہم عنہا (ولاضیرا) یکفعما عنہم (یوم ثقل وجوہہم فی النار یقولون) یا لیتنا اطعنا اللہ واطعنا النبی وکنا من الساکین وقل انما اطعنا ساداتنا وکبرنا فاضلونا السعیرا وکنا فاضلونا السعیرا (کریق لہدی) ربنا انہم ضعیفین من العذاب) ای مثلی عنک بنا (والعذاب) عنہم</p>

لَعَنَّاكُمْ كَبِيرًا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَكُمْ لُؤْلُقَاتُ ذُنُوبٍ وَأَمْثَلُهَا ذُنُوبُكُمْ أَنْ تُكْفِرُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ فِي الْحَبْلِ مَا رَفَعْنَا لَكُمْ فِيهِ نَقَصَ شِئْرُكَ إِلَى أَنْ تُصَلِّحَ لَكُمْ تَسْوِيعَكُمْ وَتُحْفِرَ لَكُمْ دُورَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلَهَا وَأَنفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا لِيُعَذِّبَ اللَّهُ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
<p>۱۔ بڑی جھٹکار</p> <p>۲۔ اچھے ایمان والوں کو مت ہو و پست جنتوں سے</p> <p>۳۔ سنا یا موسیٰ کو</p> <p>۴۔ جبرے عیب کھایا اسکو اللہ نے اُنکے لیے</p> <p>۵۔ اور تھا اللہ کے وہاں</p> <p>۶۔ ابرو رکھا ملے۔</p> <p>۷۔ اچھے ایمان والو</p> <p>۸۔ درتے رہو اللہ سے اور کہو بات سیدنی</p> <p>۹۔ سخاوت سے ملو</p> <p>۱۰۔ تمہارا کام اور تجھے ملو تمہارا گناہ اور</p> <p>۱۱۔ جو کوئی عیب پرچھا اللہ کے۔</p> <p>۱۲۔ اور ان کے رسول کے کہنے بانی بڑی مراد</p> <p>۱۳۔ ہم نے دکھائی امانت</p> <p>۱۴۔ آسمان کو اور زمین کو</p> <p>۱۵۔ اور ہزاروں کو جبرے نے قبول لیا کہ</p> <p>۱۶۔ اسکو اٹھاؤ۔</p> <p>۱۷۔ اور اُس سے درگئے اور اٹھالیا اسکو</p> <p>۱۸۔ ان سے</p> <p>۱۹۔ یہی بڑا ہے ترس نادان سے</p> <p>۲۰۔ تاکہ عذاب کرے اللہ کو</p>	<p>۱۔ لعنتی سخت ہے</p> <p>۲۔ ایسا ایمان مباحثہ مایہ اند لمانک</p> <p>۳۔ رکھا اللہ موسیٰ را</p> <p>۴۔ لفظ خود</p> <p>۵۔ پس پاک ساخت خدا تعالیٰ اور انرا</p> <p>۶۔ لفظ بودند</p> <p>۷۔ و موسیٰ نزدیک خدا</p> <p>۸۔ با ابرو و عین و غل ستری کر حال</p> <p>۹۔ ابرو و عین و غل ستری کر حال</p> <p>۱۰۔ بروی بکس اتفاق برکنارہ از</p> <p>۱۱۔ غل ستری و دھامہای خود در سنگ</p> <p>۱۲۔ ہمارے بود و زمان خدا تعالیٰ آن</p> <p>۱۳۔ روان شد و موسیٰ عقب سنگ</p> <p>۱۴۔ دوید تا آنکہ از جہانہ بنی اسرائیل</p> <p>۱۵۔ عریان دیدند و گفتند اورہ نذر</p> <p>۱۶۔ و اورہ اتفاق خصیہ را کو بند و اسرار</p> <p>۱۷۔ ای مسلمانان</p> <p>۱۸۔ ترسید از خدا و گوشت سخن</p> <p>۱۹۔ تا اصلاح آورد</p> <p>۲۰۔ کردار و دشمن را و سب از دہرانی</p> <p>۲۱۔ گناہان شمار او ہر گز فرما نہ خدا</p> <p>۲۲۔ و رسول اور ابرو رائے مطلب</p> <p>۲۳۔ سفید بغیر و زنی نذر گری</p> <p>۲۴۔ برائے مابین آدم و حوا امانت</p> <p>۲۵۔ استغفار و تکلیف را و امروا ہی اللہ</p> <p>۲۶۔ بر آسمان ہا و بر زمین</p> <p>۲۷۔ و بر کو ہا پس جوں کر و نہ کر بردارند</p> <p>۲۸۔ انسا ہا و ہر</p> <p>۲۹۔ و ترسیدند از ان و برداشت</p> <p>۳۰۔ آدمی</p> <p>۳۱۔ برائے موسیٰ است سختکار</p> <p>۳۲۔ یعنی با فضل عدالت و علم نادر و قیامت</p> <p>۳۳۔ نام نہ و آخر کار کہ عذاب کند خدا تعالیٰ</p>	<p>۱۔ لَعَنَّا كَيْزَكَ عَكَدَهُ فِي قُرْعَةٍ بِالْوَحْدَةِ اَيْ عَظِيمًا</p> <p>۲۔ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَتَكُونُوا مَعَ بَشِيرٍ كَمَا الَّذِينَ</p> <p>۳۔ اَوَامُوسَىٰ يَقُولُهُمْ مَثَلًا يَمْنُونُ اَنْ يَغْفَلَ عَنْ</p> <p>۴۔ اَلَا اِنَّهُ اَدْرَكَهُ فَبَرَّاهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوا بِانْ وَضَعَ نُوبًا</p> <p>۵۔ عَلٰى جَبْرِ لِيَغْفَلَ فَمَضَىٰ جَبْرًا حَتّٰى وَقَفَ بَيْنَ مَلَكٍ</p> <p>۶۔ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ فَادْرَكَهُ مُوسٰى فَاحْذَرُوْا وَاَسْتَرِ</p> <p>۷۔ قُرْاُوْهُ اَدْرَكَهُ وَهِيَ تَخْفٰى فِي الْخَصِيَةِ وَكَانَ عَيْنًا لِّهٖ</p> <p>۸۔ وَجْهًا ذَا جِلْدٍ وَمِمَّا اُوْدِيْ بِهٖ نَبِيُّ اَصْلٰى اللّٰهُ عَلَيْهِ</p> <p>۹۔ سَلَّمَ اِنَّهٗ قَسَمَ قِيَمًا فَقَالَ رَجُلٌ هٰذِهِ قِيَمَتُهَا اَيُّهَا</p> <p>۱۰۔ هَاجَرُ اللّٰهُ فَعَضَبَ لِنَبِيِّ صَلٰى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ</p> <p>۱۱۔ مِنْ ذٰلِكَ وَقَالَ يَرْحَمُ اللّٰهُ مُوسٰى لَقَدْ اُوْدِيْ بِالْكَثْرِ</p> <p>۱۲۔ مِنْ هٰذَا فَصَبْرٌ وَاِنَّ الْبَخَّارِيَّ رَايَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا</p> <p>۱۳۔ قُولُوا اللّٰهُ وَفَوَاوُكُم سَدِيدًا صَوَابًا اَيُّضًا لَكُمْ</p> <p>۱۴۔ عَمَّا لَكُمْ يَقْبَلُهَا وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللّٰهَ</p> <p>۱۵۔ وَمِرْسُوْلَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا قَالَ غَايَةُ مَطْلُوْبٍ</p> <p>۱۶۔ اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ الصَّلٰوَاتِ وَغَيْرِهَا مِمَّا فِيْ فِعْلِهَا</p> <p>۱۷۔ مِنَ الثَّوَابِ وَنَزَعْنَا مِنَ الْعِقَابِ عَلٰى السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ</p> <p>۱۸۔ وَالْجِبَالِ اَنْ خَلَقْنٰ فِيْهَا فِهْرًا وَنُطْقًا فَاَبَيْنَ اَنْ يَّحْمِلَهَا</p> <p>۱۹۔ وَاسْتَفْعَنَ خَفَنَ مِنْهَا وَكَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اَدَمُ بَعْدَ عَصَا</p> <p>۲۰۔ عَلَيْهِ اِنَّهٗ كَانَ ظَاوِمًا لِّنَفْسِهٖ بِمَا حَمَلَهُ كَجُوْدًا بِهٖ</p> <p>۲۱۔ لِيُعَذِّبَ اللّٰهَ الْاَدَمَ مُتَعَلِّقَةً بِعَرْسَةِ الْمَرْبِ عَلَيْهِ جَمَلُ اَدَمَ</p>

此乃一頁之殘本，其文字多已模糊，且多有缺損。其內容多為零碎之語，難以辨識。其文字多為篆書，且多有變體。其內容多為零碎之語，難以辨識。其文字多為篆書，且多有變體。其內容多為零碎之語，難以辨識。

[illegible]

تفسیر
۳۳
عشر

وَبَيْنَ الْقَرَىٰ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا إِبْرَاهِيمَ وَالشَّجَرَةِ الَّتِي قُرِيَ
الشَّمَامُ الَّتِي يُسِيرُونَ إِلَيْهَا لِلتَّجَارَةِ قُرَىٰ ظَاهِرَةً
مُّتَوَصِّلَةً مِّنَ الْيَمَنِ إِلَى الشَّامِ رَوَدْنَا فِيهَا السَّيْرَ
حَيْثُ يَقْبَلُونَ فِي وَاحِدَةٍ وَيُنْشِئُونَ فِي أُخْرَىٰ إِلَى
أَنْتَهَاءِ سَفَرِهِمْ وَلَا يَجْتَاجُونَ فِيهِ إِلَى تَحْمِيلٍ زَادَ وَمَا
وَقُلْنَا (سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا) كَيْفَ كُنَّا
فِي لَيْلٍ وَكَهَارٍ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ ذَٰلِكَ قَرَارٌ لَّكَ
(بَيْنَ أَشْقَانَا) إِلَى الشَّامِ لِجَعْلِهَا مَقَامًا وَمَوْطِئًا وَلَوْ
عَلَى الْفَقْرِ بِكَؤُوبٍ لَّرَوَّحُوا حَتَّىٰ لَوْ زَادَ إِلَّا فَبَطَرُوا
الْبَعْثَ (وَطَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ) بِالْكَفْرِ بِجَعْلِنَاهُمْ
أَحَادِيثَ (لَمِنْ بَعْدَهُمْ فِي ذَٰلِكَ) وَمَقَرَّنَاهُمْ كُلَّ
مَنْزِلٍ فَرَقْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ كُلِّ مَنَظِقٍ (وَلَا يَخْلُفُ
لَكَ كُفْرًا) لَكَايَاتٍ عِبْرًا لِّكُلِّ صَبَّارٍ عَنِ الْعَاصِ
شَكُورٍ عَلَى النِّعَمِ (وَلَقَدْ صَدَّقَ) بِالْحَقِيقَةِ
وَالنَّشِيدِ (عَلَيْهِمْ) أَيُّ الْكَافِرِينَ مِنْهُمْ سَبَّارٌ أَيْلَئِنْ
ظَنَّا أَنَّهُمْ يَأْغُوا لَنَنْبِذَنَّهُمْ (فَاتَّبَعُوهُ) فَصَدَّقَ
بِالْحَقِيقَةِ فِي ظَنِّهِ أَوْ صَدَّقَ بِالنَّشِيدِ فِي ظَنِّهِ أَيْ
وَحْدَهُ صَادِقًا (أَلَا) بِمَعْنَى لَكِنْ (فَرَقْنَاهُمْ) لِمَنْ
لِّلْبَيَانِ أَيْهِمُ الْمُؤْمِنُونَ لَمْ يَدْعُوهُ (وَمَا كَانَ لَهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ) لَنُطْلِقَهُمْ إِلَّا لِنَعْلَمَ عِلْمَ
ظُهُورِهِمْ مِنْ يَوْمِنَ بِالْآخِرَةِ مِنْهُمْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ

موضح القرآن	فتح الرحمن	جلايل
اور ان سستیوں میں جہاں بکرت رہی تھیں سستیوں راہ پر نظر آئیں اور سرتیلوں غمزدگی سے اُنہیں چلنے کی	وہاں آج دیہہ ہا کہ بکرت نہا وہ ایم دہا دیہہ ہا کہ بکرت نہا وہ ایم دہا وہاں آج دیہہ ہا کہ بکرت نہا وہ ایم دہا وہاں آج دیہہ ہا کہ بکرت نہا وہ ایم دہا	(وَبَيْنَ الْقَرَىٰ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا إِبْرَاهِيمَ وَالشَّجَرَةِ الَّتِي قُرِيَ الشَّمَامُ الَّتِي يُسِيرُونَ إِلَيْهَا لِلتَّجَارَةِ قُرَىٰ ظَاهِرَةً مُّتَوَصِّلَةً مِّنَ الْيَمَنِ إِلَى الشَّامِ رَوَدْنَا فِيهَا السَّيْرَ حَيْثُ يَقْبَلُونَ فِي وَاحِدَةٍ وَيُنْشِئُونَ فِي أُخْرَىٰ إِلَى أَنْتَهَاءِ سَفَرِهِمْ وَلَا يَجْتَاجُونَ فِيهِ إِلَى تَحْمِيلٍ زَادَ وَمَا وَقُلْنَا (سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا) كَيْفَ كُنَّا فِي لَيْلٍ وَكَهَارٍ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ ذَٰلِكَ قَرَارٌ لَّكَ (بَيْنَ أَشْقَانَا) إِلَى الشَّامِ لِجَعْلِهَا مَقَامًا وَمَوْطِئًا وَلَوْ عَلَى الْفَقْرِ بِكَؤُوبٍ لَّرَوَّحُوا حَتَّىٰ لَوْ زَادَ إِلَّا فَبَطَرُوا الْبَعْثَ (وَطَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ) بِالْكَفْرِ بِجَعْلِنَاهُمْ أَحَادِيثَ (لَمِنْ بَعْدَهُمْ فِي ذَٰلِكَ) وَمَقَرَّنَاهُمْ كُلَّ مَنْزِلٍ فَرَقْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ كُلِّ مَنَظِقٍ (وَلَا يَخْلُفُ لَكَ كُفْرًا) لَكَايَاتٍ عِبْرًا لِّكُلِّ صَبَّارٍ عَنِ الْعَاصِ شَكُورٍ عَلَى النِّعَمِ (وَلَقَدْ صَدَّقَ) بِالْحَقِيقَةِ وَالنَّشِيدِ (عَلَيْهِمْ) أَيُّ الْكَافِرِينَ مِنْهُمْ سَبَّارٌ أَيْلَئِنْ ظَنَّا أَنَّهُمْ يَأْغُوا لَنَنْبِذَنَّهُمْ (فَاتَّبَعُوهُ) فَصَدَّقَ بِالْحَقِيقَةِ فِي ظَنِّهِ أَوْ صَدَّقَ بِالنَّشِيدِ فِي ظَنِّهِ أَيْ وَحْدَهُ صَادِقًا (أَلَا) بِمَعْنَى لَكِنْ (فَرَقْنَاهُمْ) لِمَنْ لِّلْبَيَانِ أَيْهِمُ الْمُؤْمِنُونَ لَمْ يَدْعُوهُ (وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ) لَنُطْلِقَهُمْ إِلَّا لِنَعْلَمَ عِلْمَ ظُهُورِهِمْ مِنْ يَوْمِنَ بِالْآخِرَةِ مِنْهُمْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ
بھرو ان بن راتوں اور دنوں اس بھر کہتے لے ای رب فرق دے ہمارے سفر میں	بھرو ان بن راتوں اور دنوں اس بھر کہتے لے ای رب فرق دے ہمارے سفر میں	
اور ایسا بڑا کیا بھر کر دلا بھیے انکو کہا بیان اور تیر کر کر دلا تھر سے اس میں	اور ایسا بڑا کیا بھر کر دلا بھیے انکو کہا بیان اور تیر کر کر دلا تھر سے اس میں	
پہنچے ہیں ہر گھر نے والے کو جو تھی سب سے اور سچ کر دکھائی ان پر ابلیس نے ابھی اکل چھڑائی کی راہ چلے	پہنچے ہیں ہر گھر نے والے کو جو تھی سب سے اور سچ کر دکھائی ان پر ابلیس نے ابھی اکل چھڑائی کی راہ چلے	
مگر خور سے ایمان دار تھے اور اسکا	مگر خور سے ایمان دار تھے اور اسکا	
ان پر کچھ زور نہ تھا مگر اسے وہ سب تا مفلو کم کر رہے تھے کو توں نفس لانا ہی آخرت پر الگ اس سے جو رہتا ہی سچے طرف سے	ان پر کچھ زور نہ تھا مگر اسے وہ سب تا مفلو کم کر رہے تھے کو توں نفس لانا ہی آخرت پر الگ اس سے جو رہتا ہی سچے طرف سے	

وَبَيْنَ الْقَرَىٰ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا إِبْرَاهِيمَ وَالشَّجَرَةِ الَّتِي قُرِيَ
الشَّمَامُ الَّتِي يُسِيرُونَ إِلَيْهَا لِلتَّجَارَةِ قُرَىٰ ظَاهِرَةً
مُّتَوَصِّلَةً مِّنَ الْيَمَنِ إِلَى الشَّامِ رَوَدْنَا فِيهَا السَّيْرَ
حَيْثُ يَقْبَلُونَ فِي وَاحِدَةٍ وَيُنْشِئُونَ فِي أُخْرَىٰ إِلَى
أَنْتَهَاءِ سَفَرِهِمْ وَلَا يَجْتَاجُونَ فِيهِ إِلَى تَحْمِيلٍ زَادَ وَمَا
وَقُلْنَا (سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا) كَيْفَ كُنَّا
فِي لَيْلٍ وَكَهَارٍ فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ ذَٰلِكَ قَرَارٌ لَّكَ
(بَيْنَ أَشْقَانَا) إِلَى الشَّامِ لِجَعْلِهَا مَقَامًا وَمَوْطِئًا وَلَوْ
عَلَى الْفَقْرِ بِكَؤُوبٍ لَّرَوَّحُوا حَتَّىٰ لَوْ زَادَ إِلَّا فَبَطَرُوا
الْبَعْثَ (وَطَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ) بِالْكَفْرِ بِجَعْلِنَاهُمْ
أَحَادِيثَ (لَمِنْ بَعْدَهُمْ فِي ذَٰلِكَ) وَمَقَرَّنَاهُمْ كُلَّ
مَنْزِلٍ فَرَقْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ كُلِّ مَنَظِقٍ (وَلَا يَخْلُفُ
لَكَ كُفْرًا) لَكَايَاتٍ عِبْرًا لِّكُلِّ صَبَّارٍ عَنِ الْعَاصِ
شَكُورٍ عَلَى النِّعَمِ (وَلَقَدْ صَدَّقَ) بِالْحَقِيقَةِ
وَالنَّشِيدِ (عَلَيْهِمْ) أَيُّ الْكَافِرِينَ مِنْهُمْ سَبَّارٌ أَيْلَئِنْ
ظَنَّا أَنَّهُمْ يَأْغُوا لَنَنْبِذَنَّهُمْ (فَاتَّبَعُوهُ) فَصَدَّقَ
بِالْحَقِيقَةِ فِي ظَنِّهِ أَوْ صَدَّقَ بِالنَّشِيدِ فِي ظَنِّهِ أَيْ
وَحْدَهُ صَادِقًا (أَلَا) بِمَعْنَى لَكِنْ (فَرَقْنَاهُمْ) لِمَنْ
لِّلْبَيَانِ أَيْهِمُ الْمُؤْمِنُونَ لَمْ يَدْعُوهُ (وَمَا كَانَ لَهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ) لَنُطْلِقَهُمْ إِلَّا لِنَعْلَمَ عِلْمَ
ظُهُورِهِمْ مِنْ يَوْمِنَ بِالْآخِرَةِ مِنْهُمْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ

<p>وقت السبا ۳۳۷ نصف خمس</p>	<p>وَمِنْكُمْ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ۚ قَالَ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يُشْفِقُونَ ۚ فِي السَّمَوَاتِ وَكَانَ الْأَرْضِ وَمَا فِيهَا مِنْ شَيْءٍ وَمَا لَهُمْ مِنْ خَلْقِهِمْ وَكَانَ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ أَذُنٌ كَاذِبَةٌ ۚ وَخَلُوفٌ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۚ قُلْ مَنْ مِمَّنْ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ أَكْبَرُ ۚ أَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ الْجَوْنَةَ كَسَلَتْ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۚ قُلْ يَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ</p>
<p>اور تیرا رب ہر چیز پر نگاہبان ہے تو کہہ پکارو ان کو جنکو نگاہ کرتے ہو سو اللہ کے وہ نہیں مالک ایک ذرہ بھر کے آسمانوں میں نہیں اور انکے دونوں میں سا جھا انہیں کوئی اسکا مددگار اور کام نہیں سفاش ہر کسی پاس مگر اسکو جب واسطہ حکم کر دیا پہان تک کہ جب گھبراہٹ اٹھی ان کے دل سے کہیں کہا دیا تمہارے رب نے وہ نہیں جو واپسی اور وہی جس سے اوپر فل ہر تو کہہ کہ کون روزی دہا ہی آسمان سے اور زمین سے بالائے اور باہم باہم میںک سو جہر میں یا تر سے جھٹکا وہیں صریح بات تو کہہ تم سے نہ بوجھیں میںک کہ اور ہم سے بوجھیں تو کہہ تم سے نہ بوجھیں تو کہہ تم سے نہ بوجھیں</p>	<p>جلا لیں فَجَزَايَ كُلِّ امْنَةٍ ۚ وَمِنْكُمْ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ۚ رَقِيبٌ ۚ قُلْ (يَا حَكَمٌ) لَكُمْ مَكْرًا ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ (أَيْ زَعَمْتُمْ) الْهَاتِ (مِنْ دُونِ اللَّهِ) أَيْ غَيْرِ مُشْفَعُونَ بِرَبِّكُمْ قُلْ تَعَالَى فَرِّمُ (كَامِلٌ كَوْنُهَا) وَمِنْ (ذَرَّةٍ) مِنْ خَيْرٍ أَوْ شَرٍّ فِي السَّمَوَاتِ وَكَانَ الْكَافِرُ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شَرِكٍ (شَرِكٌ) (وَقَالَهُ) تَعَالَى (مِنْهُمْ) (مِنْ كَلَامِهِ) (مِنْ خَلْقِهِ) (مُعِينٌ) (وَكُنْفَعُ الشَّفَاعَةِ عِنْدَهُ) تَعَالَى رَدُّ الْقَوْلِ لَهُمْ أَنْ إِلَهُهُمْ شَفَعُ عِنْدَهُ (أَلَا كُنْ أَدْنَى) بَقِيَّةُ الْمَنْفَعَةِ وَفَتْهُمَا فِيهَا (حَيَّ ذَا فَرْعٍ) بِالْبِنَاءِ الْفَاعِلِ وَالْفِعُولِ (عَنْ قُلُوبِهِمْ) كُنْفَعُ عَمَّا الْفَرْعُ بِالْأَدْنَى فِيهَا (قَالُوا) قَالُوا بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ يَسْتَشِيرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا (قَالُوا) الْقَوْلُ الْحَقُّ (أَيْ) قَالُوا (فِيهَا) (وَهُوَ الْعَلِيُّ فَوْقَ خَلْقِهِ) بِالْقَهْرِ الْكَبِيرِ الْعَظِيمُ قُلْ مَنْ تَزَعُمُ مِنْ السَّمَوَاتِ (الْمَطَرِ وَالْكَافِرِ) السَّابِتِ (قُلِ اللَّهُ) أَنْ لَمْ يَقُولُوا كَجَوَابِ غَيْرِهِمْ (وَأَيُّ أَيْكُمُ) أَحَا الْقَوْلِ (لَعَلِّي هَدَى) (وَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ) بَيْنَ فِي هَاتِهِمَا تَلَفُفُ هُمْ دَاعِي إِلَى الْإِيمَانِ إِذَا وَفَّقُوا اللَّهَ قُلْ كَسَلُونَ عَمَّا أَجْرُنَا (أَذْنَبْنَا) (وَكَسَلْنَا) عَمَّا كَسَلُونَ (لَا يَكُونُ مِنْكُمْ) (قُلْ يَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ) يَوْمَ الْقِيَامَةِ</p>

بقت السبا خمس	الهدى بعدد ذنوبكم فاعلموا ان الله لا يهدي القوم الظالمين وقال الذين استضعفوا للذين استكبروا اهل النصارى اذا تآمروا ان نكفوا بالله ونجعل له اندادا واسئروا التكاليف وجعلنا الفتن لاختبار الذين كفروا هل هم خير ام احقر كما هو اجمعون وما ارسلنا في قريه من نبي الا قال متر فوها انما ارسلناهم بآياتنا وقولنا نحن اذن امواك واوهك وما نحن بمعدين قل ان ربي بسط الرزق لمن يشاء ويقدر ولكن اكثر الناس لا يعلمون وما اموالكم ولا اولادكم بالتي تقربكم عندنا زلفى الا من امن وعمل صالحا فاولئك لهم جزاء الضعف بما عملوا وهم في الغرفات امنون والذين يسعون في اياتنا		
	موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايل
	سورة النحل بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي جعل لنا في هذه السورة من الآيات ما لا يحصى والله اعلم بالصواب	بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي جعل لنا في هذه السورة من الآيات ما لا يحصى والله اعلم بالصواب	الهدى بعدد ذنوبكم فاعلموا ان الله لا يهدي القوم الظالمين وقال الذين استضعفوا للذين استكبروا اهل النصارى اذا تآمروا ان نكفوا بالله ونجعل له اندادا واسئروا التكاليف وجعلنا الفتن لاختبار الذين كفروا هل هم خير ام احقر كما هو اجمعون وما ارسلنا في قريه من نبي الا قال متر فوها انما ارسلناهم بآياتنا وقولنا نحن اذن امواك واوهك وما نحن بمعدين قل ان ربي بسط الرزق لمن يشاء ويقدر ولكن اكثر الناس لا يعلمون وما اموالكم ولا اولادكم بالتي تقربكم عندنا زلفى الا من امن وعمل صالحا فاولئك لهم جزاء الضعف بما عملوا وهم في الغرفات امنون والذين يسعون في اياتنا

بسم الله الرحمن الرحيم

والله اعلم بالصواب

تفہیم القرآن
عشر

مُخْرَجِينَ أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ قُلْ إِنْ رِئْيَ يَسْطُرُ الرِّقَاقِ لَنْ يَشَاءَ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَكُمْ مَا أَنْفَقْتُمْ
مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَيْرِ الرِّقَاقِ وَيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا يُكْفَرُ لَكُمْ كُفْرُكُمْ وَلَا تُنصَرَفُ
عَنْ عَذَابِكُمْ لِأَنْتُمْ أَنْتُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

موضع القرآن	نسخ الرحمن	جلا لیں
ہر آنے کو	مقابلہ کن	القرآن پاک بکمال (مُخْرَجِينَ أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ قُلْ إِنْ رِئْيَ يَسْطُرُ الرِّقَاقِ لَنْ يَشَاءَ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَكُمْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَيْرِ الرِّقَاقِ وَيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا يُكْفَرُ لَكُمْ كُفْرُكُمْ وَلَا تُنصَرَفُ عَنْ عَذَابِكُمْ لِأَنْتُمْ أَنْتُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ)
وہ جسے عذاب میں مبتلا کرتے ہیں تو کبھی ہرگز رستہ	انجیل و در عذاب حاضر کردہ باشند	یَقْدِرُ لَكُمْ مَا أَنْفَقْتُمْ (یَسْطُرُ الرِّقَاقِ لَنْ يَشَاءَ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَكُمْ مَا أَنْفَقْتُمْ)
بھیلا دیتی روزی جسکو چاہے اپنے بندوں میں	کتنی روزی کند روزی را برای ہر کہ خواہد	وَيَقْدِرُ لَكُمْ مَا أَنْفَقْتُمْ (بَعْدَ الْبَسْطِ وَلَنْ يَشَاءَ)
اور اب کردہ ہی شکو	وہنگی سی سازد برای ہر کہ خواہد	أَبْتَلَكُمْ (وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ) فِي الْخَيْرِ (فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَيْرِ الرِّقَاقِ)
اور جو خرچ کرنے ہو کچھ چیز دے اسکا عوض دیتا ہے	وہ ہم خرچ کنند ہر جنس کہ باشتہیں	وَيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا يُكْفَرُ لَكُمْ كُفْرُكُمْ وَلَا تُنصَرَفُ عَنْ عَذَابِكُمْ لِأَنْتُمْ أَنْتُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
اور وہ بہتر روزی دینے والا	اور بہتر روزی دہندگان است	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
اور جس دن جمع کر گان سب کو	وہ روز کہ ہر انگیز دہد الیہ انرا ہمہ کجا	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
پھر گیارہ ستون کو کہا ہے گور گئے	باز گوید لغزش نکان ایات ان شما	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
وہ لوے پاک ذات ہی تیری	وہ ستگان گویند پاکی تراست تو کار	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
ہم تیری طرف ہیں	سوا ای ایشان	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
نہیں پر پوچھتے تھے جنوں کو	بلکہ عبادت ہی کردند دیوان را	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
بستہ اکثر انہیں برقیں رکھتے ہیں	اکثر ایشان بدیوان اعتقاد کردہ	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
تو آج تم مالک نہیں ابک	پس امروز ہی تواند بعض شما	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
دوسرے کے بھلے کے	برای بعض سوداگران	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
ہر کے اور کبھی ہم گنہگاروں کو	وہ ہر گنہگاروں کو	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
جسکو تکلیف	اس کی جسکو تکلیف	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
اور جب ہر گنہگاروں کو	اور جب ہر گنہگاروں کو	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
کھاتی تھیں اور نہیں مگر یہ ایک مردی	کھاتی تھیں اور نہیں مگر یہ ایک مردی	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
روکے ہوئے تھیں ان سے جسکو چاہے	روکے ہوئے تھیں ان سے جسکو چاہے	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
باب دوا سے اوپر ہیں	باب دوا سے اوپر ہیں	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
جو کچھ یاد دلائی ہے اس کو	جو کچھ یاد دلائی ہے اس کو	قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

تفہیم السبا
حصہ ہفتم

ع

وَلَا تَحْذَرُ فَمَا يَوَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ أَلَّا تَكُونَ مِنَ الْقَائِلِينَ وَقَدْ كَفَرْنَا بِهِ قَدْرًا كَثِيرًا وَلَقَدْ كُفِّرْنَا بَلَاءَ الْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُذِيبٍ
سُوِّطَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَارَبَعُونَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَسَبْعًا وَسَبْعٌ وَسَبْعُونَ كَلِمَةً
لَحْمَدُ اللَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحَةٍ

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
وَلَا تَحْذَرُ فَمَا يَوَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ أَلَّا تَكُونَ مِنَ الْقَائِلِينَ وَقَدْ كَفَرْنَا بِهِ قَدْرًا كَثِيرًا وَلَقَدْ كُفِّرْنَا بَلَاءَ الْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُذِيبٍ سُوِّطَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَارَبَعُونَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَسَبْعًا وَسَبْعٌ وَسَبْعُونَ كَلِمَةً لَحْمَدُ اللَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحَةٍ	اور اگر کسی سوچا ہوں تو اس سے کو وحی پہنچتا ہے مجھ کو میرا رب وہ سننا ہی میرا رب اور کسی تو جب سے میرا رب ہے۔ پس نہایت لذت و عذاب حاصل شدہ ہے اور فرشتہ ہزار ہا جانب نزدیک ہے شوق و ہوا سے ہر طرف سے وہ فرشتہ آگاہ ایمان آوردہ و توان واری ہو دینا نہایت آسان ایمان آوردہ از جای سیرت و عبادت دور یعنی محال شد و حالانکہ کافر بودند بقرآن پیش ازین و می آمد از بینه بطریق اہل اعتقاد و می آمدند مادہ از مکان دور و در جہت کہ بہت نیت و قیامت نیت و دور از و جہاں انکندہ شد میان ایشان و میان آنچه می خواستند ہوت چنانچہ کردہ شد بمثال ایشان پیش ازین ہر اہل ایشان بودند در قوی۔ سورہ فاطر کی است و آن چہل و پنج آیت ہم ہستایش و مدح است آفرینندہ آسمان ہا و زمین سازندہ فرشتگان را بخواہر سازندہ ایشان را خداوند بازو	اور اگر کسی سوچا ہوں تو اس سے کو وحی پہنچتا ہے مجھ کو میرا رب وہ سننا ہی میرا رب اور کسی تو جب سے میرا رب ہے۔ پس نہایت لذت و عذاب حاصل شدہ ہے اور فرشتہ ہزار ہا جانب نزدیک ہے شوق و ہوا سے ہر طرف سے وہ فرشتہ آگاہ ایمان آوردہ و توان واری ہو دینا نہایت آسان ایمان آوردہ از جای سیرت و عبادت دور یعنی محال شد و حالانکہ کافر بودند بقرآن پیش ازین و می آمد از بینه بطریق اہل اعتقاد و می آمدند مادہ از مکان دور و در جہت کہ بہت نیت و قیامت نیت و دور از و جہاں انکندہ شد میان ایشان و میان آنچه می خواستند ہوت چنانچہ کردہ شد بمثال ایشان پیش ازین ہر اہل ایشان بودند در قوی۔ سورہ فاطر کی است و آن چہل و پنج آیت ہم ہستایش و مدح است آفرینندہ آسمان ہا و زمین سازندہ فرشتگان را بخواہر سازندہ ایشان را خداوند بازو

وہ فرشتہ
آگاہ ایمان آوردہ
و توان واری
ہو دینا نہایت
آسان ایمان آوردہ

وہ ہستایش و مدح است در جہت شہادت کہ ہر ایمان آوردہ وقت ایسے پذیرند و جہاں انکندہ میان وی و میان کافر و کفر و وی ہر اہل ہر عزت از ان حضرت علی
عہ السلام ہر کوی اند سورہ سہارانی ما مدح ہی در سولی ہر کوی اند و در ان ہی و صفاتی کنندہ مانند در در شہادت آت

<p>میکون السیئات لهم عذاب شديد ومكر اولئك هو يومهم والله خلقكم من تراب ثم من نطفة ثم جعلكم ازواجاً وما تحمل من أنثى ولا تضع الا بعلمه وما يعمرن معكم من عمر الا في كتاب ان ذلك على الله يسير وما يستولون لهذا عذاب فوات ساعة شرابهم وهذا ما جاء في كتابهم ان لا يكونوا طغوا وشحوا حلية تلبسوها وتراي لفلان فيه مواخير لتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون يوحى الليل في الظلمة ويوحى الليل في النور وتشر</p>	<p>موجع للقرآن داؤش بین برائیون کے</p>	<p>فتح الرحمن ی اندیشہ فتنہا</p>	<p>جلالین یمنون الذکرت السیئات بالنبی فی ذکر الصدق من تقییدہ او قتلہ او آخریہ کما ذکر فی الانفال</p>
<p>انکو سخت مار پی اور انکا داؤد بی قرنیکھا اور آندہ نے ٹکو بنایا بی سے بھر پونہ بانی سے چرنا نے ٹکو جوڑے اور نہ بیٹ رہا بی کسی بارہ کو اور نہ وہ حق بی بن آبی خبر سے اور نہ عمر بانی کو بی بری عروالا اور نہ گھٹی بی کسی کی شر گر گھائی کتاب بی یہ اقدیر آسان بی ست اور برابر نہیں دو دریا بیہ میٹھا بی بیلن بچھا بانیہ بی بچنا اور نہ کھارا کر و اور دونوں میں سے کھاتے ہو گوشت تازہ اور نکالتے ہو گھنا جو پینے ہو اور تو دیکھے جہاز آسمان چلتے ہیں بھارتے تا تلاش کرو انکے فضل سے اور شاید تم حق مانو رات بیٹھا تا بی دن بین اور دن بیٹھا تا بی رات بین اور ہم لکھا</p>	<p>البت تر است عذاب سخت و بد آنرا البت ان چون نابود شود بی نطفہ بی وحدہ آفرید شمار از خاک باز آزار نطفہ باز گردانید شمار اجست مرد و زن وہو شکم بر میدارد بیج زنی و غیر اید مگر بعلوم خدا وزندگانی دادہ نمی شود بیج دراز عمری و کم کردہ میشود از عمر وی الانبت است در کتاب بر اینہ کایہ برایت عمرہ آن بیچہ از آسان است و بر اینہ بیچہ کسان نمی شود یافتند و دریا کسی شین در نہایت شری است خوش تر است آب او وان دیگر شور بہ تلخی باطل است و از برمی بی خورد گوشت تازہ و بری آید زوری کمی پوشید آنرا و بی بید کشیمار اور در دریا ہر دو و بی بیجا خوی بیہ ۱۲ ہر دو شگاہد آب ماروزی طلب کنید از فضل او تا بود کہ شما انکو گوید در می آرد شب را در روز در می آرد روز را در شب و درام صحت</p>	<p>یمنون الذکرت السیئات بالنبی فی ذکر الصدق من تقییدہ او قتلہ او آخریہ کما ذکر فی الانفال الکرم عذاب شدید و مکر اولئك هو يومهم والله خلقكم من تراب ثم من نطفة ثم جعلكم ازواجاً وما تحمل من أنثى ولا تضع الا بعلمه وما يعمرن معكم من عمر الا في كتاب ان ذلك على الله يسير وما يستولون لهذا عذاب فوات ساعة شرابهم وهذا ما جاء في كتابهم ان لا يكونوا طغوا وشحوا حلية تلبسوها وتراي لفلان فيه مواخير لتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون يوحى الليل في الظلمة ويوحى الليل في النور وتشر</p>	<p>یمنون الذکرت السیئات بالنبی فی ذکر الصدق من تقییدہ او قتلہ او آخریہ کما ذکر فی الانفال الکرم عذاب شدید و مکر اولئك هو يومهم والله خلقكم من تراب ثم من نطفة ثم جعلكم ازواجاً وما تحمل من أنثى ولا تضع الا بعلمه وما يعمرن معكم من عمر الا في كتاب ان ذلك على الله يسير وما يستولون لهذا عذاب فوات ساعة شرابهم وهذا ما جاء في كتابهم ان لا يكونوا طغوا وشحوا حلية تلبسوها وتراي لفلان فيه مواخير لتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون يوحى الليل في الظلمة ويوحى الليل في النور وتشر</p>

فرمان است - سبب مان حضرت علی (ع) در دارالحدود و انجس آن حضرت علی (ع) با یونان و آن حضرت چنانچه در سوره اقل در کور شد ۱۲ قوری پوشید انرا -
چنانچه در دور با دو دست از رنجی بیایم برای می شوند در پنجم مقصدی است از آب بخوبی خوش و کافرا بر اینستند اگر چه در می خفت چون شجاعت و سخاوت متفق باشند بیک
درما سبب عظمی مختلف (۱۲) کدائی ایضا وی -

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>بارادیتہ (ذالک) آیہ میں کتب (هو الفضل الکبیر) جَنَاتٍ عَدْنٍ اقامتہ (یدخلونها) آیہ لثلاثہ بالبئاء الفاعل والفعول خبر جَنَاتٍ المبتدأ (یحلون) خبر ثان (فیهامن) بعض (اساور من ذهب ولؤلؤا) الموضع فی الذہب (ولیکسٹم فہا حریو وقالو الحمد لله الذی اذہب عنا الحزن) جمیعہ (ان ربنا لغفور لذنوب سکون) للطاعات (الذی حللنا دار المقامة) آیہ الاقامة (من فضله) کیسٹم فہا نصب (لعب و) یستل فیہ العوب) اغیاء من التعب لعلیم التکلیف فہا و ذکر الثانی التایع الاول للضرع یتقیہ (والذی کفرناکم نارجهتم) لا یقضی علیہم (یموتو) یسترحوا (ولا یخفف عنهم من عذابہا) طرقتین (لذالک) کما جہتہم (خیر کل کفور) کافر بالیکر واللہ المفتوح مع کسر الزای ونصب کل (وہم یضطربون فہا) یستغیثون لشد وقول یقولون (ربنا اخرج منہا) نعل صا لکما غیر الذی کنا نعمل فیقال لہم اولکم نعم کما وقتا (ربنا کفرہ من تذکر وجاءکم السلیق الرسول فما اہبام (فذوقوا الظالمین) الکافرون (من نصیب) یدفع العذاب عنہم (ان الله علی غیب السموات واکرض الله علیہم بذات الصدور) بمافی القلوب فعلہ</p>	<p>ایست فضل بر برگ بوستہا نہای ہمیشہ امدن در آیند آنجا زبور دادہ شود البئرا انجا از قسم دشواریہا و طلا و زبور دادہ و کسٹم فہا ایست آنجا جاہل بر شمس و کسٹم فہا ایست آنجا جاہل بر شمس دور کردہ ابراہیم دورہ را بر سیدہ بود و کار ما امروزہ صبحہ و شامہ و ہفتہ و ہفتہ و ہفتہ قدر شمس است آنکہ دود اور دمارا سراسر یک ہمیشہ ماندن و کسٹم فہا ایست از فضل خود سرسدا آنجا ہیج برگی و نہ سدا آنجا ہیج مادی دانا کہ</p>	<p>یہی بری بزرگی باعہین بسے کے سنبھ جابو نیگے وہاں گہنا پہنا یگا انکو گنگی سونے کے اور مونی اور انکی پوشاک ہی وہاں رہنی دور کیا ہم سے غم ہے تک ہمارا قبول کرتا ہے جسے اتارا ہوا ہے اسے فضل سے نہ ہیج ہم کو اسٹن سنبھ جابو اسٹن عکاس میں کتبیں انکو ہی الگ دوزخ کی نہ ان پر تغیر بخشی ہی کمر طون اور نہ ان پر ہلکی ہوئی ہی وٹان کی یہی سزا دیتے ہیں ہم پر مشر کو اور دے چلاتے ہیں اسٹن ای رب ہکو کمال کہ ہم کچھ عکاس کرتے وہ ہیں جو کرتے جس کو سنبھ ہو اور ہیج ہکو دور اب جھکو کوئی نہیں کنگا دون کا دور کیا ہم سے غم ہے تک ہمارا قبول کرتا ہے جسے اتارا ہوا ہے اسے فضل سے نہ ہیج ہم کو اسٹن سنبھ جابو اسٹن عکاس میں کتبیں انکو ہی الگ دوزخ کی نہ ان پر تغیر بخشی ہی کمر طون اور نہ ان پر ہلکی ہوئی ہی وٹان کی یہی سزا دیتے ہیں ہم پر مشر کو اور دے چلاتے ہیں اسٹن ای رب ہکو کمال کہ ہم کچھ عکاس کرتے وہ ہیں جو کرتے جس کو سنبھ ہو اور ہیج ہکو دور اب جھکو کوئی نہیں کنگا دون کا</p>

یقت وین فاطر

یقت وین فاطر

مجلس خداداد اور
مجلس خداداد اور

آهنگی که از ایشان راه یافته بودی و نه بدین اوستقامه هر چی سماع و معانی هر آنکه و استقامه اما در آواز صبیح و غوغا و در

[illegible]

[illegible]

موضح القرآن	فتح الرحمن	جلائین
<p>۱۰ کھول کر</p> <p>۱۱ بولے پیئے نامبارک دیکھا</p> <p>۱۲ تھکو اگر</p> <p>۱۳ تم نہ جھوٹے ہو تو ہم تمکو سنگسار کریں گے اور تم کو گھٹیکے مار کے آگھٹے</p> <p>۱۴ دھکے مار کہے تھے تمھاری ماماری</p> <p>۱۵ بھارے سنا تھے بچی</p> <p>۱۶ کہا اس سے</p> <p>۱۷ کہ تمکو سمجھایا</p> <p>۱۸ کوئی نیہا پر تم لوگ ہو حد پر یہ</p> <p>۱۹ اور آیا نہیں کہ پرے سے</p> <p>۲۰ ایک مرد</p> <p>۲۱ دور تا</p> <p>۲۲ لولا ای قوم جلوں پیران بیچھے ہوئے</p> <p>۲۳ جلوں راہ بگلی</p> <p>۲۴ حوم سے ننگ پھینکے اور</p> <p>۲۵ راہ سوچے ہیں اور محلو کہا ہی</p> <p>۲۶ کہ بندگی نہ کروں اسکی جسے بھوکو</p> <p>۲۷ اور اسکی طرف بھر جاؤ</p> <p>۲۸ عطا ہیں بجزوں</p>	<p>۱۰ فتح الرحمن</p> <p>۱۱ فتح الرحمن</p> <p>۱۲ فتح الرحمن</p> <p>۱۳ فتح الرحمن</p> <p>۱۴ فتح الرحمن</p> <p>۱۵ فتح الرحمن</p> <p>۱۶ فتح الرحمن</p> <p>۱۷ فتح الرحمن</p> <p>۱۸ فتح الرحمن</p> <p>۱۹ فتح الرحمن</p> <p>۲۰ فتح الرحمن</p> <p>۲۱ فتح الرحمن</p> <p>۲۲ فتح الرحمن</p> <p>۲۳ فتح الرحمن</p> <p>۲۴ فتح الرحمن</p> <p>۲۵ فتح الرحمن</p> <p>۲۶ فتح الرحمن</p> <p>۲۷ فتح الرحمن</p> <p>۲۸ فتح الرحمن</p>	<p>۱۰ لایین</p> <p>۱۱ لایین</p> <p>۱۲ لایین</p> <p>۱۳ لایین</p> <p>۱۴ لایین</p> <p>۱۵ لایین</p> <p>۱۶ لایین</p> <p>۱۷ لایین</p> <p>۱۸ لایین</p> <p>۱۹ لایین</p> <p>۲۰ لایین</p> <p>۲۱ لایین</p> <p>۲۲ لایین</p> <p>۲۳ لایین</p> <p>۲۴ لایین</p> <p>۲۵ لایین</p> <p>۲۶ لایین</p> <p>۲۷ لایین</p> <p>۲۸ لایین</p>

اصاب الما جب
 لعل طرب
 انار حشمت
 درخشاں
 داسا کی
 سیم قطب
 سیم کی
 سیم کی

[illegible]

[illegible]

جولائیں	فتح الرحمن	توضیح القرآن
اَيُّهَا الْمَلَائِكَةُ (الْيَوْمَ) اَيُّ الْمَكِيَّتِينَ (كَيْبُورُوعُونَ) اَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ بِهِمْ وَاَنَّهُمْ اِلَى الْاٰخِرَةِ بِدَلٍّ مُّمَّا قَدْ بَيَّنَّ عَلَيْهِ الْمَعْنَى لِذَلِكَ كُومِر (وَاِنْ) نَافِيَةٌ وَخَفِيفَةٌ (كُلُّ اَيُّ كُلِّ) اَلْخَلْقِ مُبْتَدَأٌ (لَمَّا) بِالشَّدِيدِ يَدِّ مَعْنَى اَكْرَبِ الشَّدِيدِ فَالَا لَمْ فَارْقًا وَمَا مَزِيدُهُ (مَجْمُوعٌ) خَبَرُ الْمُبْتَدَأِ اَيُّ مَجْمُوعُونَ (لَكِنَّ) عِنْدَ نَافِيَةِ اَلْفِ الْمَوْقِفِ بَعْدَ اَعْيُنِهِمْ (مُخَضَّرُونَ) الْحِسَابِ خَبَرُ نَافِيَةِ (وَاَيَّةُ لَهُمْ) عَلَى الْعَثْرِ خَبَرُ مَقْدَمِ (اَلْاَرْضِ الْمَيْتَةِ) بِالْخَفِيفِ وَالشَّدِيدِ (اَحْيَايَاهَا) بِالْمَاءِ مُبْتَدَأٌ (وَاٰخِرُهَا نَهْجًا) كَالْحِطَّةِ (فَبِئْسَ مَا يَكُونُ) وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَاتٍ (بَسَاتِينَ) مِّنْ نَّخِيلٍ وَّاَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ (اَيُّ بَعْضُهَا) لِيَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ (ثَلَاثَتَيْنِ وَصَفَتَيْنِ) اَيُّ ثَمَرًا لِّذَلِكَ كُومِرِ النَّخِيلِ وَغَيْرِهِ (وَمَا عَمِلَتْهُ اَيْدِيهِمْ) اَيُّ لَمْ تَعْمَلِ الْفَرَاقَ (اَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ) اَنَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ (سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْاَزْوَاجَ) الْاَصْنَافَ (كُلُّهَا مِمَّا تَنْبِتُ الْاَرْضُ) مِّنَ الْجَبُوبِ وَغَيْرِهَا (وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ) مِّنَ الَّذِي كُومِرَ لَكَ فَادَّرَ (وَمِنْهَا كَيْبُورُوعُونَ) مِّنَ الْخَلْقِ الْغَرِيبَةِ الْعَجِيبَةِ (وَاَيَّةُ لَهُمْ) عَلَى الْقُدْرَةِ الْعَظِيمَةِ (الَّتِي لَيْسَتْ فِي) نَفْسٍ مِّنْهَا اَلَيْسَ اَفَاكُهُمْ مُّطْلُوعَةٌ (دَاخِلُونَ فِي الظَّالِمِ) (وَالنَّاسُ يَحْرِي) الْحَرِّ مِنْ جِلَّةِ الْاَيَّةِ لَهُمْ (وَاَيَّةُ اَنْصَرَفَ)	سبوی ایشان بازی آیند سکود بایں هر ی کبره هر و نسبت بر طبع مگر جمع آورده نزدیک ما حاضر شده شده و نشانه بهت برآید زبان مرده زبان مرده رند و گرویدیم آنرا و برآوردیم از آن بیس از آن دانه منجر بر و آفریدیم و در زمین پوستها چهار و جنات حرم و در حیات انگور و در آن ساحیم در آن بوستان حسیب تا کمر دراز میوه آنچه مذکور شد و نشانه است میوه را دست ایشان و ایشان را کشند و آنرا است که آنرا و بقیع را که احاطه برود و نوع احسان را تمام آن از آنچه بر زمین است و از جنس آدمیان و از آنچه این نامی داند درست بهت است از دست مایه دست سکرم از وی در راس با گمان انسان را نارنجی آید کان ماست و آفتاب برود	نَافِیَاتِ مَجْمُوعَاتِ اورش درون بن کوی بنی ح کجسته آدب همارے پاس بیرے اور ایک نشانی ہی انا زبان مرده جدا ہوا جسے سکوت کمالا اس میں سے انسان سوا کسی میں سے اسے میں اے بہت اس میں است کچھ کہے اور کہے اور ہات بہتوں بعضی جیسے کہ کھاؤ ان کے میووں سے اور وہ بابا نہیں ان کے ناموں سے پھر کہوں شکر نہیں کرتے بلکہ ان ہی حق سے شاکر جوڑے سب سے کے اس قسم سے جو ان ہی اس میں اور آب آس تین چیزوں میں انکو حرم او انسانی ہی انکو رست اہل بے باں ہم ان سے ان کی یہ وہ میں اہل ہری میں و رسوخ و انا ناجی

مُسْتَقَرِّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ وَالْقَمَرَ قَدْ زَاہَ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ۝ وَإِلَيْهِ لَهْمُ آتِنَا حِمْلًا دُرَيْتَهُمْ فِي الْفَلَكَ الْمَشْهُونِ ۝ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ۝ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ۝

جلا این	تبع الرحمن	موضع القرآن
وَالْقَمَرَ لَكَ (مُسْتَقَرِّ لَهَا) اِیٰ لَیْلَهُ لَا تَجَاوِزُهُ (ذَلِكَ) اِیٰ جَوَازُهَا (تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ) فِی مُلْكِهَا الْعَلِیمِ بِخَلْقِهِ (وَالْقَمَرَ) بِالرَّفْعِ وَالنَّصْبِ وَهُوَ مُنْصَوِّبٌ بِفَعْلٍ یُصَرِّهُ مَا بَعْدَهُ (فَاَن زَاہَ) مِنْ حِیْثُ سَیَرَهُ (مَنَازِلَ) مَمْلُکَہٗ وَعِشْرَیْنَ مَنَزَلًا فِی ثَمَانٍ وَعِشْرَیْنَ لَیْلَہٗ مِنْ کُلِّ شَہْرِ وَیَسْتَرْکَبُ لَیْلَتَیْنِ اِنْ کَانَ الشَّہْرُ کَرَامًا یَوْمًا وَلَیْلَہٗ اِنْ کَانَ تِسْعَہٗ وَعِشْرَیْنَ یَوْمًا (حَتَّىٰ عَادَ) فِی الْخُرُوجِ مَنَازِلَہٗ فِی رَاۤیِ الْعِینِ (کَالْعُرْجُونِ الْقَدِیْمِ) اِیٰ کَعُودِ الشَّجَرِ اِذَا عَقِبَ فَاَنَّهُ یَدُقُّ وَیَنْقُوسُ وَیَصْفُرُ لَا الشَّمْسُ یَنْبَغِی یَسْہَلُ لَهَا اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ فِی تَجَمُّعٍ مَعَهُ فِی اللَّیْلِ وَلَا اللَّیْلُ سَابِقُ النَّهَارِ) فَلَا یَاۤتِیْ قَبْلَ انْقِضَاۤہِ (وَكُلٌّ) تَنْوِیۡتُ عِوَضًا عَنْ الْمَصَافِ لِیَہِمَّ مِنَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَالْیَوْمِ (فِی فَلَاکَ) مُسْتَدْرِیْرٌ یَسْبَحُونَ (اِیٰ سَیَرُونَ) نَزَلُوا مَنَازِلَ الْعُقَلَاءِ (وَإِلَیْہِمْ لَهْمُ) عَلٰی قَدَرِ تَبَارَاتِنَا حَمْلًا دُرَیۡتَهُمْ وَفِی قِرَآءَةِ دُرَیۡتِهِمْ اِیٰ اَبَاؤُهُمْ لَا صَوۡرَ (فِی الْفَلَکِ) اِیٰ سَفِیۡتۃ نَوَاحِ الْمَشْهُونِ (الْمَکُونُ) وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِہٖ اِیٰ مِثْلَ فَلَاکِ نَوَاحٍ وَهُوَ مَا عَلَّمُوۡهُ عَلٰی شَکْلِہِمْ مِنَ السُّفُنِ الصَّغٰرِ وَالْکِبَارِ بِتَعْلِیۡمِ اللّٰہِ تَعَالٰی (مَا یَرْکَبُونَ) فِیہِ (وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ مَعَ الْاِیۡحَادِ السُّفُنِ) فَلَا صَرِیۡحَ مَغِیۡثَ (لَهُمْ وَلَا هُمْ یُنْقَذُونَ)	برای کسی که در راه اوست این است اندازه خدای غالب دانا و اما مقرر کردیم برای او منزلهای تا آنکه باز گردد بشکل شمع که هر چند بسختی بسوزد نه آفتاب بسوزد که در راه به راه را و نه شب بسفت کند و است بر روز و نه شب بر روز انقضای روز نمی آید و هرگز از وقتش و نه و نه و ستاره ها در آسمانی سیر میکند و نه نه است این نیز اگر بر آسمان قوم نبی آدم را در کشتی بر کرده شده و بر رجب و رجب و رجب آوردیم برای ایشان مانند کشتی آنجایی که سوار می شوند بر آن بیست و شش روز و اگر خواهم غرق کنیم ایشان را بسیار هیچ فراموش نماند برای ایشان و نه ایشان را بر گردن شمشیر است	اینی قهری راه بر تو سادهای اس در دست با خبر ما آور جانکو همه مانند دین سزایی بهان ملک که چهار ما جیسے تھنی برانی نہ سورج کو پہنچے کہ بکر سجا نہ اور نہ رات آگ برزد نہ نہ روتی ایک ایک گھر میں بھرتے ہیں اور ایک زانی بی ہنگام کہ تھے اتھالی انگلی نسل اس جہی کشتی بہت اور بادی ہمیں انکو اسی طرح کی جس جہ میں اور اگر تم چاہے تو ان کو تو باد میں جہ کوئی نہ پہنچے انکی فریاد کو اور نہ وہ خلاص ہونے چاہتے جاویں

وَالْقَمَرَ لَكَ (مُسْتَقَرِّ لَهَا) اِیٰ لَیْلَهُ لَا تَجَاوِزُهُ (ذَلِكَ) اِیٰ جَوَازُهَا (تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ) فِی مُلْكِهَا الْعَلِیمِ بِخَلْقِهِ (وَالْقَمَرَ) بِالرَّفْعِ وَالنَّصْبِ وَهُوَ مُنْصَوِّبٌ بِفَعْلٍ یُصَرِّهُ مَا بَعْدَهُ (فَاَن زَاہَ) مِنْ حِیْثُ سَیَرَهُ (مَنَازِلَ) مَمْلُکَہٗ وَعِشْرَیْنَ مَنَزَلًا فِی ثَمَانٍ وَعِشْرَیْنَ لَیْلَہٗ مِنْ کُلِّ شَہْرِ وَیَسْتَرْکَبُ لَیْلَتَیْنِ اِنْ کَانَ الشَّہْرُ کَرَامًا یَوْمًا وَلَیْلَہٗ اِنْ کَانَ تِسْعَہٗ وَعِشْرَیْنَ یَوْمًا (حَتَّىٰ عَادَ) فِی الْخُرُوجِ مَنَازِلَہٗ فِی رَاۤیِ الْعِینِ (کَالْعُرْجُونِ الْقَدِیْمِ) اِیٰ کَعُودِ الشَّجَرِ اِذَا عَقِبَ فَاَنَّهُ یَدُقُّ وَیَنْقُوسُ وَیَصْفُرُ لَا الشَّمْسُ یَنْبَغِی یَسْہَلُ لَهَا اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ فِی تَجَمُّعٍ مَعَهُ فِی اللَّیْلِ وَلَا اللَّیْلُ سَابِقُ النَّهَارِ) فَلَا یَاۤتِیْ قَبْلَ انْقِضَاۤہِ (وَكُلٌّ) تَنْوِیۡتُ عِوَضًا عَنْ الْمَصَافِ لِیَہِمَّ مِنَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَالْیَوْمِ (فِی فَلَاکَ) مُسْتَدْرِیْرٌ یَسْبَحُونَ (اِیٰ سَیَرُونَ) نَزَلُوا مَنَازِلَ الْعُقَلَاءِ (وَإِلَیْہِمْ لَهْمُ) عَلٰی قَدَرِ تَبَارَاتِنَا حَمْلًا دُرَیۡتَهُمْ وَفِی قِرَآءَةِ دُرَیۡتِهِمْ اِیٰ اَبَاؤُهُمْ لَا صَوۡرَ (فِی الْفَلَکِ) اِیٰ سَفِیۡتۃ نَوَاحِ الْمَشْهُونِ (الْمَکُونُ) وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِہٖ اِیٰ مِثْلَ فَلَاکِ نَوَاحٍ وَهُوَ مَا عَلَّمُوۡهُ عَلٰی شَکْلِہِمْ مِنَ السُّفُنِ الصَّغٰرِ وَالْکِبَارِ بِتَعْلِیۡمِ اللّٰہِ تَعَالٰی (مَا یَرْکَبُونَ) فِیہِ (وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ مَعَ الْاِیۡحَادِ السُّفُنِ) فَلَا صَرِیۡحَ مَغِیۡثَ (لَهُمْ وَلَا هُمْ یُنْقَذُونَ)

تقریر بالا اور مندرجہ بالا عبارتیں اور جملے ہر جہی از مآزل دو منزل و غنی مانند ہر دو در قریب منزلی قطع کند و در مآزل احاطہ نمود و لوچی افزاید و در مآزل استقبالی مکتبہ ہر دو میل با کلمہ و تقویس کی کند آجیسے و کہ فی البیضاء

[illegible]

وَمَنْ يَخْلُقْ فِي الْخَلْقِ نَكْسَةً فَلَا يَعْقِلُونَ ۖ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ۚ
لِيَذْكَرَ مِنْكَ الْكَافِرِينَ ۚ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ مَتَاعِ عَمَلَتْ يَدَايُنَا أَنْعَمًا
فَهُمْ لَهَا كَاكُونَ ۚ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَكُونُونَ ۚ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ
وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يَمْسُرُونَ ۚ

[illegible]

وہابی و لہجہ
عشر

بَنِي تَيْمَةَ الْكَوَكِبِ وَحَفَظَ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ لَا يَسْتَمِعُونَ إِلَّا الْكَلَامَ الْأَعْلَى وَحَفَظَ قُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ
دُخُولَهُمْ عَذَابٍ وَاصِبٍ إِنْ كَانُوا مِنْ خُطَفِ لُحُفَةٍ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ ثَاقِبٌ فَاسْتَقْبَهُمْ أَهْمُ أَشَدَّ خَلْقًا
أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنْ خَلَقْنَا هُمْ مِنْ طِينٍ كَرِيبٍ

موضوع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
تاریخ کی زینت سے ما	بریت ستار	بَنِي تَيْمَةَ الْكَوَكِبِ (بِضْوَالِهَا وَأَوْبَاهَا الْأَضَاءُ لِلْبَيَانِ
اور بجا و بنایا	و شجہ ہاشم	كَرَامَةُ ثَوْنَيْنِ زِينَةُ الْمَبْنِيَةِ وَالْكَوَكِبِ (وَحَفَظًا) مَنْصُوقٌ
شعبان سرکش سے مت	اشہار ہاشم	يَفْعَلُ مَقْدَرًا حَفَظَهَا الشَّهَبُ (مِنْ كُلِّ) مَتَعَلِقٌ
شعبان سرکش سے مت	شیطان سرکش	بَلَقْدَرِ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ عَاتٍ خَارِجٍ عَنِ الطَّاعَةِ
شعبان سرکش سے مت	مقصداً کہ گوش نہ ہند شیاطین	(كَاسْتَمِعُونَ) أَيْ الشَّيَاطِينَ مُسْتَأْنِفٌ وَسَمَاعُهُمْ
ادھر کی مجلس گ	سبوی ملا اعلیٰ	هُوَ فِي الْعَقْلِ الْخَفِوْظُ عَنْهُ (إِلَى الْمَلَا الْأَعْلَى) الْمَلَا كَذَلِكَ
اور پھینکے جاتے ہیں	و انداختہ می شود سبوی این شہاب	فِي السَّمَاءِ وَعَلَى السَّمَاءِ بِلَى لِيُخَفِّنَا مَعْنَى الْأَضْعَاءِ
ہر طرف سے اٹکے گئے	ادھر جانب بھٹ راندن این	وَيُقِرُّ قُوَّةَ يَتَشَدَّدُ يَدِ الْمَيْمِ وَالسَّيْنِ أَصْلُهُ يَكْسَمُ مَعُونَ
اور انگو	و این تراستہ ہوت ۱۲	أَدْعَمَتِ السَّائِ فِي السَّيْنِ (وَيَقْدَرُونَ) أَيْ الشَّيَاطِينَ
ادھی ہمیشہ مگر تو ایک لا	عذاب و ایم مگر ہے کہ بریا	بِالشَّهَبِ (مِنْ كُلِّ جَانِبٍ) مِنْ فَاكِ السَّمَاءِ (دُخُولِ)
جھپ سے	یعنی کلمہ را از کلمات ملا اعلیٰ پکیرا رہو	مَصْدَرٌ دَخَرَهُ أَيْ طَرَفُهُ وَابْعَدَهُ وَهُوَ مَفْعُولُ (وَلَهُمْ)
چرخ پھیرے لگا سکے انگارا	پس ریزی او افتد سحله	فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ وَاصِبٌ (دَاسَمُ) (أَكْثَرُ) خُطَفِ
جگتا اب بوجھان سے	سوزندہ پس استفسار کن از	لُحُفَةٍ مَصْدَرٌ أَيْ الْمَرَّةُ وَالْأَسْتِخْدَاءُ مِنْ ضَمِيرِ لِيَسْمَعُوا
ہم نے انکو بنایا ہی	ایہا انسان سخت تر اندر آفرینش	أَيُّ لَا يَسْمَعُ إِلَّا الشَّيْطَانُ الَّذِي سَمِعَ الْكَلَامَ مِنَ الْمَلَكَةِ
ایک گارتے چکیتے سے	و جن و کلمات و غیر ان	فَاخَذَ هَاسِرَةً (فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ) كَوْكَبٌ مُضَيٌّ
	ہر اینہ ما فریدیم این سرا	(ثَاقِبٌ) يَتَقَبَّهُ أَوْ يَجْرُقُهُ أَوْ يَخِيلُهُ (فَاسْتَقْبَهُمْ) اسْتَقْبَى
	از کل جھپندہ	كَمَا وَكَرَّرَ تَقْرِيرًا وَتَوْبِيحًا (أَهْمُ أَشَدَّ خَلْقًا) مَنْ خَلَقْنَا
		مِنْ الْمَلَكَةِ وَالسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ وَمَا فِيهَا وَمَا بَيْنَهُمَا
		بِمَنْ تَغْلِبُ الْعُقُلُ (إِنْ خَلَقْنَا هُمْ) أَيْ أَصْلَهُمْ أَدَمُ
		(مِنْ طِينٍ كَرِيبٍ) كَلِمَةٌ بِلِصْقٍ بِالْيَدِ لَمَعْنَى أَنْ حَقْلَهُمْ
		ضَعِيفٌ فَلَا يَتَكَبَّرُ وَلَا يَكْذِبُ الْبَنِي وَالْقُرْآنُ الْمَوْدِيُّ

آوردہ اند کہ کما سن رید و الہام شدہ می کہ مکران مشر و جوت ہودہ ہمارہ دعویٰ بعش و قوت می کردند و میا قریش از روی تعلیف و مختلف علم مہمانت می فراموش می نمود و تعالیٰ لیت کو
کہ ما استفہام الایہ و احسن و ادر علی اللغات

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>الٰہِ لَہُمُ الْیَسِیْرَ (یٰ اٰہلَ الْاٰثِقَالِ مَنْ غَرَضَ اِلٰی الْاٰخِرِ هُوَ الْاَوَّلُ) خَبَارِ اٰلِہٖ وَحَالِہُمْ (عَجَبْتَ) بِفَتْحِ التَّاءِ حِطَابُ النَّبِیِّ اَیُّ مَنْ تَدْبِیْہُمْ اَیُّکَ (و) هُمْ (یَسْخَرُوْنَ) مَنْ تَدْبِیْہُمْ (وَاِذْ اَدَّکُمْ) وَیَعْطُوْا الْقُرْاٰنَ (کَیْذُ کُرْنِ) لَا یَسْخَرُوْنَ (وَاِذْ اٰوَاۡیَۃً) کَاِشْفَاقِ الْقَمْرِ (یَسْخَرُوْنَ) یَسْخَرُوْنَ بِہَا (وَقَالُوْا) فِیْہَا (لَنْ) مَا (ہٰذَا) کَیْسُ خُشْرِ مَّیْمِیْنِ (بَیْنِ) وَقَالُوْا مَنَکَرِیْنَ لِلْبَعْثِ (عَرَاذِ) اِمْتِنَا وَکُنَّا تَرَاۤیَا وَعِظَامَاۤئِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ (فِی الْاٰخِرِ) تَرٰیۤیْنِ فِی الْمَوْضِعِیْنِ الْحَقِیْقِیِّ وَتَسْہِیْلِ الثَّانِیَۃِ (وَإِذْ خَالَ لِفِیْ بَیْہُمْ عَلٰی الْاَوَّلِیْنِ) (اَوَاۡیَاۡتِنَا) کَیْوَکُوْنَ (یَسْکُوْنُ) الْوَاوُ عِظْفَاۡوُ وَیَفْجَہَا وَہُمْ لَیْسَ فِہُمْ اَلْاِسْتِفْہَامُ وَالْعُطْفُ بِالْوَاوِ وَالْعُطُوفُ عَلَیْہِ مَحَلُّنَ وَاِسْمُہَا اَوَالِیْمُ فِی الْمَبْعُوْثُوْنَ وَالْفَاصِلُ هُمُ الْاَسْتِفْہَامُ (قُلْ نَعْمَ) تَبْعُوْنَ (وَآتِہٖ) ذَاخِرُوْنَ (صَاغِرُوْنَ) (فَاِمَّاہِیْ) ضَمِیْنِ مَبْعُوْثُوْنَ یَفْسِرُہَا بَعْدُ (نَجِیْقُ) اَیُّ صِبْیَۃً وَوَاحِدَۃً فَاِذَا هُمْ اَیُّ الْخَلَاقِ اَحْیَاۡءُ (یَنْظُرُوْنَ) مَا یَفْعَلُ بِہُمْ (وَقَالُوْا) اَیُّ الْکُفَّارِیَا) لِلتَّثْبِیْہِ (وَلَیْسَ) هَلَاکُنَا وَہُوَ مَصْدَرٌ لَا فِعْلَ لَہٗ مِنْ لَفْظِہٖ وَنَقُولُ لَہُمْ اَلْمَلَآئِکَۃُ (ہٰذَا یَوْمُ الدِّیْنِ) اَیُّ الْحِسَابِ وَالْجَزَاۃُ (ہٰذَا یَوْمُ الْفَصْلِ) بَیْنَ الْخَلَاقِیِّ (الَّذِیْ) کُنْتُمْ بِہٖ تَدْبِیْوْنَ (وَقَالَ الْمَلَآئِکَۃُ) اَحْشَرُ (الَّذِیْنَ) ظَلَمُوْا اَنْفُسَہُمْ بِالْاَشْرَکِ (وَازْوَاجَہُمْ) قُرْنَاۃً ہُمْ مِنَ الشَّیْطَانِ</p>	<p>نعت کر دی جسے انزال کا فرمان ہے والبتان سخری کی نسبت توبہ و چون بند دارہ شیوہ ان سر اہل بیت و چون یہ بیند ان را و انسخری کہند و گفتہ نیست این توان مگر سحر ظاہر ایا چون میرم و شومیم ظاہر و استخوانی چند ما را بر لختہ شومیم ایا بد زبان نخستین ما را لکچہ شوند</p>	<p>نور تہا ہی اجنبی ہیں اور کرتے ہیں غصے سے اور جب سجھائے نہیں سو جتے اور جب دیکھیں کچھ نہی ہشی اور کہتے ہیں اور کچھ نہیں یہ جادو کھلا کہا جب ہم مر گئے اور ہو گئے مٹی اور ہڈیاں کہا ہم کو پھر اٹھانا ہی اور ہمارے باب دادوں کو اگلے</p>
<p>صَاغِرُوْنَ (فَاِمَّاہِیْ) ضَمِیْنِ مَبْعُوْثُوْنَ یَفْسِرُہَا بَعْدُ (نَجِیْقُ) اَیُّ صِبْیَۃً وَوَاحِدَۃً فَاِذَا هُمْ اَیُّ الْخَلَاقِ اَحْیَاۡءُ (یَنْظُرُوْنَ) مَا یَفْعَلُ بِہُمْ (وَقَالُوْا) اَیُّ الْکُفَّارِیَا) لِلتَّثْبِیْہِ (وَلَیْسَ) هَلَاکُنَا وَہُوَ مَصْدَرٌ لَا فِعْلَ لَہٗ مِنْ لَفْظِہٖ وَنَقُولُ لَہُمْ اَلْمَلَآئِکَۃُ (ہٰذَا یَوْمُ الدِّیْنِ) اَیُّ الْحِسَابِ وَالْجَزَاۃُ (ہٰذَا یَوْمُ الْفَصْلِ) بَیْنَ الْخَلَاقِیِّ (الَّذِیْ) کُنْتُمْ بِہٖ تَدْبِیْوْنَ (وَقَالَ الْمَلَآئِکَۃُ) اَحْشَرُ (الَّذِیْنَ) ظَلَمُوْا اَنْفُسَہُمْ بِالْاَشْرَکِ (وَازْوَاجَہُمْ) قُرْنَاۃً ہُمْ مِنَ الشَّیْطَانِ</p>	<p>گواہی و شہادہ خوار باشند پس خزان نیست کہ آن بر کفین کن پس کہان تابان بگردند و گویندای وای برا اینست روز جزا گفتہ شود این است روز فیصل بدروغ لبندی کردی گفتہ شود بر آگیزندای ملائکہ ستمکاران را با تیران ایشان یعنی شیاطین دا شد اعلم</p>	<p>تو کہ تان اور تم دلیل ہو گے سو وہ تو ہی ہی ایک جھڑکی بھرتھی سے لگنے دیکھنے اور کہنے ای خزان ہاری یہ یاد دن جزا کا یہ ہی دن فیصلہ کا جس کو تم جھٹھلاتے تھے جمع کرو گے گناہ کاروں اور انکی جوڑوں کو</p>

سورۃ الاحزاب
صفحہ
عشر

وَمَا كُنُوا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْحَيِّمِ وَتَقُوهُمْ أَن يَمْسُقُوا ذُرِّيَّتَكُمْ هُنَّ يَتَقَوْنَ إِلَيْكُمْ وَمَا يَكُونُ لَكُنَّ عِلْمٌ لَّغَيْبٍ مُّعْجَنٍ لَّهُنَّ الْيَوْمَ فَتَعْلَمْنَ أَنَّهُنَّ كَذَّابَاتٌ فَاقْنَهُنَّ وَصَدَّ عَنْهُنَّ أَكْثَرَ الْعَالِ إِنَّ لَكُنَّ عَذَابٌ مُّشْتَرِكٌ إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں
۱ اور کچھ بوجھتے تھے اللہ کے سوا	۱ واپس چلی پرستیدند بخدا	۱ (وَمَا كُنُوا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ)
۲ پھر چلاؤ انکو راہِ ہدایت کی	۲ پس دلائل کی راہ انکو	۲ (فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْحَيِّمِ)
۳ اور کھڑا رکھو انکو ان سے بوجھنا ہی نہ	۳ وازدارہ ان کے راہ راہ ان کے ہول	۳ (وَتَقُوهُمْ أَن يَمْسُقُوا ذُرِّيَّتَكُمْ)
۴ کیا ہوا تمکو	۴ چھت شمار کہ	۴ (هُنَّ يَتَقَوْنَ إِلَيْكُمْ)
۵ ایک دوسرے کی مدد نہیں کرتے	۵ ایک دگر باری نمکینہ	۵ (وَمَا يَكُونُ لَكُنَّ عِلْمٌ لَّغَيْبٍ مُّعْجَنٍ لَّهُنَّ الْيَوْمَ)
۶ کوئی نہیں و آج ایک کو آہیں اور	۶ بلکہ ان کے اور گردن ہمارا گاندو	۶ (فَتَعْلَمْنَ أَنَّهُنَّ كَذَّابَاتٌ)
۷ کہیں کیا بعضوں نے بعضوں کی طرف	۷ روانہ بعض اراہ ان بر بعض ایک دگر	۷ (وَصَدَّ عَنْهُنَّ أَكْثَرَ الْعَالِ)
۸ بولنے نہیں تھے کہ آئے تھے ہم پر	۸ گویندہ راہ شامی آمد پر مشر مار	۸ (إِنَّ لَكُنَّ عَذَابٌ مُّشْتَرِكٌ)
۹ داپہنے سے	۹ جانے راست بھنے واز جانب تب نیز	۹ (إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ)
۱۰ وے بولے	۱۰ گویندہ راہ شامی آمد پر مشر مار	۱۰ (وَمَا كُنُوا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ)
۱۱ کوئی نہیں پر تھیں تھے یقین لانے	۱۱ بلکہ شما بودید مسلمانان	۱۱ (فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْحَيِّمِ)
۱۲ اور ہمارا تمپر کچھ زور نہ تھا	۱۲ ونبودارایم بر شما	۱۲ (وَتَقُوهُمْ أَن يَمْسُقُوا ذُرِّيَّتَكُمْ)
۱۳ ہر تھیں تھے لوگ بے حد چلنے والے	۱۳ بلکہ شما بودید گروہی از حد گذشتہ	۱۳ (هُنَّ يَتَقَوْنَ إِلَيْكُمْ)
۱۴ سونابت ہوئی ہمارا رب کی	۱۴ پس لازم شد بر ما سخن برورد گارا	۱۴ (وَمَا يَكُونُ لَكُنَّ عِلْمٌ لَّغَيْبٍ مُّعْجَنٍ لَّهُنَّ الْيَوْمَ)
۱۵ ہمارا کھڑا	۱۵ کہ البتہ حاجت شدہ عذاب با شیم	۱۵ (فَتَعْلَمْنَ أَنَّهُنَّ كَذَّابَاتٌ)
۱۶ پھر ہم نے تمکو گمراہ کیا	۱۶ پس گمراہ کردیم شما	۱۶ (وَصَدَّ عَنْهُنَّ أَكْثَرَ الْعَالِ)
۱۷ ہم تھے آپ گمراہ سو افسوس	۱۷ کہ ہر گمراہ بودیم پس تحقیق ہمارا	۱۷ (إِنَّ لَكُنَّ عَذَابٌ مُّشْتَرِكٌ)
۱۸ تکلیف میں شریک ہیں	۱۸ در عذاب ما ہم شریک با شیم	۱۸ (إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ)
۱۹ ہم آپ کچھ کرتے ہیں گمراہ کن	۱۹ ہر گمراہ کن ہر گمراہ کن	۱۹ (وَمَا كُنُوا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ)

وَمَا كُنُوا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْحَيِّمِ وَتَقُوهُمْ أَن يَمْسُقُوا ذُرِّيَّتَكُمْ هُنَّ يَتَقَوْنَ إِلَيْكُمْ وَمَا يَكُونُ لَكُنَّ عِلْمٌ لَّغَيْبٍ مُّعْجَنٍ لَّهُنَّ الْيَوْمَ فَتَعْلَمْنَ أَنَّهُنَّ كَذَّابَاتٌ فَاقْنَهُنَّ وَصَدَّ عَنْهُنَّ أَكْثَرَ الْعَالِ إِنَّ لَكُنَّ عَذَابٌ مُّشْتَرِكٌ إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ إِنْ كُنَّ عَاوِينَ فَنُصِرْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

أَنْ تَكُونُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُسْتَكْبِرُونَ وَيَقُولُونَ أَتُنَادُونَ كُواكِبًا لَا تَكُونُ إِلَّا جِبَابٌ مَنَاسِقُ يُخَالِفُونَ الْأَنْحَاثَ وَالْجِبَالَ لَقَدْ تَقَالَى فِي الْآيَاتِ الْكَاذِبِينَ إِنَّكُمْ لَا تَأْمُرُونَ بِالْعَدَابِ وَلَا لَكُمْ فِيهَا عِلْمٌ وَمَأْتِيهِمْ مِنَ الْأَمَّاكِنَ حَيْثُ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ هَلْ الْأَعْبَادُ لِلَّهِ الْمُخْلِصِينَ أَوْ لَكَاتِكُمْ لَكُمْ فِي مَعْلُومِهِ فَؤَادٌ وَهُمْ يَكْمُرُونَ فِي جَنَّاتِ الْغَيْمِ عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَائِسَاتٍ مِنْ تَحْتِهَا يَنْزِيلُ مِزَاجٌ كَذَّةٌ لِلشَّارِبِينَ كَالْيَاقُوتِ وَكَأَمْثَلِهَا يُنَزَّلُ مِنْ قُنُونٍ

[illegible]

ولی و صاف

خمس

وَعِنْدَكُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ۚ كَانَهُنَّ بَيْضٌ مَكُونٌ ۚ فَاقْبَلُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ نَسَاءً لَوْ ۚ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ
إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۚ يَقُولُ أَفَأَتُكَّ مِنَ الْمَصْدُوقِينَ ۚ إِذَا مَتَّوْكَتْ رَأْسًا وَعِظَامًا أَفَأَتُكَّ لَكِ يَتَوَقَّ ۚ قَالَ هَٰلَا نَسْتُمْ
مُطْلَعُونَ ۚ هَٰذَا طَلَعَ فَرَاهُ فِي سَوَاءٍ الْحَيِّمَةِ ۚ قَالَ تَاللَّهِ إِن كُنْتُ لَأَتُذِينَ ۚ وَلَوْ لَا نَعْبَذُكَ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ
الْمُحْضَرِينَ ۚ أَلَمْ أَخُنْ عَمِيَّتِينَ ۚ أَلَا

جلا لیں

فتح الرحمن

وضع القرآن

نَفَخَ الرِّايَ وَكَسِرَ هَامِنْ نَزَفَ الشَّارِبُ وَانْفَرَأَ
يَتَكْرُونَ بِخِلَافِ حَمْرِ الدُّنْيَا وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
الطَّرْفِ حَاسَاتُ الْعَيْنِ عَلَى الرُّجُومِ كَيَنْظُرُونَ
إِلَى عَمْرِهِمْ لِحُسْنِهِمْ عِنْدَهُنَّ (عَيْنٌ) صِغَامُ الْعَيْنِ
حَسَاتُهَا (كَانَهُنَّ) فِي الْمَوْنِ (بَيْضٌ) لِلنِّعَامِ (مَكُونٌ)
مُسْتَوِيٌّ رَشِيدٌ لَا يَصِلُ إِلَيْهِ عِبَارٌ وَلَوْ ۚ وَهُوَ الْبَاصِرُ
فِي صِفَةِ أَحْسَنِ الْوَلَدِ النِّسَاءِ (فَاقْبَلُ بَعْضُهُمْ) بَعْضُ
أَهْلِ الْجَنَّةِ (عَلَى بَعْضٍ نَسَاءً لَوْ) تَمَامٌ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۚ صَاحِبٌ يُكْرِمُ الْجَنَّةَ
(يَقُولُ) لِي تَكُنْتُ (أَتُكَّ مِنَ الْمَصْدُوقِينَ) بِالْبَعْثِ
(إِذَا مَتَّوْكَتْ رَأْسًا) عِظَامًا (أَفَأَتُكَّ لَكِ) فِي الْهَمَزِ فِي الْكَلِمَةِ
مَوَاضِعٌ مَا تَقَدَّمَ (لَكِ يَتَوَقَّ) جَزَلٌ وَنَحَاسَةٌ
أَتُكَّ ذَلِكًا يَضَاهِي (قَالَ) ذَلِكَ لِقَائِهِمْ فِي الْخَوَانِ (هَٰلَا نَسْتُمْ
مُطْلَعُونَ) مَعِيَ إِلَى الشَّارِبِ طَرَفًا لِيَقُولُوا لَوْ ۚ (هَٰذَا طَلَعَ)
ذَلِكَ لِقَائِهِمْ مِنْ بَعْضِ كَوْنِ الْجَنَّةِ (فَرَاهُ) أَيُّ رَأْيٍ تَشْرُ
(فِي سَوَاءٍ الْحَيِّمَةِ) أَيُّ وَسْطِ النَّارِ قَالَ لَكُنْتُ مِمَّنَّا
(تَاللَّهِ إِن) مُحَقَّقَةٌ مِنَ الْقَبِيلَةِ (كَدَّتْ) قَارِبَتْ
(لَأَتُذِينَ) لِيَهْلِكُنِي بِأَعْوَابِكَ (وَلَوْ لَا نَعْبَذُكَ رَبِّي) لَأُ
أَعَامَهُ عَلَى بِلَا مَمَانٍ (لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ) مَعَ
فِي النَّارِ وَيَقُولُ هَلْ الْجَنَّةُ (أَلَمْ أَخُنْ عَمِيَّتِينَ) أَلَا

دتر بک این زبان خود دارند
ای رنگان خند مسافرت خود اینجا
چشم باشند
فرخ چشمیان
گوشتا ایشان بیضی باو منتر مرغ
برزه پوشیده آفتاب
ایران خدایا این تو ستمنا
دردم و در دوزخم ای تو ستمنا
بس روی آرد بعضی این نیست
بر بعضی باید گریست ستمنا
گفت گوینده از ایشان هر این
بودم این ستمنا ای تو ستمنا
ای تو ستمنا ای تو ستمنا
دارند گمان ستمنا ای تو ستمنا
ای تو ستمنا ای تو ستمنا
جرا داده خواهم شد
باز رفت با شما
بماند گوینده مراد از حریفان
دری گریه یعنی دوزخیان
بس در میان جنین خود را
در وسط دوزخ گفت
بجا هر این نزد یک بودی بودی
بیک ملک کنی مرا و اگر نوری بخشای
بروردگار من پس ستمنا
هر آینه ستمنا ای تو ستمنا
التمه نسبت به امره شوند مگر
و گویند این ستمنا

اوران کے پاس ہیں خود بخود
لگا رکھتیاں
برتی آنکھوں والیاں
گو یا یہ اندھے ہیں مجھے دھر
بھر مہر کیا ایک نے
دوسرے کی طرف گئے پوچھنے
بولا ایک بولنے والا نہیں مجھ کو
تھا ایک سچی
کہا گیا تو یقین کرتا ہی
کجا ہم مر گئے اور ہو گئے مٹی
افرنہ بیان کہا ہکو
بد کا ملنا ہی
کہنے لگا جلا تم
جھانک کر دیکھو گے اب جھانکنا
تو اس کو دیکھا
بچوں ہیچ دوزخ کے بولا
قسم اس کی تو تو لگا تھا
کچھ گڑھے میں ڈالے اور اگر نہ تو
میرے رب کا فضل
تو میں بھی ہوتا انہی جو برے آئے
کجا اب ہکو نہیں مرنا مگر

و عینہم قاصرات الطرف عین کانهن بیض مکنون فاقبل بعضهم على بعض نساء لو قال قائل مني قرین یقول ائتک من المصدقین اذا متتوکت راسا و عظاما ائتک لکی یتوق قال هلا نستم مطلعون هذا طالع فراه فی سواء الحیمة قال تالله ان کنت لآتذین و لو لا نعبذک ربی لکنت من المحضرن ا لم اخن عمتین ا لا

<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>
<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p>
<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>	<p>موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم</p> <p>ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون</p>

موتنا الاولی وما نحن بمعدین ان هذا هو الفوز العظيم

ام شجرة الزقوم انا جعلناها فتنه للظالمین انها شجرة تخرج في اصل الجحیم طلعها كانه رؤس الشیاطین فانهم لا کلون منها فبالنار منها البطون ثم ان لهم علیها الشوبان جمیعہ ثم ان مرجعهم لالی الجحیم انهم الفوا اباءهم ضالین فہم علی آثارہم یہرعون

در سری اورجہ کریمہ از روی دلش لعلت مارچ زرب سر زقوم وان ملت بر سر کوه خارا کو سید ابوجعل بخواست واکار هر ب را کجا نه آید وکنیز کجود را کف ر قطننا یحی زقوم
 ده مارا لشرک زمر و خوارا آید و اوجصل گفت که بر کوه من زقوم برشته که می دارا بدان وعده می کنی سخنانی است ورسند که ان شجره خورم الام آرقم نامند سرای سفا ظلم
 است - - - - - سستی و جود لعلگی و غنچه سوسا طه ما غنچه ای بر سولی ست وگو حیدر سکه ی سبزه بود در حوالی که گرام را طوسه با سینه می نماند بر اسب و سینه

<p>عش ع</p>	<p>اَنَا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ اِنَّ هَذَا هُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ وَفَدَيْنَاهُ بِذَنْبِ عَظِيمٍ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ سَلَامًا عَلٰی اٰرَافِهِمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ اِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>												
<p>عش ع</p>	<table border="1"><thead><tr><th data-bbox="342 535 652 588">موضع القرآن</th><th data-bbox="652 535 974 588">فتح الرحمن</th><th data-bbox="974 535 1609 588">جلا لیں</th></tr></thead><tbody><tr><td data-bbox="342 588 652 1144"><p>ہم یوں دیتے ہیں بد لانی کرنے والوں کو بیشک یہی ہے صبح جا بجا اور کجا بد لایا ہے</p></td><td data-bbox="652 588 974 1144"><p>ہر آئندہ ہمیں جتنا کراہی ہوگا دیکھو کہ انرا جزا ہی ہمیں نیکو کاران را</p></td><td data-bbox="974 588 1609 1144"><p>نَادَيْنَاهُ جَوَابَ لَتَمَنَّيْنَا يَادَا الْوَلَدِ اَنَا كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاكَ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p></td></tr><tr><td data-bbox="342 1144 652 1691"><p>اور باقی رکھا ہے اس پر بچا خلیفہ میں کہ سلام پر ایمان ہم یوں دیتے ہیں بد لانی کرنے والوں کو وہ بھی بھار کندہ میں ایمان دار اسحاق کی بھاری دی ہننے اسکو جو طبعی ہوگا</p></td><td data-bbox="652 1144 974 1691"><p>درست ظاہر است و عوض اوداوم</p></td><td data-bbox="974 1144 1609 1691"><p>اَلْهُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ (اِنَّ هَذَا) الذَّخِ الْمَؤْمَرُ بِهٖ اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْظَّاهِرِ (وَفِيْكَاهُ) اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْبَاطِنِ وَهُوَ سَمَاعِلُ الْوَسْطِ قَوْلَانِ (يَذْنِبُ) يَكْشِ (عَظِيمَةٍ) مِنْ جَنَّةٍ وَهُوَ الَّذِي قَوْلُهُ هَآئِلٌ جَاءَ بِهِ جَبْرِيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَذَبَحَهُ السَّيِّدُ اِبْرَاهِيْمُ مُكَبِّرًا (وَتَرَكْنَا) اَبْقَيْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (ثُمَّ احْسَنَّا) سَلَامًا (عَلَى اِبْرَاهِيْمَ) كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاهُ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p></td></tr><tr><td data-bbox="342 1691 652 2198"><p>اور دونوں کی اولاد میں نیکو والے اور بدکار بھی ہیں اسے حق میں صریح وقت اور ہننے احسان کیا موسیٰ اور ہارون پر اور بجا دیا ہننے انکو اور انکی قوم کو اس بڑی گھبراہٹ سے اور انکی مدد کی ہننے تو رہے وہی زبر اور دی انکو کتاب واضح</p></td><td data-bbox="652 1691 974 2198"><p>از شاہ تہکاران و برکت داوم ہرگز</p></td><td data-bbox="974 1691 1609 2198"><p>اَلْهُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ (اِنَّ هَذَا) الذَّخِ الْمَؤْمَرُ بِهٖ اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْظَّاهِرِ (وَفِيْكَاهُ) اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْبَاطِنِ وَهُوَ سَمَاعِلُ الْوَسْطِ قَوْلَانِ (يَذْنِبُ) يَكْشِ (عَظِيمَةٍ) مِنْ جَنَّةٍ وَهُوَ الَّذِي قَوْلُهُ هَآئِلٌ جَاءَ بِهِ جَبْرِيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَذَبَحَهُ السَّيِّدُ اِبْرَاهِيْمُ مُكَبِّرًا (وَتَرَكْنَا) اَبْقَيْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (ثُمَّ احْسَنَّا) سَلَامًا (عَلَى اِبْرَاهِيْمَ) كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاهُ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p></td></tr></tbody></table>	موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں	<p>ہم یوں دیتے ہیں بد لانی کرنے والوں کو بیشک یہی ہے صبح جا بجا اور کجا بد لایا ہے</p>	<p>ہر آئندہ ہمیں جتنا کراہی ہوگا دیکھو کہ انرا جزا ہی ہمیں نیکو کاران را</p>	<p>نَادَيْنَاهُ جَوَابَ لَتَمَنَّيْنَا يَادَا الْوَلَدِ اَنَا كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاكَ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>	<p>اور باقی رکھا ہے اس پر بچا خلیفہ میں کہ سلام پر ایمان ہم یوں دیتے ہیں بد لانی کرنے والوں کو وہ بھی بھار کندہ میں ایمان دار اسحاق کی بھاری دی ہننے اسکو جو طبعی ہوگا</p>	<p>درست ظاہر است و عوض اوداوم</p>	<p>اَلْهُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ (اِنَّ هَذَا) الذَّخِ الْمَؤْمَرُ بِهٖ اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْظَّاهِرِ (وَفِيْكَاهُ) اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْبَاطِنِ وَهُوَ سَمَاعِلُ الْوَسْطِ قَوْلَانِ (يَذْنِبُ) يَكْشِ (عَظِيمَةٍ) مِنْ جَنَّةٍ وَهُوَ الَّذِي قَوْلُهُ هَآئِلٌ جَاءَ بِهِ جَبْرِيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَذَبَحَهُ السَّيِّدُ اِبْرَاهِيْمُ مُكَبِّرًا (وَتَرَكْنَا) اَبْقَيْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (ثُمَّ احْسَنَّا) سَلَامًا (عَلَى اِبْرَاهِيْمَ) كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاهُ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>	<p>اور دونوں کی اولاد میں نیکو والے اور بدکار بھی ہیں اسے حق میں صریح وقت اور ہننے احسان کیا موسیٰ اور ہارون پر اور بجا دیا ہننے انکو اور انکی قوم کو اس بڑی گھبراہٹ سے اور انکی مدد کی ہننے تو رہے وہی زبر اور دی انکو کتاب واضح</p>	<p>از شاہ تہکاران و برکت داوم ہرگز</p>	<p>اَلْهُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ (اِنَّ هَذَا) الذَّخِ الْمَؤْمَرُ بِهٖ اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْظَّاهِرِ (وَفِيْكَاهُ) اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْبَاطِنِ وَهُوَ سَمَاعِلُ الْوَسْطِ قَوْلَانِ (يَذْنِبُ) يَكْشِ (عَظِيمَةٍ) مِنْ جَنَّةٍ وَهُوَ الَّذِي قَوْلُهُ هَآئِلٌ جَاءَ بِهِ جَبْرِيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَذَبَحَهُ السَّيِّدُ اِبْرَاهِيْمُ مُكَبِّرًا (وَتَرَكْنَا) اَبْقَيْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (ثُمَّ احْسَنَّا) سَلَامًا (عَلَى اِبْرَاهِيْمَ) كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاهُ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>
موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں											
<p>ہم یوں دیتے ہیں بد لانی کرنے والوں کو بیشک یہی ہے صبح جا بجا اور کجا بد لایا ہے</p>	<p>ہر آئندہ ہمیں جتنا کراہی ہوگا دیکھو کہ انرا جزا ہی ہمیں نیکو کاران را</p>	<p>نَادَيْنَاهُ جَوَابَ لَتَمَنَّيْنَا يَادَا الْوَلَدِ اَنَا كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاكَ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>											
<p>اور باقی رکھا ہے اس پر بچا خلیفہ میں کہ سلام پر ایمان ہم یوں دیتے ہیں بد لانی کرنے والوں کو وہ بھی بھار کندہ میں ایمان دار اسحاق کی بھاری دی ہننے اسکو جو طبعی ہوگا</p>	<p>درست ظاہر است و عوض اوداوم</p>	<p>اَلْهُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ (اِنَّ هَذَا) الذَّخِ الْمَؤْمَرُ بِهٖ اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْظَّاهِرِ (وَفِيْكَاهُ) اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْبَاطِنِ وَهُوَ سَمَاعِلُ الْوَسْطِ قَوْلَانِ (يَذْنِبُ) يَكْشِ (عَظِيمَةٍ) مِنْ جَنَّةٍ وَهُوَ الَّذِي قَوْلُهُ هَآئِلٌ جَاءَ بِهِ جَبْرِيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَذَبَحَهُ السَّيِّدُ اِبْرَاهِيْمُ مُكَبِّرًا (وَتَرَكْنَا) اَبْقَيْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (ثُمَّ احْسَنَّا) سَلَامًا (عَلَى اِبْرَاهِيْمَ) كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاهُ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>											
<p>اور دونوں کی اولاد میں نیکو والے اور بدکار بھی ہیں اسے حق میں صریح وقت اور ہننے احسان کیا موسیٰ اور ہارون پر اور بجا دیا ہننے انکو اور انکی قوم کو اس بڑی گھبراہٹ سے اور انکی مدد کی ہننے تو رہے وہی زبر اور دی انکو کتاب واضح</p>	<p>از شاہ تہکاران و برکت داوم ہرگز</p>	<p>اَلْهُوَ الْبَلَاءُ الْبَیِّنُ (اِنَّ هَذَا) الذَّخِ الْمَؤْمَرُ بِهٖ اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْظَّاهِرِ (وَفِيْكَاهُ) اَيُّ الْمَؤْمَرِ بِالْبَاطِنِ وَهُوَ سَمَاعِلُ الْوَسْطِ قَوْلَانِ (يَذْنِبُ) يَكْشِ (عَظِيمَةٍ) مِنْ جَنَّةٍ وَهُوَ الَّذِي قَوْلُهُ هَآئِلٌ جَاءَ بِهِ جَبْرِيْلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَذَبَحَهُ السَّيِّدُ اِبْرَاهِيْمُ مُكَبِّرًا (وَتَرَكْنَا) اَبْقَيْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (ثُمَّ احْسَنَّا) سَلَامًا (عَلَى اِبْرَاهِيْمَ) كَذَلِكَ كَمَا جَزَيْنَاهُ (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) وَنُشْرَاهُ بِاسْحَاقَ بْنِ يَسَّاقِ الصَّالِحِينَ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى اسْحَاقَ دُونِ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنًا وَظَالِمًا لِّنَفْسِهِ مُبِينًا وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ وَبَخَّيْنَاهُمَا قَوْمًا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاَكَلُوهُمْ الْعَالِيْنَ وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ السُّتَبِينَ</p>											

وہابی
خمس
عشر

وَهَدَيْنَاهُمُ الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ وَتَرْكَا عَلَيْهِ مَا فِي الْآخِرِينَ سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ إِنَّا كَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ إِنَّهُمْ لَمِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ وَإِنَّ الْيَاسَ لَمِنْ الْمُرْسَلِينَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَقْتُونُ
أَنْدَعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ فَكَذَّبُوهُ وَأَخْرَجُوهُ
وَالْأَعْيَادَ لِلَّهِ الْخَالِصِينَ وَتَرْكَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ سَلَامٌ عَلَى آلِ يَاسِينَ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ
إِنَّهُمْ لَمِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ وَإِنَّ لَوْطًا

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
الْبَيَانِ فَمَا آتَى مِنْ كُذُوبٍ وَلَا حُكْمٍ وَغَيْرِهَا وَهُوَ التَّوْحِيدُ (يَهْدِيهِمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ وَتَرْكَا) أَبَقَيْنَا (عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ) سَلَامٌ عَلَيْنَا (سَلَامٌ) عَلَيْنَا (سَلَامٌ) عَلَيْنَا هَارُونَ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ إِنَّهُمْ لَمِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ وَإِنَّ الْيَاسَ لَمِنْ الْمُرْسَلِينَ (قِيلَ هُوَ الْيَاسُ) وَقِيلَ غَيْرُ ذَلِكَ إِلَى قَوْمٍ يَعْبُودُونَ وَتَرْكَا (إِذْ) مَنْصُوبٌ بِأَذْكُرُ مَقْدَمًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَقْتُونُ اللَّهُ أَنْدَعُونَ بَعْلًا اسْمُ لِصَمِّ لَقَوْمٍ مِنْ هَيْبِ يَهُوَيْهَ سَمِيَّ الْبِكْرِ لِيَصْمُصَ إِلَى ذَلِكَ أَيْ أَتَقْبِدُونَ (وَيَذَرُونَ) تَارِكُونَ (أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ) فَلَا تَعْبُدُونَ (اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ) بِرَفْعِ التَّائِيْدَةِ عَلَى ضَمِّ هُوَ مِنْصُوبٌ عَلَى الْبِكْرِ مِنْ أَحْسَنَ (فَكَذَّبُوهُ وَالْأَعْيَادَ لِلَّهِ الْخَالِصِينَ) فِي التَّارِ الْأَعْيَادَ لِلَّهِ الْخَالِصِينَ أَيِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُمْ فَاتَّخَذُوا مِنْهَا (وَتَرْكَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ) سَلَامٌ عَلَيْنَا (سَلَامٌ) عَلَيْنَا (سَلَامٌ) عَلَيْنَا (هُوَ الْيَاسُ الْمُنْقَذُ ذِكْرُهُ وَقِيلَ هُوَ وَمِنْ مَعَهُ جَمْعُهُمْ مَعَهُ تَغْلِيظًا لِقَوْلِهِمْ لَمْ يَهْلِكْ قَوْمُهُ الْمُهْلِكُونَ وَعَلَى أَعْرَافِهِ أَلِ يَاسٍ يَهْدِيهِ لِيَهْلِكَ الْمُؤْمِنِينَ الْيَاسُ أَيْضًا (إِنَّا كَذَلِكَ) نَجْزِي نَجْزِيهِمَا (نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) إِنَّهُمْ لَمِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ وَإِنَّ لَوْطًا	۱۔ درالایت کردیم ایشانرا بر رست و باقی گذشتیم ۲۔ بر ایشان سلام ۳۔ بر موسی و هارون ۴۔ از ایشان سلام ۵۔ از فرستادگان بود ۶۔ ای یاس ۷۔ ای یاس ۸۔ ای یاس ۹۔ ای یاس ۱۰۔ ای یاس ۱۱۔ ای یاس ۱۲۔ ای یاس ۱۳۔ ای یاس ۱۴۔ ای یاس ۱۵۔ ای یاس ۱۶۔ ای یاس ۱۷۔ ای یاس ۱۸۔ ای یاس ۱۹۔ ای یاس ۲۰۔ ای یاس ۲۱۔ ای یاس ۲۲۔ ای یاس ۲۳۔ ای یاس ۲۴۔ ای یاس ۲۵۔ ای یاس ۲۶۔ ای یاس ۲۷۔ ای یاس ۲۸۔ ای یاس ۲۹۔ ای یاس ۳۰۔ ای یاس ۳۱۔ ای یاس ۳۲۔ ای یاس ۳۳۔ ای یاس ۳۴۔ ای یاس ۳۵۔ ای یاس ۳۶۔ ای یاس ۳۷۔ ای یاس ۳۸۔ ای یاس ۳۹۔ ای یاس ۴۰۔ ای یاس ۴۱۔ ای یاس ۴۲۔ ای یاس ۴۳۔ ای یاس ۴۴۔ ای یاس ۴۵۔ ای یاس ۴۶۔ ای یاس ۴۷۔ ای یاس ۴۸۔ ای یاس ۴۹۔ ای یاس ۵۰۔ ای یاس ۵۱۔ ای یاس ۵۲۔ ای یاس ۵۳۔ ای یاس ۵۴۔ ای یاس ۵۵۔ ای یاس ۵۶۔ ای یاس ۵۷۔ ای یاس ۵۸۔ ای یاس ۵۹۔ ای یاس ۶۰۔ ای یاس ۶۱۔ ای یاس ۶۲۔ ای یاس ۶۳۔ ای یاس ۶۴۔ ای یاس ۶۵۔ ای یاس ۶۶۔ ای یاس ۶۷۔ ای یاس ۶۸۔ ای یاس ۶۹۔ ای یاس ۷۰۔ ای یاس ۷۱۔ ای یاس ۷۲۔ ای یاس ۷۳۔ ای یاس ۷۴۔ ای یاس ۷۵۔ ای یاس ۷۶۔ ای یاس ۷۷۔ ای یاس ۷۸۔ ای یاس ۷۹۔ ای یاس ۸۰۔ ای یاس ۸۱۔ ای یاس ۸۲۔ ای یاس ۸۳۔ ای یاس ۸۴۔ ای یاس ۸۵۔ ای یاس ۸۶۔ ای یاس ۸۷۔ ای یاس ۸۸۔ ای یاس ۸۹۔ ای یاس ۹۰۔ ای یاس ۹۱۔ ای یاس ۹۲۔ ای یاس ۹۳۔ ای یاس ۹۴۔ ای یاس ۹۵۔ ای یاس ۹۶۔ ای یاس ۹۷۔ ای یاس ۹۸۔ ای یاس ۹۹۔ ای یاس ۱۰۰۔ ای یاس	اور مچھائی اُنکو سیدھی راہ اور باقی رکھا ان پر بھی خلق میں کہ سلام ہی ہو تین بار ہر یوں دیتے ہیں بد لایکی کرتے والے کو دوسے دو نہیں اپنا بندوں ایمان دار ہیں اور تحقیق ال یاس ہی رسولوں میں جب کہا اپنی قوم کو کہ تم کو در نہیں کیا تم بچا کرتے ہو بچل کو اور چھوڑتے ہو بہتر بنانے والے کو جو اُنہی رب تھا اور تمہارا اچھے باب دادوں کا من پھر اسکو جھٹھلایا سے کہے آتے ہیں مگر جو بند اُتدے ہیں چھٹے اور باقی رکھا اس پر بچھی علی بن کہ سلام ہی ال یاس پر ہم یوں دینے ہیں بد لایکی کرنے والوں کو وہ ہی بھار بندوں ایمان دار ہیں اور

وہابی
خمس
عشر

[illegible][illegible]

موضع القرآن

فتح الرحمن

جلالین

[illegible]

۱ در دنیا ندیم بر سر اور دختی از قلم کرم
 یا بعد با مددش زور
 یا بعد پشت مغز یا بعد از
 بخت بعد یا بعد از چو از
 ۲ و
 ۳ فرستادم او را بر سر
 ۴ سبوی صد هزار یا بیشتر از آن باشند
 ۵ پس ایان آورد پیش حایه خراب
 ۶ بر سر بهر و مند باقیم انان را
 ۷ نامدی پس آفسا رکن از مکران
 ۸ یا پروردگار تراد و خان است
 ۹ و این نر ابرسران یا بر سر
 ۱۰ دختان آفریدیم فرشتگان را و این
 ۱۱ حاضر بودند
 ۱۲ آگاه باش هر چه انان از دروغ و کوی
 ۱۳ خود میگویند که از او شنیده اند
 ۱۴ خدا تعالی و اینان دروغها نمند
 ۱۵ ایا اختیار کرد
 ۱۶ و اینها را بر سر
 ۱۷ دختان را بر سران حبیب شمارا
 ۱۸ جلوه حکم می کنند ایا اندیشه می نمایند
 ۱۹ و دست می دهند که از آنرا
 ۲۰ ایا شمارا
 ۲۱ و اینها را بر سر
 ۲۲ حجتی واضح است پس بیارید
 ۲۳ کتاب خود را اگر هستند
 ۲۴ راست گوی و مقرر گردید که ما فلان
 ۲۵ میا خدا تعالی و میان بنیان

اور اٹھایا ہے اس پر ایک صفت نیک
 اور
 بھیجا
 لاکھ آدمیوں پر زیادہ
 چروے عین لاس
 چہرے انکو برتنے دیا
 ایک وقت تک ت اب ان
 کہا تیرے رب کے یہاں بیشیاں ہیں
 اور ان کے یہاں بیٹے یا
 بیٹے یا فرشتوں کو عورت اور
 دیکھتے تھے
 ستا ہی وے اپنا جھوٹا
 کہتے ہیں کہ
 اللہ کی اولاد ہوئی اور یہ بیش
 جھوٹے ہیں
 کہا پسند کیں
 بیشیاں بیٹوں سے کہا ہوا
 کہ انصاف کرتے ہو کیا تم
 نہیں کرتے
 یا تم پاس
 کوئی سند ہی کھلی تو لاؤ
 اپنی کتاب اگر ہو تم
 سچے اور ٹھہرایا ہی
 اسمیں اور جنوں میں

[illegible]

وہابی ص	موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیلین
<p>۱ اور مقابلے میں</p> <p>۲ بہت کھپاویں تھیں ان سے پہلے گلیں</p> <p>۳ ہر گز بھارت کے اور</p> <p>۴ وقت نہ رہا خلاصی کا</p> <p>۵ اور اچھا کرنے لگے امیر کے</p> <p>۶ آیا آنکھوں کے در سنا نیوالا انھیں</p> <p>۷ اور کہنے لگے منکر</p> <p>۸ یہ بھی ہی بری توجہ بات</p> <p>۹ اور جل کھرے ہو گئے پنج انھیں سے</p> <p>۱۰ کہ جیلو</p> <p>۱۱ اور تھیں سے رموا بنے ٹھاکروں</p> <p>۱۲ بہت کھپاویں تھیں ان سے پہلے گلیں</p> <p>۱۳ اس بھلے دین میں اور کچھ نہیں بہم</p> <p>۱۴ باقی بات ہی دیکھا ہی پر اثر</p> <p>۱۵ سمجھو فی اہم تہب میں سے</p>	<p>۱ اور مقابلے میں</p> <p>۲ بہت کھپاویں تھیں ان سے پہلے گلیں</p> <p>۳ ہر گز بھارت کے اور</p> <p>۴ وقت نہ رہا خلاصی کا</p> <p>۵ اور اچھا کرنے لگے امیر کے</p> <p>۶ آیا آنکھوں کے در سنا نیوالا انھیں</p> <p>۷ اور کہنے لگے منکر</p> <p>۸ یہ بھی ہی بری توجہ بات</p> <p>۹ اور جل کھرے ہو گئے پنج انھیں سے</p> <p>۱۰ کہ جیلو</p> <p>۱۱ اور تھیں سے رموا بنے ٹھاکروں</p> <p>۱۲ بہت کھپاویں تھیں ان سے پہلے گلیں</p> <p>۱۳ اس بھلے دین میں اور کچھ نہیں بہم</p> <p>۱۴ باقی بات ہی دیکھا ہی پر اثر</p> <p>۱۵ سمجھو فی اہم تہب میں سے</p>	<p>۱ اور مقابلے میں</p> <p>۲ بہت کھپاویں تھیں ان سے پہلے گلیں</p> <p>۳ ہر گز بھارت کے اور</p> <p>۴ وقت نہ رہا خلاصی کا</p> <p>۵ اور اچھا کرنے لگے امیر کے</p> <p>۶ آیا آنکھوں کے در سنا نیوالا انھیں</p> <p>۷ اور کہنے لگے منکر</p> <p>۸ یہ بھی ہی بری توجہ بات</p> <p>۹ اور جل کھرے ہو گئے پنج انھیں سے</p> <p>۱۰ کہ جیلو</p> <p>۱۱ اور تھیں سے رموا بنے ٹھاکروں</p> <p>۱۲ بہت کھپاویں تھیں ان سے پہلے گلیں</p> <p>۱۳ اس بھلے دین میں اور کچھ نہیں بہم</p> <p>۱۴ باقی بات ہی دیکھا ہی پر اثر</p> <p>۱۵ سمجھو فی اہم تہب میں سے</p>	<p>(وَشَقَّاقُ) خَلَفَ وَعَلَا وَهُوَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ</p> <p>(كَمْ أَيْ كَثِيرًا) أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قُرُونٍ أَيْ أُمَمٍ مِثْلِهِمْ</p> <p>(لَا ضَيْعَةَ) فَتَادُوا حِينَ نَزَّلَ الْعَذَابَ بِهِمْ (وَكَلَّتْ</p> <p>حِينَ مَنَاصِرُ) أَيْ لَيْسَ لِحِينَ حِينَ قَرَارٍ وَالتَّائِبَةُ لِلَّهِ</p> <p>وَلِكَلَّةٌ حَالٌ مِنْ قَاعِلٍ نَادُوا أَيْ اسْتَغَاثُوا وَلِكَلَّ الْأَكْ</p> <p>مَهْرَبٌ وَكَلَّجَا وَمَا اعْتَبَرُ بِهِمْ كَفَّارًا مَكْدَرًا وَكَجَبُّوَانِ</p> <p>جَاءَهُمْ مِنْذَرٌ مِنْهُمْ) رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِهِمْ مِنْذَرُهُمْ</p> <p>يُخَوِّفُهُمْ بِالنَّارِ يُعَذِّبُ عَلَيْهِتُ وَهُوَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ</p> <p>وَسَلَّمَ (وَقَالَ الْكَافِرُونَ) فِيهِ وَضَعَ الظَّاهِرُ مَوْضِعَ</p> <p>الضَّامِرِ (هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ) لَجَعَلَ الْأَلِهَةَ إِلَّا هُوَ وَاجِدًا</p> <p>حَيْثُ قَالَهُمْ قَوْلُوا إِلَّا اللَّهُ أَيْ كَيْفَ تَسْبَحُ لَخَلْقٍ</p> <p>كُلُّهُمْ إِلَّا وَاحِدٌ (إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ) عَجِيبٌ</p> <p>(وَأَنطَقَ الْمَلَكُ مِنْهُمْ) مِنْ مَجْلِسِ اجْتِمَاعِهِمْ عِنْدَ قِيَامِهِ</p> <p>وَسَمَاعِهِمْ فِيهِ مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَوْلُوا إِلَّا</p> <p>إِلَّا اللَّهُ (أَن أَمْسُوا) أَيْ يَقُولُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَمْسُوا</p> <p>(وَأَصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ) أَيْ تَتَّقُوا عَلَى عِبَادَتِهَا (إِنَّ هَذَا</p> <p>لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ التَّوْحِيدِ) لَشَيْءٌ يُؤَادُّهُ) مِثْلًا (مَا سَمِعْنَا</p> <p>هَذَا فِي الْمَلَكَةِ الْأَخْرُفَةِ) أَيْ الْمَلَكَةِ عَيْنِي (إِنَّ) مَا هَذَا إِلَّا</p> <p>أَخْبَارُ كُفْرٍ (كَذِبَ) (الْأَنْزِلَ) يُخَوِّفُهُمْ تَنْزِيلُ تَنْبِيهِ التَّائِبَةِ</p> <p>وَأَدْخَلَ الْفَرْقَ بَيْنَ مَا عَلَى الْيَهُودِ وَتَرْكِهِ (عَلَيْهِ) عَلَى الْحُجَّةِ</p> <p>(الَّذِي كَرَّمَ الْقُرْآنَ) (مِنْ بَعِيْنَانَا) وَلَيْسَ بِأَكْبَرَنَا</p> <p>وَلَا أَشْرَفَنَا أَيْ لَمْ يَنْزِلْ عَلَيْهِ قَالَ تَعَالَى</p>

وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِّنْ فَوْقِ السَّمَاءِ يَأْتِيَنَا بِهَا الْوَيْحُ فَتُخَرُّونَ سَاجِدِينَ
يَقُولُونَ وَإِذْ كُنَّا لَدَا رَبِّكَ أَكِيدُ إِنَّهُ أَتَاكَ بِهَا أَنَا سَخْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُ بِالْعِشَاءِ وَالْأُشْرَاقِ وَالطُّيُورُ مَحْشُورَةٌ
كُلُّ ذَاكٍ وَشَدَّ ذَا مَلَكُوتِهِ وَأَتَيْنَاهُ لِحُكْمٍ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ وَهَلْ نَبِيكَ نَبِيٌّ الْخَضَمُ لِذِي نُصُورٍ وَالْمُجْرَابُ مَعَهُ

جلالین	فتح الرحمن	تاج العروس
وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِّنْ فَوْقِ السَّمَاءِ يَأْتِيَنَا بِهَا الْوَيْحُ فَتُخَرُّونَ سَاجِدِينَ	وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِّنْ فَوْقِ السَّمَاءِ يَأْتِيَنَا بِهَا الْوَيْحُ فَتُخَرُّونَ سَاجِدِينَ	وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِّنْ فَوْقِ السَّمَاءِ يَأْتِيَنَا بِهَا الْوَيْحُ فَتُخَرُّونَ سَاجِدِينَ
يَقُولُونَ وَإِذْ كُنَّا لَدَا رَبِّكَ أَكِيدُ إِنَّهُ أَتَاكَ بِهَا أَنَا سَخْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُ بِالْعِشَاءِ وَالْأُشْرَاقِ وَالطُّيُورُ مَحْشُورَةٌ	يَقُولُونَ وَإِذْ كُنَّا لَدَا رَبِّكَ أَكِيدُ إِنَّهُ أَتَاكَ بِهَا أَنَا سَخْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُ بِالْعِشَاءِ وَالْأُشْرَاقِ وَالطُّيُورُ مَحْشُورَةٌ	يَقُولُونَ وَإِذْ كُنَّا لَدَا رَبِّكَ أَكِيدُ إِنَّهُ أَتَاكَ بِهَا أَنَا سَخْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُ بِالْعِشَاءِ وَالْأُشْرَاقِ وَالطُّيُورُ مَحْشُورَةٌ
كُلُّ ذَاكٍ وَشَدَّ ذَا مَلَكُوتِهِ وَأَتَيْنَاهُ لِحُكْمٍ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ وَهَلْ نَبِيكَ نَبِيٌّ الْخَضَمُ لِذِي نُصُورٍ وَالْمُجْرَابُ مَعَهُ	كُلُّ ذَاكٍ وَشَدَّ ذَا مَلَكُوتِهِ وَأَتَيْنَاهُ لِحُكْمٍ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ وَهَلْ نَبِيكَ نَبِيٌّ الْخَضَمُ لِذِي نُصُورٍ وَالْمُجْرَابُ مَعَهُ	كُلُّ ذَاكٍ وَشَدَّ ذَا مَلَكُوتِهِ وَأَتَيْنَاهُ لِحُكْمٍ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ وَهَلْ نَبِيكَ نَبِيٌّ الْخَضَمُ لِذِي نُصُورٍ وَالْمُجْرَابُ مَعَهُ

وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِّنْ فَوْقِ السَّمَاءِ يَأْتِيَنَا بِهَا الْوَيْحُ فَتُخَرُّونَ سَاجِدِينَ
يَقُولُونَ وَإِذْ كُنَّا لَدَا رَبِّكَ أَكِيدُ إِنَّهُ أَتَاكَ بِهَا أَنَا سَخْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُ بِالْعِشَاءِ وَالْأُشْرَاقِ وَالطُّيُورُ مَحْشُورَةٌ
كُلُّ ذَاكٍ وَشَدَّ ذَا مَلَكُوتِهِ وَأَتَيْنَاهُ لِحُكْمٍ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ وَهَلْ نَبِيكَ نَبِيٌّ الْخَضَمُ لِذِي نُصُورٍ وَالْمُجْرَابُ مَعَهُ

وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مِّنْ فَوْقِ السَّمَاءِ يَأْتِيَنَا بِهَا الْوَيْحُ فَتُخَرُّونَ سَاجِدِينَ
يَقُولُونَ وَإِذْ كُنَّا لَدَا رَبِّكَ أَكِيدُ إِنَّهُ أَتَاكَ بِهَا أَنَا سَخْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحُ بِالْعِشَاءِ وَالْأُشْرَاقِ وَالطُّيُورُ مَحْشُورَةٌ
كُلُّ ذَاكٍ وَشَدَّ ذَا مَلَكُوتِهِ وَأَتَيْنَاهُ لِحُكْمٍ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ وَهَلْ نَبِيكَ نَبِيٌّ الْخَضَمُ لِذِي نُصُورٍ وَالْمُجْرَابُ مَعَهُ

<p>وہابی ص ع عشر</p>	<p>لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَ النَّارِفِي وَحُسْنِ مَا يَدُلُّوُدُ أَنْاجْعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ لَئِي وَكَلَّا تَتَّبِعَ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَنْتَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَنْفُسُ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ أَمْ جَعَلِ الْكَافِرِينَ أَمْنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلِ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ كَذَلِكَ نُنْزِلُ الْكِتَابَ لَعَلَّكَ مَبْصُورٌ لِيَذَّبَ بَرًّا أَيْاتِهِ وَلِيَذَّكَّرَ أَكُلُوا الْكَابِبِ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ</p>
------------------------------	--

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا میں
<p>اسلو کوہ کام اور رکو ہمارے پاس مشرقیہ جی اور اچھا ٹھکانا ای داؤد دینے کی جگہ نائب ملک میں سو تو حکومت کر لوگو انصاف سے اور نہ چل جی کی چاؤ پر بھر بھگو بچلا دی امدی راہ سے مقرر جو لوگ بچلے ہیں امدی راہ سے انگو سخت ماری سبر کہ بھلا دیا دن اور چنے نہیں بنا یا آسمان زمین کو اور جو ان سے بیچ جی بچا بہر حال جی ان کا جو منکر ہیں سو خرابی ہی منکون کو اک سے دیکھا کر کے ایمان والوں کو جو کہتے ہیں نیکوئی پر برائے کے جو کہتے و انہیں تک پہنچا کر کے در والوں کو برابر دھبہ کو توں کے ایک کتب جی جو تیری چنے تیری طرف برکت کی تادہا برین لوگ اشکی باتیں اور تاشمچین عقل والے اور دیا چنے داؤد کو سلیما بہت خوب بندہ وہی جو رہنے والا</p>	<p>اور ان زلت اور رائے ترکت فترت است ہر وقت ہوتے رہتے و نیکو بارگشت است گفتیم ای داؤد پر تیرے ساتھ تیرا دوست تیرا پادشاہ در زمین پس حکم کیا مروا پس خدیو دین کی خواہش فرما کر کہ مراہ کند ترا از راہ خدا ہر آئند آنا کند مراہی شوند از راہ خدا ایٹ فرست سخت سبب انکہ فراموش کردند روز و بنا فریم آسمان زمین را و آنچه در میان انہما است بہرہ ان کائنات میں کیا ہی حکمت ہے کا زبان است پس وای کا زبان را از عقوبت آتش و فرخ را تاب آرم انا خیر اکرام اور کہ وہاں تیری در دشت داشتند و تیرے مکان اور زمین ایسی سازیم بر زمین کا زبان ناخندہ کاران ابن قرآن کہانی است بہرکت کر خود اور دیم اورا تسوی تو تار مردان نامل کنند در آیات او و تاپند گیرند خداوند ان خرد و عطا کردیم داؤد را فرزند مسلمان نام نیکو بندہ بود سلیما ہر آئند او چو کنندہ بود انہ</p>	<p>لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَ النَّارِفِي وَحُسْنِ مَا يَدُلُّوُدُ أَنْاجْعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ لَئِي (وَحُسْنِ مَا يَدُلُّوُدُ أَنْاجْعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ لَئِي وَكَلَّا تَتَّبِعَ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَنْتَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَنْفُسُ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ أَمْ جَعَلِ الْكَافِرِينَ أَمْنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلِ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ كَذَلِكَ نُنْزِلُ الْكِتَابَ لَعَلَّكَ مَبْصُورٌ لِيَذَّبَ بَرًّا أَيْاتِهِ وَلِيَذَّكَّرَ أَكُلُوا الْكَابِبِ وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ نَجَّعَ فِي النَّسِجِ وَالذِّكْرِ فِي جَمِيعِ الْأَوَاقَاتِ</p>

پہلی ص

اذْعُرْ عَلَيْهِ بِالْعُسِيِّ الصَّافِيَاتُ لِحَيَادَةِ فَقَالَ لِي احْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنِ ذِكْرِ مَرِي حَتَّى تَوَلَّيْتُ بِالْحَجَابِ
رَدُّهَا عَلَى كَطُفُوقِ مَسْحَا بِالسُّوقِ وَالْكَفَّاقِ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں
حُبَّ دیکھائے کو آئے ہر ایک سنے سنا تم کو کھوئے	یاد رکھیں جو غم نہ مند اور وقت بیگاہ اسماں بعد از نزال آیت	(الْعُسِيِّ) هُوَ مَا بَعْدَ الزَّوَالِ (الصَّافِيَاتُ) الْحَيْلُ جَمْعُ صَافِيَةٍ وَهِيَ الْقَائِمَةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَأَقَامَةُ الْأَحْزَانِ عَلَى طَرَفِ الْحَاوِرِ مِنْ صَفْنٍ يَصْفَنُ صُفُونًا (الْحَيَادَةُ) جَمْعُ جَوَادٍ وَهُوَ السَّابِقُ الْمَعْنَى أَنَّهُ لَا يَسْتَوْفِقُ سَكَنًا وَلَنْ رُكُضَتْ سَبَقَتْ وَكَانَ لَفٌّ فَرَسٍ عُرِضَتْ عَلَيْهِ بَعْدَ أَنْ صَلَّى الظُّهْرَ لِدَاخَةِ الْجِهَادِ عَلَيْهَا الْعَدُوُّ فَوَعَدَ بَلَوَّ الْعُرْضِ مَعَالِمَ مِنْهَا غَرِبَتِ الشَّمْسُ لَمْ يَكُنْ صَلَّى الْعَصْرَ فَاغْتَمَّ (فَقَالَ لِي احْبَبْتُ) أَيْ رَدَّتْ (حُبَّ الْخَيْرِ) أَيْ الْحَيْلِ (عَنِ ذِكْرِ مَرِي) أَيْ صَلَاةِ الْعَصْرِ (حَتَّى تَوَلَّيْتُ) أَيْ التَّخَفُّسُ (بِالْحَجَابِ) أَيْ اسْتُرْتِ بِمَا يَحْجُبُ عَنْ الْكَفَّارِ (رَدُّهَا عَلَى) أَيْ الْحَيْلُ الْعُرْضَةُ فَرَسٌ وَهِيَ (كَطُفُوقِ) بِالسُّوقِ جَمْعُ سَائٍ (وَالْكَفَّاقِ) أَيْ بَحَالٍ وَقَطَعَ أَرْجُلَهَا تَقَرُّبًا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى حَيْثُ شَغَلَ عَنِ الصَّلَاةِ وَصَلَّى بِحُجْمِهَا فَوَضَّاهُ اللَّهُ خَيْرَ أَمْنِهَا وَأَسْرَعَ فِي الرِّجِّ حَتَّى يَأْمُرَهُ كَيْفَ شَاءَ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ) ابْتِلَاءً بِسَلْبِ مُلْكِهِ وَذَلِكَ لِأَنَّهُ رُجِّعَ بِأَمْرِهِ هَوَاهَا وَكَانَتْ تَعْبُدُ الصَّمَّ فِي دَارِهِ مِنْ غَيْرِ عَلَيْهِ كَانَ مُلْكُهُ فِي خَاتِمِهِ فَتَرَعَهُ مَرَّةً عِنْدَ رَدِّهِ الْخَلَا وَوَضَّاهُ عِنْدَ مَرَاتِهِ الْمُسْتَأْنَاءَ بِالْأَمِينَةِ عَلَى عَادَتِهِ فَجَاءَهَا حَتَّى فِي صَوْمِ سُلَيْمَانَ فَخَذَهُ مِنْهَا (وَالْقَيْنَا) عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً) هُوَ ذَلِكَ الْحَيِّ وَهُوَ خَرَأُ غَيْرُهُ جَلَسَ عَلَى كُرْسِيِّ سُلَيْمَانَ وَكَانَتْ عَلَيْهِ الظُّيُورُ وَغَيْرُهَا

یاد رکھیں جو غم نہ مند اور وقت بیگاہ اسماں بعد از نزال آیت

یاد رکھیں جو غم نہ مند اور وقت بیگاہ اسماں بعد از نزال آیت

یاد رکھیں جو غم نہ مند اور وقت بیگاہ اسماں بعد از نزال آیت

یاد رکھیں جو غم نہ مند اور وقت بیگاہ اسماں بعد از نزال آیت

[illegible][illegible]

وَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذَكَرَى لَأُولَى الْأَلْبَابِ خَذِبْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ لِي لَا
تَحْنُثَ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ وَأَذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ
إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذَكَرْنَاهَا فِي الْذِكْرِ وَإِنَّهُمْ عِنْدَ نَلِّينَ الْمُصْطَفِينَ لَأَخْيَارٌ وَأَذْكُرْ الْمُسْعِلَ وَالْيَسَعَ وَذَا
الْكَفْرِ وَكُلَّ مَن لَّا خَيْرَ فِيهِ هَذَا ذِكْرُ الْبَاقِينَ حَسَنٌ مَا بَعَثَ

موضع القرآن	نوح الرحمن	
-------------	------------	--

ان کفر و کفر بنی اہل بیت ہلا کر دے گا و ان المؤمنین حسن مآب	نوح الرحمن	موضع القرآن
کان بظاہر و باطنہ (و رہنبا کہ اندہ و مشکلم معہم) انی اعیان اللہ لہ من مات من اولادہ و ذرئہ مثلہم (و) یعنی ہرگز نہ گری (عظمتہ کہ اولیٰ کہ لبابہ) (کتاب الحقول) (و جذب سیدک ضغنا) ہو خیرہ من حشیش لو قضین (قاضی رب بہ) زوجتک و قد کان حلف یضربہا مائۃ ضربۃ لا یطأھا علیہ یوما (و کائنات بذلک ضربہا فاخذ مائۃ عود من لاذخرا و غیریہ فصر بہا باضربۃ واحدہ (و ان وحدا ناه صابر انعم العبد) ایوب (انہ و ابہ) رجاع علی اللہ تعالیٰ (و ان ذکر عبادنا ابرہیم واسحاق و یعقوب اولیٰ الین) اصحاب لقوی فی العبادۃ و ربہ و لا بصارہ البصائر فی الدین و فی قرآنہ عبدنا و ابرہیم بیان لہ و ما بعدہ عطف علی عبدنا (و ان انا خاصنا ہم بخاصۃ ہی (ذکر الی الذکر) (الآخرۃ آی ذکرہا و العمل لہا و فی قرآنہ و ما لا حافہ و ہل لیان) (و انہم عندنا لمن المصطفین) المختارین (کاخیرہ) جمع خیر بالتشدید (و ان ذکر اسماعیل و الیمع) ہونی و اللام زائدہ (و ان الکفل) (اختلف فی نبوتہ قبل کفل مادہ نبی فرأوا الیہ من القتل) (و کل امی کلہم (من اہل بیت) جمع خیر بالتثقیل ہذا ذکر لہم بالشاء الجمیل ہنا (و ان المؤمنین) الشامرین لکم (حسن مآب) مرجع	و حکایت کرد اور اہل بیت اور اہل بیت ہمراہ بنی اہل بیت ہلا کر دے گا و ان المؤمنین حسن مآب ان تزدیک خود و بندہ خدا صانع و ختم گیر دست خود دستہ شاخہ پس بن بآن یعنی زن خود را و خلاف سوگند کن ہر تیرہ یا قہم اور شکلیا نیک مدہ بود ایوب پر لئیہ او حق کنندہ و یاد کن مدہ بود ابراہیم و اسحاق و راحد و ندان دستہا و جنہما یعنی علم و عمل و دو کمال داشتند و افتد اعلم برائتہ پاک و ی صاحبین این ترا سرا خصیلتی پاک کہ یاد کرد آخرت است و ہر تیرہ اینان نزدیک از برگزینگان بیکان بودند و یاد کن اسماعیل و الیمع و ان الکفل را و ہر یک از ایشان بودند این قرآن بندہ ہست و برائتہ ہر ہر ہر گان را بیکو مارگفت استیجرت ہر مسئلہ	اور وہی جنہم کو اس کے گھر کو ان کے برابر ان کے گھر کو اپنی طرف کی ہوتے اور یاد رہے کہ عقل و انوکھ اور کبر پنے ہاتھوں میں سیلوں کا پھر اس سے مارا اور قسم میں جو تھا ہوا یعنی بایا اسکو سہارا والا بہت مدہ وہ ہی رجوع رہنے والا اور یاد کر ہمارے بندوں کو ابراہیم اور اسحاق اور یعقوب ہاتھوں میں اور انکھوں والے یعنی امتیاز دیا انکو ایک جنی پاک وہ یاد اس گھر کی اور وہ سب ہمارے پاس میں جنہم نیک لوگوں میں اور یاد کر اسماعیل کو اور الیمع کو اور انکھوں کو اور ہر ایک تھا خوبی والا بہ ایک مذکور ہو چکا اور تحقیق در والوں کو بھی اچھا تھا

[illegible][illegible]

میلی ص
ع

عشر

قَالُوا رَبَّنَا كُنْ لَهُمْ بَدَلًا فَنُفِذَهُمْ فِي النَّارِ وَقَالُوا مَا لَكُمُ الْكَافِرِينَ كُنَّا نَعْبُدُهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا نَعْلَمُ لَهُمْ سُلْطَانًا عَلَيْهِمْ شَيْئًا مِنْ شَيْءٍ أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ قُلُوبًا فَغَفَلُوا أَتَى عَلَى الْكَافِرِينَ الْأَمْرُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُذِيبٍ

موضع القرآن	جلا لیں	تفسیر
وَقَالُوا رَبَّنَا كُنْ لَهُمْ بَدَلًا فَنُفِذَهُمْ فِي النَّارِ	اَلَا وَاَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ بَدَلًا فَنُفِذَهُمْ فِي النَّارِ	اور کہا کہ ہمارے رب! ان کے بدلے میں ہمارے لئے بھیج دے کہ ان کو آگ میں ڈال دے۔
وَقَالُوا مَا لَكُمُ الْكَافِرِينَ كُنَّا نَعْبُدُهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا نَعْلَمُ لَهُمْ سُلْطَانًا عَلَيْهِمْ شَيْئًا مِنْ شَيْءٍ	وَقَالُوا مَا لَكُمُ الْكَافِرِينَ كُنَّا نَعْبُدُهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا نَعْلَمُ لَهُمْ سُلْطَانًا عَلَيْهِمْ شَيْئًا مِنْ شَيْءٍ	اور کہا کہ کافرو! تم نے ان کو کون سے خداؤں کی عبادت کی ہے؟ ان کے لئے کوئی سلطان نہیں ہے۔
أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ قُلُوبًا فَغَفَلُوا أَتَى عَلَى الْكَافِرِينَ الْأَمْرُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُذِيبٍ	أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ قُلُوبًا فَغَفَلُوا أَتَى عَلَى الْكَافِرِينَ الْأَمْرُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُذِيبٍ	یا ان کو زمین پر دل دیے تاکہ وہ غافل ہو جائیں؟ اور کافروں پر آگ کا وقت آیا ہے۔

وَقَالُوا رَبَّنَا كُنْ لَهُمْ بَدَلًا فَنُفِذَهُمْ فِي النَّارِ وَقَالُوا مَا لَكُمُ الْكَافِرِينَ كُنَّا نَعْبُدُهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا نَعْلَمُ لَهُمْ سُلْطَانًا عَلَيْهِمْ شَيْئًا مِنْ شَيْءٍ أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ قُلُوبًا فَغَفَلُوا أَتَى عَلَى الْكَافِرِينَ الْأَمْرُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُذِيبٍ

<p>و مالی ص خمس عشر</p>	<p>موضع القرآن</p>	<p>نسخ الرحمن</p>	<p>جلالین</p>
<p>نفسا حیا و اضافة الروح اليه شريف لادم كما ان حياته لطيف يحيى به الانسان في هذه فيه (ففعول له ساجدين) (سجود سجدة) (سجدة) (سجدة) (سجدة) كلهم اجمعون) فيه تاكيد ان (الا ابليس) هو ابو لجن كان بين الملائكة (استكبر و كان من الكافرين) في علم الله تعالى (قال ابليس ما منعك ان تسجد لما خلقته بيدى) انى توليت خلقه وهذا شريف لادم فان كل خلقى تولى الله خلقه (استكبر) الان عن السجود استفهام توبيخ (امكنت من العالين) المستكبرين فتكبرت عن السجود لكونك منهم (قال) انا خير منه خلقتنى من نار و خلقته من طين قال فاحن منها) اى من الجنة و قيل من السموات (فانك رحيم) مطرود (وان عليك لعنتى الى يوم الدين) لجاء (قال رب فانظرنى الى يوم تبعثون) اى الناس (قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم) وقت النفخة الاولى (قال فبعزتك لأخوينهم اجمعين) الاعباد لك منهم المخلصين) اى المؤمنين (قال فاعوذ ولكى اقول) ينصب ما و رفع الا و انصب لثانى نصبه بالفعل بعده و نصب لكان قبل بالفعل المذكور</p>	<p>نفسا حیا و اضافة الروح اليه شريف لادم كما ان حياته لطيف يحيى به الانسان في هذه فيه (ففعول له ساجدين) (سجود سجدة) (سجدة) (سجدة) (سجدة) كلهم اجمعون) فيه تاكيد ان (الا ابليس) هو ابو لجن كان بين الملائكة (استكبر و كان من الكافرين) في علم الله تعالى (قال ابليس ما منعك ان تسجد لما خلقته بيدى) انى توليت خلقه وهذا شريف لادم فان كل خلقى تولى الله خلقه (استكبر) الان عن السجود استفهام توبيخ (امكنت من العالين) المستكبرين فتكبرت عن السجود لكونك منهم (قال) انا خير منه خلقتنى من نار و خلقته من طين قال فاحن منها) اى من الجنة و قيل من السموات (فانك رحيم) مطرود (وان عليك لعنتى الى يوم الدين) لجاء (قال رب فانظرنى الى يوم تبعثون) اى الناس (قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم) وقت النفخة الاولى (قال فبعزتك لأخوينهم اجمعين) الاعباد لك منهم المخلصين) اى المؤمنين (قال فاعوذ ولكى اقول) ينصب ما و رفع الا و انصب لثانى نصبه بالفعل بعده و نصب لكان قبل بالفعل المذكور</p>	<p>نفسا حیا و اضافة الروح اليه شريف لادم كما ان حياته لطيف يحيى به الانسان في هذه فيه (ففعول له ساجدين) (سجود سجدة) (سجدة) (سجدة) (سجدة) كلهم اجمعون) فيه تاكيد ان (الا ابليس) هو ابو لجن كان بين الملائكة (استكبر و كان من الكافرين) في علم الله تعالى (قال ابليس ما منعك ان تسجد لما خلقته بيدى) انى توليت خلقه وهذا شريف لادم فان كل خلقى تولى الله خلقه (استكبر) الان عن السجود استفهام توبيخ (امكنت من العالين) المستكبرين فتكبرت عن السجود لكونك منهم (قال) انا خير منه خلقتنى من نار و خلقته من طين قال فاحن منها) اى من الجنة و قيل من السموات (فانك رحيم) مطرود (وان عليك لعنتى الى يوم الدين) لجاء (قال رب فانظرنى الى يوم تبعثون) اى الناس (قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم) وقت النفخة الاولى (قال فبعزتك لأخوينهم اجمعين) الاعباد لك منهم المخلصين) اى المؤمنين (قال فاعوذ ولكى اقول) ينصب ما و رفع الا و انصب لثانى نصبه بالفعل بعده و نصب لكان قبل بالفعل المذكور</p>	<p>نفسا حیا و اضافة الروح اليه شريف لادم كما ان حياته لطيف يحيى به الانسان في هذه فيه (ففعول له ساجدين) (سجود سجدة) (سجدة) (سجدة) (سجدة) كلهم اجمعون) فيه تاكيد ان (الا ابليس) هو ابو لجن كان بين الملائكة (استكبر و كان من الكافرين) في علم الله تعالى (قال ابليس ما منعك ان تسجد لما خلقته بيدى) انى توليت خلقه وهذا شريف لادم فان كل خلقى تولى الله خلقه (استكبر) الان عن السجود استفهام توبيخ (امكنت من العالين) المستكبرين فتكبرت عن السجود لكونك منهم (قال) انا خير منه خلقتنى من نار و خلقته من طين قال فاحن منها) اى من الجنة و قيل من السموات (فانك رحيم) مطرود (وان عليك لعنتى الى يوم الدين) لجاء (قال رب فانظرنى الى يوم تبعثون) اى الناس (قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم) وقت النفخة الاولى (قال فبعزتك لأخوينهم اجمعين) الاعباد لك منهم المخلصين) اى المؤمنين (قال فاعوذ ولكى اقول) ينصب ما و رفع الا و انصب لثانى نصبه بالفعل بعده و نصب لكان قبل بالفعل المذكور</p>

نفسا حیا - معناه مع الروح و اضافة الروح اليه شريف لادم كما ان حياته لطيف يحيى به الانسان في هذه فيه (ففعول له ساجدين) (سجود سجدة) (سجدة) (سجدة) (سجدة) كلهم اجمعون) فيه تاكيد ان (الا ابليس) هو ابو لجن كان بين الملائكة (استكبر و كان من الكافرين) في علم الله تعالى (قال ابليس ما منعك ان تسجد لما خلقته بيدى) انى توليت خلقه وهذا شريف لادم فان كل خلقى تولى الله خلقه (استكبر) الان عن السجود استفهام توبيخ (امكنت من العالين) المستكبرين فتكبرت عن السجود لكونك منهم (قال) انا خير منه خلقتنى من نار و خلقته من طين قال فاحن منها) اى من الجنة و قيل من السموات (فانك رحيم) مطرود (وان عليك لعنتى الى يوم الدين) لجاء (قال رب فانظرنى الى يوم تبعثون) اى الناس (قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم) وقت النفخة الاولى (قال فبعزتك لأخوينهم اجمعين) الاعباد لك منهم المخلصين) اى المؤمنين (قال فاعوذ ولكى اقول) ينصب ما و رفع الا و انصب لثانى نصبه بالفعل بعده و نصب لكان قبل بالفعل المذكور

سورة الزمركية وهي خمس وسبعون **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** واثنان وسبعون آية والقسم مائة
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ **إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي الْكِتَابِ بِالْحَقِّ** فَأَعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ **أَلَا لِلَّهِ الْاِ**
لْحَاقُصُ وَالَّذِينَ تَخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى

[illegible][illegible]

[illegible]

وہابی الزمر

ع

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَاعِبَادُ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَعْبُدُونَ
الطَّاغُوتَ أَنْ تَعْبُدُوا هَؤُلَاءَ أُولَئِكَ يُدْعَوْنَ إِلَى اللَّهِ لِيُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَفَرُوا وَالَّذِينَ يُسَلِّطُونَ الْقُلُوبَ عَلَى الْحَسَنَاتِ
أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
فِي النَّارِ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ عَرْفٌ مِنْ فَوْقِهِمْ أَعْرِفْ تَنْبِيْةً تَعْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
يُخَلِّفُوا لِمُيعَادِهِ أَنْ يَرْسُلَ اللَّهُ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَسُكَّرَ بِسَائِغٍ فِي الْأَرْضِ تَتَجَنَّحُونَ بِهِ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ
تُؤْتِيهِمْ فِتْنَةً وَمَصَفَرًا تَعْمَلُ مَا أَنْ فِي ذَلِكَ كَذِكْرٍ لَكَ وَلِي الْأَلْبَابِ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَاعِبَادُ فَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَعْبُدُونَ	الظلال من النار من فوقهم والظلال من النار من تحتهم ذلك يخوف الله به عباده يا عباده فاتقوا الله الذي تعبدون	ان کے اوپر سے اور ان کے نیچے سے بادل ہیں اور ان کے نیچے سے بادل
الطَّاغُوتَ أَنْ تَعْبُدُوا هَؤُلَاءَ أُولَئِكَ يُدْعَوْنَ إِلَى اللَّهِ لِيُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَفَرُوا وَالَّذِينَ يُسَلِّطُونَ الْقُلُوبَ عَلَى الْحَسَنَاتِ	الطَّاغُوتَ أَنْ تَعْبُدُوا هَؤُلَاءَ أُولَئِكَ يُدْعَوْنَ إِلَى اللَّهِ لِيُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَفَرُوا وَالَّذِينَ يُسَلِّطُونَ الْقُلُوبَ عَلَى الْحَسَنَاتِ	اس چیز سے دانا ہی اللہ اپنے بندوں کو اس چیز سے دانا ہی اللہ اپنے بندوں کو
أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ	أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَاللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ	ای بندوں کو جو حق سے دور اور جو گمراہی میں لے کر دے گا
فِي النَّارِ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ عَرْفٌ مِنْ فَوْقِهِمْ أَعْرِفْ تَنْبِيْةً تَعْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ يُخَلِّفُوا لِمُيعَادِهِ أَنْ يَرْسُلَ اللَّهُ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَسُكَّرَ بِسَائِغٍ فِي الْأَرْضِ تَتَجَنَّحُونَ بِهِ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ تُؤْتِيهِمْ فِتْنَةً وَمَصَفَرًا تَعْمَلُ مَا أَنْ فِي ذَلِكَ كَذِكْرٍ لَكَ وَلِي الْأَلْبَابِ	فِي النَّارِ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ عَرْفٌ مِنْ فَوْقِهِمْ أَعْرِفْ تَنْبِيْةً تَعْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ يُخَلِّفُوا لِمُيعَادِهِ أَنْ يَرْسُلَ اللَّهُ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَسُكَّرَ بِسَائِغٍ فِي الْأَرْضِ تَتَجَنَّحُونَ بِهِ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ تُؤْتِيهِمْ فِتْنَةً وَمَصَفَرًا تَعْمَلُ مَا أَنْ فِي ذَلِكَ كَذِكْرٍ لَكَ وَلِي الْأَلْبَابِ	ان کے اوپر سے اور ان کے نیچے سے بادل ہیں اور ان کے نیچے سے بادل

وہابی الزمر

وہابی الزمر

وہابی الزمر

[illegible]

وَمَا لِي أَلْقِيَهُ
فِي ذُرِّيَّتِي
وَمَا لِي أَلْقِيَهُ
فِي ذُرِّيَّتِي

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿١﴾ وَفَرَأَيْنَا عِبْرَتَهُمْ يَعْبُورُونَ ﴿٢﴾ قُلْ إِنَّا عَرِبْنَا خَلْقًا مُتَشَابِهًا بَلَّغْنَا الْكَلِمَةَ لِقَوْمِهَا غَزِيرًا لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ إِنَّكَ أَنْتَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾ تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ يُخْضَعُونَ ﴿٥﴾ مَنْ ظَلَمَ يَمُوتْ كَذِبًا عَلَى اللَّهِ وَلَئِنَّهُ لَیَّالِيَهُمْ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُمْ هَذَا الَّذِي كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٦﴾ وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلاہیں
اور چنے بیان کی لوگوں کو اس قرآن میں	میرا نہیں برا کہ وہ میری ادنیٰ دین قرآن	وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
سب چیز کی	انہرے قریب	مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿١﴾
کہاوت کہ شاید سوچیں قرآن	وہستان بود کران بند گیرند خود	وَفَرَأَيْنَا عِبْرَتَهُمْ يَعْبُورُونَ ﴿٢﴾
عربی زبان کا	اور ہم قرآن عربی	قُلْ إِنَّا عَرِبْنَا خَلْقًا مُتَشَابِهًا
جسمانی کی نہیں کہ شاید دے	بے عیب بود کران	بَلَّغْنَا الْكَلِمَةَ لِقَوْمِهَا غَزِيرًا
سچ چلین اللہ نے ساری یک کہاوت	برہنہ گاری کنند بیان کر وضاحت	لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾
ایک مردی کہ اس کی شریعتی	بندہ کہ دوی شریکان مختلف اند	تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
اور ایک موی پورا ایک شخص کا	بندہ ستم برای مرد ایسا	عِنْدَ رَبِّكُمْ يُخْضَعُونَ ﴿٥﴾
برابر ہوتی ہی الکی کہاوت	برابر اند در صفت	مَنْ ظَلَمَ يَمُوتْ كَذِبًا عَلَى اللَّهِ
شب خوی اللہ کو ہی	ستایش خدایا راست	وَلَئِنَّهُ لَیَّالِيَهُمْ بِالصِّدْقِ
کے بہت لوگ سچ نہیں رکھتے	بلکہ اگر ان کی دانست	وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾
بیشک تو ہی	یا محمد برائے خود	تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
نہایتی اور بے شک دے ہی نہیں	خوای مرد ہارائے ان نہ نہ	عِنْدَ رَبِّكُمْ يُخْضَعُونَ ﴿٥﴾
چھر مقرر تم	از البتہ شما	تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
دن قیامت کے اپنے کے آگے چھڑ	روز قیامت نزدیک اور دور کا جو نہیں	مَنْ ظَلَمَ يَمُوتْ كَذِبًا عَلَى اللَّهِ
چھر اس سے	ایک دین حضرت خواہید و پس	وَلَئِنَّهُ لَیَّالِيَهُمْ بِالصِّدْقِ
ظالم کون جس نے جو چھڑ کہا اللہ پر	سنگار تر از کہ دروغ بگفت	وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾
اور چھڑا پاسی بات کو جب بھی	دروغ داشت دین راست را چون	تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
اس پاس	ساد باو	وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾
کہا نہیں دروغ میں خبر لوں کروں گا	انست دروغ جای کا ان وان	تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
اور جو	استقام براہ کا کہتے کہتے	وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾
لایا پاسی بات اور سچ مانا جسے اس کو	اور دین درست راہ انکہ باوردا	وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾

وَمَا لِي أَلْقِيَهُ
فِي ذُرِّيَّتِي
وَمَا لِي أَلْقِيَهُ
فِي ذُرِّيَّتِي

راست

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿١﴾ وَفَرَأَيْنَا عِبْرَتَهُمْ يَعْبُورُونَ ﴿٢﴾ قُلْ إِنَّا عَرِبْنَا خَلْقًا مُتَشَابِهًا بَلَّغْنَا الْكَلِمَةَ لِقَوْمِهَا غَزِيرًا لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ إِنَّكَ أَنْتَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مُمَيِّتُونَ ﴿٤﴾ تَتَذَكَّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ يُخْضَعُونَ ﴿٥﴾ مَنْ ظَلَمَ يَمُوتْ كَذِبًا عَلَى اللَّهِ وَلَئِنَّهُ لَیَّالِيَهُمْ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُمْ هَذَا الَّذِي كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٦﴾ وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۝ لِيَكْفِرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيُجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَكَ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ۝ وَأَنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ إِنْ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ مَنْ دُونِ اللَّهِ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسُفَّتْ سُوحُفُّهُمْ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْغَيْثِ مَاءً فَتَكُونُ الْغُلَّةُ مِنَ الْأَعْنَابِ وَيَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ فِجَاجٌ خَالِصٌ فَتُسَوِّي السَّوَاءَ وَتَرَى الْأَنْجَامَ فِي سُدُورِهِمْ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سَرَّهُمْ أَفَلَا يَلْمِزُونَهُ فِي شَيْءٍ مِنْ أَعْمَالِهِمْ أَفَلَا يَدْعُونَ إِلَهُاً غَيْرَ اللَّهِ تَعَالَى لِيَكْفِرَ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيُجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ أَسْأَلُ اللَّهَ بِحَسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ أَسْأَلُ اللَّهَ بِحَسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ أَسْأَلُ اللَّهَ بِحَسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ أَسْأَلُ اللَّهَ بِحَسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

موضع القرآن	فتح الرحمن	ترجمہ و تفسیر
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ	اور اُن کے لئے جو تقویٰ والے ہیں	اور اُن کے لئے جو تقویٰ والے ہیں
لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ	ان کے لئے ہے جو وہ چاہیں اپنے رب کے پاس	ان کے لئے ہے جو وہ چاہیں اپنے رب کے پاس
ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ	وہی جزا ہے اُن کے لئے جو اچھے کام کرتے ہیں	وہی جزا ہے اُن کے لئے جو اچھے کام کرتے ہیں
لِيَكْفِرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا	تاکہ اللہ ان کے گناہوں کو بخش دے اور ان کو اچھے کام کرنے کی راہ دکھائے	تاکہ اللہ ان کے گناہوں کو بخش دے اور ان کو اچھے کام کرنے کی راہ دکھائے
وَيُجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ	اور ان کو ان کے اچھے کاموں کے بدلے بہتر سے جزا دے گا	اور ان کو ان کے اچھے کاموں کے بدلے بہتر سے جزا دے گا
أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَكَ	کیا اللہ اپنے بند کے لئے کافی نہیں ہے	کیا اللہ اپنے بند کے لئے کافی نہیں ہے
وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ	اور وہ تجھے ان سے ڈراتے ہیں جن سے تو ڈرتا ہے	اور وہ تجھے ان سے ڈراتے ہیں جن سے تو ڈرتا ہے
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ	اور جو اللہ گمراہ کر دے تو اس کے لئے کوئی راہ ہدایت نہیں ہے	اور جو اللہ گمراہ کر دے تو اس کے لئے کوئی راہ ہدایت نہیں ہے
وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ	اور جو اللہ ہدایت فرمائے تو اس کے لئے کوئی گمراہی نہیں ہے	اور جو اللہ ہدایت فرمائے تو اس کے لئے کوئی گمراہی نہیں ہے
أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ	کیا اللہ نہ تو بڑا قوی ہے نہ تو بڑا انتقامی	کیا اللہ نہ تو بڑا قوی ہے نہ تو بڑا انتقامی
وَأَنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ	اور جب ان سے پوچھا کہ آسمانوں اور زمین کی کیا بنائی	اور جب ان سے پوچھا کہ آسمانوں اور زمین کی کیا بنائی
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ	تو کہیں گے اللہ	تو کہیں گے اللہ
قُلْ إِنْ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ مَنْ دُونِ اللَّهِ	کہاں ہے ان سے کہہ دو اگر تم جانتے ہو اللہ کے علاوہ	کہاں ہے ان سے کہہ دو اگر تم جانتے ہو اللہ کے علاوہ
أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسُفَّتْ سُوحُفُّهُمْ	کہاں ہے جو اللہ کے علاوہ آسمان سے پانی اتار دے گا تو ان کے سر گھٹ جائیں گے	کہاں ہے جو اللہ کے علاوہ آسمان سے پانی اتار دے گا تو ان کے سر گھٹ جائیں گے
أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِي الْغَيْثِ	کیا ان کو نہیں دیکھتا کہ اللہ بارش میں بھی نازل ہوتا ہے	کیا ان کو نہیں دیکھتا کہ اللہ بارش میں بھی نازل ہوتا ہے
مَاءً فَتَكُونُ الْغُلَّةُ مِنَ الْأَعْنَابِ	پانی پھل پھل کے پتوں پر گرنے سے پھل بڑھ جاتا ہے	پانی پھل پھل کے پتوں پر گرنے سے پھل بڑھ جاتا ہے
وَيَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ فِجَاجٌ خَالِصٌ	اور آسمان سے صاف پانی نازل ہوتا ہے	اور آسمان سے صاف پانی نازل ہوتا ہے
فَتُسَوِّي السَّوَاءَ	تو سب کو برابر کر دیتا ہے	تو سب کو برابر کر دیتا ہے
وَتَرَى الْأَنْجَامَ فِي سُدُورِهِمْ	اور ان کے سینوں میں ستارے دیکھتے ہیں	اور ان کے سینوں میں ستارے دیکھتے ہیں
أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سَرَّهُمْ	کیا ان کو نہیں دیکھتا کہ اللہ ان کے چھپے ہوئے کام کو جانتا ہے	کیا ان کو نہیں دیکھتا کہ اللہ ان کے چھپے ہوئے کام کو جانتا ہے
أَفَلَا يَلْمِزُونَهُ فِي شَيْءٍ مِنْ أَعْمَالِهِمْ	کیا ان کو نہیں دیکھتا کہ اللہ ان کے کاموں میں کوئی عیب نہیں دیکھتا	کیا ان کو نہیں دیکھتا کہ اللہ ان کے کاموں میں کوئی عیب نہیں دیکھتا

اور اُن کے لئے جو تقویٰ والے ہیں ان کے لئے ہے جو وہ چاہیں اپنے رب کے پاس وہی جزا ہے اُن کے لئے جو اچھے کام کرتے ہیں تاکہ اللہ ان کے گناہوں کو بخش دے اور ان کو اچھے کام کرنے کی راہ دکھائے اور ان کو ان کے اچھے کاموں کے بدلے بہتر سے جزا دے گا

اور اُن کے لئے جو تقویٰ والے ہیں ان کے لئے ہے جو وہ چاہیں اپنے رب کے پاس وہی جزا ہے اُن کے لئے جو اچھے کام کرتے ہیں تاکہ اللہ ان کے گناہوں کو بخش دے اور ان کو اچھے کام کرنے کی راہ دکھائے اور ان کو ان کے اچھے کاموں کے بدلے بہتر سے جزا دے گا

فی ظلم الیوم
ع

خمس

فَاَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَصِلُ عَلَيْهَا وَمَا كَانَ عَلَيْهِمْ
 يُوَكِّلُ اللَّهُ نَفْسَهُ لِيَكْفُرَ حِينَ مَوْتِهَا وَلَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ فَاَمْسِكُ الَّذِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلَ اَخْرَجَ
 اِلَى الْجَنَّةِ سَمِيًّا فَمَنْ فِي ذٰلِكَ لَا يَاتِ لِقَوْمِهِمْ يَتَفَكَّرُونَ اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ اَلَا كُنْتُمْ كُنْزًا
 وَكَافِرُونَ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ لِقَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِلَّا بِاِذْنِ اللَّهِ وَذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْهُدُوا قُلُوبُكُمْ
 اَلَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآخِرَةِ وَآذَنُوا لِلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ قُلْ اَللّٰهُمَّ فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

مرجع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں
پہلے آتا رہی تجھ پر	ہر آیت مافرد اور ہم پر	ہو عذاب النار و قتل آخر اھم اللہ بیدار انا انزلنا علیک
کتاب لوگوں کے واسطے ہے کہ	کتاب برای مومنان برستی پس کہ	الکتاب للناس بالحق متعلق باذن از حق اھتدو فی نصیر
ساختہ جو کئی راہ بر آید سوائے	دہر گمراہ شد پس جزا نیست کہ	اھتدو و من ضل فاما یصل علیہا و ما انت علیہم
اور جو کئی بہکا سو ہی کہ بہکا اپنے	گمراہ ہی شود و جزا نیست کہ	یوکل فی حق برھم علی الھدی اللہ فی ذلک کفر جس جس
دشمن نہیں اشد کینہ کتا ہی جانیں	کجا جان خدا نیکی جنس ارواح میکند	و یوقی التي لفرقت فی مسماہا ای یوقاھا وقت
جب وقت ہوئے ان کے مرتے کا	و ان روح کہ غمزدہ است فی حق ان	النور فی مسک التي قضی علیہا الموت و یرسل اخر
اور جو نہیں مرنے انکی نیندیں	نزدیک خواب الی	الاجل اسمی ان فی ذلک لایات لھو یفکرون اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ اَلَا كُنْتُمْ كُنْزًا وَكَافِرُونَ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ لِقَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِلَّا بِاِذْنِ اللَّهِ وَذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْهُدُوا قُلُوبُكُمْ اَلَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآخِرَةِ وَآذَنُوا لِلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ قُلْ اَللّٰهُمَّ فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
پہلے آتا رہی تجھ پر	ہر آیت مافرد اور ہم پر	ہو عذاب النار و قتل آخر اھم اللہ بیدار انا انزلنا علیک
کتاب لوگوں کے واسطے ہے کہ	کتاب برای مومنان برستی پس کہ	الکتاب للناس بالحق متعلق باذن از حق اھتدو فی نصیر
ساختہ جو کئی راہ بر آید سوائے	دہر گمراہ شد پس جزا نیست کہ	اھتدو و من ضل فاما یصل علیہا و ما انت علیہم
اور جو کئی بہکا سو ہی کہ بہکا اپنے	گمراہ ہی شود و جزا نیست کہ	یوکل فی حق برھم علی الھدی اللہ فی ذلک کفر جس جس
دشمن نہیں اشد کینہ کتا ہی جانیں	کجا جان خدا نیکی جنس ارواح میکند	و یوقی التي لفرقت فی مسماہا ای یوقاھا وقت
جب وقت ہوئے ان کے مرتے کا	و ان روح کہ غمزدہ است فی حق ان	النور فی مسک التي قضی علیہا الموت و یرسل اخر
اور جو نہیں مرنے انکی نیندیں	نزدیک خواب الی	الاجل اسمی ان فی ذلک لایات لھو یفکرون اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ اَلَا كُنْتُمْ كُنْزًا وَكَافِرُونَ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ لِقَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِلَّا بِاِذْنِ اللَّهِ وَذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْهُدُوا قُلُوبُكُمْ اَلَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآخِرَةِ وَآذَنُوا لِلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ قُلْ اَللّٰهُمَّ فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

و عذاب النار و قتل آخر اھم اللہ بیدار انا انزلنا علیک
 الکتاب للناس بالحق متعلق باذن از حق اھتدو فی نصیر
 اھتدو و من ضل فاما یصل علیہا و ما انت علیہم
 یوکل فی حق برھم علی الھدی اللہ فی ذلک کفر جس جس
 و یوقی التي لفرقت فی مسماہا ای یوقاھا وقت
 النور فی مسک التي قضی علیہا الموت و یرسل اخر
 الاجل اسمی ان فی ذلک لایات لھو یفکرون اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ اَلَا Kُنْتُمْ كُنْزًا وَكَافِرُونَ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ لِقَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِلَّا بِاِذْنِ اللَّهِ وَذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْهُدُوا قُلُوبُكُمْ اَلَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآخِرَةِ وَآذَنُوا لِلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ قُلْ اَللّٰهُمَّ فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

و عذاب النار و قتل آخر اھم اللہ بیدار انا انزلنا علیک
 الکتاب للناس بالحق متعلق باذن از حق اھتدو فی نصیر
 اھتدو و من ضل فاما یصل علیہا و ما انت علیہم
 یوکل فی حق برھم علی الھدی اللہ فی ذلک کفر جس جس
 و یوقی التي لفرقت فی مسماہا ای یوقاھا وقت
 النور فی مسک التي قضی علیہا الموت و یرسل اخر
 الاجل اسمی ان فی ذلک لایات لھو یفکرون اَمْ اَتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ اَلَا Kُنْتُمْ كُنْزًا وَكَافِرُونَ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ لِقَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِلَّا بِاِذْنِ اللَّهِ وَذَكَرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْهُدُوا قُلُوبُكُمْ اَلَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآخِرَةِ وَآذَنُوا لِلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ قُلْ اَللّٰهُمَّ فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>عَالَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ مَا عَابَ وَمَا شُوهِدَ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ هـ مِنْ أَمْرِ الدِّينِ إِيَّادِنِي بِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنْ لَحَى أَوْ لَوْ أَنْ لَأَلَّيْنِ ظَلَمُوا أَمَانِي لَا رُضْنَ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ كَأَنَّ وَابَهُ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَكَذَلِكَ ظَهَرَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ هـ يُطَاقُونَ وَيَدْرَأُكَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ نَزْلُ إِبْرَاهِيمَ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ هـ أَيْ الْعَذَابُ وَقَدْ مَسَّ الْإِنْسَانَ الْجَنَسَ الْخَبِيرَ كَمَا نَزَلَ إِذْ أَخْوَلَهُ أَعْطَيْنَاهُ زُجْجًا إِنْ عَمَّا قِيلَ أَلَّا يَمُوتَ عَلَيْهِ عَلَى عِلْمِهِ مِنَ اللَّهِ بِأَنَّهُ لَهُ أَهْلٌ رَلَهُ أَيْ الْقَوْلُ فَيْتَهُ بَلِيَّةٌ يُبْتَلَى بِهَا الْعَبْدُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ كَاعْبَادُونَ أَنْ التَّوْحِيدَ اسْتَدْرَجَ وَاسْتَحَانَ قَدْ قَالَهُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ أَكْثَرِ قَارُونَ وَقَوْمِ الرَّاضِينَ بِهَا مَا غَنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ هـ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا أَيْ جَزَائُهَا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هُودٍ أَيْ قُرَيْشٍ سَيِّئَاتِهِمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا أَوْ مَا كَسَبُوا مِنْ بَغْيٍ بَغْيَاتِهِمْ عَذَابًا فَفُتُّوا سَبْعَ سِنِينَ ثُمَّ مَوْسَعٌ عَلَيْهِمْ أُولَئِكَ يَكُونُ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ يُوسَعُ الرِّزْقَ أَيْ مَنَحَنَا وَيُؤَدِّي أَيْ يُضَيِّقُهُ وَلَنْ لِيَسْأَلَ لِقَاءَهُ</p>	<p>دائندہ نہان و آشکار تو حکم کن میان مہمان خود در چیزیکہ ایشان در آن اختلاف می کردند و اگر باشد از امر دین آن ایمان را که ستم کردند از دین است بجای و مانند آن هر که آن الشیعہ عرض خود در ہند از سبب سختی عذاب بعد قیامت و ظلمت و ظلمت ایش از الزامات خدا کج گمان پیدا و ظلمت خود ایشان را جزا بدیگر کردہ بود و در خبر ایش از آنچہ بدان ستم را کردند و بدین بسیار از ستمی بخدا را از ستم خود یعنی از طرف خود گوید چرا این نیست کہ خود را بدستہ است این نعمت مرا بہ و انسانی کہ دین است بلکہ این نعمت از انسانی است و لیکن اکثر ایشان نہند و اما ہر قدر کہ ستم کنند نہند و اندر ہر نعمت ستم را جزا ہست گفتند این کلمہ اندک بیش از آن بسیار دفع نکرد از سر ایشان بل از آنچہ بسیار دفع کرد از ستم خود بسیار ستم بردن آن خودتہای بچہ کردند و آن کلمہ ستم کردند از ستم خود و ہر ستم در آن عقوبت جانی آنچہ میکردند و نسبت ایشان را حاضر و این کلمہ اندک کہ خدا کثرت دہی ساز رزق را برای ہر کس بخوابد و تنگ می کند از فقر ایشان</p>	<p>جائنے والے چھپے اور کھلے کے توہم مفسد کرے اپنے بندوں میں جس چیز میں دے جھک رہے تھے اور گنہگاروں کے پاس ہو چکا کچھ دین میں ہی سہارا اور انتہائی اور سب سے ذلیل اپنی جبر و انی برہن طرح کی ہار سے دن قیامت کے اور ظلم کی طرف سے جو خیال نہ رکھتے تھے اور نظر آئے انکو سب کام اپنے جو کھائے تھے اور الٹا جزا ان جس جس چیز پر ٹھکھا کرتے تھے سب سے لگے آدمی کو کچھ مختلف ہو چکا چیز جب ہم سخت ہوا کوئی نعمت اپنی طرف سے ہے بہت تو چھوٹی جو آگے سے معلوم تھی کوئی نہیں بہم جائے ہی ہر دے بہت لوگ نہیں سمجھتے توہم چکے ہیں بہت بات ان سے اگلا بر کچھ کام نہ آیا انکو جو کھاتے تھے بھر کریں ان بربر انسان جو کما کی تھی اور جو انگار میں ان میں سے انہر بھی لوگ بری ہیں برا انسان جو کما تی ہیں اور دے نہیں چکا و اسے اور کہنا ہیں جان چکے کہ اللہ بھلا روزی جو کما ہے اور اب کر دیا ہی و اسے</p>

فرمان مبرم الشهد - از اسعافان قور یکصد و سه سره معقول است و قورله این آیت خوانند که هیچ قبل و بعد از آن را از آیه نیست و در هر کار عمل پس چون بر سر آید و را ای مقرب یا اوجده یقین است و بیعی عام را انشاء است
مرتبم که طریق را از آیه نیست

جلالان	فتح الرحمن	موضع القرآن
تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ (بِئْسَ نَبِئَةَ الشُّرَكَاءِ وَالْوَلَدِ الْبِئْسَ وَجْهَهُمْ مَسْوَدٌ طَالَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى) مَكَو (الْبَيْتُ الْكَبِيرُ) عَنْ الْإِيمَانِ بِلِي (فَتَنبِيَّ اللَّهِ) مِنْ جَهَنَّمَ (الَّذِينَ اتَّخَذُوا الشُّرَكَاءَ) (مَعَانَتُهُمْ) أَيْ يُمْكِنُ تَوْنُهُ مِنْ الْجَنَّةِ بَأَن يُجْعَلُوا فِيهِ (كَامِثُهُمْ الشُّرَكَاءُ وَهُمْ يَحْزَنُونَ) اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ مُتَصَرِّفٌ فِيهِ كَيْفَ يَشَاءُ (لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) أَيْ مَقَالِيدُ خَزَائِنِهِ مِمَّا مِنَ الْمَطَرِ وَالْبَرَكَاتِ وغيرهما (وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ) الْقُرْآنِ (وَالْوَلَدِ هُمْ الْكَاسِرُونَ) مُتَصِلٌ بِقَوْلِهِ وَيُنَبِّئُ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا اللَّهَ وَمَا بَيْنَهُمَا (أَعْرَاضٌ) قَالَ أَغْزَبَ اللَّهُ تَامِرُوفِي أَعْبَادَ اللَّهِ الْكَاهِلُونَ (غَيْرُ مُنْصَوِّبٍ بِأَعْبَادِ الْمَعْبُودِ التَّامِرُوفِي) سَقْدِيرَانِ يَنْوَنُ وَاحِدٌ وَيَنْوَنُ بِإِغَامٍ وَقَاتٍ (وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ) وَاللَّهُ (لَكُنْ أَشْرَكَ) يَأْتِيكَ فَرَضًا (لِيُحْطَنَ عَمَلُكَ وَلِتَكُونَنَّ مِنَ الْكَاسِرِينَ) بَلِ اللَّهُ وَخَدَهُ (فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ) (إِنْعَامُهُ عَلَيْكَ) وَمَا قَدَّرَ اللَّهُ حَقَّ قَدَرِهِ (مَاعَرُوفُهُ) حَقَّ مَعْرِفَتِهِ أَوْ مَا عَظُمَ حَقُّ عَظَمَتِهِ حِينَ أَشْرَكَ بِهِ غَيْرُهُ	برہن آنا کہ دروغ بستند بر خدا روئی ایشان سیاه شده است ای نیست در دوزخ جای مکن را و کائنات در خدا ای برای برکتش در میان مقتضیان را قرین بر سنگاری خویش از قرین نرسد برین سختی و نه ایشان ای در حدیث رسالت و لیکن شوند خدا آفریننده هر چه است و او متصرف است و عطا کننده نعمت است مرا و است کلیدهای آسمان و زمین یعنی مختار و متصرف است و انما که کافر شدند بشارت انبیا خدا ایستند زبان کاران بلکہ ایمان یافتند بر آنکه بر شمس و قمر استقام برای تجارت ای نادانان تاریخ در آیه دینی مستند شد و بعد از آنکه موسی آنا بیش از تو بود و دیگر اگر شریک خدا البتہ نابود و مرد و دنیا تمام عمل تو و البته شوی از زبان کاران حد ایست مقطعات کن و بشو از سپاسداری و شکر شناختند خدا را حق شناختن او	تو دیکھ انکو جو جھوٹھ بولتے ہیں ان کے منہ سیاہ کیا نہیں دوزخ میں رکھا گیا عز و والوں کو اور بچا دیکھا اللہ انکو جنھوں نے درکھا ان کے بچاؤ کی جگہ تکے ان کو برائی اور نہ دے عم کا وہیں اللہ بنائے والا ہی ہر چیز کے اور تو ہر چیز کا ذمہ لیا ہی اسی کے پاس ہیں کتبیاں آسمانوں کے اور زمین کے اور جو منکر ہوئے ہیں اللہ کی انوں دے جو ہیں دی ہیں تو نے ہی برے تو کہ اب اللہ کے سوا کسی کی تائے کہ تو جو ای نادانو اور ہم ہو چکا ہی تھو اور تجھے اٹھوں گا اگر تو نے شریک بنا لیا حاجت تیرے کیے اور تو ہو گا تو نے میں نہ بلکہ اللہ ہی کو پوچھ اور وہ حق ماننے والوں میں اور نہیں سمجھ اللہ کو جتنا وہ کچھ ہی۔

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

سزویکے رنج

[illegible]

الْعَذَابُ عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ قِيلَ ادْخُلُوا ابوابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ فِيهَا مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ۚ وَسَيَقُولُ الَّذِينَ يَتَّقُونَ اللَّهَ ۖ لِلْجَنَّةِ زُجْرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ۚ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۚ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۚ وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۚ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
الْعَذَابُ (اے مٹاؤں جہنم آیت) (علی الکافرین) قیل	عذاب برکاذبان گفتہ شود مکاران	عذاب کا شکر و بر حکم ہوا
ادْخُلُوا ابوابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ (مُقَدَّرِينَ) ادْخُلُوا	اور آئید دروازی دوزخ جاویدان	کر بیٹھو دروازی دوزخ کے
(فِيهَا مَثْوًى) (مَثْوًى) (الْمُتَكَبِّرِينَ) (جَهَنَّمَ)	درجا پس درجا متکبران است دوزخ	اسی سوکنا بری جگہ ہی رہنے کی عورتوں کو
وَسَيَقُولُ الَّذِينَ يَتَّقُونَ اللَّهَ ۖ بِالْظُلْمِ (إِلَى الْجَنَّةِ زُجْرًا)	دروازہ کردہ شوند آنکہ ترسیدند	اور نیکے جو ڈرتے رہتے تھے
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا (الْوُفْقُ لِلْحَالِ)	تا کہ آئندہ دروازے ہلکے ہوتے	تاکہ آئندہ دروازے ہلکے ہوتے
يَقْدِرُونَ قَدْ (وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ)	وگوئی ان کے پاس دروازے ہلکے ہوتے	اور کہنے لگے انکو داروغہ کے
طِبْتُمْ) حَالًا (فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ) (مُقَدَّرِينَ)	خوشحال شدید پس درآئید	تم لوگ پاکیزہ ہو سو بیٹھو
ادْخُلُوا فِيهَا وَجَوَابُ إِذْ آمَدُوا (إِلَى دُخُلُوهَا وَسَوْفَ تَقُولُ)	ادخلوا فیہا جواب اذ آمدوا	اور آئید بولے
وَقِيلَ الْبُحْبُوحُ قَبْلَ عِيسَىٰ نَكْرًا لَهُمْ وَسَوْفَ الْكَفَّارُ	وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
وَقِيلَ الْبُحْبُوحُ عِنْدَ عِيسَىٰ لِبَنِي حَرْبِهَا إِلَيْهِ	وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
إِهَانَةً لَهُمْ (وَقَالُوا) (يَقْدِرُونَ) (عَلَى دُخُلُوهَا الْمُقَدَّرُ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
(لِحَمْدِ اللَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ) بِالْجَنَّةِ (وَأَوْرَثَنَا)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
الْأَرْضَ) (إِلَى رِضْلِ الْجَنَّةِ) (نَزَلَ) (مِنْ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
لَا تَكُنْ لَهَا لَاحِظٌ فِيهَا مَكَانٌ عَلَى مَكَانٍ (فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
لِجَنَّةٍ (وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ) (مِنْ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
كُلِّ جَانِبٍ) (لِسُجُودِ) (حَالٍ مِنْ ضَمِيرِ حَافِينَ) (بِحَمْدِ رَبِّهِمْ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
مَلَائِكَةٍ لِّخَلْدٍ يَقُولُونَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ (وَقُضِيَ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
بَيْنَهُمْ بَيْنَ جَمِيعِ الْخَلَائِقِ) (بِالْحَقِّ) (إِلَى الْعَدْلِ) (فِي دُخُلِ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
الْمُؤْمِنُونَ لِحَمْدِ اللَّهِ وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ) (مِنْ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے
كُلِّ جَانِبٍ) (لِسُجُودِ) (حَالٍ مِنْ ضَمِيرِ حَافِينَ) (بِحَمْدِ رَبِّهِمْ)	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے	اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے

اور وہی بھولے ہوئے ان کے لئے

فی ظلم الغافر

سورة المؤمن مكية وهي خمس وثلاثون آية **بسم الله الرحمن الرحيم** ثمانون آية الفصحة وتسعون وتسعون كلمة
 حم تنزيل الكتاب من الله العزيز العليم غافر الذنب وقابل التوب شديد العقاب ذي الطول لا اله الا هو اليك المصير
 ما يجادل في آيات الله الا الذين كفروا فلا يغربك تقلبهم في آياته كذب قبلهم قوم نوح واكذاب من بعدهم وهمت
 كل امية برسولهم ليأخذوه وجادلوا بالباطل ليدحضوا به الحق فاحذرهم فكيف كان عقابك وكذلك حققت
 كلمتك على الذين كفروا انهم اصحاب النار الذين يجعلون العرش ومن حوله

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
سورة غافر مكية الا الذين يجادلون آياتي خمس وثلاثون آية	سورة غافر مؤمن کی است و ان ہشتاد و پنج آیت است	سورة مؤمن کی ہی پچاسی آیت کی
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم خداي بخشايند مهربان	شروع اللہ کے نام سے جو بہت مہربان نعمت دینے والا
الحمد لله اعلم محمد ربه (تنزيل الكتاب) القرآن	فروغ خداوند کتاب	اتنا کتاب کا
مبتدا (من الله) خبره العزيز في ملكه العليم	از جانب خدا و غالب داناست	اللہ سے ہی جو بزرگست ہی جبار
خلقہ (غافر الذنب) المؤمنین (وقابل التوب)	آفرینہ گناہ و پذیرندہ توبہ	گناہ بخشنے والا اور توبہ قبول کرتا
لهم مصدق رشيد العقاب (للكافرين اي سكره)	سخت کنند عقوبت	سخت ماردیتا
(ذی الطول) اي لا نعام الماسح وهو موصوف	خداوند تو نگری	مقدور کا صاحب
على الدوام يد من هذه الصفات فاضافة للشئ	نیت پیچ معبود مگر او بسوی اوست	کسی کی بندگی نہیں سوا اُس کے
منها للتعريف كالاخيرة (الا اله الا هو اليه	بزرگست مکارہ کی کنند درایتها و	بزرگوار کی ہی جو بزرگست ہی جبار
المصير) المرجع (ما يجادل في آيات الله) القرآن	مگر کافران پس غرور کنند تر آید و رفت	مگر کافران پس غرور کنند تر آید و رفت
الا الذين كفروا من اهل مكة (فلا يغربك تقلبهم	در شکر و عجز و غرور و غرور و غرور	در شکر و عجز و غرور و غرور و غرور
في آياته) للمعاش سالكين فان عاقبتهم النار	دروغ و دشمنی بیش از این قوم نوح	دروغ و دشمنی بیش از این قوم نوح
كذبت قوم نوح واكذاب من بعدهم وهمت	و حقا عقاب و دیگر قوم و دیگر قوم و دیگر قوم	و حقا عقاب و دیگر قوم و دیگر قوم و دیگر قوم
بعثهم و همّت كل امية برسولهم ليأخذوه يقتلوه	خود تا مگر اندر آید و گرفتار آید و گرفتار آید	خود تا مگر اندر آید و گرفتار آید و گرفتار آید
(وجادلوا بالباطل ليدحضوا به الحق فاحذرهم	و مکارہ و کذب و بیعت و بیعت و بیعت	و مکارہ و کذب و بیعت و بیعت و بیعت
بالعقاب فكيف كان عقابك) لكم اي هو واقع	بسیار گوناگون بود عقوبت من	بسیار گوناگون بود عقوبت من
موقع (وكذلك حققت كلمتك) اي كمالهم	و پیچیدگی ثابت شد حکم پروردگار تو	و پیچیدگی ثابت شد حکم پروردگار تو
آية (على الذين كفروا انهم اصحاب النار) بكدل	بر کافران کہ ایشان اهل دوزخ اند	بر کافران کہ ایشان اهل دوزخ اند
بين كلمة الذين يجعلون العرش) مبتدا (ومن حوله)	آنانکه بر میدانند عرش را و آنانکه گرد	آنانکه بر میدانند عرش را و آنانکه گرد

سورة مؤمن کی ہی
پچاسی آیت کی
شروع اللہ کے نام سے جو بہت
مہربان نعمت دینے والا

قبلہم

سورة مؤمن کی ہی
پچاسی آیت کی
شروع اللہ کے نام سے جو بہت
مہربان نعمت دینے والا

سورة مؤمن کی ہی
پچاسی آیت کی
شروع اللہ کے نام سے جو بہت
مہربان نعمت دینے والا

خص

الرَّحْمَنُ مِنْ سَبِيلِهِ ۚ ذَلِكُمْ يَأْتِيهِ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ ۚ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تَوَمَّنُوا ۚ أَلَا الْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ
الْكَبِيرِ ۚ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَذْكُرُهُمْ يُنْذِرُ ۚ قَدْ أَكْثَرْتُمْ الْيَدِيسَ ۚ قَدْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ۚ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ ۚ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ۚ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۚ لِمَنِ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۚ
الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۚ

جلا این

موضع القرآن

الْخَرِيجِ مِنَ النَّارِ وَكَرَّجُوا إِلَى الدُّنْيَا لَطِيعَ رَبِّنَا (مِنْ سَبِيلِهِ) طَرَفٌ وَجَوَابُكُمْ (ذَلِكَ) أَيِ الْعَذَابِ الَّذِي أَنْتُمْ فِيهِ (بِأَنَّهُ) أَيِ سَبَبِ بَأْسِهِ فِي الدُّنْيَا (إِذْ أَدْعَى اللَّهُ وَخَذَهُ كَفَرْتُمْ) تَوَحِيدِهِ (وَأَنْ كُشِرَكَ بِهِ) يُجْعَلُ لَكَ شَرِيكَ (تَقُومُوا) تَصَدِّقُوا بِالْأَشْيَاءِ (فَالْحُكْمُ) فِي تَعَذِّيبِكُمْ (اللَّهُ الْعَلِيمُ) عَلَى خَلْقِهِ (الْكَبِيرُ) الْعَظِيمُ (هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ) كَذَلِكَ تَوَحِيدِهِ (وَيُرِيكُمْ) مِنْ السَّمَاءِ نُزُلَهُ بِالطَّرِيقِ وَمَا يَنْزِلُ مِنْ مَتَعٍ (الْأَمْنُ نَيْبٌ) يَنْجِي عَنْ الشَّرِّ (فَادْعُوا اللَّهَ) اعْبُدُوهُ (مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ) مِنَ الشَّرِّ (وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ) إِخْلَاصَكُمْ فِيهِ (رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ) أَيِ اللَّهِ عَظِيمُ الصُّلَا أَوْ رَفِيعُ دَرَجَاتِ الْمُؤْمِنِينَ فِي الْجَنَّةِ (يَوْمَ نُنزِّلُ الْغَنَاءَ لَكُمُ الْفَيْحُ) (الْفَيْحُ) الْحَيُّ (مِنْ أَمْرِ) أَيِ قَوْلِهِ (عَلَى مَنْ تَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ) يُخَوِّفُ الْمَلْفَى عَلَيْهِ النَّاسَ يَوْمَ التَّلَاقِ يَحْذَرُ لِيَكُونَ وَرَثَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَبْلُغُ فِي أَهْلِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَالْعَالِدِ وَالْعَبْدِ وَالظَّالِمِ وَالْمُظْلَمِ فِيهِ (يَوْمَ يَمُوتُ بَارِئٌ) خَارِجُونَ مِنْ قُبُورِهِمْ (كَالْحَفِيِّ عَلَى اللَّهِ يَمُوتُ) مَنْ الْمَلِكُ لِيَوْمَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى حَسِبَ نَفْسُهُ (اللَّهُ الْوَاحِدُ لَقَهَّارٌ) أَيِ خَلْقِهِ (الْيَوْمَ يَجِي كُلُّ نَفْسٍ بِكِسْفٍ) كَظَمِ الْيَوْمَ لِلَّهِ سِرِّهِمْ (حَسِبَ)

بسی روزی رفتن
راستی هست
نقطه بود خداوندی جان واد بعد از آن
این عذاب
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
خدا را
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
تسبیب الفت سبحون یاد کرده می باشد
ت

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطِمِينَ سَمَ الْظُلُمِ مِنَ حَمِيمٍ وَكَاشَفِيعٍ بِطَاعِهِ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ وَأَوَّلَ لَيْسَرٍ وَأَوَّلَ الْأَرْضِ فَيَنْظُرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَرًا فِي الْأَرْضِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ

عشر

جلالین	فتح الرحمن	نوح التوآن
يَحْسَبُ جَمِيعُ الْكَافِرِينَ فِي قَدْرِ نَصِيفِ نَهَارٍ مِّنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا لِحَدِيثِ بَدَلِكَ (وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْفَةِ) يَوْمَ الْقِيَامَةِ	وَبَرَسَانِ ائِشَانِ رَا اَز رُوز قِيَامَتِ اَهْوَايِ شَرِيكَ اَهْوَايِ خَيْرِ اَهْوَايِ آنگاه که دلها نزدیک	اَوَجْرَسَاوِي اَلْكَوَزِيكَ اَيَوَالِ ذِكْرِ جسوت دل پنجنگی کلون کو تو دبار ہے ہوگی
مِنْ اَرَفِ الرَّجُلِ قَرِيبٍ (اِذِ الْقُلُوبُ) تَرْفَعُ خَوْفًا (لَدَى) عِنْدَ الْحَنَاجِرِ كَاطِمِينَ (سَمَ الْظُلُمِ) مُسْتَلِينَ عَمَّا خَالَ مِنَ الْقُلُوبِ عُمِلَتْ بِالْجَمْعِ بِالْيَاءِ وَالنُّونِ مَعَامِلَةً أَصْحَابَهَا	جسیردن باشند بر شده از غم بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز	کوی نہیں گمکار و گادوست نہ گوی سفاشی جکی بات مانی جادوست
(سَمَ الْظُلُمِ مِنَ حَمِيمٍ) حُبِّ (وَكَاشَفِيعٍ بِطَاعِهِ) كَمَا تَهْوِيهِ لِلْوَصْفِ ذَكَاشَفِيعٍ لَهُمْ أَصْلًا كَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ أَوَّلَهُ مَفْهُومٌ بِأَعْلَى عَمَلِهِمْ أَنَّهُمْ شَفِيعَاءُ	میدانند خدا خدایت چشمه را در آن جهان میدانند و خدا حکمی کند برستی و امانت کاران بهر آنکه در آن روز	ده جاسای چوری کی آنگاه - اوج چو چهای سینون بین اَوَجْرَسَاوِي اَلْكَوَزِيكَ اَيَوَالِ ذِكْرِ
أَيُّ بَوْشَفَعُوا فَرَضًا لَمْ يَقْبَلُوا (يَعْلَمُ) أَيُّ اللَّهِ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ) يُسَارِقُهَا النَّظَرُ إِلَى حَمِيمٍ (وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ) الْقُلُوبُ (وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ) يَعْبُدُونَ	بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز	آنگاه - اوج چو چهای سینون بین اَوَجْرَسَاوِي اَلْكَوَزِيكَ اَيَوَالِ ذِكْرِ
أَيُّ كَفَّارٍ مَّكَرًا بِالْيَاءِ وَالنُّونِ (مِنْ دُونِهِ) وَهُمْ أَكْصَانُهُمْ (كَالْقَضُونَ بِشَيْءٍ) فَكَيْفَ يَكُونُونَ شُرَكَاءَ لِلَّهِ (إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) الْبَصِيرُ) بِأَعْمَالِهِمْ (أَوَّلَ لَيْسَرٍ) فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِن قَبْلِهِمْ	بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز	آنگاه - اوج چو چهای سینون بین اَوَجْرَسَاوِي اَلْكَوَزِيكَ اَيَوَالِ ذِكْرِ
كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً (وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْفَةِ) وَآثَرًا فِي الْأَرْضِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ) بِالْمُجْرِبِ الظَّاهِرِ فَكَفَرُوا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ	بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز بهر آنکه در آن روز	آنگاه - اوج چو چهای سینون بین اَوَجْرَسَاوِي اَلْكَوَزِيكَ اَيَوَالِ ذِكْرِ

<p>کَیْهَدِیْ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ کَذَّابٌ یَا قَوْمِ لَکُمُ الْمُلُکُ الْیَوْمَ ظَاهِرِیْنَ فِی الْاَرْضِ مِنْ یَمْنِیْ یَمْسِرُ بَلَدِیْنَ جَاکُمْ اَقَالَ فِرْعَوْنُ مَا لَیْسَ لَکُمْ اَهْلًا اَرِیْ وَمَا اَهْدِیْکُمْ اَلْاَسْبِیْلَ الرَّشَادَ وَقَالَ الَّذِیْ اَمِنْ یَا قَوْمِ اِنِّیْ اَخَافُ عَلَیْکُمْ مِثْلَ یَوْمِ الْاَحْزَابِ مِثْلَ مَا یَکُونُ قَوْمُ نُوْحٍ وَعَادٍ وَثَمُوْدَ وَالَّذِیْنَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اَللّٰهُ بِدَنَّاسٍ لِّلْعَالَمِیْنَ وَیَا قَوْمِ اِنِّیْ اَخَافُ عَلَیْکُمْ یَوْمَ التَّبَادُلِ یَوْمَ تُوْنُ مَدِیْنَتَکُمْ مَّا لَکُمْ مِنَ اَللّٰهِ مِنْ عَاجِلٍ مِّنْ نِّصْلٍ لَّا یُخْصِلُکُمْ فِیْهَا مِنْ عِلَیْهِ وَلَقَدْ جَاءَکُمْ یُوسُفُ مِنْ قَبْلُ</p>	<p>موضع القرآن</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>جلا این</p>
<p>راہ نہی دنیا اس کو جو ہو پے پا جھوٹا ملت ای قوم میری تھا اراج پی آج جز ہے ہو ملک ہیں بھر کون مدد کر گیا ہماری اندکی اگر آگئی ہم پر بلا فزون میں دی سجھتا ہوں تھو جو تھو جھا بھلو اور جو ہی راہ بتا ہوں حسین بھد فی پی دور کیا اس اعان دار نے ای قوم میری پیش در تیا ہوں کہ آوے تم ہر دن اُن فزون کا جیسے رسم بڑی قوم نوح کا عاد اور خود کی اور جو ان سے پیچھے ہو اور اللہ بے انصافی نہیں چاہتا بندوں پر اور ای قوم میری نہیں تدا ہوں کہ تم پر آوے دن بانی کا رکھا جس دن بھاگو گے پیچھے دے کر کوئی نہیں ٹھو اشد سے بچانے والا اور جس کو غلطی میں ڈالے اللہ کو کوئی نہیں آکر سچا دیا اور تھو اس آج کا پی یوسف اس سے پہلے تھو آدم و نوح و ہرگز رست و در حق نہیں تیا مستور و آشکار</p>	<p>راہ نہی دنیا اس کو جو ہو پے پا جھوٹا ملت ای قوم میری تھا اراج پی آج جز ہے ہو ملک ہیں بھر کون مدد کر گیا ہماری اندکی اگر آگئی ہم پر بلا فزون میں دی سجھتا ہوں تھو جو تھو جھا بھلو اور جو ہی راہ بتا ہوں حسین بھد فی پی دور کیا اس اعان دار نے ای قوم میری پیش در تیا ہوں کہ آوے تم ہر دن اُن فزون کا جیسے رسم بڑی قوم نوح کا عاد اور خود کی اور جو ان سے پیچھے ہو اور اللہ بے انصافی نہیں چاہتا بندوں پر اور ای قوم میری نہیں تدا ہوں کہ تم پر آوے دن بانی کا رکھا جس دن بھاگو گے پیچھے دے کر کوئی نہیں ٹھو اشد سے بچانے والا اور جس کو غلطی میں ڈالے اللہ کو کوئی نہیں آکر سچا دیا اور تھو اس آج کا پی یوسف اس سے پہلے تھو آدم و نوح و ہرگز رست و در حق نہیں تیا مستور و آشکار</p>	<p>راہ نہی دنیا اس کو جو ہو پے پا جھوٹا ملت ای قوم میری تھا اراج پی آج جز ہے ہو ملک ہیں بھر کون مدد کر گیا ہماری اندکی اگر آگئی ہم پر بلا فزون میں دی سجھتا ہوں تھو جو تھو جھا بھلو اور جو ہی راہ بتا ہوں حسین بھد فی پی دور کیا اس اعان دار نے ای قوم میری پیش در تیا ہوں کہ آوے تم ہر دن اُن فزون کا جیسے رسم بڑی قوم نوح کا عاد اور خود کی اور جو ان سے پیچھے ہو اور اللہ بے انصافی نہیں چاہتا بندوں پر اور ای قوم میری نہیں تدا ہوں کہ تم پر آوے دن بانی کا رکھا جس دن بھاگو گے پیچھے دے کر کوئی نہیں ٹھو اشد سے بچانے والا اور جس کو غلطی میں ڈالے اللہ کو کوئی نہیں آکر سچا دیا اور تھو اس آج کا پی یوسف اس سے پہلے تھو آدم و نوح و ہرگز رست و در حق نہیں تیا مستور و آشکار</p>	<p>کَیْهَدِیْ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ (کذّاب) مُفْتِرٌ یَا قَوْمِ لَکُمُ الْمُلُکُ الْیَوْمَ ظَاهِرِیْنَ (غالبین حال) (فی الارض) اَرْضِ مِیْنِیْ رَفِیْنِ یَمْسِرُ بَلَدِیْنَ (بأس الله) عَالِیْہِ اِنْ قَتَلْتُمْ اَوَّلِیْہِہُ (لَنْ جَاءَکُمْ نَارُ الْاَحْزَابِ) قَالَ فِرْعَوْنُ مَا اَیْہِہُ اَلَا مَا اَرِیْ اِنِّیْ مَا اَشِیْرُ عَلَیْکُمْ اَلَا بِمَا اَشِیْرُ بِہِ عَلَیْہِیْ وَهُوَ قَتْلُ مُوسٰی (وَمَا اَهْدِیْکُمْ اَلْاَسْبِیْلَ الرَّشَادَ) طَرِیْقَ الصَّوَابِ (وَقَالَ الَّذِیْ اَمِنْ یَا قَوْمِ اِنِّیْ اَخَافُ عَلَیْکُمْ مِثْلَ یَوْمِ الْاَحْزَابِ) اِنِّیْ یَوْمَ خِزْبٍ بَعْدَ خِزْبٍ (مِثْلَ ذَا بَ قَوْمِ نُوْحٍ وَعَادٍ وَثَمُوْدَ وَالَّذِیْنَ مِنْ بَعْدِهِمْ) مِثْلَ الَّذِیْ اَمِنْ مِثْلَ قَبْلَہُ اِنِّیْ مِثْلُ جَرَّ عَادَہُ مِنْ کَفَرٍ قَبْلَہُ مِنْ بَعْدِہِمْ فِی الدُّنْیَا (وَمَا اَللّٰهُ بِدَنَّاسٍ لِّلْعَالَمِیْنَ) وَیَا قَوْمِ اِنِّیْ اَخَافُ عَلَیْکُمْ یَوْمَ التَّبَادُلِ (یَحْذَرُ الْاَحْزَابِ) وَإِنَّمَا اِنِّیْ یَوْمَ الْفِیْا مَہِ یَکْثُرُ فِیْہِ نِذَارُ الْاَحْزَابِ بِحَسْبِ اَحْزَابِ النَّارِ وَبِالْعَکْسِ وَاللّٰکِ بِالسَّعَادِ وَبِالْاَحْزَابِ وَغَیْرِ ذٰلِکَ (یَوْمَ تُوْنُ مَدِیْنَتَکُمْ مِنْ عِیْنِہِ) عَنْ مَوْقِفِ لِحِسَابِ اِلٰی النَّارِ (مَا لَکُمْ مِنَ اللّٰهِ) اِنِّیْ مِنْ عَدَاِہِ (مِنْ عَاجِلٍ) مَرِیْعٍ (وَمِنْ نِّصْلٍ لِّلّٰہِ فَمَّا لَہُ مِنْ هَادِہِ وَ لَقَدْ جَاءَکُمْ یُوسُفُ مِنْ قَبْلُ) اِنِّیْ قَبْلَ مُوسٰی وَهٰوُ یُوسُفُ بْنُ یَعْقُوبَ فِی قَوْلِ الْحَسَمِ اِلٰی اَمَانَ سُوْسٰی اَو یُوسُفُ بْنُ اِبْرٰہِیْمَ یُوسُفُ بْنُ یُوسُفَ بْنِ یَعْقُوبَ فِی قَوْلِ</p>

فی الظلم العا

خمس

ع

بِالْبَيِّنَاتِ فَمَنْ لَمْ يَنْفِرْ فِي شَيْءٍ مِمَّا كَفَرُ بِهِ مُحْتَلٍّ ذَٰهَبًا قَدْ أَهْلَكَ قُلُوبُ الَّذِينَ تَبِعَتْهُ مِنْ بَعْدِهِ رُسُودًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ
مَنْ يَشَاءُ وَفَرِحَ مُرْتَابُ الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ
أَسْأَلُوا لَكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَبَّارٍ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي بَلَغَ
أَكْسَابُهَا أَكْسَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي كَاطِنٌ كَاذِبٌ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ
وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاقُورٌ ائْتِ بِآيَاتِكَ

موضع الظن	محل الظن	جملات
۱۔ کھلی باتیں لیکر غم نہ رہے دھوکے ہی ہیں ان چیزوں سے جو وہ لایا یہاں تک کہ جب میرا کہنے لگے ہرگز نہ بھیجنا اللہ اسکے بعد کوئی رسول	۱۔ ہاتھ بٹا بیٹھ کر شک اذا لکھ آؤر وہ بڑھاپا اذا لکھ آؤر وہ بڑھاپا اذا لکھ آؤر وہ بڑھاپا	بِالْبَيِّنَاتِ (بِالْبَيِّنَاتِ الظَّاهِرَاتِ) (فَمَنْ لَمْ يَنْفِرْ فِي شَيْءٍ مِمَّا كَفَرُ بِهِ مُحْتَلٍّ ذَٰهَبًا قَدْ أَهْلَكَ قُلُوبُ الَّذِينَ تَبِعَتْهُ مِنْ بَعْدِهِ رُسُودًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَفَرِحَ مُرْتَابُ الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ أَسْأَلُوا لَكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَبَّارٍ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي بَلَغَ أَكْسَابُهَا أَكْسَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي كَاطِنٌ كَاذِبٌ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاقُورٌ ائْتِ بِآيَاتِكَ)
۲۔ اسی طرح بکارتی اشد کوج جو زیادتی والا شک کرتا تھا	۲۔ بھین گراہی گندھاری پر گرا مشت اوڑھ کر دھندل شک آمدنی پر	(بِالْبَيِّنَاتِ) (بِالْبَيِّنَاتِ الظَّاهِرَاتِ) (فَمَنْ لَمْ يَنْفِرْ فِي شَيْءٍ مِمَّا كَفَرُ بِهِ مُحْتَلٍّ ذَٰهَبًا قَدْ أَهْلَكَ قُلُوبُ الَّذِينَ تَبِعَتْهُ مِنْ بَعْدِهِ رُسُودًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَفَرِحَ مُرْتَابُ الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ أَسْأَلُوا لَكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَبَّارٍ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي بَلَغَ أَكْسَابُهَا أَكْسَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي كَاطِنٌ كَاذِبٌ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاقُورٌ ائْتِ بِآيَاتِكَ)
۳۔ دسے چکرتے ہیں اللہ کی باتوں یہی بھین کچھ شے کہ جو پہنچے انکو بری بڑا ہی اللہ سے ہوا اور ان داروں سے بیان اسی طرح مہر کا ہی اللہ ہر دل پر غور والے سرکش کے	۳۔ گراہی گندھاری پر گرا مشت اوڑھ کر دھندل شک آمدنی پر مہر کا ہی اللہ ہر دل پر غور والے سرکش کے	(بِالْبَيِّنَاتِ) (بِالْبَيِّنَاتِ الظَّاهِرَاتِ) (فَمَنْ لَمْ يَنْفِرْ فِي شَيْءٍ مِمَّا كَفَرُ بِهِ مُحْتَلٍّ ذَٰهَبًا قَدْ أَهْلَكَ قُلُوبُ الَّذِينَ تَبِعَتْهُ مِنْ بَعْدِهِ رُسُودًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَفَرِحَ مُرْتَابُ الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ أَسْأَلُوا لَكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَبَّارٍ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي بَلَغَ أَكْسَابُهَا أَكْسَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي كَاطِنٌ كَاذِبٌ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاقُورٌ ائْتِ بِآيَاتِكَ)
۴۔ اور نولا فرعون کہ ای ہمان سائیرے دسے ایک محل شاہ میں پہنچے رہتوں میں رہتوں آسمانوں کے چھ جہانک دیکھوں موسیٰ کے معبود کو	۴۔ غارت کن برای من کو شکی ناپسند کو رسم با من را بہا - را بہا آسمانها تا دہم گرم سبوی پروردگار موسیٰ	(بِالْبَيِّنَاتِ) (بِالْبَيِّنَاتِ الظَّاهِرَاتِ) (فَمَنْ لَمْ يَنْفِرْ فِي شَيْءٍ مِمَّا كَفَرُ بِهِ مُحْتَلٍّ ذَٰهَبًا قَدْ أَهْلَكَ قُلُوبُ الَّذِينَ تَبِعَتْهُ مِنْ بَعْدِهِ رُسُودًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَفَرِحَ مُرْتَابُ الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ أَسْأَلُوا لَكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَبَّارٍ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي بَلَغَ أَكْسَابُهَا أَكْسَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي كَاطِنٌ كَاذِبٌ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاقُورٌ ائْتِ بِآيَاتِكَ)
۵۔ اور میری شکل ہی نو وہ چھوٹا اور اسی طرح بھلے دکھائے تھے فرعون کو اسکے بڑے کام اور کمالی راہ اور خود آؤ تھا فرعون کا سوچنے کے واسطے اور کہا اس اماندار نے ای قوم میری راہ چلو پتی دون	۵۔ وہ اپنے من دروغ گوئی بندار مش حال است بہت جلد وہچین آراستہ شد در نظر فرعون علی او بازداستہ شد از نظر فرعون وہچین آراستہ شد در نظر فرعون علی او بازداستہ شد از نظر فرعون وہچین آراستہ شد در نظر فرعون علی او بازداستہ شد از نظر فرعون	(بِالْبَيِّنَاتِ) (بِالْبَيِّنَاتِ الظَّاهِرَاتِ) (فَمَنْ لَمْ يَنْفِرْ فِي شَيْءٍ مِمَّا كَفَرُ بِهِ مُحْتَلٍّ ذَٰهَبًا قَدْ أَهْلَكَ قُلُوبُ الَّذِينَ تَبِعَتْهُ مِنْ بَعْدِهِ رُسُودًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَفَرِحَ مُرْتَابُ الَّذِينَ يَجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ أَسْأَلُوا لَكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَبَّارٍ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَٰمَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي بَلَغَ أَكْسَابُهَا أَكْسَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى وَإِنِّي كَاطِنٌ كَاذِبٌ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاقُورٌ ائْتِ بِآيَاتِكَ)

نور محمد داراستہ تحریر ساری ہے کہ اہل سنت و جماعت فرعون را کہو و عصاں را استہ شدہ را ای او علی بہ بیجہ تعلیم بہ رفتہ ہوئے و از دہشت مرمان از آریاں را کہو

نفس

موضع طهراق	فتح الرحمن	جلالین
<p>۱۔ پہلے فلک جو لوگ بڑائی کرتے ہیں میری ہندگی سے اسے پیٹھیں گے</p> <p>۲۔ دروغ میں ذلیل ہو کر وہ اللہ سے جسے بنائی ہوئی رات کے سہیل چہن پہنچے اور دن دیا دکھاتا</p> <p>۳۔ اللہ تو فضل رکھتا ہی لوگوں پر لیکن لوگ حق نہیں مانتے۔ وہ اللہ ہی رب تھا ہر چیز بنانے والا کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۴۔ اسی طرح پھرے جاتے ہیں جو لوگ اللہ کی باتوں سے منکر ہوتے رہتے ہیں۔ آیت ہے جسے بنائی ہوئی رات کے سہیل چہن پہنچے اور دن دیا دکھاتا</p> <p>۵۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۶۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۷۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۸۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۹۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۱۰۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p>	<p>۱۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۲۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۳۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۴۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۵۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۶۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۷۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۸۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۹۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p> <p>۱۰۔ اللہ کی قربت ہی سب کا کام ہے وہ ہی زندہ ہے کسی کی ہندگی نہیں کہے سکتا۔ بھر کہاں سے پھرے جاتے ہو</p>	<p>ای عِبْدُ وَفِي آيَاتِهِمْ تَفْوِيتُهُ مَابَعْدَهُ إِنَّ الدِّينَ يَسْتَكْبِرُ عَنْ عِبَادَتِي سَيَذْخُلُونَ فِيهِ لِيَأْنْظُرَ أَهْلَهُ وَبِالْعَكْسِ (جہنم دیکھو) سَاغِرِينَ (اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الدِّينَ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَاللَّهُ مَبْصُورٌ) اسناداً فَضِّلَ إِلَيْهِ حِجَارِي وَكَذَلِكَ يُضَرُّ بِهِ (إِنَّ اللَّهَ لَكُلُّ فَضِّلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ) اللَّهُ لَا يُفَرِّقُونَ (ذَلِكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ أَكْثَرُ اللَّهُ أَهْلَهُ) فَكَيْفَ تَصِفُونَ عَنْ دِلْمَانِ مَعَ قِيَامِ الْبَرِّ (كُلُّكَ يُؤْفَكُ) أَيْ مَثَلُ فُلٍ هُوَ كَوَافُكُ (الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِهِ لِلَّهِ) مُجْتَمِعِينَ (يَجْعُدُونَ لَهُ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ أَكْثَرُ قُرْآنِ السَّمَاءِ بَنَاءً) سَفَقَا (وَصُورُهُ فَاحْسَنُ صُورِهِ) كَوْنُهُ مِنْ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ الَّذِي كُنْتُمْ تُبَارِكُونَ (اللَّهُ الْعَالِمِينَ) هُوَ الَّذِي (أَكْثَرُ أَهْلَهُ فَادْعُوهُ) اَعْبُدُوهُ (مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ) مِنَ الشِّرْكِ (لِتَحْمَدَ اللَّهُ رَبَّ الْعَالَمِينَ) قُلْ إِنِّي نَجِيتُ نَاعِبِدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ (تَعْبُدُونَ) (مِنْ هَؤُلَاءِ مَا تَدْعُوهُنَّ الْبِشَارَاتُ) ذَلِكُمْ الْوَحِيدُ (مِنْ رَبِّي) وَأَمَرْتُ أَنْ أَسْلِمَ رَبِّ الْعَالَمِينَ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَخَلَقَ آبَاءَكُمْ أَدَمَ مِثْلَهُ (مِنْ نَفْسٍ أَمِيَّةٍ) (مِنْ عَاقِبَةٍ) دَمِ غَضَا (مِنْ نَفْسٍ حَكِيمَةٍ) (مَعْنَى أَطْفَالٍ)</p>

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

موضح القرآن	فتح الرحمن	جلائلین
<p>اللہ بھی جسے بنا دے غلو چاہے تا سواری کروکتوں پر اور کتوں کو کھاتے ہو اور انہیں غلو بہت فائدہ اور ناپسندیدہ چیزیں کھانے کو جو کھا کر ہی نہیں ہو اور ان پر اور سختی پر لے جھرتے ہو اور دکھائی ہو اپنی نشانیاں پھر کثرت نمونوں کے لئے ہے کہا پھر نہیں ملک میں کہ دیکھئے آخر کیا ہوا ان سے پہلو کا وے تھے ان سے زیادہ اور زور میں سخت اور ان نمونوں میں جو چھوڑتے ہیں زمین پر جیسا کہ تم آباؤں کو جو سے کھاتے تھے جیسا کہ سچے ان پاس رسول ان کے کھاتے تھے ریحنے کے اس پر جو ان کے پاس تھے اور ان بڑی ان پر جس چیز پر غصہ کرنے غے مجھ بکھی ان غلوں نے ہماری آفت ہونے ہم یقین لائے اللہ اکیلے پر اور چھوڑ دین جو زمین شریک بنائے تھے پھر انہو اکرام آجے ان کو یقین لانا انکا جو وقت دیکھتے تھے تمہارا عذاب رہم پڑی ہو اللہ کی</p>	<p>خدا ہی آتست کہ آنر پر ہی شاہواری تا سوار شوید بر بعض آہا و بعض آہارا میجوید و شمارا در جہا ریا میں منفعہا و تا برسید سوار شدہ بر آہا مقصد در سہ نای شماس فخر شدہ و بر جہا ریا میں و شیر کشتہا در رفتی بروقت تہی شہید و خدا ہی نایہ شمارا نشانہا و حود میں کہ نامیکشتہا کہ دل بہت بروحا شہاد الحاکم میکنید اس کے لئے اس کے لئے تا سوار شوید این کہ بودند پیشتر از ایشان پس دفع نکرد از ایشان آمدند پیچا بر ان نشانہا از دانش یعنی علم معاش و در گرفت ایشان را مد ان ستمیز اسیرند پس وقتیکہ دین عقوبت در زمین چہ و بار علیہ گفتند باوردن ستم خدا اثر انہا و منکر شدیم با جہ از ان ستم پر مقرر کردیم میں کو کرانہ می داد ایشان را ایان نایان و قہر دیند عقوبت را ایان نایان و قہر آمین خدا</p>	<p>وَالْخُسْرَانِ لِلنَّاسِ وَهُمْ خَاسِرُونَ فِي كُلِّ وَقْتٍ قَبْلَ ذَلِكَ (اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ هَاتَا خَاصَّةً وَالظَّاهِرَ وَالْبَاطِنَ وَالْعَامَّ (لَتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَكُونُونَ وَلَكُم فِيهَا مَنَافِعُ) مِنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْوَيْ وَالصُّوفِ (وَلْيَتَّبِعُوا عَلَيْهِ حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ هِيَ كَمَلُ الْإِنْقَالِ إِلَى الْيَاكُمِ (وَعَلَيْهَا) فِي الْبَرِّ وَعَلَى الْفُلِ الْقُسْفَى فِي الْبَحْرِ تَحْمَلُونَ هُوَيْنًا يَا بَنِي آدَمَ فَإِيَّاتِ اللَّهِ الَّذِي عَلَى وَحْدٍ أَنْتُمْ (تَشْكُرُونَ) (اسْتَفْهَامُ تَوَكُّيْخِ وَتَكْدِيرِ آيِ الْكُشْرِ مِنْ تَأْنِيَّتِهِ (أَكْمَرُ كَيْسِيرٍ وَآيِ الْكَرْخِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرُ مِنْهُمْ أَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْآرِضِ) مِنْ مَصْنَعٍ وَ قُصُورٍ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ (الْمُجَرَّاتِ الظَّاهِرَاتِ (فَرَجُوا) أَيْ كَفَّارَ بِمَا عِنْدَهُمْ) أَيْ لِرُسُلِ (مَنْ يَعْلَمُ) فَجَاسْتَهْرَأُوا وَخَفَّكَ مُتَكِرِينَ لَهُ (وَحَاقَ) نَزَلَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَسْتَهْزِئُونَ (أَيْ الْعَذَابُ (فَكَارُوا أَبَاسًا) أَيْ شَدَّةً عَالِيًا (قَالُوا أَسْأَلُ اللَّهَ وَحْدَهُ وَكَفَّارًا كَانُوا يَهْمُسُونَ بِهِ) فَتَمَكَّنَتْ يَنْفَعُهُمْ إِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَوَّابَسْنَا سُنَّةَ اللَّهِ) أَصْبَهُ عَلَى الْمَصْدَرِ يَفْعَلُ مَقْلٍ مِنْ لَفْظِ</p>

سندش را ندیده است خدا سنجیده که هر چه جهان کند شست که هر یک عذاب خدا چندین بار عذاب آید و نفی میکند این را ایمان ایشان که هر حروست از آن حضرت علیه السلام که فرمود هر که از اندر سورۃ مؤمن را ندانم تا می ماند روح منی و نه شهید می ماند و منی که هر که دعا کند و صلوة را هر یک استغفار کند برای دوی ۱۲ باب

<p>فصل طم مصلک عشر ع</p>	<p>حَزْرُ أَهْلِ اللَّهِ النَّارُ فِيهَا دُلُجَالُ سَجَرٍ أَمْثَلُ كَالْوَابِئَاتِ يَحْجَرُونَ ۖ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا لَأَنفُسُكَ أَهْلُهَا مِنْ لُجْنٍ وَأَنفُسُكُمْ فَجَعَلَهُم مُّسَخَّرَاتٍ لِّدُلُجَالٍ مِّثْلِكَ لَأَسْفَلِينَ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ تُسْتَقِيمُونَ ۚ عَلَيْكُمْ اللَّكَّةُ أَلَا تَخْشَوْنَ كَثْرَتَهُمْ فَلْيَخْشَوْا شَرَّ اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ الْعَاقِبُ ۚ وَتُوعَدُونَ مَعَهُ نَجْتِجُوهَا فَيُكْفَى وَفِي الْآخِرَةِ هُوَ أَعْلَىٰ ۚ وَكَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ ۚ وَكَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ ۚ وَكَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ تُوعَدُونَ مَعَهُ نَجْتِجُوهَا فَيُكْفَىٰ وَكَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ ۚ وَكَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ ۚ وَكَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ</p>					
<p>موضع القرآن</p>	<table border="1"><tr><th data-bbox="354 580 679 665">جلالین</th><th data-bbox="679 580 974 665">فتح الرحمن</th><th data-bbox="974 580 1596 665">شراہی ائمہ کی دشمنوں کی</th></tr><tr><td data-bbox="354 665 679 2193"><p>الشَّدِيدُ وَأَسْوَرُ الْجَزَاءِ (حَزْرُ أَهْلِ اللَّهِ) بِتَحْقِيقِ لَهُمْ فِي النَّارِ وَبِأَنَّهَا أَوَّلُ النَّارِ عَطْفُ بَيْنِ لِجَزَاءِ الْخَبَرِ عَنْ ذَلِكَ (لَهُمْ فِيهَا دُلُجَالُ سَجَرٍ) أَمْثَلُ لَا انْتِقَالَ مِنْهَا (حَزْرُ) مَنْصُوبٌ عَلَى الصِّدْقِ بِفَعْلٍ لِالْقَدْرِ (يَا كَاوَابِئَاتِ) الْقُرْآنُ (يَحْجَرُونَ) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي النَّارِ رَبَّنَا إِنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ وَالْأَنفُسُ (أَيُّ بِلَافِي) وَقَائِلُ الَّذِينَ سَنَاءُ الْكَافِرِ وَالْقَتْلُ (جَعَلَهُمْ مُّسَخَّرَاتٍ) قَدْ مَاتَ فِي النَّارِ لِيَكُونَ مِنْ (لَا سَفَلِينَ) أَيُّ أَشَدَّ عَذَابًا لِّمَنَّا (إِنَّ الَّذِينَ كَانُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا) عَلَى التَّوْحِيدِ وَغَيْرِهِ مَاتَ وَجَبَّ عَلَيْهِمْ (رَبَّنَا) عَلَيْهِمُ اللَّكَّةُ (عَنْكَ) لَوْ (أَيُّ بِلَافِي) (لَا تَخْشَوْنَ) مِنَ الْمَوْتِ وَمَا بَعْدَهُ (وَلَا تُخْشَوْنَ) عَلَى مَا خَلَعْتُمْ مِنْ أَهْلٍ وَوَلَكِنْ فَخْشُ خَلْقِكُمْ فِيهِ (وَالْأَنفُسُ) وَبِأَنَّهَا أَوَّلُ النَّارِ تُوَعَدُونَ مَعَهُ نَجْتِجُوهَا لِجَزَاءِ الدُّنْيَا (أَيُّ حَفْظِكُمْ) وَفِي الْآخِرَةِ أَيُّ يَكُونُ مَعَهُ حِينَ تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ (وَلَا كَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ) وَلَا كَفَىٰ مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ (تُوعَدُونَ) (وَلَا كَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ) مُقَدِّمٌ مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (وَمَنْ أَحْسَنُ) أَيُّ لَا أَحْسَنُ (قَوْلُهُمْ) كَمَا إِلَى اللَّهِ (بِالتَّوْحِيدِ) (وَعَمَلُ صَالِحٍ) وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ</p></td><td data-bbox="679 665 974 2193"><p>شراہی ائمہ کی دشمنوں کی انکواس من گھڑی سدا کا برش آب کا بیات والی گھڑی کو کھاؤں کی پروردگار یا سنا دانا دوسرے سے ان دونوں کو گمراہی سے اور جس سے ان کی توبہ ہو جائے تو اس کو پھر پروردگار سے خود توبہ کرنے والے از خود توبہ کرنے والے پروردگار کا راستہ باقی رہے انکواس من گھڑی سدا کا </p></td></tr></table>	جلالین	فتح الرحمن	شراہی ائمہ کی دشمنوں کی	<p>الشَّدِيدُ وَأَسْوَرُ الْجَزَاءِ (حَزْرُ أَهْلِ اللَّهِ) بِتَحْقِيقِ لَهُمْ فِي النَّارِ وَبِأَنَّهَا أَوَّلُ النَّارِ عَطْفُ بَيْنِ لِجَزَاءِ الْخَبَرِ عَنْ ذَلِكَ (لَهُمْ فِيهَا دُلُجَالُ سَجَرٍ) أَمْثَلُ لَا انْتِقَالَ مِنْهَا (حَزْرُ) مَنْصُوبٌ عَلَى الصِّدْقِ بِفَعْلٍ لِالْقَدْرِ (يَا كَاوَابِئَاتِ) الْقُرْآنُ (يَحْجَرُونَ) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي النَّارِ رَبَّنَا إِنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ وَالْأَنفُسُ (أَيُّ بِلَافِي) وَقَائِلُ الَّذِينَ سَنَاءُ الْكَافِرِ وَالْقَتْلُ (جَعَلَهُمْ مُّسَخَّرَاتٍ) قَدْ مَاتَ فِي النَّارِ لِيَكُونَ مِنْ (لَا سَفَلِينَ) أَيُّ أَشَدَّ عَذَابًا لِّمَنَّا (إِنَّ الَّذِينَ كَانُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا) عَلَى التَّوْحِيدِ وَغَيْرِهِ مَاتَ وَجَبَّ عَلَيْهِمْ (رَبَّنَا) عَلَيْهِمُ اللَّكَّةُ (عَنْكَ) لَوْ (أَيُّ بِلَافِي) (لَا تَخْشَوْنَ) مِنَ الْمَوْتِ وَمَا بَعْدَهُ (وَلَا تُخْشَوْنَ) عَلَى مَا خَلَعْتُمْ مِنْ أَهْلٍ وَوَلَكِنْ فَخْشُ خَلْقِكُمْ فِيهِ (وَالْأَنفُسُ) وَبِأَنَّهَا أَوَّلُ النَّارِ تُوَعَدُونَ مَعَهُ نَجْتِجُوهَا لِجَزَاءِ الدُّنْيَا (أَيُّ حَفْظِكُمْ) وَفِي الْآخِرَةِ أَيُّ يَكُونُ مَعَهُ حِينَ تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ (وَلَا كَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ) وَلَا كَفَىٰ مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ (تُوعَدُونَ) (وَلَا كَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ) مُقَدِّمٌ مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (وَمَنْ أَحْسَنُ) أَيُّ لَا أَحْسَنُ (قَوْلُهُمْ) كَمَا إِلَى اللَّهِ (بِالتَّوْحِيدِ) (وَعَمَلُ صَالِحٍ) وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ</p>	<p>شراہی ائمہ کی دشمنوں کی انکواس من گھڑی سدا کا برش آب کا بیات والی گھڑی کو کھاؤں کی پروردگار یا سنا دانا دوسرے سے ان دونوں کو گمراہی سے اور جس سے ان کی توبہ ہو جائے تو اس کو پھر پروردگار سے خود توبہ کرنے والے از خود توبہ کرنے والے پروردگار کا راستہ باقی رہے انکواس من گھڑی سدا کا </p>
جلالین	فتح الرحمن	شراہی ائمہ کی دشمنوں کی				
<p>الشَّدِيدُ وَأَسْوَرُ الْجَزَاءِ (حَزْرُ أَهْلِ اللَّهِ) بِتَحْقِيقِ لَهُمْ فِي النَّارِ وَبِأَنَّهَا أَوَّلُ النَّارِ عَطْفُ بَيْنِ لِجَزَاءِ الْخَبَرِ عَنْ ذَلِكَ (لَهُمْ فِيهَا دُلُجَالُ سَجَرٍ) أَمْثَلُ لَا انْتِقَالَ مِنْهَا (حَزْرُ) مَنْصُوبٌ عَلَى الصِّدْقِ بِفَعْلٍ لِالْقَدْرِ (يَا كَاوَابِئَاتِ) الْقُرْآنُ (يَحْجَرُونَ) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي النَّارِ رَبَّنَا إِنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ وَالْأَنفُسُ (أَيُّ بِلَافِي) وَقَائِلُ الَّذِينَ سَنَاءُ الْكَافِرِ وَالْقَتْلُ (جَعَلَهُمْ مُّسَخَّرَاتٍ) قَدْ مَاتَ فِي النَّارِ لِيَكُونَ مِنْ (لَا سَفَلِينَ) أَيُّ أَشَدَّ عَذَابًا لِّمَنَّا (إِنَّ الَّذِينَ كَانُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا) عَلَى التَّوْحِيدِ وَغَيْرِهِ مَاتَ وَجَبَّ عَلَيْهِمْ (رَبَّنَا) عَلَيْهِمُ اللَّكَّةُ (عَنْكَ) لَوْ (أَيُّ بِلَافِي) (لَا تَخْشَوْنَ) مِنَ الْمَوْتِ وَمَا بَعْدَهُ (وَلَا تُخْشَوْنَ) عَلَى مَا خَلَعْتُمْ مِنْ أَهْلٍ وَوَلَكِنْ فَخْشُ خَلْقِكُمْ فِيهِ (وَالْأَنفُسُ) وَبِأَنَّهَا أَوَّلُ النَّارِ تُوَعَدُونَ مَعَهُ نَجْتِجُوهَا لِجَزَاءِ الدُّنْيَا (أَيُّ حَفْظِكُمْ) وَفِي الْآخِرَةِ أَيُّ يَكُونُ مَعَهُ حِينَ تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ (وَلَا كَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ) وَلَا كَفَىٰ مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ (تُوعَدُونَ) (وَلَا كَفَىٰ فِيهَا مَنَاقِلُ الْكَافِرِينَ) مُقَدِّمٌ مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (وَمَنْ أَحْسَنُ) أَيُّ لَا أَحْسَنُ (قَوْلُهُمْ) كَمَا إِلَى اللَّهِ (بِالتَّوْحِيدِ) (وَعَمَلُ صَالِحٍ) وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ</p>	<p>شراہی ائمہ کی دشمنوں کی انکواس من گھڑی سدا کا برش آب کا بیات والی گھڑی کو کھاؤں کی پروردگار یا سنا دانا دوسرے سے ان دونوں کو گمراہی سے اور جس سے ان کی توبہ ہو جائے تو اس کو پھر پروردگار سے خود توبہ کرنے والے از خود توبہ کرنے والے پروردگار کا راستہ باقی رہے انکواس من گھڑی سدا کا </p>					

در این آیه که میفرماید و توعدها را با خود ما میبخشیم و در آخرت آنرا جزای شما خواهیم داد و در دنیا و آخرت هر کس که بخواهد از این آیه استفاده کند باید بداند که این آیه در هر دو عالم جاریست و در هر دو عالم هر کس که بخواهد از این آیه استفاده کند باید بداند که این آیه در هر دو عالم جاریست و در هر دو عالم هر کس که بخواهد از این آیه استفاده کند باید بداند که این آیه در هر دو عالم جاریست

[illegible]

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاتَّخِذْ فِيهِ ذِكْرًا وَلَوْ كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفِضْلٌ بَيْنَهُمْ وَأَنْتُمْ كُنْتُمْ شَاقِقِينَ
مِنْهُمْ مُرِيبٌ مَنْ عَلَّمَهُ الْكِتَابَ مِنْ آسَاءَ فَعَلِيَهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِلْعِبَادِ إِلَيْهِ يَرْجِعُ السَّاعَةُ وَمَا
يَخْرُجُ مِنْ شَرِّهِمْ مِنْ أَكْثَرِ مَا عَلَّمُوا أَنْتَ وَكَضَعُوا إِلَيْهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِبْرَاهِيمُ قَالَ هَذَا ذِكْرُكَ مَلَكُنَا
مِنْ مَعِينِهِ وَضَلَعَتْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَطُؤُوا أَلَهُمْ مِنْ خِصْلَةِ إِسْهَامِ الْإِنْسَانِ مِنْ دَعْوَاهِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّ الشَّرُّ

[illegible]

<p>الذین یؤمنون ع نفس</p>	<p>اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنْ يَنْزِلَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ سُورَةُ عَمَّ اسْقَى السُّورَى حَمْدُ عَمَّ كَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَكُنْ لِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمٌ الْعَظِيمُ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْ دُونِهِنَّ وَالْأَرْضُ تَنْسُجُ مِنْ دُونِهِنَّ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُنَّ لَيَنْبَغِينَ لَكُنَّ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرَاتٌ اِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ اَمْرًا مِنْ دُونِ اَمْرِ اللَّهِ فَاُولَئِكَ حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا كَانَ</p>	<p>اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنْ يَنْزِلَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ سُورَةُ عَمَّ اسْقَى السُّورَى حَمْدُ عَمَّ كَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَكُنْ لِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمٌ الْعَظِيمُ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْ دُونِهِنَّ وَالْأَرْضُ تَنْسُجُ مِنْ دُونِهِنَّ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُنَّ لَيَنْبَغِينَ لَكُنَّ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرَاتٌ اِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ اَمْرًا مِنْ دُونِ اَمْرِ اللَّهِ فَاُولَئِكَ حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا كَانَ</p>
<p>الذین یؤمنون ع نفس</p>	<p>اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنْ يَنْزِلَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ سُورَةُ عَمَّ اسْقَى السُّورَى حَمْدُ عَمَّ كَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَكُنْ لِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمٌ الْعَظِيمُ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْ دُونِهِنَّ وَالْأَرْضُ تَنْسُجُ مِنْ دُونِهِنَّ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُنَّ لَيَنْبَغِينَ لَكُنَّ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرَاتٌ اِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ اَمْرًا مِنْ دُونِ اَمْرِ اللَّهِ فَاُولَئِكَ حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا كَانَ</p>	<p>اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنْ يَنْزِلَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ سُورَةُ عَمَّ اسْقَى السُّورَى حَمْدُ عَمَّ كَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَكُنْ لِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمٌ الْعَظِيمُ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْ دُونِهِنَّ وَالْأَرْضُ تَنْسُجُ مِنْ دُونِهِنَّ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُنَّ لَيَنْبَغِينَ لَكُنَّ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرَاتٌ اِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ اَمْرًا مِنْ دُونِ اَمْرِ اللَّهِ فَاُولَئِكَ حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا كَانَ</p>

القرآن
المعجم

ع
عشر

وَمَا يَسْأَلُونَكَ عَنْ النَّارِ أَلَّا تَعْلَمَ إِنَّهَا تُبْعَثُ لِقَوْمٍ يُكَافَلُونَ
فِي السَّاعَةِ لَقَدْ ضَلَّالٌ بَعِيدٌ اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ مَخْفِي
الْقَوِي الْعَزِيزِينَ كَانُ يَوْمُ حَرْبٍ لَاحِظَةً نَزْدَةً وَنُورًا مَنُورًا
مِنْ خَيْبَةٍ لَمْ يَكُنْ يَشْعُرُ بِهَا مِنْ الدِّينِ مَا لَمْ يَلِدْ بِهِ اللَّهُ دَوْلَةً كَلِمَةً الْفَضْلُ لَقَدْ خَفِيَ بَيْنَهُمْ
وَأَنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ نَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ دَوْلَتِ الدِّينِ أَسْوَكَ حَسْبًا
الصَّلَاحَاتِ فِي رِضَاكِ الْخَنَاتِ

جلايين	فتح الرحمن	موضع القرآن
(مَا يَسْأَلُونَكَ عَنْ النَّارِ أَلَّا تَعْلَمَ إِنَّهَا تُبْعَثُ لِقَوْمٍ يُكَافَلُونَ)	از آن که می پرسند که آن را راست است	۱۰ اور حاشیه بنی که ده نیک بی
(فِي السَّاعَةِ لَقَدْ ضَلَّالٌ بَعِيدٌ اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ مَخْفِي)	در آن وقت که گمراهی است و دور است	۱۱ مستجابی خود که بخیر است
(بَيْنَهُمْ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَهُوَ الْغَالِبُ)	بین خود و می گویند ما را خداوند کافی است و او غالب است	۱۲ اس گزری که آن بی و بی
(يَوْمَ تَنْتَفِخُ الْأُفُفُ كُلُّ شَيْءٍ مَّيِّتٌ مَّا يَشَاءُ (وَهُوَ الْقَوِيُّ)	روز که بادها را بکشد هر چیزی که خواهد و او قوی است	۱۳ این صریح است که خداوند نوری است
(عَلَى مُرَادِهِ الْعَزِيزُ) الْغَالِبُ عَلَى الْأَمْرِ مَنْ كَانُ يَوْمُ حَرْبٍ	بر هر چه خواهد عزیز و غالب بر امر است آن روز که جنگ است	۱۴ بنده و بنده
(لَقَدْ خَفِيَ بَيْنَهُمْ) الْأَلْفُ فِي الْحَسَنَةِ إِلَى عَشْرَةٍ وَكَثْرُ	لقد خفی بینهم الف في الحسنه الى عشرة وكثر	
(وَمَنْ كَانُ يَوْمُ حَرْبٍ الدُّنْيَا نَوْبًا مِنْهَا) بِاللَّضَعِيفِ	و من كان يوم حرب الدنيا نوبًا منها بالالضعيف	
(مَاقِمْ لَهُ) وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ أَهْلُ الْهَمِّ	مقامی که برای او است و آنچه برای او در آخرت است	
(لَقَدْ مَكَدَ الشَّيْطَانُ لَهُمْ شِيَاطِينَهُمْ (شَرَّعُوا) أَيْ شَرُّكَ	لقد مكد الشيطان لهم شياطينهم شرعوا اي شرک	
(لَهُمْ) لَلْكَافِرِ مِنَ الدِّينِ) الْفَالِيسُ (مَا لَمْ يَلِدْ بِهِ	لهم للكافر من الدين الفاليس ما لم يلد به	
اللَّهُ) كَاشْرَكَ وَإِنْكَارِ الْبَعْثِ (وَلَوْ كَلِمَةً الْفَضْلُ)	الله كاشرك وانكار البعث ولو كلمة الفضل	
أَلَمْ يَخْضِ السَّابِقُ بَأَنُ الْجَزَاءِ فِي يَوْمِ الْقِيَمَةِ الْقَضَى	ألم يخض السابق بأن الجزاء في يوم القيامة القضي	
بَيْنَهُمْ) وَبَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ بِالْعُقُوبَةِ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا (وَأَنَّ	بينهم وبين المؤمنين بالعقوبة لهم في الدنيا وان	
الظَّالِمِينَ) الْكَافِرِينَ (لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) مُؤَلِّمٌ رَتَرَى	الظالمين الكافرين لهم عذاب أليم مؤللم رترى	
الظَّالِمِينَ) يَوْمَ الْقِيَمَةِ (مُشْفِقِينَ) خَائِفِينَ (مِمَّا كَسَبُوا)	الظالمين يوم القيامة مشفقين خائفين مما كسبوا	
فِي الدُّنْيَا مِنَ الشَّيْثَاتِ أَنْ يَجَارُوا عَلَيْهَا (وَهُوَ) أَيْ الْجَزَاءُ	في الدنيا من الشياطين أن يجاروا عليها وهو اي الجزاء	
عَلَيْهَا (وَاقِعٌ بِهِمْ) يَوْمَ الْقِيَمَةِ لَمْ يَلِدْ بِهِ (وَالَّذِينَ آمَنُوا	عليها واقع بهم يوم القيامة لم يلد به والذين آمنوا	
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رِضَاكِ الْخَنَاتِ) أَنْزَلَهَا	وعملوا الصالحات في رضاك الخنات أنزلها	

وَمَا يَسْأَلُونَكَ عَنْ النَّارِ أَلَّا تَعْلَمَ إِنَّهَا تُبْعَثُ لِقَوْمٍ يُكَافَلُونَ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
وَالسَّبِيحَةُ إِلَى مَنْ دُونَهُمْ هُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ مِنَ الْبَشِيرَةِ خُفِّقُوا مَثَقًا رِعَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ إِذَا عَلِيَ تَبْلِيغُ الرِّسَالَةِ الْخَالِدَةِ الْمَوْكَّةِ فِي الْقُرْبَى اسْتَرْثَاءً مُتَقَطِّعٍ أَيْ لَكِنْ أَسْأَلُكُمْ أَنْ تُوَدُّوا قَرَابَتِي هِيَ قَرَابَتُكُمْ أَيْضًا فَإِنَّ لِكُلِّ بَطْنٍ مِنْ قُرْبَى فَلَمَّا (وَمَنْ يَقْرِفْ) يَكْسِبْ (حَسَنَةً) طَاعَةً زِيَادَةً لَهَا حَسَنَةً بِتَضَعِيفِهَا (إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ لِلذُّنُوبِ شَكُورٌ) لِلْقَلِيلِ فَيُضَاعِفُهُ (أَمْ) بَلْ يَقُولُونَ أَفَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا بِرِسْبَةِ الْقُرْآنِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى (فَإِنْ يَشَأْ اللَّهُ يُحْدِثْ بِرَبْطٍ عَلَى قَلْبِكَ) بِالصَّبْرِ عَلَى أَلْهَمَ هَذَا الْقَوْلَ وَفِيهِ وَقَدْ فَعَلَ (وَمِنْ اللَّهِ الْبَاطِلُ) الَّذِي قَالُوا (وَمِنْ لَقْنِ) يُثَبِّتُهُ (بِكَلِمَاتِهِ) لَمْ يَكُنْ عَلَى نَبِيٍّ (إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) بِمَا فِي الْقُلُوبِ (وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ) مِنْهُمْ (وَيَعْفُو عَنْ أَسِيَّاتٍ) لِكِتَابِ عَنْهَا (وَعَلَّمَ مَا يَفْعَلُونَ) بِالْبَاءِ وَاللَّامِ (وَكَسَّحِبِ) الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يُحِبُّهُمْ إِلَى مَا يَسْأَلُونَ (وَمِنْ يَدِهِمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ) وَلَوْ سَاطَ اللَّهُ الرِّسْقَ لِعِبَادِهِ جَمِيعَهُمْ (لَعَفُوهُمْ)	الانسان را باشد آنچه در خواست کند نزدیک بروردگار خویش این است فضل بزرگ این آن که آید است که فرود می دهر خدا آن بندگان خود را که آرد و اند و کارهای پاکیزه کرده اند گوئی طلب از شما بر تبلیغ قرآن نزد لیکن باید که پیش گیرید دوستی در میان خویشاوندان بنده ما پس صلوات رحمت کنید بر این ائمه شریف	انگو بی جو چاهین اپنے رب کے پاس بی بی بزرگی یہی جو شخص بخیر دیتا ہی آفتد اپنے ایماندار بندوں کو جو کرتے ہیں بھلے کام تو کہیں ہنگام نہیں تم سے بہتر کچھ نیک مگر دوستی چاہئے ناسے ہیں۔
وَالسَّبِيحَةُ إِلَى مَنْ دُونَهُمْ هُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ مِنَ الْبَشِيرَةِ خُفِّقُوا مَثَقًا رِعَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ إِذَا عَلِيَ تَبْلِيغُ الرِّسَالَةِ الْخَالِدَةِ الْمَوْكَّةِ فِي الْقُرْبَى اسْتَرْثَاءً مُتَقَطِّعٍ أَيْ لَكِنْ أَسْأَلُكُمْ أَنْ تُوَدُّوا قَرَابَتِي هِيَ قَرَابَتُكُمْ أَيْضًا فَإِنَّ لِكُلِّ بَطْنٍ مِنْ قُرْبَى فَلَمَّا (وَمَنْ يَقْرِفْ) يَكْسِبْ (حَسَنَةً) طَاعَةً زِيَادَةً لَهَا حَسَنَةً بِتَضَعِيفِهَا (إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ لِلذُّنُوبِ شَكُورٌ) لِلْقَلِيلِ فَيُضَاعِفُهُ (أَمْ) بَلْ يَقُولُونَ أَفَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا بِرِسْبَةِ الْقُرْآنِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى (فَإِنْ يَشَأْ اللَّهُ يُحْدِثْ بِرَبْطٍ عَلَى قَلْبِكَ) بِالصَّبْرِ عَلَى أَلْهَمَ هَذَا الْقَوْلَ وَفِيهِ وَقَدْ فَعَلَ (وَمِنْ اللَّهِ الْبَاطِلُ) الَّذِي قَالُوا (وَمِنْ لَقْنِ) يُثَبِّتُهُ (بِكَلِمَاتِهِ) لَمْ يَكُنْ عَلَى نَبِيٍّ (إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) بِمَا فِي الْقُلُوبِ (وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ) مِنْهُمْ (وَيَعْفُو عَنْ أَسِيَّاتٍ) لِكِتَابِ عَنْهَا (وَعَلَّمَ مَا يَفْعَلُونَ) بِالْبَاءِ وَاللَّامِ (وَكَسَّحِبِ) الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يُحِبُّهُمْ إِلَى مَا يَسْأَلُونَ (وَمِنْ يَدِهِمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ) وَلَوْ سَاطَ اللَّهُ الرِّسْقَ لِعِبَادِهِ جَمِيعَهُمْ (لَعَفُوهُمْ)	دہر کہ بگنبدنی میفرایم برای او در این دنیا و آخرت و این است فضل بزرگ این آن که آید است که فرود می دهر خدا آن بندگان خود را که آرد و اند و کارهای پاکیزه کرده اند گوئی طلب از شما بر تبلیغ قرآن نزد لیکن باید که پیش گیرید دوستی در میان خویشاوندان بنده ما پس صلوات رحمت کنید بر این ائمه شریف	اور جو کوئی کیا و گنجائی اسکو ہم بر خدا و پیغمبر کی خوبی بیشک اللہ صواب کرے گی حق مانتا ہے کہ کہتے چلیں اسے باندھا اٹھ کر چھوٹے سوا اگر اللہ چاہے ہر کہ تیرے دل پر اور مٹاتا ہی آفتد چھوٹے کو اور ثابت کرتا ہی سچ کو اپنی باتوں سے اسکو معلوم دلون میں ہی ہے اور وہی جو قبول کرتا ہی توبہ اپنے بندوں سے اور عاف کرنا ہی ہر ایمان اور چاہتا ہی جو کرتے ہوت اور دعا عانت تنہا ہی آجائ والوں کی جو بھلے کام کرتے ہیں
وَالسَّبِيحَةُ إِلَى مَنْ دُونَهُمْ هُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ مِنَ الْبَشِيرَةِ خُفِّقُوا مَثَقًا رِعَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ إِذَا عَلِيَ تَبْلِيغُ الرِّسَالَةِ الْخَالِدَةِ الْمَوْكَّةِ فِي الْقُرْبَى اسْتَرْثَاءً مُتَقَطِّعٍ أَيْ لَكِنْ أَسْأَلُكُمْ أَنْ تُوَدُّوا قَرَابَتِي هِيَ قَرَابَتُكُمْ أَيْضًا فَإِنَّ لِكُلِّ بَطْنٍ مِنْ قُرْبَى فَلَمَّا (وَمَنْ يَقْرِفْ) يَكْسِبْ (حَسَنَةً) طَاعَةً زِيَادَةً لَهَا حَسَنَةً بِتَضَعِيفِهَا (إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ لِلذُّنُوبِ شَكُورٌ) لِلْقَلِيلِ فَيُضَاعِفُهُ (أَمْ) بَلْ يَقُولُونَ أَفَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا بِرِسْبَةِ الْقُرْآنِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى (فَإِنْ يَشَأْ اللَّهُ يُحْدِثْ بِرَبْطٍ عَلَى قَلْبِكَ) بِالصَّبْرِ عَلَى أَلْهَمَ هَذَا الْقَوْلَ وَفِيهِ وَقَدْ فَعَلَ (وَمِنْ اللَّهِ الْبَاطِلُ) الَّذِي قَالُوا (وَمِنْ لَقْنِ) يُثَبِّتُهُ (بِكَلِمَاتِهِ) لَمْ يَكُنْ عَلَى نَبِيٍّ (إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) بِمَا فِي الْقُلُوبِ (وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ) مِنْهُمْ (وَيَعْفُو عَنْ أَسِيَّاتٍ) لِكِتَابِ عَنْهَا (وَعَلَّمَ مَا يَفْعَلُونَ) بِالْبَاءِ وَاللَّامِ (وَكَسَّحِبِ) الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يُحِبُّهُمْ إِلَى مَا يَسْأَلُونَ (وَمِنْ يَدِهِمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ) وَلَوْ سَاطَ اللَّهُ الرِّسْقَ لِعِبَادِهِ جَمِيعَهُمْ (لَعَفُوهُمْ)	دہر کہ بگنبدنی میفرایم برای او در این دنیا و آخرت و این است فضل بزرگ این آن که آید است که فرود می دهر خدا آن بندگان خود را که آرد و اند و کارهای پاکیزه کرده اند گوئی طلب از شما بر تبلیغ قرآن نزد لیکن باید که پیش گیرید دوستی در میان خویشاوندان بنده ما پس صلوات رحمت کنید بر این ائمه شریف	اور جو کوئی کیا و گنجائی اسکو ہم بر خدا و پیغمبر کی خوبی بیشک اللہ صواب کرے گی حق مانتا ہے کہ کہتے چلیں اسے باندھا اٹھ کر چھوٹے سوا اگر اللہ چاہے ہر کہ تیرے دل پر اور مٹاتا ہی آفتد چھوٹے کو اور ثابت کرتا ہی سچ کو اپنی باتوں سے اسکو معلوم دلون میں ہی ہے اور وہی جو قبول کرتا ہی توبہ اپنے بندوں سے اور عاف کرنا ہی ہر ایمان اور چاہتا ہی جو کرتے ہوت اور دعا عانت تنہا ہی آجائ والوں کی جو بھلے کام کرتے ہیں

[illegible]

[illegible]

جہا لیں	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>اَيُّ طَعَوَانِي الْاَكْضُ وَلَكِنْ يَنْزِلُ بِالْخَفِيفِ مَوْضِعِهِ مِنْ اَكْزَرِ اَيُّ (يَقْدِرُ مَا اَيْتَاهُمْ) فَيَبْسُطُهَا لِبَعْضِ عِبَادِهِ بَعْضٌ وَيَنْتَقِلُ الْبَسْطُ الْبَغْيُ (اَللّٰهُ يَعْبادُوْهُ خَيْرٌ بِصِيْرٍ وَهُوَ الَّذِي يَنْزِلُ الْغَيْثَ) الْمَطَرُ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ مِنْ نُّزُلِهِ (وَيَنْشُرُ السَّحَابَ) فَيَبْسُطُ مَطَرَهُ (وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَسْبُ لِلْمُؤْمِنِيْنَ) الْحَمْدُ لَهُ (لِحَمْدِهِ) عِنْدَهُمْ (وَمِنْ اَيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَخَلْقُ مَا بَيْنَ) قَرْنٍ وَكُشْرٍ (فِيْهَا مِنْ كَذٰبٍ) هِيَ كَيْدٌ عَلَى الْاَرْضِ مِنَ النَّاسِ وَغِيْرُهَا (وَهُوَ عَلَى الْجَمْعِ خَيْرٌ) الْحَشْرُ (اِذَا اَيْتُ ثَوَقَدِيْرٌ) فِي الْاَضْمِرِ تَغْلِبُ الْعَاقِلُ عَلَى غَيْرِهِ (وَمَا اَصْبٰ اِيَّكُمْ) خَطَابُ الْمُؤْمِنِيْنَ (مِنْ مُصِيبَةٍ) بَلِيَّةٍ وَشِدَّةٍ (فَمَا كَسَبَتْ يَدِيْكُمْ) اَيُّ كَسَبْتُمْ مِنَ الذُّنُوْبِ وَعَبَدْتُمُ الْاِيْدِيْ كَانِ الْاَكْثَرُ اَفْعَالِ تَكْوِيْنِهَا (وَيَعْقُوْنَ عَنْ كَثِيْرٍ) مِنْهَا فَلَا يَجَارِيْ عَلَيْهِ وَكُوْنُهَا اَكْبَرُ مِنْ اَنْ يَّتِيَّ لُجْرًا فِي الْاٰخِرَةِ (وَمَا غَيْرُ لِلْكَذِبِيْنَ) مَا يَصِيْبُهُمْ فِي الدُّنْيَا لِرَفْعِ دَرَجَاتِهِمْ فِي الْاٰخِرَةِ (وَمَا اَنْتُمْ) يَا مُشْرِكِيْنَ (بِمُعْجَزِيْنَ) اَللّٰهُ هُوَ فِي الْاَرْضِ فَتَقُوْنَهَا (وَمَا لَكُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ) اَيُّ غَيْرِهِ (مِنْ وَلِيٍّ وَكَاصِيٍّ) يَدْفَعُ عَنْكُمْ عَنْكُمْ (وَمِنْ اَيَاتِهِ الْجَوَابُ السُّعُوْنُ) فِي الْجَحْرِ كَالْحَاكِمِ (كَالْبَالِ فِي الْعُظْمِ (اِنْ كِشًا يَسْكُنُ النَّجْمُ فَيُظْلِكُنْ) يَصْنَعُ (وَوَاكِدْ)</p>	<p>۱ در زمین ولیکن فرو می بارد ۲ بانوار ما آنچه خواهد ۳ هر آینه او به بندگان خود دلتا می آید ۴ و او است آنکه فرو می آرد باران و بعد از آن ۵ که نور می شود نیز نزول باران ۶ و بر آنگاه بی ساز و جهت خود را و او را ۷ گاه ساز ۸ شتود کار و از نشانه های او ۹ آفریدن آسمانها و زمین است و او را ۱۰ آنچه بر آنگاه کرده است پس ۱۱ و زمین این پر دوزخا نوران ۱۲ و او بر هم آوردن ایشان و فیکه ۱۳ خود ابر تو انا است برای خست ۱۴ و بر سر سبها ۱۵ از زمینها پس گنای است ۱۶ که بعل آورد و گنای است ۱۷ و در میگردد از بسیاری ۱۸ و نیست شما عاجز کننده در ۱۹ زمین نیست شما را بجز خدا ۲۰ پس کار سازی و نصرت و جده ۲۱ و چون نهائی او است ۲۲ گشتیا در دریا مانند کوهها و فیکه ۲۳ و او را باز در دریا و در آب است ۲۴ و او را باز در دریا و در آب است</p>	<p>مکلف بر آمار تابی ۲ بکرمش جابها بی ۳ بیشک ده اپنے بندوں کی خبر ۴ اور وہی جی جی جی جی جی جی ۵ اس سے کہ اس تو سے ۶ اور جی جی جی جی جی جی ۷ کام بنانے والے ۸ خوبان سرانہ اور کسی نشانی ۹ بنانا آسمانوں کا اور زمین کا اور ۱۰ ان میں جابور ۱۱ اور وہ جی جی جی جی جی جی ۱۲ اور جو پر سے تم پر ۱۳ کوئی سختی سوبلا اسکا جو کما یا ۱۴ گھاسے یا گھوں سے ۱۵ اور معاف کرتا ہی بہت دل ۱۶ اور تم حکمانے والے نہیں بھا کر ۱۷ زمین میں اور کوئی نہیں نکو اللہ کے ۱۸ کام بنانے والا نہ دگا ر اور ۱۹ ایک کسی نشانی جی جی ۲۰ چلتے ہیں جہاز دریا میں جی جی ۲۱ اگر جی جی جی جی جی جی ۲۲ جی جی جی جی جی جی جی جی</p>

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

مروست در میان اهل طالب رحمی اند که گفت هر چه شما را به دل آید در کتب خدا و خبر دادارانی رسول الله صلی الله علیه و آله و اوصایا که من میبینه از امر و فرموده انچه است هلی از این علی و سلم ای علی یا خیر میرسد به تو و عقیقت باطله در شناسن اسب بخشن ای اسب که فعل آورد دستهایش و دینش و خدا بیانی عمر ای خراسان که و طایره عقیقت کند بر شهادت کثرت و انچه غوغا و در آستان از آن در دنیا پس الله تعالی احکم است از این کلمات کند نسبت آن گناه و بداند که فرمودن آن ان ۱۱۲ علی بن عمر

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ وَجِئْنَا مِنْكُمْ سِيبًا وَمِنْهُمْ مَقْتَلٌ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَظَلَمْنَا وَإِنَّمَا الْإِنْسَانُ لَكَاذِبٌ أَلِمْهُمْ بَعْدَ ظِلْمِهِمْ فَأُولَٰئِكَ مَاعْلَمُهُمْ مِنَ سَبِيلٍ وَإِنَّمَا الْإِنْسَانُ عَلَىٰ آلِهِ لَبِئْسَ أَلْفًا يَظْلُمُونَ النَّاسُ يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ بَغْيَ الْحَقِّ وَإِلَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَلَكِنْ صَبَرُوا وَعَفُوا إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَمْرٍ الْأُمُورِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَادٍ مِنْ بَعْدِهِ لَمَلُوكَ الظَّالِمِينَ لَأَمْلَأُوا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا إِلَىٰ مَلِكٍ مِنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَإِنَّمَا بَعْضُهُمْ بَعْضٌ دُجَاةٌ مِنَ الدَّجْلِ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>وَالَّذِينَ إِذْ أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ الظُّلْمُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ صِنْفَهُ لَمْ يَنْتَقِمُوا مِنْ ظُلْمِهِمْ بِمِثْلِ ظُلْمِهِ كَمَا قَالَ تَعَالَى (وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا) هُمِيتِ الثَّانِيَةُ سَيِّئَةٍ كَسَالَتْهَا الْأُولَى فِي الصُّورِ وَهَذَا ظَاهِرُهَا يَنْتَصِرُونَ مِنْ أَجْرِ آثَاتٍ قَالَ بَعْضُهُمْ وَإِذَا قَالَ لَهُ أَخْرَجَكَ اللَّهُ فَجِئْبُهُ أَخْرَجَكَ اللَّهُ (مَنْ عَفَا) عَنْ ظُلْمِهِ (وَأَصْلُهُ) الْوَدَّ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ بِالْعَفْوِ عَنْهُ (فَاجِرُهُ عَلَى اللَّهِ) أَيْ أَنَّ اللَّهَ يُلْجِئُهُ إِلَى الْحَالَةِ (إِنَّهُ لَا يَجِبُ الظَّالِمِينَ) أَيْ الْبَادِينَ بِالظُّلْمِ فَيَرْتَبُ عَلَيْهِمْ عِقَابُهُ (وَلَكِنْ أَنْتَصِرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ) أَيْ ظُلْمُ الظَّالِمِ آيَةٌ (فَأُولَئِكَ مَاعَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ) مُؤَاخَذَةٌ (أَمَّا السَّبِيلُ) عَلَى الَّذِينَ يُكَلِّمُونَ النَّاسَ وَيَنْعَوْنَ (يَعْمَلُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ) بِالْعَاصِي (أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ لِيَمْلِكُوا مُؤَلِّمًا وَمَنْ صَبَرَ فَلَمْ يَنْتَصِرْ وَغَفِرْ تَجَاوَزَ إِنْ ذَلِكَ الصَّبْرُ وَتَجَاوَزَ لِمَنْ غَفَرَ لَهُ مَوْجِبٌ) أَيْ مَعْرُوفًا بِمَعْنَى الْمُطُوبَاتِ شَرَعًا (وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ مِنْ بَعْدِهِ) أَيْ أَحَدٌ يُلِيْهِ هِدَايَتُهُ بَعْدَ ضَلَالِهِ إِنَّهُ رَوَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَهْوِلُونَ هَلْ الْمُرْدُ إِلَى الدُّنْيَا (مِنْ سَبِيلٍ) طَرِيقٍ (وَمِنْهُمْ يَعْزُونَ عَلَيْهَا) الْتَأَنُّ خَلْشَ عَيْنٌ خَائِفِينَ مُتَوَاضِعِينَ (مِنْ اللَّهِ)</p>	<p>وَالَّذِينَ إِذْ أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ الظُّلْمُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ صِنْفَهُ لَمْ يَنْتَقِمُوا مِنْ ظُلْمِهِمْ بِمِثْلِ ظُلْمِهِ كَمَا قَالَ تَعَالَى (وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا) هُمِيتِ الثَّانِيَةُ سَيِّئَةٍ كَسَالَتْهَا الْأُولَى فِي الصُّورِ وَهَذَا ظَاهِرُهَا يَنْتَصِرُونَ مِنْ أَجْرِ آثَاتٍ قَالَ بَعْضُهُمْ وَإِذَا قَالَ لَهُ أَخْرَجَكَ اللَّهُ فَجِئْبُهُ أَخْرَجَكَ اللَّهُ (مَنْ عَفَا) عَنْ ظُلْمِهِ (وَأَصْلُهُ) الْوَدَّ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ بِالْعَفْوِ عَنْهُ (فَاجِرُهُ عَلَى اللَّهِ) أَيْ أَنَّ اللَّهَ يُلْجِئُهُ إِلَى الْحَالَةِ (إِنَّهُ لَا يَجِبُ الظَّالِمِينَ) أَيْ الْبَادِينَ بِالظُّلْمِ فَيَرْتَبُ عَلَيْهِمْ عِقَابُهُ (وَلَكِنْ أَنْتَصِرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ) أَيْ ظُلْمُ الظَّالِمِ آيَةٌ (فَأُولَئِكَ مَاعَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ) مُؤَاخَذَةٌ (أَمَّا السَّبِيلُ) عَلَى الَّذِينَ يُكَلِّمُونَ النَّاسَ وَيَنْعَوْنَ (يَعْمَلُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ) بِالْعَاصِي (أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ لِيَمْلِكُوا مُؤَلِّمًا وَمَنْ صَبَرَ فَلَمْ يَنْتَصِرْ وَغَفِرْ تَجَاوَزَ إِنْ ذَلِكَ الصَّبْرُ وَتَجَاوَزَ لِمَنْ غَفَرَ لَهُ مَوْجِبٌ) أَيْ مَعْرُوفًا بِمَعْنَى الْمُطُوبَاتِ شَرَعًا (وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ مِنْ بَعْدِهِ) أَيْ أَحَدٌ يُلِيْهِ هِدَايَتُهُ بَعْدَ ضَلَالِهِ إِنَّهُ رَوَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَهْوِلُونَ هَلْ الْمُرْدُ إِلَى الدُّنْيَا (مِنْ سَبِيلٍ) طَرِيقٍ (وَمِنْهُمْ يَعْزُونَ عَلَيْهَا) الْتَأَنُّ خَلْشَ عَيْنٌ خَائِفِينَ مُتَوَاضِعِينَ (مِنْ اللَّهِ)</p>	<p>وَالَّذِينَ إِذْ أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ الظُّلْمُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ صِنْفَهُ لَمْ يَنْتَقِمُوا مِنْ ظُلْمِهِمْ بِمِثْلِ ظُلْمِهِ كَمَا قَالَ تَعَالَى (وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا) هُمِيتِ الثَّانِيَةُ سَيِّئَةٍ كَسَالَتْهَا الْأُولَى فِي الصُّورِ وَهَذَا ظَاهِرُهَا يَنْتَصِرُونَ مِنْ أَجْرِ آثَاتٍ قَالَ بَعْضُهُمْ وَإِذَا قَالَ لَهُ أَخْرَجَكَ اللَّهُ فَجِئْبُهُ أَخْرَجَكَ اللَّهُ (مَنْ عَفَا) عَنْ ظُلْمِهِ (وَأَصْلُهُ) الْوَدَّ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ بِالْعَفْوِ عَنْهُ (فَاجِرُهُ عَلَى اللَّهِ) أَيْ أَنَّ اللَّهَ يُلْجِئُهُ إِلَى الْحَالَةِ (إِنَّهُ لَا يَجِبُ الظَّالِمِينَ) أَيْ الْبَادِينَ بِالظُّلْمِ فَيَرْتَبُ عَلَيْهِمْ عِقَابُهُ (وَلَكِنْ أَنْتَصِرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ) أَيْ ظُلْمُ الظَّالِمِ آيَةٌ (فَأُولَئِكَ مَاعَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ) مُؤَاخَذَةٌ (أَمَّا السَّبِيلُ) عَلَى الَّذِينَ يُكَلِّمُونَ النَّاسَ وَيَنْعَوْنَ (يَعْمَلُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ) بِالْعَاصِي (أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ لِيَمْلِكُوا مُؤَلِّمًا وَمَنْ صَبَرَ فَلَمْ يَنْتَصِرْ وَغَفِرْ تَجَاوَزَ إِنْ ذَلِكَ الصَّبْرُ وَتَجَاوَزَ لِمَنْ غَفَرَ لَهُ مَوْجِبٌ) أَيْ مَعْرُوفًا بِمَعْنَى الْمُطُوبَاتِ شَرَعًا (وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ مِنْ بَعْدِهِ) أَيْ أَحَدٌ يُلِيْهِ هِدَايَتُهُ بَعْدَ ضَلَالِهِ إِنَّهُ رَوَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَهْوِلُونَ هَلْ الْمُرْدُ إِلَى الدُّنْيَا (مِنْ سَبِيلٍ) طَرِيقٍ (وَمِنْهُمْ يَعْزُونَ عَلَيْهَا) الْتَأَنُّ خَلْشَ عَيْنٌ خَائِفِينَ مُتَوَاضِعِينَ (مِنْ اللَّهِ)</p>

١٢٣٤٥٦٧٨٩١٠

اولاً اقام می کنند از انظار کربلا نقل علم او و صاحب خود خدا تعالی و سرای بندگی ۱۲ فقره مانند آن بر می آید و در کماله کمراد جواب فیما است لیکن چون کسی که از انظار
استهوا و التمس بید از انظار و استهوا و التمس در مقام بهر آنکه در مقام ده او را عقل آن چه اکثر دست دراز می کند خطیب غزیت الله در کردن او فی آب بی برادر و دوست
آنکه اجازت انوار است و در دست خطیب بی نمود

يَنْظُرُونَ مِنْ طَرَفٍ خَفِيِّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَأْسِيْنَ مِنَ الظَّالِمِيْنَ فِيْ عَذَابٍ مُّقْتَدِرٍ وَمَا كَانَ لَكُمْ مِنْ اَوْلِيَاءٍ يَنْصُرُوْنَهُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيْلٍ اِسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَ بِكُوفٍ مَّرْدٍ لَهُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَّجَالٍ اَوْ مَشْرِئٍ وَهَلْ كُنْتُمْ تَنْكِيْهِ
فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَاِنَّا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا اِنْ عَلِمْتُمْ لَآءِ الْبَلَاغِ دَوَّا اِذَا ذُقْنَا اَوْ اِنَّا اَنْشَأْنَا مَتَارِحَةً فَرَاحَ
بِهَآءٍ وَاِنْ تَصْبِرْهُمْ سِتَّةً مَّوَادَّ مَتَّيْذِيْنٌ لَهُمْ فَاِنْ اَوْ لَئِنْ كَفُوْهُمْ لَئِنْ لَئِنْ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
يَنْظُرُونَ (الَّذِينَ) مِنْ طَرَفٍ خَفِيِّ ضَعِيفَةٍ لِّظُرْمَسَا قَاتِي	ی نگزند بگوشه خفیم نکتہ دوزخ	دیکھتے ہیں چھپی نگاہ سے
مِنْ اَمَلِيَّةٍ لِّوَمَعْنَى الْبَا (وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا) اِنَّ كَأْسِيْنَ مِنَ الظَّالِمِيْنَ	وگنہگار ایمان پرانہ زبان کاران	اور کہتے ہیں جو ایماندار چھپے ہوئے
الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَخْلِفُ	آنا نیکو کردار دوزخ دوزخ	وہی ہیں جنہوں نے گنہگاری اپنی جان اور اپنا گھر قیامت کے دن
فِي الْاَثَرِ وَكَانَ مَوْصُوْلُهُمْ اِلَى الْخَوْرِ الْعَمَلِيَّةِ لَعْنَةُ الْجَنَّةِ لَوْ	اگاہ شہر ایشیہ ہست نگاہ	سنتا ہی گنہگار پر ہے ہیں
اَسْوَا وَلَوْصُوْلُ خَبَرِ اَنْ (اَلَا اِنَّ الظَّالِمِيْنَ) الْكَافِرِيْنَ	در عذاب دائم باشند	شد کی مار میں
(فِي عَذَابٍ مُّقْتَدِرٍ) دَائِمٌ هُوَ مِنْ مَّقُوْلٍ لِلّٰهِ تَعَالٰی	وہاں ہستند انہما سازان کہ	اور کوئی نہ ہوئے ان کے جاتی جو
(وَمَا كَانَ لَكُمْ مِنْ اَوْلِيَاءٍ يَنْصُرُوْنَهُمْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ)	نہرت دہند انہما راجع خدا ہی	مدد کرنے ان کی اللہ کے سوا
اَيْ غَيْرِهِ يَدْفَعُ عَنَّا بَعْضُهُمْ (وَمَنْ يُضِلِلِ اللّٰهُ فَمَا	دہر کر گمراہ کن خدا ہی نیست	اور جو گمراہ کن خدا ہی اللہ
لَهُ مِنْ سَبِيْلٍ) طَرَفٍ اِلَى الْخَفِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي	اور اچھے راہی۔	شکو کہیں نہیں راہ
الْآخِرَةِ (اَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ) اَجِيبُوْهُ بِالْتَّوْحِيْدِ وَالْعِبَادَةِ	قرآن قبول کنند پروردگار خود را	مانوا اپنے رب کا حکم
(مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَ يَوْمٌ) هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (اَلَمْ يَرَوْا اَنَّ	پیش از آنکہ بیا د روز قیامت باز گشت	اس سے پہلے کہ آوے ایک دن
اللّٰهُ) اَيْ اَنَّهُ اِذَا اَتَى بِهِ كَايْرُهُ (مَا لَكُمْ مِنْ مَّجَالٍ تَلْجُوْنَ	خدا ہی نیست شمار نہیں بنای	خدا کے یہاں سے نہ ملے گا کوئی
اِلَيْهِ) يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّكِيْهِ (اِنْ كَارِ اِلٰدُ كُوَيْدِكُمْ فَاِنْ	انروز و نیست برای شمار با خود را	اس دن اور نہ ملے گا کوئی ہو جانا
اَعْرَضُوْا) عَنْ اَلْجَابَةِ (فَاِنَّا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا)	کنندہ۔	جہر اگر
يَحْفَظُ اَعْمَالَكُمْ اِنْ تَوَقَّفَ الْمَطْلُوْبُ مِنْهُمْ اِنْ (مَا عَلَيْكَ	روزی گردانند پس ہستند	وہے غلامیں تو جو کو نہیں بھیجا
اَلَا الْبَلَاغُ) وَهَذَا قَبْلُ الْاَمْرِ بِالْجِهَادِ (وَاِنَّا اِذَا ذُقْنَا	تر از ایشان نگاہیان	پیشے ان پر نگہبان
اَوْ لَئِنْ اَنْشَأْنَا مَتَارِحَةً) نَجْمَةً كَالْغَنِيِّ وَالصَّخْرَةِ (فَرَاحَ	نہت بر تو	نہت بر تو
وَاِنْ تَصْبِرْهُمْ) الصَّمِيْمُ لِلْاِنْسَانِ بِاِغْتِيَابِ الْخَفِيِّ (سِتَّةً)	مگر بیجا ہستند ہر ایشہ مانجون	بہنچا دیا اور ہم جب چھپاتے ہیں
بَلَاءٍ) (مَا قَدْ مَتَّيْذِيْنٌ) اَيْ قَدْ مَوَّهٌ وَعَمِيْرٌ كَايْرِي	اور اگر بسد باد ہست	آوی کو اپنی طرف سے ہر چھپتا
لَا اَكْزَا اَفْعَالِهَا) (فَاِنْ اَوْ لَئِنْ اَنْشَأْنَا مَتَارِحَةً) (لِلنَّجْمَةِ) (لِلّٰهِ	تست آنچہ ہستند ہستند	ہو لا اپنی گمانی کا

توڑت دمان شونہ بان و فی اکت ف ہذا امر ادا ایش ان مجہ مت شہادہ بلین قول می غالی وان قصہ ہم الالہ

البیت الفوقی
عشر

مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ خَلَقَ مَا يَشَاءُ يُهْبِئُ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ أَتَانَا قُلْ يَسْمَعُ عِندَ رَبِّكَ أَصْوَاتُ الْوُحُوشِ وَرَبِّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَإِنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ

یا دروگنده اولادها

وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ

وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیل
آیه ۱ تا ۱۰	یا دروگنده اولادها	مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ خَلَقَ مَا يَشَاءُ يُهْبِئُ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ أَتَانَا قُلْ يَسْمَعُ عِندَ رَبِّكَ أَصْوَاتُ الْوُحُوشِ وَرَبِّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَإِنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۱۱ تا ۲۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۲۱ تا ۳۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۳۱ تا ۴۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۴۱ تا ۵۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۵۱ تا ۶۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۶۱ تا ۷۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۷۱ تا ۸۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۸۱ تا ۹۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ
آیه ۹۱ تا ۱۰۰	یا دروگنده اولادها	وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ

وَمَنْ يَشَاءُ اللَّهُ لَنُخَلِّقَنَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ نَسْلًا مِثْلَكَ وَإِنَّا لَنَافِعُونَ

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

جلالین

فتح الرحمن

(وَلَقَدْ كَفَرْنَا مِنْهُمْ كِذَابًا مُبِينًا) (وَلَقَدْ كَفَرْنَا مِنْهُمْ كِذَابًا مُبِينًا)

الضَّمِيرُ لِتِلْكَ السَّارِكِينَ (خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ)
أَخْرَجَهُنَّ إِلَى اللَّهِ ذُو الْعِزَّةِ وَالْجَلَّادِ تَعَالَى الَّذِي

جَعَلَكُمْ أَكْثَرُ مَهَادًا) فَرِيشَاكَ الْمَهَادِ الصَّبِي (وَجَعَلَ
لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا طُرُقًا) لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (۱) إِلَى مَقَادِمِ

فِي أَصْفَارِكُمْ وَالَّذِي نُزِّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ إِيَّايُنَا بِقَدَرٍ هَاجَتُمْ إِلَيْهِ وَلَمْ يُنْزِلْهُ طُوفَانًا (فَأَنْشَرْنَا) أَحْيَا

(بِهَبْلَةٍ مِّنْ سَنَاءٍ كَذَلِكَ) اِنِّیْ مُثَلِّهُنَّ هٰذَا لِاَحْيَاءِ (مِنْ قَبْلِهِمْ) اَحْيَاءَ (وَالَّذِیْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ) الْاَصْنَافَ

(كُلُّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَفْئِدَتِ السُّفِينِ وَأَلْأَنْفَامِ)
كَأَلْبَلٍ (مَا تَرْكَبُونَ) حَذَفَ لَهَا هَذَا اخْتِصَارًا وَهُوَ

مَجْرُورٌ فِي الْكَلَامِ أَيُّ فِيهِ مَنْصُوبٌ فِي الثَّانِي (النَّشَوَاتُ)
لِاسْتِقْرَآءِ (عَلَى طُغْيَانِهِ) ذِكْرُ الْقَمِيرِ وَبِجَمْعِ الظُّهْرِ

لَقِظْ مَا وَمَعْنَاهَا (شَمَّ تَدَكَّرُوا نَعْمَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ

مَقْرِنَيْنِ ۖ وَمُطِيفَيْنِ ۚ وَأُنثَىٰ ۖ وَإِنَّا لَنَنْقَلِبُوهٗ إِلَىٰ مَنَاصِرٍ
(وَجَعَلُوهُ مِنَ عِبَادِهِ جُزْءًا) حَيْثُ قَالَ الْمَلَائِكَةُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تُكْسِرُونَ
 (إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَهُ وَلَا تَقْرَبُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ إِنَّكُمْ تُرِيدُونَ وَجْهَهُ)
 (إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَهُ وَلَا تَقْرَبُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ إِنَّكُمْ تُرِيدُونَ وَجْهَهُ)

بسم الله الرحمن الرحيم

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>(ام) یعنی هم از انکار و القول مقداری انقوا که انخد مستحقان بنات) بنفسه (واضافه) اخلاصکم (بالبین) اللازم من قولکم السابق فهو من جملة الشکر واذ الشکر احکامهم بما ضرب للرحمن مثلاً (جعل الشبهاً بنسبة البنات الیهم) کی لو که شبیهه الوالد لکنی اذا اخبر احکامهم بالبنات لولا الا رطل) صار وجهه مسوداً مغیراً تغیر معتز (وهو کلیمه) ممتلی غمفاً کیف بنسب البنات الیه تعالی (او) هم از انکار واولو العطف بجملة انی يجعلون لله (سن ینشؤن) ای ین (فی الحلیة) الیته (وهو فی الخصام غیر مبین) مظهر الخصام لضعفه عنها بالاثبات (وجعلوا الملائكة للرحمن هم عباد الرحمن) انا ناسهدها (حضروا) خلقهم سکتب شهادتهم) بانهم اذات (ولسألون) عنها فی الآخرة فیرتب علیها العقاب (وقالوا لولاء الرحمن ما عبدناهم) ای الملائكة فعبادتنا ایاهم تمسینته فهو راض بها قال تعالی (ما لهم بذلك) القول من الرضا عبادته من علم ان (ما لهم الا یخضون) یکذبون فیه فیرتب علیهم العقاب به (اولاً ینبأهم) کما بان من ای القرآن بعبادة غیر الله (فهم به مستمسکون) ای التمسک ذلك (بکالوالد) وحدثنا ابا ناعا علی (مسیة) (والا) ماسو</p>	<p>آیا فرشتگان خدا سیدم بودی انکار و تعجب از فعل انان ار مخلوقات خود در خزان را در بر گردید سما را به پسران و چون خبر داده شود که انان بنان بنولدا کی من ساخته است که برای خدا این بنولدا و حضرت و الله اعلم</p> <p>روای اوسیه گردد او بران غی باشد آیا سبغام برای کسی که در راه سود</p> <p>از ان برورده می شود ای در خفا در انوار و او در صف خدمت ظاهر نمی گردد برای خدا ثابت گردانند و در خفا فرورده اند در شنگان را که</p> <p>بنندگان خدا را با ما جامه بودند نزدیک افزایش ایشان است فراشته خواهد شد این گوی این و بر سیده خواسته شد بنیان و گفته کافران اگر خواسته خدا</p> <p>بر شش می گردیم این فرشتگان را باید که برای خدا را نیست ایشان را باین مقدمه و انش نیستند ایشان مگر در دعوی و ادا داده ایم ایشان را کسبی پیش از خدا باین ایشان را باین مقدمه باین ایشان را باین مقدمه باین ایشان را باین مقدمه</p>	<p>کلی رکعتین ای بی بدایتش من سیدان او در مکر دیه چنگر نشسته اوجب این کی کو خوشخبری است این خبر کی جو پنهان دهوا ساریه دان</p> <p>رشته شکا منبر سیه آورده دلین گفت را اور ای شخن که پلنا به کسی می آید جگر من است نکبک اور خمر ایا خوشنکو جو بند شین رحمن کی حور کی دیکه بنا اب که رکعتی انی گویا گویا به اور کینه بین اگر بنا رحمن نم نه پوخته انکو اب نران چند خبر نه انکو سکی عدا علی بر شهادت ایشان را می است بر لب اکلیل بود لایقین و کیا چمنه کوی کتابی بی انکو پس به نم نه پوخته انکو اب نران چند خبر نه انکو سکی عدا علی بر شهادت ایشان را می است بر لب اکلیل بود لایقین و کیا چمنه کوی کتابی بی انکو پس به</p>

[illegible]

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايل
لو انزلنا هذا القرآن على رجل من القريتين عظيمه	لو انزلنا هذا القرآن على رجل من القريتين عظيمه	لو انزلنا هذا القرآن على رجل من القريتين عظيمه
منها عظيمه اي لو انزلنا من المعيرة عظيمه	منها عظيمه اي لو انزلنا من المعيرة عظيمه	منها عظيمه اي لو انزلنا من المعيرة عظيمه
التي في الطائف اهل يقسمون زميت بك	التي في الطائف اهل يقسمون زميت بك	التي في الطائف اهل يقسمون زميت بك
نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحياة الدنيا	نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحياة الدنيا	نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحياة الدنيا
بعضهم غنيا وبعضهم فقيرا	بعضهم غنيا وبعضهم فقيرا	بعضهم غنيا وبعضهم فقيرا
فوق بعض درجات لتفخذ بعضهم بعضا	فوق بعض درجات لتفخذ بعضهم بعضا	فوق بعض درجات لتفخذ بعضهم بعضا
الفقير سخريا	الفقير سخريا	الفقير سخريا
وقرى بكسر السين	وقرى بكسر السين	وقرى بكسر السين
يجمعون في الدنيا ولو ان يكون للناس امام واحد	يجمعون في الدنيا ولو ان يكون للناس امام واحد	يجمعون في الدنيا ولو ان يكون للناس امام واحد
على الكفر جعلنا لمن يكفر بالاسم لبسوتهم بكم من بسطوا	على الكفر جعلنا لمن يكفر بالاسم لبسوتهم بكم من بسطوا	على الكفر جعلنا لمن يكفر بالاسم لبسوتهم بكم من بسطوا
لن سقفا	لن سقفا	لن سقفا
جميعا من فضة ومعارج	جميعا من فضة ومعارج	جميعا من فضة ومعارج
يظهرونهم يعاون الى السطح	يظهرونهم يعاون الى السطح	يظهرونهم يعاون الى السطح
فضية	فضية	فضية
عليها يتكفون ونخرجهم من كل مكان	عليها يتكفون ونخرجهم من كل مكان	عليها يتكفون ونخرجهم من كل مكان
الكفر على المؤمنين من اعطاء الكافر ما ذكره	الكفر على المؤمنين من اعطاء الكافر ما ذكره	الكفر على المؤمنين من اعطاء الكافر ما ذكره
لقلنا خطر الدنيا عندنا وعلينا حظه في الآخرة	لقلنا خطر الدنيا عندنا وعلينا حظه في الآخرة	لقلنا خطر الدنيا عندنا وعلينا حظه في الآخرة
نعيم وان	نعيم وان	نعيم وان
فان الله ولا تشديد بمعناه فان نافية	فان الله ولا تشديد بمعناه فان نافية	فان الله ولا تشديد بمعناه فان نافية
الدنيا	الدنيا	الدنيا
الحياة عند ربك للمتقين ومن يعمد	الحياة عند ربك للمتقين ومن يعمد	الحياة عند ربك للمتقين ومن يعمد

لو انزلنا هذا القرآن على رجل من القريتين عظيمه

منها عظيمه اي لو انزلنا من المعيرة عظيمه

التي في الطائف اهل يقسمون زميت بك

نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحياة الدنيا

بعضهم غنيا وبعضهم فقيرا

فوق بعض درجات لتفخذ بعضهم بعضا

الفقير سخريا

وقرى بكسر السين

يجمعون في الدنيا ولو ان يكون للناس امام واحد

على الكفر جعلنا لمن يكفر بالاسم لبسوتهم بكم من بسطوا

لن سقفا

جميعا من فضة ومعارج

يظهرونهم يعاون الى السطح

فضية

عليها يتكفون ونخرجهم من كل مكان

الكفر على المؤمنين من اعطاء الكافر ما ذكره

لقلنا خطر الدنيا عندنا وعلينا حظه في الآخرة

نعيم وان

فان الله ولا تشديد بمعناه فان نافية

الدنيا

الحياة عند ربك للمتقين ومن يعمد

فهرست کلمات در این آیه: ۱. لو انزلنا ۲. هذا القرآن ۳. على رجل ۴. من القريتين ۵. عظيمه ۶. اهل ۷. يقسمون ۸. زميت ۹. بك ۱۰. نحن ۱۱. قسمنا ۱۲. بينهم ۱۳. معيشتهم ۱۴. في ۱۵. الحياة ۱۶. الدنيا ۱۷. وبعضهم ۱۸. غنيا ۱۹. وبعضهم ۲۰. فقيرا ۲۱. فوق ۲۲. بعض ۲۳. درجات ۲۴. لتفخذ ۲۵. بعضهم ۲۶. بعضا ۲۷. سخريا ۲۸. ورحمت ۲۹. ربك ۳۰. خير ۳۱. مما ۳۲. يجمعون ۳۳. ولو ۳۴. ان ۳۵. يكون ۳۶. للناس ۳۷. امام ۳۸. واحد ۳۹. جعلنا ۴۰. لمن ۴۱. يكفر ۴۲. بالاسم ۴۳. لبسوتهم ۴۴. بكم ۴۵. من ۴۶. بسطوا ۴۷. وعلينا ۴۸. عليم ۴۹. باطنهم ۵۰. ووليهم ۵۱. ابوابا ۵۲. وسرا ۵۳. عليهم ۵۴. ما ۵۵. يتكفون ۵۶. ونخرجهم ۵۷. من ۵۸. كل ۵۹. مكان ۶۰. كذلك ۶۱. لما ۶۲. منع ۶۳. للحياة ۶۴. الدنيا ۶۵. والاخرة ۶۶. عند ۶۷. ربك ۶۸. للمتقين ۶۹. ومن ۷۰. يعمد

عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نَقِيضَ لَهُ شَيْطَانًا فَهَوَلَهُ قَرِينٌ ۚ وَاتَّخَذُوا لَهُمْ سَبِيلًا ۚ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ آيَاتٌ لَّئِنْ كُنْتُمْ مُشْرِكُونَ ۚ أَفَلَمْ تَسْمَعْ الصَّخْصَةَ وَتَهْدِي الْعَمَى ۚ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۚ فَإِنَّمَا تَذَكَّرُونَ ۚ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ فَاسْتَمْسِكُوا بِالْأَرْوَاقِ ۚ إِنَّكُمْ كَذَلِكَ تَقُومُونَ ۚ

موضع القرآن	تغایر معنی	جلا لایں
۱	از یاد خدا بر ما بر ما برای او شیطانی	عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ (نَقِيضَ) نَسِبُ (لَهُ) شَيْطَانًا
۲	پس خدایا از برای او شیطانی	فَهَوَلَهُ قَرِينٌ ۚ (وَإِنَّهُمْ) آيَ الشَّيَاطِينِ لَيُفْلِكُوا
۳	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	آيَ الْعَالَمِينَ (عَنِ السَّبِيلِ) طَرَفًا لَّهُمْ (وَيَحْسَبُونَ) أَنَّهُمْ مُتَكَلِّفُونَ
۴	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	مُتَكَلِّفُونَ ۚ (فِي الْجَمْعِ) رِغَالَةً مَعْنَى مَنْ (حَتَّى إِذَا جَاءَهُمُ)
۵	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	الْعَاشِي يُقَرِّبُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ (قَالَ) لَهُ (يَا) لِلتَّائِبِينَ
۶	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بَعْدَ الشَّرِّ قَرِينٌ ۚ أَيْ مِثْلُ مَا بَيْنَ
۷	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	الشَّرِّ وَالْمَغْرِبِ (فَيَسُ الْفَرِيقَ) أَنْتَ لِي قَالَ تَعَالَى وَلَنْ
۸	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	يَنْفَعَكُمْ ۚ آيَ الْعَالَمِينَ نَسَبُكُمْ وَذَكَرَكُمْ (الْيَوْمَ) إِذْ ظَلَمْتُمْ
۹	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	أَيَّ تَبِينَ لَكُمْ ظُلْمُكُمْ بِالشَّرِّ فِي الدُّنْيَا (أَنْتُمْ) مَعَ
۱۰	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	قُرَّانَكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْرِكُونَ ۚ عِلَّةٌ تَقْدِيرُ الْإِلَهِ
۱۱	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	لِعَدَمِ النِّفَعِ وَذِكْرُكُمْ مِنْ الْيَوْمِ (أَفَلَمْ تَسْمَعْ الصَّخْصَةَ)
۱۲	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	وَتَهْدِي الْعَمَى ۚ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۚ بَيْنَ آيَ فَهُمْ
۱۳	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	كَافِرُونَ (فَإِنَّمَا) فِيهِ أَنْعَامٌ لَوْ أَنَّ الشَّرْطِيَّةَ فِي مَا
۱۴	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	الرَّائِدَةِ (تَذَكَّرُونَ) بِأَنْ تَمْسِكَ قَبْلَ تَعَلُّقِهِمْ
۱۵	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	(فَإِنَّمَا هُمْ) مُتَقَبِّحُونَ ۚ (فِي الْآخِرَةِ) (أَوْ نَسَبُكُمْ) فِي
۱۶	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	حَيَاتِكُمْ (الَّذِي) وَعَدْنَا لَهُمْ (بِأَنْ تَمْسِكَ قَبْلَ تَعَلُّقِهِمْ)
۱۷	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	عَلَى أَنْ يَسْمَعَ (مُقْتَدِرُونَ) قَادِرُونَ (فَاسْتَمْسِكُوا)
۱۸	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	بِالَّذِي أَوْحَى إِلَيْكَ) آيَ الْقُرْآنِ (إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ
۱۹	پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او	مُسْتَقِيمٍ) وَإِنَّكَ لَكُلِّ شَرِّ لَوْ لَكَ وَلِقَوْمِكَ ۚ

از یاد خدا بر ما بر ما برای او شیطانی

پس این شیطانی او را پنداشتند و در راه او

از یاد خدا بر ما بر ما برای او شیطانی

<p>الشيخ الشيخ عشر</p>	<p>وَسَوْفَ تَسْكُونُ ۖ وَسَلَّ مِنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ الْهَاتِكِينَ وَنَافِلًا رُسُلَنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ۖ وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّكَ تُنْجِدُونَ ۖ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ۖ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ</p>
<p>وَمَا سَأَلَ مِنْ رُسُلِنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ أَيْ غَيْرِ اللَّهِ يُعْبَدُونَ ۖ قِيلَ هُوَ عَلَىٰ ظَهْرِهِ يُلْقِيهِمُ اللَّهُ السُّلَيْمَةَ الْأَسْرَدَ وَقِيلَ الْمُرَادُ أَمَامَ أَيْ هَلِ الْكُتَابِينَ وَلَمْ يُسَالِ عَلَىٰ وَاحِدٍ مِنَ الْقَوْلَيْنِ لَكَ الْمُرَادُ مِنْ كَلَامِ الشَّوَالِ التَّقْرِيرُ لِشُرْكِي قُرَيْشٍ أَنَّهُ لَمْ يَأْتِ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ وَكَاتِبٌ بِعِبَادَةِ غَيْرِ اللَّهِ وَكَفَرُوا أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ أَيْ الْقَبْطِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ۖ وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّكَ تُنْجِدُونَ ۖ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ۖ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ</p>	<p>جلالین وَمَا سَأَلَ مِنْ رُسُلِنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ أَيْ غَيْرِ اللَّهِ يُعْبَدُونَ ۖ قِيلَ هُوَ عَلَىٰ ظَهْرِهِ يُلْقِيهِمُ اللَّهُ السُّلَيْمَةَ الْأَسْرَدَ وَقِيلَ الْمُرَادُ أَمَامَ أَيْ هَلِ الْكُتَابِينَ وَلَمْ يُسَالِ عَلَىٰ وَاحِدٍ مِنَ الْقَوْلَيْنِ لَكَ الْمُرَادُ مِنْ كَلَامِ الشَّوَالِ التَّقْرِيرُ لِشُرْكِي قُرَيْشٍ أَنَّهُ لَمْ يَأْتِ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ وَكَاتِبٌ بِعِبَادَةِ غَيْرِ اللَّهِ وَكَفَرُوا أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ أَيْ الْقَبْطِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ۖ وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّكَ تُنْجِدُونَ ۖ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ۖ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ</p> <p>موضع القرآن اور اگر تم سے بوجہ ہوگی اور بوجہ کہ جو رسول بھیجے مجھے سید کبھی مجھے رکھے ہیں میں نے سوچا کہ جو کہ جو میرے جانوں فل اور اگر تم سے بوجہ ہوگی اور بوجہ کہ جو رسول بھیجے مجھے سید کبھی مجھے رکھے ہیں میں نے سوچا کہ جو کہ جو میرے جانوں فل اور اگر تم سے بوجہ ہوگی اور بوجہ کہ جو رسول بھیجے مجھے سید کبھی مجھے رکھے ہیں میں نے سوچا کہ جو کہ جو میرے جانوں فل</p> <p>فتح الرحمن وَمَا سَأَلَ مِنْ رُسُلِنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ أَيْ غَيْرِ اللَّهِ يُعْبَدُونَ ۖ قِيلَ هُوَ عَلَىٰ ظَهْرِهِ يُلْقِيهِمُ اللَّهُ السُّلَيْمَةَ الْأَسْرَدَ وَقِيلَ الْمُرَادُ أَمَامَ أَيْ هَلِ الْكُتَابِينَ وَلَمْ يُسَالِ عَلَىٰ وَاحِدٍ مِنَ الْقَوْلَيْنِ لَكَ الْمُرَادُ مِنْ كَلَامِ الشَّوَالِ التَّقْرِيرُ لِشُرْكِي قُرَيْشٍ أَنَّهُ لَمْ يَأْتِ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ وَكَاتِبٌ بِعِبَادَةِ غَيْرِ اللَّهِ وَكَفَرُوا أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ أَيْ الْقَبْطِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ۖ وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۖ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّكَ تُنْجِدُونَ ۖ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ۖ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ</p> <p>اور اگر تم سے بوجہ ہوگی اور بوجہ کہ جو رسول بھیجے مجھے سید کبھی مجھے رکھے ہیں میں نے سوچا کہ جو کہ جو میرے جانوں فل اور اگر تم سے بوجہ ہوگی اور بوجہ کہ جو رسول بھیجے مجھے سید کبھی مجھے رکھے ہیں میں نے سوچا کہ جو کہ جو میرے جانوں فل اور اگر تم سے بوجہ ہوگی اور بوجہ کہ جو رسول بھیجے مجھے سید کبھی مجھے رکھے ہیں میں نے سوچا کہ جو کہ جو میرے جانوں فل</p>

موضع القرآن

۱۰ بولا اے قوم جبری بھلا بھلو نہیں
حکومت صحرائی اور یہ بہترین
جلیقی نہیں میرے نیچے کہا تم نہیں
دیکھتے تھے

۱۱ بھلا میں ہوں بہتر اس شخص سے
جو حکومت نہیں اور صاف نہیں
بول سکتا تھا

۱۲ پھر کیوں نہ

۱۳ آیت ہے اس پر کشش سونے کے

۱۴ آئے اس کے ساتھ فرشتے پرانہ

۱۵ پھر عقل کھو دی اپنی قوم کی پھر اسی کا
کہا یا ہاں

۱۶ معذرت دے تھے لوگ بے حکم

۱۷ پھر بھلو جو بھول دلائی تو پہنچے ان سے
نہ لایا پھر نہ یاد آیا ان

۱۸ سب کو پھر کرو لا انکو مٹے گذرے

۱۹ اور کہا دت بچلون کے واسطے

۲۰ اور جب

۲۱ کہاوت لائے مریم کے بیٹے کو

۲۲ بھی قوم تیری لگتی ہی اس سے جلاتی

۲۳ اور کہنے میں ہمارا گناہ کر بہتر ہیں یا

۲۴ پس ہام دوم مرتے ہیں پھر سب

[illegible]

[illegible]

تو که حال الاخلاد - می گفت که این است نازل شد در میان این بنی خلف و عقبه ی ایلی معبط از آن که تو را با بعضی از انفس با شنیدیم که افزان که دوستی این برای سعادت بوده برنگزیده است
و با هم دشمن شود و بعضی از حق تعالی گفتند و ما ندانیم که محبت این را برای خدا بود و دوستی یسان با ما باشد تا که یگانه ساخته است شنیده از حبیب

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
هُوَ خَازِنُ السَّارِ (لِيَقْضَ عَلَيْكَ تَبَتُّ) لَيْسَتْ (قَالَ) بَعْدَ الْفِ سَسْتَه (أَنْ تَكُنْ مَكْنُونٌ) مُقِيمُونَ فِي الْعِلْمِ دَائِمًا قَالَ تَعَالَى (لَقَدْ خُفْنَاكُمْ) أَيُّ أَهْلِ مَكْنُونٍ بِالْحَقِّ عَلَى السَّارِ الرَّسُلِ (وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ لِحَقِّ كَارِهُونَ) أَمْ أَبْرَمُوا (أَيُّ كَفَرُوا مَكْنُونٌ) أَخْلَوْا (أَمَلٌ) فِي كَيْدٍ حَقِّكَ اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (فَإِنَّا مَبْرُؤُونَ) مُحْكَمُونَ كَيْدًا فِي هَذَا كَيْدٍ (أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ) مَاسِرُونَ إِلَى غَيْرِهِمْ وَيُخْفُونَ بِهَبْتِهِمْ (بَلَى) نَسْمَعُ ذَلِكَ (وَمَرْسَلُنَا) لِحَفَظِهِ (لَكِنَّهُمْ) عِنْدَهُمْ يَكْتُمُونَ (ذَلِكَ) قُلْ إِن كَانَ لِلزَّكِينِ وَلَدٌ فَأَنَا فَإِنَّا وَالْعَالَمِينَ (لَوَلِيٌّ لَكُنْ تَبَتُّ) أَنْ لَا وَلَدَكَ تَعَالَى فَانْقَطَعَتْ عِبَادَتُهُ (سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ) الْكَرْسِيِّ (عَمَّا يَصِفُونَ) يَقُولُونَ مِنْ الْكَذِبِ بِسَبِّهِ الْوَلَدِ إِلَيْهِ (وَذَنَّهُمْ يَخُصُّوا) فِي بَاطِلِهِمْ (وَيَلْعَبُوا) فِي دُنْيَاهُمْ (حَتَّى يَأْتُوا أَيْمَانَهُمْ إِلَى) يَوْمَ عَدْنٍ (فِيهِ الْعَذَابُ وَهُوَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ) (وَهُوَ الَّذِي) هُوَ فِي السَّمَاءِ إِلَهُ) يُخَفِّقُ السَّحَابَ وَيُسْقِطُ الْوَلَدَ فِي تَشْهِيلِهَا كَالْيَدِ أَيْ مَعْبُودٌ (وَلَا يَرْضَى لَكُم مِّنَ الظَّنِّ) مُتَعَلِّقٌ بِمَا بَعْدَهُ (وَهُوَ الْحَكِيمُ) فِي تَكْوِينِ خَلْقِهِ الْعَالِمِ بِمَصْرِعِهِ (وَيُبَارِكُ) تَعْلَمُ الْإِنْسَانُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ	باید که هر کس علم کند بر او در کار تو فانقسطه گوید و بر او در کار تو بر آنچه شما بجهت با شما کنید بر آنچه آوردیم شما سخن راست و لیکن اکثر شما سخن راست را نخواستند غرض معصم کرده اند بر جاری بس بر آنچه ما غرض معصم کنانیم ایمانی بدارند که ما می شنیم سخن از بی می شنویم و فرستادگان ما نزد یک ایشان می نویسند بگو اگر بغرض باشد پس من نخستین عبادت کنندگانم پس است بر در دگار آسمانها و زمین خداوند عرش از آنچه بیان می کنند پس بگردار ایشان را داخل گشت و ما بر می بینیم که بر خداوند ملاقات کنند بآن روز خود که و عده داده می شود ایشان را و او در آسمان فرمان رواست و در زمین فرمان اوست و اوست با حکمت دلنا و بسیار برایت است که او را پس از آنکه آسمانها و زمین	ببینیم هم فصول که چه تر از این نگو رهنمایی و اینست بین نصاری پس چادری پس است لوگ سچی بات برامان تو کیا آنچه که شمعهای ای ایکبات تو هم سچی که شمعها و نیکو است کیا خیال رکشی بهر چه منین جانفرو کشتن زمین او را بر می بیتی بین ای یک پاس گفته است که اگر بوجس کوا و اولاد تو من بس پیش پادشاه چون پس است به رب آسمانها و زمین صاحب تخت کائناتون چو بماند بین تو چو بهر یک یک یک یک یک او را بکشد چو بکشد اینست از این چو بکا آنکه او را و در می سچی بندگی سچی جهان بین او را سچی بندگی زمین بین او را در می سچی حکمت و لاسب جاننا او را در می سچی برکت سچی که چو راجه سچی آنکه او را من اعدا زمین بین

بسم الله الرحمن الرحيم

سج

وَمَا يَنْبَغُ مَا وَعَدَ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ وَقِيلَ لَهُ يَا رَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ يَعْبُونَ فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

سورة الدخان مكية وهي تسعة وتسعون آية وخمسون آية

حمزة والكاتب المبين إنا أنزلناه في ليلة مباركة إنا كنا منذرين فيها يفرق

وَمَا يَنْبَغُ مَا وَعَدَ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

جلايل	فتح الرحمن	موضع القرآن
وَمَا يَنْبَغُ مَا وَعَدَ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ	وَمَا يَنْبَغُ مَا وَعَدَ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ	أوردوا في السجدة الحامدة
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ	بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ	أوردوا في السجدة الحامدة
أَيُّ قَوْلٍ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) بِقُلُوبِهِمْ مَا شَهِدُوا بِهِ	أَيُّ قَوْلٍ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) بِقُلُوبِهِمْ مَا شَهِدُوا بِهِ	أوردوا في السجدة الحامدة
بِالسَّيِّئِينَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) بِقُلُوبِهِمْ مَا شَهِدُوا بِهِ	بِالسَّيِّئِينَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) بِقُلُوبِهِمْ مَا شَهِدُوا بِهِ	أوردوا في السجدة الحامدة
لِلْمُؤْمِنِينَ (وَالَّذِينَ) كَفَرُوا مِنْهُمْ (سَأَلْتَهُمْ) مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ	لِلْمُؤْمِنِينَ (وَالَّذِينَ) كَفَرُوا مِنْهُمْ (سَأَلْتَهُمْ) مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ	أوردوا في السجدة الحامدة
خُلُوفَ مِنْهُ نُورٌ رَفِيعٌ وَوَأَوَّلُ الصُّمِيرِ قَالِي يُؤْفَكُونَ (يَصُفُّونَ)	خُلُوفَ مِنْهُ نُورٌ رَفِيعٌ وَوَأَوَّلُ الصُّمِيرِ قَالِي يُؤْفَكُونَ (يَصُفُّونَ)	أوردوا في السجدة الحامدة
عَنْ عِبَادَةِ اللَّهِ تَعَالَى (وَقِيلَ) أَيُّ قَوْلٍ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	عَنْ عِبَادَةِ اللَّهِ تَعَالَى (وَقِيلَ) أَيُّ قَوْلٍ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	أوردوا في السجدة الحامدة
وَسَلَّمَ نُسْبُهُ عَلَى الصَّدْرِ بِفَعْلِهِ الْمُقْدَى وَقَالَ (يَا رَبِّ) أَنْ	وَسَلَّمَ نُسْبُهُ عَلَى الصَّدْرِ بِفَعْلِهِ الْمُقْدَى وَقَالَ (يَا رَبِّ) أَنْ	أوردوا في السجدة الحامدة
هَؤُلَاءِ قَوْمٌ يَعْبُونَ (فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ) (فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ)	هَؤُلَاءِ قَوْمٌ يَعْبُونَ (فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ) (فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ)	أوردوا في السجدة الحامدة
وَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَهَذَا قِيلَ أَنْ يُؤْمَرُوا بِتَقَاتِهِمْ (فَسَوْفَ)	وَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَهَذَا قِيلَ أَنْ يُؤْمَرُوا بِتَقَاتِهِمْ (فَسَوْفَ)	أوردوا في السجدة الحامدة
يَعْلَمُونَ بِالْبَيِّنَاتِ وَالنَّارِ يُدْعُونَ لَهُمْ	يَعْلَمُونَ بِالْبَيِّنَاتِ وَالنَّارِ يُدْعُونَ لَهُمْ	أوردوا في السجدة الحامدة
سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَقِيلَ إِنَّهَا كَأَنَّ شَفْعُوا الْعَدْلَ	سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَقِيلَ إِنَّهَا كَأَنَّ شَفْعُوا الْعَدْلَ	أوردوا في السجدة الحامدة
آيَاتِهِ وَهِيَ سِتَّةٌ وَسَبْعٌ وَتِسْعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً	آيَاتِهِ وَهِيَ سِتَّةٌ وَسَبْعٌ وَتِسْعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً	أوردوا في السجدة الحامدة
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	أوردوا في السجدة الحامدة
حَمْدُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِهِ (وَالْكِتَابِ) الْقُرْآنِ (الْمُبِينِ) لِلظُّهْرِ	حَمْدُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِهِ (وَالْكِتَابِ) الْقُرْآنِ (الْمُبِينِ) لِلظُّهْرِ	أوردوا في السجدة الحامدة
لِلْحَاكِمِينَ لِحُكْمِهِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ) (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)	لِلْحَاكِمِينَ لِحُكْمِهِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ) (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)	أوردوا في السجدة الحامدة
أَوَّلُ لَيْلَةٍ نَضُفُّ مِنْ شَعْبَانَ تَرَفُّعًا مِنْ لَمُ الْكِتَابِ مِنْ	أَوَّلُ لَيْلَةٍ نَضُفُّ مِنْ شَعْبَانَ تَرَفُّعًا مِنْ لَمُ الْكِتَابِ مِنْ	أوردوا في السجدة الحامدة
السَّمَاءِ السَّابِعَةِ السَّمَاءِ الدُّنْيَا (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)	السَّمَاءِ السَّابِعَةِ السَّمَاءِ الدُّنْيَا (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)	أوردوا في السجدة الحامدة
بِهِ فِيهَا) أَيُّ لَيْلَةٍ الْقَدْرِ أَوَّلُ لَيْلَةٍ نَضُفُّ مِنْ شَعْبَانَ (يَقُولُ)	بِهِ فِيهَا) أَيُّ لَيْلَةٍ الْقَدْرِ أَوَّلُ لَيْلَةٍ نَضُفُّ مِنْ شَعْبَانَ (يَقُولُ)	أوردوا في السجدة الحامدة

بسم الله الرحمن الرحيم

وَمَا يَنْبَغُ مَا وَعَدَ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ يُدْعُونَ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

أَيُّ قَوْلٍ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) بِقُلُوبِهِمْ مَا شَهِدُوا بِهِ

بِالسَّيِّئِينَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) بِقُلُوبِهِمْ مَا شَهِدُوا بِهِ

لِلْمُؤْمِنِينَ (وَالَّذِينَ) كَفَرُوا مِنْهُمْ (سَأَلْتَهُمْ) مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

خُلُوفَ مِنْهُ نُورٌ رَفِيعٌ وَوَأَوَّلُ الصُّمِيرِ قَالِي يُؤْفَكُونَ (يَصُفُّونَ)

عَنْ عِبَادَةِ اللَّهِ تَعَالَى (وَقِيلَ) أَيُّ قَوْلٍ إِلَّا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وَسَلَّمَ نُسْبُهُ عَلَى الصَّدْرِ بِفَعْلِهِ الْمُقْدَى وَقَالَ (يَا رَبِّ) أَنْ

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ يَعْبُونَ (فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ) (فَأَصْحَعْ عَنْهُمْ)

وَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ وَهَذَا قِيلَ أَنْ يُؤْمَرُوا بِتَقَاتِهِمْ (فَسَوْفَ)

يَعْلَمُونَ بِالْبَيِّنَاتِ وَالنَّارِ يُدْعُونَ لَهُمْ

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَقِيلَ إِنَّهَا كَأَنَّ شَفْعُوا الْعَدْلَ

آيَاتِهِ وَهِيَ سِتَّةٌ وَسَبْعٌ وَتِسْعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِهِ (وَالْكِتَابِ) الْقُرْآنِ (الْمُبِينِ) لِلظُّهْرِ

لِلْحَاكِمِينَ لِحُكْمِهِ (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ) (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)

أَوَّلُ لَيْلَةٍ نَضُفُّ مِنْ شَعْبَانَ تَرَفُّعًا مِنْ لَمُ الْكِتَابِ مِنْ

السَّمَاءِ السَّابِعَةِ السَّمَاءِ الدُّنْيَا (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ)

بِهِ فِيهَا) أَيُّ لَيْلَةٍ الْقَدْرِ أَوَّلُ لَيْلَةٍ نَضُفُّ مِنْ شَعْبَانَ (يَقُولُ)

كُلُّ نَبِيٍّ حَكِيمٌ أَمْرٌ مِنْ عِنْدِنَا أَنْتَ أَتَاكَ مِنْ رُسُلِنَا بِشَرَحَةٍ مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ
كُنْتُمْ مُوقِنِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ بِكُمْ وَرَبُّكُمُ الْبَاقِي أَلَمْ يَكُنْ فِي شَكِّ يَلْعَبُونَ فَإِنْ تَقِيبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ
بِدُخَانٍ مُبِينٍ يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ أَتَى لَهُمُ الْبُكْرَى وَكَذَلِكَ
جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ فَهُمْ تُوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا أَنْكُمْ عَائِدُونَ

خمس

جملہ

فتح الرحمن

موسم غلات

يَفْصَلُ كُلَّ امْرِئٍ بِحِكْمِهِ) مُحْكَمٌ مِنَ الذِّكْرِ وَالْاَجْمَالِ وَصِيْرَهَا
الَّتِي تَكُوْنُ فِي السَّجَةِ اِلَى مِثْلِ تِلْكَ اللَّيْلَةِ (امْرُؤٌ) فَرَا مِنْ عِنْدِ
اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِيْنَ هـ الرُّسُلَ لِحُجَلٍّ مِنْ قَبْلِهِ (رَحْمَةً) رَافِعَةً
لِلرُّسُلِ اِلَيْهِمْ (مِنْ تِلْكَ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ) لَا قُوَّةَ لِمَنْ اَعْلَمَ
بِاَفْعَالِهِمْ (رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) يَرْفَعُ
رَبِّ خَبْرَكَ لِيُحْيِيَّكَ بِدَلٍّ مِنْ تِلْكَ (اِنْ كُنْتُمْ) يَا اَهْلَ
مَكَّةَ (مُؤْمِنِيْنَ) يَا اِنَّهٗ تَعَالٰى رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ فَاصْبِرْ
يَا حُجَلَّ رَسُوْلِهِ (اَلَا اِنَّهٗ اَكْبَرُ مِنْ حَيٍّ وَمَيِّتٍ) يَاكُمْ وَرَبَّ
يَاكُمْ اَلَا يَبِيْنُ بَلَاهُمْ فِي شَيْءٍ) مِنْ اَلْعَثِّ (يَلْعَبُوْنَ)
اَسْتَكْبَرْتَ يَا حُجَلَّ تَعَالٰى اَللّٰهُمَّ اَعِزَّ عِبَادَكَ بِسَبْعِ كَسْبِ
يُوسُفَ قَالَ تَعَالٰى (فَارْتَقِبْ) لَهُمْ (يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ
مُبِيْنٍ هـ) فَاجْدِبَتْ اَرْضٌ وَاَسْتَدْبَّتْ بِهِمُ الْجُوعُ اِلَى اِيْدِيْهَا
مِنْ شِدَّةِ كَيْفِيَّةِ الدُّخَانِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ فَكَفَّ
النَّاسُ فَقَالُوا هٰذَا عَلَاقَةُ لَيْمٍ رَبَّنَا كَشِفْنَا عَنْكَ الْغَلَّةَ
اِنَّا مُؤْمِنُوْنَ هـ) مُصَدِّقُوْنَ بِذِيْكَ قَالَ تَعَالٰى (اَنِّىْ لَهُمْ
الَّذِيْ كَذَبْتُمْ اَنِّىْ لَا يَنْفَعُهُمْ اَلْاِيْمَانُ عِنْدَ نَزْوِلِ الْغَلَّةِ
(وَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُوْلُيْنِ هـ) بَيِّنُ الرِّسَالَةِ اَنَّهُمْ قَوْلُوْاغْنُ
وَقَالُوْا مَعْلَمٌ اَيُّ عِلْمِهِ الْقُرْآنُ بَشَرٌ رَّجُوْنَهُ اِنَّا
كَاشِفُو الْعَذَابِ) اَيُّ الْجُوعِ عَنْكُمْ زَمَنًا (قَلِيْلًا) فَكَشَفَ
عَنْهُمْ (اَنَّا كُنَّا عَابِدُوْنَ هـ) اَيُّ كُفْرِهِمْ فَعَادُوْا اِلَيْهِ اَذْكُرْ

پارہ ہستوار

منہا ہوا

[illegible]

حکم ہو کر ہمارے پاس ہے
 میں نے پہنچنے والے روز حشر ہے
 ہرگز نہ ہو گا یہی سنا جاتا
 اربابِ مافوقِ ارضین کا جو اعلان ہے
 اگر تم کو
 یقین ہے
 کسی بندگی نہیں جو اس کے جانا ہی پر
 ہرگز نہ ہو گا یہی سنا جاتا
 ہرگز نہ ہو گا یہی سنا جاتا
 ہرگز نہ ہو گا یہی سنا جاتا

منظر باش روزی که بیاردم

[illegible]

۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

الْبَطْشَةُ الْكُبْرَى
عشر
ثلثه

يَوْمَ يَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِذَا مَشَقُّونَهُ وَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولُ كَرِيمٍ
أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ وَأَنْ لَا تُلْوَ عَلَى الْبَنِي أَيْتَكُمْ كُسُلًا تُمِينُهُمْ وَإِنِّي
عَدْتُ بِبَنِي وَإِيَّكُمْ أَنْ تَجْمُوعُهُمْ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَرِلُونَهُ فَكَانَتْ عَارًا لَكُمْ أَنْ هَوَّلَا قَوْمَ فَجْرٍ مِمَّنْ
فَأَسْرِ بِعَبَادِي لَيْلًا أَنْكُمْ مَشْعُورُونَ وَأَتْرِكُوا الْبَحْرَ فَمَا هُوَ إِلَّا أَنْهُمْ جُنْدٌ مُعْرِقُونَ كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَكَاهِنِينَ

جلا لیلین	فتح الرحمن	موضح القرآن
يَوْمَ يَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى هُوَ يَوْمٌ يَكْبُرُ رَأْيَا	روزی که در گرفت کبریت آن در گرفت کرد	جسدن بزرگتر بزرگتر بزرگتر بزرگتر
مُتَشَقِّقُونَ مِنْهُمْ وَالْبَطْشَةُ الْكُبْرَى بَقُولُهُمْ وَقَدْ	انتهام کشنده ایم مشق و بزرگترین	بند لایق و الهی بن فلان
فَتَنَّا بَلَوْنَا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ مَعَهُ رُوحَاءُ هُمْ	ما امتحان کردیم پیش از این قوم	جای چنگیز آن پیش از خودی قوم کلدانیان
رَسُولُهُ هُوَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ رَكِبَ عَلَيْهِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى	پیغمبری که بر او قدرت بود خداوند	رسول عزت والا
(أَنْ) أَيْ بَانَ (أَدُّوا إِلَيَّ) مَا أَدَّوْكُمْ إِلَيْهِ مِنْ أَوَّلِيَانِ	باین سخن که تسلیم کنید بسوی من	احوال گردید
أَيَّ أَطْعَمُوا إِيْمَانَكُمْ بِالْطَّاعَةِ لِي يَا عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ	سنگان خدا را بخورید پس ایمان را بخورید	خدا که بنده من هم پس ایمان
رَسُولٌ مِيمَنٌ عَلَى مَا أُرْسِلْتُ بِهِ (وَأَنْ لَا تُلْوَ) تَجْعَلُوا	پیغمبری که بر او قدرت بود خداوند	بهمچو معتزف او بر هر چه نه جان
(عَلَى اللَّهِ) يَتْرَكُ طَاعَتَهُ (أَيْ أَيْتَكُمْ كُسُلًا) بَوَّهَانِ	بر خدا ایمان من میارم پیش شماست	آدم که مقابل من لایق این هم بزرگترین
(مُتَشَقِّقُونَ) بَانَ عَلَى رِسَالَتِي مُتَوَعِّلُونَ بِالرَّحْمِ فَقَالَ	طاهر را سبقت میبخشید	طاهر را سبقت میبخشید
(وَأَيَّ عَدْتُ بِبَنِي وَإِيَّكُمْ أَنْ تَجْمُوعُهُمْ) بِالْحَجَارَةِ	و بر این من پناه بروم و در کار خود	و بر این من پناه بروم و در کار خود
(وَأَنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي) تَصَدَّقُونِي (فَاعْتَرِلُونَهُ) فَكُلُوا	و اگر باور نداشتی که من گویم	و اگر باور نداشتی که من گویم
أَذَى قَلَمٌ يَرْكُوهُ فَكَانَتْ عَارًا لَكُمْ أَنْ بَانَ هَوَّلَا	بسیار عار و خجاست بر او در کار خود	بسیار عار و خجاست بر او در کار خود
قَوْمَ فَجْرٍ مِمَّنْ مُشْرِكُونَ فَقَالَ تَعَالَى (فَأَسْرِ)	قوم فاجر و مشرک من	قوم فاجر و مشرک من
بِقَطْعِ الْهَنَازِ وَوَضَائِكُمْ (بِعِبَادِي) بَنِي إِسْرَائِيلَ	بدرختان و درختان من	بدرختان و درختان من
(لَيْلًا) أَنْكُمْ مَشْعُورُونَ يَتْرَكُ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ وَأَتْرَكُوا	وقت شب هر آنچه شما تارک کرده	وقت شب هر آنچه شما تارک کرده
الْبَحْرَ إِذَا قَطَعْتَهُ أَنْتَ وَاصْبَابُكَ (وَهُوَ) سَاكِنًا	دریا را اگر بریده و گشت ده شده	دریا را اگر بریده و گشت ده شده
مُنْفَرَجًا حَتَّى تَدْخُلَ الْقَبْطُ (أَنْهُمْ جُنْدٌ مُعْرِقُونَ)	بر این آن جماعت شکری است غرق	بر این آن جماعت شکری است غرق
فَلَطَمَانٍ بِذَلِكَ فَاعْتَرِلُوا كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ	بسیار زدشته اند از بوستانها	بسیار زدشته اند از بوستانها
(وَعُيُونٍ) تَجْرِي (وَنَزْرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ) مَجْلِسِ	و چشمها و گشت و محل را می	و چشمها و گشت و محل را می
حَسَنِ (وَنَعْمَ) كَانُوا فِيهَا فَكَاهِنِينَ	و لذت آن بارهاست که در آن محفوظ	و لذت آن بارهاست که در آن محفوظ

عَلَى مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
بَانَ عَلَى رِسَالَتِي
مُتَوَعِّلُونَ بِالرَّحْمِ
فَقَالَ

جاءه بزرگ

کَذٰلِکَ وَاَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ۚ فَسَآءَ بَکَتْ عَلَیْهِمُ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ وَمَا کُنُوْا مُنْظَرِیْنَ ۚ وَلَقَدْ اَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِنِ ۚ اِنَّهُمْ یَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ اَنَا نَحْنُ الْمُسْرِفُوْنَ ۚ وَلَقَدْ اَخَذْنَا آلَ هَامَانَ عَلَی الْعُلَیْنِ ۚ وَاتَّبَعْنَاهُمْ مِنْ اٰیٰتِ مَا فِیْهِ ۚ بَلَاءٌ مُّتَّبِعِیْنَ ۚ اِنَّ هَؤُلَآءِ لَیَقُوْلُوْنَ ۚ اِنَّ هِیَ اِلَّا مَوْتَتُ الْاَوَّلٰی وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِیْنَ ۚ قَالُوْا یٰۤاِبٰدَآءُ اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ۚ اَهْمُ خَیْرٌ لَّکُمْ قَوْمٌ سَبَّحُوْا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ قَبْلَ الْفَلَاحِ ۚ اَهْلَکْنٰهُمْ اَهْمُ کَانُوْا مُجْرِمِیْنَ ۚ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَیْنَهُمَا اِلَّا بَعْدَ ثَلٰثِیْنَ یَّوْمًا ۚ	جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
کَذٰلِکَ (کذا لکن) خبر مبتدأ ای کما مر (واورثناها) ای اموالکم (قوما اخرین) ای بنی اسرائیل (فما بکت علیهم) (السماوات والارض) بخلاف المؤمنین ینی علیهم موتهم (مصلاتهم من الارض) ومضیع کما یصلهم من السماوات (کالو امظرین) مؤخرین للتوبة (ولقد نجینا بنی اسرائیل من العذاب المہین) (اننا) قتلنا لا بنوا ناسدا (الشعراء (من فرعون) قیل بکد من العذاب بتفئیر (مضایف ای عذاب وقیل حال من العذاب (ان کان علیا من السرفین) ولقد اخذناهم) ای بنی اسرائیل (علی علی) میا حالهم (علی العالین) (او علی) فانیہم (العلاء) (وانینا) من ایات مافیہ بلا (مہین) (ظاہرہ من فلق البحر والین) والسلوی وغیرہا (انھو) ای کفوا مکذرا لیکولون (ان ہی) ما الموتہ التي کماھا (لصوة) (اکموتنا الاولی) ای وہم لطف (وما نحن بمنشیرین) بمنعوتین احياء بعد لثانیة (قالوا ابادا) احياء ان کنتم صادقین (انما نبعت بعد موتنا ای حی فالعالی) اہم خیر لکم قوم تبع لا یھونوا ویرجل صالح (والدین من قبلہم منکم) اھلکناہم (لکھم) والمعنی لیسوا اقوی منہم فھلکوا (انھم کالو مجرمین) وما خلقتا السموات والارض وما بینھما الا بعینہ خلق	البحین شدو عطار کرم این چنین است گردی دیگر پس تہ گریست بر قوم فرعون آسمان وزمین و تہ شدند بملت وادہ شدہ و ہر انیمہ اسرائیل را از عذاب خوار کنندہ کہ از جانب فرعون بود ہر اسفہ فرعون بود سکشی از تقدی کنندگان و ہر انیمہ برگزیریم بنی اسرائیل را ادانتہ بر عالمیایح دواوہ ایشان را از قوم مغرابت انج دران امتحان طایر بود ہر انیمہ این جماعہ میگویند کہ نیست عاقبت کار مگوین موت نخستین ما و نیستیم بر انقضہ شدہ پس بیارید ہر ان اگر بنید شمار است گوی ایا این جماعہ بہتر اند یا قوم تبع ہمچو و انانکہ پیش از این بودہ مالک اساطیم آنها را از قوم تبع و انانکہ ہر انیمہ بر انیمہ آھا کہ کار بودہ و انانکہ و انانکہ ہر انیمہ و انانکہ ہر انیمہ ہر دو شک با زنی تانہ بنی نوح	ای طرح اور وہ سب تھ لگا یا مینے ایک اور قوم کوف پھر روبا انبر آسمان اور زمین اور نہ مٹی انکو وہیل فت اور مینے بجا نکالا بنی اسرائیل کو ذلت کی مارے فرعون سے بیشک وہ تھا چرھہ را بعد برھنے والا اور نہ انکو سند جان بوجھ کہ جہاں کے لوگوں سے فت اور دین انکو شایان جہنم دھنی مرج بہر لوگ کہنے ہیں اور کچھ نہیں ہمار ہی مرزا ہی پہلا اور ہکو پھر اٹھانا نہیں تھا اور ہمارا پارہ اب سے بہتر ہیں یا تبع کی قوم اور جو ان پہلے تھے ہمیں انکو کھپا دیا و سے نیچے گھرہ کارف اور مینے جو بنا یا آسمان اور زمین اور جو انکے پیچھے کھل نہیں	

وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ۚ فَسَاءَ بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كُنُوا مُنْظَرِينَ ۚ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ مِنْ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۚ إِنَّهُمْ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ أَنَا نَحْنُ الْمُسْرِفُونَ ۚ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ هَامَانَ عَلَى الْعُلَيْنِ ۚ وَاتَّبَعْنَا هُمُومًا مِنْ آيَاتِ مَافِيهِ ۚ بَلَاءٌ مُتَّبِعِينَ ۚ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ۚ إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُ الْأَوَّلَى وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ ۚ قَالُوا يَا بَنِي آدَمَ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ أَهْمُ خَيْرٌ لَكُمْ قَوْمٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ قَبْلَ الْفَلَاحِ ۚ أَهْلَكْنَاهُمْ أَهْمُ كَانُوا مُجْرِمِينَ ۚ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بَعْدَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا ۚ

وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ۚ فَسَاءَ بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كُنُوا مُنْظَرِينَ ۚ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ مِنْ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۚ إِنَّهُمْ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ أَنَا نَحْنُ الْمُسْرِفُونَ ۚ وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ هَامَانَ عَلَى الْعُلَيْنِ ۚ وَاتَّبَعْنَا هُمُومًا مِنْ آيَاتِ مَافِيهِ ۚ بَلَاءٌ مُتَّبِعِينَ ۚ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ۚ إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُ الْأَوَّلَى وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ ۚ قَالُوا يَا بَنِي آدَمَ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ أَهْمُ خَيْرٌ لَكُمْ قَوْمٌ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ قَبْلَ الْفَلَاحِ ۚ أَهْلَكْنَاهُمْ أَهْمُ كَانُوا مُجْرِمِينَ ۚ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بَعْدَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا ۚ

المیزان
ع

مَا خَلَقْنَا هَٰذَا وَلَا ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَوَالِيهِمْ
شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۝ أَكَلَمَن رَّحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝ إِنَّ شَجَرَةَ الزَّكْوَةِ طَعَامٌ لَا يَلْغِي ۝ كَالْهَلْ
يُغْلَى فِي الْبُطُونِ كَغَلِي الْحَمِيمِ ۝ خَذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْحَبِيمِ ۝ ثُمَّ صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ ۝ ذُقْ ۝ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ۝

سوره ابرهه
ابن جراحه

جلايين	فتح الرحمن	موضع القرآن
ذَٰلِكَ حَالُ (مَا خَلَقْنَا هَٰذَا) وَمَا بَيْنَهُمَا (أَكَلَمَن رَّحِمَ اللَّهُ) الْخَبِيرُ	تا تو دریم بین بود و اگر چه بدست ای استوار و در می	آنکه تو بنا یا هم به حق کام پر کدام بود که در قدرت و در استوار
فَإِنَّكَ يَسْتَدِلُّ بِهٖ عَلَىٰ قُلَّتَا وَخَلَدَ نَبَاتًا وَخَيْرَ ذَٰلِكَ	و این که از ایشان ن می دانند برایشه روزی قیامت	بر پشت تو که من به حق خصله کلون و در پی آن سب کا
(وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ) أَيْ كَفَّارًا مَّكَرَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ	سیلاب ایشان است به کجا روزی که دفع کند هیچ دوستی از دست	چند کام نه آید کوی دین کسی رفیق یک
يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْضُلُ اللَّهُ فِيهِ بَيْنَ الْعِبَادِ (مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ)	شماره از ایشان چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
لِلْعَذَابِ الْأَلِيمِ (يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَوَالِيهِمْ) يَقْرَأُونَ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
صَلَاةً أَوْ يَذَّكَّرُ عَنْهُ (شَيْئًا) مِنْ عَذَابِ (وَلَا يُلْغِيهِمْ)	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
يَمْنَعُونَ مِنْهُ وَيَوْمَ يُدْخِلُ مَنْ يَوْمَ الْفَصْلِ (أَكَلَمَن رَّحِمَ اللَّهُ)	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
وَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ فَإِنَّهُ يَشْفَعُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عِنْدَ اللَّهِ (أَنَّهُ)	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
هُوَ الْعَزِيزُ الْغَالِبُ فِي أَنْتِقَامِهِ مِنَ الْكَافِرِ (الرَّحِيمِ) بِالْمَوَدَّةِ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
(إِنَّ شَجَرَةَ الزَّكْوَةِ) هِيَ مِنْ أَحَبِّ الشَّجَرِ الْمُرْتَبِيَةِ مَا يَبْدُو	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
اللَّهُ فِي الْحَبِيمِ (طَعَامٌ لَا يَلْغِي) أَيْ لِي حَبْلٍ وَأَصْحَابِ زُورٍ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
الْأَلِيمِ الْكَثِيرِ كَالْهَلْ أَيْ كَدُّ رَدِّي لَزِيَّتِ الْأَسْوَدِ خَيْرٌ لَّي	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
(يُغْلَى فِي الْبُطُونِ) بِالْفَوْقِ أَيْ تَخْبِيرُ ثَلَاثٍ وَالْخَبِيرُ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
حَالُ مَنْ لَلْهَلْ كَغَلِي الْحَمِيمِ الْمَاءُ الشَّدِيدُ لِكُرَاهِهِ (وَلَا	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
يُقَالُ لِلزَّيْتِ تَخَذَ وَالْأَلِيمِ) فَاعْتَلُوهُ بِكُسْرِ التَّاءِ وَهِيَ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
جُرُوهٌ بِعِلَظَةٍ وَشِدَّةٍ (إِلَىٰ سَوَاءِ الْحَبِيمِ) وَبِطْنِ النَّارِ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ) أَيْ مِنَ الْحَمِيمِ الَّذِي	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
لَا يُقَارَى الْعَذَابُ فَهُوَ أَلْغَى مِمَّا فِي آتِ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
بِقُسْرِهِمْ الْحَمِيمِ وَيُقَالُ لَهُ (ذُقْ) أَيْ الْعَذَابُ (إِنَّكَ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ) بِرَعْمِكَ وَقَوْلِكَ مَا بَيْنَ جَبَلَيْهَا عَزِ	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود	چند روز از ایشان که در دست و دانه شود چند روز از ایشان که در دست و دانه شود

نوبی پر فراغت والا سر دار فل

الْبَيْعِ الدُّنْيَا

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ۚ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ۚ فِي جَنَاتٍ وَعُيُونٍ ۚ يَكْسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَتَبَسُّوتٍ
مُتَقَابِلِينَ ۚ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۚ يَكُونُ فِيهَا كُلُّ غُفْرَانٍ ۚ فِيهَا مِائِينَ مِائَةِ أَلْفٍ ۚ لَا يَدْخُلُ فِيهَا الْفَاسِقُونَ ۚ فِيهَا
لَا تُؤْصَرُ وَلَا تَغْيَرُ وَلَا أَكْثُ بَلَّاسٌ ۚ فِيهَا مَرْيَمُ إِذْ هَدَتْهَا إِلَىٰ نَجْوَىٰ مُوسَىٰ ۖ وَقَالَ لَهُ خُذِي الْكِتَابَ ۚ إِنَّ هَذَا مِنْ عِزِّ رَبِّكَ ۚ فَلَمَّا
يَسَّرْنَا لَهُ بَلْسَانَكَ لَمَلَّمْ تَقُولُ ۚ قَدْ نَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ ۚ فَانْصَبْ ۚ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ۚ
سُورَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعٌ أَوْ سِتٌّ وَثَلَاثُونَ آيَةً

ع

جلايين	فتح الرحمن	موضح القرآن
وَأَكْرَمُنِي وَيَقَالَ لَهُمْ (إِنَّ هَذَا) الَّذِي تَمْتَرُونَ مِنْ الْعَلَاءِ	وَأَكْرَمُنِي وَيَقَالَ لَهُمْ (إِنَّ هَذَا) الَّذِي تَمْتَرُونَ مِنْ الْعَلَاءِ	۱. پادشاه منی و میگوید که این همان آنست که شما را بفرموده بودم که از آن بترسید
مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ۚ فِيهِ تَشْكُونَ (إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي مَقَامٍ	مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ۚ فِيهِ تَشْكُونَ (إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي مَقَامٍ	۲. شما را بفرموده بودم که از آن بترسید و در آنجا میترسیدید و شکایت میکردید که منافقان در مقامی
مُجْلِسٍ (أَمِينٍ) يُؤْمِنُ فِيهِ أَخُوفٌ (فِي جَنَاتٍ) بَسَائِلُ	مُجْلِسٍ (أَمِينٍ) يُؤْمِنُ فِيهِ أَخُوفٌ (فِي جَنَاتٍ) بَسَائِلُ	۳. مجلس (آمین) است که در آنجا ایمان است و خوف (در جنان) است و بسائیل
وَعُيُونٌ ۚ يَكْسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَتَبَسُّوتٍ (أَيُّ مَنَاقِبٍ	وَعُيُونٌ ۚ يَكْسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَتَبَسُّوتٍ (أَيُّ مَنَاقِبٍ	۴. و عیون است که از سوندس و تبسوت (یعنی مَنَاقِبِ) میپوشانند
مِنَ اللَّيْلِ بِسَاجٍ وَمَا عَاطَتْ مِنْهُ (مُتَقَابِلِينَ) حَالٌ لِي	مِنَ اللَّيْلِ بِسَاجٍ وَمَا عَاطَتْ مِنْهُ (مُتَقَابِلِينَ) حَالٌ لِي	۵. در شب با سجیه و آنچه از او میبارید (متقابلین) حال برای
نَظَرٍ كَعْضُهُمْ إِلَى قَعَابِ بَعْضٍ لِيَدْفِرَنَّ الْأَسْرَقُ بِهِمْ	نَظَرٍ كَعْضُهُمْ إِلَى قَعَابِ بَعْضٍ لِيَدْفِرَنَّ الْأَسْرَقُ بِهِمْ	۶. نظری که بعضی از آنها را به بعضی دیگر نگاه میدارند تا سرقاتی که از آنها میکنند را بدزدند
(كَذَلِكَ) يُقَدَّرُ قَبْلَهُ الْأَمْزُورُ وَنَجْوَى لَهُمْ مِنَ اللَّتْرِ	(كَذَلِكَ) يُقَدَّرُ قَبْلَهُ الْأَمْزُورُ وَنَجْوَى لَهُمْ مِنَ اللَّتْرِ	۷. (کذاک) پیش از آنکه از آنها بگذرد و نجاتی که برای آنها از لتری
أَوْفَرْنَا لَهُمْ (بِخَيْرِ عَيْنٍ) نِسَاءً بَيْضَ وَإِسْعَاتٍ أَكْثَرُ	أَوْفَرْنَا لَهُمْ (بِخَيْرِ عَيْنٍ) نِسَاءً بَيْضَ وَإِسْعَاتٍ أَكْثَرُ	۸. و افزونتر کردیم برای آنها (با بهترین چشم) زنان سفید و وسعتی بیشتر
حَسَنَاتِهَا (يَكُونُ) يُطْلَبُونَ إِلَيْهَا (فِيهَا) أَيْ لِحْتِ	حَسَنَاتِهَا (يَكُونُ) يُطْلَبُونَ إِلَيْهَا (فِيهَا) أَيْ لِحْتِ	۹. حسنات آنها (که میباشند) طلب میشوند از آنها (در آنجا) یعنی لحت
أَنْ يَأْتُوا بِكُلِّ فَالِكَةٍ مِنْهَا (أَمِينٍ) مِنْ نِقْطِهَا	أَنْ يَأْتُوا بِكُلِّ فَالِكَةٍ مِنْهَا (أَمِينٍ) مِنْ نِقْطِهَا	۱۰. آنکه بیاورند با هر یک از آنها (آمین) از نقطهها
وَمَصْرَتِهَا وَمِنْ كُلِّ خَوْفٍ حَالٌ كَذَلِكَ وَقُونَ فِيهَا	وَمَصْرَتِهَا وَمِنْ كُلِّ خَوْفٍ حَالٌ كَذَلِكَ وَقُونَ فِيهَا	۱۱. و مَصْرَتِهَا و از هر یک از خوفها حال (کذاک) و قون در آنجا
لِلْمَوْتِ الْمَوْتِ الْأُولَى ۚ أَيْ الَّتِي فِي الدُّنْيَا بَعْدَ	لِلْمَوْتِ الْمَوْتِ الْأُولَى ۚ أَيْ الَّتِي فِي الدُّنْيَا بَعْدَ	۱۲. برای مرگ مرگ اولی ۚ یعنی آنی که در دنیا بعد از
حَيَاتِهِمْ فِيهَا قَالَ بَعْضُهُمْ لِأَخِي عَنِ بَعْدِ (وَوَقَاهُمْ	حَيَاتِهِمْ فِيهَا قَالَ بَعْضُهُمْ لِأَخِي عَنِ بَعْدِ (وَوَقَاهُمْ	۱۳. حیات آنها در آنجا گفت بعضی از آنها به یکی از آنها از بعد (و وقایه آنها
عَذَابِ الْجَحِيمِ فَضْلًا) مَصْدَرٌ وَمَعْنَى تَقْضَى كَمَنْصُوبٍ	عَذَابِ الْجَحِيمِ فَضْلًا) مَصْدَرٌ وَمَعْنَى تَقْضَى كَمَنْصُوبٍ	۱۴. عذاب جهنم فضل است) مصدر و معنی تقضی که منسوب
بِقَضَايَا مَقْدَرٍ (مِنْ رَبِّكَ) ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۚ وَنَمَّا	بِقَضَايَا مَقْدَرٍ (مِنْ رَبِّكَ) ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۚ وَنَمَّا	۱۵. بقضایای مقدر (از سوی رب) آنست که بزرگترین پیروزیه است و نَمَا
يُسْرَاهُ ۚ سَهْلًا الْقُرْآنَ (بِلِسَانِكَ) بَلْعَمَكَ لِقَوْمٍ أَعْيَا	يُسْرَاهُ ۚ سَهْلًا الْقُرْآنَ (بِلِسَانِكَ) بَلْعَمَكَ لِقَوْمٍ أَعْيَا	۱۶. یسراه را سهل کرد (با لسان تو) بفرموده تو را برای قومی که
(لَهُمْ) يَتَذَكَّرُونَ (يَعْظُونَ) فَيُؤْمِنُونَ لَكُمُ الْيَوْمَ مَوْنٌ (فَارْتَقِبْ	(لَهُمْ) يَتَذَكَّرُونَ (يَعْظُونَ) فَيُؤْمِنُونَ لَكُمُ الْيَوْمَ مَوْنٌ (فَارْتَقِبْ	۱۷. (برای آنها) یادگذاشتن (تأذیر) میکنند و ایمان میآورند به شما در این روز و (پس ایستاد و
أَنْظُرْ) لَكُمْ (أَنْهُمْ) مُرْتَقِبُونَ (هَلَاكُهُمْ) هَذَا قَبْلَ نَزُولِ	أَنْظُرْ) لَكُمْ (أَنْهُمْ) مُرْتَقِبُونَ (هَلَاكُهُمْ) هَذَا قَبْلَ نَزُولِ	۱۸. (ببین) شما را (چون آنها) ایستاده اند (هلاکت آنها) اینست پیش از نزول
سُورَةِ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ الْأَمْرُ بِجَاهِدِهِمْ إِلَّا قُلَّ لِلَّذِينَ آمَنُوا	سُورَةِ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ الْأَمْرُ بِجَاهِدِهِمْ إِلَّا قُلَّ لِلَّذِينَ آمَنُوا	۱۹. سوره جاثیه مکیه است امر به جهاد با آنها را بجز آنکه برای کسانی که ایمان آوردند
يَعْرِفُوا لَا يَأْتِي وَهِيَ سِتٌّ أَوْ سَبْعٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً	يَعْرِفُوا لَا يَأْتِي وَهِيَ سِتٌّ أَوْ سَبْعٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً	۲۰. می دانند که نمی آید و سوره سِتٌّ است یا سَبْعٌ یا ثَلَاثُونَ آیه

مرا به است از برای هر دو و الله اعلم بالصواب و الله اعلم بالصواب و الله اعلم بالصواب

الْحَمْدُ لِلَّهِ

ع

خمس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَسْبُكَ مَا نَزَّلَ الْكِتَابَ مِنْ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَأَرْضِ كَايَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ هُوَ فِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبْتُ مِنْ ذَاتِ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ وَخِثْلَانِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قَبْلَ أَنْ يَحْدِثَ بَعْدَ اللَّهِ وَأَيَّاهُ يُؤْمِنُونَ وَيَلَا كُلَّ أَكَاثِ الشُّمِ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايل
شروع اہدیکہ نام سے جو ہر امر پر نفع دینے والا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
آنا راکت ب کا ہی	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اقد سے جو برکت دے	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حکمت والا جیکل آسمانوں میں اور زمین میں	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بہشت پتے ہیں	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مانے والو کو اور تمہارے بنائے ہیں	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اور	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
جتنے بکھرے ہیں جانور	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
پتے ہیں ایک لوگوں کو	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
جو تین رکھتے ہیں اور بدلنے میں رات	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
دن کے اور وہ آنا ہی اہدیکہ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
آسمان سے زوری پھر جلا یا	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اسے زمین کو مگر گئے پیچھے اور بدلنے میں روز	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
پتے ہیں	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ایک لوگوں کو جو بوجھتے ہیں	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
باتیں ہیں اہدیکہ ہر سنا تے ہیں	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
جگو ٹھیک پھر کونسی بات کو اہد	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اور سکی باتیں چھوڑ کر مابین گے	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
خرابی ہی	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ہر جمعہ گھبراہٹ کی	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عشر

2

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُنْزِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَان لَمْ يَنبَغِ لَهُمْ تَأْمِينُهُ بَعْدَ ذَلِكَ لِيَوْمِهِ وَإِنَّا لَهُمْ مُزَابِحًا
لِنُخْذَهُمْ فِيهَا وَقَدْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ قَبْلِهِمْ دَلِيلًا وَكَلَّمْنَا هَارُونَ وَآدَمَ وَنُوحًا مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ أَلْفَافًا مِنْ قَبْلِهِمْ لِنُجْزِيَ لَهُمْ أَجْرَهُمْ وَنَلْعَلَّ لَهُمْ تَذَكُّرًا
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَتَجَدَّدَ اللَّهُ لَهُ نُورًا وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ الْحَبْلَ الْمُنْتَصِبَ وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا عِيسَى الْإِنْجِيلَ وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا نُوْحًا الْكِتَابَ فَتَجَدَّدَ اللَّهُ لَهُ نُورًا وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ أَلْفَافًا مِنْ قَبْلِهِمْ لِنُجْزِيَ لَهُمْ أَجْرَهُمْ وَنَلْعَلَّ لَهُمْ تَذَكُّرًا
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَتَجَدَّدَ اللَّهُ لَهُ نُورًا وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ الْحَبْلَ الْمُنْتَصِبَ وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا عِيسَى الْإِنْجِيلَ وَنُورًا لِيَوْمِهِ وَلَقَدْ آتَيْنَا نُوْحًا الْكِتَابَ فَتَجَدَّدَ اللَّهُ لَهُ نُورًا وَنُورًا لِيَوْمِهِ

جلالین

٥٩

(يَسْمَعُ يَا أَيُّهَا اللَّهُ) الْقُرْآنِ (تَسْتَلِي عَلَيْهِ ثُمَّ يَصْرِفُ عَلَى الْغُيُوبِ)
(مُسْتَكْبِرٌ مُسْتَكْبِرٌ عَنِ الْإِيمَانِ) (كَأَنِّي لَيْسَ مِنْهَا أَفْشَرُ)
بِعَذَابِ الْيَمِينِ) (وَأِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا) الْقُرْآنِ
(شَيْئًا أَخَذَ مَا هُوَ رُوَاهُ) أَيْ مَخْرُوجًا بِهَا (أُولَئِكَ) أَيْ
أَلَا أَكُونُ رَأْسُكُمْ عَذَابٌ مُبِينٌ) (ذُو الْهَاقِ) (مِنْ رَأْسِهِمْ)
أَيُّ أَمَامِهِمْ (كَانَهُمْ فِي الدُّنْيَا) (جَهَنَّمَ) (وَمَا يَغْنِي عَنْهُمْ)
مَا كَسَبُوا) مِنْ الْمَالِ (وَأَكْفَعَالِ) (شَيْئًا) (وَمَا اتَّخَذُوا)
مِنْ دُونِ اللَّهِ) (أَيُّ أَكْصَانِهِمْ) (أُولَئِكَ) (وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ) (هَذَا) (أَيُّ الْقُرْآنِ) (هُدًى) (مِنْ الضَّلَالَةِ)
(وَالَّذِينَ كَفَرُوا) (بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ) (حَقٌّ مِنْ
رَبِّهِمْ) (أَيُّ عَذَابِ) (الْآلِمْ) (مَرْجِعُ) (اللَّهُ الَّذِي يَخْلُقُ
لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرِيَ أَلْفَاكُ) (السَّعِينُ) (فِيهِ يَأْمُرُ) (بِأَذْنِهِ)
(وَلِتَبْتَغُوا) (تَطْلُبُوا) (بِالتَّجَارَةِ) (مِنْ فَضْلِهِ) (وَلَعَلَّكُمْ)
تَشْكُرُونَ) (وَيَخْلُقُ لَكُمْ مَا فِي السَّمَوَاتِ) (مِنْ شَمْسٍ
وَقَمَرٍ وَنُجُومٍ) (وَمَاءٍ) (وَعِثْرَةٍ) (وَمَا فِي الْأَرْضِ) (مِنْ ذَاتِ
وَشَجَرٍ وَنَبَاتٍ) (وَأَنْهَارٍ) (وَعِثْرَةٍ) (أَيُّ خُلُقِ ذَلِكَ) (لَنَا فَعَلِمَ
(جَمِيعًا) (تَأْكُلُ مِنْهُمْ) (حَالًا) (لِيُخْرِجَهَا) (كَمَا كُنْتُمْ
عَالِينَ) (أَنْ فِي ذَلِكَ) (لَايَاتٍ) (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) (فِيهَا)
فَيُؤْمِنُونَ) (فَلِالَّذِينَ آمَنُوا يَعْقِلُ الَّذِينَ كَانُوا يُحْسِنُونَ)

سورة الزمر

اگر تھے یا تین اٹھ کی اس پاس پہنچا ہوا
 پھر صند کر رہے
 غور سے تجھے دہشتی نہیں ہونو نہ ہاگو
 ڈنگہ والی مار کی آغوش خبر باد بہاری
 بالون میں
 کسی چیز کی اکو غرابہ تھمھا۔ ایسوی
 ذلت کی مار ہی۔ پرے لنگ
 دو رخ ہی۔ اور کام بنا دیا لنگو
 جو گایا تھا کچھ اور نہ دے جو پکڑے یہ
 اٹھ کے سوا۔ رہن اور لنگو
 بڑی ماری۔ یہ سمجھا دیا
 اور جو منکر ہیں اپنے رکی باتوں سے لنگو ماری
 ایک بالائی ڈنگہ والی۔ اٹھ ہی جسے نہیں
 تھار دیا کر جلیں اسیں جہاز کے حکم سے
 اور تاکہ تاش کے دسکے نص سے اورشاید تم
 حق مانو اور کام لگے تھارے جو کچھ ہیں لنگو
 اور زمین جن
 سب اسکی طرف سے
 اسیں ہے ہیں ایک لوگوں جو جہاں کے نہیں
 کہہ دے ایمان والوں کو صاف کریں
 لنگو جو اٹھ نہ ہو۔ رکھتے

سب اسکی طرف سے

ای که مشغول آیات خدا گردانده ای خود مدعی
 باز لایق می گردی
 بفرموده ی که یکتا شنیده است از ارباب مژده
 او را از آفتابان
 تقدیر آیت در روز پند و چون آفتاب شد
 از آیات ما نترس
 بر سر خیر گردان از آنجا که دروغ گو باشد
 ایشان
 ایشان ز ایت عذاب خوار کنند و آن طرف
 از ایشان
 دروغ است و دفع نکند از ایشان
 آنکه کس شکر و حمد بر او دفع نکند نیز
 آنکه دوستان گرفتار اند از عذاب عذاب
 عذرا و ایشان راست عذاب
 بر سر گاین قرآن آیت است
 و آنکه کار خدایند آیات پروردگار
 ایشان راست عذاب
 در روز پند و چون آفتاب شد
 برای شما در باران روان شوند که شهادت
 روان او
 تا طلبی نیست کنید اصل از بود که شما
 سرگزار می کنید و سرگردان برای شما
 در پس نه است از سرخ و سار و زبان
 و آنچه در زمین است آنکه بداند اینها را
 ای که مشغول آیات خدا گردانده ای خود مدعی
 باز لایق می گردی
 بفرموده ی که یکتا شنیده است از ارباب مژده
 او را از آفتابان
 تقدیر آیت در روز پند و چون آفتاب شد
 از آیات ما نترس
 بر سر خیر گردان از آنجا که دروغ گو باشد
 ایشان
 ایشان ز ایت عذاب خوار کنند و آن طرف
 از ایشان
 دروغ است و دفع نکند از ایشان
 آنکه کس شکر و حمد بر او دفع نکند نیز
 آنکه دوستان گرفتار اند از عذاب عذاب
 عذرا و ایشان راست عذاب
 بر سر گاین قرآن آیت است
 و آنکه کار خدایند آیات پروردگار
 ایشان راست عذاب
 در روز پند و چون آفتاب شد
 برای شما در باران روان شوند که شهادت
 روان او
 تا طلبی نیست کنید اصل از بود که شما
 سرگزار می کنید و سرگردان برای شما
 در پس نه است از سرخ و سار و زبان
 و آنچه در زمین است آنکه بداند اینها را
 ای که مشغول آیات خدا گردانده ای خود مدعی
 باز لایق می گردی

چشم بکجا پدید آورده از جانب خود
از انوار چشمش تابانست گردی و ملک
فکر می کند بهر سخن و بهر بیان
چو کسلمان را که در گذر کند از آن جا
که تو تم

قول القديس اغناطيوس الانطاكي: اننا لم نكن نعلم ان المسيح قد مات من اجلنا، بل اننا كنا نعلم اننا قد ماتنا من اجله.

الْبَيْتِ الْحَرَامِ ع	هَذَا بَصَائِرُ النَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ۝ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ جَاءُوا السِّيَّاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً لَهُمْ وَمَا يَكُونُ مِنْهُ لَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ شَيْئًا يَكُونُ كَمَا لَبِثُوا فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِيهَا نَجْوَى وَخِرَىٰ ۝ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ مِنْ ذُنُوبٍ يُؤْتِيهِمْ مِنْهَا خَبْرًا ۝ وَاصْلُوا الصَّلَاةَ وَالْزَكَاةَ وَارْزُقُوا الصَّالِحِينَ ۝ وَخُذُوا حَتَّىٰ تَسْمَعُوا مِنَ اللَّهِ وَأَنْتُمْ عَلَىٰ أَعْيُنِهِ ۝	
موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
بسم سوچھی باتیں ہیں لوگوں کو اور اہل کی اور ہر ہی بن لوگوں کو جو یقین لائے ہیں۔ نہا خیال رکھتے ہیں جنہوں نے کمانی ہیں برائیاں کر ہم کر دیے انکو ہر امر ان کے جو یقین لا آئے اور کئے بھلے کام کیسے ان کا جینا اور مرنا۔	ایں قرآن دلہلہای واضح است وہایت است و غنا یش روی را کہ یقین می شنیدند روز آیند آشتند نمانند شہنشاہ برای قوی است و انکار و مکر کردند جرمها کہ کند این را اندک انجان اور وہ را ای عاقتہ کردند زندگانی این و مردن این چون بود نہا خیال رکھتے ہیں کمانی ہیں برائیاں کر	(هَذَا الْقُرْآنُ) (بَصَائِرُ النَّاسِ) مَعَالِمٌ يُبْصِرُونَ بِهَا فِي كُتُبِهِمْ وَالتَّحْدِيدِ (وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ) بِالْبَيِّنَاتِ (أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ جَاءُوا السِّيَّاتِ) الْكَفَرُ وَالْعَاصِي الْجَنَحُوا (الْكَتَبُوا) (السِّيَّاتِ) الْكَفَرُ وَالْعَاصِي نَجْعَلُهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَنْزِلَتُهُمْ وَمَا يَكُونُ مِنْهُمْ مُبْتَدَأً وَنُفُوسُهُمْ فِيهَا مِنْ الْكَافِرِ وَالظَّالِمِينَ الْكَافِرُ الْغَنَى حَسْبُوا أَنْ يَكُونَ فِي الْآخِرَةِ كَالَّذِينَ آمَنُوا فِي رَحْمَةٍ مِنَ الْعَالَمِينَ سَوَاءً فِي الدُّنْيَا حَيْثُ قَالُوا لِلْمُؤْمِنِينَ لَأَنْ نُبْعِثَ الْعُظَمَاءَ مِنْ الْآخِرَةِ مَا نُعْطُونَ قَالُوا تَعَالَى عَلَى وَفْقِ أَنْكَارِهِ بِالْهَمَّةِ (سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ) أَيْ لَيْسَ كَمَنْزِلِكَ فَهُمْ فِي الْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ عَلَى خِلَافِ عَيْشِهِمْ فِي الدُّنْيَا وَالْمُؤْمِنُونَ الْآخِرَةِ فِي الثَّوَابِ بِعَمَلِهِمُ الصَّالِحَاتِ فِي الدُّنْيَا مِنْ الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالصِّيَامِ وَغَيْرِ ذَلِكَ وَمَا مَصْدَرُ بَيِّنَاتٍ بَيِّنَاتٍ حُكْمُهُمْ هَذَا (وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْبَيِّنَاتِ) مُعَلِّقٌ خَلْقَ لِيُدَلَّ عَلَى قُدْرَتِهِ وَوَحْدَانِيَّتِهِ (وَيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ) مِنَ الْعَاصِي وَالطَّاعِي فَلَا يُسَاوِي الْكَافِرُ وَالْمُؤْمِنُ (وَكُلُّهُمْ لَا يَظُنُّ أَنْ يُخْرِجَهُ مِنْ خُزْنِ اللَّهِ هَوَاهُ) مَا يَهْوَاهُ مِنْ خَيْرٍ عَدَّ جِزْرًا أَحْسَنَ (وَاصْلُوا الصَّلَاةَ وَالْزَكَاةَ) تَعَالَى عَمَّا يُفْرِقُونَ أَهْلَ الصَّلَاةِ قُلْ خَلَقَهُمْ (وَخُذُوا حَتَّى تَسْمَعُوا مِنَ اللَّهِ وَأَنْتُمْ عَلَى أَعْيُنِهِ)
برائے دعوے ہیں جو کرتے ہیں	بدھم ابن ان است اس حکم را ہمارے کوئی دادرز نہیں	
اور نبی نے اللہ نے آسمان اور زمین	وہ فرمادے خدا آسمان اور زمین	
جیسے چاہیں	مبتدئ برورت	
اور نبی نے اللہ نے آسمان اور زمین	وہ فرمادے خدا آسمان اور زمین	
جیسے چاہیں	مبتدئ برورت	
اور نبی نے اللہ نے آسمان اور زمین	وہ فرمادے خدا آسمان اور زمین	
جیسے چاہیں	مبتدئ برورت	

در حال آوردہ کو فوری از مشرکان کہ مومنان را گفتند کہ اگر خدا در باب جنت و عذاب مقرر کرد است با بعد ملاقاتی دیگر برانجا نیز از شما حال بجاہ ازون خواہم بود چنانچہ درین عالم ہستیم است کہ کہ ہم حسب الذین الایہ ازہ وصحتہ

<p>هم الخلق خس</p>	<p>موضح القرآن</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>جلالین</p>
<p>دکھادو تو مجھکو انھوں نے کہا بایا زمین میں یا مجھ سے جھاجی آسمان میں لا فویرے پاس کوئی کتاب اس یا چلا آنا کوئی علم اگر تیرا دست گوی اور اس سے پہکاروں جو چارے اللہ کے سوا ایک تجھے ہی بکار کو قیامت دن اور انکو خبر نہیں ان کے بکار ہے اور جب لوگ جمع ہو گئے دے ہو گئے ان کے دشمن اور ہو گئے ان کے بوجھ سے ان کو سنائے ان کو ہماری کھلی کہتے ہیں مگر سچی بات وجب ان گت نہی جادو ہی صیح کتا کہتے ہیں یہ بنا لایا تو کہ اگر نہیں یہم بنا لایا تو کہ تو ہم میرا اھلا نہیں کر سکتے اللہ کے سے ہے مجھ</p>	<p>بنائید مرا جو چیز آفرید ملنے ان زمین یا آسمان شکر کی است در آسمان یہاں رہیں کہ یہ کہہ باشند بغیر یا قیام از علم اگر تیرا دست گوی اور اس سے پہکاروں جو چارے اللہ کے سوا ایک تجھے ہی بکار کو قیامت دن اور انکو خبر نہیں ان کے بکار ہے اور جب لوگ جمع ہو گئے دے ہو گئے ان کے دشمن اور ہو گئے ان کے بوجھ سے ان کو سنائے ان کو ہماری کھلی کہتے ہیں مگر سچی بات وجب ان گت نہی جادو ہی صیح کتا کہتے ہیں یہ بنا لایا تو کہ اگر نہیں یہم بنا لایا تو کہ تو ہم میرا اھلا نہیں کر سکتے اللہ کے سے ہے مجھ</p>	<p>بنائید مرا جو چیز آفرید ملنے ان زمین یا آسمان شکر کی است در آسمان یہاں رہیں کہ یہ کہہ باشند بغیر یا قیام از علم اگر تیرا دست گوی اور اس سے پہکاروں جو چارے اللہ کے سوا ایک تجھے ہی بکار کو قیامت دن اور انکو خبر نہیں ان کے بکار ہے اور جب لوگ جمع ہو گئے دے ہو گئے ان کے دشمن اور ہو گئے ان کے بوجھ سے ان کو سنائے ان کو ہماری کھلی کہتے ہیں مگر سچی بات وجب ان گت نہی جادو ہی صیح کتا کہتے ہیں یہ بنا لایا تو کہ اگر نہیں یہم بنا لایا تو کہ تو ہم میرا اھلا نہیں کر سکتے اللہ کے سے ہے مجھ</p>	<p>اَلْاَصْنَامُ مَفْعُولٌ اَوَّلُ (اَرُونِي) اَخْبِرُونِي تَاكِيدُهُمَا ذُخِلُوا مَفْعُولٌ ثَانٍ (مِنْ اَرْضٍ) بَيَانُ مَا اَمْلَهُمْ شُرَكَاءُ مُشْرِكَةٌ اَتَتْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ مَعَ اللَّهِ وَافْعَلَتْ هَذِهِ اَلْاَنْكَارُ اَلِاسْتَوْنِي بِكِتَابٍ مُنْزَلٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا الْقُرْآنِ اَوَّلُ اَنَارِي بَقِيَّةً مَنْ عِلْمٍ يُوْثِقُ عَنْ اَكْوَابٍ يَصْحَبُ تَدْعُو فِي عِبَادَةِ اَلْاَصْنَامِ اَنْهَا تَقْرَبُكُمْ اِلَى اللَّهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ فِي تَدْعُوهُمْ (وَمَنْ) اسْتَفْهَامٌ بِمَعْنَى اَلنَّبِيِّ اَيُّ اَحْلَا ضَلَّ مَنْ يَدْعُوهُ يَعْبُدُ (مِنْ دُونِ اللَّهِ) اَيُّ غَيْرِ مَنْ يَسْتَجِيبُ لَهُ اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ اَلْاَصْنَامُ اَلْيَحْيَوْنَ عَالِدِيَهُمْ اِلَى يَوْمِ يَسْأَلُوْنَهُ اَبَدًا (وَهُمْ عَنْ دَعْوَاهُمْ) عِبَادِيَهُمْ غَافِلُونَ اَلْاَصْنَامُ اَلْيَقُولُونَ وَلَوْ حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا اَيُّ اَصْنَامٍ لَكُمُ اِلْعَادِيَهُمْ اَعْلَا وَكَانُوا اِعْبَادِيَهُمْ اِعْبَادَةُ عِبَادِيَهُمْ (كَافِرِينَ هَبْ) جَا حِدِثْنِي (وَادْأَسْأَلِي عَلَيْهِمْ) اَيُّ اَهْلِ مَكَّةَ (آيَاتِ) الْقُرْآنِ (بَيِّنَاتٍ) ظَاهِرَاتٍ خَالٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ (لِخَوْنٍ) اَيُّ الْقُرْآنِ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سَحَرٌ مِنْهُمْ (ظَاهِرٌ اَمْ) يَمْنَعُ بَلْ وَهَيْهَاتَ اَلْاَصْنَامُ (يَقُولُونَ اَفَرِيْهِ) اَيُّ الْقُرْآنِ (قُلْ اِنْ اَفَرِيْتُمْ) فَرَضًا فَلَا تَمْلِكُوْنَ لِيْ مِنْ اللَّهِ مِنْ عَالَمٍ (شَيْئًا) اَيُّ لَا تَقْدِرُوْنَ عَلٰى دَفْعِهِ عَنِّيْ اِنْ عَذَّبَنِي اللَّهُ</p>

جم احق

عشر

هو اعلم ما تفيضون فيه كفى به شهيداً بيني وبينكم وهو الغفور الرحيم قل ما كنت بدعاً من الذين
وما ادري ما يفعلون ولا يكذبون ان اتبع الا ما يوحى الي وما انا الا نذير مبين قل ان كنتم
للاتفاق كافرين بالله وشاهد من بيني امثلي على مثله فامن واستكبرتم ان الله كاشف الهمم
الظالمين وقال الذين كفروا الذين امنوا لو كان خيراً ما سبقونا اليه ولو ان
لم يهتدوا به فسيقولون

جلايين	فتح الرحمن	موضع القرآن
هو اعلم ما تفيضون فيه (1) تقولون في القرآن	خدا وانا زست بگفتگو شما در قرآن	اسکو خوب خبری چنان توین لگو ہو
(کفریہ) تعالیٰ (شہیدک بینی) و بینکم وهو الغفور	تعالیٰ خدا اظہار حق کنندہ در حق	وہ جس کی حق بنایو لا برہے تمہارا بیچ
من تاب (الرحیم) به فله یعجلکم بالعقوبۃ (2) قلما	و زور بیان شما و دوستی از من	اور وہی کی گناہ گشتا
کنتم بدعاً (3) یذعنوا من السجود ای و لم یسئل قد سبق	نہستم من نوادہ از بیچاران	مہربان ف تو کہ
مثنیٰ قتل کفر منہم فکف تکذبونی (4) وما ادري ما	و غی دانم کہ	میں کچھ یا رسول نہیں آیا
یفعل لی و لا یکرم فی الدنیا الخرج من بکافی امر قل	مردہ خواہ شد با من و با شما یعنی در دنیا	اور مجھ کو معلوم نہیں کیا
کما فعل الہ نبیہ قبلی اوترمون بانحارہ امر یخسف	یا خداوند با من و با شما یعنی در دنیا	ہو یا مجھے اوستم سے
بکم کما کذب بین قبلکم ان (ما اتبع الا ما یوحی الی)	بیرونی نمی گویم الا آنچه وحی فرستادہ می	میں کسی پر چلن ہوں جو حکم نہا مجھ کو
ای القرآن و لا اتکع من عندی شیئاً (5) وما انا الا	و نیستم من مگر	اور میرا کام ہی ہی
نذیر مبین (6) یٰٰن انذار (قل انکم) اخیر فی	ترسانندہ آفتکار اگوا یا دیدہ	فرستادہ دنیا کول لرتوہم بجلاد دیکھو تو
ما ذالحالکم ان کان ای القرآن (من عندہ) الله و	کہ اگر باشد قرآن از نزدیک خدا و	اگر یہ ہوا صد کہ بیان سے اور
کفرتم بکم (جملہ حالیہ) و شہد شاهد من بین	منکر شوید با آن و گوہی دادہ باشند گواہی	تم نے مسکو نہیں مانا اور گواہی دیکھا ایک
اشیائاً (7) هو عبد الله بن سالم (علی مثله) ای علیہ	اسراہیل بر قرآن	اسراہیل ایک ایسی کتاب کی
انکم من عندہ (فامن) الشاہد (واستکبرتم) و	سب سے ایمان اور دوستی کر دینا	پھر وہ یقین لایا اور تم نے خود کیا
تکبرتم عن الیمان وجواب الشرط مما عطف علیہ	ابن جبرائیل فرماتا کہ بقدر رحمت از شرح	بیش کہ خدا راہ نہیں دینا گناہار زد کو تو
الستم ظالمین دل علیہ (ان الله کاشف الهمم الظالمین)	ہر ایک خدا راہ غی نماید قوم ستیگار ان	اور کہنے لگے مگر ایمان الہ کو اگر یہ کچھ
وقال الذین کفروا الذین امنوا ای فی حقہم (لو کان)	و گفتند کافران در حق مسلمانان اگر	بہتر نہ توفیق نہ دور نے اسپر پہلے پہلے
الايمان (خیر ما سبقونا الیہ) و الذی یهتدوا ای	ان رجوع راہ نیافتند	جب راہ پر نہیں آئے
القاتلون (یہی) ای بالقرآن (فسيقولون) ای القرآن	ان جو خدا ہتدوا	اسکے بتانے سے تو اب کہنگ

اور کہنے لگے مگر ایمان الہ کو اگر یہ کچھ بہتر نہ توفیق نہ دور نے اسپر پہلے پہلے جب راہ پر نہیں آئے اسکے بتانے سے تو اب کہنگ

تو کہنے لگے مگر ایمان الہ کو اگر یہ کچھ بہتر نہ توفیق نہ دور نے اسپر پہلے پہلے جب راہ پر نہیں آئے اسکے بتانے سے تو اب کہنگ

جم الاحق

خمس

اَلَا تَعْبُدُوْا اِلٰهَ اللّٰهِ اِنِّیْ لَخَافُ عَلَیْكُمْ یَوْمَ عَظِیْمٍ ؕ قَالُوْا اَحْشَنُ لَنَا فَاِنْ كُنَّا عَنِ الْهِنَا فَاَتٰنَا بِمَا نَعْبُدُ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ؕ قَالَتْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولَیْغُكُمْ مَا اُرْسِلْتُ بِهٖ وَلَٰكِنِّیْ اَرٰیكُمْ قَوْمًا جَٰهِلُوْنَ ؕ قُلْ اَرَاَوْعَا اَصْحٰبُ مُسْتَقْبَلِ اَوْدَیْتُمْ ؕ قَالُوْا اِهٰلَكَ عَرَضٌ مُّطْرًا اَبِلَ هُوَ مَا اسْتَجِیْتُمْ فِیْهَا عَذَابٌ لِّیْسَ بِكَ مِنْ كُلِّ شَیْءٍ اٰیٍ رَّیٰهَا فَاَصْبَحُوْا اِلٰی سِرٍّ لَّكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ؕ كَذٰلِكَ نَجْزِی الْقَوْمَ الْجَوْرِ فِیْهِمْ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِیْمَا اَنْ مَّكَّنَّاكُمْ

جلا لیلین	فتح الرحمن	موضح القرآن
اَلَا تَعْبُدُوْا اِلٰهَ اللّٰهِ ؕ وَحَمَلَهُ وَوَقَدْ خَلَّتْ مَعْرُوفَةٌ	بدین مضمون کہ عبادت مکنہ مگر خدا پر	کہ بندگی نہ کرو کسی کی اللہ کے سوا
اِنِّیْ لَخَافُ عَلَیْكُمْ ؕ اِنْ عِبَلْتُمْ عِندَ اللّٰهِ عَذَابٌ یَّوْمٍ	ہر ایمان میں ہی ترسم ہر شے از عقوبت روز	میں خدا سے ہر گناہ پر آفت سے ایک
عَظِیْمٍ ؕ قَالُوْا اَحْشَنُ لَنَا فَاِنْ كُنَّا عَنِ الْهِنَا فَاَتٰنَا بِمَا نَعْبُدُ	مگر کونسا زیادہ ہند ہے ہند یا	مگر کونسا زیادہ ہند ہے ہند یا
عَنِ عِبَادَتِهَا ؕ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ؕ فِیْ نَافَءٍ یَّٰ بَنِیَّ	پس بیدار آنچہ وعدہ ہی دہی مارا ہے	سوئے آہم پر وعدہ دینا ہی
عِبَادَتِهَا ؕ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ؕ فِیْ نَافَءٍ یَّٰ بَنِیَّ	اگر راست گویا ہی یہ دیر سے	اگر سچی ہو سچا
قَالَ هُوَ ؕ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ هُوَ الَّذِیْ یَعْلَمُ	گفت چہ میں نیت کہ علم نہ تو خدا	کہا میں چہ نہ خدا کو ہی
مَنْ یَّاتِیْكُمْ الْعَذَابُ ؕ وَاُولَیْغُكُمْ مَا اُرْسِلْتُ بِهٖ ؕ اَلِیْسَ	و میرے سامنے کچھ نہ مستندہ شہد	اور میں پہنچ دیتا ہوں جو کہ ہر ایک
وَلَا کُنِّیْ اَرٰیكُمْ قَوْمًا جَٰهِلُوْنَ ؕ یَا مَسْجُوعِ الْاَعْلَٰ	و لیکن ہی یہ کہ نہ مگر وہی مستند	لیکن میں دیکھتا ہوں تم کو نادانی
اَوَّلَ اَرْكَیْ ؕ اَیُّهَا هُوَ الْعَذَابُ ؕ عَرِضًا سِیَّآءًا عَرِضٌ	پس چون دیدند ان عقوبت پر	بھری جب دکھ آنسو اس
فِیْ قُلُوْبِ السَّمٰوٰتِ مُسْتَقْبِلًا اَوْدَیْتُمْ ؕ قَالُوْا اِهٰلَكَ عَرَضٌ	روئی آوردہ ہمید انہا و ایشان	سستہ آیا ان کے انون کے بولے ہم
مُطْرًا ؕ اَیُّ مُّطْرًا قَالَا قَالَتْ اَلَا تَعْلَمُوْنَ ؕ اِلَّا هُوَ مَا اسْتَجِیْتُمْ	باران نہ ہر بار کچھ حقیقت ان پر	میں ہر بار کچھ حقیقت ان پر
بِیْضٍ مِّنَ الْعَذَابِ ؕ رِیْحٌ بَکَلٌ مِّنْ مَا فِیْهَا عَذَابٌ	انرا باری ہے کہ دروی عقوبت	دکھی ماری گناہ تارے ہر چیز کو
اَلِیْسَ ؕ قَوْمًا رَّکِبَ تَهْلُکَ (کُلُّ شَیْءٍ) مَّرْتَعِلٌ	درد دہندہ است ہر ہم زندہ ہر چیز	اپنے رب کے حکم سے
رِیْحٌ مِّنْهَا یَا رَا دَیْتُمْ اَیُّ کَرِیْمٍ اَرَادَ اِهْلَاکَ کَرِیْمًا	بفرمان پر دردگار خوشتر	
فَاَهْلَکَ کَرِیْمًا رِّجَالٌ هُمْ ذٰوِیْ اَیْمَانٍ هُمْ رِجَالٌ هُمْ ذٰوِیْ اَیْمَانٍ		
وَاَمَّا اَیْمَانٌ طَارَتْ بِذٰلِكَ بَیْنَ السَّمٰوٰتِ وَاهْلَ اَرْضٍ		
وَمِنْ قَبْلِ هٰذَا وَیَقِیْ هُوَ وَمِنْ اَمْنٍ مَّعَهُ ؕ اِیَّٰ صَبِیْوْا لَیْسَ		
اَلَا مَسْکُوْمٌ لِّکُمْ کَذٰلِکَ ؕ کُلِّیْنَ اَیْمَانٌ هُمْ (نَجْزِی الْقَوْمَ		
الْجَوْرِ فِیْهِمْ) غَیْرَهُمْ ؕ وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِیْمَا		
فِی الَّذِیْ اِنْ (نَافِیۃ اَوْ رَا دَیْتُمْ) مَسْکُوْمٌ یَّٰ اَهْلَ		

وہی ہے جو کہ ہر ایک کو ہر گناہ پر آفت سے ایک

قرآن مجید میں مذکور ہے کہ اللہ تعالیٰ نے ہر ایک کو ہر گناہ پر آفت سے ایک

[illegible]

جم الاحق
۲۶

يَسْمَعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمْ يَحْضُرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلْيُصْغَوْا فَنُصْنِتُ أُولَئِكَ الْقَوْمُ هُمْ سَوْدَانُ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كَذِبًا أَنْزَلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَالْطَّرِيقِ مُسْتَقِيمٍ يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا ادْعَاءَ اللَّهِ وَلَمْ نَأْتِ بِغُفْرَانٍ لَكُمْ مِنْ دُونِهِمْ وَنَحْنُ كَذِبٌ أَلِيمٌ وَمَنْ يَكْتُمِبْ ذَا عِلِّيٍّ لِلَّهِ فَالْأَيْنِ مَعْجِرُ الْأَرْضِ وَلَكِنَّ لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ آلَافًا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَمْ يَخْلُقْهُمْ يَتَقَاتِلُونَ بِقَسَادٍ

موضح القرآن	شرح الرحمن	جلايين
سننے کے لئے قرآن پڑھنے میں بیچے ہوئے	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَطْنِ نَحْلَةٍ يُصَلِّي بِأَصْحَابِ الْفَجْرِ
چپ رہو	خاموش رہنا	رَوَاهُ الشَّيْخَانِ (يَسْمَعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمْ يَحْضُرُوهُ قَالُوا)
پھر جب تمام پڑھ لیا تو پھر اپنی قوم کو	پھر جب تمام پڑھ لیا تو پھر اپنی قوم کو	أَيُّ قَالِ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ (أَنْصِتُوا) اصْغَوْا لَا تَسْمَعُوا
دروازے پر	دروازے پر	(فَلْيُصْغَوْا) فَنُصْنِتُ أُولَئِكَ الْقَوْمُ هُمْ سَوْدَانُ قَالُوا
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَالْطَّرِيقِ مُسْتَقِيمٍ
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	وَكَا نُوْهُودَ (قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كَذِبًا) هُوَ الْقُرْآنُ
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	(أَنْزَلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ) تَقْدِيمًا
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	كَلِّمُوا يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ (الْطَّرِيقِ مُسْتَقِيمٍ)
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	أَيُّ طَرِيقَةٍ (يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كَذِبًا) هُوَ الْقُرْآنُ
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْإِيمَانِ (وَالْمَوَازِيهِ يَغْفِرُكُمْ)
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	اللَّهُ (مِنْ دُونِهِمْ) أَيُّ بَعْضُهَا لَنْ مِنْهَا الْمَطْلُومُ وَلَا
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	تَغْفِرُكُمْ لِيَرْضَى بِهَا (وَيُحْزِرُكُمْ مِنْ عَذَابِ الْإِيمَانِ)
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	مُؤَلِّمٌ وَمَنْ يَكْتُمِبْ ذَا عِلِّيٍّ لِلَّهِ فَالْأَيْنِ مَعْجِرُ الْأَرْضِ
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	أَيُّ لَا يَغْفِرُ اللَّهُ بِالْهَرَبِ مِنْهُ فَيُفَوِّتُهُ (وَلَيْسَ لَهُ)
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	لَمْ يَكُنْ يَكْتُمِبْ (مِنْ دُونِهِ) أَيُّ اللَّهُ (أُولَئِكَ) أَنْصِتُوا
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	يَذْفَعُونَ عَنْهُ الْعَذَابَ (أُولَئِكَ) الَّذِينَ لَمْ
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	يُجِيبُوا (فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ) بَيْنَ ظَاهِرٍ (أَوَّلِهِ)
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	يُرَوِّقُ يَعْمُو أَيْ مُسْكِرًا وَابْعَثِ (أَنَّ اللَّهَ الَّذِي
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَكُنْ يَخْلُقْهُمْ لَمْ
یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ	يَجْمَعُهُ (بِقَادِرٍ خَبْرَانٍ وَزَيْدَاتِ الْبَاءِ فِيهِ

یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ

یہ سننے والے ہیں جن کا حال یہ ہے کہ

حیم الاحقاف عشر ع	عَلَىٰ أَنْ يُجِيبَ الْمُوتَىٰ بَلَىٰ ۚ لَا تَأْمُرُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَىٰ الْأَشْكَارِ ۚ هَٰذَا لَهُمْ لَأُحْضَرُوا قُلُوبُهُمْ ۚ قَالُوا لَا تُبْشِرُوا بَلَىٰ ۚ قَالُوا قَدْ وَفَّىٰ الْعَذَابُ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۚ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ ۚ وَالْعِزُّ لِلَّهِ ۚ وَلَا تَسْتَغْجِلْ لَكَفَرُكَ ۚ إِنَّكَ كَانَتْ لَكَ يَوْمَ يَرُونَ مَا يُوْعَدُونَ ۚ وَلَمْ يَكُنْ لَكَ الْإِسَاءَةُ مِنْ تَحَارُكٍ ۚ فَهَلْ يَهْدِيكَ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ۚ	
سورة محمد عليه السلام مدنية وقيل مكية ثمان وثلاثون آية		
موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايل
کرم جلاوید مردی کیوں نہیں وہ ہر چیز کرم کی ہی اور جسدن سامنے لاویے منکر دن کو ان کے اب یہ تھیں کہیں کہیں کے کہیں نہیں قسم کھا رہے برہی کہا تو چکر مار بدلا سکا مرد منکر کو تھے سو تو تھرا رہے جیسے ہر مہین میں سو کرم قدرت ہستہ دلیل رسول	برائے زندہ کند مردگان را در جہان جہت بر آئند او چند توانا است و در ذکر پیش آورد تا مکران بر آتش کفہ شود ایمانست این وعده حق است و اثبات بر یک درست گفتند کہی قسم ہر دور کار دارست آسمان گفت کہ کفہ عقوبت را بسبب آنکہ خداوند قادر و قہر ہے ما قری بودید پس صبر کن صبر کن صبر کرده بودید تو دنیا دار کن ای خداوند خداوندان ہمت علی از پیغامبران	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَكُمْ فِي قُوَّةِ اللَّهِ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُجِيبَ لِلْمُوتَىٰ بَلَىٰ ۚ هُوَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَحْيَاءِ الْمُوتَىٰ ۚ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۚ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَىٰ الْأَشْكَارِ ۚ بِأَنَّهُ يُعَذَّبُوا بِمَا كَانُوا يُكْفِرُونَ ۚ (اليس هذا) التعذيبُ (يا أيها الكفار) وما كانوا يكفرون قال قد وُفِّيَ الْعَذَابُ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۚ فَاصْبِرْ عَلَىٰ أَدْمَىٰ قَوْمِكَ ۚ (كما صبر أولو العزم) ذُرِّ الثَّغَابِ وَالصَّبْرُ عَلَى الشَّدَائِدِ (مِنَ الرُّسُلِ) فَبَلَاكَ فَتَكُونُ ذَا عِزٍّ وَمِنَ الْبَيِّنَاتِ فَكُلُّهُمْ ذُو عِزٍّ وَقِيلَ لِلشَّعْبِضِ فَلَيْسَ تَكُنُّهُمْ أَدَمُ لِقَوْلِهِ تَعَالَىٰ وَلَمْ يَخْذَلْهُ عِزُّ مَا وَلَا يُؤْنَسُ لِقَوْلِهِ تَعَالَىٰ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ ۚ (وَلَا تَسْتَغْجِلْ لَهُمْ) لِقَوْلِهِ نُزُولِ الْعَذَابِ بِهِمْ قِيلَ كَأَنَّهُ صِجْرٌ مِنْهُمْ فَاحْبَبْ نُزُولَ الْعَذَابِ بِهِمْ فَأَمَرَ الصَّبْرَ وَتَرَكَ الْأَسْتَعْجَالَ لِلْعَذَابِ فَإِنَّهُ نَزَلَ بِهِمْ لَأَحْصَا لَهُمْ يَوْمَ يَرُونَ مَا يُوْعَدُونَ ۚ مِنَ الْعَذَابِ فِي الْآخِرَةِ لِطَوْلِهِ ۚ (لَمْ يَلْبَسُوا) فِي الدُّنْيَا فِي ظُهُورِهِمْ ۚ (الْإِسَاءَةُ مِنْ تَحَارُكٍ) هَٰذَا الْقُرْآنُ (بَلَاغٌ) تَبْلِيغٌ مِنَ اللَّهِ إِلَيْكُمْ ۚ (فَهَلْ) أَيْ (يَهْدِيكَ) عِنْدَ رُبِّيَ الْعَذَابِ ۚ (إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ) أَيْ الْكَافِرُونَ سُورَةُ الْقِتَالِ مَدَنِيَّةٌ ۚ (وَلَا وَكَانَ مِنْ قُوَّةِ الْآيَةِ أَوْ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَثَلَاثُونَ وَكَانَتْ آيَةً
اور شبانی مکرانکے واسطے یہ لوگ جسدن دیکھنے جس چیز کا ان وعدہ ہی بھیل پائی تھی مگر انکے گمراہی دن بہیجا دنیا اب ہی ہلاک ہوئے جو لوگ بے حکم ہیں سورۃ محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم مدینے میں نازل ہوئی انجیل آیت کی	مطلبین عقوبت را برای ابن ان مردم خرد دو ذریعہ ہیں آجی وعدہ دادہ می شود ایشان را جہان پس کہ می جاس می نماید ایشان طمانہ بودند یعنی در دنیا مگر بہت ساعت از روز این مقام رسیدن است ایشان کرده بودید تو دنیا دار کن ای خداوند مگر قوم بدکاران سورۃ محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی است و آن سی و ثلث آیت است	

[illegible][illegible]

جم الفیہ
ع

الربع

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
دُمِّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَالْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَمْشُونَ عَلَى الْأَعْجَالِ كَمَا تُكْوَى
الْأَعْجَالُ وَالنَّارُ مُشْوَى لَهُمْ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ
لَهُمْ أَفَلَمْ يَكُن لَّهُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ زِين لَّهُ سَوْءٌ عَمَلُهُ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

موضع القرآن	محل من	جلايين
بسم الله الرحمن الرحيم	این بسم است که از ایشان	عَلَى تَعْسُوا (ذَٰلِكَ) أَيِ التَّعْسِ وَالْإِضْلَالِ (بِأَنَّهُمْ)
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ مِنْ تِلْكَ الْأَمْثَلِ عَلَى التَّكْلِيفِ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	وَأَحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دُمِّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَهْلَاكَ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	أَنْفُسَهُمْ وَأَوْدَكَهُمْ وَأَمَّا الْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا (أَمْثَلُهَا)
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	عَاقِبَتُهُمْ مِنْ قَبْلِهِمْ (ذَٰلِكَ) أَيِ نَصْرِ الْمُؤْمِنِينَ وَفَقَرِ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	الْكَافِرِينَ (بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ)
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	وَأَنَّ الْكَافِرِينَ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطُوا أَعْمَالَهُمْ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	الَّذِينَ كَفَرُوا يَمْشُونَ عَلَى الْأَعْجَالِ كَمَا تُكْوَى
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	الْأَعْجَالُ أَيِ لَيْسَ لَهُمْ هَيْبَةٌ لَا يَطْوُونَ لَهَا وَيَرْجِعُونَ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	يَلْقَوْنَ إِلَى الْآخِرَةِ وَالنَّارُ مُشْوَى لَهُمْ (مَنْزِلُهُمْ مَقَامًا)
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	وَمَصِيرًا (وَكَايِن) (وَكَمْ) (مِنْ قَرْيَةٍ) (أَيِدِهَا أَهْلُهَا)
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	(هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ) مَكَرَتِ أَيِ أَهْلُهَا (الَّتِي)
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	(أَخْرَجْتَ) رُوعِي لَفْظُ قَرْيَةٍ (أَهْلَكْنَاهُمْ) رُوعِي
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	مَعْنَى قَرْيَةٍ الْأُولَى (فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ) مِنْ أَهْلَاكَ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	(أَمَّنْ) كَانِ عَلَى بَيِّنَةٍ (تَجْرِي) وَبِرْهَانٍ (مِنْ رَّبِّهِ) وَهُمْ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	الْمُؤْمِنُونَ (مَنْ زِين لَّهُ سَوْءٌ عَمَلُهُ) فَهَرَا حَسَنًا وَهُمْ
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم	كَفَرًا مَكَرًا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ فِي عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ لَا

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

حجم القتال ۳۶	مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي رُفِعَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كُنْ هُوَ خَالِدٌ فِي السَّعَادِ وَسُقُوتُ مَا أُحْمِيهُ فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُ الْكَلِمَاتِ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ		
خمس	موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
۱۔ وعدہ	۱۔ احوال میں بہشت کا جو وعدہ ہے	۱۔ صفت بہشتی کہ وعدہ دادہ شد	۱۔ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي رُفِعَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كُنْ هُوَ خَالِدٌ فِي السَّعَادِ وَسُقُوتُ مَا أُحْمِيهُ فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُ الْكَلِمَاتِ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
	۲۔ دروگون کو ان میں	۲۔ متقیان را در آن بہشت	۲۔ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كُنْ هُوَ خَالِدٌ فِي السَّعَادِ وَسُقُوتُ مَا أُحْمِيهُ فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُ الْكَلِمَاتِ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
	۳۔ نہرین ہیں بانی کی جو بونہیں کر گیا	۳۔ جو بہا است از آب کہ بد بوند کا گھیر	۳۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۴۔ اور نہرین ہیں دو کی جگہ نما	۴۔ وجو بہا است از شیر کہ مزہ اور بہشتی	۴۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۵۔ اور نہرین	۵۔ وجو بہا است	۵۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۶۔ شراب کی جہیں مزہ ہی پیشہ	۶۔ از می لذت دہندہ آشنا منہگان را	۶۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۷۔ اور نہرین ہیں	۷۔ وجو بہا است	۷۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۸۔ شہد کی جھاک اٹا رہا ہوا	۸۔ از شہد صاف کردہ شدہ	۸۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۹۔ اور رانگو	۹۔ وایت از است	۹۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۰۔ وہاں سب طرح کے میوے اور دعا	۱۰۔ اٹکا از جہیں میوہ وایتان را	۱۰۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۱۔ ان کے رب سے	۱۱۔ پروردگار را	۱۱۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۲۔ برابر اس کے جو سدا رہتا ہے	۱۲۔ تفسیر ہم ہوا کلمہ	۱۲۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۳۔ الگ ہیں	۱۳۔ در انفس	۱۳۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۴۔ اور بلا باہی کھولتا بانی	۱۴۔ و نوا شایہ شوناب گرم	۱۴۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۵۔ نوکات نکلا انکی آنتین	۱۵۔ پس بارہ شاشت رودای این	۱۵۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۶۔ اور بعضے آئین ہیں	۱۶۔ و از مردان کسی بہت	۱۶۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۷۔ کہ کان رکھتے ہیں تیری طرف	۱۷۔ کہ گوش می بند بسوی تو	۱۷۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۸۔ یہاں تنگ کہ تیب نکلیں تیرے	۱۸۔ نادیکہ سون روند از نزدیک تو	۱۸۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۱۹۔ اس سے پہلے تھے تھے انکے	۱۹۔ کہ تھے تھے تھے تھے	۱۹۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۲۰۔ یہاں تنگ کہ تیب نکلیں تیرے	۲۰۔ نادیکہ سون روند از نزدیک تو	۲۰۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)
	۲۱۔ اس سے پہلے تھے تھے انکے	۲۱۔ کہ تھے تھے تھے تھے	۲۱۔ وَأَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ (بالماء والقصر كضارة وحذر رأی غیر متغیر بخلاف ماء الدنيا فإنه يتغير عارض)

ایم القیال

ع

مَاذَا قَالَ نِفَاؤُكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
تَقْوِيَهُمْ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ لِإِجَادَتِهِمْ ذِكْرُهُمْ
فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

جلالین

فتح الرحمن

موضع الزمان

لَعَلَّكُمْ الْفَهْمُ مِنْهُمْ أِنِ اسْتَعُودُوا مِنْ غَيْرِ الشُّعْرِ
وَسُجُودِهِ (مَاذَا قَالَ نِفَاؤُكَ) بِاللَّذِّ وَالْقَصْرِ أَيْ السَّاعَةِ
أَيُّ نَوْحٍ إِلَهٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
بِالْكَفْرِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ فِي التَّفَاقُ (وَالَّذِينَ
لَهُتَكُونُوا) وَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ (أَرَادَ هُمْ هُدًى وَأَنَّهُمْ
تَقْوِيَهُمْ) أَلَمْ يَكُونُوا يَتَّبِعُونَ بِأَنَّهُ النَّارُ (فَهَلْ يَنْظُرُونَ)
مَا يَنْظُرُونَ أَيْ كَفَانِ مَكْرَ (إِلَّا السَّاعَةَ) أَنْ تَأْتِيَهُمْ
بَغْتَةً (لِشَقِيَّةٍ) مِنَ السَّاعَةِ أَيْ لَيْسَ أَمْرًا أَنْ تَأْتِيَهُمْ
(بَغْتَةً) فَجَاءَ (فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا) عِلَامَاتُهَا
مِنْهَا بَعَثَ لَنَا صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالشَّقَاقِ الْفَرِ
وَالْخَانِ (فَأَنَّى لَهُمْ إِجَادَتُهُمْ) السَّاعَةَ (ذِكْرُهُمْ)
تَكْرَهُمْ أَيْ تَفْعُهُمْ (فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)
أَيُّ نَوْحٍ يَأْتِي عَلَى عِلْمِكَ بِذَلِكَ لَكَ فِيهِ فِي الْقِيَمَةِ
(وَاسْتَغْفِرْ لِنَفْسِكَ) لِأَجْلِ قِيلَ لَهُ ذَلِكَ مَعَ
عِصْمَتِهِ لِشَقَاتِهِ وَفَعَلَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْ كَسْتَعْفِرُ اللَّهَ فِي
كُلِّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ (وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) فِيهِ
أَيُّ أَمْرٍ بَأْمَرٍ نَبِيَّهُمْ بِالْإِسْتِغْفَارِ لَهُمْ (وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مُتَقَلَّبَكُمْ) مَصْرُوفَكُمْ لِيَسْتَعَالِمَ بِالنَّهَارِ (وَمَثْوَاكُمْ)
سَأَوَكُمُ الْضَاحِعُ بِاللَّيْلِ أَيْ هُوَ عَالِمُ جَمِيعِ أَعْوَانِكُمْ
لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ مِنْهَا فَاحْذَرُوا وَخُطِّبَ الْمُؤْمِنِينَ

چیز گفت بجز مردی که
این جماعه آمان اند که بر بنیاده است
خدا قبول اینست
ویروی کرده خدایش نفس خود را
و آنکه به پیوسته و در راه خود
را به تاب شد ندیده کرده خدا را
را به تابیت و عجز کرده است
تقوی این را نشتر نیستند
مکرمیست که باید بدین
ما گمان پس بر اینیه آمده است علامه
فردوسی که در این کتاب
پس از این باشد برای این که
اینست و تفسیر نماید فی الحقیقه
نفس حقین کن که نیست هیچ معبود
مگر خدا
و امرش را بکن برای گناه خود
و در حق مردان مسلمانان و زنان مسلمانان
و خدا می داند
جای آمد و رفت شما و جای آمدن
حاصل امور با دست و پا و اینست
که مجلس علم در آید و بعد از حقیقت آن
بسیار است و چون بخواهی آنقدر بدانی
و در خارج استغفار و توبه کردن
و توبه است و بعد از آنست
اینست و الله اعلم

اینها هم اس شخصه ای
وی پس چنگل بر هر رکعتی خواند
و در هر یک از اینها
راه بر آنست پس آنکه در هر یک از اینها
و در آنکه اس
بیکر چنانکه آب بی راه و یکدیگر
اس گوی که اگر کثرتی بخواهد
ایماند که بگوید ای کی بیست و یک بار
سوی که این را که بگوید و اینست
بدرستی است
و در آنکه این را که
اورمانی مانگ بپای گناه که واسطه
بسیار است و اینست
اورماند که معلوم است
نست تمهیدی او را که تمهید رافت

در این کتاب که در هر یک از اینها
بسیار است و اینست
بدرستی است
و در آنکه این را که
اورمانی مانگ بپای گناه که واسطه
بسیار است و اینست
اورماند که معلوم است
نست تمهیدی او را که تمهید رافت

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
وَعَنِ هِمٍّ (وَقَوْلِ الَّذِينَ آمَنُوا) طَلَبُ الْجِهَادِ (فَلَمَّا هَلَكَ نَبِيُّكَ سُورَةُ) فَيَهَادُكَ كَرَّ الْجِهَادِ (فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ حَكَمَتْ) أَيْ كَرَّ يُنْزِلُ مِنْهَا شَيْءٌ (وَذَكَرَ فِيهَا الْقِتَالَ) أَيْ طَلَبُهُ (رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ) أَيْ سَكَنٌ وَهُمْ لِلْمُؤْمِنِينَ (يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْعَيْنِ عَلَيْهِمْ مِنَ الْمَوْتِ) خَوْفًا مِنْهُ وَكَرَاهِيَةً لَهُ أَيْ فَهُمْ يَخَافُونَ مِنَ الْقِتَالِ وَيَكْرَهُونَهُ (فَأَوَّلَى لَهْمٌ) مُبْتَدَأُ أَخْبَرَهُ (طَاعَهُ وَقَوْلُهُ مَعْرُوفٌ) أَيْ حَسَنٌ لَكَ (فَإِذَا عَزَمْتَ الْأَمْرَ) أَيْ فَرَضَ الْقِتَالَ (فَلَوْحَدَ قَوْلُ اللَّهِ) فِي هَذِهِ الْبَيَانِ وَالطَّلَاعَةُ (لَكِنْ خَيْرٌ لَّهُمْ) وَنَحْمَلُهُ لَوْحًا إِذَا (فَهَلْ عَسَيْتُمْ) بِكُسْرِ السَّيْنِ وَفَتْحِهَا فِيهِ التَّقَاتِ عَنِ الْعَيْبَةِ إِلَى الْخُطَابِ أَيْ لَعَلَّكُمْ كَرَّ أَنْ تُؤْكِلْتُمْ أَحْرَضْنَاكُمْ عَنْ هَذَا إِيْمَانٍ (أَنْ تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَطِيعُوا أَرْحَامَكُمْ) أَيْ تَعُودُوا إِلَى أُمُورِ الْجَاهِلِيَّةِ مِنَ الْبَغْيِ وَالْقَتْلِ (أَوَّلَئِكَ) أَيْ الْمُفْسِدُونَ (الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ) عَنِ اسْمِعْ لَهُمْ لِقَى (وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ) عَنِ طَرِيقِ الْهَدْيَةِ (أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ يَكُنْ فَيَعْرِفُونَ لِقَى أَمْ) بَلْ (عَلَى قُلُوبِهِمْ) لَعْنٌ (أَفَلَا يَهْتَفُونَ) فَلَا يَفْهَمُونَ (أَنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا) بِالْإِنْفَاقِ عَلَى أَدْبَارِهِمْ	وَيَكُونُ سِلَاحًا جَاهِدًا بیش از نام جهاد نور ستاره پشت سورتی تسبیح ترتیب ستاره شود سورتی واضح المعنی و ذکر کرده شود مثال یعنی آنرا که در دل ایشان بیماری است و این سورت را با صفی خوانند خی میگزیند بسوی تو مانند نظر کردن کسی را در این روشنی سید به سبب حق و نورش و بسبب خوف خدا پس سبب برای ایشان قرآن برداری است و سخن تو گفتن پس چون معنی شود کار اگر وعده خود راست گرداند پس با خدا بهر بودی ایشان را فتح بسیار صیغه ایمان اگر توبی امور مردمان خود از توبیک امید از آنکه توبه کاری در زمین و در بهشت قطع قبیله داری نماید این جماعت آید و حقان است که لعنت کرد این سر اعدا پس کس از این سر و کس از این سر چشم آید از این سر و کس از این سر از راه برآید یا بر دلهای قتل این دلهای را بر دلهای قتل این دلهای را بر دلهای قتل این دلهای	موضح القرآن لوگوں کے ہیں ایمان دل کے ہوں نہ اتری ایک سورت پھر جب اتری ایک سورت چنانچہ جوئی اور سب سے آئی کا تو تو دیکھا ہر جگہ دین و کفر بیری طرف تکیہ ہیں جیسے مکنا ہی کوئی پہنچن کا مرنے کے وقت سوزنا ہی ہی انکی فل حکم ماننا ہی اور بھلی بات کہنی پھر جب تکیہ ہو کام کی نوا کرے ہر تو ان کا بھلا ہی فل پھر تم سے یہی توقع ہی اگر تم کو حکومت ہو اگر خرابی و الملوک میں اور توڑ داپنے نالے فل ایسے لوگ دیہی ہیں جن کو بھٹکا را اقد نے پھر دیا کو ہر کو انکی کھینچنے کی دیکھا ہیں یہ وہاں میں یا دلون برلگ ہے میں انکھ فل مشک جو لوگ اپنے پھر گئے انی پھر

[illegible]

جم الثانی

ع

مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا الَّذِينَ كَرِهُوا مَا تَزَكَّى اللَّهُ سَطِيعًا فِي نَفْسِهِمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَسْرَارَهُمْ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا أَتَّبَعُوا مَا اسْتَحْطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ وَلَوْ شَاءَ لَنَبِّأَنَّهُمْ فَلَعَرَفْتُمْ بِسْمَاءِهِمْ وَلَعَسَا فِي حِجْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

جلالین

فتح الرحمن

موضح القرآن

مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا الَّذِينَ كَرِهُوا مَا تَزَكَّى اللَّهُ سَطِيعًا فِي نَفْسِهِمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَسْرَارَهُمْ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا أَتَّبَعُوا مَا اسْتَحْطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ وَلَوْ شَاءَ لَنَبِّأَنَّهُمْ فَلَعَرَفْتُمْ بِسْمَاءِهِمْ وَلَعَسَا فِي حِجْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ایں آیت کا مفسر حضرت ابن کثیر فرماتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ نے ان لوگوں کو جو اللہ کے راستے میں ہتھیار اٹھائے اور اللہ کے احکامات کو چیلنج کیا تو اللہ نے ان کے اعمال کو برباد کر دیا اور ان کے دلوں میں مرض پیدا کیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔
اور اللہ تعالیٰ ان کے دل میں مرض پیدا کر دیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔
اور اللہ تعالیٰ ان کے دل میں مرض پیدا کر دیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ایں آیت کا مفسر حضرت ابن کثیر فرماتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ نے ان لوگوں کو جو اللہ کے راستے میں ہتھیار اٹھائے اور اللہ کے احکامات کو چیلنج کیا تو اللہ نے ان کے اعمال کو برباد کر دیا اور ان کے دلوں میں مرض پیدا کیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔
اور اللہ تعالیٰ ان کے دل میں مرض پیدا کر دیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔
اور اللہ تعالیٰ ان کے دل میں مرض پیدا کر دیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔

تفسیر القرآن مجید جلد ۱۲ صفحہ ۱۲۰
ایں آیت کا مفسر حضرت ابن کثیر فرماتے ہیں کہ اللہ تعالیٰ نے ان لوگوں کو جو اللہ کے راستے میں ہتھیار اٹھائے اور اللہ کے احکامات کو چیلنج کیا تو اللہ نے ان کے اعمال کو برباد کر دیا اور ان کے دلوں میں مرض پیدا کیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔
اور اللہ تعالیٰ ان کے دل میں مرض پیدا کر دیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔
اور اللہ تعالیٰ ان کے دل میں مرض پیدا کر دیا کہ ان کو اللہ کی عتاب سے محفوظ رکھے گا۔

[illegible]

قُلْ مَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ لَدُنْهِ شَيْءٌ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ عَصِيًّا عَنِ تَحْمِيلِ الْخَيْرِ بَلْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ تَكْفُرُونَ
يُنْقَلِبُ الْأَرْضَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ وَنَحْنُ عَنْكُمْ مُنْزِلُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ إِنَّا عُتَقْنَاكَ مِنَ الْكَافِرِينَ سَعيًا وَلَئِنَّكُمْ لَفِي السَّاعَةِ لَكُنُوزٌ لَا يَعْصُونَ لَكَ أَمْرًا شَيْئًا وَهُمْ يُخِيبُونَ
لَا يَخَافُونَ الْعَذَابَ أَلَّا يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ غُصَّةً يَوْمَ تَتَبَّعُ الْعَذَابُ الْمُكَافِرِينَ هَؤُلَاءِ يَصْعَقُونَ
كَلَامَ اللَّهِ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ إِنَّكُمْ لَأَتَّبَعْتُمُ الْغَاثَ الْفُتُورَ
كَلَامَ اللَّهِ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ إِنَّكُمْ لَأَتَّبَعْتُمُ الْغَاثَ الْفُتُورَ

[illegible][illegible]

چیم الفیج

نصف

بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَجْرٌ حَسَنٌ وَإِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا لَيْسَ عَلَى الْكَافِرِينَ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْكَافِرِينَ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمُرِيضِينَ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَتَوَلَّ عَذَابَ أَلِيمًا لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يَبَايَعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا وَمَعَافٍ كَثِيرَةٍ يَأْخُذُ بِهَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ

موضع القرآن	ترجمہ و تفسیر	جلا لیں
کوئی نہیں بروے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	اِنْ نُصِيبَ مَعَكُمْ مِنَ الْغَنَائِمِ قُلْ اَمْ ذَلِكُمْ (بَلْ كَانُوا)
نہیں تھے یہیں مگر غنیمت اعلیٰ کہیں	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	كَافِقَهُونَ) مِنَ الدِّينِ (اَلَا قَلِيلًا) مِنْهُمْ (قُلْ)
تجھے رہ گئے گنواروں کو آگے تم کو	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْ الْكَافِرِينَ) اَلَّذِي كُوْنُ مِنْ اِخْتِبَارِ اسْتَدْعُو
ایک لوگوں پر بڑی سخت تیرائی	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	اِلَى التَّوْبَةِ اُولَى) اصْحَابِ (بِاسِ شَدِيدٍ) قِيلَ لَهُمْ
تم ان سے ترو گے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	بِوَحْيِنَا اَصْحَابِ اَلْاِيْمَةِ وَقِيلَ فَاِذَا رَأَوْا تَقَالُوْا
یا تو سے ستمان ہو گئے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	حَالٌ مُقَدَّرٌ هِيَ لَدُّعُو اِلَيْهَا فِي الْمَعْنَى (اَوْ) هُمْ (يَسْلُوْنَ)
پھر اگر حکم مانو گے دیگا اللہ تنگ	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	اَلَا يَقَالُوْنَ (فَاِنْ طَطِيعُوا) اِلَى الْقِتَالِ هُمْ (يُؤْتِكُمُ اللّٰهُ اَجْرًا
اچھا اور اگر لپٹ جاؤ گے جیتے پلٹے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	حَسَنًا) وَمَنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا
بند بار مار دینا تم کو ایک	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	اَلِيْمًا) سُبْحَانَ اَلَّذِي عَلَّمَ عَلَى حَرْجٍ وَلَا عَلَى الْاُخْرَى
دلہ کی بار تھپ اندھے پر تکلیف	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	حَرْجٍ وَلَا عَلَى الْمُرِيضِ حَرْجٌ مَا فِي تَرْكِ الْجِهَادِ (وَمَنْ طَطِيعَ
نہیں اور نہ لکڑی سے پر	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	اللّٰهُ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ) بِالْاِيْمَةِ وَالنُّوْنِ (جَنَّاتٍ تَجْرِي
تکلیف اور نہ بیمار پر تکلیف اور جو کوئی	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَتَوَلَّ عَذَابَ اَلِيمًا) بِالْاِيْمَةِ وَالنُّوْنِ
امد کا اور اس کے رسول کا داخل کرے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	عَذَابًا اَلِيْمًا لَقَدْ رَضِيَ اللّٰهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يَبَايَعُونَكَ
باخون ہیں	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	بَلَدٍ بَدِيَّةٍ تَحْتَ الشَّجَرَةِ هِيَ سُمْرَةٌ وَهُمْ اَلْفٌ وَ
جنگ سے بھٹی ہتھیان اور جو کوئی	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	تَلْمِذَاتِهِ اَوْ اَكْثَرُ ثُمَّ بَايَعُوْهُ عَلَى اَنْ يَنْجِرُوْهُ فَيُشَاوِرُوْا
بلت تھا جو کے اس کو مار دے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	كَافِقَهُوْا عَلَى الْوَيْتِ (فَعَلِمَ) اللّٰهُ (مَا فِي قُلُوبِهِمْ) مِنَ الْاَوْدَادِ
دلہ کی مار سب اللہ خوش ہوا	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	وَالصِّدْقِ (فَاَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا
ایمان والوں سے جٹھے ملائے گئے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	قَرِيبًا) هُوَ فَخْرٌ خَيْرٌ مِّنْ اَلْغَنَاءِ وَمِنْ اَلْحَدِيَّةِ (وَمَعَافٍ
اس درخت کے نیچے	میں نے ان کو روک دیا کہ وہ نہ بولیں	كَثِيرَةٍ يَأْخُذُ بِهَا) مِنْ خَيْرِ رُكَا نِ اللّٰهِ عَزِيزٌ

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>حکیمہ) اے کہیر! متصفیٰ بذاتِ (وَعَدَکُمُ اللَّهُ مُعَافَاةً کثیرہ تَاخُذُ وَنِهَا) مِنَ الصَّوْحَاتِ (فَجَعَلَ لَکُمْ هَذِهِ) غَنِمَةً خَیْرًا وَكَفَلَ یَدِی النَّاسِ عَنْکُمْ) فِی عِبَادِکُمْ لَمَّا خَرَجْتُمْ وَهَمَّ بِہِمَّ الْیَہُودِ فَقَالَ اللَّهُ فِی قُلُوبِہِمُ الرُّعْبُ (وَلَا تَکُونُ) اِی الْعِجْلَةُ عَظْفٌ عَلَی مُقَدَّرَی اِی لِنَشَاکُہِ (اَیَہُ الْمُؤْمِنِیْنَ) فِی ضَرِبِہِمُ (وَعِیْدَ یَکُمْ حَرًا طَامُسْتَفِیْمًا) اِی طَرِیقِ التَّوَكُّلِ عَلَیْکَ وَتَفْوِیضِ اَمْرِہِ اِلَیہِ تَعَالٰی (وَاَحْسِرْ) صِفۃ مُعَافَاةٍ مُقَدَّرَی مُبْتَدَا (لَمْ تَقْدِرُوا عَلَیْہَا) ہِی مِنْ فَارِسٍ وَالْوَ قْدَ حَاطَ اللّٰہُ ہَاہ) عَلِمَ اَنَّهُ اسْتَکُونُ لَکُمْ (وَكَانَ اللّٰہُ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرًا) اِی لَمْ یَزَلْ مُتَّصِفًا بِذٰلِکَ (وَلَوْ قَاتَلْکُمُ الدِّیْنُ کُفْرًا) بِالْحَدِیثِ (لَوَلَوْ اَلَا کَدَّ بَارِئُہُمْ یَجِدُوْنَ وَلَیَّا) یَحْسِبُہُمْ (وَلَا خَیْرَہُ سُنَّۃُ اللّٰہِ) مُضَدِّ مُؤِکِّدٌ لِّمَضْمُونِ الْجَمَلِ قَبْلَہُ مِنْ ہَرَمَةِ الْکَافِرِیْنَ وَضَرِ الْمُؤْمِنِیْنَ اِی سَنَّ اللّٰہُ ذٰلِکَ سُنَّۃً (الَّتِی قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلٰکنْ جَدَّ اِسْنۃُ اللّٰہِ مُبْدِیْلَاہ) مِنْہُ (وَهُوَ الَّذِیْ کَفَّ اَیْدِیْہُمْ عَنْکُمْ وَآیَّدَ یَکُمْ عَنْہُمْ وَبَطَّنَ مَکْرَہُ بِالْحَدِ (مَنْ یَعْلٰنَ اَظْفَرَکُمْ عَلَیْہُمْ) فَاِنْ ثَمَّ اَیْنٍ مِنْہُمْ طَافُوا بِعَسْکَرِکُمْ لَیَصِیْبُوْا مِنْکُمْ فَآخِذُوْا وَارْتِیْ بِہُمْ اِلَی السُّوْ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمْ فَعَفٰ عَنْہُمْ وَخَلٰی سَبِیْلَہُمْ فَکَانَ</p>	<p>۱۰ حکمت و وعدہ داده است شما خدا غنیمتہا ۱۱ شمار کہ بدست آرید آہنہار الس زود و عطا کردہ است شما این غنیمتہا ۱۲ عطا کردہ است و دست آرید از شما ۱۳ و از دست آرید از شما ۱۴ و از دست آرید از شما ۱۵ و از دست آرید از شما ۱۶ و از دست آرید از شما ۱۷ و از دست آرید از شما ۱۸ و از دست آرید از شما ۱۹ و از دست آرید از شما ۲۰ و از دست آرید از شما ۲۱ و از دست آرید از شما ۲۲ و از دست آرید از شما ۲۳ و از دست آرید از شما ۲۴ و از دست آرید از شما ۲۵ و از دست آرید از شما ۲۶ و از دست آرید از شما ۲۷ و از دست آرید از شما ۲۸ و از دست آرید از شما ۲۹ و از دست آرید از شما ۳۰ و از دست آرید از شما ۳۱ و از دست آرید از شما ۳۲ و از دست آرید از شما ۳۳ و از دست آرید از شما ۳۴ و از دست آرید از شما ۳۵ و از دست آرید از شما ۳۶ و از دست آرید از شما ۳۷ و از دست آرید از شما ۳۸ و از دست آرید از شما ۳۹ و از دست آرید از شما ۴۰ و از دست آرید از شما ۴۱ و از دست آرید از شما ۴۲ و از دست آرید از شما ۴۳ و از دست آرید از شما ۴۴ و از دست آرید از شما ۴۵ و از دست آرید از شما ۴۶ و از دست آرید از شما ۴۷ و از دست آرید از شما ۴۸ و از دست آرید از شما ۴۹ و از دست آرید از شما ۵۰ و از دست آرید از شما ۵۱ و از دست آرید از شما ۵۲ و از دست آرید از شما ۵۳ و از دست آرید از شما ۵۴ و از دست آرید از شما ۵۵ و از دست آرید از شما ۵۶ و از دست آرید از شما ۵۷ و از دست آرید از شما ۵۸ و از دست آرید از شما ۵۹ و از دست آرید از شما ۶۰ و از دست آرید از شما ۶۱ و از دست آرید از شما ۶۲ و از دست آرید از شما ۶۳ و از دست آرید از شما ۶۴ و از دست آرید از شما ۶۵ و از دست آرید از شما ۶۶ و از دست آرید از شما ۶۷ و از دست آرید از شما ۶۸ و از دست آرید از شما ۶۹ و از دست آرید از شما ۷۰ و از دست آرید از شما ۷۱ و از دست آرید از شما ۷۲ و از دست آرید از شما ۷۳ و از دست آرید از شما ۷۴ و از دست آرید از شما ۷۵ و از دست آرید از شما ۷۶ و از دست آرید از شما ۷۷ و از دست آرید از شما ۷۸ و از دست آرید از شما ۷۹ و از دست آرید از شما ۸۰ و از دست آرید از شما ۸۱ و از دست آرید از شما ۸۲ و از دست آرید از شما ۸۳ و از دست آرید از شما ۸۴ و از دست آرید از شما ۸۵ و از دست آرید از شما ۸۶ و از دست آرید از شما ۸۷ و از دست آرید از شما ۸۸ و از دست آرید از شما ۸۹ و از دست آرید از شما ۹۰ و از دست آرید از شما ۹۱ و از دست آرید از شما ۹۲ و از دست آرید از شما ۹۳ و از دست آرید از شما ۹۴ و از دست آرید از شما ۹۵ و از دست آرید از شما ۹۶ و از دست آرید از شما ۹۷ و از دست آرید از شما ۹۸ و از دست آرید از شما ۹۹ و از دست آرید از شما ۱۰۰ و از دست آرید از شما</p>	<p>۱ حکمت و وعدہ داده است شما خدا غنیمتہا ۲ شمار کہ بدست آرید آہنہار الس زود و عطا کردہ است شما این غنیمتہا ۳ عطا کردہ است و دست آرید از شما ۴ و از دست آرید از شما ۵ و از دست آرید از شما ۶ و از دست آرید از شما ۷ و از دست آرید از شما ۸ و از دست آرید از شما ۹ و از دست آرید از شما ۱۰ و از دست آرید از شما ۱۱ و از دست آرید از شما ۱۲ و از دست آرید از شما ۱۳ و از دست آرید از شما ۱۴ و از دست آرید از شما ۱۵ و از دست آرید از شما ۱۶ و از دست آرید از شما ۱۷ و از دست آرید از شما ۱۸ و از دست آرید از شما ۱۹ و از دست آرید از شما ۲۰ و از دست آرید از شما ۲۱ و از دست آرید از شما ۲۲ و از دست آرید از شما ۲۳ و از دست آرید از شما ۲۴ و از دست آرید از شما ۲۵ و از دست آرید از شما ۲۶ و از دست آرید از شما ۲۷ و از دست آرید از شما ۲۸ و از دست آرید از شما ۲۹ و از دست آرید از شما ۳۰ و از دست آرید از شما ۳۱ و از دست آرید از شما ۳۲ و از دست آرید از شما ۳۳ و از دست آرید از شما ۳۴ و از دست آرید از شما ۳۵ و از دست آرید از شما ۳۶ و از دست آرید از شما ۳۷ و از دست آرید از شما ۳۸ و از دست آرید از شما ۳۹ و از دست آرید از شما ۴۰ و از دست آرید از شما ۴۱ و از دست آرید از شما ۴۲ و از دست آرید از شما ۴۳ و از دست آرید از شما ۴۴ و از دست آرید از شما ۴۵ و از دست آرید از شما ۴۶ و از دست آرید از شما ۴۷ و از دست آرید از شما ۴۸ و از دست آرید از شما ۴۹ و از دست آرید از شما ۵۰ و از دست آرید از شما ۵۱ و از دست آرید از شما ۵۲ و از دست آرید از شما ۵۳ و از دست آرید از شما ۵۴ و از دست آرید از شما ۵۵ و از دست آرید از شما ۵۶ و از دست آرید از شما ۵۷ و از دست آرید از شما ۵۸ و از دست آرید از شما ۵۹ و از دست آرید از شما ۶۰ و از دست آرید از شما ۶۱ و از دست آرید از شما ۶۲ و از دست آرید از شما ۶۳ و از دست آرید از شما ۶۴ و از دست آرید از شما ۶۵ و از دست آرید از شما ۶۶ و از دست آرید از شما ۶۷ و از دست آرید از شما ۶۸ و از دست آرید از شما ۶۹ و از دست آرید از شما ۷۰ و از دست آرید از شما ۷۱ و از دست آرید از شما ۷۲ و از دست آرید از شما ۷۳ و از دست آرید از شما ۷۴ و از دست آرید از شما ۷۵ و از دست آرید از شما ۷۶ و از دست آرید از شما ۷۷ و از دست آرید از شما ۷۸ و از دست آرید از شما ۷۹ و از دست آرید از شما ۸۰ و از دست آرید از شما ۸۱ و از دست آرید از شما ۸۲ و از دست آرید از شما ۸۳ و از دست آرید از شما ۸۴ و از دست آرید از شما ۸۵ و از دست آرید از شما ۸۶ و از دست آرید از شما ۸۷ و از دست آرید از شما ۸۸ و از دست آرید از شما ۸۹ و از دست آرید از شما ۹۰ و از دست آرید از شما ۹۱ و از دست آرید از شما ۹۲ و از دست آرید از شما ۹۳ و از دست آرید از شما ۹۴ و از دست آرید از شما ۹۵ و از دست آرید از شما ۹۶ و از دست آرید از شما ۹۷ و از دست آرید از شما ۹۸ و از دست آرید از شما ۹۹ و از دست آرید از شما ۱۰۰ و از دست آرید از شما</p>

[illegible][illegible]

[illegible]

<p>حکم الحج</p>	<p>سُورَةُ الْحَجِّ مِائَتَانِ عَشْرٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ آيَةٌ وَثَلَاثَةٌ وَثَلَاثُونَ كُلُّهَا</p>	<p>سُورَةُ الْحَجِّ مِائَتَانِ عَشْرٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ آيَةٌ وَثَلَاثَةٌ وَثَلَاثُونَ كُلُّهَا</p>
<p>موضع القرآن</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>جملہ لائن</p>
<p>جو یقین لائے اور کئے بچے کام ساتھی اور بزرگ سورۃ حجات مدنی است و آن مجید بنام خدا یخت اینده میر با ای سیدان پیش وستی کند اور بروی خدا جانور است اور رسول و و شریک از خدا برایہ خدا شنو اوانا است ای ایمان والو او بی نکر و ابی آواز بنی آواز سے اور آواز سے بکے ہو ایک دوسرے ای ایمان والو او بی نکر و ابی آواز بنی آواز سے اور آواز سے بکے ہو ایک دوسرے ای ایمان والو او بی نکر و ابی آواز بنی آواز سے اور آواز سے بکے ہو ایک دوسرے</p>	<p>کہ ایمان آورده اند و کارای شایسته در دوزخ اند ازین باعث آمرزش و مرد بزرگ سورۃ حجات مدنی است و آن مجید بنام خدا یخت اینده میر با ای سیدان پیش وستی کند اور بروی خدا جانور است اور رسول و و شریک از خدا برایہ خدا شنو اوانا است ای ایمان والو او بی نکر و ابی آواز بنی آواز سے اور آواز سے بکے ہو ایک دوسرے ای ایمان والو او بی نکر و ابی آواز بنی آواز سے اور آواز سے بکے ہو ایک دوسرے ای ایمان والو او بی نکر و ابی آواز بنی آواز سے اور آواز سے بکے ہو ایک دوسرے</p>	<p>أَسْمَاءُ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ أَيْ الصَّالِحِينَ لِبَيَانِ الْحُجْرَةِ لِلشَّعْرِضِ كَانَتْهُمْ بِالصَّفَةِ الْمَذْكُورَةِ مَغْفُورٍ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ لِحُجَّتِهِ وَهَذَا الْمَنْ بَعْدَهُمْ إِضَافِي آيَاتِهِ سُورَةُ الْحَجِّ مِائَتَانِ عَشْرٌ آيَةٌ مَدْنِيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُوا مِنْ قَدَمٍ مَغْفِرَةٍ تَقْدَمُ أَيْ لَا تَقْدُوا مَوَاقِفَ أَوْ فَعَلِ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيُبَلِّغَ عَنْهُ أَمْرٌ بَعْدَ نَهْيِهِمَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ لِقَوْلِهِمْ عَلَيْهِمْ يَفْعَلُ مَا نَزَلَتْ فِي حُجَّاتِهِمْ أَيْ بَكْرٍ وَغَيْرِهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِمَا عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي تَأْمِيرِ الْأَقْبَرِ ابْنِ حَابِسٍ وَالْقَعْقَاعِ بْنِ مَعْبُدٍ وَبَرِّ بْنِ قَعْقَعٍ وَغَيْرِهِمْ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَانَكُمْ إِذَا نَاطَقْتُمْ أَفْوَجَ صَوْتِ النَّبِيِّ إِذَا نَاطَقَ وَلَا تَحْجُرُوا أَيْ بِالْقَوَائِمِ أَيْ أَتَابِجِيمُوهُ كَحُجْرَةِ بَعْضِ الْبَعْضِ بَلْ يُؤْذَنُ ذَلِكَ جَلًّا لَهُ إِنْ تَحْبِطُ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ أَيْ تَحْصِيَّةٌ ذَلِكَ بِالرَّقِيعِ وَبِجَهْلِ الْبَنَاتِ وَبِزِيَارَةِ الْبَنَاتِ مَنْ كَانَ خَفِضَ صَوْتُهُ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَكْرَهُهُ وَعَنْ غَيْرِهِمَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمُ إِنَّ الَّذِينَ يَعْصُونَ أَمْرًا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أَوْ أَمَلٍ لَمْ يَلْبِثُوا إِلَّا خَسِرَ</p>
<p>دو تک دے آواز بولتے ہیں رسول اللہ کے پاس وہی ہیں دل چاہے ہیں اللہ سے</p>	<p>ایہ تہا کہ پست کی کند آواز نزدیک سے بغیر آواز آواز نزدیک سے بغیر آواز آواز</p>	<p>اور وہاں کہتے ہیں کہ یہ ہے کہ اور وہاں کہتے ہیں کہ یہ ہے کہ اور وہاں کہتے ہیں کہ یہ ہے کہ</p>

<p>حکم الجمل</p>	<p>وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِمَّا نَزَّلْنَا بِهِ مِنَ الْكِتَابِ لَكُنَّ لَهُ حُتُوبًا وَأَنْتُمْ تُكَذِّبُونَ إِلَيْكُمْ الْكَافِرُ وَالْفَاسِقُ وَالْعَصِيانُ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمًا وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وَإِنْ كَانَتْ أَفْئِدَتُكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَقْسَمُوا فَأَصْلَحُوا أَبَدًا فَإِنْ بَعَثَ أَحَدُهُمْ عَلَى الْأَشْكَرِ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْعِي حَتَّى تَقْتُلَ</p>		
<p>وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِمَّا نَزَّلْنَا بِهِ مِنَ الْكِتَابِ لَكُنَّ لَهُ حُتُوبًا وَأَنْتُمْ تُكَذِّبُونَ إِلَيْكُمْ الْكَافِرُ وَالْفَاسِقُ وَالْعَصِيانُ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمًا وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وَإِنْ كَانَتْ أَفْئِدَتُكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَقْسَمُوا فَأَصْلَحُوا أَبَدًا فَإِنْ بَعَثَ أَحَدُهُمْ عَلَى الْأَشْكَرِ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْعِي حَتَّى تَقْتُلَ</p>	<p>جلالین فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ صَالِحًا مِنْ أَنْفُسِنَا وَوَسَّلَ بَيْنَهُمْ إِلَى الْإِيمَانِ خَلَّا لَكُمْ مِنْهُمْ إِنْ أَطَاعُوا فَخَيْرٌ وَخَيْرُ النَّاسِ لِلَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِذَلِكَ (وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ) فَلَا تَقُولُوا الْبَاطِلَ فَإِنَّ لِلَّهِ تُجَارَةً بِأَكْبَلِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِمَّا نَزَّلْنَا بِهِ مِنَ الْكِتَابِ الَّذِي يُخَبِّرُونَ بِهِ عَلَى خِلَافِ لَوْ أَقْبَعَ قُرَيْبٌ عَلَى الْكَافِرِ (لَعَنَتْهُمْ) لَعَنَتْهُمْ دُونَ ذَلِكَ السَّبَبِ إِلَى الْبُرْءِ (وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبُ الْإِيمَانِ وَنِعْمَتُهُ حَسَنَةٌ) (فِي قُلُوبِكُمْ وَكَذَلِكَ إِلَيْكُمْ الْكَافِرُ وَالْفَاسِقُ وَالْعَصِيانُ) اسْتَدْرَكَ مَنْ حَيْثُ لَمْ يَعْزُ وَنَ الْفُطْرَانِ مَنْ حَبِيبُ إِلَيْهِ الْإِيمَانُ غَايِرَتْ صِفَتُهُ صِفَةً مَنْ تَقَدَّمَ ذِكْرُهُ (أُولَئِكَ هُمُ) فَيُذَرُّ النِّفَاقُ عَنِ الْخَطَابِ (الرَّاكِبُونَ) الثَّابِتُونَ عَلَى دِينِهِمْ (فَضْلًا مِنَ اللَّهِ) مَصْدَرٌ وَنُصُوبٌ يَفْعَلُ الْقَدْرَ أَيُّ فَضْلٍ وَنِعْمَةٍ مِنْهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِهِمْ (حَكِيمٌ) فِي إِنْعَامِهِ عَلَيْهِمْ (وَإِنْ كَانَتْ أَفْئِدَتُكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ) أَكْثَرُ نَزَلَتْ فِي قِصَّةِ هِيَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَكِبَ حِمَارًا وَمَرَّ عَلَى ابْنِ أَبِي قُبَالٍ الْحِمَارِيُّ فَسَدَّ ابْنُ أَبِي قُبَالٍ نَفْسَهُ فَقَالَ ابْنُ رَوَاحَةَ وَاللَّهِ لَيُؤَلَّ حِمَارِي أَكْبَبُ رِيحًا مِنْ مِشْلِكِ هَذَا بَيْنَ قَوْمِي مَا ضَرَبَ بِالْأَيْدِي وَالنِّعَالِ وَالسَّعْفِ (أَقْسَمُوا) جَمَعَ نَظَرَ إِلَى الْمَعْنَى أَنَّ كُلَّ كَانَتْ جَمَاعَةً وَقُرْأَتْ أَفْئِدَتُكُمْ (وَأَصْلَحُوا أَبَدًا) تَبَيَّنَ نَظَرُ الْإِلْفِ (فَإِنْ بَعَثَ) تَعَدَّتْ (أَحَدُهُمْ عَلَى الْأَشْكَرِ) تَبَيَّنَ نَظَرُ الْإِلْفِ (تَبْعِي حَتَّى تَقْتُلَ)</p>	<p>وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِمَّا نَزَّلْنَا بِهِ مِنَ الْكِتَابِ لَكُنَّ لَهُ حُتُوبًا وَأَنْتُمْ تُكَذِّبُونَ إِلَيْكُمْ الْكَافِرُ وَالْفَاسِقُ وَالْعَصِيانُ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمًا وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وَإِنْ كَانَتْ أَفْئِدَتُكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَقْسَمُوا فَأَصْلَحُوا أَبَدًا فَإِنْ بَعَثَ أَحَدُهُمْ عَلَى الْأَشْكَرِ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْعِي حَتَّى تَقْتُلَ</p>	<p>وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِمَّا نَزَّلْنَا بِهِ مِنَ الْكِتَابِ لَكُنَّ لَهُ حُتُوبًا وَأَنْتُمْ تُكَذِّبُونَ إِلَيْكُمْ الْكَافِرُ وَالْفَاسِقُ وَالْعَصِيانُ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمًا وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وَإِنْ كَانَتْ أَفْئِدَتُكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَقْسَمُوا فَأَصْلَحُوا أَبَدًا فَإِنْ بَعَثَ أَحَدُهُمْ عَلَى الْأَشْكَرِ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْعِي حَتَّى تَقْتُلَ</p>

چیم ی
عشر

مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيمٍ ۖ تَبَصَّرَهُ وَدَكَّرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّسِيْبٍ ۚ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَجَبَّ الْحَصِيدُ ۚ وَالنَّخْلُ بَاسِقَاتٍ لِّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ۚ رَزَقْنَا الْعِبَادَ وَكَيْسِيَّاتٍ بِأَلْدَةِ مَيْتٍ ۚ لَّكَذَلِكَ الْخُرُوجُ ۚ كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَاصْحَابُ الرِّسِّ وَتَمُودُ ۚ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطَ ۚ وَاصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُجٍ ۚ كُلٌّ كَذَّبَ الرِّسْلَ فَهُوَ عَذَابُنَا ۚ أَفَعَيْنَا

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیں
۱۔ ہر قسم رونق کی چیز سمجھانے کو ۲۔ اور یاد دلانے کو	۱۔ انہر نوح خوش آئندہ برائی راہ نمود ۲۔ و پند دادن	۱۔ (من کل زوج) صنف (بہیمہ) (تبحر) (تصبر) ۲۔ مفعول لہ ای فعلنا ذلک تبصیر متاثر و ذکر کی تکرار
۳۔ اس بند کو جو جو کچھ آوٹا دیا ہے سمجھانے کے ۴۔ پانی برکت کا پھر آگاہ ہے جسے اس سے باغ	۳۔ ہر پندہ رجوع کنندہ را و فرود آوریم ۴۔ از آسمان سوی طاعت و سعادۃ	۳۔ (رکب عبد مہیب) (رحمہ الطاعتین) (ونزلنا من السماء) ۴۔ ماء مبارک (لکیر الیرک) (فانبتنا بہ جئات) (بساتین)
۵۔ اور ان کے کہ گیت کا دل اور کھجور بنی ۶۔ ان کا گھا بھائی تہر رہتہ	۵۔ و در آن با کردہ و میکنند آنرا و درختان ۶۔ خوار را بلند و بال برآمدہ	۵۔ (وحت) (الزرج) (الحصید) (المحصول) (والنخل) (الکسفا) ۶۔ طواک حال مقدرة (لہا طالع نصید) (مترکب)
۷۔ روزی دینے کو بندوں کے اور ۸۔ جلا یا ہم اس سے ایک ویس مرد	۷۔ روزی برای بندگان و ۸۔ رندہ ساختیم بآن نہ ہر مردہ را	۷۔ بعضہ قوف بعضین (رزق العباد) (مفعول لہ او) ۸۔ احییا بہ بلدہ میت (یسکونیہ) (لند کر و الموت)
۹۔ یونہی ہی کل کھرے ہر ناف ۱۰۔ جھٹلا کر بن اس سے پہلے نوح کی قوم	۹۔ یونہی باشد بر آمدن از گور ۱۰۔ آمدن این مردہ را	۹۔ (لکذک) (ای متاثر لہا حیاء) (الخرج) (من القبور) ۱۰۔ فکیف سکر و نیکو کہستہ نام للتقریر و المعنی انہم
۱۱۔ اور کوئی دالے ۱۲۔ اور نمود	۱۱۔ و قبل رستم ۱۲۔ و نمود	۱۱۔ نظروا و علموا ما ذکر (لکذبت قبلہم قوم نوح) (نالیک) ۱۲۔ الفعل یعنی قوم (واصحاب الرس) (ہی ہر گاہی)
۱۳۔ اور عباد اور فرعون اور لوط کے بھائی ۱۴۔ اور بن کے رہنے والے اور نوح کی قوم	۱۳۔ و عاد و فرعون و برادران لوط ۱۴۔ و اولیک و قوم	۱۳۔ مہمین علیہم مواشیہم یعبدون (اکصنام و نیکہم) ۱۴۔ قیل حظا بن صنفان و قیل غیرہ (وتمودہ) (قوم)
۱۵۔ سب نے جھٹلایا رسولوں کو ۱۶۔ پھر ٹھیک پراپر درکاب	۱۵۔ ہر یکی بدو و نسبت کردہ پیغمبرا ۱۶۔ پس ثابت شد و حدۃ عذاب بن	۱۵۔ صلہ (وعاد) (قوم ہود) (وفرعون و اخوان لوط) ۱۶۔ و اصحاب لکذک (ای الغیضہ قوم شعیب) (وقوم)
۱۷۔ کیا ہم ٹھک گئے	۱۷۔ ایضا ہر شدہ قوم ۱۸۔ ہر ایک را ایضا ہر شدہ قوم	۱۷۔ نوح (ہو مالک کان بالہن سلم و دعا قومہا الی السلام) ۱۸۔ و کذبت قومہ (کل) (من لکذک) (لکذبت) (لکذبت)

کل زوج و بہیمہ
تبحر و تبصیر
و مفعول لہ
ای فعلنا ذلک
تبصیر متاثر
و ذکر کی تکرار

<p>جیم ق ۶۶ عشر</p>	<p>بِأَخْلَقَ الْأَوَّلَ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ إِذْ يَتَلَفَّى التَّتَفَّى السَّمْعَيْنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ وَنَفَخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا</p>
<p>موضع القرآن</p>	<p>جلا لیلین فتح الموعودین</p>
<p>پہلی بار بار کوئی نہیں انگو دھو کھا ہی ایک تینے بیٹے میں اور مجھے بنایا اللہ کن اور ہم جانے میں باتیں آتی ہیں انکے ہی میں ملو ہم زیادہ نزدیک ہیں اسکی طرف حرکتی رگ سی فل جب لیجے جانے میں دو لینے والے واپس پٹھے اور ادا پٹھے نہیں نونا ایک بات مگر کہیں ہی دیکھا تیار رفت اور انہی پر ہوشی موت کی خجق ہی جس سے نول رہا کرنا تھا ابھو گایا ہر ہی دن درج کا اور آیا ہر ایک جی ایک ساندھی ایک ماہ کیے والا اور ایک اہل تانہ نوع پرورد ہمدرد ہے ب</p>	<p>آفرینش نخستین بلکه ابتدائ در شبہ انداز آفرینش خود در انداز آفریدیم آدمی راوی و انیم محاط میگردانندش نفس او و ما نزدیک تر ایم به آدمی از رگ جان آبادش کد یاد میگردند دو یادگرند به پہلوی راست نشینند و بهر نشینند یعنی کرام الکاتبین بزرگان نمی آرد آدمی سخنی که نزدیک انسانی است مہیا و بیاید سخنی موت برستی این است انچه از آن کناره میگردی و درمید این است روز و عده عذاب و بیاید هر سخنی همراه او روان کنندہ نیست و گواهی مرا و جنس روان کسره و گواهی گویم برانہ بودی در تجریدی ازین و کاروانہ اند</p>

خود گوید، ہند، کمال، بجا۔ ہوگو ہی در دارہم و تہیہ اہلہ۔ اہلہ از ساقی قرار بر سر و تہیہ ساقی ہر کار تصور بہر کردار حق حساب ہی رسد کہ بعد گشت از تہیہ۔

فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۖ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ۗ وَاسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۚ يَوْمَ يَكْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ۚ ذَٰلِكَ

موضع القرآن	موضع الرحمن	جلائلین
سوتو سنہارہ	پس مہرین	فِي قَوْلِهِمْ إِنَّ اللَّهَ اسْتَرَجَّ يَوْمَ السَّبْتِ وَاسْتَلْقَى عَلَى
اسپر جو کھتے ہیں	برا کچھ میگویند	الْعَرْشِ وَاسْتَقَى الْعُجْبُ عَنْهُ لِيَتَرُوهُ تَعَالَى عَنْ صِفَاتِ
اور باکی بول	وہا کی یاد کن	الْمَخْلُوقِينَ وَلَعَدَمِ الْجَانِسِ بَيْنَهُ وَبَيْنَ غَيْرِهِ أَمَّا آخِرُهُ
خوبیاں اپنے رب کی پہچان کے لیے	ہم سب سے بڑا اور دگرا خود بخود	إِذَا ارَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (فَاضْبِرْ)
اور پہلے دہنے سے دھ	وہیش از نو شدن	خَطَابُ لِلَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (عَلَى مَا يَقُولُونَ)
اور کچھ راتیں بول کی باکی اور کچھ	در نصف اوقات شب بباکی یاد کن	أَيُّ الْيَهُودَ وَغَيْرِهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْكَذِيبِ (وَسَخَّ
سجدہ یکے ف	فصل ۱۱	بِحَمْدِ رَبِّكَ) صَلِّ حَامِدًا (قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ) أَوْ صَلَاةِ
	فصل ۱۲	الصُّبْحِ (وَقَبْلَ الْغُرُوبِ) أَوْ صَلَاةِ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ
	فصل ۱۳	(وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ) أَوْ صَلِّ الْعِشَاءَيْنِ (وَإِذَا بَرَأَ
	فصل ۱۴	السَّجْدَةِ) بِفَتْحِ الْهَمْزِ جَمْعُ دُيْرٍ وَيَكْسِرُهَا مَصْدَرٌ
	فصل ۱۵	أَدْبَرَ أَيْ صَلَّيَ التَّوَكُّلَ السَّنَوْنَةَ عَقِبَ الْفَرَائِضِ وَقِيلَ
	فصل ۱۶	الْمُرَادُ حَقِيقَةُ التَّسْبِيحِ فِي هَذِهِ الْأَوْقَاتِ مُلَابَسًا
	فصل ۱۷	لِلْحَمْدِ (وَأَسْمِعْ) يَا مُحَاطِبُ مَقُولِي (يَوْمَ يَدْعَى
	فصل ۱۸	الْمُنَادِي) هُوَ اسْرَافِيلُ (مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ) مِنَ السَّمَاءِ
	فصل ۱۹	وَهُوَ صُخْرَةٌ بَنِيَتْ الْمُقَدَّسِ اقْرُبْ مَوْضِعٍ مِنْ الْأَرْضِ
	فصل ۲۰	إِلَى السَّمَاءِ يَقُولُ أَيْتُهَا الْعِظَامُ الْبَالِيَةُ وَالْأَوْصَالُ
	فصل ۲۱	الْمُنْقَطَعَةُ وَالْحُكُمُ الْمُمَرَّقَةُ وَالشَّعُورُ الْمُتَقَرِّقَةُ إِنَّ
	فصل ۲۲	اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَجْمَعُوا مِنْ لَفْصِلِ الْقَضَاءِ (يَوْمَ) يَكْدُلُ
	فصل ۲۳	مِنْ يَوْمٍ قَبْلَهُ (يَسْمَعُونَ) أَيْ الْخَلْقُ بِسْمِ الْعِظِيمِ
	فصل ۲۴	بِالْحَقِّ بِالْبَعْثِ وَهِيَ الْفَتْحَةُ الثَّانِيَةُ مِنْ اسْرَافِيلَ
	فصل ۲۵	وَيَحْيَى أَنْ تَكُونَ قَبْلَ ذَلِكَ وَبَعْدَهُ (ذَلِكَ) أَيْ يَوْمُ
	فصل ۲۶	
	فصل ۲۷	
	فصل ۲۸	
	فصل ۲۹	
	فصل ۳۰	
	فصل ۳۱	
	فصل ۳۲	
	فصل ۳۳	
	فصل ۳۴	
	فصل ۳۵	
	فصل ۳۶	
	فصل ۳۷	
	فصل ۳۸	
	فصل ۳۹	
	فصل ۴۰	
	فصل ۴۱	
	فصل ۴۲	
	فصل ۴۳	
	فصل ۴۴	
	فصل ۴۵	
	فصل ۴۶	
	فصل ۴۷	
	فصل ۴۸	
	فصل ۴۹	
	فصل ۵۰	
	فصل ۵۱	
	فصل ۵۲	
	فصل ۵۳	
	فصل ۵۴	
	فصل ۵۵	
	فصل ۵۶	
	فصل ۵۷	
	فصل ۵۸	
	فصل ۵۹	
	فصل ۶۰	
	فصل ۶۱	
	فصل ۶۲	
	فصل ۶۳	
	فصل ۶۴	
	فصل ۶۵	
	فصل ۶۶	
	فصل ۶۷	
	فصل ۶۸	
	فصل ۶۹	
	فصل ۷۰	
	فصل ۷۱	
	فصل ۷۲	
	فصل ۷۳	
	فصل ۷۴	
	فصل ۷۵	
	فصل ۷۶	
	فصل ۷۷	
	فصل ۷۸	
	فصل ۷۹	
	فصل ۸۰	
	فصل ۸۱	
	فصل ۸۲	
	فصل ۸۳	
	فصل ۸۴	
	فصل ۸۵	
	فصل ۸۶	
	فصل ۸۷	
	فصل ۸۸	
	فصل ۸۹	
	فصل ۹۰	
	فصل ۹۱	
	فصل ۹۲	
	فصل ۹۳	
	فصل ۹۴	
	فصل ۹۵	
	فصل ۹۶	
	فصل ۹۷	
	فصل ۹۸	
	فصل ۹۹	
	فصل ۱۰۰	

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ۖ وَإِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاسْتَكْبَرُوا ذَاتَ الْحُبُوبِ ۖ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ يُؤَفَّكُ عَنْهُ
مَنْ أُولَاهُ قَتْلُ الْخَرِصُونَ ۖ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۖ يَأْتَانُ يَوْمَ الدِّينِ ۖ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ
يَقْتُونُ ۖ ذُقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَحْلُونَ ۖ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ آخِذِينَ
بِمِائِطٍ ۖ فِيهَا مِمَّا مَحْشُونٌ ۖ مَلَأْتُمْ كَالْوُاقِعِ ۖ ذَٰلِكَ مَحْشِينٌ ۖ

جلالین ترجم الرحمن توضیح القرآن

اللَّهُ أَكْبَرُ تَقْسِيمُ الْكَافِرَاتِ وَالْمُطَارِعِينَ الْعِبَادِ وَالْبِلَادِ (إِنَّمَا تُوعَدُونَ) مَا مَصْدَرٌ أَيُّ أَنْ وَعَدْتُمْ بِالْبَيْتِ وَغَيْرِهِ (لَصَادِقٌ) لَوْ عَدَّ صَادِقٌ (وَإِنَّ الَّذِينَ) الْجَزَاءُ بَعْدَ الْحِسَابِ (لَوَاقِعٌ) كَالْمَحَالَةِ (وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُوبِ) جَمْعُ حَبِيبَةٍ كَطَرِيقَةٍ وَطَرِيقٍ أَيُّ صَاحِبَةِ الطَّرِيقِ فِي الْخَلْقَةِ كَالطَّرِيقِ فِي الرَّيْلِ (رَأَيْتُمْ) يَا أَهْلَ مَكَّةَ فِي شَأْنِ النَّبِيِّ وَالْقُرْآنِ (لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ) قِيلَ شَاعِرٌ سَاحِرٌ كَاهِنٌ شَعْرَجٌ كَهَانَةٌ (يُؤَفَّكُ عَنْهُ) يُصْرِفُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ وَالْقُرْآنِ أَيُّ عَنِ الْإِيمَانِ بِهِ (مَنْ أُولَاهُ) سُرِفَ عَنِ الْهَدْيَةِ فِي عِلْمِ اللَّهِ تَعَالَى (قَتْلُ الْخَرِصُونَ) لَعْنُ الْكَافِرِينَ أَصْحَابُ الْقَوْلِ الْمُخْتَلِفِ (الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ) جَمْعُ يَغْمُرُهُمْ (سَاهُونَ) عَافُونَ عَنْ أَمْرِ الْآخِرَةِ (يَسْتَحْلُونَ) النَّارِ (يَأْتَانُ يَوْمَ الدِّينِ) أَيُّ مَتَى حُجَّتُهُمْ وَجُوبُهُمْ يَحِثُّ (يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يَقْتُونُ) أَيُّ يُعَذَّبُونَ فِيهَا وَيَقَالُ لَهُمْ حِينَ الْعَذَابِ (ذُقُوا فِتْنَتَكُمْ) تَعَذِّبُكُمْ (هَٰذَا) الْعَذَابُ (الَّذِينَ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَحْلُونَ) فِي الَّذِي اسْتَهْزَأَ (إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ) بَسَاتِينِ (وَعُيُونٍ) بَحْرِي فِيهَا (آخِذِينَ) خَالِينَ مِنَ الضَّمِيرِ خَبَرَانِ (مَلَأْتُمْ) أَعْطَاهُمْ (رَبِّكُمْ) مِنَ التَّوَابِرِ (إِنَّمَا كَانُوا أَقْبَلُ ذَٰلِكَ) أَيُّ دُخُولِهِمْ الْجَنَّةَ (مَحْشِينٌ)	هر آینه و عدد که گروه می شود بنمایا راست است و هر آینه جزای اعلی بودنی است قسم آسمان خداوند را به این صورت های مختلف دارد مانند شیر و شکر بره و شکر و غیره هر آینه شما را به این در سخنی با هم اختلاف دارند باز گردانیده می شود از قرآن هر که در علم الهی از خطی صرف تقصیر کرده شد دروغ گوین را آنکه در سخن می گویند فرغش کنند مانند می برسد کی خواهد بود روز جزا آری امروز که ایشان را در آتش تویم مجتهد این عقوبت خود را این است آنچه از کتاب طلب کرد هر آینه متقیان در بوستانها چشمها باشند به دست آورنده آنچه دلایشان را پروردگار ایشان هر آینه ایشان بودند پیش ازین که کار و کما بی سبک و کما بی سبک و کما بی سبک	بیشک جو تلو و عدد دیا تسویج می بود به شک انصاف هو نای قسم بی آسمان جالی دارکی بر ربه بود یک جگر کی بات اس سے باز رہے وہی جو بھیر گیا مل مارے گئے اٹکل دورانے والے دے جو غفلت میں ہیں بھول ہے مے بوجھے ہیں کب ہی دن انصاف کا جہنم و آگ پر آتے سیدھے جگو نما اپنی شرارت کا یہ ہی جگہ تم مستجابی کرتے تھے البتہ در والے باغوں میں اور چشموں میں پاتے ہیں جو دیا انکو ان کے رب نے و سے تھیں سے پہلے کی دلی
---	---	---

و اینها را در این
و اینها را در این
و اینها را در این
و اینها را در این

و اینها را در این
و اینها را در این

کَانُوا قُلُوبًا لَّمْ يَنْفُكُوا عَنْهَا وَمَا يُجِجُونَ فِيهَا ذُرِّيَّتًا لَّهُمْ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْغَيْثِ قُلْ الْمَطَرُ مِمَّا يُنْزِلُ اللَّهُ فَتَنْزِيلُهُ لَكُمْ لِيَتَذَكَّرُوا يَوْمَ يَكُونُ لَكُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ قُلْ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ قُلْ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْفَلَاحِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ قُلْ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْغَيْثِ قُلْ الْمَطَرُ مِمَّا يُنْزِلُ اللَّهُ فَتَنْزِيلُهُ لَكُمْ لِيَتَذَكَّرُوا يَوْمَ يَكُونُ لَكُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ قُلْ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ قُلْ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْفَلَاحِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
<p>فی الدنیا (کَانُوا قُلُوبًا لَّمْ يَنْفُكُوا عَنْهَا) مَا لَمْ يَنْفُكُوا عَنْهَا</p> <p>وَجِجُونَ خَبَرَ كَانُوا قُلُوبًا لَّمْ يَنْفُكُوا عَنْهَا</p> <p>يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْغَيْثِ قُلْ الْمَطَرُ مِمَّا يُنْزِلُ اللَّهُ فَتَنْزِيلُهُ لَكُمْ لِيَتَذَكَّرُوا يَوْمَ يَكُونُ لَكُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ</p> <p>يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ</p> <p>يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْفَلَاحِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ</p> <p>يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْغَيْثِ قُلْ الْمَطَرُ مِمَّا يُنْزِلُ اللَّهُ فَتَنْزِيلُهُ لَكُمْ لِيَتَذَكَّرُوا يَوْمَ يَكُونُ لَكُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ</p> <p>يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ</p> <p>يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْفَلَاحِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُكَ عَنْهَا الْقُلُوبُ تَعْرِفُ</p>	<p>یہودیوں نے کہا کہ اللہ کی آیتیں تو ان کے دل سے نہیں نکلتی ہیں</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p>	<p>وہ جسے اللہ نے ان کے دل سے نہیں ہٹا دیا</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p> <p>اور ان کے دل ان سے نہیں ہٹتے</p>

یہودیوں نے کہا کہ اللہ کی آیتیں تو ان کے دل سے نہیں نکلتی ہیں

داؤد

قال في الذي رتبنا
عشر
خمس

فَرَأَى إِلَى آلِهَتِهِمْ فَجَاءَ بِمِجَالٍ فِيهِمْ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ لَا تُكَلُّوْنَ وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَمْنُنْ بِهِمْ وَأُتُوا بِهِمْ فَأَتَوْا بِهِمْ وَأَمَرَ لُوطُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ فَذُكِّرُوا فِيهَا لَمَسَاتٍ فِيهَا فِي مِجَالِهَا ثَلَاثُونَ فَمَا كَانُوا يَمْنَنُ فَرَأَى إِلَهُهُمُ فَجَاءَ بِمِجَالٍ فِيهِمْ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ لَا تُكَلُّوْنَ وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَمْنُنْ بِهِمْ وَأُتُوا بِهِمْ فَأَتَوْا بِهِمْ وَأَمَرَ لُوطُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ فَذُكِّرُوا فِيهَا لَمَسَاتٍ فِيهَا فِي مِجَالِهَا ثَلَاثُونَ فَمَا كَانُوا يَمْنَنُ فَرَأَى إِلَهُهُمُ

جلالین

三

موضوع القدر

لَا تَعْرِفُهُمْ قَالَ ذَلِكَ فِي نَفْسِهِ وَهُوَ خَابِرٌ مِّنْ أَمْرِ مَّقْدَرٍ
 أَيُّهُمَا (فَرَأَى) مَالًا (إِلَى أَهْلِهِ) سِرًّا فَجَاءَ بِجِجَلٍ
 سَامِيَةٍ (وَفِي سُورَةِ هُودٍ بِجِجَلٍ حَبِيدٍ أَيْ مَسْجُودٍ أَفْرَاقِيَّةٍ)
 إِلَيْهِمْ قَالَ لَا تَأْكُلُونَهُ عِزُّ عَلَيْهِمْ أَكَلُ كُلِّ فَلَمْ حَبَسُوا
 (فَأَوْحَسَ) أَضْمَرَنِي نَفْسِي (مِنْهُمْ خِيفَةً) قَالُوا أَلَا
 تَخْشَوْنَ (فَأَرْسَلَ رَبُّكَ) وَبَشَرَهُ بِعَالِمٍ عَلِيمٍ (ذِي عِلْمٍ)
 كَثِيرٍ هُوَ اسْتَحَقَّ كَمَا ذَكَرْنِي سُورَةِ هُودٍ (فَأَقْبَلَتْ أُمِّيَّةٌ)
 سَارِقَةٌ (فِي ضَرْقٍ) صَبِيحَةٍ حَالَ أَيْ جَاءَتْ صَاحِبَةً (فَصَدَّقَتْ)
 وَجْهَهَا) اطْمَنَّتْ (وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمَةٌ) لَمْ تَلِدْ قَطُّ
 وَعَمَّرَ أَلَسَعُ وَتَبَعُونَ سَنَةً وَعَمَّرَ أُنْزِلُ هَيْمَ مِائَةَ سَنَةٍ
 أَوْ عَمَّرَ مِائَةَ وَعِشْرُونَ سَنَةً وَعَمَّرَ أَلَسَعُونَ سَنَةً
 (قَالُوا أَذَلِكَ) أَيْ مِثْلُ قَوْلِنَا فِي الْبَشَارَةِ (قَالَ رَبُّكَ)
 أَنَّهُ هُوَ الْكَذِبُ فَيُضَعِّفُهُ (الْعَالِمُ) بِخَلْقِهِ (قَالَ مَا
 خَطْبُكُمْ) شَأْنُكُمْ (أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ) قَالُوا إِنَّا
 أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمٍ مِّجْرَمِينَ (كَافِرِينَ أَيْ قَوْمٍ لُوطٍ لِأَنَّهُمْ)
 عَلَيْهِمْ حِجَابٌ مِّنْ طِينٍ (يَطْبَخُونَ بِالنَّارِ) مَسْجُودٌ مَعْلَةٌ
 عَلَيْهَا أَسْمُومٌ مِّنْ يَرْمِي بِهَا (عِنْدَ رَبِّكَ) ظَرْفٌ لَهَا
 (الْمُسْرِفِينَ) بَاتَانِ بِهِمُ الذُّكُورُ مَعَ كُفْرِهِمْ (فَأَخْرَجْنَا
 مَن كَانَ فِيهَا) أَيْ قَوْمَ لُوطٍ (مِنَ الْمُؤْمِنِينَ)
 (لِأَهْلِكَ الْكَافِرِينَ) (فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ نَبِيٍِّّ مِّنَ
 الْمُسْلِمِينَ) وَهُمْ لُوطٌ وَأَبْنَاهُ وَصَفْوَاهُ لَا يَمَانُ

پس متوجہ شد بسوی اہل خانہ خود
 ریش آورد کہا بہ شوکت
 فرمایہ پس نزدیک ساخت آفر
 بالین گفت ایانینو رہ رہے کر
 پس چون بخوردند در خاطر خود دین
 از ایشان فرسی گفتند
 فرشتہ دین رت دادند بنی فرزند
 ماموستا دکان فرستادگان گفتند
 پس پیش آمدن ابراہیم
 یہ پیش آمدن ابراہیم
 باواری و طلبا کچہ زد
 روی خود را بچہ متوجہ گفت (ایا بلر
 پیر تری نازا اینفردہ - ایازن
 پیر تری نازا اینفردہ - ایازن
 دکان تو
 فرشتگان گفتند چہین فرود در
 بر آئینہ دوست با حکمت دانا ابراہیم
 گفت پس جہنت
 مقصد شما ای فرستادگان گفتند
 برا خدا
 دست او شد ہم بسوی گروہی
 گناہکاران تا قیامت
 بر سر ایشان سنگباری از کبر
 زشتان مندر کردہ شد
 نزدیک برورد دکان تو
 برای آنکہ از حد بیرون شدہ
 اند پس بر آوردیم
 ہرگز بود دران دم از مومنان
 پس یافتیم آنجا خیریک خانہ از
 مسلمانان

پھر دو دریا پھر کوئلہ ایک پھر
 کھی منہ ملا پھر ایک پھر رکھا
 کہا کہا کیوں کھانہ پوہین
 پھر کھا من ہر برا یا انکے در سے بولے
 تو نہ زاد جو خوی دی ایک (کہ پوہین
 پھر سے سی آنکھ کی عورت
 بولتی پھر سیت
 ایسا تھا اور کہا کیا برعیا یا پھر فل
 دیے بولے کہ یوں میں کہا تیرے ریش
 وہ جو ہے ہی حرکت ملا خبر دار بولا پھر کیا
 مطلب ہی تھا را ایے بھی ہو وہ بولے
 پھر بھی برنگھا روگون پرکھوین ہم
 انہر پھر مٹی کی تیرے
 تیرے رکے بہان سے
 بے حد چلنے والوں کے لئے پھر بھی نکالا پھینے
 جو تھا دکان ایسا مداروں
 پھر نیا پھینے سن پھر سو ایک گھر
 مسلمانوں کا

جہانگیر شاہ

پس پیش آمد - پس روی آورد بر کشتن زن را بر ابرویم سرانجام داد و او را بکشتن پس بدردت چنان که انکشت بر رخ را داد چنانکه عادت زنان باشد از عطش و عجبی
 شد و خضیب و چون اراده نمود حد تعالی بکشتن آن زن از اساحت مومنان بکشتن خود را خضیب علیه السلام از خضیب

<p>تالیف اللہ علیہ عشر</p>	<p>وَمَنْ كُنَّا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فِي مَوْسَى إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۖ فَتَوَلَّىٰ وَرَكَعًا يُسَبِّحُ أَصْحَارًا وَيَجْهَدُ فِي حُجُودِهِ ۖ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ۖ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ۖ مَا تَدْرُسْنَ شَيْءًا عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ ۖ وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ۖ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ ۖ فَلَخَّزَهُمُ الصَّاعِقَةُ ۖ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۖ وَإِنَّا لَنَسُطُّ عَلَىٰ عُلُوقِ رَبِّهِمْ</p>
<p>موضع القرآن</p>	<p>جلا لیں فتح الرحمن</p>
<p>اگر رکھا اُس میں نشان اُن کو گون کو جو در نے ہیں دیکھ کی با سے اور نشان ہی موسیٰ کے حال ہیں جب بھجا چنے ہو فرعون پاس دیکر سند کھلی بھرا سنے منہ مورا اپنے زور پر اور بولا یہ جاو گری یاد پوانہ بھر بکرا اپنے ہو اور کے شکر کو کو بھر چینک اُن کو در پانی اُس پر آلا ہوا اور نشان ہی عاد میں جب بھی چنے اُن پر باؤ بے خبر نہیں چھوڑتی ہی کوئی چیز جن پر مذہبی مگر گروا لے اسکو جیسے چوراہ نشان ہی نمود میں جب کہا اُن کو برو ایک دفت تک بہشت شہادت کرنے لگے اپنے رب کے بھر بکرا اُنکو کرا کے نے اور روے دیکھنے تھے بھرنے کے کہ اُنھیں</p>	<p>وَالْإِسْلَامَ أَيُّهُمْ مَصْدِقُونَ يَقُولُ بَعْضُهُمْ عَلَيْهِمْ السَّلَاطَاتُ (وَمَنْ كُنَّا فِيهَا) بِعَذَابٍ مُّهِينٍ (الْآيَةُ) عِلَامَةٌ عَلَىٰ هَلَاكِهِمْ (الَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ) الْكَافِرِينَ (وَفِي مَوْسَىٰ) فَتَوَلَّىٰ وَرَكَعًا يُسَبِّحُ أَصْحَارًا وَيَجْهَدُ فِي حُجُودِهِ ۖ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ (وَفِي عَادٍ) إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ (مَتَلَسَّاسًا) (سُلْطَانٍ مُّبِينٍ) (مُجْتَمَعَةً) (وَأَخْبَرَهُ) (فَتَوَلَّىٰ) (أَعْرَضَ) عَنِ الْيَمَانِ (بِرُكْنِهِ) (مَعَ جُنُودِهِ) (كَالْزُرْنِ) (وَقَالَ لِمُوسَىٰ) (وَأَسَاحِرَ) (وَجُنُودَهُ) (فَأَخْلَاهُ) (وَجُودَهُ) (فَنَبَذْنَاهُمْ) (طَرَحْنَاهُمْ) (فِي الْيَمِّ) (الْبَحْرِ) (فَعَرَّوْا) (وَهُوَ) (أَيُّ فِرْعَوْنُ) (مُتَلَمِّسًا) (أَيُّ مَيْلًا) (عَلَيْهِمْ) (مِنْ تَكَلُّبِ) (الْبَيْتِ) (وَدَعَا) (لِلرُّبُوبِيَّةِ) (وَنَبَذْنَاهُمْ) (عِلَالًا) (آيَةً) (إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَةَ) (هِيَ) (الَّتِي) (كَانَتْ) (فِيهَا) (كَلْبَةُ) (الْمَطَرِ) (وَلَا تَلْعَمُ) (الشَّجَرُ) (وَهِيَ) (أَيُّ) (دُورٍ) (مَا تَدْرُسْنَ) (شَيْءًا) (نَفْسٍ) (أَوْ مَالٍ) (أَنْتَ) (عَلَيْهِ) (أَجْعَلْنَاهُ) (كَالرَّمِيمِ) (كَالْبَالِي) (الْمُنْقَتِ) (وَنَبَذْنَاهُمْ) (إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ) (بَعْدَ) (عَقْرِ) (النَّاقَةِ) (مَتَعَوْا) (حَتَّىٰ) (حِينٍ) (أَيُّ) (إِلَى) (نَقْضِ) (أَجَالِهِمْ) (كَأَيُّ) (آيَةٍ) (مَتَعَوْا) (وَيَا) (أَيُّ) (كَمِ) (ثَلَاثَةً) (أَيُّ) (فَعَتَوْا) (نَكَبَرُوا) (عَنْ) (أَمْرِ) (رَبِّهِمْ) (أَيُّ) (عَنْ) (مِثَالِهِ) (فَأَخْلَاهُمْ) (الصَّاعِقَةُ) (بَعْدَ) (مُضِيِّ) (ثَلَاثَةِ) (أَيُّ) (أَيُّ) (الصَّيْحَةِ) (الْمُهْلِكَةِ) (وَهُمْ) (يَنْظُرُونَ) (أَيُّ) (اللَّهُ) (إِذْ) (أَسْطَلَّ) (عُلُوقَهُمْ) (أَيُّ) (فَقَدْ) (وَعَالِي) (الْبُحُورِ)</p>
<p>نشان ہی عادی</p>	<p>نشان ہی عادی</p>

وَمَا كُنَّا مُنْصِرِينَ ۚ وَقَوْمُ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ۝ وَالسَّمَاءُ
بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۝ وَالْأَرْضُ قَرْنًا لَهَا فَغَمَّ الْمَاهِدُونَ ۝ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝ فَفَزِعْنَا إِلَى اللَّهِ اتِّبَىٰ لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ۝ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ۝
كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجُنٌّ ۝ إِنَّا صَوَّيْتُمْ بِهِ قَوْمَ طَآغُوتٍ

[illegible]

در این مجلد - ایامی که قوم توران بر سر و حدود شهرت می کنند بمجلد بنیاده الحاق و همین قوم و صحبت کرده آمده اند بر پیشانیان بر بنیان را بر این سخن می گویند استقامت علی علی
سپاس بخشنه و ضیافت نموده اند ۱۲۷۰ و ب و حبشی -

سورة الطور مكية وهي سبع اوتسع واربعون آية وثلاثمائة واثنى عشر كلمة
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالطُّورِ وَكِتَابٍ مُّسْطُورٍ فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

جلالین	فتح الرحمن	موسم القرآن
<p>۱ علیٰ ہذا القول طغیانہم (فتولہ) اعرض عنہم فما ۲ کنت بملکومہ) لانک بلعہم الرسالہ (ودکری عطا القرآن ۳ فان الذکرى تنفع المؤمنین) من علم اللہ تعالیٰ انہ ۴ یؤمن (وما خلقت لجن ولا انس الا لیعبدون) کی ۵ ینا فی ذلک عذیم عبادۃ الکافرین لان الغایۃ کیلزم ۶ وجودہا حکما فی قولک بیت ہذا القلم لکتاب یہ فانک ۷ قد لکنت بہ (ما ارید منہم من زرق) لک لکفسہم ۸ وغیرہم (وما ارید ان یطعمون) ولا انفسہم وغیرہم ۹ ان اللہ هو الرزاق ذو القوۃ المتین) الشدید (فان ۱۰ لای تین ظلموا انفسہم بالکفر من اهل مکہ وغیرہم ۱۱ (ذوقا) نصیباً من العذاب (میز ذنوب) نصیب ۱۲ (اصحابہم) لہالکین قبلہم (فلا یتعجلون) بالعدا ۱۳ ان اخیرتہم الی یوم القیمۃ (قول) شدۃ عذاب ۱۴ (لای تین کفر وامن) فی (یومہم الذی یوعدون) ای ۱۵ یوم القیمۃ</p>	<p>۱ بس ہوی باز کش از این بس ۲ تو لامت کردہ شدہ و بندہ ۳ بر این بندہ و اود سوئی و بندہ ۴ و یا ز بیم جن و انس را گردانی ۵ بستند ۶ بندہ و اود سوئی و بندہ ۷ بندہ و اود سوئی و بندہ ۸ بندہ و اود سوئی و بندہ ۹ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۰ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۱ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۲ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۳ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۴ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۵ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>	<p>۱ سو تو بہت آنکی طرف سے اب ۲ مجھ پر نہیں الایہ اور سمجھا ۳ کہ شیطانا کلم آہی ایٹا ولوں کو ۴ اور میں نے بنائے جن اور آدمی سو ۵ اپنی بندگی کو ۶ بندہ و اود سوئی و بندہ ۷ بندہ و اود سوئی و بندہ ۸ بندہ و اود سوئی و بندہ ۹ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۰ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۱ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۲ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۳ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۴ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۵ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>
<p>۱۶ (ان لای تین ظلموا انفسہم بالکفر من اهل مکہ وغیرہم ۱۷ (ذوقا) نصیباً من العذاب (میز ذنوب) نصیب ۱۸ (اصحابہم) لہالکین قبلہم (فلا یتعجلون) بالعدا ۱۹ ان اخیرتہم الی یوم القیمۃ (قول) شدۃ عذاب ۲۰ (لای تین کفر وامن) فی (یومہم الذی یوعدون) ای ۲۱ یوم القیمۃ</p>	<p>۱۶ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۷ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۸ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۹ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۰ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۱ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>	<p>۱۶ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۷ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۸ بندہ و اود سوئی و بندہ ۱۹ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۰ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۱ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>
<p>۲۲ (لای تین کفر وامن) فی (یومہم الذی یوعدون) ای ۲۳ یوم القیمۃ</p>	<p>۲۲ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۳ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>	<p>۲۲ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۳ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>
<p>۲۴ (لای تین کفر وامن) فی (یومہم الذی یوعدون) ای ۲۵ یوم القیمۃ</p>	<p>۲۴ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۵ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>	<p>۲۴ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۵ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>
<p>۲۶ (لای تین کفر وامن) فی (یومہم الذی یوعدون) ای ۲۷ یوم القیمۃ</p>	<p>۲۶ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۷ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>	<p>۲۶ بندہ و اود سوئی و بندہ ۲۷ بندہ و اود سوئی و بندہ</p>

قریب سے قریب یا قرآن - یا مدار از کتاب - ایچہ در لوح محفوظہ شدہ و بری تقدیر منشور مجاز بود چنانچہ ملازمت است و از حدیثی و اور در کمال آن ہے در کمال یا سیم یا ستم یا ستم عقاب و تعجب ہر روز و احواف آن کی کنند و نماز کی گزارد ہفتاد ہزار فرشتہ کہ عود کی کنند نبوی او ہمیشہ ہے نوبت این کار و دیگر علی حدیث

جلايلين	فتح الرحمن	موضح القرآن
وَيَقَالُ لَهُمْ (كَلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا) حَالًا أَيْ مُتَهَيِّينَ	خوردن و نوشيدن شادمانه گویا	کھا و ادا پر خوشی سے
(بِمَا) الْبَاءُ سَبَبِيَّةٌ (كَتُمْتُمْ تَكْمُلُونَ) مُتَكَبِّرِينَ حَالًا	بِسَبَبِ كَيْفِ تَكْمُلُونَ دُرْدَنِيَا رَات	بہ سبب کھا جو کرتے تھے لگے تھے
مِنَ الظَّاهِرِ الْمُسْتَكِينِ فِي قَوْلِهِ فِي جَنَابٍ (عَلَى اسْمٍ مَصْفُوفٍ	بر تختہا برابر یکدیگر کمر بستہ	تختوں پر برابر بھی قطار
بَعْضُهَا إِلَى جَنْبِ بَعْضٍ) وَنَرَوْجَنَاهُمْ) عَظُفٌ عَلَى	و شدند کنیم ایشانرا	اور بیاہ دین ہم نے انکو
جَمَاعَتٍ أَيْ قَرْنَاهُمْ (بِجُورٍ مِنْهُمْ) عِظَامُ الْأَكْمَامِ جَسَائِهَا	بجور ان کتہہ چشم	گوریان بڑی آنکھوں و البیان
(وَالَّذِينَ لَمْ يُولُوا) مُبْتَلًى (وَأَبْعَثْنَاهُمْ) مَغْطُوفٌ عَلَى امْنُوا	و آنانکہ ایمان آوردند و برپا ایشان رفت	اور جو تعین لائے اور انکی راہ چلے
(ذُرِّيَّتُهُمْ) الصَّغَارُ وَالْكِبَارُ (بِإِيمَانٍ) مِنَ الْكِبَارِ وَمِنْ	اولاد ایشان در ایمان	انکی اولاد ایمانی
أَكْبَارٍ فِي الصَّغَارِ وَالْخَبَرُ (الْحَقَائِبُ بِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ) الْمَذْكُورِينَ	برسانیم بدیشان اولاد ایشانرا	پسینچا دیا ہم نے انک انکی اولاد کو
فِي الْجَنَّةِ فَيَكُونُونَ فِي ذُرِّيَّتِهِمْ وَإِنْ لَمْ يَعْمَلُوا بِعَمَلِهِمْ	و نقصان کنیم ایشانرا	اور کھنیا نہیں ان
تَكْرِمَةً لِلْآبَاءِ بِاجْتِمَاعِ الْأَوْلَادِ إِلَيْهِمْ (وَمَا الْكُتَابُ لَهُمْ	ان جزای حق ایشان جزیری	کھانکھا کچھ
فِيهِ إِلَّا دَمٌ وَكُسْرًا نَقِصًا لَهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ) زَائِدَةٌ (شَيْءٌ	ہر مردی با کچھ عمل کرد	ہر آدمی اپنی کئی میں
بَزَادٍ فِي عَمَلِهِمْ) (كُلُّ أَمْرٍ عَمَّا كَسَبَ) عَمَلٌ مِنْ خَيْرٍ أَوْ	در گرو باشد	پسند ہی فل
شَرٍّ (وَيَجِبُ) مَرَهُونٌ يُؤْخَذُ بِالْأَشْرِ وَشَجَارِي بِالْخَيْرِ	و بی در پی عطا کنیم ایشان را میبوه	اور بل بھادی ہئے انکو مہوے
(وَأَمْدُ ذُنَاهُمْ) زِدْنَاهُمْ فِي وَقْتٍ بَعْدَ وَقْتٍ (بِفَالِهِ	و گوشتی از جنسی کہ طلب کنند از	اور گوشت جس جنس کا جو طلب چھتے ہیں
وَكَيْفٍ مَتَّائِشَتَهُونَ) وَإِنْ لَمْ يَصْرِحُوا بِطَلَبِ (بَيْنَانِ) (وَيُطَوَّفُ	انکھا ساتھ شربت کھاتے تھے و در وقت کھاتے تھے	و جان پالہ نہ
بِعَاطُونٍ يَدْنُهُمْ (فِيهَا) أَيْ الْجَنَّةُ (كَاسًا) خَمْرًا لَا	مہوہ گویا بشندہ اور ہر کھاتی	بلکہ ہی اس شرب میں رنگ و دین ڈالنا
أَعْقُوبًا) أَيْ بِسَبَبِ شَرِّهَا يَفْعَلُهُمْ يَدْنُهُمْ (وَكَاثِبُهُمْ	و آمد و شد کنند حوالی ایشان	اور پھر تم میں انکے پاس
بِهَ الْخَمْرِ بِخِلَافِ خَمْرِ الدُّنْيَا (وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ) (وَالْخَمْرُ	نورجانی چند از ان میں گویا آن	چھو کرے انکو گویا دے مونی ہیں
(غُلَامَانِ) أَرْقَاءُ لَهُمْ كَانَتْهُمْ حَسَنًا وَنَظَافَةً (لَوْ لَسُوْ	در جہان اند	خلاف میں دھربے
مَكُونُونَ) مَصْنُوعُونَ فِي الصَّدْفِ لَا تَلَفَ فِيهَا الْحَسَنُ مِنْهُ	و در جہان اند	اور وہی آوردہ بعض ایشانرا
فِي غَيْرِهَا (وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَسَاءَلُونَ) (يَسْأَلُ الْبَعْضُ	اور وہی آوردہ بعض ایشانرا	اور وہی آوردہ بعض ایشانرا

قالوا اننا قبل في اهلنا مشفقين من الله علينا ووقينا عذاب السموم اننا كنا من قبل نكفونهم
ع عشر

فَالْوَاكِلُ قَبْلُ فِي اَهْلِنَا مُشْفِقِينَ مِنْ اللَّهِ عَلَيْنَا وَوَقَيْنَا عَذَابَ السَّمُومِ ۝ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَكْفُوهُمْ
الْبَرَّ الرَّحِيمُ ۝ قَدْ كُنَّا نَكْفُوهُمْ بِرَبِّكَ يَكَاهِنُ وَكَافِبُونَ ۝ اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرْنُ رِيسَ الْنُّونِ ۝ قُلْ
تَرَوْهُ اَقْبَلِي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَضِينَ ۝ اَمْ تَقُولُونَ اَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ
بَلْ كَايُومُونَ ۝ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
بعضاً کانوا علیہ وصالو الیہ نال ذرا اختیار کا	بعضاً کانوا علیہ وصالو الیہ نال ذرا اختیار کا	بعضاً کانوا علیہ وصالو الیہ نال ذرا اختیار کا
بالنعمۃ (قالوا) ایماء الی علیہ الوصول (اننا کانوا قبل) انکاف	بالنعمۃ (قالوا) ایماء الی علیہ الوصول (اننا کانوا قبل) انکاف	بالنعمۃ (قالوا) ایماء الی علیہ الوصول (اننا کانوا قبل) انکاف
فی الدنیا (مشفقین) خائفین من عذاب اللہ (من اللہ)	فی الدنیا (مشفقین) خائفین من عذاب اللہ (من اللہ)	فی الدنیا (مشفقین) خائفین من عذاب اللہ (من اللہ)
علینا بالمعفیۃ (وقنا عذاب السموم) ای المنکر	علینا بالمعفیۃ (وقنا عذاب السموم) ای المنکر	علینا بالمعفیۃ (وقنا عذاب السموم) ای المنکر
لنحوہا فی المسام وقالوا ایماء ایضاً (اننا کانوا قبل)	لنحوہا فی المسام وقالوا ایماء ایضاً (اننا کانوا قبل)	لنحوہا فی المسام وقالوا ایماء ایضاً (اننا کانوا قبل)
ای فی الدنیا (نکفونہ) ای تعبید و موجدین (لہ)	ای فی الدنیا (نکفونہ) ای تعبید و موجدین (لہ)	ای فی الدنیا (نکفونہ) ای تعبید و موجدین (لہ)
بالکسر استیدنا فان کان تعلیل المعنی ویا الفخر	بالکسر استیدنا فان کان تعلیل المعنی ویا الفخر	بالکسر استیدنا فان کان تعلیل المعنی ویا الفخر
تعلیل لفظاً (ہو اللہ) الحسن الصادق فی وعدہ (لہ)	تعلیل لفظاً (ہو اللہ) الحسن الصادق فی وعدہ (لہ)	تعلیل لفظاً (ہو اللہ) الحسن الصادق فی وعدہ (لہ)
العیظ الرحمة (فکفر) دم علی تذکرہ النشیر لکن ولا یختم	العیظ الرحمة (فکفر) دم علی تذکرہ النشیر لکن ولا یختم	العیظ الرحمة (فکفر) دم علی تذکرہ النشیر لکن ولا یختم
عنه یقولہم لک کاہن یجنون (مکانت ینعۃ ربک)	عنه یقولہم لک کاہن یجنون (مکانت ینعۃ ربک)	عنه یقولہم لک کاہن یجنون (مکانت ینعۃ ربک)
ای انعام علیک (یگاہن) خبر ما (وہ یجنون)	ای انعام علیک (یگاہن) خبر ما (وہ یجنون)	ای انعام علیک (یگاہن) خبر ما (وہ یجنون)
معطوف علیہ (امہ) بل (یقولون) کھو (شاعر)	معطوف علیہ (امہ) بل (یقولون) کھو (شاعر)	معطوف علیہ (امہ) بل (یقولون) کھو (شاعر)
ناتقص بہ رب النون (حوادث الدھر فیہا العفونہ)	ناتقص بہ رب النون (حوادث الدھر فیہا العفونہ)	ناتقص بہ رب النون (حوادث الدھر فیہا العفونہ)
من الشعر اقل ترصوا ہلاکی (فانی معکم من المرتضین)	من الشعر اقل ترصوا ہلاکی (فانی معکم من المرتضین)	من الشعر اقل ترصوا ہلاکی (فانی معکم من المرتضین)
ہلاکم فعا بوا السیف یوم یکر والیرض فیظا	ہلاکم فعا بوا السیف یوم یکر والیرض فیظا	ہلاکم فعا بوا السیف یوم یکر والیرض فیظا
(امہ) امہم احلہم (عقولہم بہک) اتی قولہم	(امہ) امہم احلہم (عقولہم بہک) اتی قولہم	(امہ) امہم احلہم (عقولہم بہک) اتی قولہم
لہ ساعر کاہن شاعر یجنون ای کاہن ہم بل لک	لہ ساعر کاہن شاعر یجنون ای کاہن ہم بل لک	لہ ساعر کاہن شاعر یجنون ای کاہن ہم بل لک
(امہ) بل (ہم قوم طاغون) یعنادہم (امہ) یقولون	(امہ) بل (ہم قوم طاغون) یعنادہم (امہ) یقولون	(امہ) بل (ہم قوم طاغون) یعنادہم (امہ) یقولون
نقولہ (اختلق القرآن لم یخلقہ) بل کایومون	نقولہ (اختلق القرآن لم یخلقہ) بل کایومون	نقولہ (اختلق القرآن لم یخلقہ) بل کایومون
استنکباراً فان قالوا اختلقہ (فلیأتوا بحدیث)	استنکباراً فان قالوا اختلقہ (فلیأتوا بحدیث)	استنکباراً فان قالوا اختلقہ (فلیأتوا بحدیث)

بعضاً کانوا علیہ وصالو الیہ نال ذرا اختیار کا

بالنعمۃ (قالوا) ایماء الی علیہ الوصول (اننا کانوا قبل) انکاف

ای فی الدنیا (نکفونہ) ای تعبید و موجدین (لہ)

بعضاً کانوا علیہ وصالو الیہ نال ذرا اختیار کا

أوردہ انہ عتہ مشفقین من اللہ علیہم ووقینا عذاب السموم اننا کانوا من قبل نكفونہم
البر الرحیم قَدْ كُنَّا نَكْفُوهُمْ بِرَبِّكَ يَكَاهِنُ وَكَافِبُونَ ۝ اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرْنُ رِيسَ الْنُّونِ ۝ قُلْ
تَرَوْهُ اَقْبَلِي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْتَضِينَ ۝ اَمْ تَقُولُونَ اَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ بَلْ كَايُومُونَ ۝ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ

[illegible]

فردی که از آن ایستادن اندامی در جهان کرمش و پس از جدا شدن خداست ای انصاف رحمت رحمت علیهم السلام از بداندیشی این انسان ها که سخت ایشان را بر روزگار کج

قال النجم
عشر

ولقد رآه نزلة أخرى عند سدرة المنتهى عند هاجنة المأوى إذ يغشى السدرة ما يغشى ما راغ
البصر وما طغى لقد رأى من آيات ربه الكبرى أفرايتم اللات والعزى ومنوة الثالث الأخرى لكم الأذى
والله لانتفى تلك إذا قمتم ضيزى

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
خطاب المشرقین التکرین رؤية النبی صلی الله علیه وسلم یجری علیہ الصلاة والسلام (ولقد رآه) علی صومرته (نزلة) مرة (أخرى) عند سدرة المنتهى لما استری به فی السموات وهی شجرة تنبع عن یمین العرش لکلتها ونورها احدهم للملائكة وغیرهم (عند هـ) جنة المأوى (تأوی) إليها الملائكة وأزواج الشهداء أو المتقون (أذ) جن (یغشى السدرة ما يغشى) مؤ طیر وغیره واد مغبولة لراه (ما راغ البصر) من النبی (وما طغى) اى مالمال بصره عن مرئیه المقصوده وکجا ویره تلك اللیلة (لقد رأى) فیها (من آیات ربه) الکبری (ای) لعظام اى بعض ما فرأى من عجا الملکوت رفرفا خضر اعمداف السماء وجابر علیہ السلام له ستمائة جناح (أفرايتم اللات والعزى ومنات الثالث) اللتین قبلها (الأخرى) صفة ذم للثالث وهی صنم من حجارة کان المشرکون یعبدونها ویرغمون أنها تسفع لهم عند الله و مفعول ارايتم الأول اللات وماعطف علیه والثانی مخذوف والمعنى اخبرونی هذه الأصنام قد ذ نی شیء ما فعبود ونبها دون الله عز وجل القادر على ما تقدم ذکره ولما رعدوا ایضاً ان الملائكة ربنا لله مع کبریهم البنات نزل (الکم الذکر) وله لانتفى تلك إذا قمتم ضیزى (جائت من ضانه یضیز إذا ضا	وہر ائیدہ بودین غرضتہ را کتابہ در دیگر نزدیک سدرة المنتهى فلک صمد بنی کا اکیلا در کوی نزدیک آن سدرہ است بہشت آرامگاہ نہر شہرہ را دید و قنیکہ میو شد را آنچی بود شہید کج روی نکرد چشم بیغیر واز تقد مجاور نمود ہر ائیدہ معاینہ کرد بعض شہای بزرگ پروردگار خود ایادیدیات وغری را ومات سیمین بی قدر را بنات بیست و دو در وین شجرہ مفعول ارايتم مفعول ارايتم ایستار ازین دست و خدا را دختر این چشمہ بنیست و کسب و کسب الکافہ شہید بی انصاف شد بہر عا کہ مقرر شد خدا را زہد را	اور سکو دکھا ہی منے ایک دوسرا تار میں بیکری پیریا اسی کے پاس بہشت رہنے کی جب چارٹا تھا اس میری پر جو کچھ تھا رہا تھا بہشتی تھیں لگا اور حد سے نہیں برتی بیشک کچھ اسنے اپنے رب کے برے غونے مل تھیں بجلا تم دیکھو تو لات اور عزرا اور منات تیسرا بچھلا کبا نکو بنیے اور سکو پیشان نوتہ مانشا بھوندا

وہر ائیدہ بودین غرضتہ را کتابہ در دیگر نزدیک سدرة المنتهى فلک صمد بنی کا اکیلا در کوی نزدیک آن سدرہ است بہشت آرامگاہ نہر شہرہ را دید و قنیکہ میو شد را آنچی بود شہید کج روی نکرد چشم بیغیر واز تقد مجاور نمود ہر ائیدہ معاینہ کرد بعض شہای بزرگ پروردگار خود ایادیدیات وغری را و مات سیمین بی قدر را بنات بیست و دو در وین شجرہ مفعول ارايتم مفعول ارايتم ایستار ازین دست و خدا را دختر این چشمہ بنیست و کسب و کسب الکافہ شہید بی انصاف شد بہر عا کہ مقرر شد خدا را زہد را

اور سکو دکھا ہی منے ایک دوسرا تار میں بیکری پیریا اسی کے پاس بہشت رہنے کی جب چارٹا تھا اس میری پر جو کچھ تھا رہا تھا بہشتی تھیں لگا اور حد سے نہیں برتی بیشک کچھ اسنے اپنے رب کے برے غونے مل تھیں بجلا تم دیکھو تو لات اور عزرا اور منات تیسرا بچھلا کبا نکو بنیے اور سکو پیشان نوتہ مانشا بھوندا

[illegible]

فَالْيَا نَجْمُ
عَشْرٍ

وَأَنَّ الظَّنَّ كَيْفُنِي مِنْ لَحْوٍ شَيْئًا فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۚ ذَٰلِكَ مَبْلَعُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مِنْ ضَلْعِ سَيْبِلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ نِيرَانِهِ تَدْنِي وَلِلَّهِ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُخَيَّرَ الَّذِينَ آمَنُوا أَمْ يَلْبِسُوا وَيَخْتَارُ ۚ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْحُسْنَى ۚ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَاشَ الْأَشْجِمِ وَالْفَوَاحِشِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْغُفْرِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْتُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۚ أَنْتُمْ أَجْتَمَعْتُمْ فِي بَطُونِ أُمَمَاتِكُمْ فَلَا تَرْكُؤُا أَلْفُسَكُمْ

قال في القلم

مُسْتَقَرَّةٌ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ كُتُبِ اللَّهِ مَا فِيهَا حُكْمٌ بِالْأَنفِ النَّذِيرُ فَمَنْ يَنْصَرِفْ عَنْهُ يَوْمَ يَدْخُلُ الدَّاعِ
 إِلَى شَيْءٍ نَكْرَهُ خَشَعُوا أَبْصَارَهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَانَهُمْ جُرَادٌ مُنْتَشِرٌ وَمِنْهُمْ طَائِفَةٌ يُؤْمِنُونَ بِالْآلِ الْكَافِرِينَ
 الْكَافِرُونَ هَذِهِ الْأَنفُ كَذِبَتْ قَبْلَهُمْ

فان شاء الله تعالى

موضع التوقف	مع الحزن	جلايين
مستقرة	مستقره	مستقره
لقد جاءهم	لقد جاءهم	لقد جاءهم
من كتب الله	من كتب الله	من كتب الله
ما فيها حكم	ما فيها حكم	ما فيها حكم
بالأنف	بالأنف	بالأنف
الناذر	الناذر	الناذر
فمن ينصرف	فمن ينصرف	فمن ينصرف
عنه	عنه	عنه
يوم يدخل	يوم يدخل	يوم يدخل
الداع	الداع	الداع
إلى شيء	إلى شيء	إلى شيء
نكره	نكره	نكره
خشعوا	خشعوا	خشعوا
أبصارهم	أبصارهم	أبصارهم
يخرجون	يخرجون	يخرجون
من الأجداث	من الأجداث	من الأجداث
كانهم	كانهم	كانهم
جراد منتشر	جراد منتشر	جراد منتشر
ومنهم	ومنهم	ومنهم
طائفة	طائفة	طائفة
يؤمنون	يؤمنون	يؤمنون
بالآل	بالآل	بالآل
الكافرين	الكافرين	الكافرين
الكافرون	الكافرون	الكافرون
هذه	هذه	هذه
الأنف	الأنف	الأنف
كذبت	كذبت	كذبت
قبلهم	قبلهم	قبلهم

قوله فرار كفرة من بين يديهم من النار من نار جهنم

[illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>مِنْ يَوْمَ غَرَّ عَيْنَيْنِ (عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ هَذَا لَكُمْ مُصَلِّ)</p> <p>بِعَذَابٍ آخِرَةٍ (فَذُرُّوا عَذَابِي وَنُذِرُهُ وَلَقَدْ لَبِثْنَا</p> <p>الْقُرْآنَ لِلَّذِينَ هُمْ مِنْ ذِكْرِهِ وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ</p> <p>قَوْمَهُمْ سَاعَهُ (الْبَدِيعِ) أَلَا نُنَادِي عَلَى السَّانِ مُوسَى وَهَارُونَ</p> <p>فَلَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ (كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذَّبُوا) أَيُّ الْبَغْيِ الَّذِي يُبْتِغَى</p> <p>مُوسَى (فَلَخَذْنَا مِنْهُمُ الْعَذَابَ) أَخَذَ مِنْهُ قَوْمَهُ</p> <p>مُفْتَدٍ (قَادِرٍ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ) الْكَافِرِينَ يَا قَوْمِ (خَيْرٌ مِنْ</p> <p>أَكْبَرَكُمْ) الْمَذْكُورِينَ مِنْ قَوْمِ نوحٍ إِلَى فِرْعَوْنَ فَلَمْ يَعْلَمُوا</p> <p>(أَكْبَرَكُمْ) يَا كَافِرِينَ (بَلَاءٌ) مِنَ الْعَذَابِ (فِي الْبَدِيعِ)</p> <p>الْكَتَبِ وَأَلَسْتُمْ فِي الْمَوَاضِعِينَ بِمَعْنَى النَّفْيِ إِنِّي لَكِنِ</p> <p>أَكْبَرَكُمْ (أَمْ يَقُولُونَ) إِنِّي لَكافِرِينَ (مِنْ جَمِيعِ</p> <p>أَيُّ جَمْعٍ) مُتَوَكِّلِينَ عَلَى عَجْدٍ (مَا قَالَ) بُوْحَلٍ يَوْمَ يَدْرَأُ</p> <p>جَمْعُ مُتَوَكِّلِينَ (سَيَكُونُ جَمْعٌ وَيَقُولُونَ) الْكَافِرِينَ هُمْ</p> <p>يَكْفُرُونَ وَفِرْعَوْنُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (بَلِ السَّاعَةِ</p> <p>مَوْعِدُهُمْ بِالْعَذَابِ وَالسَّاعَةِ) أَيُّ عَذَابٍ (أَكْبَرُ) أَعْظَمُ</p> <p>بَلِيَّةٍ (وَأَمْرُهُ) أَشَدُّ مِرَارَةً مِنْ عَذَابِ النَّاسِ (أَلَمْ يَكُنْ مِنْ</p> <p>فِي ضَلَالٍ) هَلَاكٍ بِالْقَتْلِ فِي الدُّنْيَا (وَسَعِيرٍ) نَارٍ مُسْفِرَةٍ</p> <p>بِالشَّدِيدِ بِدَأَى تَجَمُّعِهِ فِي آخِرَةِ (يَوْمَ يُنْفَخُونَ فِي النَّارِ عَلَى</p> <p>وَجْهِهِمْ) أَيُّ فِي آخِرَةِ وَيَقَالُ لَهُمْ (ذُرُّوا مَن سَفَرُوا</p> <p>إِصَابَهُ جَهَنَّمَ لَكُمْ (إِنْ أَكَلْتُمْ شَيْئًا) مَنصُوبٌ بِفَعْلٍ يُفَسَّرُ</p>	<p>عقوبتی بجای گیرند چه دام و دام است</p> <p>پس گفتند عذاب مرا و ترسانید</p> <p>مرا و ترسانید و ترسانید</p> <p>قرآن را برای آنکه بیدارند پس ای موسی</p> <p>پس بگو بر فرعون و هارون و هارون</p> <p>ترسانند که من -</p> <p>دروغی شمر و زنت بنوا و هارون</p> <p>پس گفتند ایمان نداشتند دروغی</p> <p>خوبی را تا ما را از شما ای فرعون و هارون</p> <p>این جماعت را بر روز قیامت</p> <p>ایمان را و حکم خلاصی است در کتابهای</p> <p>استقامت گویند با ما عتی</p> <p>استقامت کننده ایم</p> <p>شکست و ده خوار شد این جماعت</p> <p>بلکه قیامت غریب از قیامت</p> <p>و ده گاه ایشان است حقیقت</p> <p>و پنج تر است بر آتش گمان بگاران</p> <p>در گمراهی و جهالت اند</p> <p>با دشمن روزی که کند شود ایشان</p> <p>در قیامت بر سر ایشان است حقیقت</p> <p>رو بپای ایشان گویم بخشد</p> <p>رسان ایشان و فرعون را از آن</p> <p>پس ایشان را بر چیزها</p>	<p>عذاب جوهر را تا</p> <p>پس بگو بر عذاب مرا و ترسانید</p> <p>و آن سخن که بپوشی سحر و جادو</p> <p>لست بگو فرعون و هارون پس</p> <p>در آن</p> <p>جماعت این هارون و بنایان را</p> <p>پس بگو بر عذاب مرا و ترسانید</p> <p>خوبی را تا ما را از شما ای فرعون و هارون</p> <p>این جماعت را بر روز قیامت</p> <p>ایمان را و حکم خلاصی است در کتابهای</p> <p>استقامت گویند با ما عتی</p> <p>استقامت کننده ایم</p> <p>شکست و ده خوار شد این جماعت</p> <p>بلکه قیامت غریب از قیامت</p> <p>و ده گاه ایشان است حقیقت</p> <p>و پنج تر است بر آتش گمان بگاران</p> <p>در گمراهی و جهالت اند</p> <p>با دشمن روزی که کند شود ایشان</p> <p>در قیامت بر سر ایشان است حقیقت</p> <p>رو بپای ایشان گویم بخشد</p> <p>رسان ایشان و فرعون را از آن</p> <p>پس ایشان را بر چیزها</p>

[Faint, illegible handwritten notes or bleed-through from the reverse side of the page.]

[illegible]

خَلَقْنَاهُ بِقَدْرِهِ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهُلْ مِنْكُمْ شَيْءٌ يَخْلُقُ
فِي الزَّبْرِ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَوٌّ إِلَّا لِنُفَعِّقَ فِي جَنَاتٍ وَهَرَّةٍ فِي مَفْعَلٍ صِدِّ وَعِنْدَ مَلِكِنَا مَقْتَدِرٍ
سُورَةُ الرَّحْمَنِ مَكِّيَّةٌ أَوْ مَدَنِيَّةٌ ثَمَنِيَّةٌ وَسَبْعُونَ آيَةً وَثَلَاثُمِائَةٌ وَاحِدَةٌ وَتَسْعُونَ كَلِمَةً

مصحح القرآن	فتح الرحمن	جلالین
بنای پہلے تھرا کر ہمارا کام سی ایک دم کی بات ہی ہے لکھ گاہ کی آزم کچھ پکے ہیں تمہارے تھوڑے والوں کو پس ایسا ہی پسند کر دے اور جو چیز انھوں نے کی ہے لکھی گئی در قونین اور ہر جھوٹے اور بڑے لکھنے میں آچکے جو لوگ ڈر والے ہیں انھیں میں اور تیرے دونوں بچھے سچی شجہ میں	بید کر دیم باندازہ مقرر دینت حکم مگر کلمہ آئندہ کرنا نہیں چشم در سرعت و جود مراد آسان بولوں وہ رائیہ ہلاک ساختہ مثال شمارا پس ایسا ہی پسند کر دے اور جو چیز انھوں نے کی ہے لکھی گئی در قونین اور ہر جھوٹے اور بڑے لکھنے میں آچکے جو لوگ ڈر والے ہیں انھیں میں اور تیرے دونوں بچھے سچی شجہ میں	(خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ) بِتَقْدِيرٍ جَالِظٍ كُلِّ اَيِّ مَقَدَّرٍ كُلِّ اَلرَّفْعِ مُبْتَدَاً خَبَرٌ خَلَقْنَاهُ (وَمَا اَمْرًا) شَيْءٌ تَرِيدُ وَجُودُهُ (اَلَا) مَرَّةً وَاحِدَةً كَلِمَةً بِالْبَصَرِ فِي السُّورَةِ وَهِيَ كَنْ فَيُوحِلُ اَمْرُهُ اِذَا رَأَى شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (وَلَقَدْ هَمَّ كُنَّا اَشْيَاءَكُمْ) اَشْبَاهَكُمْ فِي الْكُفْرِ مِنْ اَكْثَرِ الْمَاضِيَةِ (فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ) اِسْتَفْهَامٌ بِمَعْنَى اَلَمْ يَكُنْ اَيُّ ذِكْرٍ وَاَوْ اَعْظُوا (وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ) اَيُّ اَلْعِبَادِ مَكْتُوبٍ (فِي الرُّسُومِ) كُتِبَ لِحِفْظِهِ (وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مِنْ الدُّنْيَا وَالْاَعْلَى) مُسْتَطَرَّةٌ مَكْتُوبٌ فِي السُّورَةِ الْمَحْفُوظَةِ (اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي حَسَنَاتٍ) بِسَاتِينَ (وَكُنْ) اَيُّ بِهَ الْجَنَسِ وَقُرِئَ بِضَمِّ النُّونِ وَالْهَاءِ جَمْعًا كَأَسَدٍ وَأَسَدٍ لِّلْعَنَى اَنَّهُمْ يَشْرُونَ مِنْ نَهَارِهِ الْمَاءَ وَاللَّبَنَ وَالْعَسَلَ وَالْحَمْلَ فِي مَفْعَلٍ صَدَقَ (بِجَالِظٍ) لِقَوْفِهِ وَلَا تَأْنِيهِمْ وَارِيدَ بِهِ الْجَنَسِ وَقُرِئَ مَقَاعِدَ لِّلْعَنَى اَنَّهُمْ فِي مَجَالِسٍ مِنْ جَنَاحَاتٍ سَالِمَةٍ مِنَ الْاَغْوِ وَالْتَأْنِيمِ بِخِلَافِ مَجَالِسِ الدُّنْيَا فَقُلْ اَنْ تَسْلِمَ مِنْ ذَلِكَ وَاعْرِضْ هَذَا خَبَرًا ثَانِيًا وَبِكَ لَا هُوَ صَادِقٌ بِبَدَلِ الْبَعْضِ عَنْهُ (عِنْدَ مَلِكٍ) مِثَالُ مَبَالِغَةٍ اَيُّ عَزِيزٍ الْمَلِكُ وَاسْتَفْهَامٌ قَادِرٌ اَيُّ يَجْعَلُ شَيْءٌ وَهُوَ اَللَّهُ تَعَالَى عِنْدَ اَشْرَافِ اَلرُّسُلِ سُؤْلِ الرُّسُلِ كَيْفَ وَالْقَدْرُ مِنْ فَضْلِكَ اَلَا كَيْسًا لِمَنْ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ اَلَا يَهْدِي قُلُوبَنَا وَهِيَ سِتْرُ اَوْثَانٍ وَبَعْدُ
سورت رحمن مدینہ من نازل ہوئی تھوڑے آیت کی	سورہ رحمن کی آیت وَأَنْ هَذَا وَهِيَ آیت	

[illegible]

قالوا يا ارحم الراحمين	بسم الله الرحمن الرحيم الرحمن علم القرآن خلق الانسان علة البيان الشمس والقمر حسبان تطغوا في الميزان واقصوا الوزن بالقسط ولا تخسر الميزان ولا ترضى عنها الانعام فيها فاكهة ثمرة والتخل انما ولمحب ذو العصف والرحمان فيا اي الاخرين تكذب بان خلق الانسان من صلصال		
جلايين	فتح الرحمن	فتح الرحمن	جلايين
<p>رسول الله صلى الله عليه وسلم الرحمن علم القرآن خلق الانسان علة البيان الشمس والقمر حسبان تطغوا في الميزان واقصوا الوزن بالقسط ولا تخسر الميزان ولا ترضى عنها الانعام فيها فاكهة ثمرة والتخل انما ولمحب ذو العصف والرحمان فيا اي الاخرين تكذب بان خلق الانسان من صلصال</p>	<p>بسم خدای بخشاینده مهربان خدا المومن قرآن را اقرادی تطغوا في الميزان واقصوا الوزن بالقسط ولا تخسر الميزان ولا ترضى عنها الانعام فيها فاكهة ثمرة والتخل انما ولمحب ذو العصف والرحمان فيا اي الاخرين تكذب بان خلق الانسان من صلصال</p>	<p>بسم خدای بخشاینده مهربان خدا المومن قرآن را اقرادی تطغوا في الميزان واقصوا الوزن بالقسط ولا تخسر الميزان ولا ترضى عنها الانعام فيها فاكهة ثمرة والتخل انما ولمحب ذو العصف والرحمان فيا اي الاخرين تكذب بان خلق الانسان من صلصال</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم الرحمن علم القرآن خلق الانسان علة البيان الشمس والقمر حسبان تطغوا في الميزان واقصوا الوزن بالقسط ولا تخسر الميزان ولا ترضى عنها الانعام فيها فاكهة ثمرة والتخل انما ولمحب ذو العصف والرحمان فيا اي الاخرين تكذب بان خلق الانسان من صلصال</p>

بسم الله الرحمن الرحيم
الرحمن علم القرآن خلق الانسان علة البيان الشمس والقمر حسبان
تطغوا في الميزان واقصوا الوزن بالقسط ولا تخسر الميزان ولا ترضى عنها الانعام فيها فاكهة ثمرة والتخل انما
ولمحب ذو العصف والرحمان فيا اي الاخرين تكذب بان خلق الانسان من صلصال

فصل فی بیان احوال و حال

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

فِيؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ۖ فَيَأْتِي الْأَعْرَابَ بِكُمْ تَتَكَلَّبُ ۖ إِنَّ هَٰذَا هِجْرَتُكُمُ الَّتِي تَكُوبُ بِهَا الْجَرْمُونَ ۖ يَطُوفُونَ
بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ۚ إِن فَيَأْتِي الْأَعْرَابَ بِكُمْ تَتَكَلَّبُ ۖ إِنَّ هَٰذَا هِجْرَتُكُمُ الَّتِي تَكُوبُ بِهَا الْجَرْمُونَ ۖ يَطُوفُونَ
تَكَلَّبُ ۖ إِنَّ هَٰذَا هِجْرَتُكُمُ الَّتِي تَكُوبُ بِهَا الْجَرْمُونَ ۖ يَطُوفُونَ
فِيؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ۖ فَيَأْتِي الْأَعْرَابَ بِكُمْ تَتَكَلَّبُ ۖ إِنَّ هَٰذَا هِجْرَتُكُمُ الَّتِي تَكُوبُ بِهَا الْجَرْمُونَ ۖ يَطُوفُونَ

[illegible]

دفعہ دوم ص ۱۱

دوستان و دوستان
باشند و فرزند از
چشمها

[illegible]

بِسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَحْلُلُونَ عَظِيمٌ ۚ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ۚ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ۚ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ۚ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۚ أَفَهَذَا الْحَدِيثُ لَكُمْ مِنْ مَذْهُبِنُورٍ وَتَجْعَلُونَ مِنْ دُونِ أَنْكُمْ مَثَلًا بَدِيعًا ۚ فَلَوْ لَا إِذْ بَلَغْتَ الْكُلُومَ وَأَنْتُمْ حِينٌ تَنْظُرُونَ ۚ وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ تَبْصُرُونَ فَلَوْ لَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ۚ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
ای لَقْفَر وَهُوَ مَفْارٌ كَانَتْ فِيهَا وَكَمَاءُ (فَسَبَّحْ) نَزَّهَ (بِسْمِ) رَبِّكَ الْعَظِيمِ (إِنَّ) لَقَسَمٌ لَوْ تَحْلُلُونَ عَظِيمٌ (فَلَا) أُقْسِمُ (لَا) نَائِلُهُ (بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ) بِمَا قَطَّهَا الْعَرُوبُ (وَأَنَّ) أَيْ الْقَسَمُ بِهَا لَقَسَمٌ لَوْ تَحْلُلُونَ عَظِيمٌ (أَي) لَوْ كُنْتُمْ مِنْ ذُرَى الْعَالَمِ عَظِيمٌ هَذَا الْقَسَمُ (إِنَّ) أَيْ الْمَتْلُوعِ لِمِ الْقُرْآنِ كَرِيمٍ (فِي كِتَابٍ) مَكْنُونٍ (مَكْنُونٌ) مَصُونٌ وَهُوَ الْمُصْحَفُ (كَامِسَةٌ) خَبَرٌ عَنِ النَّبِيِّ (إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ) أَيْ الَّذِينَ طَهَّرُوا أَنْفُسَهُمْ مِنْ إِخْلَاطٍ هُوَ تَنْزِيلٌ (مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ) أَفَهَذَا الْحَدِيثُ (الْقُرْآنُ) أَنْتُمْ مَذْهُبُونَ (مِنْهَا) وَلَيُونُ مَثَلًا بَدِيعًا (وَتَجْعَلُونَ) زَكَرْتُمْ مِنَ الْمَطَرِ أَيْ شَكْرَهُ (أَنْتُمْ تَكَلِّفُونَ) يَسْقِيَا اللَّهُ حَيْثُ قَلَّ مَطَرُ بَنِي إِسْرَءِيلَ (فَلَوْ لَا إِذْ بَلَغْتَ) الرُّوحَ وَقَدْ لَزَعَ الْكُلُومَ (وَهُوَ حَجَرِي الطَّعَامِ) (وَأَنْتُمْ) بِأَحَاضِرِي الْمَيْتِ (حِينَ كُنْتُمْ تَنْظُرُونَ) إِلَيْهِ (وَتَحْنُ) أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ (وَلَكِنْ) تَبْصُرُونَ (مِنْ الْبَصِيرَةِ) أَيْ تَحْلُلُونَ ذَلِكَ (فَلَوْ لَا) فَهَلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ (تَرْجِعُونَهَا) إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (فِيمَا تَحْتَمُّ فَلَوْ لَا) الثَّانِيَّةُ تَأْكِيدُ لِلْأَوَّلِ لِأَنَّ ظَرْفَ لَتَرْجِعُونَهَا لِمَتَّعْتُ بِهِ الشَّيْطَانِ وَالْعَنَى هَلَا	بِسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ بروردگار بزرگ خود را پس گوید بخودم باقتدار ستارایان و کائنات و عالم قسمی است بزرگ اگر بدانید این کتب قسم به وجود و حقیقت قرآنی است گرامی قدر نوشته شده که دست نمی رسانند آن کس که در عالم یعنی در لوح محفوظ به نظر می کند نرسیده شده است از پروردگار عالمها ای ابا بن سحر شما تکلم کننده اید و می سازید نصیب خود را آنکه شما بدو رخ نسبت می کنید پس نگاه که شد روح شریف به نای گلو و دست ای حاضرین میت انگاه می بینید و می شنوید و می بینید با و به نسبت شما و لیکن می گویند پس اگر هستید غیر مقهور حکم الهی چرا باز گردانید روح را و دست گوید مترجم که در لفظ اولاد تاکید دارند بر رجوع و عادت آن بزرگوار	سُبُوْلُ پَاسِ این بکلام کی جوست براسو قین که کلام تاریخ و توبه کی فلان کلام قسم می آریم که هر کس که تو بزرگ قسم این کتب قسم به وجود و حقیقت قرآن پر غرور و الا چندی کتاب من که دست نمی رسد آن کس که در عالم یعنی در لوح محفوظ به نظر می کند نرسیده شده است از پروردگار عالمها ای ابا بن سحر شما تکلم کننده اید و می سازید نصیب خود را آنکه شما بدو رخ نسبت می کنید پس نگاه که شد روح شریف به نای گلو و دست ای حاضرین میت انگاه می بینید و می شنوید و می بینید با و به نسبت شما و لیکن می گویند پس اگر هستید غیر مقهور حکم الهی چرا باز گردانید روح را و دست گوید مترجم که در لفظ اولاد تاکید دارند بر رجوع و عادت آن بزرگوار

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَحْلُلُونَ عَظِيمٌ ۚ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ۚ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ۚ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ۚ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۚ أَفَهَذَا الْحَدِيثُ لَكُمْ مِنْ مَذْهُبِنُورٍ وَتَجْعَلُونَ مِنْ دُونِ أَنْكُمْ مَثَلًا بَدِيعًا ۚ فَلَوْ لَا إِذْ بَلَغْتَ الْكُلُومَ وَأَنْتُمْ حِينٌ تَنْظُرُونَ ۚ وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ تَبْصُرُونَ فَلَوْ لَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ۚ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ

فَلَوْ لَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ۚ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۚ

قافیہ
ثلث
تیس

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ فَرِحَ وَرَجَّحَ وَحَسَّتْ نَعِيمُهُ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ فَسَلَامٌ لَهُ
مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ الضَّالِّينَ فَنُزِّلُ مِنْ سَمِيمٍ وَتَصْلِيَةٌ مِنْ جَهَنَّمَ إِنَّ هَذَا لَهُوَ
سُورَةُ الْحَدِيدِ عَلَيْهِ وَهُوَ تِسْعٌ وَعَشْرُونَ الْيَقِينُ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ أَيْرُومًا وَاربع واربعون كلمة
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُبْحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُخَيِّمُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
هُوَ الَّذِي خَلَقَ الظَّاهِرَ وَالْبَاطِنَ هُوَ يَكِلُ شَيْءًا عَلَيْهِ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

جلايلن	نوع الرحمن	موضع القرآن
تَرْجِعُونَهَا إِنْ يَتَّبِعْتُمْ لَبَعَثَ صَادِقِينَ فِي نَفْسِهِ أَيْ لِيُنْفِ عَنْ حَلِيلِهَا الْمَوْتَ كَالْبَعَثِ (فَأَمَّا إِنْ كَانَ) لَبِثُ (مِنْ الْمُقَرَّبِينَ فَرِحَ) أَيْ فَلَهُ اسْتِرَاحَةٌ (وَرَجَّحَ) زُرِّي حَسَنُ (وَجْهَهُ نَعِيمُهُ) وَهَلِ الْجَوَابُ كَمَا أَوْكُنْ أَوْ كَمَا أَقُولُ (وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ) فَسَلَامٌ لَهُ (أَيْ لَهُ مِنْ الْعَذَابِ (مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ) مِنْ جَهَنَّمَ أَنَّهُ مِنْهُمْ (وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ الضَّالِّينَ) فَنُزِّلُ مِنْ جَهَنَّمَ وَ تَصْلِيَةٌ مِنْ جَهَنَّمَ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْحَقُّ الْيَقِينُ (مِنْ أَصْحَابِ الْمُوصُوفِ الْيَقِينِ) فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (نَقْلُ سُورَةِ الْحَدِيدِ عَلَيْهِ أَوَّلِيَّةٌ تِسْعٌ وَعَشْرُونَ آيَةً بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُبْحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) أَيْ نَزْهَةً كُلِّ شَيْءٍ يَلَامُ مِنْهُ دُهُ وَجْهِي مِمَّا دُونَ مَنْ تَعْلِبُ الْكَافِرُ (وَهُوَ الْعَزِيزُ فِي مُلْكِهِ) الْحَكِيمُ (فِي صُنْعِهِ) لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُخَيِّمُ بِالْأَشْيَاءِ (وَكَيْتُ) بَعْدَهُ (وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) هُوَ الَّذِي خَلَقَ الظَّاهِرَ وَالْبَاطِنَ (وَالْبَاطِنُ) هُوَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنْسَانَ (وَهُوَ يَكِلُ شَيْءًا عَلَيْهِ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ) مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا وَلَهُمَا	پس اما اگر باشد در نزد تسویب کردگان بارگاه الهی پس او را راحت و گل خوشبو درستان نعمت و اما اگر باشد از اهل سعادت پس است ای ای محط حاضر ترا از اهل سعادت و اما اگر باشد از دروغ شمارندگان پس او را است همای از آتش درست می باشد پس بای یاد کن بر درگاه بزرگوار سوره حدید کی است و آن است نام خدای بخشنده مهربان بای یاد کرد خدا را هر چه در توانا داشت عالم دانا او را است پادشاهی وزیران زندگی کند می میراند او پس همه چیز زنده و احیا و جزا و انان است او است نخستین و آخر آخرین همه به دست او و او است آشکارا و او است پنهان و او است خدایا که او را و او است خدایا که او را آسمان و زمین را در شش روز از آسمان و زمین را در شش روز	سجود اگر چه هوا باس والون میں نواخت ہی اور ہوا اور بارغ نعمت کا اور جو ہوا وہ داپنے والون میں بسوسلامتی پہنچے محلو داپنے والون سے ملک اور جو اگر وہ ہوا جھٹلانے والی سکون میں سے قوم ہائی ہی جلتا یا پیشیا مانگ ہیں بے شک یہ بات نی ہی لاق یقین کے شوق تول باکی اپنے رب کے نام جو سب سے بڑا سورت حدید مدینہ منورہ میں انتیس آیت کی شروع آیت کے نام سے جو بہت نعت دالا اسکی باکی ولن ہی جو کچھ ہی ساواں ہیں اور زمین ہیں اور وہی ہی زبردست حکمت والا۔ اسی کو راج آسمانوں اور زمین کا جلا نا ہی اور بار تا ہی اور وہ سب چیز شکستہ ہی وہی ہی پہلا اور چھلا اور بار اور اندر اور وہ سب چیز جانتا ہی وہی ہی جسے بنا ہے آسمان اور زمین چھ دن میں۔

در نفع و جود

در نفع و جود

در نفع و جود

قالوا يا ايها النبي

ج خمس

ومن يقول فان الله هو الغني الحميد لقد ارسلنا رسلك بالبينات وانزلنا معك الكتاب والميزان ليقيم الناس بالقسط واتركنا الحديد في يدها بأس شديد يمد يدها في الناس وليعلم الله من يتقوه ورسوله بالغيث ان الله قوي عزيز ولقد ارسلنا نوحا وابراهيم وجعلنا في ذريتهما النبوة والكتاب فمنهم مهتدون وكثير منكم فاسقون ثم قمنا على اثارهم برسلائنا وبقينا بعيسى ابن مريم واتيناها بالانجيل و جعلنا في قلوب الذين اتبعوه رافة ورحمة وذمها بين يديك عوها ما كتبناها

جلايل	فتح الرحمن	موضع القرآن
(ومن يقول) عما كتب عليه (فان الله هو الغني حميد فضل وفي قاعة سقوطه) (الغني) عن غيره (الحميد) كقولنا	وہم کہ روی گردان شود برائے خدا چون است	اور جو کوئی نہہ نورست تو اقدس آپ ہی
(لقد ارسلنا رسلك) (للاذکار) (الی انبیاء) (بالبینات)	ہے نیاز ستودہ پرست	ہے پورا اور ہوں سرا
(بالبحر القواطع) (وانزلنا معك الكتاب) (یعنی الكتاب)	برائے نبیست دہم بیجا مہل خود را	جہت بھیجی مہل اپنے رسول نشانیا
(والمیزان) (العدل) (لیقوم الناس بالقسط) (والنار الحار)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(احترضناہم من المعادن) (فیہ یأس شدید) (یہا تأیید)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(و منافع للناس) (ولیعلم الله) (علم مشاہدہ معطوف)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(علی اقوم الناس) (من يتقوه) (بان یضرب بینہم باک)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(الحرب من الجدید) (و غیر) (ورسلہ بالعیب) (حال منی)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(ما یضربوہ) (ای غائب عنہم) (فی الدنیا) (قال ابن عباس) (رضی)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(الله عنہ) (یضربوہ) (ان الله قوی عزیز) (لا حرج لہ)	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(الی النصرة) (لکھا منفع من یاتی بها) (ولقد ارسلنا نوحا	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(وابراہیم) (وجعلنا فی ذریتهما النبوة والکتاب) (یعنی	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(الکتاب) (لریعة التوراة) (والانجیل) (والزبور) (والفران	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(فانیہ فی ذریۃ ابراہیم) (فمنہم مهتدون) (وکثیر منہم	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(فاسقون) (ثم قمنا علی اثارہم برسلائنا) (و قینا بعیسیٰ	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(مریم) (واتیناہم الانجیل) (وجعلنا فی قلوب الذین	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(اتبعوہ رافة ورحمة و ذمها بین یدیک عوہا) (ما لکنا	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب
(وانحاذ الصوامع) (ابتدعوہا) (من قبل انفسہم) (ما لکنا	و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب	اور امارتی ان کے ساتھ کتاب

و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب

و فرود آوردیم چراہ ایشان کتاب

عَلَيْهِمْ أَكَلَتْ أَيْتَاهُمْ رِضْوَانُ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَائِهَا فَأَتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَشِفْنَا عَنْهُمْ
 مِنْهُمْ فَاسْقُونَهُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
 نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ لَيْسَ لَكَ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهِمْ كِتَابٌ أَلا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ
 اللَّهِ وَأَن لِّفَضْلِي سَيِّدٍ اللَّهُ يُؤْتِيهِ مِنْ شَاءَ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ
 سورة المجادلة مدنية . وقيل يسلم الله الرحمن الرحيم لله العلى والملكى والباقي مذكور وهو عشرين

ع

جلايين	فتح الرحمن	موضع القرآن
عَلَيْهِمْ مَا أَسْرَاهُمْ بِهَا (أَكَلَتْ) لَكِنْ فَعَلُوهَا (أَتَيْنَاهُمْ رِضْوَانُ)	برای آن که ایشان را از آنجا که اسیر کرده بودید بیاورید	ایشان را اسیر کردی و بیاوردی
مَرْضَاتِ (اللَّهُ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَائِهَا) أَذْ تَرَاهُمْ	خداوند را پس چگونه است آن که می بینید	پس چگونه است آنکه می بینید
وَمِنْهُمْ وَكَفَرُوا بِيَدَيْنِ عِيسَى عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَ	و از میان ایشان کفر کردند با دستان عیسی علیه السلام و	و از میان ایشان کفر کردند با دستان عیسی علیه السلام و
دَخَلُوا فِي دِينِ مِلِكِهِمْ وَبَقِيَ عَلَى دِينِ عِيسَى كَثِيرٌ مِنْهُمْ	و داخل شدند در دین پادشاه خود و بقیه عیسی در دین خود ماندند	و داخل شدند در دین پادشاه خود و بقیه عیسی در دین خود ماندند
فَأَمْنُوا بِبَيِّنَاتٍ (فَأَتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا) بِهِ (مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ	پس ایمان آوردند با براهین (پس ما را رسید آنکه ایمان آوردند) (از میان ایشان پاداش خود را دادیم)	پس ایمان آوردند با براهین (پس ما را رسید آنکه ایمان آوردند) (از میان ایشان پاداش خود را دادیم)
وَكَيْفَ يَرِيهِمْ فَاسْقُونَهُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) بَعْدَ عِيسَى	و چگونه می بینید ایشان را پس بپاشید بر او آب یا ای کسانی که ایمان آورده اید	و چگونه می بینید ایشان را پس بپاشید بر او آب یا ای کسانی که ایمان آورده اید
(اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ) مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ	(تقوا الله و آمینوا بر رسول او) محمد صلی الله علیه و سلم	(تقوا الله و آمینوا بر رسول او) محمد صلی الله علیه و سلم
وَعَلَى عِيسَى (يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ) نَصِيبَيْنِ (مِنْ رَحْمَتِهِ) كَمَا	و بر عیسی (باید بگویم که دو بخش از رحمت خود را به شما می دهم) (از رحمت خود دو بخش می دهم)	و بر عیسی (باید بگویم که دو بخش از رحمت خود را به شما می دهم) (از رحمت خود دو بخش می دهم)
بِالنَّبِيِّينَ (وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ) عَلَى الصِّرَاطِ (و)	و بر انبیا (و بپدید آرد برای شما نوری که راه روییدان) (و بر صراط)	و بر انبیا (و بپدید آرد برای شما نوری که راه روییدان) (و بر صراط)
يَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ لَيْسَ لَكَ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهِمْ كِتَابٌ	بخشایش کند از شما و خداوند بخشنده و مهربان است در آن روز برای شما بر ایشان کتابی نیست	بخشایش کند از شما و خداوند بخشنده و مهربان است در آن روز برای شما بر ایشان کتابی نیست
بِذَلِكَ لِيَعْلَمَ (أَهْلُ الْكِتَابِ) التَّوْحِيدَ الَّذِينَ آمَنُوا بِمُحَمَّدٍ	باینکه بداند (اهل کتاب) توحید را آنکه ایمان آوردند به محمد	باینکه بداند (اهل کتاب) توحید را آنکه ایمان آوردند به محمد
بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (أَن) خَفَّفْنَا عَنْ الثَّقِيلِ	به محمد صلی الله علیه و سلم (که) تخفیف دادیم از ثقیل	به محمد صلی الله علیه و سلم (که) تخفیف دادیم از ثقیل
وَأَسْمَاءُ خَصْمَرِ الشَّانِ وَلِلْعَنَى أَيْتَهُمْ (كَيَقْدِرُونَ عَلَى	و اسماء خصمر الشان و لعنای ایشان (که می توانند بر چیزی که بر آنهاست)	و اسماء خصمر الشان و لعنای ایشان (که می توانند بر چیزی که بر آنهاست)
شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ) خِلَافَ مَا فِي نَفْسِهِمْ أَنَّهُمْ أَحِبَّاءُ	(از چیزی که از فضل خداوند است) خلاف آنکه در دل خود داشتند که ایشان را دوست دارند	(از چیزی که از فضل خداوند است) خلاف آنکه در دل خود داشتند که ایشان را دوست دارند
اللَّهُ وَأَهْلُ رِضْوَانِهِ (وَأَن لِّفَضْلِي سَيِّدٍ اللَّهُ يُؤْتِيهِ	خداوند و اهل رضوان او (و آنکه فضل من را سید است خداوند می دهد به من)	خداوند و اهل رضوان او (و آنکه فضل من را سید است خداوند می دهد به من)
(مَنْ يَشَاءُ) فَإِنَّ لِلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُمْ أَجْرًا مَرَّتَيْنِ كَمَا	(هر که خواهد) پس برای مؤمنان از میان ایشان پاداش دو مرتبه است	(هر که خواهد) پس برای مؤمنان از میان ایشان پاداش دو مرتبه است
تَقْدَمُ (وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ)	پیشتر (و خداوند ذو فضل عظیم)	پیشتر (و خداوند ذو فضل عظیم)
سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ ثَمَانِ وَعِشْرُونَ آيَةً	سوره مجادله مدنی است و آن بیست و دو آیه است	سوره مجادله مدنی است و آن بیست و دو آیه است
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بسم خدا ای بخشنده مهربان	بسم خدا ای بخشنده مهربان

اینکه در این آیه آمده است که خداوند پاداش دو مرتبه می دهد به مؤمنان از میان ایشان این بدان جهت است که ایشان در راه خدا کشته شده اند و خداوند پاداش دو مرتبه می دهد به کشته شدگان و زنده ماندگان از میان ایشان

ترجمه و تفسیر این آیه: خداوند پاداش دو مرتبه می دهد به مؤمنان از میان ایشان این بدان جهت است که ایشان در راه خدا کشته شده اند و خداوند پاداش دو مرتبه می دهد به کشته شدگان و زنده ماندگان از میان ایشان

[illegible]

ایں عبارت میں اس کے ساتھ ساتھ ایک اور عبارت بھی لکھی ہے کہ

[illegible]

جلا لیں	مع الرحمن	موضع القرآن
مِنْ جَاهِهِ (فَقَدْ مَوَّاهِينَ يَكْفِيْكُمْ) مَبْلَها (صَدَقَ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْعَمَ لَدُنْ نَوِيْكُمْ (فَإِنْ لَمْ يَجِدُوا) مَا تَصَدَّقُونَ بِهِ (وَإِنْ لَمْ يَجِدُوا) غَفُورٌ غَفُورٌ لَكُمْ (تَكْفُرُ بِكُمْ يَعْنِيْ خَلَاةِكُمْ فِي الْمَنَاجَاتِ مِنْ غَيْرِ صَدَقَةٍ تُمْنِ ذَلِكَ يَقُولُ (الْشَّفَقَةُ) تَحْقِيقُ الْهَمَزَيْنِ وَابْدَاءُ الثَّانِيَةِ الْفَاوَسَةُ بِهَا وَأَدْخَالَ الْفِي بَيْنَ السَّهْلَةِ وَالْأَخْرَى وَتَدْرُ أَيِ اخْفِيَاكُمْ مِنْ (أَنْ تَقْدَرُ مَوَّاهِينَ يَكْفِيْكُمْ صَدَقَةً) لِلْفُقَرَاءِ (فَإِذَا لَمْ تَفْعَلُوا) الصَّدَقَةَ (وَوَابَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ يَجْعَلُكُمْ عَنْهَا) فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ (أَيُّ دُومُوا عَلَى ذَلِكَ) (وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ لَمْ تَنْظُرُوا إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا) هُمْ الْمُنَافِقُونَ (قَوْمًا) لَمْ يَلْهَوْهُ (عَصَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ) أَيِ الْمُنَافِقُونَ لَكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ (وَلَا يَنْفَعُهُمْ) مِنْ يَهُودٍ يَلْهَوْهُمْ مَدَّ بِلَوْنِ وَيُخْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ) أَيِ قَوْلِهِمْ أَنَّهُمْ مُؤْمِنُونَ (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) أَنَّهُمْ كَاذِبُونَ فَيَدْرَأُ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا أَنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) مِنْ أَلْعَاصِي الْإِحْدَاثِ أَلْعَاصِي جَنَّةٍ) سَرَّاعِنَ أَنْفُسِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ (فَصَدَّقُوا بِاللَّوْمِ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ) أَيِ الْجِهَادِ فِيهِمْ بِقَتْلِهِمْ وَأَخْذِ أَمْوَالِهِمْ (فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ) ذُو هَانَةٍ (لَنْ يَنْفَعِيَهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا	پیش است بدید پیش از را گفتن خود این کار بر دست شما را پاکیزه تر پس اگر شما سبیم خود را پاکیزه تر پس پس خدا را از کارهای شما است گویند این کارها را پاکیزه است ی آید و الله اعلم ایا ترسید استغفار ای خداوند از آن نخست دید پیش از را گفتن خود خیر است را پس چون نگویید و در گذر اند خدا را علاقه را به پس باری برادر مدعا را و بدید را و فرمان را از آن خدا را رسول او را و خدا را است با خودی که است و با خودی که است ایا ترسید ای سبوی آنکه دوستی کردند با قوم سید عصب کرده است خدا را این سفاقان با یهودی که در دوا شد سفاقان این سفاقان از شما و نه از یهود و سگند میخورد بر دروغ و این و سگند میخورد بر دروغ و این ی را ندانند که ساخته است خدا را این عذاب سخت پس بدید است آنچه میکردند سگند اند سگند که خود را از این پس باز شد مردم را از راه خدا این است پس این است عذاب خدا را منع خواهد کرد از این مال این و نه	نواگے دھر روایی بات کہنے سے پہلے خیر است را پس باری بر دست شما را پاکیزه تر پس اگر شما سبیم خود را پاکیزه تر پس پس خدا را از کارهای شما است گویند این کارها را پاکیزه است ی آید و الله اعلم ایا ترسید استغفار ای خداوند از آن نخست دید پیش از را گفتن خود خیر است را پس چون نگویید و در گذر اند خدا را علاقه را به پس باری برادر مدعا را و بدید را و فرمان را از آن خدا را رسول او را و خدا را است با خودی که است و با خودی که است ایا ترسید ای سبوی آنکه دوستی کردند با قوم سید عصب کرده است خدا را این سفاقان با یهودی که در دوا شد سفاقان این سفاقان از شما و نه از یهود و سگند میخورد بر دروغ و این و سگند میخورد بر دروغ و این ی را ندانند که ساخته است خدا را این عذاب سخت پس بدید است آنچه میکردند سگند اند سگند که خود را از این پس باز شد مردم را از راه خدا این است پس این است عذاب خدا را منع خواهد کرد از این مال این و نه

[illegible]

أُولَٰئِكَ هُم مِّنَ اللَّهِ سَيِّئُونَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ يَوْمَ نَبْعَثُكَ اللَّهُ جَمِيعًا يَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكَ وَنَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ اسْتَخُذُوا عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانَ فَاسْمِعْهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ كَتَبَ اللَّهُ لَآئِلِينَ أَنَا وَرَسُولِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ يُكِيدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنَّا وَيَدْخُلُهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَوَضَعْنَا لَهُمْ أَزْوَاجَهُمْ وَاللَّهُ أَكْبَرُ إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>اولا کہ ہم من اللہ من عذابہ (شیخ) من العذاب (اولیٰ)</p> <p>اصحاب النار ہم فیہا خالدون (ا ذکر) (یوم بیعت ہم)</p> <p>اللہ جمیعاً یحکفون (انہم مؤمنون) (کما یحکفون)</p> <p>لکم وتحسبون انکم علی شیء (من نفع خلقہم)</p> <p>الآخرہ کالدنیا (الا انہم ہم الکاذبون استکبر)</p> <p>استوی علیہم الشیطان یطاعہم (فانساہم)</p> <p>ذکر اللہ اولیٰ حیزب الشیطان (تباعہ) (الان)</p> <p>حیزب الشیطان ہم لکاسرون (ان الذین یحادون)</p> <p>یحافون (اللہ ورسولہ) (ولیک فی الاکذاب) (للعلم)</p> <p>(کتب اللہ) فی اللوح المحفوظ (وقضی) (اکاذب انسا)</p> <p>درستی (یا حیزب الشیطان) (ان اللہ قوی عزیز)</p> <p>فوما یؤمنون باللہ والیوم الآخر (و ان یصدقوا)</p> <p>(من حاد اللہ ورسولہ ولو کانوا ای المحادون) (اباکم)</p> <p>ای المؤمنین (اولئکہ ہم اولوا حقہم) (و عینہم)</p> <p>یقصدونہم بالسوء و یفانونہم علی ایمان کما وقع</p> <p>بجماعہ من الصحابہ (اولئکہ) (الذین یؤادونہم) (کتب) (انبت فی)</p> <p>فلو ہم ایمان و ایدہم (یؤی) (بفرینہ) (تعالی) (و یخلفہم جنائ)</p> <p>خوئی میں ختم (اکثر) (الذین یؤی) (بفرینہ) (تعالی) (و یخلفہم جنائ)</p> <p>عنا (بفرینہ) (اولئکہ حیزب اللہ) (یذبحون امرہ و)</p> <p>یحیدونہم (الا ان حیزب اللہ ہم للعلم) (الفریون)</p>	<p>اولا الذین انزل عذاب خدا برینوں</p> <p>این جماعہ</p> <p>ابن دوزخ انرا پیشان انکا جاویدان</p> <p>دوزخ میں انکا جاویدان</p> <p>خدا ہم کو بس سوگند خورند کہ ہم کو</p> <p>جنا نکسو گند بخورند</p> <p>کھنڈو راوی بندارند کہ ایشان بر</p> <p>چیزی ہستی ہستی ہستی ہستی ہستی</p> <p>اکاہ شور ایشان تند دروغ گوئی</p> <p>غالب گند داسست ہستی ایشان</p> <p>ایشان شیطان بس فراموش</p> <p>نیاخت از خاطر ایشان</p> <p>یاد کرد خدا را این جماعہ شرک شیطانی</p> <p>است گاہ شکوہ برانہ</p> <p>ایشان شیطان ایشان اندر زبان کلام</p> <p>برانہ آنا گند خلاف ہی کنند</p> <p>یاد خدا و رسول او این جماعہ در جملہ</p> <p>خوارترین مردم اند</p> <p>حکم کرد خدا کہ برانہ غالت شو من</p> <p>ای دروغ گو را برانہ</p> <p>و غالب شوند میان من برانہ</p> <p>خدا تو را غالب بنست</p> <p>قوی را کہ ایمان دارند خدا اور و کافر</p> <p>باس صفت کہ دوستی کنند</p> <p>با کسی کہ خلاف کردہ است خدا</p> <p>و رسول او و اگر جماعہ باشند خدا</p> <p>ایشان ایشان یا برادر ایشان</p> <p>یا خویشاوندان ایشان</p>	<p>انکی اولاد ان کے ماتھے سے کچھ دے</p> <p>لوگ ہیں دوزخ کے دیے ہیں زمین و بریں</p> <p>جس دن صبح کر گا</p> <p>ا خدا انکو سارے پھر میں کھا دے ایک</p> <p>ا کھوٹ کھا دے</p> <p>بھارت اگر اڑھال رکھے ہیں دے کچھ</p> <p>بھلی راہ بریں</p> <p>ا خدا ایشان را چھتا دارین را در دنیا</p> <p>استاد ہی میں اصل چھوٹے قابو کر لیا</p> <p>اپر شیطان نے پھر بھلائی انکو</p> <p>ا خدا کی یاد سے لوگ ہیں جسے شیطان سنیں</p> <p>جسٹھا شیطان کا دی خراب ہو تو ہیں</p> <p>جو لوگ مخالف ہوئے ہیں</p> <p>ا خدا سے اور ایک رسول سے وہ لوگ ہیں</p> <p>سب سے بقدر لوگوں میں</p> <p>ا خدا کچھ چکا کہیں زبرد ہوں گا</p> <p>اور میں رسول شان ا خدا زرا درجی</p> <p>کوئی لوگ جو یقین رکھتے ہوں ا خدا پر</p> <p>اور چھلے دھردوستی کریں</p> <p>ایشان سے جو مخالف ہوں خدا کے اور اس کے</p> <p>رسول کے سے وہ اپنے اپنے باپ ہوں</p> <p>یا اپنے بیٹے یا اپنے بھائی یا اپنے گھرانے کے</p>

قلوبهم المشركين

رُفِّحَ رَحِمُهُمُ الْمَشْرِكِينَ نَافِقُوا يَقُولُونَ لَا خِوَانَهُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجَ بَعْضُهُمْ فِي كَيْدٍ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا بِهِ يَتَّبِعُونَ
لَئِنْ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلِنَنَّ الْأَذَلَّ بِأَنَّهُمْ
كَابَتُوا رُفُوفَهُمْ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ لَا يَفْقَهُونَ كَيْفَ تَلَوْنَاهُمْ
جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جَدِيدٍ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَكٌّ يُلْغِي فِيهِمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ هَ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا بَالَ أَمْرِهِمْ

جلائین	فتح الرحمن	موضح القرآن
رُفِّحَ رَحِمُهُمُ الْمَشْرِكِينَ نَافِقُوا يَقُولُونَ لَا خِوَانَهُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجَ بَعْضُهُمْ فِي كَيْدٍ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا بِهِ يَتَّبِعُونَ	نَحْنُ نَسْتَعِينُ بِاللَّهِ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ نَافِقُوا يَقُولُونَ لَا خِوَانَهُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجَ بَعْضُهُمْ فِي كَيْدٍ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا بِهِ يَتَّبِعُونَ	عَلَى وَاللَّهِ بَارِئًا مِنْ ذَلِكَ تَوَنَّى نَحْنُ نَسْتَعِينُ بِاللَّهِ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ نَافِقُوا يَقُولُونَ لَا خِوَانَهُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجَ بَعْضُهُمْ فِي كَيْدٍ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا بِهِ يَتَّبِعُونَ
لَئِنْ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلِنَنَّ الْأَذَلَّ بِأَنَّهُمْ كَابَتُوا رُفُوفَهُمْ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ لَا يَفْقَهُونَ كَيْفَ تَلَوْنَاهُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جَدِيدٍ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَكٌّ يُلْغِي فِيهِمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ هَ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا بَالَ أَمْرِهِمْ	لَئِنْ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلِنَنَّ الْأَذَلَّ بِأَنَّهُمْ كَابَتُوا رُفُوفَهُمْ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ لَا يَفْقَهُونَ كَيْفَ تَلَوْنَاهُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جَدِيدٍ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَكٌّ يُلْغِي فِيهِمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ هَ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا بَالَ أَمْرِهِمْ	لَئِنْ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُؤْلِنَنَّ الْأَذَلَّ بِأَنَّهُمْ كَابَتُوا رُفُوفَهُمْ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ لَا يَفْقَهُونَ كَيْفَ تَلَوْنَاهُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جَدِيدٍ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَكٌّ يُلْغِي فِيهِمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ هَ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا بَالَ أَمْرِهِمْ

نَحْنُ نَسْتَعِينُ بِاللَّهِ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ نَافِقُوا يَقُولُونَ لَا خِوَانَهُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجَ بَعْضُهُمْ فِي كَيْدٍ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا بِهِ يَتَّبِعُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ نَحْنُ نَسْتَعِينُ بِاللَّهِ وَنُفِخُ فِي الصُّورِ نَافِقُوا يَقُولُونَ لَا خِوَانَهُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أَخْرَجَ بَعْضُهُمْ فِي كَيْدٍ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا بِهِ يَتَّبِعُونَ

موضع القرآن	تفخ الرحمن	حلالین	موضع القرآن
<p>اور کی وہ باریک بینی سے دیکھتا ہے۔</p> <p>امان دینا</p> <p>پناہ دینا</p> <p>زبردست</p> <p>درا بڑا والا صاحب بڑائی کا</p>	<p>مگر وہ بادشاہ نہایت پاک است</p> <p>اور ہر جہت سے</p> <p>آمن دینا</p> <p>گناہوں سے</p> <p>غالب</p> <p>خود اختیار بزرگوار</p>	<p>اَلْاَکْهَرُ الْمَلٰٓئِکَةُ الْقُدُّوْسُ الظَّاهِرُ کَاکِلِیْقُدْرِ السَّلَامِ</p> <p>ذُو السَّلَامَةِ حَمِیْنِ التَّقَایِصِ (الْمُؤْمِنِ) لِلصَّدِیْقِ رُسُلُ</p> <p>یَخْلُقُ الْمُحِجَّةَ لَهُمْ (الْمُهْمِنِ) مِنْ هَمِّهِمْ اِذَا کَانَ رَقِیْبًا</p> <p>عَلَى الشَّیْءِ اِیَّ الشَّهِیدِ عَلٰی عِبَادِهِ بِاَعْمَالِهِمْ (العَزِیْزِ)</p> <p>الْقَوِیُّ (الْجَبَّارُ) جَبَر خَلْقَهُ عَلٰی اِرَادَةِ (الْمُتَّکِبِ) عَمَّا</p>	<p>قد سمع</p> <p>المتخذ</p> <p>ع</p>
<p>پاک ہے اللہ اس سے جو شرک</p> <p>وہ اللہ جانے والا حال کفر اگر</p> <p>صورت کھینچتا</p> <p>اس کے برابر نام خاص</p> <p>پاک بولتا ہے جو کچھ ہی</p>	<p>پاک خدا راست از سر یک فکر کردن</p> <p>اولست خدای آفریننده بیدار کننده</p> <p>اور است نامہای پاک</p> <p>پاک بولتا ہے جو کچھ ہی</p> <p>اسما ہوا زمین است و او غالب</p> <p>سورہ محتجب مدنی است و آن سبزه</p> <p>نام خدای بخشنده مہربان</p> <p>مترجم گوید مصنف ای مسلمان دوست</p> <p>مکرم و دشمنان خدا و دشمنان خود را</p> <p>می آئیند بسوی ایشان پیغام</p>	<p>کَاکِلِیْقُدْرِ (سُبْحَانَ اللَّهِ) نَزْدَ نَفْسِهِ (عَمَّا يُشْرِكُونَ) بِه</p> <p>(هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ) الْمُنْشِئُ مِنَ الْعَدَمِ (الْمُصَوِّرُ)</p> <p>لَهُ اَلْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی (التَّسْعَةُ وَالسِّتُونَ) الْوَارِثُ بِهَا</p> <p>اَلْحَدِیْثُ وَالْحُسْنٰی مُؤْتٰتٌ لِّاَحْسَنِ (سُبْحَانَ اللَّهِ مَا فِي)</p> <p>السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ) تَقْدَمُ وَلَهَا</p> <p>سُورَةُ الْمُتَّخِذِ مَدَنٍ تِلَاثَةُ اَنْفَ</p>	<p>اور یہ کہ زود بیدار آرد</p> <p>وہ خدا</p> <p>پاک در سمانا</p> <p>اور یہ در زمین</p>
<p>اسما ہوا زمین اور زمین اور وہی</p> <p>سورہ محتجب مدنی ہے نام نازل</p> <p>ہوئی تیرہ آیت کی</p> <p>شروع اللہ کے نام سے جو بہت</p> <p>مہربان بخشنده آئینہ والا</p> <p>ای ایمان والوں کو ویکر و سیر اور</p> <p>دشمنوں کو</p> <p>دعوت ان کو پیغام بھیجتے ہو</p>	<p>نام خدای بخشنده مہربان</p> <p>مترجم گوید مصنف ای مسلمان دوست</p> <p>مکرم و دشمنان خدا و دشمنان خود را</p> <p>می آئیند بسوی ایشان پیغام</p> <p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p>	<p>یَا اَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّی وَعَدُوَّكُمْ</p> <p>اَنْیَ کُفَّار مَّکَرٌ (اَوَّلَیَّاءُ تَلْفُقُوْنَ) لَوْ صِلُوْنَ (اِلَیْهِمْ) فَصَدَّ</p> <p>النَّبِیُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ عَنْهُمْ وَهُمْ الَّذِیْنَ سَرَّهَ لَیْکُمْ</p> <p>وَدَّرَیْ یَحْنِیْبُ بِالْمُؤَدَّةِ) بَیْنَكُمْ وَبَیْنَهُمْ کِتَابٌ طَبُ</p> <p>بُنِیْ بِلُغَةِ اِلَیْهِمْ کِتَابٌ یَا بَدَلُکَ لِمَا لَهُ عِنْدَهُمْ مِنْ</p> <p>اَلْاَوَّلِیِّ وَاَکْهَلِ الْمُشْرِکِیْنَ فَاسْتَرْدَهُ النَّبِیُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَیْهِ</p> <p>وَسَلَّمَ مِنْ رَّسَلِهِ مَعَهُ بِاَعْلَامِ اللَّهِ تَعَالٰی اَلْیَدِیْ لَکَ قُلُوبٌ</p> <p>عَدْرَ حَاطِبٍ فِیْهِ (وَقَدْ کَفَرُوا بِمَا جَاءَکُمْ مِنَ الْحَقِّ)</p>	<p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p>
<p>اور جو منکر ہوے ہاں اس سے</p> <p>جو منکر ہوے ہاں اس سے</p>	<p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p>	<p>عَدْرَ حَاطِبٍ فِیْهِ (وَقَدْ کَفَرُوا بِمَا جَاءَکُمْ مِنَ الْحَقِّ)</p>	<p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p> <p>بشب دوستی</p>

يُخْرِجُونَ الرِّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ مِنْ خَوَافِهِمْ مُدَّافِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْتَغَاءَ مَرْضَاتِهِ لِيُتْرَكُوا لِيَعْمَ بِالْمُلْكَةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنُ مِنْهُ يُفَعِّلُ مِنْكُمْ فَيُفْضِلُ سَاءَ السَّبِيلِ إِنَّ يَنْفَعُكُمْ يَكُونُ أَلَكُمْ أَعْدَاءُ وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَالسِّنَنُ بِالشُّعْرِ وَوَدَّ الْوَلَاةُ كَفَرُونَ لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَهَؤُلَاءِ ذِكْرُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَفْضِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ يَمُنُّ بِكُمْ بَصِيرَةً قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمُ هُمْ إِنْ أَبْرَأَ مِنْكُمْ

[illegible]

چون خدا بی نیایی من بود از مولا است که از من معقول چه جایب الدین! سعادتی و الشیخ و الایم ذکر فرمود قطعه اش را می خواند و من سرایت او و سرایت افتاد او می رانی لودار کاوان ایسی سراجار است
شما را می افتد - غرض صلی الله علیه و سلم که افتاد کسید - بر سر کیم است اولیسی ای کلام تو فرج است شرح طالب بر تو را و آواز را که موالد است با کمالین مود که کو ذره ای خطیب و خطیب

وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَقَرَابِكُمْ وَمَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ لَا فَخْرَ لِبَنِي إِسْرَٰهِيْمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَا تَتَغَفَّرُونَ لَكَ وَمَا أَفْكَارُكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ دَرَسْنَا عَلَيْكَ نَوَكَلْنَا بِاللَّيْلِ بَنِي إِسْرَٰهِيْمَ وَبَنِي إِسْرَٰهِيْمَ لَمْ يَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ هَذَا كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَهُوَ غَفُورٌ حَمِيدٌ

2

[illegible]

جلائلین	فتح الرحمن	موضح القرآن
وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفْرًا بَكُمْ أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ	وَأَرَأَيْتُمْ إِنْ تَعْبُدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفْرًا بَكُمْ أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ	اور جو کون تم پر توحید کے سوا اپنے ہم سنگ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَكْبَرُ يَتَخَفَتَانِ الْفَرِيقَ	بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَكْبَرُ يَتَخَفَتَانِ الْفَرِيقَ	ہو یہ تم سے اور کھل چکی
وَابْدَأِ الْثَّانِيَةَ وَأَوَّلُهَا حَتَّى تَقُولُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ أَكْثَرُ	وَابْدَأِ الْثَّانِيَةَ وَأَوَّلُهَا حَتَّى تَقُولُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ أَكْثَرُ	پھر میں دوئم میں دینی اور سر مشہ کو
إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ تَسْتَغْفِرُكَ) مُسْتَشْفِي مِنْ أَسْقَا	إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ تَسْتَغْفِرُكَ) مُسْتَشْفِي مِنْ أَسْقَا	تو تو تھیک ایمان آری کہ خدا تنها شمارا ہو
فَلَيْسَ لَكُمْ الْتَّانِيَةُ فِي ذِيكَ بَانَ تَسْتَغْفِرُكَ لِلْكَفَّارِ	فَلَيْسَ لَكُمْ الْتَّانِيَةُ فِي ذِيكَ بَانَ تَسْتَغْفِرُكَ لِلْكَفَّارِ	تھیک است یا ابراہیم پر رسول
قَوْلُهُ (وَمَا أَمْلَاكَ لَكَ مِنَ اللَّهِ) أَمَى مِنْ عَدْلِيَّةٍ وَتَوَلَّيْ	قَوْلُهُ (وَمَا أَمْلَاكَ لَكَ مِنَ اللَّهِ) أَمَى مِنْ عَدْلِيَّةٍ وَتَوَلَّيْ	ابراہیم کا اپنے باپ کے میں ملگوں مافی نری
(مِنْ شَيْءٍ) كُنِيَ بِهِ عَنْ أَنَّهُ لَا يَمْلِكُ لَهُ غَيْرُكَ تَسْتَغْفِرُكَ	(مِنْ شَيْءٍ) كُنِيَ بِهِ عَنْ أَنَّهُ لَا يَمْلِكُ لَهُ غَيْرُكَ تَسْتَغْفِرُكَ	وہی تو انم برای تو از خدا
فَهُوَ مَبْنِيٌّ عَلَيْهِ مُسْتَشْفِي مِنْ حَيْثُ الْمُرَادُ مِنْهُ وَأَكْثَرُ	فَهُوَ مَبْنِيٌّ عَلَيْهِ مُسْتَشْفِي مِنْ حَيْثُ الْمُرَادُ مِنْهُ وَأَكْثَرُ	ش از عذاب ارتد و توب او تالی ہذا
مِنْ حَيْثُ ظَاهِرُ مَسَائِلَ شَيْءٍ فِيهِ قُلْ مَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ	مِنْ حَيْثُ ظَاهِرُ مَسَائِلَ شَيْءٍ فِيهِ قُلْ مَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ	چیزی یعنی درین قول اقتدایا ابراہیم
مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَاسْتَغْفِرُكَ قَبْلَ أَنْ يَتَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ	مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَاسْتَغْفِرُكَ قَبْلَ أَنْ يَتَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ	نشدید تر دین و اس سے خطا پر کی کا فر
لِلَّهِ كَمَا دَرَكْتُمْ بَرَاءَةً (رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا	لِلَّهِ كَمَا دَرَكْتُمْ بَرَاءَةً (رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا	درست نیست و اللہ اعلم
وَأِلَيْكَ الْمَصِيرُ) مِنْ مَقُولِ الْخَلِيلِ وَمَنْ مَعَهُ أَى وَ	وَأِلَيْكَ الْمَصِيرُ) مِنْ مَقُولِ الْخَلِيلِ وَمَنْ مَعَهُ أَى وَ	تو تکیہ یا او بودند از رسولان
قَالُوا (رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا قِسْمَ الْآلِدِينَ كَقَوْمِ) أَعْلَى لَا تَطْعَمُهُمْ	قَالُوا (رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا قِسْمَ الْآلِدِينَ كَقَوْمِ) أَعْلَى لَا تَطْعَمُهُمْ	گفتند ابراہیم ای پروردگار ما بر تو توکل
عَلَيْنَا فَيُظَنُّوهُمْ عَلَى الْحَيِّ فَيَقْتُلُوهُ أَى تَذْهَبُ عَقُولُهُمْ	عَلَيْنَا فَيُظَنُّوهُمْ عَلَى الْحَيِّ فَيَقْتُلُوهُ أَى تَذْهَبُ عَقُولُهُمْ	کردیم و مسموئی تو رجوع نمودیم
بَنَّا (وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) فِي	بَنَّا (وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) فِي	و بسوی ست باز گشت
مُلْكِكَ وَصُنْعِكَ (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ) يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ جُودٌ	مُلْكِكَ وَصُنْعِكَ (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ) يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ جُودٌ	ای پروردگار ما را مکن مار از پروردگار
قَسَمٌ مَقْدَرٍ فِيهِمْ أَسْوَدُ حَسَنَةً لِمَنْ كَانَ) بِكَ الْإِسْتِغْفَالُ	قَسَمٌ مَقْدَرٍ فِيهِمْ أَسْوَدُ حَسَنَةً لِمَنْ كَانَ) بِكَ الْإِسْتِغْفَالُ	از عباد تو را بر ابریم و مومنان و عیال
مِنْ كَرَامَةِ عَادَةِ الْبَارِ (يَرْجُو اللَّهُ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ) أَى بَخِيلٌ	مِنْ كَرَامَةِ عَادَةِ الْبَارِ (يَرْجُو اللَّهُ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ) أَى بَخِيلٌ	و عیال بر برای ای پروردگار ما را بر ابریم
أَوْ يَصْنُ الثَّوَابَ وَالْعِقَابَ (وَمَنْ يُولِ الْكُفْرَ	أَوْ يَصْنُ الثَّوَابَ وَالْعِقَابَ (وَمَنْ يُولِ الْكُفْرَ	تو فی غالب باطنی
فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ) عَنْ خَلْقِهِ (الْحَمِيدُ) كَاهِلُ	فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ) عَنْ خَلْقِهِ (الْحَمِيدُ) كَاهِلُ	ہر آئینہ بہشت شمار

[illegible][illegible]

عیش

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا لیلین
ایمان برپا ہے تو نہ مجھرواں کو	مسلمان داندیش اسرا یا زنیست	ظنم موهن بل کاف (مؤمنات فلا ترجعوهن)
کاٹون کی طرف سے عورتیں	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	تردوهن (الی الکفار کاهن حل لهم ولا هم یحلون)
ان عورتوں کو اور مردوں مردوں	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	لہن (والوہم) ای غطوا الکفار از واجہن (ما انفقوا)
انکھانچے ہوا اور گناہ نہیں تم پر	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	ظنم موهن بل کاف (مؤمنات فلا ترجعوهن)
انکھانچے ہوا اور گناہ نہیں تم پر	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	تردوهن (الی الکفار کاهن حل لهم ولا هم یحلون)
انکھانچے ہوا اور گناہ نہیں تم پر	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	لہن (والوہم) ای غطوا الکفار از واجہن (ما انفقوا)
انکھانچے ہوا اور گناہ نہیں تم پر	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	ظنم موهن بل کاف (مؤمنات فلا ترجعوهن)
انکھانچے ہوا اور گناہ نہیں تم پر	ایں زمانہ میں عورتیں اسرا یا زنیست	تردوهن (الی الکفار کاهن حل لهم ولا هم یحلون)

يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقُ وَلَا يَزْنِي وَلَا يَقْتُلُ وَلَا كُذِّبَ وَلَا يَأْتِيَنَّ بِجَهَنَّمَ بَيْنَ يَدَيْهِ وَيَعْلَمُ أَنَّ يَوْمَ عَذَابِ اللَّهِ هَؤُلَاءِ مُصْرَقُونَ
وَلَا يَعْصِي لَكَ فِي مَعْرُوفٍ مُبَاطِعٌ وَلَا يَعْصِي لَكَ إِلَّا مَا تَأْتِيهِ الْآيَةُ بَيْنَ يَدَيْهِ
أَمْؤَاكَاتُ الَّذِينَ آمَنُوا كَتَبْنَا لَهُمْ فِي قُلُوبِنَا إِيمَانًا وَنُورًا وَأَنزَلْنَا لَهُمْ مِن لَّدُنَّا وَحْيًا
سُورَةُ الصَّافَّاتِ مَكِّيَّةٌ مِائَتُهَا عَشْرٌ وَالرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

ع

بسم الله الرحمن الرحيم
سورة الصافات مكية مائة
الرحمن الرحيم
سبح لله ما في السموات وما في الارض

جلايل	نخ الرحمن	موضع القرآن
يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقُ وَلَا يَزْنِي وَلَا يَقْتُلُ وَلَا كُذِّبَ وَلَا يَأْتِيَنَّ بِجَهَنَّمَ بَيْنَ يَدَيْهِ وَيَعْلَمُ أَنَّ يَوْمَ عَذَابِ اللَّهِ هَؤُلَاءِ مُصْرَقُونَ	بسم الله الرحمن الرحيم سورة الصافات مكية مائة الرحمن الرحيم سبح لله ما في السموات وما في الارض	موضع القرآن
وَلَا يَعْصِي لَكَ فِي مَعْرُوفٍ مُبَاطِعٌ وَلَا يَعْصِي لَكَ إِلَّا مَا تَأْتِيهِ الْآيَةُ بَيْنَ يَدَيْهِ	بسم الله الرحمن الرحيم سورة الصافات مكية مائة الرحمن الرحيم سبح لله ما في السموات وما في الارض	موضع القرآن
أَمْؤَاكَاتُ الَّذِينَ آمَنُوا كَتَبْنَا لَهُمْ فِي قُلُوبِنَا إِيمَانًا وَنُورًا وَأَنزَلْنَا لَهُمْ مِن لَّدُنَّا وَحْيًا	بسم الله الرحمن الرحيم سورة الصافات مكية مائة الرحمن الرحيم سبح لله ما في السموات وما في الارض	موضع القرآن
سُورَةُ الصَّافَّاتِ مَكِّيَّةٌ مِائَتُهَا عَشْرٌ وَالرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ	بسم الله الرحمن الرحيم سورة الصافات مكية مائة الرحمن الرحيم سبح لله ما في السموات وما في الارض	موضع القرآن
سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ	بسم الله الرحمن الرحيم سورة الصافات مكية مائة الرحمن الرحيم سبح لله ما في السموات وما في الارض	موضع القرآن

بسم الله الرحمن الرحيم
سورة الصافات مكية مائة
الرحمن الرحيم
سبح لله ما في السموات وما في الارض

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفَافًا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
تُؤْذِنُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ
وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا
بِرَسُولٍ بَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ وَمَنْ أَظْلَمُ

فلا یرفع الصنف
خمس

جلا لاین	فتح الرحمن	موضع القرآن
فَاللَّامِ مَرْيَدٌ وَجِيْهِمَادُونَ مِنْ غُلَسَالَاكُشَرُوهُوَ الْعَزِيزُ فِي تَكْرِيرِ الْحَكِيمِ فِي ضَعْفِهِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ فِي طَلَبِ الْحَقِّ مَا لَا تَفْعَلُونَ إِذَا انْخَرَمْتُمْ بِأَحَدٍ (كَبُرَ) عَظُمَ (مَقْتًا) تَمَيِّزُ عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ تَفْعَلُونَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ) يَصْرُحُ بِكُفْرِ (الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ) سَبِيلَهُ صَفَافًا حَالِ لِي صَافِيْنَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ مَلَزَمَ بَعْضُهُ إِلَى بَعْضٍ تَابِتٌ (وَ) اذْكُرْ إِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ بَنِي إِسْرَءِيلَ قَالُوا إِنَّهُ أَدْرِي مُنْجِي لَكُمْ مِنْ كَذَلِكَ وَكَذَّبُوهُ وَقَدْ لَبِثُوا لِي تَحْقِيقُ تَعْلَمُونَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ) لِحَالِ حَالِ وَالرَّسُولُ مُحْتَرَمٌ (فَلَمَّا زَاغُوا) عَمَلُوا عَنِ الْحَقِّ بَابِ دَاهٍ (أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ) مَا لَهَا عَنِ الْهَدْيِ عَلَى وَفْقِ مَا قَدْ رَوَى فِي الْكَلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ الْكَافِرِينَ فِي عِلَالِهِ (وَ) اذْكُرْ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ لَمَ تَقِيلُ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ لَمَ يَكُنْ لَهُ فِيكُمْ قِرَاءَةٌ (إِنِّي) رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ) تَبْلِي (مِنْ التَّوْرَةِ) وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فَلَمَّا جَاءَهُمْ جَاءَ أَحْمَدُ لِكُفْرِهِمْ بِالْبَيِّنَاتِ) أَلَيَاتِ وَ الْعَلَاهَاتِ (قَالُوا هَذَا) أَيْ الْحَقُّ بِهِ (رَحْمَتِي) فِي قِرَاءَةِ سَائِرِ أَيِّ لِحَالِي بِهِ (مُبِينٌ) بَيْنٌ (وَمَنْ) لَا أَحَدٌ أَظْلَمُ أَشْطَرُ	و دوست غالب با مکت است ای سلمانان انجمنی کنید بسیار با پند خرد نزدیک خدا آنکه گویند کنند و بخیر اندر گویند و بفرمانند و از حق و باطل و دوستی و در کارگاه از خدا صفت بود که با این عارف استند و با یکدیگر دوستند و با دین چون گفت موسی قوم خود را ای قوم من چرا بر این میزدید چرا این میزدید که من زرتشت را ندانم بسی شایسته و خیر گوئی کردید که ساخت خدا را را را را و خدا را نمی ناید قوم بکاران را و با دین چون گفت عیسی سر مردم را ایسرئیل بر زمین من بسی خدایم بسی شایسته و با دین را ببین و محبت من است از تورات و تورات دین است و پیغمبری که بیاید بعد از من که نام او احمد باشد پس چون آمد احمد علی اقلیایه و لم پیش از آن که پیغمبر است گفتند این سخن است ظاهر و کینه سنگا تر	اندر بی بی زبردست حکمت و والا ای ایمان و الو کبریا چگونه بود منتهی چون بدین کرتی برتری بر تری بی الله که بدین که بود و در چیز جویند گروه و الله چاهها بی انکوچ نرسد به این شکی راه می قطار با نذر حبیب و در دیوار بی سبب پلانی و در حبیب کها موسی نے اپنی قوم کو ای قوم کیوں ستانے ہو مجھ کو اور جانتے ہو کہ میں اللہ کا بھیجا تمہارے پاس جب وہ پھر گئے چھبر و اللہ نے ان کے دل اور اللہ راہ نہیں دیتا بے حکم کو اور جب کہا عیسی مریم کے بیٹے نے ای بی بی ایسرئیل میں بھیجا آیا ہوں اللہ کا تمہاری طرف سخا کرنا ہو جو جسے آئے بی دور اور جو شہر کی سنانا ایک سول کی جو اور جیسا کہ ہے پیغمبر کا نام بی چھبر آتا ہے اس کے پاس کھانی نشانی بو کے ہم جادو بی مرح و اور اس سے بے انصاف

وہو العزیز الحکیم
یا ایہا الذین آمنوا
لما تفعولون
کبر مقتا عند اللہ
ان تقولوا ما لا تفعولون
ان اللہ یحب الذین
یقاتلون فی سبیلہ
صفافا
کذلک یبیین اللہ
لکم آیاتہ لعلکم
تعقلون
تؤذینونی وقد تعلمون
اننی رسول اللہ الیکم
فلما زاغوا ازاغ اللہ
قلوبہم واللہ لا یدہی
القوم الفاسقین
اذ قال عیسی ابن مریم
یا بنی اسرائیل اننی
رسل اللہ الیکم
مصدق لما بین یدئ
من التورہ
و مبشر برسل
الذین یتبعون
اسمہ احمد
فلما جاءهم
بالبینات
قالوا هذا
سحر مبین
ومن اظلم
ای لسانی به
مبین بین
ومن لا احد
اظم اشطرا

وہو العزیز الحکیم یا ایہا الذین آمنوا لما تفعولون کبر مقتا عند اللہ ان تقولوا ما لا تفعولون ان اللہ یحب الذین یقاتلون فی سبیلہ صفافا کذلک یبیین اللہ لکم آیاتہ لعلکم تعقلون تؤذینونی وقد تعلمون اننی رسول اللہ الیکم فلما زاغوا ازاغ اللہ قلوبہم واللہ لا یدہی القوم الفاسقین اذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل اننی رسل اللہ الیکم مصدق لما بین یدئ من التورہ و مبشر برسل الذین یتبعون اسمہ احمد فلما جاءهم بالبینات قالوا هذا سحر مبین ومن اظلم ای لسانی به مبین بین ومن لا احد اظم اشطرا

و چون ای مسلمانان

[illegible]

سَوَّلْنَا فَيَقُولُ مَدَى هِيَ أَجَلٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَشْرِينَ وَمِائَةً وَثَمَانُونَ كُلَّمَا
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ الْمَكِيدَةِ إِنَّا جَاءَكُمُ
الْمُنَافِقِينَ كَكَاذِبُونَ إِتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنُودًا فَضَلُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ وَإِذْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ آبَائِهِمْ بِحُجَّتِهِمْ
وَأَن يَقُولُوا لَكُمْ لَعْنَةُ اللَّهِ الْمُنَافِقِينَ فَاحْذَرُوهُمْ أُولَٰئِكَ سَبِيلُ الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلُ الْمُنَافِقِينَ
وَأَن يَقُولُوا لَكُمْ لَعْنَةُ اللَّهِ الْمُنَافِقِينَ فَاحْذَرُوهُمْ أُولَٰئِكَ سَبِيلُ الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلُ الْمُنَافِقِينَ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

جلالین

فول او نهالی و انصفا
عطف بر بر تول او
رضعی و انعام ۱۱

فتح الرحمن

موضع القرآن

انقادون سہیہ امرالہ لکھلا دینور خور یا سیم الزمی اشخو ا۱۲ عام ابن طحیہ طحیہ لکھیب خود یاز لکھلا - از انفا، کرمو سنا ناکو س کر دہ دھیت، انک ان با علم حق لکھیب ہر سال خور ا۱۳ ان بلکہ ایہ عرفہ شنبہ طحیہ

[illegible]

اَنْ يَأْتِي أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْ كُنَّا الْخَيْرُ لَأَبْرَأْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصْدَقُوا وَإِنْ مِنْكُمْ أَصَاحِبُ مَالٍ يَكُونُ
 سَوْرَةً لِلنَّاعِبِينَ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ فَقَدْ إِيذَاهُ اللَّهُ نَفْسًا إِذْ جَاءَهَا وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يَسْمِعُ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَنْ يُكَلِّمْهُ اللَّهُ فَإِنَّهُ فِي سِتْرٍ
 مِنْكُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ فَقَدْ إِيذَاهُ اللَّهُ نَفْسًا إِذْ جَاءَهَا وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ
 يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَنْ يُكَلِّمْهُ اللَّهُ فَإِنَّهُ فِي سِتْرٍ

جلايين	فتح الرحمن	موضع القوال
<p>اَنْ يَأْتِي أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْ كُنَّا الْخَيْرُ لَأَبْرَأْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصْدَقُوا وَإِنْ مِنْكُمْ أَصَاحِبُ مَالٍ يَكُونُ سَوْرَةً لِلنَّاعِبِينَ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ فَقَدْ إِيذَاهُ اللَّهُ نَفْسًا إِذْ جَاءَهَا وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ</p> <p>يَسْمِعُ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَنْ يُكَلِّمْهُ اللَّهُ فَإِنَّهُ فِي سِتْرٍ مِنْكُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ فَقَدْ إِيذَاهُ اللَّهُ نَفْسًا إِذْ جَاءَهَا وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ</p> <p>يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَنْ يُكَلِّمْهُ اللَّهُ فَإِنَّهُ فِي سِتْرٍ</p>	<p>بیاوردی که از شما هر کس بمیرد بگوید ای رب اگر ما خیر بودیم تا به این اجل قریب فدا میشدیم و اگر از شما صاحب مال باشد که سبب عتاب باشد و اگر کسی کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است</p> <p>بسم الله الرحمن الرحيم</p> <p>شنید خداوند آنچه را که در آسمانها و زمین است و هر کس را که خداوند بخواهد بگوید خداوند در پرده است از شما و هر کس کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است</p> <p>داند آنچه را که در آسمانها و زمین است و هر کس را که خداوند بخواهد بگوید خداوند در پرده است از شما و هر کس کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است</p>	<p>که هر کس بمیرد بگوید ای رب اگر ما خیر بودیم تا به این اجل قریب فدا میشدیم و اگر از شما صاحب مال باشد که سبب عتاب باشد و اگر کسی کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است</p> <p>بسم الله الرحمن الرحيم</p> <p>شنید خداوند آنچه را که در آسمانها و زمین است و هر کس را که خداوند بخواهد بگوید خداوند در پرده است از شما و هر کس کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است</p> <p>داند آنچه را که در آسمانها و زمین است و هر کس را که خداوند بخواهد بگوید خداوند در پرده است از شما و هر کس کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است</p>

قل سمعنا ونسمع
 ان الله لا يهدي القوم الظالمين

در این آیه از آن ظاهر است که هر کس را که خداوند بخواهد بگوید خداوند در پرده است از شما و هر کس کفر کند با خداوند عزوجل تا به این عذاب که خداوند شدید العقاب است

قَالَ اللَّهُ تَتَلَوْنَهَا

عِشْرَ

الْمَنَ يَا كُفْرًا مِنَ الْقَبْلِ قَدْ تَلَوْنَهَا بِالْأَلْفِ عَلَيْهِمْ وَلَكِنْ كَانَتْ تَاتِيهِمْ رُسُلًا
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا الْبَشَرُ لَشَيْءٌ مُنْذَرُونَ فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَعْيَى اللَّهُ وَاللَّهُ عَنِ حَمِيدٍ رَعْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنْ يَنْبَعِثُوا قُلُوبَهُمْ قُلْ كُلٌّ رَجِعَ إِلَى اللَّهِ لِيُعْزِلَ عَنْهُ مَنَاسِكُهُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ فَاٰمَنُوا بِاللَّهِ وَ
رَسُولِهِ وَالنُّوْرَ الَّذِي اُنْزِلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ يَوْمَ تُجْمَعُ اَكْثَرُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْتَفَافٍ لِّلَّذِيْنَ
بِاللَّهِ وَعَدْلٍ صَاحِبًا يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئًا وَهُوَ ذَا خَلْقٍ جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيْهَا اَبَدًا ذَٰلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا اُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيْهَا وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ اَصْحَابُ مِنْ مَّحْضَبٍ

موضع القرآن	شرح الرحمن	جلالین
کتاب پنجمین نکلوا حول	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	وَمَنْ لَمْ يَأْمُرْ بِالْعَدْلِ وَالْإِقْلَامِ (الْمَنَ يَا كُفْرًا مِنَ الْقَبْلِ قَدْ تَلَوْنَهَا بِالْأَلْفِ عَلَيْهِمْ)
ان لوگوں کا جو منکر ہو چکے ہیں پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	خَيْرَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَدْ تَلَوْنَهَا بِالْأَلْفِ عَلَيْهِمْ عَقِبَهُ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	كُفْرِهِمْ فِي الدُّنْيَا (وَلَكِنْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ لِيَهُمْ) مُؤَلَّفُ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	(ذَلِكَ) اِنِّيْ عَذَابُ الدُّنْيَا (بِأَنَّهُ) ضَمِيرُ الشَّانِ (كَاسْتَرْسَمُ)
ان کے رسول نشانیاں پھر کہتے ہیں	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	رُسُلَهُم بِالْبَيِّنَاتِ اَلْحُجُجُ الظَّاهِرَاتِ عَلَى الْاِثْمَانِ (فَقَالُوا لَنُصْلِحَنَّ
بحکماء سچی دیکھ کر منکر ہو کر اور پھر	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	اُرْيَدُ بِهٖ لِيُخْسِرَ نَفْسًا وَنَنَاءَ فَكُفْرًا وَتَوَلَّوْا) عَنِ اِيْمَانٍ
اور اللہ نے بے پروائی کی اور اللہ نے پرواہی	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	(وَاسْتَعْيَى اللَّهُ) عَنْ اِيْمَانِهِمْ (وَاللَّهُ عَنِ) عَنْ خَلْقِهِ
منکر کر	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	(حَمِيدُهُ) مَحْمُودٌ فِيْ اَفْعَالِهِ (رَعْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا) تَحْقِيقُهُ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	وَاِسْمُ ضَمِيرِ الشَّانِ مَحْذُوفٌ اِنِّيْ نَهَمُ اَنْ يُّبْعَثُوْا قُلُوبُهُمْ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	وَمَنْ لَمْ يَأْمُرْ بِالْعَدْلِ وَالْإِقْلَامِ (الْمَنَ يَا كُفْرًا مِنَ الْقَبْلِ قَدْ تَلَوْنَهَا بِالْأَلْفِ عَلَيْهِمْ)
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	اَنْزِلْنَا وَالنُّوْرَ الَّذِي اُنْزِلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ اَذْكُرْ يَوْمَ يُجْمَعُ اَكْثَرُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	ذَٰلِكَ يَوْمُ الْتَفَافٍ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ (ذَٰلِكَ يَوْمُ الْتَفَافٍ) يَعْنِي الْمُؤْمِنُونَ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	الْكَاْفِرِيْنَ بِأَخْذٍ مِّنْ أَمْرِهِمْ وَأَهْلِهِمْ فِيْ لَحْنَةٍ لَّوْ اٰمَنُوا
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	(وَمَنْ يُّؤْمِنُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ يَكْفُرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَرُسُلُهُمْ
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	وَفِيْ قُرْآنِهِ بِالنُّوْنِ فِي الْفَعْلِ جَنَاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
پہلے پھر حکم سے اسے کام کی اور انکو ہی دکھائی مار	ایں آیت پر ہے کہ تم لوگو! اپنے رب سے ڈرو اور اس کی راہ میں جہاد کرو۔	الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيْهَا اَبَدًا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا اُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيْهَا وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ اَصْحَابُ مِنْ مَّحْضَبٍ

وَمَنْ لَمْ يَأْمُرْ بِالْعَدْلِ وَالْإِقْلَامِ (الْمَنَ يَا كُفْرًا مِنَ الْقَبْلِ قَدْ تَلَوْنَهَا بِالْأَلْفِ عَلَيْهِمْ)

وَمَنْ لَمْ يَأْمُرْ بِالْعَدْلِ وَالْإِقْلَامِ (الْمَنَ يَا كُفْرًا مِنَ الْقَبْلِ قَدْ تَلَوْنَهَا بِالْأَلْفِ عَلَيْهِمْ)

<p>فَاذْكُرُوا لِلّٰهِ اَجَلَهُمْ فَاَمْسِكُوهُمْ بِمَعْرُوفٍ وَافَرِّقُوهُمْ بِمَعْرُوفٍ وَاصْهَدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَاَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لِّهٖ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّكِلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ اللّٰهَ بِالْغَيْبِ لَكُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَلَا يَتَّخِذُ مِنَ الْخَيْضِ مَنْ نِّسَاءَكُمُ اِنْ رُبِمَ فَعِدَّتُهُمْ ثَلَاثُ اشْهُرٍ وَاللّٰكِي لَمْ يَخْضَنْ وَكَوَلَاتُ الْاَكْخَالِ اَجَلَهُمْ اِنْ يَضَعْنَ جَمَلَهُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لِّهٖ مَخْرَجًا</p>	<p>موضع القرآن</p>	<p>فتح الرحمن</p>	<p>جلالین</p>
<p>بشریب بنحین اپنے وعدہ کو توڑ کر دستور سے یا چھوڑ دو الگو دستور سے اور گواہ کرلو دو معبر اپنے بن کے اور سیدھی کہو گواہی اللہ کے واسطے بہر بات جو ہی اس سے بھی جاوے جو کوئی بھین رہا ہو گا اللہ پر اور آزاد کوئی آزادی اللہ سے وہ کرد اور روئی دیکھو چاہے اسکو خیالی ہو اور جو کوئی چھو سار کے اللہ پر تو وہ اسکو پس بھی مقرر ہو کر لیا ہی اللہ اپنا کام اللہ نے رکھا ہی ہر چہ کا اندازہ اور جو عورتیں ناٹید ہوئیں حق سے تمہاری عورتوں میں اگر نکلو سنبہ رہ گیا ہو تو انکی عدت ہی نہیں مینے اور ایسی ہی جن کو حیف نہیں آیا بہر کہ جن لین پیش کا کہ اور جو کوئی ذرا بھی اگر وہ اس کے کام میں آسانی</p>	<p>بشر چون نزدیک سے مطلقات بمعاذ خود پس لگا ہوا رہا اس بوجہ بند ہو جاوے تو اس بوجہ بند ہو جاوے تو اس وگواہ کر دو کس صاحب قوی را از قوم خود را کہ شہادت در است او کند شہادت را برای این حکم خداوندی خود را تو من با شہادت خود را در کتب خود را خود را اور خود را خود را وہر کہ کند بر خدا پس او پس در ان روز خود را ہر اسے خدا رسدہ است بہر شہادت خود را ساتھ است خدا ہر چیز اللہ و انانہ نو مید شنند از حق از علیہ زبان اگر شہادہ آید بشر عدت ایشان سے ماہ است و انانہ پس حیف نرسیدہ اند عدت ایشان سے ماہ است خداوند ان عمل عدت ایشان است کہ شہادت خود را بہر شہادت خود را چون خود را خود را اور خود را خود را</p>	<p>بشر چون نزدیک سے مطلقات بمعاذ خود پس لگا ہوا رہا اس بوجہ بند ہو جاوے تو اس بوجہ بند ہو جاوے تو اس وگواہ کر دو کس صاحب قوی را از قوم خود را کہ شہادت در است او کند شہادت را برای این حکم خداوندی خود را تو من با شہادت خود را در کتب خود را خود را وہر کہ کند بر خدا پس او پس در ان روز خود را ہر اسے خدا رسدہ است بہر شہادت خود را ساتھ است خدا ہر چیز اللہ و انانہ نو مید شنند از حق از علیہ زبان اگر شہادہ آید بشر عدت ایشان سے ماہ است و انانہ پس حیف نرسیدہ اند عدت ایشان سے ماہ است خداوند ان عمل عدت ایشان است کہ شہادت خود را بہر شہادت خود را چون خود را خود را اور خود را خود را</p>	<p>فَاذْكُرُوا لِلّٰهِ اَجَلَهُمْ فَاَمْسِكُوهُمْ بِمَعْرُوفٍ وَافَرِّقُوهُمْ بِمَعْرُوفٍ وَاصْهَدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِنْكُمْ وَاَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لِّهٖ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّكِلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ اللّٰهَ بِالْغَيْبِ لَكُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَلَا يَتَّخِذُ مِنَ الْخَيْضِ مَنْ نِّسَاءَكُمُ اِنْ رُبِمَ فَعِدَّتُهُمْ ثَلَاثُ اشْهُرٍ وَاللّٰكِي لَمْ يَخْضَنْ وَكَوَلَاتُ الْاَكْخَالِ اَجَلَهُمْ اِنْ يَضَعْنَ جَمَلَهُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لِّهٖ مَخْرَجًا</p>

[illegible]

[illegible][illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>شیء فکیرہ یا ایہا النبی جاہد الکفار والمنافقین واغلظ علیہم وما ویسم جہنم ویس المصیر من</p> <p>اللہ مثلاً الذین کفرو وامرات نوح وامرأة لوط کانتا تحت عبدین من عبادنا صالحین فحاشا لهما</p> <p>فلم یغنیا عنہما من اللہ شیئاً وقیل اذ خلانا مع الذاخرین وضرب اللہ مثلاً الذین امنوا ثم کفروا ذلک ان</p> <p>یکون فی عندک بیتاً فی الجنة یرجی من فرعون وعمران وبنی من القوم الظالمین ومن یرسم</p> <p>عمران بنی</p>	<p>شیء فکیرہ یا ایہا النبی جاہد الکفار والمنافقین واغلظ علیہم وما ویسم جہنم ویس المصیر من</p> <p>اللہ مثلاً الذین کفرو وامرات نوح وامرأة لوط کانتا تحت عبدین من عبادنا صالحین فحاشا لهما</p> <p>فلم یغنیا عنہما من اللہ شیئاً وقیل اذ خلانا مع الذاخرین وضرب اللہ مثلاً الذین امنوا ثم کفروا ذلک ان</p> <p>یکون فی عندک بیتاً فی الجنة یرجی من فرعون وعمران وبنی من القوم الظالمین ومن یرسم</p> <p>عمران بنی</p>	<p>شیء فکیرہ یا ایہا النبی جاہد الکفار بالمنافقین واغلظ علیہم وما ویسم جہنم ویس المصیر من</p> <p>اللہ مثلاً الذین کفرو وامرات نوح وامرأة لوط کانتا تحت عبدین من عبادنا صالحین فحاشا لهما</p> <p>فلم یغنیا عنہما من اللہ شیئاً وقیل اذ خلانا مع الذاخرین وضرب اللہ مثلاً الذین امنوا ثم کفروا ذلک ان</p> <p>یکون فی عندک بیتاً فی الجنة یرجی من فرعون وعمران وبنی من القوم الظالمین ومن یرسم</p> <p>عمران بنی</p>

[illegible]

الذين

[illegible]

طريق

پیشانی

خود اهلوات اند و سلام علیک فرمود که نقل ادایم الایه ارجیست

[illegible]

خَيْرَ مِمَّا تَدْعُو إِلَى رَبِّكُمْ إِنَّكَ كَذَّابٌ خَوَّافٌ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
جُنَاتٌ لَّعَنَةٍ أَفْجَعُ لِلْمُسْلِمِينَ كَالْجَحْرِ مِنْهُمْ أَمْ لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَكْرُورٌ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ
مَا تَحْزِنُونَ أَمْ لَكُمْ إِيْمَانٌ عِشَاءً بَالِغَةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لِمَا تَحْكُمُونَ سَلِّمْ إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ رَحِيمٌ أَمْ لَكُمْ
شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ

[illegible][illegible]

[illegible]

وَأَن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَقُولُنَّ إِنَّا بَصَرُكُمْ بِأَبْصَارِهِمْ مَا مَثَرُوا الدَّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرُ الْعَالَمِينَ
سُورَةُ مَكِّيَّةٌ هِيَ أَحَدٌ وَمِنَ السُّورِ ثَمَانٍ وَاللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ آيَةٌ وَمِثْلَانِ وَسِتٌّ وَخَمْسُونَ
الْحَاقَّةُ هُمَا الْحَاقَّةُ وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ كَذَبَتْ ثَمُودُ بِطُغْيَانِهِ قَارِعَ رَأْسَهُ إِذِ انبَعَثَرَتِ الرُّسُلُ فَنَادَتْهُ بِالْقَارِعَةِ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِطُغْيَانِهِمْ
وَأَمَّا عَادُ فَأَهْلِكُوا فِي أَصْوَارِهِمْ إِذِ اسْتَبَخَّرُوا عَالِيَةَ ثَمُودَ فَاذْبَحُوا بِطُغْيَانِهِمْ ضَحَايَاهُمْ يَوْمَهُ

79 12

ع

عبدالحق صاحب دیوبند

[illegible]

موضع القرآن	طرح الرحمن	جلا کین
وَأَن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَقُولُوا يَصُمُّ لِبِأْوُنْجِهَا (يَابْصَارِهِمْ) أَن يَنْظُرُوا إِلَيْكَ لَظَرْكَشْدِيدًا يَكَادُ أَن يَصْرَعَكَ وَيَسْقُطَكَ عَنْ مَكَانِكَ لَمَّا سَمِعُوا الَّذِي كَرَّمَ الْقُرْآنَ (وَيَقُولُونَ) حَسَدًا (أَنَّهُ لَمَجْنُونٌ) يَسْبَبُ الْقُرْآنَ الَّذِي جَاءَ بِهِ (وَمَا هُوَ إِلَّا لِقُرْآنِ أَكَاذِكُمْ مَوْعِظَةً (لِلْعَالَمِينَ) كَوْنُش وَلَكِنْ كَيْدُ يَسْبَبُهُ جُنُونٌ	وَأَن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَقُولُوا يَصُمُّ لِبِأْوُنْجِهَا (يَابْصَارِهِمْ) أَن يَنْظُرُوا إِلَيْكَ لَظَرْكَشْدِيدًا يَكَادُ أَن يَصْرَعَكَ وَيَسْقُطَكَ عَنْ مَكَانِكَ لَمَّا سَمِعُوا الَّذِي كَرَّمَ الْقُرْآنَ (وَيَقُولُونَ) حَسَدًا (أَنَّهُ لَمَجْنُونٌ) يَسْبَبُ الْقُرْآنَ الَّذِي جَاءَ بِهِ (وَمَا هُوَ إِلَّا لِقُرْآنِ أَكَاذِكُمْ مَوْعِظَةً (لِلْعَالَمِينَ) كَوْنُش وَلَكِنْ كَيْدُ يَسْبَبُهُ جُنُونٌ	وَأَن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَقُولُوا يَصُمُّ لِبِأْوُنْجِهَا (يَابْصَارِهِمْ) أَن يَنْظُرُوا إِلَيْكَ لَظَرْكَشْدِيدًا يَكَادُ أَن يَصْرَعَكَ وَيَسْقُطَكَ عَنْ مَكَانِكَ لَمَّا سَمِعُوا الَّذِي كَرَّمَ الْقُرْآنَ (وَيَقُولُونَ) حَسَدًا (أَنَّهُ لَمَجْنُونٌ) يَسْبَبُ الْقُرْآنَ الَّذِي جَاءَ بِهِ (وَمَا هُوَ إِلَّا لِقُرْآنِ أَكَاذِكُمْ مَوْعِظَةً (لِلْعَالَمِينَ) كَوْنُش وَلَكِنْ كَيْدُ يَسْبَبُهُ جُنُونٌ
سورة الحاقة مكية اثنان وخمسون آية بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَاقَّةُ الْقِيَمَةُ الَّتِي تَنْفُخُ فِيهَا مَا أَنْكَرُوا مِنَ الْبَعْثِ وَالْحِسَابِ وَالْجَزَاءِ أَوْ الْمَظْهَرِ لَكَ (مَا الْحَاقَّةُ) مُعْظِمُ شَأْنِهِمَا مَبْدَأُ وَخَبَرُ حَبْرٍ لِحَاقَّةٍ (وَمَا أَدْرَاكَ) أَعْلَمَكَ (مَا الْحَاقَّةُ) زِيَادَةُ تَعْظِيمِهَا فَمَا أَكُولِي مَبْدَأُ وَمَا بَعْدُ خَبَرُ وَمَا الثَّانِيَةُ وَخَبَرُهَا فِي حَجَلِ الْمَفْعُولِ الثَّانِيَةِ كَذَرِي (لَكَ بَشْتٌ مُّؤَدَّ وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ الْقِيَامَةِ لَهَا تَفْرَعُ الْقُلُوبُ بِأَهْوَالِهَا فَلَمَّا مُؤَدَّ فَأَهْلُ كَوَايَا الطَّاعِنِينَ (بِالصَّبَةِ الْحَسَنِ لِلْحَيِّ فِي الشَّيْءِ) وَمَا كَادَ فَأَهْلُ كَوَايَا فِي صَدْرِي شَيْءٌ الصُّورِ عَائِيَةِ (قُوَّةٌ شَدِيدٌ كَيْفَى عَادٍ مَعَ قُوَّةِ شَيْءٍ (سُخْرَاهَا) أَرْسَلَهَا الْقُرْآنَ عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَمَا يَنْدَرَاكُمْ أَوْهَا مِنْ صَبْرٍ يَوْمَ أَكْرَهَ الْإِيمَانُ بِقَابِ مِنْ شَوْلٍ وَكَانَتْ	سورة الحاقة مكية اثنان وخمسون آية بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَاقَّةُ الْقِيَمَةُ الَّتِي تَنْفُخُ فِيهَا مَا أَنْكَرُوا مِنَ الْبَعْثِ وَالْحِسَابِ وَالْجَزَاءِ أَوْ الْمَظْهَرِ لَكَ (مَا الْحَاقَّةُ) مُعْظِمُ شَأْنِهِمَا مَبْدَأُ وَخَبَرُ حَبْرٍ لِحَاقَّةٍ (وَمَا أَدْرَاكَ) أَعْلَمَكَ (مَا الْحَاقَّةُ) زِيَادَةُ تَعْظِيمِهَا فَمَا أَكُولِي مَبْدَأُ وَمَا بَعْدُ خَبَرُ وَمَا الثَّانِيَةُ وَخَبَرُهَا فِي حَجَلِ الْمَفْعُولِ الثَّانِيَةِ كَذَرِي (لَكَ بَشْتٌ مُّؤَدَّ وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ الْقِيَامَةِ لَهَا تَفْرَعُ الْقُلُوبُ بِأَهْوَالِهَا فَلَمَّا مُؤَدَّ فَأَهْلُ كَوَايَا الطَّاعِنِينَ (بِالصَّبَةِ الْحَسَنِ لِلْحَيِّ فِي الشَّيْءِ) وَمَا كَادَ فَأَهْلُ كَوَايَا فِي صَدْرِي شَيْءٌ الصُّورِ عَائِيَةِ (قُوَّةٌ شَدِيدٌ كَيْفَى عَادٍ مَعَ قُوَّةِ شَيْءٍ (سُخْرَاهَا) أَرْسَلَهَا الْقُرْآنَ عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَمَا يَنْدَرَاكُمْ أَوْهَا مِنْ صَبْرٍ يَوْمَ أَكْرَهَ الْإِيمَانُ بِقَابِ مِنْ شَوْلٍ وَكَانَتْ	سورة الحاقة مكية اثنان وخمسون آية بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَاقَّةُ الْقِيَمَةُ الَّتِي تَنْفُخُ فِيهَا مَا أَنْكَرُوا مِنَ الْبَعْثِ وَالْحِسَابِ وَالْجَزَاءِ أَوْ الْمَظْهَرِ لَكَ (مَا الْحَاقَّةُ) مُعْظِمُ شَأْنِهِمَا مَبْدَأُ وَخَبَرُ حَبْرٍ لِحَاقَّةٍ (وَمَا أَدْرَاكَ) أَعْلَمَكَ (مَا الْحَاقَّةُ) زِيَادَةُ تَعْظِيمِهَا فَمَا أَكُولِي مَبْدَأُ وَمَا بَعْدُ خَبَرُ وَمَا الثَّانِيَةُ وَخَبَرُهَا فِي حَجَلِ الْمَفْعُولِ الثَّانِيَةِ كَذَرِي (لَكَ بَشْتٌ مُّؤَدَّ وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ الْقِيَامَةِ لَهَا تَفْرَعُ الْقُلُوبُ بِأَهْوَالِهَا فَلَمَّا مُؤَدَّ فَأَهْلُ كَوَايَا الطَّاعِنِينَ (بِالصَّبَةِ الْحَسَنِ لِلْحَيِّ فِي الشَّيْءِ) وَمَا كَادَ فَأَهْلُ كَوَايَا فِي صَدْرِي شَيْءٌ الصُّورِ عَائِيَةِ (قُوَّةٌ شَدِيدٌ كَيْفَى عَادٍ مَعَ قُوَّةِ شَيْءٍ (سُخْرَاهَا) أَرْسَلَهَا الْقُرْآنَ عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَمَا يَنْدَرَاكُمْ أَوْهَا مِنْ صَبْرٍ يَوْمَ أَكْرَهَ الْإِيمَانُ بِقَابِ مِنْ شَوْلٍ وَكَانَتْ

[illegible]

<p>حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة</p>	<p>خمس</p>	<p>جلايلين</p>	<p>في غير السند حسوما) مشابعات شهب يتتابع فعل الحاسم في إعادة الكي على الداء كره بعد انصر حتى يحسم (قترى القوم فيها صرعى) مطروحين الكيل (كانهم أعجاز نخل خاوية) ساقطة فارغة (فكسر لهم من ياقبته) صفة نفيس مستك في التاء لمبالغة أي ياق (وجزاء فرعون ومن قبله) استعارة قراءة بفتح القاف وسكون الباء أي من تقدمه من الأمم الكافرة والموثقات) أي أهلها وذي قري قولا لوط (بالخطاطبة) بالفعلات ذاك الخطاء (معضوا رسولهم) أي لوطا وغيره فأخذهم أخذته رابكة تامة زائدة في السند على غيرها (الما طغى الماء) علا فوق كل شيء من الجبال وغيره من الطوفان (حملناكم) يعني أبائكم إذ أنتم في أصلابكم (في الجارية) السفينة التي عملها نوح صلوات الله وسلامه عليه وجاهلوه ومن كان معه فيها وغرق الباقون (ليجمعها) أي هذه النفخة وهي لنجا المؤمنين وإهلاك الكافرين (لكنهم تذكروا) عظة (وتعياها) تحفظها (أذن واعية) فطما لما سمع (فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة) للفصل بين الخلاق وهي الثانية (وحملت) رفعت (الأرض والجبال فلكا) دقة (ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة) قامت القيامة</p>
<p>حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة</p>	<p>خمس</p>	<p>جلايلين</p>	<p>في غير السند حسوما) مشابعات شهب يتتابع فعل الحاسم في إعادة الكي على الداء كره بعد انصر حتى يحسم (قترى القوم فيها صرعى) مطروحين الكيل (كانهم أعجاز نخل خاوية) ساقطة فارغة (فكسر لهم من ياقبته) صفة نفيس مستك في التاء لمبالغة أي ياق (وجزاء فرعون ومن قبله) استعارة قراءة بفتح القاف وسكون الباء أي من تقدمه من الأمم الكافرة والموثقات) أي أهلها وذي قري قولا لوط (بالخطاطبة) بالفعلات ذاك الخطاء (معضوا رسولهم) أي لوطا وغيره فأخذهم أخذته رابكة تامة زائدة في السند على غيرها (الما طغى الماء) علا فوق كل شيء من الجبال وغيره من الطوفان (حملناكم) يعني أبائكم إذ أنتم في أصلابكم (في الجارية) السفينة التي عملها نوح صلوات الله وسلامه عليه وجاهلوه ومن كان معه فيها وغرق الباقون (ليجمعها) أي هذه النفخة وهي لنجا المؤمنين وإهلاك الكافرين (لكنهم تذكروا) عظة (وتعياها) تحفظها (أذن واعية) فطما لما سمع (فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة) للفصل بين الخلاق وهي الثانية (وحملت) رفعت (الأرض والجبال فلكا) دقة (ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة) قامت القيامة</p>

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

حسوما فترى القوم فيها صرعى كأنهم أعجاز نخل خاوية فهل تذكرهم من يأتيهم وجزاء فرعون وقبيله والموثقات بالخطاطبة فعصوات رسولهم فأخذهم أخذته رابكة الما طغى الماء حملناكم في الجارية ليجمعها لكم تذكروا ويومها أذن واعية فاذ أنفخ في الصور نفخة واحدة وهلك الكاف والجبال فلكا ذكروا واحدة فيوم مثل يوم السبت الواقعة

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

خمس

بِالْإِيمَانِ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ۚ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ۚ وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ۚ وَإِذْ لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ۚ وَإِنَّهُ لَكُنْسَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ۚ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۚ

سورة المعارج مكية وهي أربع وثلاثون آية

سأل سائل عذاب واقع للكافرين ليس ذلّذی المعارج نزع الملكة والروح اليه في يوم

تبارك المعارج

جلا لیں	فتح الرحمن	موضع القرآن
<p>(بِالْإِيمَانِ) بِالْقُوَّةِ وَالْقُدْرَةِ (ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ) (وَتِينَ) نَبَاتُ الْقَلْبِ وَهُوَ عَرْقٌ مُّصَوَّلٌ إِذَا انْقَطَعَ مَاتَ صَاحِبُهُ (فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ) هُوَ لَكُمْ مَا وَصَلْتُمْ لَهُ (لَتَأْكِيدَ النَّفْيِ) وَمِنْكُمْ خَالٍ مِنْ أَحَدٍ (عَنْهُ حَاجِزِينَ) مَا نَعْنِي خَبْرًا وَجَمْعًا كَانَ حَدًّا فِي سِيَاقِ النَّفْيِ بِمَعْنَى تَجَمُّعٍ وَضَمِيرُ عَنْهُ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (إِذْ لَنَعْلَمُ) لَنَّا عَنْهُ مِنْ حَيْثُ لِعَقَابٍ (وَإِنَّهُ) أَيُّ الْقُرْآنِ (لَتَذِكْرٌ) لِّلْمُتَّقِينَ ۚ وَإِذْ لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ أَيْهَا النَّاسِ مُّكَذِّبِينَ ۚ بِالْقُرْآنِ وَمُصَدِّقِينَ (وَإِنَّهُ) أَيُّ الْقُرْآنِ (كُنْسَةٌ) عَلَى الْكَافِرِينَ ۚ إِذَا رَأَوْا ثَوَابَ الْمُصَدِّقِينَ وَعِقَابَ الْمُكَذِّبِينَ (وَإِنَّهُ) أَيُّ الْقُرْآنِ (حَقُّ الْيَقِينِ) هُوَ أَيُّ الْيَقِينِ حَقُّ الْيَقِينِ (فَسَبِّحْ) نَزَّ (بِسْمِ) زَاكَاةً (رَبِّكَ الْعَظِيمِ) سورة المعارج مكية أربع واربعون آية</p> <p>سأل سائل دعاء دايع (بعذاب واقع للكافرين ليس ذلّذی المعارج نزع الملكة والروح اليه في يوم)</p> <p>له ذلّذی المعارج هو النضر بن الحارث قال اللهم ان كان هذا هو الحق لا تترك من الله متصلا بواقع (ذی المعارج) مصاعدا للملائكة وهي السموات (نعر) بالتأعو</p> <p>الياء (الملئكة والروح) جنزبل اليه الى جنبط اعوه من السماء (في يوم) متعلق بحذوف أي يقع العذاب</p>	<p>در وقت راست اورا بازمی بریدیم</p> <p>هرگز دل اورا و جمع</p> <p>پس نیست از شما هیچ کس</p> <p>از و بازدارنده یعنی عقوبت ما</p> <p>و هر آینه قرآن پنداست</p> <p>در هر کجا که را در آینه باید ایم</p> <p>و هر آینه قرآن حشر است بر</p> <p>کافران ستمگر</p> <p>و هر آینه قرآن راست در دست است</p> <p>پس بایکی یا دکن پروردگار بزرگ خود را</p> <p>سوره معارج کی است و آن چهل و چهار</p> <p>بنام خدای بخشاینده هر یار</p> <p>طلب کرد طلب کننده عفو تو بر کافران</p> <p>و در آیه باز دارنده یعنی گفته شد</p> <p>خود آئینده از جانب خداوند تو را</p> <p>که بران معجزه و شوق را در آید</p> <p>بالا می رود</p> <p>فرشتگان در روح نیز پیغمبر بریل</p> <p>عفو تو فرود آئینده بر کافران در روز</p>	<p>در آیه ها تا آخر پیموآت ذالیه سکی</p> <p>نار</p> <p>پس نیست از شما هیچ کس</p> <p>اس سے روکنے والا</p> <p>اور یہ جو ہی سمجھتی ہی</p> <p>در والوں کو اور یہ کو معلوم ہی</p> <p>اور وہ جو ہی پچھا دہی</p> <p>خبروں پر</p> <p>اور وہ جو ہی قابل یقین کرنے کے</p> <p>آپ بایک بول اپنے رب کے نام کی</p> <p>سورت معارج کی ہی چالیس آیت کی</p> <p>شروع آئینہ کے نام سے جو بہت ہر</p> <p>ما ایک یا گئے والے نے عذاب</p> <p>پڑنے والا مٹکوں کے واسطے کوئی نہیں</p> <p>اشکوٹا نے ولا</p> <p>آپ کی طرف کا جو چرچہ در چون کا</p> <p>جر ہیگ</p> <p>سکی طرف مرستے اور روح</p> <p>آئینہ ہیں</p>

تبارك المعارج

فرمود است راست اورا بازمی بریدیم

سورة المعارج مكية أربع واربعون آية

سأل سائل دعاء دايع (بعذاب واقع للكافرين ليس ذلّذی المعارج نزع الملكة والروح اليه في يوم)

له ذلّذی المعارج هو النضر بن الحارث قال اللهم ان كان هذا هو الحق لا تترك من الله متصلا بواقع (ذی المعارج) مصاعدا للملائكة وهي السموات (نعر) بالتأعو

الياء (الملئكة والروح) جنزبل اليه الى جنبط اعوه من السماء (في يوم) متعلق بحذوف أي يقع العذاب

كَانَ مِثْلَهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ فَأَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَيُرِيدُنَّ أَقْرَبًا يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ
 كَالْهَيْلِ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ وَلَا يَسْأَلُ حَيَمٌ حَيَمًا مَّاءٌ يَبْصُرُنَّاهُمْ دِيُودَ الْجَحِيمِ رُؤُفًا تَلِي مِنْ عَالَمٍ
 يَوْمَئِذٍ بِبَنِيهِ وَصَاحِبَتُهُ وَأُخِيهِ وَفَصِيلَتُهُ الَّتِي نُؤْتُوا مِنْهَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ كَذَلِكَ نَقُصُّ
 لَكَ نَزَاةَ الشَّيْءِ تَذَكُّوْا مِنْ أَدْبَارِ وَلَوْ لِي

خمس

جلالین

فتح الرحمن

موضح القرآن

يَوْمَ فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَانَ مِقْدَارُ خَمْسِينَ أَلْفَ
سَنَةٍ ۝ بِالنَّبِيَّةِ إِلَى الْكَافِرِ مَا بَقِيَ فِيهِ مِنْ
السَّادِيدِ وَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَكُونُ عَلَيْهِ خَفٌّ
مِنْ صَلَاحٍ مَكْتُوبَةٍ تَصْلِيْنَهَا فِي الدُّنْيَا كَمَا جَاءَ
فِي الْحَدِيثِ (فَأَصْبَرَ هَذَا قَبْلَ أَنْ يُؤْمَرَ
بِالْقِتَالِ صَبْرًا حَمِيدًا) أَيْ لَا فَرْعَ فِيهِ (رَأَيْتُمْ
يُرَوْنَهُ) أَيْ الْعَذَابَ (بَعِيدًا) غَيْرَ وَاقِعٍ (وَقَدْ رَأَى
قَرِيبًا) وَاقِعًا لِحَالِهِ (يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاوَاتُ
مَتَعَلِّقَةً بِحَدُوفِ أَيْ يَقَعُ كَالْمُهْلِ) كَذَائِبِ
الْفِضَّةِ (وَتَكُونُ لِحِبَالِ كَالْعُصْنِ) كَالصُّوفِ
فِي الْخِفَةِ وَالطَّيْرَانِ بِالزَّبِجِ (وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ
حَمِيمًا) قَرِيبٌ قَرِيبٌ لَأَسْتَغَالَ كُلُّ بَحَالِهِ
(يَبْصُرُونَهُمْ) يَبْصُرُ الْأَحْمَاءُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
وَيَتَعَارَفُونَ وَكَأَنَّهُمْ كَلِمُونَ وَكَلِمَةٌ مُسْتَأْنَفَةٌ (يَوْمَ
لَجُؤٍ يَمْنَى الْكَافِرُ لَوْ كُنْتُ مَعْنَى أَنْ يَفْتَرِسَ مِنْ عَذَابِ
يَوْمِئِذٍ بِكَسْرِ الْيَمِّ وَفَتْحِهَا رَبَّنِيَّةٌ وَصَاحِبِيَّةٌ) وَجَزْءُ
(وَأَنْجِيَّةٌ وَفَصِيلِيَّةٌ) عَشِيرَتُهُ لِفَضْلِهَا (الَّتِي تُوَوِّدُهُ
تَضَاهُ) وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا لَا يَخْلُقُ ذَلِكَ هَكَذَا
عَظْفٌ عَلَى بَقْدٍ (كَالْأُذُنِ) وَذُو أَوْدَةٍ (أَهْمَا أَيْ الْبَارِطُ) وَ
لِيَوْمِئِذٍ لَا تَسْأَلُ لِي سَأَلُكَ عَلَى الْكَفَّارِ (زِنَاعُ الشُّوْءِ)
جَمْعُ سُوءٍ وَهِيَ جِلْدَةُ الرَّاسِ (نَادَعُو مِنْ دَبْرٍ وَبُؤَى)

[illegible]

جس کا بناؤ پچاس ہزار
برسی ہی
سو تو مبر
بھلی طرح کا مبر و
دیکھتے ہیں اس کو دور اور ہم
نزدیک جتن ہو گا آسمان
جیسے تانبہ پکھلا
اور ہو گئے پیرا جیسے رنگے اون
اور ہو چھیکا دو سدا
دو سدا کو
سب نظر آجاو گی
سا وگا
گنہگار کسی طرح چڑوائی میں د
اسدن کے مار سے اپنے پتے
کو اور ساتھ والے
اور بھائی کو اور اسے گھرانے کو
جس میں رہتا تھا
اور جنہیں رہیں برہن سارے
بھرا ب کو بجاوے
کوئی تہن وہ تینی آگ ہی
کھینچ لیے والی کلبجا
عالی ہی اس کو جسے بیٹھ دی

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

بنیادی ریاضیات

صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۚ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَّمَةٍ ۖ فَسَالُوا فِيهَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِقَاءَ مَعْطُوعِينَ ۖ عَنِ الْيَمِينِ
وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ۚ يُطِمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخِلَ اللَّهُ فِيهِ كَلَامًا ۖ إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ عَقْلُونَ ۖ فَلَا أَفْئِدَةٌ
لِلنَّاسِ وَالْغَائِبِ ۖ إِنَّا قَادِرُونَ ۚ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرَ مَنْهُمْ ۖ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ۖ فَاذْكُرْهُمْ يَحْضَرُوا
يَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۚ يَوْمَ يُخْرَجُونَ مِنْ أَجْدَاثٍ سِرَاجًا ۖ كَانَتْ لَهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ
يُوفُونَ ۚ خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُهُمْ ۚ ذٰلِكَ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ۚ

[illegible][illegible]

شماره نوح
۲۹

سورة نوح عليه السلام مكية ثمان وتسع وعشرون
 انا انزلنا نوحا الى قومه ان اسد قومك من قبل ان ياتيهم عذاب اليم قال يا قوم اني لكم نذير
 مبين ان اعبدوا الله واتقوه واطيعوا نواحيه يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم الى اجل ستمى ان اجل الله اذا
 جاءه لا يؤخر لو كنتم تعلمون قال رب اني دعوت قومي ليكفروا فلم يؤذهم دعائهم ولا زادهم الا
 دعوتهم لتغفر لهم جعلوا اصابعهم في اذانهم واستخشوا ربهم واستكبروا استكبرا عظيما
 دعوتهم جهارا ثم اني اعلنت لهم واشهر لهم اسماء الطواغيت التي هم يكفرون فقلت استغفروا رب ان كان غفارا

خمس

عشر

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلايين
سورة نوح عليه السلام مكية ثمان وتسع وعشرون	سورة نوح کی است و اربع و بیست و شش	سورة نوح عليه السلام مكية ثمان وتسع وعشرون
انا انزلنا نوحا الى قومه ان اسد قومك من قبل ان ياتيهم عذاب اليم قال يا قوم اني لكم نذير مبين	بسم خدای بخشایند مهرمان برائے نامستادم نوح را بسوی قوم اوچم تبرسان اقوام خود را بیش از آنکه باید بدیشان عقوبتی درو دهنده روزی که بر ایشان افتد ای قوم من برائے من برای شما ترساننده ظاهر من	انا انزلنا نوحا الى قومه ان اسد قومك من قبل ان ياتيهم عذاب اليم قال يا قوم اني لكم نذير مبين
ان اعبدوا الله واتقوه واطيعوا نواحيه يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم الى اجل ستمى ان اجل الله اذا جاءه لا يؤخر	اینها ای قوم که عبادت کنند خدا را و پیروی کنند از نواهی او و بر من تا پیروز روی شما گدایان شمارا جایگاه آید	ان اعبدوا الله واتقوه واطيعوا نواحيه يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم الى اجل ستمى ان اجل الله اذا جاءه لا يؤخر
لو كنتم تعلمون قال رب اني دعوت قومي ليكفروا فلم يؤذهم دعائهم ولا زادهم الا دعوتهم لتغفر لهم	دعوتی را در شمارا ای قوم من برای شما تا پیروز روی شما گدایان شمارا جایگاه آید	لو كنتم تعلمون قال رب اني دعوت قومي ليكفروا فلم يؤذهم دعائهم ولا زادهم الا دعوتهم لتغفر لهم
جعلوا اصابعهم في اذانهم واستخشوا ربهم واستكبروا استكبرا عظيما دعوتهم جهارا ثم اني اعلنت لهم	اینها ای قوم که عبادت کنند خدا را و پیروی کنند از نواهی او و بر من تا پیروز روی شما گدایان شمارا جایگاه آید	جعلوا اصابعهم في اذانهم واستخشوا ربهم واستكبروا استكبرا عظيما دعوتهم جهارا ثم اني اعلنت لهم
واشهر لهم اسماء الطواغيت التي هم يكفرون فقلت استغفروا رب ان كان غفارا	اینها ای قوم که عبادت کنند خدا را و پیروی کنند از نواهی او و بر من تا پیروز روی شما گدایان شمارا جایگاه آید	واشهر لهم اسماء الطواغيت التي هم يكفرون فقلت استغفروا رب ان كان غفارا

سورة نوح عليه السلام مكية ثمان وتسع وعشرون
 انا انزلنا نوحا الى قومه ان اسد قومك من قبل ان ياتيهم عذاب اليم قال يا قوم اني لكم نذير مبين
 ان اعبدوا الله واتقوه واطيعوا نواحيه يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم الى اجل ستمى ان اجل الله اذا جاءه لا يؤخر
 لو كنتم تعلمون قال رب اني دعوت قومي ليكفروا فلم يؤذهم دعائهم ولا زادهم الا دعوتهم لتغفر لهم
 جعلوا اصابعهم في اذانهم واستخشوا ربهم واستكبروا استكبرا عظيما دعوتهم جهارا ثم اني اعلنت لهم
 واشهر لهم اسماء الطواغيت التي هم يكفرون فقلت استغفروا رب ان كان غفارا

سورة نوح عليه السلام مكية ثمان وتسع وعشرون
 انا انزلنا نوحا الى قومه ان اسد قومك من قبل ان ياتيهم عذاب اليم قال يا قوم اني لكم نذير مبين
 ان اعبدوا الله واتقوه واطيعوا نواحيه يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم الى اجل ستمى ان اجل الله اذا جاءه لا يؤخر
 لو كنتم تعلمون قال رب اني دعوت قومي ليكفروا فلم يؤذهم دعائهم ولا زادهم الا دعوتهم لتغفر لهم
 جعلوا اصابعهم في اذانهم واستخشوا ربهم واستكبروا استكبرا عظيما دعوتهم جهارا ثم اني اعلنت لهم
 واشهر لهم اسماء الطواغيت التي هم يكفرون فقلت استغفروا رب ان كان غفارا

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُمْدِدْكُمْ بِمُؤَيِّدَاتٍ وَمُجْعَلٍ لَكُمْ جُنَاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا مَالًا كَثِيرًا
لِللَّهِ وَفَارَاةً وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَلَ إِنَّهُ جَعَلَ خَلْقَكُمْ أَطْوَلَ وَأَكْبَرَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ
نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا وَاللَّهُ أَنْبَتَ لَكُمْ مِنْ الْأَرْضِ نَبَاتًا ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا
وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ بَسَاطَةً لِئَلَّكُمْ تَوَلُّوا عَنْهَا سُبُلًا إِنَّهُ جَعَلَ قَالِ نُوحٍ رَبِّ انْصَبْ فِي قُلُوبِهِمْ
مِنْ لَقْوَةٍ مَالَهُ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَكُنَّا بِكُمْ مُنْكَرًا وَكَرَاهًا

تبارک و تعالیٰ
نوح
عشر

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُمْدِدْكُمْ بِمُؤَيِّدَاتٍ وَمُجْعَلٍ لَكُمْ جُنَاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا مَالًا كَثِيرًا	تا برسد بر شما باران را در بریزد و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را	چون در آسمان کی تم برده اید و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را
لِللَّهِ وَفَارَاةً وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَلَ إِنَّهُ جَعَلَ خَلْقَكُمْ أَطْوَلَ وَأَكْبَرَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا	و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را	و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را
وَاللَّهُ أَنْبَتَ لَكُمْ مِنْ الْأَرْضِ نَبَاتًا ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ بَسَاطَةً لِئَلَّكُمْ تَوَلُّوا عَنْهَا سُبُلًا	و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را	و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را
إِنَّهُ جَعَلَ قَالِ نُوحٍ رَبِّ انْصَبْ فِي قُلُوبِهِمْ مِنْ لَقْوَةٍ مَالَهُ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَكُنَّا بِكُمْ مُنْكَرًا وَكَرَاهًا	و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را	و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را

و می دهد بر شما اموال و فوزندان
و می دهد بر شما جنتها را
و می دهد بر شما اموال و فوزندان
و می دهد بر شما جنتها را

چون که در آسمان کی تم برده اید و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را و می دهد بر شما اموال و فوزندان و می دهد بر شما جنتها را

وَقَالُوا لَا تَدْرِيْنَ الْإِسْلَامَ وَلَا تَذَرُنَّ دِيَارَهُمْ وَلَا يَعْثُونَ وَيَعْبُدُونَ وَبِئْسَ الْوَقْدُ أَضْلَوْا كَيْدَهُمْ
وَلَا تَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالَةً مِمَّا خَطَبَا فِيهِمْ أَنْعَرُوا فَأَذْخَلُوهُمْ فِي الْيَمِّ فَلَمْ يَجِدُوا الْيَمَّ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَابًا
وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْكَافِرِينَ يَا أَرَاهُ إِنَّكَ إِنَّ تَذَرْنَهُمْ يَضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا كَافِرًا
كَمَا كَفَرْتُ أَنْعَمْتَ إِلَيَّ وَلَوْلَا الَّذِي دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلَمْ يُؤْمِنْ بِي وَالْمُؤْمِنَاتُ يَزِيدُ الظَّالِمِينَ
سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَمِثْلُهَا فِي خَمْسٍ وَثَمَانُونَ كَلِمَةً

نصف

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

...

عقروں پر ہندوؤں کی

تبارك لك

[illegible]

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
هَذَا يَوْمَ الْفَاسِطُونَ فَكَانُوا لَهُمْ مَخْلُوعًا وَأَنَّا وَنَحْمُ وَأَنَا فِي شَيْءٍ مَوْضِعًا وَآلَهُ تَعَالَى مِنَ الْمَسْلُوعِينَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ أَنْ يُسْتَنَافَهُمْ فَتَمِيزُوا بِهِمْ يَوْمَ ذَلِكَ قَالَتْ تَعَالَى تَفْكَارًا مَكَرًا (وَأَن) خَفَقَتِ الْمَلَائِكَةُ وَأَسْمَاءُ أَخَذَتْ وَفَ أُنَى وَأَنَّهُمْ وَهُمْ مَخْلُوعُونَ عَلَى أَنْ سَمِعَ أَلَا سَمِعُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ أُنَى طَرِيقَهُ الْإِسْلَامُ (وَأَسْمَاءُ) مَاءٌ عَدْلًا فَاهُ) تَبَيَّنَ مِنَ السَّمَاءِ وَذَلِكَ بَعْدَ مَا رَفَعَ الْمَطَرُ عَنْهُمْ سَبْعَ مِائِينَ (لَقَدْ كُنْتُمْ) لَخِيَابِهِمْ (فِيهِ) دَعَمُ كُنْتُمْ سَكْرَةً مِنْ ظُهُورِهِمْ وَعَنِ عَرْضِ عَنِ كَرِيمٍ الْقُرْآنِ (سُورَةُ) بِاللُّونِ وَالْيَا رِزْقُ خَلْفَهُ (عَلَى) بَصْعَةً شَاكًا (وَأَن) مَسَاجِدَ) مَوَاضِعَ الصَّلَاةِ (لِلَّهِ) فَلَا تَدْعُوا فِيهَا (مَعَ) اللَّهِ أَحَدًا) بَانَ تَشْرِكُوا كَمَا كُنْتُمْ يَهُودُ وَالنَّصَارَ إِذْ دَخَلُوا كَانَتْ لَهُمْ وَسِعَةٌ مَشْرُوكُوا (وَأَنَّهُ) بِالْفَتْحِ وَالْكَسْرِ اسْتِنَافًا وَالضَّمِيرُ لِلشَّانِ (لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ) مُحَمَّدٌ لِنَبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (يَدْعُوهُ) يَعْبُدُ بِطَنٍ خَلْفَهُ (كَادُوا) أُنَى لَحْنُ الْمُسْتَمِعُونَ لِقُرْبِهِ رِيكُونُونَ عَلَيْهِ لِيَدَّاهُ بِكُسْرِ اللَّامِ وَصِيحًا جَمْعُ لَبْدَةٍ كَالْبَدِيدِ فِي رُكُوبٍ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِذْ حَامَا خِرَاصًا سَمِعَ الْقُرْآنَ (قَالَ) حَبِيبُ الْكُفَرِ فِي قَوْلِهِمْ ارْجِعْ عَمَّا أَنْتَ فِيهِ وَبَنِي فَرَّاهُ قُلْ (أَمَّا) ادْعُوا رَنِي (الْهَادِ) وَالْأَشْرَ بِهِ أَحَدَهُ قُلْ لِي أَفْئَتُكَ لَكُمْ صَرْحِيًّا (وَأَن) شَدَّ خَبْرًا	وَأَنَّا بِنَاكَارٍ بِنِمْشٍ بِنِمْشٍ بِرَايَ دُونَ فَتَحَ وَنَزَّجُوا بِي خَمْرٍ مَجِيءٍ مَسَادَةٍ شَدَّ اسْتَمِعَ الْبُشْرَى مَنَ كَرَّمَ بِنَاكَارٍ اگر راست می باشد و در راه راست البتہ می نوسد ایندیم ایشان را آب سیراب چنین دان بستم بسیار انقباض تا امتحان کنم ایشان را بآن یعنی ارزانی می کنند و فقط غی کند و الله اعلم و بر آغوش کند از یک پروردگار خود اردش بعد از سخت و آنکه مسجد مخصوص برای خداست بس عبادت کند بأخذ این یک را و آنکه چون ایستاد بندہ حد یعنی می الله علیه وسلم کہ با کنند خدا را نزدیک بوندگان که بران بندہ یکی بر دیگر چشم بدہ شوند یعنی معاون بخندیک نشوند و را بندہ و چون بگویند این از این نیست کہ عبادت میکنند و در خونش را و شربت مقرر میکنند با تو بیک را گویند این من می گویم در حق شما هرگز راستین و سزاوار بن تو بی بکارنا ہوں اپنے رب کو شکست نہیں کرتا بشکست تو کہ میرے ہاتھ میں تمھارا ہوا اور تمھارا ہوا۔	اور جو ہے انصاف میں فرماتے ہیں کے آئندہ میں نے خود چاہی کہ بکار الیٰ اور تمھاری شہادت اور یہ حکم آیا اگر لو کہ سیدھے رستے راہ برویم بلکہ ان تو بلکہ ان کو حاجتیں اُس میں اور جو کوئی منہ موز سے اپنے رب کی پادشہی وہ بیجا و بجا اسکو جرحے عذاب اور جس کے ہاتھ پاؤں جو احدہ ہو (سورۃ بکارہ) احد کے ساتھ کسی کو اور یہ کہ جب کھرا ہوا اللہ کا بندہ اسکو بکارنا لوگ ہونے لگے ہیں اس پر شخصہ سو کہ میں نے خود چاہی کہ بکار الیٰ اور تمھاری شہادت

رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا تَبَارُكَ الْمَلِكُ
وَيَسْأَلُكَ فَكَيْفَ تَقُولُونَ إِنَّكُمْ قُرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ۚ اللَّهُ السَّمَاءِ سَافِرِينَ ۚ كَانَ وَعْدُهُ
مَفْعُولًا ۚ إِنَّ هَٰذِهِ نَذِيرٌ ۚ مَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن
ثَلَاثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ

جلا این	مع الرحمن	موضع القرآن
<p>وَسَلَّمَ (شاهد علیکم) یوم القیامہ بما یصدرونکم مِنَ الْعُضْبَانِ (کما ارسَلنا الی فرعون رسولاً) هُوَ مُوسٰی عَلَیْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ (فَعَصٰی فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ) فَاخَذْنَاهُ اخْذًا قَسِیْرًا (فَكَيْفَ تَقُولُونَ اِنْ كُفَرْتُمْ) فِی الدُّنْیَا (یَوْمًا) مَفْعُولٌ تَقُولُونَ اَعْلَابُ اٰیَاتِی حُصْنٌ تَحْصِنُونَ مِنْ عَذَابِ یَوْمٍ یَّجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِیْبًا ۙ (جَمْعُ شِیْبٍ شِیْبَةٌ هُوَ) وَهُوَ یَوْمُ الْقِیَامَةِ وَالْاَصْلُ فِی شَبَابٍ شِیْبٌ لِّضَمٍّ وَکَثُرُ لِحَاسِنَةٍ الْیَاءِ وَقَالَ فِی الْیَوْمِ الشَّدِیدِ یَوْمَ شِیْبٍ نَوَاصِی الْأَطْفَالِ وَهُوَ حَاجَزٌ وَتَجَوُّزٌ اِنْ یَكُونُ الْمَرَادُ فِی الْآیَةِ الْحَقِیْقَةُ (السَّمَاءُ مَسْفُوفٌ ذَاتُ نِظَارٍ اِی النَّشِطِاقِ) (یَعْنِ) بِذَٰلِكَ الْیَوْمِ شِیْبَتُهُ (كَانَ وَعْدُهُ) تَعَالٰی یُحْیِی ذَٰلِكَ الْیَوْمَ (مَفْعُولًا) اِنِّیْ هُوَ کَاوْنٌ لَّهِ مَحَالَةً (اِنَّ هَٰذِهِ) الْآیَاتُ الْخَوَافِیَّةُ (نَذِیْرٌ) عِظَةٌ لِّلْخَلْقِ (مَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِیْلًا) طَرِیْقًا یَّکُونُ وَالطَّاعَةُ (اِنَّ رَبَّكَ یَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰی اَقْلَمِنِ ثَلَاثِی الَّیْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ) بِالْجَزْءِ عَطْفٌ عَلٰی ثَلَاثِی وَنِصْفِ عَطْفٌ عَلٰی اَدْنٰی وَقِیَامُهُ کَذَٰلِكَ نَحْوُ مَا مَرَّ بِهِ اَوَّلَ السُّورَةِ (وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ) عَطْفٌ عَلٰی ضَمِّهِ تَقُومُ وَجَازٌ مِنْ غَیْرِ تَاکیدٍ لِلْفَضْلِ وَقِیَامٌ طَائِفَةٍ اَصْحَابِهِ کَذَٰلِكَ لِلتَّابِیَةِ بِهٖ وَمِنْهُمْ مَنْ کَانَ یَذَرُ صَلَٰتَهُ</p>	<p>گوئی دہندہ بر شما جسٹیکہ دستارہ بودیم بسوی فرعون پس فرعون داری کرد فرعون آن سیارہ پس در گرفتیم اورا در گرفتن سخت شد اگر کسی را نماند چگونہ در بنیاد منسوب از روز قیامت اطفال را بپرگزردانند چنانہ ہو کہ از آن روز اسفند معمولاً در وقت است چنانہ ہو اگر کسی را نماند چگونہ در بنیاد منسوب از روز قیامت اشان شگفتہ باشند چنانہ ہو در آن روز ہست وعدہ خدا البتہ کرنی ہر آنکہ این بند است نہایت ترسانند پس کہ خواہد راہ بگرد بسوی پروردگار خویش را بجان و طاقت و ہمت خود ہر آنکہ پروردگار تو میداند کہ تو بر حق نزدیکت بدو ثلاث شب و نیم شب و ثلث شب و نیز بر سبغہ جامعہ از آنکہ ہر او تواند آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم</p>	<p>بناے والا تعاد جیسے بھیجا فرعون کے پاس رسول پھر کہنا ما فرعون نے رسول کا پھر نہرا بھیجی اسکو بکڑوا لیا پھر کیونکہ کڑوا جو کچھ اگر منکر ہوگا اس دن سے جو کر دے نہروں کو بوز حامل آسمان چھٹا ہی اس سے اس کا وعدہ ہو جائی یہ تو سمجھتی ہی پھر جو کوئی چاہے بنا رکھے اسے رب کی طرف راہ فرما پر آپ جاننا ہی کہ تو آٹھنا ہی نزدیکت دو جہانی رات کے اور ادھی رات اور تہائی اور کتنے لوگ میرے ساتھ کے</p>

جلالین	فتح الرحمن	موضع القلن
لحم ولا عصبه الا هلكتم بعدكم يهود كما كان (لواحة)	سوزنده است	نظر آبی بی
لالبشر حرقه اظا هر لول (عليها تسعة عشر)	آدمیان را بر دوزخ موکل اند نوزده کس	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
ملاک خن بها فا بعض الکفار وکان قویا شد ید	نوزده کس و بیست و یک نفر است حال کافران	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
الباس انما کنتم سبعة عشر وکفونی انتم اثین قل	نوزده کس و بیست و یک نفر است حال کافران	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
تعالی و ما جعلنا اصحاب النار الا ملأناهم انی فلا	و نه ساختیم موکلان دوزخ را مگر از ملأناهم	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
یطاقون كما یوتهمون (وما جعلنا علیهم) ذلک الا کثیر	و نه ساختیم ایم شمار ایشان را مگر	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
ضلاله (للبشر کفر) بان یقولوا ان تسعة عشر	در حق کافران تسعة عشر نفر است	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
للسیفین الذین اوتوا الکتاب) ای لیهود و صدق للنی	تا بقین کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
فی کونهم تسعة عشر المواق لما فی کتابهم (وینذ اد الذین	و تا زیاد شوند	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
لمنوا من اهل الکتاب) ایمانا) تصد یقالوا فافهم	شک ایمان در ایمان خود	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
ما آتی به النبی صلی الله علیه وسلم لما فی کتابهم (و کفر	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
بکتاب الذین اوتوا الکتاب و المؤمنون) من غیرهم	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
فی عذ الملائکه (ولیکو الذین فی قلوبهم مرض شک	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
بلدینة و الکافرین) بکفر (ما ذ انک الله بهید)	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
العاد مثله) ستمو اعرابیه بذلک و عرب حاکا	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
(ذلک) ای مثله اضلاله سکر هذا العاد و کذلک مصدق	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
(بض الله من کثیر و کثیر من کثیر و ما یعلم جنونک)	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
للاکثر فی قوتهم و اعوانهم (الا هو و ما هی ای سیرا	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
ذکر فی البسرة کلا) استفتاح بمعنی الا (والفرقة	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
واللیل اذا برف) ففتح النال جاء بعد النهار و فی	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان
فرقة	و تا شک کنند اهل کتاب	پیش از آنکه بر سر برسد اسیر دفر بیان

تو که دستان یعنی باین عدد که برای هدایا کردن کاغذان قرار داده مثلث مثلث الفریز

تبارک المله
عشر
خمس
عشر

وَالصَّبْرُ إِذَا اسْفَرَّ أَفْهًا لِأَخَذِي لَكِبْرِيكَ بِرِ الْبَشَرِ هَلْ بِن شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَيْقُظَ لَكُمْ فِي تَأْخِرَةِ كُلِّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ رَهِينًا ۚ إِنَّ أَصْحَابَ الْيَمِينِ هُمْ فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ عَنْ الْجَزَاءِ مِمَّا كَسَبُوا فِي سَفَرِهِ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنْ الْمُصَلِّينَ وَلَكِنْ نَطْعِمُ الْمَسْكِينِ وَكُنَّا نَحْضِرُ مَعَ الْكَافِرِينَ هَلْ كُنَّا نَكْلِبُ بِسُوءِ الدِّينِ حَتَّى أَتَيْنَا الْيَقِينَ هَلْ نَمْنَعُهُمْ شَفَاعَةَ الشَّاغِعِينَ هَلْ نَمْلِكُ عَنْ التَّذَكُّرِ مَعْزِينَ ۚ كَانَتْ حُمُوسٌ مَسْتَفْرَّةٌ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَةٍ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلالین
اور صبح کی جبر روشن ہوو وہ دوزخ کی ایک بڑی چیزوں میں۔ وراواہی لوگوں کو جو کوئی چاہے تم میں کو آگے بڑھے	وہ صبح چون روشن شود ہوئے دوزخ کی ایک چیز بڑی است ترسانندہ بہی آدم را ترسانندہ است برای ہر کہ خاوار است کہ بیشتر آید بر وی میراث	وَالصَّبْرُ إِذَا اسْفَرَّ أَفْهًا لِأَخَذِي لَكِبْرِيكَ لَا إِلَهَ إِلَّا الْعَظِيمُ (بِذَلِكَ) حَالٌ مِنْ أَخَذِي وَذِكْرُ كَلِمَاتٍ بِمَعْنَى الْعَذَابِ (بِالْبَشَرِ) هَلْ بِن شَاءَ مِنْكُمْ بَدَلُ مِنَ الْبَشَرِ أَنْ يَيْقُظَ إِلَى الْخَيْرِ وَالْجَنَّةِ لَا يَمَّا أَوْ بَحْثُ (حَقِّ) إِلَى الشَّرِّ وَالنَّارِ الْكَفَرِ كُلِّ نَفْسٍ كَسَبَتْ رَهِينًا ۚ مَرْهُونَةٌ مَأْخُودَةٌ بِعَمَلِهَا فِي النَّارِ (لَا أَصْحَابَ الْيَمِينِ) وَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ فَتَأْخُذُونَ مِنْهَا كَاتِبُونَ (فِي جَنَّاتٍ) يَتَسَاءَلُونَ هَلْ بَيْنَهُمْ (عَنِ الْجَزَاءِ) هَلْ وَحَالُهُمْ يَقُولُونَ لَهُمْ بَعْدَ خُرُوجِ الْيُوحَدِينَ مِنْ النَّارِ مَا سَدَّكُمْ أَنْ خَلَّكُمْ (فِي سَفَرِهِ) قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ وَلَكِنْ نَطْعِمُ الْمَسْكِينِ وَكُنَّا نَحْضِرُ فِي الْبَاطِلِ مَعَ الْكَافِرِينَ هَلْ كُنَّا نَكْلِبُ بِسُوءِ الدِّينِ الْبَعْثَ وَالْجَزَاءَ (حَتَّى أَتَيْنَا الْيَقِينَ) (لَمُوتٍ) (فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّاغِعِينَ) مِنْ لَمَّا كُنَّا تَكْرَةً وَكَانَ نَبِيَاءُ وَالصَّالِحِينَ وَالْبَعْثَ شَفَاعَةُ لَهُمْ (فَمَا) مُبْدَأُ لَهُمْ خَبَرٌ وَمَعْلُومٌ مُحَمَّدٌ وَفِي تَنْقِصٍ خَمِيرُهُ إِلَيْهِ (عَنِ التَّذَكُّرِ مَعْزِينَ) حَالٌ مِنَ الضَّمِيرِ وَالْبَعْثَ أَيْ شَيْءٌ حُصِّلَ لَهُمْ فِي الْغَيْرِ عَنْ الْإِعْظَامِ (كَانَتْ حُمُوسٌ مَسْتَفْرَّةٌ) وَ (فَرَّتْ مِنْ قَسْوَةٍ) أَسَدِيَّ هَرَبَتْ مِنْهُ أَسَدٌ كَلْبٌ

وَالصَّبْرُ إِذَا اسْفَرَّ أَفْهًا لِأَخَذِي
لَكِبْرِيكَ لَا إِلَهَ إِلَّا الْعَظِيمُ (بِذَلِكَ) حَالٌ مِنْ أَخَذِي
وَذِكْرُ كَلِمَاتٍ بِمَعْنَى الْعَذَابِ (بِالْبَشَرِ) هَلْ بِن شَاءَ مِنْكُمْ
بَدَلُ مِنَ الْبَشَرِ أَنْ يَيْقُظَ إِلَى الْخَيْرِ وَالْجَنَّةِ لَا يَمَّا
أَوْ بَحْثُ (حَقِّ) إِلَى الشَّرِّ وَالنَّارِ الْكَفَرِ كُلِّ نَفْسٍ كَسَبَتْ
رَهِينًا ۚ مَرْهُونَةٌ مَأْخُودَةٌ بِعَمَلِهَا فِي النَّارِ (لَا أَصْحَابَ
الْيَمِينِ) وَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ فَتَأْخُذُونَ مِنْهَا كَاتِبُونَ
(فِي جَنَّاتٍ) يَتَسَاءَلُونَ هَلْ بَيْنَهُمْ (عَنِ الْجَزَاءِ) هَلْ
وَحَالُهُمْ يَقُولُونَ لَهُمْ بَعْدَ خُرُوجِ الْيُوحَدِينَ مِنْ
النَّارِ مَا سَدَّكُمْ أَنْ خَلَّكُمْ (فِي سَفَرِهِ) قَالُوا لَمْ نَكُ
مِنَ الْمُصَلِّينَ وَلَكِنْ نَطْعِمُ الْمَسْكِينِ وَكُنَّا نَحْضِرُ
فِي الْبَاطِلِ مَعَ الْكَافِرِينَ هَلْ كُنَّا نَكْلِبُ بِسُوءِ الدِّينِ
الْبَعْثَ وَالْجَزَاءَ (حَتَّى أَتَيْنَا الْيَقِينَ) (لَمُوتٍ) (فَمَا
تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّاغِعِينَ) مِنْ لَمَّا كُنَّا تَكْرَةً وَكَانَ نَبِيَاءُ
وَالصَّالِحِينَ وَالْبَعْثَ شَفَاعَةُ لَهُمْ (فَمَا) مُبْدَأُ لَهُمْ
خَبَرٌ وَمَعْلُومٌ مُحَمَّدٌ وَفِي تَنْقِصٍ خَمِيرُهُ إِلَيْهِ (عَنِ التَّذَكُّرِ
مَعْزِينَ) حَالٌ مِنَ الضَّمِيرِ وَالْبَعْثَ أَيْ شَيْءٌ حُصِّلَ لَهُمْ
فِي الْغَيْرِ عَنْ الْإِعْظَامِ (كَانَتْ حُمُوسٌ مَسْتَفْرَّةٌ) وَ
(فَرَّتْ مِنْ قَسْوَةٍ) أَسَدِيَّ هَرَبَتْ مِنْهُ أَسَدٌ كَلْبٌ

وَالصَّبْرُ إِذَا اسْفَرَّ أَفْهًا لِأَخَذِي لَكِبْرِيكَ لَا إِلَهَ إِلَّا الْعَظِيمُ (بِذَلِكَ) حَالٌ مِنْ أَخَذِي وَذِكْرُ كَلِمَاتٍ بِمَعْنَى الْعَذَابِ (بِالْبَشَرِ) هَلْ بِن شَاءَ مِنْكُمْ بَدَلُ مِنَ الْبَشَرِ أَنْ يَيْقُظَ إِلَى الْخَيْرِ وَالْجَنَّةِ لَا يَمَّا أَوْ بَحْثُ (حَقِّ) إِلَى الشَّرِّ وَالنَّارِ الْكَفَرِ كُلِّ نَفْسٍ كَسَبَتْ رَهِينًا ۚ مَرْهُونَةٌ مَأْخُودَةٌ بِعَمَلِهَا فِي النَّارِ (لَا أَصْحَابَ الْيَمِينِ) وَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ فَتَأْخُذُونَ مِنْهَا كَاتِبُونَ (فِي جَنَّاتٍ) يَتَسَاءَلُونَ هَلْ بَيْنَهُمْ (عَنِ الْجَزَاءِ) هَلْ وَحَالُهُمْ يَقُولُونَ لَهُمْ بَعْدَ خُرُوجِ الْيُوحَدِينَ مِنْ النَّارِ مَا سَدَّكُمْ أَنْ خَلَّكُمْ (فِي سَفَرِهِ) قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ وَلَكِنْ نَطْعِمُ الْمَسْكِينِ وَكُنَّا نَحْضِرُ فِي الْبَاطِلِ مَعَ الْكَافِرِينَ هَلْ كُنَّا نَكْلِبُ بِسُوءِ الدِّينِ الْبَعْثَ وَالْجَزَاءَ (حَتَّى أَتَيْنَا الْيَقِينَ) (لَمُوتٍ) (فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّاغِعِينَ) مِنْ لَمَّا كُنَّا تَكْرَةً وَكَانَ نَبِيَاءُ وَالصَّالِحِينَ وَالْبَعْثَ شَفَاعَةُ لَهُمْ (فَمَا) مُبْدَأُ لَهُمْ خَبَرٌ وَمَعْلُومٌ مُحَمَّدٌ وَفِي تَنْقِصٍ خَمِيرُهُ إِلَيْهِ (عَنِ التَّذَكُّرِ مَعْزِينَ) حَالٌ مِنَ الضَّمِيرِ وَالْبَعْثَ أَيْ شَيْءٌ حُصِّلَ لَهُمْ فِي الْغَيْرِ عَنْ الْإِعْظَامِ (كَانَتْ حُمُوسٌ مَسْتَفْرَّةٌ) وَ (فَرَّتْ مِنْ قَسْوَةٍ) أَسَدِيَّ هَرَبَتْ مِنْهُ أَسَدٌ كَلْبٌ

[illegible][illegible]

[illegible]

[illegible][illegible]

بَطْرِيرَةٍ فَوْفَيْهِمُ اللَّهُ شَرِدَ اللَّيْلُ الْيَوْمَ وَلَقِيَهمُ نَصْرَةٌ وَسُرُورَةٌ وَجَزَاءُهمُ مُنْصَبِرٌ وَوَجْنَةٌ وَجُزْءٌ
مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْكَانِ كَإِيَّامِ الْيَوْمِ فِيهَا تَنَمُّسًا وَلَا تَهْمِيرًا وَذَٰكِبَةٌ عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَلُذَاتُ
فُطُوفٍهَا تَذْلِيلًا وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِمَا فِيهَا مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَأَنَّ الْفَوَارِيزَ الْفَوْارِيزَ مِنْ فِضَّةٍ
قَدْ رَوَّهَا تَقَدَّرُ بِرَاهٍ وَيَسْقُونَ فِيهَا كَأْسًا طَلْحًا مِنْ جَبَلٍ أَعْيَانٍ فِيهَا نِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ

جلا این	فتح الرحمن	موضع القرآن
تَكَلَّمُ الْوُجُوهُ فِيهِ أَي كَرِهَهُ الْمَنْظَرُ لِشِدَّتِهِ (مَنْظَرُ نَزْه)	نهایت سختی	سختی سے
شَدِيدًا فِي ذَلِكَ (فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا هُمُ (نَصْرًا) حَسَنًا وَاضَاءَةً فِي وَجُوهِهِمْ (وَأَمَّا	بسیار گداز داشت ایشان را خدا از سختی آن روز و در سبب نجات آنرا	بسیار گداز داشت ایشان را خدا از سختی آن روز و در سبب نجات آنرا
وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا) بَصَرُهُمْ عَنِ الْمَعْصِيَةِ (جَنَّةً) أَدْخَلُوها (وَحَرِيرًا) لِلْبُسُوَّةِ (مُتَكَلِّمِينَ) حَالٌ مِنْ	و جزا داد ایشان را بپایه صبر ایشان	و جزا داد ایشان را بپایه صبر ایشان
مِنْ فُؤُوعٍ أَدْخَلُوها الْمُقَدَّرَةُ وَكَذَلِكَ يُرُونَ (فِيهَا عَلَى أَكْثَرِ الْأَشْخِ) السُّرُورِ فِي الْحَالِ الْكَارِئُونَ) يَجِدُونَ حَال	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
ثَانِيَةً (فِيهَا شَمْسٌ مَسَاكِينُ مَهْرِيرًا) أَيْ لَا حَرَّ وَلَا بَرْدٌ وَقِيلَ الزَّوْجُ بَيْنَ الْقُرْآنِ صِدْقُهُ مِنْ غَيْرِ شَائِسٍ وَلَا	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
مُرُورُهُ أَيْ قَرِيبَةً عَظُفٌ عَلَى الْحَالِ الْكَارِئُونَ أَيْ غَيْرِ رَافِقِينَ (عَلَيْهِمْ) مِنْهُمْ (ظِلَالُهَا) سَجَرُهَا (وَكُلَّتْ	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
فُطُوها نَذْلِيلًا) أَدْخِلَتْ مَارَهَا فَيُنَالُهَا الْفَائِزُ وَالْقَاعِدُ وَالْمُضْطَجِعُ (وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ) فِيهَا بِأَنْبِيَاءِ	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
مِنْ فِضَّةٍ وَكَوَابِ) أَقْدَحٍ بِأَعْرَى (كَأَنَّ تَحْوِيلًا) قَوْلًا يَمِينُ فِضَّةٍ أَيْ أَنْبِيَاءِ مِنْ فِضَّةٍ يُرَى بَاطِنُهَا	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
مِنْ ظَاهِرِهَا كَالزُّجَاجِ (فَكَرُّوْهَا) أَيْ الطَّائِفُونَ تَقْدِيرًا) عَلَى قَدَرِ رِي السَّارِبِينَ مِنْ غَيْرِ زِيَادَةٍ وَلَا	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
تَقْصِيرٍ (لَكَ) الشَّرَابِ (وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا) مَخْمُورًا (مِنْ جَنَّةٍ) مَا تَمَرُّجُ بِهِ (زَنْجَبِيلًا غَيْثًا) بَلَدًا	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
مِنْ زَنْجَبِيلٍ (فِيهَا تَسْمِي سَلْسَبِيلًا) يَعْنِي أَنَّ مَا دَهَا	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا
لَا يَلْزَمُ الْإِنْسَانَ زِيَادَةُ الْحَرْبِ سَهْلُ الْمَسَاعِي فِي الْحَقِّ	و از آن جهت که در آنجا	و از آن جهت که در آنجا

وہ سر دی تندر

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

بیت و بیرون

خمس عشر

در بیان این که در این روز...

در بیان این که در این روز...

اَوَّلَیْنِ ثُمَّ نُنَجِّیْهُمْ اَخِرَیْنِ ۚ کَذٰلِکَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ۚ وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ
مِنْ مَّا کُتِبَ لَهُمْ یَجْعَلُنَا فِیْ قَرَارٍ مَّکِیْنٍ ۚ اِلٰی قُلُوْبِ عَلٰوْمِهِمْ فَقَدْ رَاَ فِیْهِمْ الْقَادِرُوْنَ ۚ وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ
لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ لَمَّا جَعَلَ الْاَرْضَ کِفَاآءًا ۚ اَحْیَاءَ وَامْوَاتًا ۚ وَجَعَلْنَا فِیْهَا رَاسِیَ شَآخِطٍ وَاسْقٰیْنَا کُم مَّاءً
فَرَاکًا ۚ وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ اِنْطَلِقُوْا اِلٰی مَا کُنْتُمْ بِهٖ تَکْذِبُوْنَ ۚ اِنْطَلِقُوْا اِلٰی ظِلٍّ ذِیْ ثَلَاثٍ شَعْبٍ لَا ظَلِیْلَ
وَلَا یُعْنِیْ مِنَ اللّٰهِ اِنْهَا تَرٰی بِشَرِّهَا الْقَصْرَ ۚ کَاَنَّ جَمَالَاتٍ

موج القرآن	فتح الرحمن	جلالین
<p>۱۱. اَوَّلَیْنِ ثُمَّ نُنَجِّیْهُمْ اَخِرَیْنِ ۚ کَذٰلِکَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ۚ</p> <p>۱۲. وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ مِنْ مَّا کُتِبَ لَهُمْ یَجْعَلُنَا فِیْ قَرَارٍ مَّکِیْنٍ ۚ</p> <p>۱۳. اِلٰی قُلُوْبِ عَلٰوْمِهِمْ فَقَدْ رَاَ فِیْهِمْ الْقَادِرُوْنَ ۚ</p> <p>۱۴. وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ لَمَّا جَعَلَ الْاَرْضَ کِفَاآءًا ۚ</p> <p>۱۵. اَحْیَاءَ وَامْوَاتًا ۚ وَجَعَلْنَا فِیْهَا رَاسِیَ شَآخِطٍ وَاسْقٰیْنَا کُم مَّاءً</p> <p>۱۶. فَرَاکًا ۚ وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ اِنْطَلِقُوْا اِلٰی مَا کُنْتُمْ بِهٖ تَکْذِبُوْنَ ۚ</p> <p>۱۷. اِنْطَلِقُوْا اِلٰی ظِلٍّ ذِیْ ثَلَاثٍ شَعْبٍ لَا ظَلِیْلَ وَلَا یُعْنِیْ مِنَ اللّٰهِ اِنْهَا تَرٰی بِشَرِّهَا الْقَصْرَ ۚ</p> <p>۱۸. کَاَنَّ جَمَالَاتٍ</p>	<p>۱۱. تحت سنبان را جلالان درمی آید</p> <p>۱۲. اَوَّلَیْنِ ثُمَّ نُنَجِّیْهُمْ اَخِرَیْنِ ۚ کَذٰلِکَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ۚ</p> <p>۱۳. وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ مِنْ مَّا کُتِبَ لَهُمْ یَجْعَلُنَا فِیْ قَرَارٍ مَّکِیْنٍ ۚ</p> <p>۱۴. اِلٰی قُلُوْبِ عَلٰوْمِهِمْ فَقَدْ رَاَ فِیْهِمْ الْقَادِرُوْنَ ۚ</p> <p>۱۵. وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ لَمَّا جَعَلَ الْاَرْضَ کِفَاآءًا ۚ</p> <p>۱۶. اَحْیَاءَ وَامْوَاتًا ۚ وَجَعَلْنَا فِیْهَا رَاسِیَ شَآخِطٍ وَاسْقٰیْنَا کُم مَّاءً</p> <p>۱۷. فَرَاکًا ۚ وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ اِنْطَلِقُوْا اِلٰی مَا کُنْتُمْ بِهٖ تَکْذِبُوْنَ ۚ</p> <p>۱۸. اِنْطَلِقُوْا اِلٰی ظِلٍّ ذِیْ ثَلَاثٍ شَعْبٍ لَا ظَلِیْلَ وَلَا یُعْنِیْ مِنَ اللّٰهِ اِنْهَا تَرٰی بِشَرِّهَا الْقَصْرَ ۚ</p> <p>۱۹. کَاَنَّ جَمَالَاتٍ</p>	<p>۱۱. اَوَّلَیْنِ ثُمَّ نُنَجِّیْهُمْ اَخِرَیْنِ ۚ کَذٰلِکَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ۚ</p> <p>۱۲. وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ مِنْ مَّا کُتِبَ لَهُمْ یَجْعَلُنَا فِیْ قَرَارٍ مَّکِیْنٍ ۚ</p> <p>۱۳. اِلٰی قُلُوْبِ عَلٰوْمِهِمْ فَقَدْ رَاَ فِیْهِمْ الْقَادِرُوْنَ ۚ</p> <p>۱۴. وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ لَمَّا جَعَلَ الْاَرْضَ کِفَاآءًا ۚ</p> <p>۱۵. اَحْیَاءَ وَامْوَاتًا ۚ وَجَعَلْنَا فِیْهَا رَاسِیَ شَآخِطٍ وَاسْقٰیْنَا کُم مَّاءً</p> <p>۱۶. فَرَاکًا ۚ وَیَوْمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْمُتَخَلِّفِیْنَ ۚ اِنْطَلِقُوْا اِلٰی مَا کُنْتُمْ بِهٖ تَکْذِبُوْنَ ۚ</p> <p>۱۷. اِنْطَلِقُوْا اِلٰی ظِلٍّ ذِیْ ثَلَاثٍ شَعْبٍ لَا ظَلِیْلَ وَلَا یُعْنِیْ مِنَ اللّٰهِ اِنْهَا تَرٰی بِشَرِّهَا الْقَصْرَ ۚ</p> <p>۱۸. کَاَنَّ جَمَالَاتٍ</p>

[illegible]

[illegible]

جلايلن	فتح الرحمن	موج القرآن
الْكَافِرِينَ فَلَا يَجْمَعُونَ زُرَّتْهَا (مَابَاه) مَرَجَعَالَهُمْ يَكْهُلُوا	مجمع است انرا	۱. شصتا
(الْبَشِيرِينَ) حَالٌ مُّقَدَّرَةٌ أَيْ مُقَدَّرَ الْبَشَرِ فِيهَا	مردانند بدو جمع امانت کنندگان را	۲. رستمین استین
أَحْقَابًا (دَهْوَر) کایه لایها جمع حقب بضم وک	مدهای دوازده سیه است	۳. زنون فل
(کَايِدٌ وَقَوْنٌ فِيهَا بَرْدٌ) نَوْعًا (وَلَا شَرَابًا) بِمَا يَسْرِبُ	بخت انداختن را و در هیچ کس نیست	۴. پنجین دهم کچر نه محمد ملک کالو
تَلَاذُّ (الْأَحْمِيْمَا) مَاءٌ حَارٌّ أَغَايَهُ الْكَرَافَةُ (وَعَسَاةٌ)	مگر آب گرم را و در داب را	۵. مگر گرم پانی خود هستی پب
بِالْخَفِيفِ وَالشَّدِيدِ مَا يَسِيلُ مِنْ صَدِيدٍ يَدْلُهِلُ	جرا داده شد جزاء موافق	۶. بد لاهی پورا
التَّارِفَاتِ كَمْ يَدُ وَقُوْنُهُ جُوعٌ وَبِذَلِكَ (جَزَاءٌ وَقَاةٌ)	بر آیه است ن توقع داشتند	۷. دبه نوع ز کخته تچه
مُؤَافِقًا لِعَذَابِهِمْ فَلَا ذَنْبَ أَعْظَمُ مِنَ الْكُفْرِ وَلَا	حساب را و تکذیب میکردند آیات	۸. حسابی در تحسین های این
عَذَابَ أَعْظَمُ مِنَ التَّارِ إِنَّهُمْ كَانُوا كَايِرِجُونَ (يَكْفُونَ)	بد روع دانستنی در هر جز را ضبط کردم	۹. مگر اگر در هر جزیه کین رکھی و
(حِسَابًا) لَا تَكْأَرِهِمُ الْبَعْثَ (وَكَذَّبُوا بِآيَاتِ الْفُلَانِ)	بطریق نوشتن	۱۰. لکھو
(رِكَابًا) تَكْذِيبًا (وَكُلُّ شَيْءٍ) مِنَ الْأَعْمَالِ الْخَصِيْنَاءِ	بسیار عذاب	۱۱. آب کچھو
ضَبْطَانَهُ (كِتَابًا) كَتَبَ فِي اللَّوْحِ الْخَفِيفِ لِيُجَازِيَ عَلَيْهِ	اعتراف نمود بان در لغت نزد حق	۱۲. در حق
وَمِنْ ذَلِكَ تَكْذِيبُهُمُ بِالْقُرْآنِ (فَكَرُّوا) أَيْ فَيَقَالُ	عذاب بر ایشان که توبه نکرده ای خود	۱۳. کرم بزرگ جادوگر نمر مار
لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ وَقُوْعُ الْعَذَابِ عَلَيْهِمْ ذَوْقُوا	بر آیه مقیمان را طلب یابی باشد	۱۴. جوشک در دالون کومر دمنی بی عیب
جَزَاءُ كُمْ (فَلَنْ تَزِيدَ لَهُمُ الْعَذَابَ) فَوْقَ عَذَابِكُمْ	و در حقا ن انگور باشد	۱۵. اور انگور
(إِنَّ الْمُتَّقِينَ مَفَازًا) مَكَانٌ فَوْزٍ فِي الْجَنَّةِ (حَكَاثٌ)	هم عمر پاک دیگر باشند	۱۶. اور بوجوان عورتین
بَسَاتِينَ بَدَلٌ مِنْ مَفَازِ الْوَسْطَانِ لَهُ (وَأَعْنَابًا) عَطْفٌ	و بیانه شراب پر کرده باشد	۱۷. اور بیاله چکلان
عَلَى مَفَازٍ رَوَّاعٍ (جَوَارِي تَكَعَّبَتُنَّ) تَدْبِرْنَ جَمْعٌ	نشوند آنجا	۱۸. دمنین گے دمان
كَاعْبٍ (أَنْ أَبَا) عَلَى سَنٍّ وَاحِدٍ جَمْعٌ تَرْبٍ يَكْسِرُ التَّلَا		
وَسُكُونِ الرَّعْرِ (وَكَا سَادَهَا فَاهُ) خَمْرٌ أَمْلَأَتْ مَخَالِهَا		
الْقِتَالِ وَأَنَّهُ مِنْ خَمْرٍ كَيْسَمَعُونَ فِيهَا) أَيْ لِحْنَةٌ عِنْدَ		

[illegible]

وَالنَّازِعَاتِ غُرُقًا ۖ وَالشَّارِبَاتِ سُبْحًا ۚ فَالْمُكَرِّمَاتِ لُفًّا ۚ فَالْمُكْرَّمَاتِ أَمْ لِي يُضْمَرَ
تَرْجِفُ الرِّجْفَ تُبْعَثُ الرِّدْفَةُ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ يَقُولُونَ أَمْ نَحْنُ

[illegible][illegible]

لَكَ وَدُونَكَ فِي الْكَافِرَةِ ۖ أَتَذَكَّرُ عِظَامًا مَخْرُجَةً قَالُوا تِلْكَ إِذْ أَكْرَفَ خَاصِرَةٌ ۖ فَاثْمَرُهَا يُجْرَىٰ
وَاحِدَةً ۖ وَآذَاهُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۖ هَلْ لَيْتَكَ حَدِيثُ مُوسَى ۖ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى
أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۖ فَقَالَ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَن تَتْرُكُنِي ۖ وَاهْدِيكَ إِلَىٰ رِبِّكَ فَخَشِيَ ۖ فَلَمَّا إِذْ لَا إِلَهَ
الْكُبْرَى ۖ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۖ ثُمَّ أَدْبَرَ سَعْيَهُ فَجَاءَ نَحْشُ

موضع القرآن	فتح الرحمن	حلالین
بهر آید که پانویس	باز گردانیده شویم بحالت نخستین	لَكَ وَدُونَكَ فِي الْكَافِرَةِ ۖ أَتَذَكَّرُ عِظَامًا مَخْرُجَةً لِّلْوَيْلِ
کیا جب ہو چکے ہیں یا نہ	ایا چون شوم استخوانها	الْحَيَاةِ وَالْكَافِرَةِ اسْمُهُمْ ۖ لَوْلَا اَمْرٌ مِنْهُ رَجَعُ فُلَاكُ
کھوکھری	بوسیدہ بلورندہ شوم	فِي خَافِرَتِهِ اِذَا رَجَعُ مِنْ حَيْثُ جَاءَ ۖ لَوْلَا اَنْتَ عِظَامًا
بولی تو تو بہر پھر آنا	مغفرت آن رجوع ما انگاه	مَخْرُجَةً ۖ وَفِي قِرَاءَةِ نَاخِرَةٍ بِالْيَةِ مُتَّفِقَةٌ ۖ خَشِيَ
تو تباہی فل	رجوع زبان دهنده باشد	قَالُوا تِلْكَ اِنِّي نَجَعْنَا إِلَى الْحَيَاةِ ۖ (اِذَا) اِنْ صَحَّتْ
پھر تو ایک جھڑپی ہی	پس جز این نیست کہ آن واقعہ ایک وقت	اَلْزَمَةُ ۖ رَجَعَتْ ۖ (خَاصِرَةٌ) ذَلَّتْ خُسْرَانِ ۖ قَالَ تَعَالَىٰ
پھر بھی دیے	پس نہ گمان ایشان	فَاثْمَرُهَا ۖ اَي الزَادَةُ الَّتِي يُعْقِبُهَا الْبَعْثُ ۖ (رَجَعَتْ) نَفْخَةٌ
آری میدان میں	بر روی زمین آمدہ باشند	بِالسَّاهِرَةِ ۖ يُوْخِجُهُ الْاَرْضُ اَحْيَاءَ بَعْدَ مَا كَانُوا
پھر بھی ہی جھوکات موسیٰ کی	آیا آمدہ است پیش تو خیر موسیٰ	يَبْطِنُهَا اَمْوَالُهَا ۖ (هَلْ لَكَ) يَأْتِيكَ ۖ (حَدِيثُ مُوسَى) ۖ
جست پکارا سکوی کے رب نے پاک	چون آواز دادش بود در کار او بود	عَامِلٌ فِي ۖ (اِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى) ۖ اسْمُ
نیلان برج جس کا نام طوی ہی	پاک طوی نام	الْوَادِیِ بِالْشَّوْنِ وَتَرَكْنَا ۖ اَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ
جاڑ خون پس سننے	کہ بروی فرعون ہر آئندہ وی	طَغَىٰ ۖ (تَرَكَ) تَرَكَ فِي الْكَافِرَةِ ۖ هَلْ لَكَ ۖ اَذْعُوكَ إِلَىٰ
سراٹھا یا پھر تیرا ہی چاہتا ہی کہ	از حد گذشتہ است پس گویا	أَن تَتْرُكُنِي ۖ وَفِي قِرَاءَةِ بِشَدِيدِ الزَّيِّ بِأَدْعَامِ التَّاءِ
تو سنو یہ	بجگہ بگزیرہ مشغول	الْثَّانِيَةِ فِي الْأَصْلِ ۖ فِيهَا أَطْلَعَهُ مِنَ الشِّرْكِ بِأَن تَشْهَدَ
آوردہ بتاؤں تجھ کو نیزہ بر کی طرف	وردہ بنام ترا سوی بروردگار تو	أَن لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۖ (وَاهْدِيكَ إِلَىٰ رِبِّكَ) ۖ أَذْكَكَ عَلَىٰ
پھر تجھ کو ڈھونڈ پھر دکھائی ہو کہ وہ بڑا ہی	پس برسی پس بنمود فرعون آن	مَعْرِفَتِهِ بِالْبُرْهَانِ ۖ فَخَشِيَ ۖ فَخَافَهُ ۖ (فَارَاهُ الْإِلَٰهَ)
پھر چھٹا یا سننے	پس عداوت پیدا نہیں	الْكُبْرَى ۖ مِنْ يَأْتِيهِ النِّسْبُ وَهِيَ الْيَدُ وَالْعَصَا ۖ (فَلَمَّا)
آوردہ بتاؤں تجھ کو پھر	و تاتر فی کرد پس از آن مجلس باز	فِرْعَوْنَ مُوسَى ۖ (وَعَصَىٰ) اللَّهُ تَعَالَىٰ ۖ (ثُمَّ أَدْبَرَ) عَنْ
تلاش کرتا پھر کج جمع کیا	نہ بر گشتن پس جمع کرد قوم خود را	الْأَيْمَانِ ۖ (يَسْعَىٰ) فِي الْأَرْضِ بِالْفَسَادِ ۖ (نَحْشُ) ۖ جَمْعُ النَّحْشِ

بہر آید کہ پانویس
کیا جب ہو چکے ہیں یا نہ
کھوکھری
بولی تو تو بہر پھر آنا
تو تباہی فل
پھر تو ایک جھڑپی ہی
پھر بھی دیے
آری میدان میں
پھر بھی ہی جھوکات موسیٰ کی
جست پکارا سکوی کے رب نے پاک
نیلان برج جس کا نام طوی ہی
جاڑ خون پس سننے
سراٹھا یا پھر تیرا ہی چاہتا ہی کہ
تو سنو یہ
آوردہ بتاؤں تجھ کو نیزہ بر کی طرف
پھر تجھ کو ڈھونڈ پھر دکھائی ہو کہ وہ بڑا ہی
پھر چھٹا یا سننے
آوردہ بتاؤں تجھ کو پھر
تلاش کرتا پھر کج جمع کیا

باز گردانیده شویم بحالت نخستین
ایا چون شوم استخوانها
بوسیدہ بلورندہ شوم
مغفرت آن رجوع ما انگاه
رجوع زبان دهنده باشد
پس جز این نیست کہ آن واقعہ ایک وقت
پس نہ گمان ایشان
بر روی زمین آمدہ باشند
آیا آمدہ است پیش تو خیر موسیٰ
چون آواز دادش بود در کار او بود
پاک طوی نام
کہ بروی فرعون ہر آئندہ وی
از حد گذشتہ است پس گویا
بجگہ بگزیرہ مشغول
از کون و جنبہ ہر جہت و غیرہ
وردہ بنام ترا سوی بروردگار تو
پس برسی پس بنمود فرعون آن
پس عداوت پیدا نہیں
و تاتر فی کرد پس از آن مجلس باز
نہ بر گشتن پس جمع کرد قوم خود را

[illegible]

[illegible]

عم عیس

ع

لَا تَعْلَمُوهُمْ فَلَمَّا جَاءَتْهَا لَصَاحَتُهُ يَوْمَ تَفُزُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُم
يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ مُسْفَرَةٌ صَاحِبُهُ مُسْتَبْشِرَةٌ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهِ غَاغِبَةٌ
سُورَةُ كُورِثٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَتِسْعٌ قُرْآنُكَ هُمُ الْكُفْرَةُ الْفَجْرَةُ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ
وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ
وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ
وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ
وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ

حلالین	فتح الرحمن	تفسیر مجمع القرآن
فِي الْقُبُورِ قَبْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمُوهُمْ فَلَمَّا جَاءَتْهَا لَصَاحَتُهُ يَوْمَ تَفُزُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُم يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ مُسْفَرَةٌ صَاحِبُهُ مُسْتَبْشِرَةٌ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهِ غَاغِبَةٌ سُورَةُ كُورِثٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثٌ وَتِسْعٌ قُرْآنُكَ هُمُ الْكُفْرَةُ الْفَجْرَةُ	شما چهار بابان شما را در روز قیامت می بیند و هر یک را از شما یک شغل می دهد و چهره او در روز قیامت باز روشن می شود و صاحب او در روز قیامت بر او شادمان می شود و چهره او در روز قیامت بر او غایب می شود	در روز قیامت هر کس را از شما یک شغل می دهد و چهره او در روز قیامت باز روشن می شود و صاحب او در روز قیامت بر او شادمان می شود و چهره او در روز قیامت بر او غایب می شود
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم
إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ	اگر آفتاب ذوب شود	اگر آفتاب ذوب شود
وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ	و اگر ستارگان پراکنده شوند	و اگر ستارگان پراکنده شوند
وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ	و اگر کوه ها حرکت کنند	و اگر کوه ها حرکت کنند
وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ	و اگر حیوانات بی استفاده شوند	و اگر حیوانات بی استفاده شوند
وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ	و اگر وحوش ها جمع شوند	و اگر وحوش ها جمع شوند
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ	و اگر دریا ها جمع شوند	و اگر دریا ها جمع شوند

در روز قیامت هر کس را از شما یک شغل می دهد و چهره او در روز قیامت باز روشن می شود و صاحب او در روز قیامت بر او شادمان می شود و چهره او در روز قیامت بر او غایب می شود

عم تکوید

ع الی

ذی قُوَّةٍ عِنْدَ ذِی الْعَرْشِ مَكِينٍ وَمَا صَاحِبُ كُرْسِيِّهِ دَاخِرٌ وَلَا يُغِیْبُهَا لَیْلٍ
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَیْبِ مُضِیِّنٌ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَیْطَانٍ رَجِیْمٍ فَکَیْنٌ تَدْعُوهُ لَئِنْ هُوَ إِلَّا فِی السَّمِیْعِ
لَمِنْ شَاكِرِمْ اَنْ یَّسْتَفِیْهُمُ مَا نُنَاشِئُ اِنَّ اَکْبَرُ اِلَهِاتِ الْعَالَمِیْنَ

سُوْرَةُ اَنْعَامٍ مَّکَّةٌ ۙ اٰیَاتُهَا ۙ اَرْبَعٌ وَّسَبْعُوْنَ ۙ وَفُتِحَتْ ۙ

موضع القرآن	فتح الرحمن	جلا این
توت رکناخت کے مالک پاس درجہ پایا ہوا	محبوب نامی باوقار نزدیک خداوند	عَلَى اللَّهِ تَعَالَى وَهُوَ جَنِّبُ الْخِيفِ إِلَهٌ لِّزُورِهِ
شب کا نام ہوا وہاں معتبر جگہ اور یہ تھا راز حق نہیں	فرمان برداری کردہ شدہ در ملکوت آسمان	(ذی قُوَّةٍ) اِنِّیْ شَدِیْدُ الْقُوَّی (عِنْدَ ذِی الْعَرْشِ)
کچھ دیوانہ اور اس نے دیکھا کہ کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	مشغوب با مانت و نیست ابن پرشما	اَیُّ اللَّهِ تَعَالَى (مَکِیْنٌ) ذِیْ مَکَانٍ مُّتَعَلِّقٌ بِهِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	عِنْدَ (مُطَاعٍ شَم) اِنِّیْ تُطِيعُهُ الْمَلَائِکَةُ فِی السَّمَوَاتِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	(اَلَمِیْنِ) عَلَى الْوَحِّی (وَمَا صَاحِبُكُمْ) مُحَمَّدٌ صَلَّی اللَّهُ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَظَّفَ عَلَى اَنَّهُ اِلَى الْخِرَاقِ الْقِسْمَ عَلَيْهِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	(رَجِیْمٌ) کَمَازِ عَنَامٍ (وَلَقَدْ رَاَهُ) رَاٰی مُحَمَّدٌ جَنِّیْلَ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	عَلَيْهَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى صُوْرَةٍ الَّتِیْ خُلِقَ عَلَيْهَا
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	(بِالْاَفْقِ الْمُبِیْنِ) الْبَیِّنُ وَهُوَ لَا عَلَى سَاحِلَةِ الشَّرِّقِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	(وَمَا هُوَ اِیَّ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) عَلَى الْغَیْبِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	مَا غَابَ مِنْ الْوَحِّیْ بِخَبَرِ السَّمَاءِ (مُضِیِّنٌ) بِمُتَمِّمِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	وَفِیْ فِرَاقٍ بِالضَّادِ اِیَّ یُخْبِلُ فِیَنْقُصُ شَیْئًا مِنْهُ (وَمَا هُوَ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	اِیُّ الْقُرْآنِ) (بِقَوْلِ شَیْطَانٍ) مُّسْتَرِیْقِ السَّمْعِ (رَجِیْمٌ)
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	مَرْجُوْمٌ (فَکَیْنٌ تَدْعُوهُ لَئِنْ هُوَ اِلَّا فِی السَّمِیْعِ)
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	اِنْ کَرِهَ الْقُرْآنُ وَاعْرَاضَ عَنْكُمْ عَنْهُ (اِنْ) مَا (هُوَ اِلَّا
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	ذِکْرٌ عِظَمُ الْعَالَمِیْنَ) اَلَا نَسِ وَلِیْحَنَ (لَمِنْ شَاكِرِمْ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	مِنْكُمْ) بَلْ لَمِنْ الْعَالَمِیْنَ بِاَعْلَادٍ لِّجَارٍ اِنْ کِیْسَ قَیْمِمْ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	وَاِشْبَاعِ لَحْنٍ (وَمَا نُنَاشِئُ) اَلَا سَتَقَامَةُ عَلَى الْحَقِّ (اَلَا اَنْ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	یَسَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِیْنَ) لَحْلَاوِیْسَ قَامَتُمْ عَلَيْهِ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	سُوْرَةُ اَنْعَامٍ مَّکَّةٌ ۙ اٰیَاتُهَا ۙ اَرْبَعٌ وَّسَبْعُوْنَ ۙ وَفُتِحَتْ ۙ
کچھ کن رے آسمان یاس اور یہ غیب کی بات پر نہیں	دیوانہ پرانیہ یار شام دیدہ بودان	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیْمِ

سُوْرَةُ اَنْعَامٍ مَّکَّةٌ ۙ اٰیَاتُهَا ۙ اَرْبَعٌ وَّسَبْعُوْنَ ۙ وَفُتِحَتْ ۙ

اِذَا التَّمَوُّدُ انْفَضَّتْ وَادَّ الْكَوْكَِبُ انْتَشَرَتْ وَادَّ الْبَحَارُ خَبْرَتْ وَادَّ الْغُيُورُ بَعِثَتْ نَفْسًا قَدْ سَلِمَتْ عَمِ الْاِنْفِصَالِ
يَا أَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا عَرَّبَكَ رَبُّكَ الْكَرِيمُ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّكَ فَعَدَلَ لَكَ فِي رَحْمَتِهِ وَكَرَمِهِ
بَلْ تَكْذِبُونَ بِالَّذِينَ هُمْ عَلَيْكُمْ كَاذِبِينَ كَرِهَ اَلْمَآكَرِ سَوِيَّةٌ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ اِنَّ اَلْكَوْكَبَ لَفِي رَحْمَةٍ وَلَنْ
اَلْبَحَارُ لَفِي حَجْرٍ يَصْلَوْنَهَا اَلَّذِينَ هُمْ عَنْهَا كَاثِبِينَ وَمَا اَدْرَاكَ مَا يَوْمُ

موضح القرآن	تفسیر	ترجمہ
۱۔ جب آسمان چرچا و اوجھ تار جھریں	و جبکہ آسمان چرچا و اوجھ تار جھریں	اِذَا التَّمَوُّدُ انْفَضَّتْ (و اِذَا الْكَوْكَبُ انْتَشَرَتْ)
۲۔ اوجھ دریا بہ چلین فل	و جبکہ دریا بہ چلین فل	انْفَضَّتْ وَ سَاقَطَتْ (وَ اِذَا الْبَحَارُ خَبْرَتْ)
۳۔ اوجھ	و جبکہ دریا بہ چلین فل	بَعْضُ فَصَلَتْ بَحْرًا وَ اِذَا الْغُيُورُ بَعِثَتْ نَفْسًا قَدْ سَلِمَتْ عَمِ الْاِنْفِصَالِ
۴۔ قبرین انصافی جاوین فل	و جبکہ دریا بہ چلین فل	اَلْقُبُورُ بَعِثَتْ (قُلُوبُ تَرَايَا وَ بَعِثَتْ مَوْتَاهَا وَ جَوَابُ
۵۔ جان بوی جی	و جبکہ دریا بہ چلین فل	اِذَا وَ مَا عَظِيفٌ عَلَيْهَا) عَلِمَتْ نَفْسٌ اَيُّ كُلِّ نَفْسٍ قَتَتْ
۶۔ جو آگے بھیجا	و جبکہ دریا بہ چلین فل	هَذِهِ لِمَا كُوِّرَتْ وَ هُوَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (مَا قَدْ سَتَ) مِنْ
۷۔ اور بھیجے جو آگے آئی آدمی	و جبکہ دریا بہ چلین فل	اَلْاَعْمَالِ (يَا) مَا اَخْرَجْتُمْ مِنْهَا فَلَمْ تَعْمَلُوا بِهَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ
۸۔ کاشی سے نکالنے پر کیم پر جس نے	و جبکہ دریا بہ چلین فل	اَلْكَافِرُ مَا عَرَّبَكَ رَبُّكَ الْكَرِيمُ حَتَّى عَصَيْتَهُ (الَّذِي
۹۔ بھگو سا ماحہ بھگو بھگو کر	و جبکہ دریا بہ چلین فل	خَلَقَكَ) بَعْدَ اَنْ لَمْ تَكُنْ (فَسَوِّكَ) جَعَلَكَ مَسْتَوًى
۱۰۔ بھر بھگو برا بھگیا	و جبکہ دریا بہ چلین فل	لِخَلْقَتِكَ سَالِمًا اَلْاَعْضَاءُ (فَعَدَلَ لَكَ) بِالْخَفِيفِ وَ
۱۱۔ جس صورت میں	و جبکہ دریا بہ چلین فل	الْقَثِيفِ يَدُ جَعَلَكَ مُعْتَدِلًا لِخَلْقَتِكَ مُنْتَاسِبًا لْاَعْضَاءِ
۱۲۔ خواتین ترکیب دلا ترا بیانی	و جبکہ دریا بہ چلین فل	لَيْسَتْ يَدُكَ وَ مَخْلَاقُكَ اُولَئِكَ الْاُخْرَى (فِي اَيِّ صُورَةٍ مَا
۱۳۔ بلکہ دروغی شے بد اعمال را	و جبکہ دریا بہ چلین فل	اَخْلَقْتُمْ) (شَاءَ رَبُّكَ) كَلَّا رَدَّ عَنْ عَيْنٍ اَخْرَجَكَ مِنْ اَللّٰهِ
۱۴۔ و ہر انبیر گماشتہ شدہ اندکاسان	و جبکہ دریا بہ چلین فل	تَعَالَى (بَلْ تَكْذِبُونَ) يَا كَاذِبُ كَذِبًا بِالَّذِينَ (اَلْبَحْرُ) عَلَى
۱۵۔ کاشی سے نکالنے پر کیم پر جس نے	و جبکہ دریا بہ چلین فل	اَلْاَعْمَالِ (وَ اَنْ عَلَيْكُمْ كَاذِبِينَ) مِنْ اَلْمَلَائِكَةِ اَلْاَعْمَالُ لَكُمْ
۱۶۔ و ہر انبیر گماشتہ شدہ اندکاسان	و جبکہ دریا بہ چلین فل	(اَوْ كَمَا) عَلَى اَللّٰهِ (كَاتِبِينَ) لَهَا (يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ) جَمِيعًا
۱۷۔ و ہر انبیر گماشتہ شدہ اندکاسان	و جبکہ دریا بہ چلین فل	(اِنَّ الْاَبْرَارَ) الْمُؤْمِنِينَ الصَّادِقِينَ فِي اِيْمَانِهِمْ (لَفِي نِعْمَةٍ)
۱۸۔ و ہر انبیر گماشتہ شدہ اندکاسان	و جبکہ دریا بہ چلین فل	جَنَّةٍ (وَ اِنَّ الْبَحَارَ) الْكَافِرَ لَفِي حَجْرٍ (نَارُ حَرِيقٍ) يَصْلَوْنَهَا
۱۹۔ و ہر انبیر گماشتہ شدہ اندکاسان	و جبکہ دریا بہ چلین فل	يَدْخُلُونَهَا اُولَئِكَ اَلَّذِينَ هُمْ (اَلْبَحْرُ) (وَ مَا هُمْ عَنْهَا
۲۰۔ و ہر انبیر گماشتہ شدہ اندکاسان	و جبکہ دریا بہ چلین فل	بِعَابِينَ) (يُخْرِجُهُمْ) (وَ مَا اَدْرَاكَ) اَعْلَمَكَ (مَا يَوْمُ

و جبکہ دریا بہ چلین فل

<p>عم الطفیفین ع عشر</p>	<p>الَّذِينَ نَسُوا مَا آتَاهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ يَوْمَ الْآخِرَةِ إِذْ لَمْ يَكُن لَّهُمْ حِسَابُهُمْ سورة المطففين وَبَلِّغْ لِلْمُطَفِّفِينَ الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا لَوْ لَمْ يَكُن لَّهُمْ حِسَابُهُمْ يَوْمَ الْآخِرَةِ الْجَارِ أَفْجَاءَ بَلِيغِينَ مَّا بَلَغَتِهُمُ الْبُيُوتُ مِنْ قِبَلِهِمْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِغُيَاظٍ مُّسَوَّمَةٍ مُّسَوَّمَةٌ ذُو ظُلُمٍ لَّيَالٍ مَسْجُومَةٍ يَكْفُرُونَ بِالَّذِينَ نَسُوا مَا آتَاهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ يَوْمَ الْآخِرَةِ</p>
<p>موضع القرآن الطفیفین عشر</p>	<p>الَّذِينَ نَسُوا مَا آتَاهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ يَوْمَ الْآخِرَةِ إِذْ لَمْ يَكُن لَّهُمْ حِسَابُهُمْ سورة المطففين وَبَلِّغْ لِلْمُطَفِّفِينَ الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا لَوْ لَمْ يَكُن لَّهُمْ حِسَابُهُمْ يَوْمَ الْآخِرَةِ الْجَارِ أَفْجَاءَ بَلِيغِينَ مَّا بَلَغَتِهُمُ الْبُيُوتُ مِنْ قِبَلِهِمْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِغُيَاظٍ مُّسَوَّمَةٍ مُّسَوَّمَةٌ ذُو ظُلُمٍ لَّيَالٍ مَسْجُومَةٍ يَكْفُرُونَ بِالَّذِينَ نَسُوا مَا آتَاهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ يَوْمَ الْآخِرَةِ</p>

موضع القرآن
الطفیفین
عشر

المطففين	عشر خمس		

[illegible]

[illegible]

[illegible]

الاشقي الذي يصلي النار الكبرى ثم لا يموت فيها ولا يحيى ۝ قد افلح من تركها وذكركم ربي ارفعكم ۝
بل تؤثرون الحياة الدنيا والاخرة خير وان هذا الف الصنف الاول ۝ صنف ابراهيم وموسى
سورة الغاشية مكيه ۝
بسم الله الرحمن الرحيم ست وعشرون آية
هل اتيتك حديث الغاشية ۝ ووجه يومئذ خاشعة ۝ علمه ۝ ناصية ۝ تسقى من عين انية ۝ ليس لهم
طعام الا من ضريرة ۝ لا يسمن ولا يغني من جوع ۝ ووجه يومئذ ناعية ۝ لسعها راضية ۝

جلايلين	فتح الرحمن	موضع التران
(الاشقي) ومعنى الشقي أي الكافر الذي يصلي النار الكبرى هي نار الآخرة والصغرى نار الدنيا (ثم لا يموت فيها) فليس ترجو له حياة هنيئة (قد افلح) فاز من تركها نظير يابيمان (وذكركم ربي ارفعكم) (فصل في) الصلوات وذلك من امور الآخرة ولفظ من معرض عن النار (بل يؤمنون) بالثانية والفوقانية (الحياة الدنيا) على الآخرة (والاخرة) المشتملة على الجنة بخير وبقية ان هذا أي فالاح من تركي ويكون الآخرة خير كفي الصنف الاول ۝ المذكور قبل القرآن (صنف ابراهيم وموسى وهي عشر صنف ابراهيم والنوم لموسى سورة الغاشية ۝ بسم الله الرحمن الرحيم ست وعشرون آية هل اتيتك حديث الغاشية ۝ القيامه ۝ لها نغش الحاكيق باهواكها ۝ ووجه يومئذ عير بها عن الدواب في الموضعين (خاشعة) ذليلة ۝ عاملة ۝ ناصية ۝ ذات نضب ۝ وعب ۝ بالسلاسل ۝ لا غلال ۝ (فصل في) التناول فتح ۝ نار حامية ۝ تسقى من عين انية ۝ شكيدك الحرة (ليس لهم طعام الا من ضريرة) هو كوع من الشوك لا ترعاه ۝ اذ به الحشبه ۝ لا يسمن ولا يغني من جوع ۝ ووجه يومئذ ناعية ۝ حسنة ۝ (لسعها) في الدنيا بالطاعة ۝ راضية ۝ في الآخرة ۝ ارات نوابه	بسم الله الرحمن الرحيم ست وعشرون آية هل اتيتك حديث الغاشية ۝ ووجه يومئذ خاشعة ۝ علمه ۝ ناصية ۝ تسقى من عين انية ۝ ليس لهم طعام الا من ضريرة ۝ لا يسمن ولا يغني من جوع ۝ ووجه يومئذ ناعية ۝ لسعها راضية ۝	موضع التران

وتمت هذه السورة التي هي سورة الغاشية مكية ست وعشرون آية
والاشقي الذي يصلي النار الكبرى ثم لا يموت فيها ولا يحيى ۝ قد افلح من تركها وذكركم ربي ارفعكم ۝
بل تؤثرون الحياة الدنيا والاخرة خير وان هذا الف الصنف الاول ۝ صنف ابراهيم وموسى
سورة الغاشية مكيه ۝
بسم الله الرحمن الرحيم ست وعشرون آية
هل اتيتك حديث الغاشية ۝ ووجه يومئذ خاشعة ۝ علمه ۝ ناصية ۝ تسقى من عين انية ۝ ليس لهم
طعام الا من ضريرة ۝ لا يسمن ولا يغني من جوع ۝ ووجه يومئذ ناعية ۝ لسعها راضية ۝

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
بَعْدَ الْمَوْتِ اِنَّمَا عَلَيْنَا حِسَابُهُمْ جَزَاءُ هُمْ كَذِبًا اَبَدًا سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ اَمْكِدُ رِيَّةً ثَلَاثُونَ آيَةً	بَارِئُ الرَّحْمٰنِ رَاسَتْ حَسْبُ الْاَشْفَاءِ سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَلَمْ يَسْتِ اَبَدًا	بَارِئُ الرَّحْمٰنِ رَاسَتْ حَسْبُ الْاَشْفَاءِ سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَلَمْ يَسْتِ اَبَدًا
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَالْفَجْرِ اَيُّ فَجْرٍ كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلٍ عَشْرَةٍ اَيُّ عَشْرِ ذِي الْحِجَّةِ وَالشَّفْعِ الزَّوْجِ وَالْوَتْرِ يَفْعَلُوا وَكُسْرَاهَا الْغَتَا الْفُؤُ وَاللَّيْلِ اِذَا يَسِرُّهُ اَيُّ مَقِيلًا وَمَدِيرًا هَلْ فِي ذَلِكَ الْقِسْمِ اَقَمَ لَذِي حَجْرٍ عَقْلٍ وَحَوَابِ الْقِسْمِ تَحْدُوفٍ اَيُّ لَتَعَذَّبَنَّ يَا كَافِرٌ مَّكَرَ الْعَمْرِ تَعْلَمُ بِاَسْحَابِ كَيْفَ فَعَلِ رَبُّكَ بَعَادَهُ اَيُّ هِيَ عَادَةُ الْاُولَى قَارِعٌ عَظْفٌ بَيَانُ اَيُّ بَدَلٌ وَمَنْعٌ الصَّرْفُ لِلْعِلْمِيَّةِ وَالْكَرْبُ رَيْثُ (ذَاتُ الْعَمَلِ) اَيُّ الطُّولِ كَانَ طُولُ الطُّولِ مِنْهُمْ اَرْبَعُ مِائَةٍ ذَرَّاجِ (الَّتِي لَمْ يَخْلُقْ مِثْلَهَا فِي الْبِلَادَةِ) فِي بَطْشِهِمْ وَقُوَّتِهِمْ (وَقُوَّةُ الَّذِينَ جَابُوا) قَطَعُوا الصُّخْرَ جَمْعُ صَخْرَةٍ وَتَحْدُوهَا بَيُوتًا (بِالْوَادَةِ) وَادِي الْفُكْرِ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْاَوْتَادَةِ) كَانَ يَتَلَا رُبْعَهُ اَوْ تَادِيَتْ لَهَا يَدِي وَرَجُلِي مَنْ يَعْدِبُهُ (الَّذِينَ طَعَنُوا) كَجَبْرًا (فِي الْبِلَادَةِ) فَكَثُرَ وَافِيهَا الْفَسَادَةُ الْقَتْلُ عَمْرُهُ (فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطًا) نَوْعٌ (عَلَابِ) اِنْ رَبُّكَ لَيَا لِمُصَادَةٍ يَرْصُلُ لَعْمَالُ الْعِبَادَةِ لَا يَفُوتُهُ مِنْهَا شَيْءٌ لِّجَانِّهِمْ عَلَيْهَا (فَاَمَّا الْاِنْسَانُ) الْكَافِرُ اِذَا مَاتَ تَلَبَّسَ اَخْتَبَرَهُ (فَاَكْرَمًا) بِالْمَالِ وَغَيْرِهِ (وَنَعْمَ) يَقُولُ رَبِّي	بَارِئُ الرَّحْمٰنِ رَاسَتْ حَسْبُ الْاَشْفَاءِ سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَلَمْ يَسْتِ اَبَدًا	بَارِئُ الرَّحْمٰنِ رَاسَتْ حَسْبُ الْاَشْفَاءِ سُورَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَلَمْ يَسْتِ اَبَدًا

عَذَابُهُ أَحَدُهُ وَلَا يُؤْتِيهِ وَثَاقَهُ أَحَدُهُ يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً عِمْ الْبِلَادِ
سُورَةُ الْبَلَادِ مَكِّيَّةٌ وَأَدْخُلِي فِي عِبَادِي وَأَدْخُلِي جَنَّتِي
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا أُقِيمُ هَذَا الْبَلَادَ وَأَنْتَ حَاجٌّ إِلَى الْبَلَادِ وَوَلَدُهُ وَمَا وَلَدُهُ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ أَلَيْسَ لَنَا بِحَسْبٍ أَنْ

جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
الَّذِينَ عَذَابُهُمْ أَشَدُّ مِنْ عَذَابِ الْآخِرِينَ (أَحَدُهُ) أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً عِمْ الْبِلَادِ	ما تدر عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس	بشدن سے مارگوئی فل اور باد و در کجایا اسکا باد و در کجایا
(ق) لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ (وَأَدْخُلِي جَنَّتِي) وَثَاقُهُ (وَأَدْخُلِي جَنَّتِي) وَثَاقُهُ (وَأَدْخُلِي جَنَّتِي) وَثَاقُهُ	و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس	ای بی من بگریه بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل
لَا يُعَذِّبُ أَحَدٌ مِثْلَ عَذَابِهِ وَلَا يُوَفِّيهِ مِثْلَ أَثَرِهِ	و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس	بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل
يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً عِمْ الْبِلَادِ	و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس	بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل
لَا أُقِيمُ هَذَا الْبَلَادَ وَأَنْتَ حَاجٌّ إِلَى الْبَلَادِ وَوَلَدُهُ وَمَا وَلَدُهُ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ	و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس	بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل
أَلَيْسَ لَنَا بِحَسْبٍ أَنْ	و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس و نه عذوبت خدا را هیچ کس	بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل بهر حال به ریل و ریل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا أُقِيمُ هَذَا الْبَلَادَ وَأَنْتَ حَاجٌّ إِلَى الْبَلَادِ وَوَلَدُهُ وَمَا وَلَدُهُ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ
أَلَيْسَ لَنَا بِحَسْبٍ أَنْ

جلالین	فتح الرحمن	موضح القرآن
سورة الشمس مكية خمس عشرة آية	سورة شمس کی است وکن ہائزہ	سورت شمس کی ہندہ آیت کی
بسم الله الرحمن الرحيم	بسم ہدای بخش یندہ مہربان	بسم ہدای بخش یندہ مہربان
والشمس وضحاها (والقمر اذا غاب)	تساقبات وروشنی اور دھندل	تساقبات وروشنی اور دھندل
تجرها طالعاً عند غروبها (والنهار اذا اجلها)	چرخہ کو طالعہ کے طور پر اور دن کو جب کہ	چرخہ کو طالعہ کے طور پر اور دن کو جب کہ
(والليل اذا يغشاها) يعطيهما بظلمته ولا في الثالثة	اور رات کو جب کہ چھوڑ دے اور رات کو جب کہ	اور رات کو جب کہ چھوڑ دے اور رات کو جب کہ
لجود الظرفين والعامل فيها فعل القسم (والسما	دشمن آسمان	دشمن آسمان
وما بناها والارض وما تحياها) بسطها (ونفس)	وہاں کی زمین اور زمین کی چھائی	وہاں کی زمین اور زمین کی چھائی
معنى نفوس (وما سويها) في الخلق وما في الثالثة	وہاں کی نفس اور وہاں کی خلق	وہاں کی نفس اور وہاں کی خلق
مصدقية (أو معنى من) فالهمها نجوہا وتقويها	وہاں کی صدقہ اور وہاں کی تقویٰ	وہاں کی صدقہ اور وہاں کی تقویٰ
بين لها طريق الخير والشر واخر التقوى رعايتها	وہاں کی راہِ خیر اور شر اور آخر تقویٰ	وہاں کی راہِ خیر اور شر اور آخر تقویٰ
الاول وجواب القسم (فذا قل) حدثت من الله	پہلی جواب قسم (فذا قل) حدثت من الله	پہلی جواب قسم (فذا قل) حدثت من الله
طول الكلام (من ركاها) طهرها من اللاتوب (وقد	کلام طویل (من رکاها) طهرها من اللاتوب (وقد	کلام طویل (من رکاها) طهرها من اللاتوب (وقد
خاب) خسر من دساها (اخفاها بالعصية اصلا	خواب (خسر من دساها) (اخفاها بالعصية اصلا	خواب (خسر من دساها) (اخفاها بالعصية اصلا
دسساها ابد لت السنين الثانية) الفا خفيفا (كذبت	دسساها ابد لت السنين الثانية) الفا خفيفا (كذبت	دسساها ابد لت السنين الثانية) الفا خفيفا (كذبت
ثمود) رسوا اصلها (بطغوها) بسبب طغيانها (اذ	ثمود) رسوا اصلها (بطغوها) بسبب طغيانها (اذ	ثمود) رسوا اصلها (بطغوها) بسبب طغيانها (اذ
انبعث) انبعث (اشقيها) وانما قد ارى عقر الناقة	انبعث) انبعث (اشقيها) وانما قد ارى عقر الناقة	انبعث) انبعث (اشقيها) وانما قد ارى عقر الناقة
برضاهم (فقال لهم رسول الله) صالح (يا اهل الله) اى	برضاہم (فقال لهم رسول الله) صالح (يا اهل الله) اى	برضاہم (فقال لهم رسول الله) صالح (يا اهل الله) اى
ذروها (وسقيها) وشربها في يومها وکان لها يوم	ذروها (وسقيها) وشربها في يومها وکان لها يوم	ذروها (وسقيها) وشربها في يومها وکان لها يوم
ولهم يوم (فكذبوه) في قوله ذاك عن الله تعالى الرب	ولہم يوم (فكذبوه) في قوله ذاك عن الله تعالى الرب	ولہم يوم (فكذبوه) في قوله ذاك عن الله تعالى الرب
عليه نزل العذاب بهم ان خالفوه (فعمروها) فكلوها	علیہ نزل العذاب بهم ان خالفوه (فعمروها) فكلوها	علیہ نزل العذاب بهم ان خالفوه (فعمروها) فكلوها

[illegible]

عیم الضحی

ع

وَالضُّحَىٰ ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَآ قَلَىٰ ۝ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝ فَلَمَّا الْيَسِيمَ فَلاتَقَهَرَهُ ۝ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلاتَنْهَرَهُ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

جلايين

نحو العزيم

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

وَالضُّحَىٰ ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَآ قَلَىٰ ۝ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝ فَلَمَّا الْيَسِيمَ فَلاتَقَهَرَهُ ۝ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلاتَنْهَرَهُ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

وَالضُّحَىٰ ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَآ قَلَىٰ ۝ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝ فَلَمَّا الْيَسِيمَ فَلاتَقَهَرَهُ ۝ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلاتَنْهَرَهُ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

وَالضُّحَىٰ ۝ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ۝ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَآ قَلَىٰ ۝ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝ فَلَمَّا الْيَسِيمَ فَلاتَقَهَرَهُ ۝ وَأَمَّا السَّائِلَ فَلاتَنْهَرَهُ ۝ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

سورة الشرح مكية وهي من ابيات سبع وعشرون كلمة

سورة التين مكية او مدنية ثمان ايات
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ وَكُوفٍ سَبْعِينَ وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ

[illegible][illegible]

هم اولی

بع

خمس

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرٌ مَّمْنُوْنٍ ۝۱۱۲ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرٌ مَّمْنُوْنٍ ۝۱۱۲
سورة العلق مكية وهي علقية
اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝۱ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝۲ اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْكَرِيْمُ ۝۳ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝۴ عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝۵

این سوره در بیان اینست که هر که ایمان آورد و عمل صالح کند پاداشی خواهد داشت که از پاداش مؤمنان جداست و این سوره را در وقت خواب و بیداری و در وقت غم و شادی بخواند بسیار سودمند است و در وقت غم و شادی بخواند بسیار سودمند است و در وقت غم و شادی بخواند بسیار سودمند است

موضع الزمان	فتح الرحمن	جلالین
<p>مگر جو یقین الیہ ادرکین</p> <p>بھلا یا این سوا نکو نیک ہی بلاینها</p> <p>بهر کسبون جسدادی نوسن بچھے</p> <p>در لاملنا</p> <p>کیا نہیں افسوس تاکون سے حکام</p> <p>سودت علی علی ہی امیرت کی</p> <p>شرح مذکورہ جو برائے نعت دینے والا</p> <p>پڑھا اپنے رب کے نام سے جسے بنایا</p> <p>سابا آدمی ہوگی بھکی ہے</p> <p>اور برابر بڑا کریم ہی</p> <p>جس نے علم سکھایا قلم سے</p> <p>سکھایا آدمی کو</p> <p>جو بخیا سنا تعارف</p>	<p>مگر آنکہ ایمان آوردند و کارهای</p> <p>شایسته کردند پس ایشانراست</p> <p>بفرستیم تا بهشت را ببینند</p> <p>این سوره را در وقت غم و شادی</p> <p>بخواند بسیار سودمند است و در وقت</p> <p>غم و شادی بخواند بسیار سودمند است</p> <p>و در وقت غم و شادی بخواند بسیار</p> <p>سودمند است و در وقت غم و شادی</p> <p>بخواند بسیار سودمند است و در وقت</p> <p>غم و شادی بخواند بسیار سودمند است</p> <p>بنام خدای بخشاینده مهربان</p> <p>تو ان برکت نام بر در کار خود که</p> <p>بازید آدمی را از خون بار نای بسته</p> <p>و در در کار تو بزرگوار است</p> <p>بر در کار تو بزرگوار است</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p> <p>ایم علم امیرت را بخوبی قلم</p>	

این سوره در بیان اینست که هر که ایمان آورد و عمل صالح کند پاداشی خواهد داشت که از پاداش مؤمنان جداست و این سوره را در وقت خواب و بیداری و در وقت غم و شادی بخواند بسیار سودمند است و در وقت غم و شادی بخواند بسیار سودمند است و در وقت غم و شادی بخواند بسیار سودمند است

[illegible]

موضع التران	فتح الرحمن	جلالین
<p>مَدَنِيَّةٌ خَمْسُ أَوْ سِتُّ آيَاتٍ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِ شَهْرٍ نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَذُنُ رِيحٌ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ مَدَنِيَّةٌ تَسْعُ آيَاتٍ</p> <p>موضع التران</p> <p>مَدَنِيَّةٌ خَمْسُ أَوْ سِتُّ آيَاتٍ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِ شَهْرٍ نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَذُنُ رِيحٌ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ مَدَنِيَّةٌ تَسْعُ آيَاتٍ</p>	<p>مَدَنِيَّةٌ خَمْسُ أَوْ سِتُّ آيَاتٍ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِ شَهْرٍ نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَذُنُ رِيحٌ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ مَدَنِيَّةٌ تَسْعُ آيَاتٍ</p> <p>فتح الرحمن</p> <p>مَدَنِيَّةٌ خَمْسُ أَوْ سِتُّ آيَاتٍ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِ شَهْرٍ نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَذُنُ رِيحٌ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ مَدَنِيَّةٌ تَسْعُ آيَاتٍ</p>	<p>سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ أَوْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَنَا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَمَا أَزْنَيْكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِ شَهْرٍ نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَذُنُ رِيحٌ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ مَدَنِيَّةٌ تَسْعُ آيَاتٍ</p> <p>جلالین</p> <p>سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ أَوْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَنَا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَمَا أَزْنَيْكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنَ أَلْفِ شَهْرٍ نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا يَذُنُ رِيحٌ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى طَلَعَ الْفَجْرُ سُورَةُ الْبَيْتَةِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَوْ مَدَنِيَّةٌ تَسْعُ آيَاتٍ</p>

[illegible]

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ آلِ الْكِتَابِ الْأَشْرَكِينَ
أَيَّ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ عَطَفَ عَلَى آلِ مُنْقِذِهِمْ
أَيَّ زَالِيَيْنَ عَمَلِهِمْ عَلَيْهِ (حَقَّقْ نِيَّتَهُمْ) أَيَّ لُتُوهِمْ بِالْبَيْتِ
أَيَّ الْحُجَّةِ الْوَاضِحَةِ (رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ) يَدُلُّ مِنَ الْبَيْتِ
وَهُوَ النَّبِيُّ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (يَتْلُو آيَاتِهِ) آيَاتِهِ
مِنَ الْبَاطِلِ (فِيهَا كُتِبَ) أَعْلَامُ مَكْتُوبَةٍ (فِي مَاءٍ)
مُسْتَقِيمَةٍ أَيَّ يَتْلُوا مَضْمُونُ ذَلِكَ وَهُوَ الْقُرْآنُ مِنْهُمْ
مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَمَا تَقْرَأُ الَّذِينَ آتَوْا
الْكِتَابَ فِي الْإِيمَانِ بِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (أَكْثَرُ)
بِهِ يَسْأَلُ مَا جَاءَهُمْ مِنَ الْكِتَابِ (أَيُّ هُوَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
أَوِ الْقُرْآنُ الْحَاكِمِيُّ بِهِ تُحْجَزُ لَهُ وَقَبْلَ حُجَّتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ كَانُوا يَخْتَصِمُونَ عَلَى الْإِيمَانِ بِهِ إِذَا جَاءَ خُشْدُهُمْ
كَفَرُوا بِهِ مِنْهُمْ (وَمَا أَمْرًا) فِي كِتَابِهِمُ التَّوْحِيدَ وَالْإِيمَانَ
(أَلَا يَعْبُدُوا اللَّهَ) أَيَّ أَنْ يَعْبُدُوهُ فَخَرَفْتُ أَنْ تَزِيدَ
الْإِلَاحَ (مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ) مِنَ الشِّرْكِ (خُفَّاءَ)
مُسْتَقِيمِينَ عَلَى بَنِي إِدْرِيسٍ وَدِينِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ إِذَا جَاءَ فَكَيْفَ كَفَرُوا بِهِ (وَيَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينٌ) الْمِلَّةَ الْقِيَمَةَ (الْمُسْتَقِيمَةَ)
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ آلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا) أَعْلَمُ أَنَّ قُلُوبَهُمْ خُلُودٌ هُمْ فِيهَا مِلَّةٌ

8

وَأَمَّا كُمْ فَشَرُّ الْبَرِيَّةِ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ جَاءَهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَمَاعَتٌ عِدَّةٌ مِّنْ نَّبِيِّهَا أَكْثَرُ عَدَدِ الَّذِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ
سورة الزلزال مدنية وهي ثمان آيات
إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا وَأَخْرَجَتْ الْأَرْضُ أَشْقَاطَهَا وَقَالَ الْإِنْسَانُ سَاءَ مَا يَدْعُونَ بِكُم
أَوْحَىٰ لَهُمَا يَوْمَئِذٍ يَبْدَأُ لِلنَّاسِ أَشْجَانَهُمْ وَأَعْيَالَهُمْ فَمَنْ يُعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

سید احمد علی خان صاحب

[A large rectangular area filled with dense, illegible handwritten notes or scribbles.]

جلالین

فتح الرحمن

موضع القرآن

(وَأُولَئِكَ هُم شَرُّ الْبَرِيَّةِ) أَنْ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 أُولَئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ) الْكَافِرَةُ (جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتُ عَدْنٍ) أَقَامَهُ (تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا بِإِذْنِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) بِطَاعَتِهِ (وَمِنْ صَلَواتِهِمْ
 يُؤْتَوْنَ) (ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ) خَافَ عِقَابَهُ فَاسْتَقْبَلَ عَذْرَ
 سُوءِ الزَّلَّةِ بِكَثْرَةِ مَعْصِيَةٍ أَوْ مَدِينَةٍ تُسَبِّحُ إِلَهَهُ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا فَجَعَلَتْ أَرْضُهَا سَاحًا فَدَسَّتْ
 خَشْيَتُهَا الشَّكَّ يَدُ الْمُنَاسِبِ لِعِظَمِهَا (وَأَخْرَجَتْ الْأَرْضُ
 أَثْقَالَهَا) كَوْنُهَا وَمَوَاتِنُهَا فَالْقَتْمُ عَلَى ظَهْرِهَا (وَقَالَ
 الْإِنْسَانُ) الْكَافِرُ بِالْعَشْرِ (مَا لَهُ) أَنْكَارُ ذَلِكَ لِمَا
 (يَوْمَئِذٍ) بَدَلٌ مِنْ إِذْ أَوْجَابُهَا (أُخْرِجَتْ أَخْبَارُهَا)
 تُخْبِرُ مَا عَمِلَ عَلَيْهَا مِنْ خَيْرٍ وَشَرٍّ بِأَنَّ) بِسَبَبِ أَنَّ
 (رَبُّكَ) أَوْحَى لَهَا) أَمْرٌ بِذَلِكَ فِي الْخَدِيثِ
 تَشْهَدُ عَلَى كُلِّ عَبْدٍ وَأَمَةٍ بِكُلِّ مَا عَمِلَ عَلَى ظَهْرِهَا (يَوْمَئِذٍ)
 يُصَدَّرُ النَّاسُ) يَنْصَرِفُونَ مِنْ مَوْقِفِ الْحِسَابِ
 (أَشْتَاتًا) مُتَفَرِّقِينَ فَخُذْ ذَاتُ الْيَمِينِ إِلَى الْجَنَّةِ وَخُذْ
 ذَاتُ الشِّمَالِ إِلَى النَّارِ لَيْسَ وَأَعْمَالُهُمْ) أَى جَزَاءُهَا مِنْ حَسَنَةٍ
 وَالنَّارِ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (وَالَّذِينَ كَانُوا
 مِنْ ثَوَابِهِ) (وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ) جَزَاءُ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible][illegible]

جلالین	مع الرحمن	روح الزمان
<p>اَللّٰهُمَّ شَغَلْكُمْ عَنْ طَاعَةِ اللّٰهِ (الشَّكَاكُ) التَّفَاخُرُ بَاكُمُوكَا لَا تَكُوْنُوْا كَالرَّجَالِ (حَتّٰى زُرْتُمْ الْمَقَابِرَ) بَا مُتَمَّ فَدَفِنْتُمْ فِيْهَا وَاعْلَمْتُمْ لِلْوَلِيِّ تَكَاثُرًا (كَلَّا رَجَعُ سَوْفَ نَعْلَمُوْنَ) كَلَّا سَوْفَ نَعْلَمُوْنَ سَوْفَ عَاقِبَةُ تَفَاخُرِكُمْ عِنْدَنَا لَنَرِيَنَّكُمْ فِي الْمَقْبَرِ كَلَّا حَقًّا لَوْ نَعْلَمُوْنَ عَلَمُ الْيَقِيْنِ (مَ) اِنّٰى عَلَمًا يَقِيْنًا عَاقِبَةُ التَّفَاخُرِ اَشْتَعَلَتْ بِهَ (لَتَرْوُنَّ الْحِمِيْمَ) النَّارَ حَوَابُ قَسَمٍ مَّخْذُوْفٍ وَحَدِّ مِنْهَا كَامُ الْفِعْلِ وَغَيْبَةُ الْفِيْ حَرْفُهَا عَلَى الرَّاءِ رَتْمْ لَتَرْوُنَّهَا تَاكِيدُ (عَيْنِ الْيَقِيْنِ) مَصْدَرٌ لَّكَ اَرَى وَعَيْنٌ مَعْنَى وَاحِدٍ (رَتْمْ لَنَسْتَلْقٰى) حُدُوفٌ مِنْهُ نَوْنُ الرَّفْعِ لَتَوَالِي النُّوَابِتِ وَوَاوُ الصَّمِيْمِ لِقَاءُ السَّاكِنِيْنَ (يَوْمَ مِثْلِي) يَوْمَ تَرَوُنَّهَا (عَنِ النَّعِيْمِ) مَا لَتَدْرِي فِي الدُّنْيَا مِنْ الْفِتْنَةِ وَالْفِرَاحِ وَكَأَمِنْ وَالْمَطْعَمِ وَالْمَشْرَبِ وَغَيْرِ ذَلِكَ سُوْرَةُ الْعَصْرِ مَكِّيَّةٌ اَوْ مَدَنِيَّةٌ ثَلَاثُ اَيَّاتٍ</p>	<p>غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>	<p>تخت بن کاهنک بنیات کی مورخ تخت بن کاهنک بنیات کی مورخ تخت بن کاهنک بنیات کی مورخ تخت بن کاهنک بنیات کی مورخ تخت بن کاهنک بنیات کی مورخ</p>
<p>وَالْعَصْرِ (اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِٖ لَكَاْفٍ) فَلْيَسُوْا فِيْ خُسْرٍ اِنَّ (وَلَوْ اَصْرًا يُّصْبِرُ) عَلَى طَاعَةِ وَعَنِ الْمَعْصِيَةِ</p>	<p>بنام خدای نجیب قسم بر آن که هر که از این سوره را بخواند هرگز از یاد پروردگار غافل نگردد و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>	<p>شرح قدس که به جوهر این بنیات قسم بر آن که هر که از این سوره را بخواند هرگز از یاد پروردگار غافل نگردد و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>
<p>وَالْعَصْرِ (اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِٗ لَكَاْفٍ) فَلْيَسُوْا فِيْ خُسْرٍ اِنَّ (وَلَوْ اَصْرًا يُّصْبِرُ) عَلَى طَاعَةِ وَعَنِ الْمَعْصِيَةِ</p>	<p>بنام خدای نجیب قسم بر آن که هر که از این سوره را بخواند هرگز از یاد پروردگار غافل نگردد و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>	<p>شرح قدس که به جوهر این بنیات قسم بر آن که هر که از این سوره را بخواند هرگز از یاد پروردگار غافل نگردد و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>
<p>وَالْعَصْرِ (اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِٗ لَكَاْفٍ) فَلْيَسُوْا فِيْ خُسْرٍ اِنَّ (وَلَوْ اَصْرًا يُّصْبِرُ) عَلَى طَاعَةِ وَعَنِ الْمَعْصِيَةِ</p>	<p>بنام خدای نجیب قسم بر آن که هر که از این سوره را بخواند هرگز از یاد پروردگار غافل نگردد و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>	<p>شرح قدس که به جوهر این بنیات قسم بر آن که هر که از این سوره را بخواند هرگز از یاد پروردگار غافل نگردد و این را در این باب میگویند که غافل گردش را از یاد پروردگار بپروردگاری تا وقتیکه رسیدید به گورستانها یعنی تا روز قیامت</p>

سورة الفيل مكية وهي تسع ايات
بسم الله الرحمن الرحيم
كلنا لها ثلث وثلثون
وَلِكُلٍّ جُزْءٌ مِّمَّا رَزَقْنَاهُ الَّذِي يَجْمَعُ مَا كَادُودُهُ يُحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَافُهُ كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّهُ فِي الْحِكْمَةِ مَرَّةً وَثَانِيَةً وَلَئِنَّكَ لَمِنَ الْخَاطِئِينَ
سورة الفيل مكية وهي خمس ايات
بسم الله الرحمن الرحيم
الفرس فكيف فعل ربك يا صاحبا الفيل

جلالين	تفخ الرحمن	وضع القرآن
سورة الفيل مكية اوسد تكة تسع ايات بسم الله الرحمن الرحيم وَلِكُلٍّ جُزْءٌ مِّمَّا رَزَقْنَاهُ الَّذِي يَجْمَعُ مَا كَادُودُهُ يُحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَافُهُ كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّهُ فِي الْحِكْمَةِ مَرَّةً وَثَانِيَةً وَلَئِنَّكَ لَمِنَ الْخَاطِئِينَ سورة الفيل مكية وهي خمس ايات بسم الله الرحمن الرحيم الفرس فكيف فعل ربك يا صاحبا الفيل	سورة ههوه كي استه وان نه ايت بنام خداي بخش سينده مهران واي سرر عيب كنه عيبت گويته بسم الله الرحمن الرحيم الفرس فكيف فعل ربك يا صاحبا الفيل	سورة ههوه كي هي لوانتون كي شرح افندي كيم بيه جو برامه ران نه خسته والا خراي بر طغنه دينه عيبت نه واليه كي بسم الله الرحمن الرحيم الفرس فكيف فعل ربك يا صاحبا الفيل

سورة الفيل مكية وهي تسع ايات
بسم الله الرحمن الرحيم
كلنا لها ثلث وثلثون
وَلِكُلٍّ جُزْءٌ مِّمَّا رَزَقْنَاهُ الَّذِي يَجْمَعُ مَا كَادُودُهُ يُحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَافُهُ كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّهُ فِي الْحِكْمَةِ مَرَّةً وَثَانِيَةً وَلَئِنَّكَ لَمِنَ الْخَاطِئِينَ
سورة الفيل مكية وهي خمس ايات
بسم الله الرحمن الرحيم
الفرس فكيف فعل ربك يا صاحبا الفيل

[illegible]

[illegible]

<p>سورة الكافرون ع</p>	<p>سورة الكافرون مكية بسم الله الرحمن الرحيم وهي سبع آيات قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>						
<p>ع</p>	<table border="1"><tr><th data-bbox="354 580 639 639">مخرج القرآن</th><th data-bbox="639 580 951 639">فتح الرحمن</th><th data-bbox="951 580 1589 639">جلايل</th></tr><tr><td data-bbox="354 639 639 2145"><p>بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p></td><td data-bbox="639 639 951 2145"><p>بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p></td><td data-bbox="951 639 1589 2145"><p>نَزَلَتْ قَالَ رَهْطٌ مِنَ الشُّرَكِيِّينَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَعْبُدُ إِلَهَتَنَا سَةً وَتَعْبُدُ إِلَهَكَ سَةً بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p></td></tr></table>	مخرج القرآن	فتح الرحمن	جلايل	<p>بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>	<p>نَزَلَتْ قَالَ رَهْطٌ مِنَ الشُّرَكِيِّينَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَعْبُدُ إِلَهَتَنَا سَةً وَتَعْبُدُ إِلَهَكَ سَةً بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>
مخرج القرآن	فتح الرحمن	جلايل					
<p>بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>	<p>نَزَلَتْ قَالَ رَهْطٌ مِنَ الشُّرَكِيِّينَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَعْبُدُ إِلَهَتَنَا سَةً وَتَعْبُدُ إِلَهَكَ سَةً بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات بسم الله الرحمن الرحيم إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ</p>					

سورة الكافرون مكية
بسم الله الرحمن الرحيم وهي سبع آيات
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنا عَابِدٌ مَا
عَبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ أَعْبُدْ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ وَسورة النصر مدنية وثلاث آيات
بسم الله الرحمن الرحيم
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ وَجَرْتُمْ رُءُوسَكُمْ لَتَأْسَى الْأَعْيُنُ عَنْ رِءُوسٍ كُفُّوا رُءُوسَكُمْ ذِكْرَ اللَّهِ لَكُمْ دِينٌ
وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ أَتْذَرُونَ

<p>سورة الذهب مكية بسم الله الرحمن الرحيم نَكَتْ بَكَ اَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ مَا اَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ سورة اخلاص لَحَطَبٍ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ مكية وهي خمس ايات</p>		
سورة ابي لهب ع خمس	سورة اخلاص ع خمس	سورة ابي لهب ع خمس
جلالین	فتح الرحمن	موضع القرآن
اِنَّهٗ قَدْ قَرَّبَ اَجَلَهٗ وَكَانَ فَتْحُ مَكَّةَ فِي رَجَبٍ وَفِي رَجَبٍ سَنَةٌ ثَمَانٍ وَتَوَفَّى صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي رَجَبِ الْاَوَّلِ سَنَةً سورة ابي لهب عشر مكية خمس ايات بسم الله الرحمن الرحيم لَمَّا دَعَى صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَوْمَهُ وَقَالَ اِلَيَّ نَذِيرٌ مِّنْكُمْ يَمِينٌ يَكْنِي عَذَابٍ شَدِيدٍ فَقَالَ عَمَّهٗ اَبِي لَهَبٍ يَا لَكَ الْهَذَا دَعَوْتُنَا نَزَلَ (نَكَتْ) خَسِرْتَ (يَكْنِي) اِلَيَّ لَهَبٍ اَيَّ حِمْلَتُهُ وَعَبْرَتُهَا بِالْيَدَيْنِ جَزَاءُ لَنْ اَكْثَرَ اَلْفَعَالِ تَكْوِيلُ بِيَمَانٍ وَهَذِهِ الْجَمَلَةُ دُعَاؤُ (وَقَتَبَ) خَسِرَ هُوَ وَهَذِهِ خَبَرٌ كَقَوْلِهِمْ اَهْلَكَكَ اللّٰهُ وَقَدْ هَلَكَ وَلَكِنْ خَوْفُهُ بِالْعَذَابِ فَقَالَ اِنْ كَانَ مَا يَقُولُ ابْنُ اَخِي حَقًّا فَاِنِّي اَفْتَدِي مِنْهُ بِمَالِي وَرَدَّ اِلَيَّ نَزَلَ (مَا اَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ) وَكَسَبُهُ اَيَّ رَدَّهٗ وَاعْرِضْهُ يَغْنَى (سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ) اَيَّ نَلَهَبٍ وَتَوَقُّدٍ فِي مَالٍ لِكُنْيَةٍ لِنَهَبٍ وَخَوَّلَهُ اَشْرَاقًا وَخَمَرًا (وَاَمْرًا لَهُ) عَطَفَ عَلَىٰ صَفِيرٍ صَلَّى سَوْعَهٗ الْفَصْلُ بِالْفِعُولِ وَصَفِيَّتِهِ وَهِيَ اُمُّ حَبِيلَ (حَمَلًا لَهُ) بِالرَّفْعِ (لَحَطَبٍ) الشُّوْكَ وَالشَّعْدَانِ نَلَفِيهِ فِي طَرَفِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (فِي جِيدِهَا) عَمَّقَهَا (حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ) اَيَّ لَفِيفٍ وَهَذِهِ الْجَمَلَةُ حَالٌ مِّنْ حَمَلٍ لَحَطَبٍ الَّذِي هُوَ نَعْتٌ مِّنْ لَّهٗ اَوْ خَبَرٌ مِّنْ لَّهٗ مَقْدَرٌ سورة اخلاص مكية اربع او خمس ايات	سورة ابي لهب مكية نعم ابي لهب ع خمس سورة اخلاص مكية نعم ابي لهب ع خمس	سورة ابي لهب مكية نعم ابي لهب ع خمس سورة اخلاص مكية نعم ابي لهب ع خمس

مجمع القرآن	نسخ الرحمن	جلالین
<p>شرح افسد کے نام جو بزم اہل بیت علیہ السلام</p> <p>تو</p> <p>دعا افسد ایک ہے</p> <p>افسد زادہ راجویت</p> <p>نہ سیکو جانا</p> <p>کسی سے بنا اور میں ہی کے جو</p> <p>کوشش</p>	<p>بنام خداوند بخشنده مهربان</p> <p>حد ابلگانه است</p> <p>عربی نیاز است</p> <p>نہ زاد و نمنیست</p> <p>زادہ مندی نیست بجکس اور</p> <p>سودہ فنی کی است</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p> <p>سُئِلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ رِبَا فَرَزَلَ (قَالَ)</p> <p>هُوَ اللَّهُ أَحَدُهُ قَالَ اللَّهُ خَيْرُهُ وَوَاحِدُهُ أَحَدُهُ مِنْهُ</p> <p>أَوْ خَيْرُ ثَانٍ (اللَّهُ الصَّمَدُ) مُبْتَدَأٌ وَخَيْرُ ثَالِثٍ مُقَدِّمٌ</p> <p>فِي الْحَوَالِ عَلَى الدَّوَامِ (كَمِيلَانِ) لَا يُفْقَدُ حَاجَاتِهِ (وَلَمْ</p> <p>يُولَدْ) لَا يُفْقَدُ الْحَدُوثَ عَنْهُ (وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا</p> <p>أَحَدُهُ) أَيْ كَافِيًا وَمُتَمَاثِلًا لَهُ مُتَعَلِّقٌ بِكُفُوٍ وَقَدْ</p> <p>عَلِمَ بِكَانِهِ مُحِطًا بِفَضْلِ الْبَلَاءِ وَخَيْرُ أَحَدٍ وَهُوَ اسْمٌ</p> <p>يَكُنْ عَنْ خَيْرِهَا رَايَةً لِلْفَاصِلِ</p> <p>سُورَةُ الْفَلَقِ مَكِّيَّةٌ أَوْ مَدَنِيَّةٌ خَمْسُ آيَاتٍ نَزَلَتْ هَذِهِ</p> <p>وَالَّتِي يُعَدُّهَا الْمُسْلِمُونَ إِلَهُ يَهُودِيٍّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ</p> <p>وَسَلَّمَ فِي وَتَرِيهِ أَحَدَى عَشْرَةَ عَقْدَةً فَأَعْلَاهُ اللَّهُ بِذَلِكَ</p> <p>وَيَحْمِلُهُ فَأُخْضِرَ بَيْنَ يَدَيْهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَمَرَ</p> <p>بِالتَّعَوُّذِ بِالسُّورَتَيْنِ فَكَانَ كَلِمًا قَرَأَ آيَةً مِنْهُمَا اِخْتَلَتْ</p> <p>عَقْدَةً وَوَجَدَ خَفَةَ حَتَّى اِخْتَلَتْ لِعَقْدَتِ كُلِّهَا وَقَامَ</p> <p>كَأَنَّمَا اُنْشَطَ مِنْ عَقَالٍ</p>
<p>شرح افسد کے نام جو بزم اہل بیت علیہ السلام</p> <p>تو</p> <p>دعا افسد ایک ہے</p> <p>افسد زادہ راجویت</p> <p>نہ سیکو جانا</p> <p>کسی سے بنا اور میں ہی کے جو</p> <p>کوشش</p>	<p>بنام خداوند بخشنده مهربان</p> <p>حد ابلگانه است</p> <p>عربی نیاز است</p> <p>نہ زاد و نمنیست</p> <p>زادہ مندی نیست بجکس اور</p> <p>سودہ فنی کی است</p>	<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p> <p>قَالَ عَوُذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (هُوَ) الصَّبِيُّ (مِنْ شَرِّ مَا خُلِقَ)</p> <p>مِنْ حَيَوَانٍ مُكَلَّفٍ وَعَبْدٍ مُكَلَّفٍ وَجَمَادٍ كَالسَّمِ</p> <p>وغير ذلك (وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ) (أَيِ</p> <p>الْإِسْلَامِ إِذَا ظَلَمَ أَوِ الْفَجْرِ إِذَا أَغَابَ) (وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ</p>

الحمد لله رب العالمين والعروة والسلام على خاتم المرسلين سيد المرسلين محمد وآله وصحبه أجمعين - خدا کا بزرگ اور بزرگوار پیغمبر کی طرف سے نازل ہونے والا یہ خط جو لقب با روح ثلاثہ ہی مطبع اسلامیہ واقعہ مدرسہ میں تصحیح سے مولوی حافظ محمد عثمان صاحب اور مولوی حاجی محمد نظام الدین صاحب اور حاجی سید رشید عبد اللہ صاحب قادری عرف قادر بار شاہ صاحب کے ہائے سن شہر جادی الاول ۱۳۳۸ ہجری میں اتمام کو پہنچی الحمد للہ علی ذلک ۛ

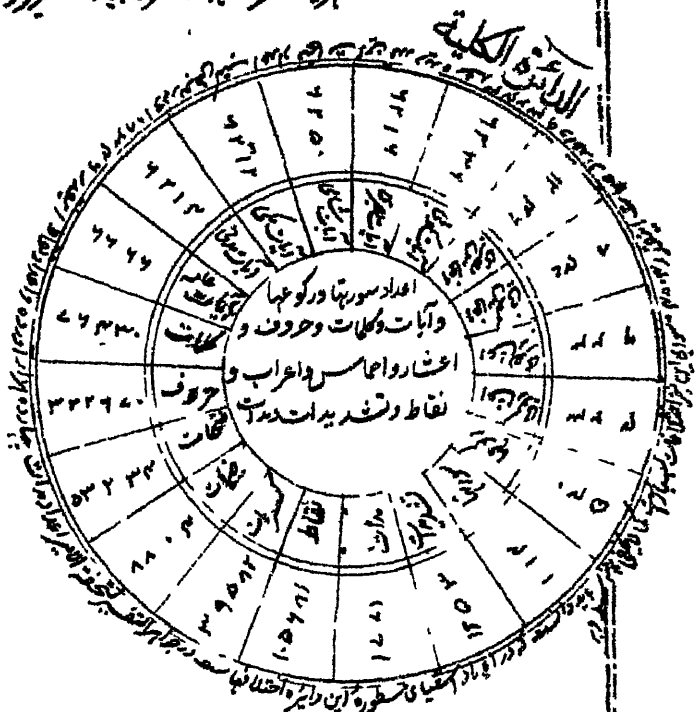
بسم الله الرحمن الرحيم

اللاتی تملای پس برقیاس شمار بارگاه حافظ حقیقی است که کتاب کامل النصابان مؤمنین ناسخ اویان سابقین مصداق کارطیف کایا بدیلاتی کتا یمنین بار
افا تکتاب هدایت و خاتمه بات رسالت نازل فرمود و کشف لطائف نکات بمنتهای ایش بر هر یک انزال و اکتفا و سپرد انشک و حفاظت یافتن بوده اند منزل بمر علی فدر حال
وقف نمود اما بعد ناواقف مطلق از روز علوم و ناگاه همه سعادتمند جعل الله لخره خیر امن او که خدمت قایا سوره اخلاص در حافظان طریق احتصاص
میدارد که این چند فصلی است شرح و مستطاب از بعض فنون رساله نوادر البیان فی علوم القرآن تألیف ابن محمد که برگزیده تصویرش حسب التماس حافظ رسوم محبت و وادار فرشتگان
غول من مودت اتحاد عین مردم انسانیت و مردم عین آدمیت بل عین نور العین حاج محمد حسین صانه الله تعالی عن حوادث الزمان و الدلائل در بیان نزوات انوار
آداب تلاوت و تجوید و قرأت و رسم خط و غیر آن رچینته شده و عنان تشبیه بر قلم بر دیگر بمبیلان احتصاص این هم با هر دو رسته ادبیتش منعطف نموده اند و سوزنی آن حرفی چند
که به گام تخفیف حسب نظر آمد درین رساله افزوده شد و ستمتیه بجلالته النواذیر تکوفا علی الله القادر حافظ علی الاطلاق مطبوع خواطر سانه روان آفاق سازد و انشم
نظم کور سولان ذی الشقاق زاد هم الله المرض و النفاق محفوظ دارد بیت حدایمیر ایچش از قبولش مصون دارد زنده بر فتوش فصل اول از روز آسمان
قاریان و راویان ایشان باید دانست که اشهر قاریان هفت کس اند - ناصح مدنی - و ابن کثیر کی - و ابوعرو بهری - و ابن علمر شامی - و عاصم - و حمزه - و کسایی - و ثوی - و ابنهار
از وفور مشتهها کاشمش رابعه النهار ششمین خوانند و وفور در شهرت از ایشان هفت دیگر اند که ایشان را به و رخواستند ابو جعفر مدنی و ابن تحفین کی - و یعقوب بهری
و امش و خلف کو فیان - و حسن و ترمذی بصران و شهر راویان هر یک ازین قرار چهارده گانه در راوی است و با این برای هر یک از قاریان و راویان شومین به و در مرکز
از وفور بجد لاطی سبل الترتیب مشهور قرار داده اند و برای انیاز از روز شومین به و در اختلافت نگسختی و سیاهی و غیر آن مقرر کرده و بینی که حاوی است و یکوف
باشد اینست بیت اینج دهر خطی کلکم نصیب فضیقت است + لکل امام حریف من تحصلا و از اینجا که در صنعت چهار به اختلاف الموان دشو تر است لهذا
درین رساله روز شومین را بخط نسخ و روز به و را بخط نستعلیق مدرشته طبع کشیده شد و برای شومین به و در وجود و ان بیت و یکجانه قرار داده اند

[illegible]

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

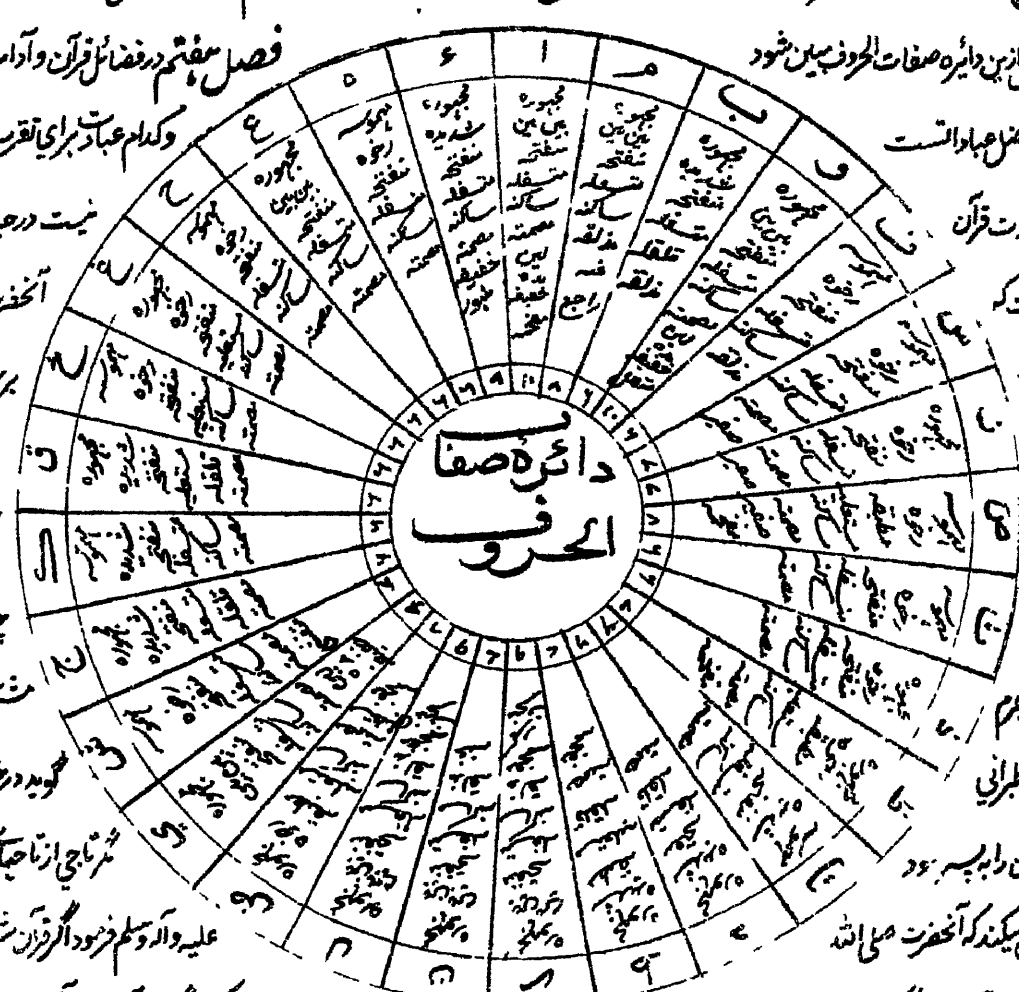

فصل پنجم در بیان مانی بودن سورهها و تفصیل کوعها و آیات و کلمات و حروف هر یک از آنها بدینکه در یکی و مدنی بودن سورههاست قولست اول آنکه هر چند
بجرت نازل شده مکیت و هر چه بعد بجرت نازل شده مدنی است ازینکه مدینه نازل شده باشد یا در مکه سال فتح مکه یا سال حجة الوداع یا در کدام سفر دیگر و این قول شهر
اقوالست دوم آنکه آنچه در مکه نازل شد اگر چه بعد بجرت باشد مکی است و آنچه در مدینه نازل شد مدنیست مستوی در اتقان می آرد ضوایح و مضامین و معنی و عرفان و
داخل کلامست و مضامین و اطراف مدینه بدر و احدی و داخل مدینه موم آنکه آنچه خطاب بایلل که باشد مکیت و آنچه خطاب بایلل مدینه باشد نیست قاضی ابوبکر در اینصهار میگوید که
معرفت مکی و مدنی از سورههاست حفظ صحابه تابعین است و از آنحضرت در بنجاب چیزی منقول نیست و در صحیح بخاری از ابن مسعود روایت است که گفت گوگن کسی غیر ش
عبود بر حق نیست برین معنی که نازل شده است آیتی از کتاب الله مگر اینکه میدانم کسی را که در حالش نازل شد و هرگاه که نازل شد فقط و بجرت در یکی و مدنی بود سورهها باعتبار اول
یعنی آنچه اولش مکه نازل شد مکیت است اگر چه بقیه اش یا او سطش مدینه نازل شده باشد پس ازین باید دانست که ساینکه عدد آیات ازیشان منقولست ابو عبد الرحمن بی و عمر
مره و عاصم و حمزه و کسایی و سفیان ثوری از کوفه و این عدد آیات از اهل کرم الله وجهه گرفته اند و عاصم بن میمون و حمزه و معمر بن وهب و ابوبن منکر از مدینه و

ردیف	نام	تاریخ	مبلغ	شرح
۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹</

1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

اینست معصومه در لغت منع کننده و باز دارنده از تکلم است و این حرف نیز مانع اندازنده یا نه شدن خود بدون ندانند در هر راجی و فحاشی که افسر و الاغش و این هر دو لقب
 اختراع این درجه است و ازین صفات سیر و گمان هر دو برتر است با هم ضد یکدیگر واقع شده بر خلاف بواقی و صغیر که مانا توازن شکاری میباشد و حرفش ص زس و لین حرف
 علت ساکن است و مد و دو حرف علت ساکن بر این حرکت باقی است و اول ساکن قبل از ساکن باقی است که مد و دو حرف مد و اصل در این است و این حرف از درازی حرکت پیدا شوند
 و ازین دو حرف هم بری آیند و عمده ترین درین وصف الغشت و خفیفه که با حرف مد و با حرف که سبب غای خود خفیفه را در درجه همزه و نون و ز داخل خفیفه است
 و مخفی که بر خورنده شود و آن حرف مطبق و رای حرکت غیر کسریه یا ساکن باقی است و مخفوم یا کسریه یا لاری یا بعدش یکی از مستعجله و لام اند که باقی است کسریه نباشد و الف
 و کمر که حرف بود نیز اگر کانه زبان هنگام ادایش ملیر زد و غنه که میم و نون ساکن باشد و مخفف که را و لام بود نیز اگر زبان هنگام ادایش از شدت بر خورند اخرا فنی
 و هنگام ادایم از خورند شدت مخفف میشود و مخفوم که هنگام لغزش آواز بلند میشود و آن همزه است و آنرا صوتی و بر خورند و هموت نیز گویند و نیز معنی بلندی و جرس
 بعضی آواز و هموت معنی شدت آواز است و متقش که هنگام ادایش آواز پریشان می شود و کن شین همزه است که آواز از خورشید تا خارج طای می میرسد و نیز بعضی نانی مثلثه
 نیز تقش دارد و راجع و آن هم ساکن است که رجوع میکند جانب خیشوم و بعضی نون ساکن را هم درین وصف ترکیب کرده اند و متصله و آن واوست که از جوف نون
 بری آید و تا مخفج الف متصل است و مستطیل و آن ضاد معی است که با سطلالت و درازی بری آید حتی که زبان مخفج لام متصل می شود اینست صفات و الفاظ حرف
 مطابق تصریح خطیل احمد در کتاب العین و دیگر کتب این و از توفیقات غمضات مذکوره دریافت شد که بعضی ازینها با بعضی دیگر مباین است و با بعضی موافق و لهذا با کفر
 با وجود اتحاد در صفات متعده دارد و در حرف متعده با وصف اختلاف مخارج در صفت واحد مشترک دارند و کدام حرف ترازش صفت و زیاده از ده صفت ندارد
 چنانکه توضیح ازین دایره صفات الحروف بیان شود

فصل سیم در فضائل قرآن و آداب تلاوت بدانکه
 و کدام عباد برای تقرب الی الله و رای
 نیست در جامع توحیدی از این
 آنحضرت صلی الله علیه و سلم
 بر یک کلامها مثل نقل
 این صانع و
 کرانی است و
 چون این وصف
 مشتاق سماع آن از
 گوید در خبر نیست و
 شریانی از آنجا که جوت خواهد یافت
 علیه و آله و سلم فرمود اگر قرآن شریف را بر پستی یا
 قلب مونس بجای هر که یاد گیرد در آن را اثرش بر دل بی زبرد در
 سنن ابوداؤد مرویست که آنحضرت فرمود نیست که یک قرآن خوانده و فراموش کرده باشد مگر حق تعالی او را روز قیامت متطوع البرکت و خالی از زینر خواهد بر انگشت و از او آس
 و استحباب تلاوت آنست که با خلوص نیت بعد مسواک و در حضور و بعد از تریل و خشوع و تحرن پس از سه نوازه و تسبیح و تهنیت بگوید یا خدا میکند و گواید و شایسته

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

